

सुत्तपिटके
खुदकनिकाये
अपदान (२)-बुद्धवंस-
चरियापिटकपालि

पधानससोधको
भिक्षु जगदीसकस्सपो

बिहारराजकीयेन पालिपकासनमण्डलेन
पकासिता

बु०२५०३

१६५६

वि०२०१६

THE
APADĀNA (II)-BUDDHAVAMSA-
CARIYĀPIṬAKA

[KHUDDAKANIKĀYA, Vol. VII.]

General Editor

BHIKKHU J KASHYAP

PĀLI PUBLICATION BOARD
(BIHAR GOVERNMENT)

B. E. 2503

V. E. 2016

1959

194945

GENERAL PREFACE

The teaching of the prophets is generally distorted by the beliefs of the world and the interpretations of the priests. If we wish to ascertain what the founders of great religions taught, we have to get back to the original sources.

Buddhism in all its forms goes back to the life and teaching of the Buddha. While the austerities practised by him till he attained enlightenment appeal to the Hīnayāna, the Pāli, or the Southern school, his life of service and compassion for 45 years after the attainment of enlightenment is the authority for the Mahāyāna, the Sanskrit or the Northern school.

The religious quest springs from the consciousness of the imperfection and suffering of the world. The questions which worried Tolstoy in the fiftieth year of his life disturb all thinking men. "What is life? Why should I live? Why should I do anything? Is there any meaning in life that can overcome inevitable death?" Nijinsky summed up the whole problem in his *Diary* when he wrote: "The whole life of my wife and all of mankind is death." How can we be saved from the body of this death? This is the problem of religion.

The Buddha traces suffering to selfish desire. Suffering is the result of tension between a living creature's essential impulse to try to make itself into the centre of the universe and its essential dependence on the rest of creation. Craving is that which binds the individual to the creative process. The individual with selfish desire becomes the slave of the universe. We can overcome suffering only if we get rid of *tr̥snā* or *taṇhā*. To attempt to get rid of suffering through the various devices of self-deception is not to cease to suffer but to suffer in a different way.

The Buddha formulates the eight-fold path of morality which helps us to eliminate selfish desire and overcome suffer-

ing When the Upanisads declare, "That thou art", *tat tvam asi*, it is not a mere statement of fact. It is a call to action. Make thyself that which thou know thou canst be. Whereas the Hindu mind believes in a permanent element in the individual which can stand firm and unshaken in the midst of change, the Buddhist stresses the dynamic character of the self. No change is possible with an unchanging consciousness. We can achieve the possibilities in us by the exertion of the will rather than by the play of the intellect. Religion is not a creed, but a vital process. It is no use railing against God or destiny when we are ourselves the authors of our disgrace. If few are chosen, it is because few choose to be chosen. The Buddha laid stress on the creative freedom of man. The Buddha did not encourage dependence on the supernatural. He could not conceive of a being capable of creating a world for the express purpose of its creatures praising him. The ten veramanis or prohibitions or abstinences called *daśaśīla* or *daśaśikṣāpada* which the novices in the Path of Buddhism utter are given in these words: "I take upon myself the abstinence, (1) from destroying life, (2) from taking what is not given, (3) from leading an unchaste life, (4) from speaking untruth, (5) from giving myself to intoxicating drugs, (6) from eating at irregular hours, (7) from seeing musical and dancing performances and other shows and pageants, (8) from wearing garlands, perfumes, unguents and other bodily decorations, (9) from using high couches and seats, (10) from accepting gifts of gold and silver." The first five are the Buddhist *pañcaśīla*.

Pānātipātā veramanī sikkhāpadam samādiyāmi
 Adinnādānā veramanī sikkhāpadam samādiyāmi
 Kāmesu micchācārā veramanī sikkhāpadam samādiyāmi
 Musāvādā veramanī sikkhāpadam samādiyāmi
 Surā-merayamajja-pamādatthānā

veramanī sikkhāpadam samādiyāmi

Conflicts in the world are conflicts in the human soul enlarged. If men were at peace within themselves, the outer conflicts between nations would inevitably cease. By practising the Buddha's *pañcaśīla* we will develop patience, courage, love

and unselfishness The Buddha teaches us that even in an age of anxiety and violence, it is possible to gain and maintain inner harmony, which is not at the mercy of outward circumstance

Nirvāṇam paramam sukham Nirvāṇa is the highest bliss It is not a negative state of annihilation but a positive state of joy, consciousness grown from an unhappy to a beatific one The Buddha does not tell us that man is but a bubble on the turbulent surface of nature and that he has no destiny save to undergo dissolution The Hindu affirms that man can realise his identity with Brahman, the ground of all being; the Buddhist says that man can live in a transfigured world where *samsāra* and *nirvāṇa* are one. In *Mahā-saccaka Sutta*, the Buddha himself is reported to have described the supreme triumph of reaching the goal of his quest as follows .

“When this knowledge, this insight had arisen within me, my heart was set free from intoxication of lusts, set free from the intoxication of becoming, set free from the intoxication of ignorance In me, thus emancipated, there arose the certainty of that emancipation. And I came to know : “Rebirth is at an end. The higher life has been fulfilled What had to be done has been accomplished After this present life there is no further for this or that This last insight did I attain to in the last watch of the night Ignorance was beaten down, insight arose, darkness was destroyed, the light came, inasmuch as I was there strenuous, earnest, master of myself” Thus ended the struggle of six long years

The Buddha is said to be a physician. Even as the physician strives to restore to health a sick man, the Buddha tries to restore us to our normal condition If our leaders become normal, we may be able to replace the present social order in which division, falsehood and violence prevail, by a new one in which humanity, truth and brotherhood will reign.

On the occasion of the 2,500th anniversary of the Buddha's parinirvāṇa, the Government of India decided to publish

standard versions in Devanāgarī script of the complete Pāli and the Sanskrit texts of the two schools, Southern and Northern, in the hope that some of the readers of these books may be impelled to love the good, to practise altruism and hold their spirit aloof from the desires and ambitions of the world.

S. Radhakrishnan

INTRODUCTION

The Apadāna is a collection of the previous life-stories of the Buddha, Solitary Buddha, the Chief Disciples, and many other Arahants. The chief concluding stress being to show that even the smallest meritorious act has the potentiality to give great results even after aeons. Due to the mythological nature of these, scholars are of opinion that the compilation of this book represent a date much later than that of any other. All the Apadānas are in *Gāthās*, stanzas, put in the mouth of the saints themselves, with the note at the end—"thus the Venerable . . . spoke the above stanzas."

The main book of the Apadāna consists of two parts—relating to the male and female saints. We have followed the suggestion of the Burmese Chatthasaṇagāyana in distributing the contents of the book in the two volumes, and including the Buddhavaṃsa and the Cariyāpitaka in the second.

The Buddhavaṃsa gives an account of the previous Buddhas with whom the Bodhisatta had come in contact and about whom they had made the prediction that he would attain Perfect Enlightenment. It is interesting to note that the Jain mythology also gives a similar account of the previous Tirthankaras. It is interesting all the more that even the number of the previous Buddhas and previous Tirthankaras are not very different.

The Cariyāpitaka is series of matrical narrations, put in the mouth of the Buddha himself giving accounts of his previous lives, taken from the Jātakas, showing how he had fulfilled the ten *Pāramitās* for the attainment of Buddhahood.

As these two volumes are completely in *Gāthās*, they provide rich materials for studies in old Pāli prosody.

As regards the principles of editing we have tried our best to observe the same as adopted in the previous volumes.

This presents a co-ordinated edition in Devanāgarī of the seventh Volume of the Khuddaka Nikāya, the Apadāna (II), Buddhavaṃsa & Cariyāpitaka based on the following Versions of the text:—

The Apadāna II —Burmese—Chatthasaṅgāyana publication, 1956; Siamese—Mahāmakuta Government publication, 1926 and Sinhalese, edited by Bhikkhu A P. Buddhadatta Mahāthera, 1930.

The Buddhavaṃsa-Cariyāpiṭaka—Burmese—Chatthasaṅgāyana publication, 1956, Siamese—Mahāmakuta Government publication, 1926 and Roman, edited by Rev Richard Morris (P T S 1882)

**

**

**

Our learned Editor, Shri Birbal Sharma, M A ; Bhikkhu Kumar Kassapa and Shri Paraspati Nath Sinha, M A have made the final revision of the press copy and have supervised the printing of the same

Vārānasi
21 11 59

Bhikkhu J Kashyap

आमुख

प्रस्तुत ग्रन्थ मे बुद्ध, प्रत्येक बुद्ध, प्रमुख शिष्य तथा अनेकानेक अर्हंतो के पूर्व जन्म की कथाये है । ये कथाये पूर्णत गाथाबद्ध है, जो उन सन्तो के अपने मुँह से कहाई गई है । प्रत्येक के अन्त मे यह आता है कि —“इस प्रकार आयुष्मान् ने यह गाथाये कही ।”

अपदान के दो मुख्य भाग है—पुरुष सन्तो से सम्बन्धित और स्त्री सन्तो से । यदि पूरा ग्रन्थ एक ही जिल्द मे छापा जाता, तो इसका आकार अपेक्षाकृत बड़ा हो जाता । अत हमने, बर्मी, छट्ट-सङ्गायन के विभाजन के अनुसार, इसे दो जिल्दो मे बाँट दिया है । और, दूसरे मे बुद्ध-वश और चरियापिटक को भी सम्मिलित कर लिया है ।

बुद्धवश मे पूर्व बुद्धो का उल्लेख है, जिनसे बोधिसत्व का साक्षात्कार हुआ था, जिन्होंने यह भविष्यत् वाणी की थी कि—“यह सम्यक् सम्बुद्धत्व का लाभ करेगा ।” यह ध्यान देने योग्य बात है कि जैन परम्परा मे भी इसी प्रकार पूर्व तीर्थङ्करो का उल्लेख मिलता है, और यह भी कि उनकी सख्या समान ही है ।

चरियापिटक गाथाबद्ध एक छोटा ग्रन्थ है । इसमे जातक के अनुसार बुद्ध के पूर्व जन्मो की कथाये वर्णित है, जो बुद्ध के अपने मुँह से कहाई गई है, और जो यह दिखाती है कि बुद्धत्वलाभ करने के उद्देश्य से बोधिसत्व ने पारमिताओ के पालन मे कैसे महान प्रयत्न किये ।

प्राचीन पालि छन्द के अध्ययन करने के लिए इन ग्रन्थो का बड़ा उपयोग है ।

इनके सम्पादन मे हमने वे ही सिद्धान्त स्वीकार किये हैं जो इस माला के पूर्व ग्रन्थो मे अपनाये गये हैं ।

प्रस्तुत ग्रन्थ खुद्दकनिकाय के अपदान (२), बुद्धवश और चरियापिटक का नया देवनागरी सस्करण है । यह सस्करण निम्नलिखित ग्रन्थो के आधार पर तैयार किया गया है—

अपदान (२) —बर्मी-सस्करण, छट्ट-सङ्गायन प्रकाशन (१९५६), स्यामी-सस्करण, महामकुट राजकीय प्रकाशन (१९२६) और सिंहली-सस्करण, भिक्षु ए० पी० बुद्धदत्त महाथेर द्वारा सम्पादित (१९३०) ।

बुद्धवंश-चरियापिटक —बर्मी-सस्करण, छट्ट-सङ्गायन प्रकाशन (१९५६) स्यामी-सस्करण, महामकुट राजकीय प्रकाशन (१९२६) तथा रोमन-सस्करण, श्री रिचार्ड मोरिस द्वारा सम्पादित (पालि टेक्स्ट सोसायटी, १८८०) ।

* *

* *

* *

हमारे विद्वान् सम्पादक, श्री वीरबल शर्मा, एम० ए०, तथा भिक्षु कुमार कस्तप और श्री पारसपति नाथ सिंह, एम० ए० ने पाण्डुलिपि का अन्तिम सशोधन कर अवधि के भीतर छपाई का कार्य पूरा किया है ।

वाराणसी

भिक्षु जगदीश काश्यप

२१.११.५६

THE PĀLI'ALPHABET IN DEVANĀGARĪ AND ROMAN CHARACTERS

VOWELS

अ a आ ā इ i ई ī उ u ऊ ū ए e ओ o

CONSONANTS WITH VOWEL "A"

क ka	ख kha	ग ga	घ gha	ङ na
च ca	छ cha	ज ja	झ, ञ jha	ण ña
ट ta	ठ ṭha	ड ḍa	ढ ḍha	ण ṇa
त ta	थ tha	द da	ध dha	न na
प pa	फ pha	ब ba	भ bha	म ma
य ya	र ra	ल la	व va	स sa
		ह ha	ळ la	अ am

क ka का kā .कि ki की kī कु ku कू kū के ke को ko
 ख kha खा khā खि khi खी khī खु khu खू khū खे khe खो kho

CONJUNCT-CONSONANTS

क्क kka	ञ्च ñca	द्व dva	म्ब mba
क्ख kkha	ञ्छ ñcha	घ्य dhva	म्भ mbha
क्य kya	ञ्ज ñja	घ्व dhva	म्म mma
क्रि kri	ञ्झ, ञ्झ ñjha	न्त nta	म्य mya
क्ल kla	ट्ट ṭṭa	न्त्व ntva	म्ह mha
क्व kva	ट्ठ, ṭṭha	न्य nthā	य्य yya
य khya	ड्ड ḍḍa	न्द nda	य्ह yha
ख्व khva	ड्ढ ḍḍha	न्द्र ndra	ल्ल lla
ग्ग gga	ण्ट ṇṭa	न्ध ndha	ल्य lya
ग्घ gggha	ण्ठ ṇṭha	न्न nna	ल्ह lha
ग्य gya	ण्ड ṇḍa	न्य nya	व्ह vha
ग्र gra	ण्ण ṇṇa	न्ह nha	स्त sta
ङ्क ṅka	ण्ह ṇha	प्प ppa	स्त्र stra
ङ्ख ṅkha	त्त tta	प्फ ppha	स्न sna
ङ्ग, ङ्ग ṅga	त्थ ttha	प्य pya	स्य sya
ङ्घ ṅgha	त्व tva	प्ल pla	स्स ssa
च्च cca	त्य tya	ब्व bba	स्म sma
च्छ ccha	त्र tra	ब्भ bbha	स्व sva
ज्ज jja	द्द, द्द dda	ब्य bya	ह्य hma
ज्झ, ञ्झ jjha	द्ध ddha	ब्र bra	ह्व hva
ञ्ज ñña	द्य dya	म्प mpa	ळ्ह lha
ञ्ह ñha	द्र dra	म्फ mpha	

ī=ā; f=i; ी=ī; ू=u; ूं=ū; े=e; ो=o

१	२	३	४	५	६	७	८	९	०
1	2	3	4	5	6	7	8	9	0

थेरापदानपालि

(दुतियो भागो)

सूची

पिटङ्का

पिटङ्का

४३. सक्किसम्मज्जकवग्गो

१. सक्किसम्मज्जकत्थेरअपदानं ३
२. एकदुस्सदायकत्थेरअपदानं ४
३. एकासनदायकत्थेरअपदानं ६
४. सत्तकदम्बपुप्फियत्थेर-
अपदानं ८
५. कोरण्डपुप्फियत्थेरअपदानं ८
६. घतमण्डदायकत्थेरअपदानं ९
७. एकधम्मस्सवनियत्थेर-
अपदानं १०
८. सुचिन्तितत्थेरअपदानं ११
९. सोवण्णकिङ्कणियत्थेर-
अपदान १४
१०. सोण्णकोन्तरिकत्थेर-
अपदानं १५
तस्सुद्धानं १६

४४. एकविहारिवग्गो

१. एकविहारिकत्थेरअपदान १७
२. एकसङ्घियत्थेरअपदान १८
३. पाटिहीरसञ्जाकत्थेर-
अपदानं १९
४. ज्ञाणत्थविकत्थेरअपदान २०
५. उच्छुखण्डिकत्थेरअपदानं २०

६ कळम्बदायकत्थेरअपदान २१

- ७ अम्बाटकदायकत्थेर-
अपदानं २१
- ८ हरीतकदायकत्थेरअपदानं २२
- ९ अम्बपिण्डियत्थेरअपदानं २३
- १० अम्बफलियत्थेरअपदान २३
तस्सुद्धानं २४

४५. विभीतकवग्गो

१. विभीतकमिञ्जियत्थेर-
अपदान २५
२. कोलदायकत्थेरअपदानं २५
३. वित्तियत्थेरअपदान २६
४. भल्लातदायकत्थेरअपदानं २६
५. उत्तलिपुप्फियत्थेरअपदान २७
- ६ अम्बाटकियत्थेरअपदानं २८
- ७ सीहासनिकत्थेरअपदानं २८
८. पादपीठियत्थेरअपदान २९
९. वेदिकारकत्थेरअपदान ३०
१०. बोधिघरदायकत्थेर-
अपदान ३०
तस्सुद्धानं ३१

४६. जगतिदायकवग्गो

१. जगतिदायकत्थेरअपदान ३२

२ मोरहृत्थियत्थेरअपदान	३२
३ सीहासनबीजियत्थेर-	
अपदान	३३
४. तिणुक्कधारियत्थेर-	
अपदान	३३
५ अक्कमनदायकत्थेर-	
अपदान	३४
६ वनकोरण्डियत्थेरअपदान	३४
७ एकद्धत्तियत्थेरअपदानं	३५
८ जातिपुप्फियत्थेरअपदान	३६
९ पट्टिपुप्फियत्थेरअपदानं	३६
१० गन्धपूजकत्थेरअपदान	३७
तस्सुदान	३७

४७. सालकुसुमियवग्गो

१ सालकुसुमियत्थेरअपदानं	३८
२ चित्तकपूजकत्थेरअपदान	३८
३. चित्तकनिब्बापकत्थेर-	
अपदान	३९
४. सेतुदायकत्थेरअपदानं	३९
५. सुमनतालवण्टियत्थेर-	
अपदानं	३९
६. अवटफलियत्थेरअपदानं	४०
७. लबुजफलदायकत्थेर-	
अपदानं	४०
८. पिलक्खफलदायकत्थेर-	
अपदानं	४१
९. सयंपटिभानियत्थेर-	
अपदानं	४१
१०. निमित्तव्याकरणीयत्थेर-	
अपदानं	४२
तस्सुदानं	४४

४८ नळमालिवग्गो

१ नळमालियत्थेरअपदानं	४५
२. मणिपूजकत्थेरअपदानं	४५
३ उक्कासतिकत्थेरअपदान	४७
४. सुमनबीजनियत्थेरअपदानं	४८
५ कुम्मासदायकत्थेरअपदानं	४९
६. कुसटुकदायकत्थेरअपदान	४९
७. गिरिपुत्तागियत्थेरअपदान	४९
८ वल्लिकारफलदायकत्थेर-	
अपदान	५०
९. पानधिदायकत्थेरअपदानं	५०
१०. पुलिनचङ्कमियत्थेरअपदानं	५२
तस्सुदान	५२

४९. पंसुकूलवग्गो

१. पंसुकूलसञ्जाकत्थेर-	
अपदान	५३
२. बुद्धसञ्जाकत्थेरअपदानं	५३
३. भिसदायकत्थेरअपदान	५५
४. ज्ञाणथविकत्थेरअपदानं	५६
५. चन्दनमालियत्थेरअपदानं	५९
६. धातुपूजकत्थेरअपदानं	६१
७. पुलिनुप्पादकत्थेरअपदानं	६२
८ तरणियत्थेरअपदान	६४
९ धम्मरुचियत्थेरअपदान	६६
१०. सालमण्डपियत्थेरअपदानं	६८
तस्सुदान	७०

५०. किङ्कणिपुप्फवग्गो

१ तिकिङ्कणिपुप्फियत्थेर-	
अपदानं	७१
२ पंसुकूलपूजकत्थेरअपदान	७१
३. कोरण्डपुप्फियत्थेरअपदानं	७२

४	किसुकपुष्पियत्थेरअपदानं	७३
५.	उपड्डुस्सदायकत्थेर-	
	अपदानं	७३
६	घतमण्डदायकत्थेरअपदानं	७४
७.	उदकदायकत्थेरअपदान	७५
८.	पुलिनथूपियत्थेरअपदान	७५
९	नळकुटिदायकत्थेरअपदान	७८
१०.	पियालफलदायकत्थेर-	
	अपदान	७९
	तस्सुद्धानं	७९
	अथ वग्गुद्धान	८०

कणिकारवग्गो

१	तिकणिकारपुष्पियत्थेर-	
	अपदान	८१
२	एकपत्तदायकत्थेरअपदानं	८४
३.	कासुमारफलियत्थेर-	
	अपदानं	८५
४.	अवटफलियत्थेरअपदानं	८५
५.	पादफलियत्थेरअपदानं	८६
६	मातुलुङ्गफलदायकत्थेर-	
	अपदानं	८६
७	अजेलिफलदायकत्थेर-	
	अपदानं	८६
८	अमोदफलियत्थेरअपदानं	८७
९	तालफलदायकत्थेर-	
	अपदानं	८७
१०	नाळिकेरफलदायकत्थेर-	
	अपदानं	८८
	तस्सुद्धान	८९

फलदायकवग्गो

१	कुरञ्जियफलदायकत्थेर-	
	अपदानं	९०

२.	कपित्थफलदायकत्थेर-	
	अपदानं	९०
३.	कोसम्बफलियत्थेर-	
	अपदानं	९१
४	केतकपुष्पियत्थेरअपदानं	९१
५	नागपुष्पियत्थेरअपदानं	९२
६	अज्जुनपुष्पियत्थेरअपदान	९२
७	कुटजपुष्पियत्थेरअपदानं	९३
८	घोससञ्जकत्थेरअपदान	९३
९	सब्बफलदायकत्थेर-	

अपदान ९४

१०.	पट्टमधारिकत्थेरअपदानं	९६
	तस्सुद्धान	९६

५३ तिणदायकवग्गो

१	तिणमट्टिदायकत्थेर-	
	अपदान	९७
२.	मञ्चदायकत्थेरअपदानं	९८
३	सरणगमनियत्थेरअपदान	९८
४	अब्भञ्जनदायकत्थेर-	
	अपदान	९९
५	मुपटदायकत्थेरअपदान	९९
६	दण्डदायकत्थेरअपदान	१००
७	गिरिनेलपूजकत्थेर-	
	अपदान	१००
८.	बोधिसम्मज्जकत्थेर-	
	अपदानं	१०१
९	आमण्डफलदायकत्थेर-	

अपदानं १०३

१०	सुगन्धत्थेरअपदानं	१०३
	तस्सुद्धान	१०३

५४. कच्चायनवग्गो

१ महाकच्चायनत्थेर-	
अपदान	१०८
२ वक्कलित्थेरअपदान	११०
३ महाकप्पिनत्थेरअपदान	११३
४ दब्बमल्लपुत्तत्थेरअपदानं	११६
५ कुमारकस्सपत्थेरअपदानं	१२०
६ बाहियत्थेरअपदानं	१२२
७. महाकोट्टिकत्थेरअपदान	१२६
८ उस्सेल्लकस्सपत्थेर-	
अपदान	१२८
९ राधत्थेरअपदान	१३२
१० मोघराजत्थेरअपदानं	१३४
तस्सुद्धान	१३७

५५. भद्दियवग्गो

१ लकुण्डभद्दियत्थेरअपदानं	१३८
२ कङ्कारेवत्थेरअपदान	१४०
३ सीवलित्थेरअपदान	१४२
४ वङ्गीसत्थेरअपदान	१४५
५ नन्दकत्थेरअपदान	१४६

६ काळुदायित्थेरअपदानं	१५१
७ अभयत्थेरअपदानं	१५३
८ लोमसकङ्गियत्थेर-	
अपदानं	१५६
९. वनवच्छत्थेरअपदानं	१५८
१०. चूळसुगन्धत्थेरअपदानं	१५९
तस्सुद्धान	१६२
अथ वग्गुद्धान	१६३

५६. यसवग्गो

१ यसत्थेरअपदानं	१६४
२ नदीकस्सपत्थेरअपदानं	१६६
३ गयाकस्सपत्थेरअपदानं	१६६
४ किमिलत्थेरअपदानं	१६७
५ वज्जीपुत्तत्थेरअपदानं	१६७
६ उत्तरत्थेरअपदानं	१६८
७ अपरउत्तरत्थेरअपदानं	१७१
८ भद्दिजित्थेरअपदान	१७१
९ सिक्कत्थेरअपदान	१७२
१० उपवानत्थेरअपदान	१७३
११. रट्टपालत्थेरअपदानं	१७७
तस्सुद्धान	१७८

०

थेरीअपदानपालि

१. सुमेधावग्गो

१ सुमेधाथेरीअपदान	१८१
२ मेखतादायिकाथेरी-	
अपदान	१८३
३ मण्डपदायिकाथेरी-	
अपदान	१८३
४ सङ्कमनत्थाथेरीअपदानं	१८४

५ नलमालिकाथेरीअपदानं	१८४
६ एकपिण्डपातदायिका-	
थेरीअपदानं	१८५
७ कटच्छुभिक्षादायिका-	
थेरीअपदानं	१८६
८. सत्तुप्पलमालिकाथेरी-	
अपदानं	१८७

६. पञ्चदीपिकाथेरी-	
अपदानं	१८८
१०. उदकदायिकाथेरी-	
अपदान	१९०
तस्सुद्धानं	१९२
२. एकूपोसथिकवग्गो	
१. एकूपोसथिकाथेरी-	
अपदान	१९३
२. सल्लपुप्फिकाथेरी-	
अपदानं	१९४
३. मोदकदायिकाथेरी-	
अपदानं	१९५
४. एकासनदायिकाथेरी-	
अपदान	१९५
५. पञ्चदीपदायिकाथेरी-	
अपदानं	१९७
६. नल्लमालिकाथेरीअपदान	१९९
७. महापजापतिगोतमीथेरी-	
अपदान	२००
८. खेमाथेरीअपदान	२१६
९. उप्पलवण्णाथेरीअपदान	२२३
१०. पटाचाराथेरीअपदान	२३०
तस्सुद्धानं	२३४
३. कुण्डलकेसीवग्गो	
१. कुण्डलकेसाथेरीअपदान	२३५
२. किसानगोतमीथेरीअपदान	२३६
३. धम्मदिन्नाथेरीअपदान	२४२
४. सकुलाथेरीअपदान	२४५

५. नन्दाथेरीअपदानं	२४८
६. सोणाथेरीअपदान	२५२
७. भट्टकापिलानीथेरी-	
अपदानं	२५४
८. यसोधराथेरीअपदान	२५६
९. यसोधरापमुखदसभिव्खुनी-	
सहस्सअपदान	२६७
१०. यसोधरापमुखअट्टारस-	
भिव्खुनीसहस्सअपदान	२६८
तस्सुद्धानं	२७३
४. खत्तियावग्गो	
१. यसवतीपमुखभिव्खुनी-	
सहस्सअपदानं	२७४
२. चतुरासीतिभिव्खुनी-	
सहस्सअपदान	२७५
३. उप्पलदायिकाथेरी-	
अपदान	२७८
४. सिङ्गालमातुथेरी-	
अपदानं	२८०
५. सुक्काथेरीअपदान	२८३
६. अभिरूपनन्दाथेरी-	
अपदान	२८५
७. अड्डकासिथरीअपदान	२८७
८. पुण्णिकाथेरीअपदान	२८८
९. अम्बपालिथेरीअपदान	२९०
१०. पेसलाथेरीअपदानं	२९१
तस्सुद्धानं	२९२
अथ वग्गुद्धानं	२९३

बुद्धवंसपालि

	पिट्ठङ्का		पिट्ठङ्का
१. रत्नचङ्कमनकण्डं	२९७	१६. अत्थदस्सीबुद्धवंसो	३५२
२. मुमेषपत्थनाकथा	३०५	१७. धम्मदस्सीबुद्धवंसो	३५४
३. दीपङ्करबुद्धवंसो	३१६	१८. सिद्धत्थबुद्धवंसो	३५६
४. कोण्डञ्जबुद्धवंसो	३२२	१९. तिस्सबुद्धवंसो	३५८
५. मङ्गलबुद्धवंसो	३२५	२०. फुस्सबुद्धवंसो	३६०
६. मुमनबुद्धवंसो	३२८	२१. विपस्सीबुद्धवंसो	३६३
७. रेवतबुद्धवंसो	३३०	२२. सिखीबुद्धवंसो	३६६
८. सोभितबुद्धवंसो	३३३	२३. वेस्सभूबुद्धवंसो	३६८
९. अनोमदस्सीबुद्धवंसो	३३५	२४. ककुसन्धबुद्धवंसो	३७०
१०. पटुमबुद्धवंसो	३३७	२५. कोणागमनबुद्धवंसो	३७३
११. नारदबुद्धवंसो	३४०	२६. कस्सपबुद्धवंसो	३७५
१२. पटुमुत्तरबुद्धवंसो	३४२	२७. गोतमबुद्धवंसो	३७६
१३. मुमेषबुद्धवंसो	३४५	२८. बुद्धपकिण्णककण्डं	३८१
१४. मुजातबुद्धवंसो	३४७	२९. धातुभाजनीयकथा	३८३
१५. पियदस्सीबुद्धवंसो	३५०		

चरियापिटकपालि

१ अकित्तिवग्गो		२ हत्थिनागवग्गो	
१. अकित्तिचरिया	३८७	१. मातुपोसकचरिया	४००
२. सङ्खचरिया	३८८	२. भूरिदत्तचरिया	४०१
३. कुरुराजचरिया	३८८	३. चम्पेय्यनागचरिया	४०१
४. महासुदस्सनचरिया	३८९	४. चूळबोधिचरिया	४०२
५. महागोविन्दचरिया	३९०	५. महिसराजचरिया	४०३
६. निमिराजचरिया	३९०	६. रुहराजचरिया	४०४
७. चन्दकुमारचरिया	३९१	७. मातङ्गचरिया	४०५
८. सिविराजचरिया	३९१	८. धम्मदेवपुत्तचरिया	४०५
९. वेस्सन्तरचरिया	३९२	९. अलीनसत्थुचरिया	४०६
१०. ससपण्डितचरिया	३९७	१०. सङ्खपालचरिया	४०७
तस्सुदानं	३९९	तस्सुदानं	४०८

३. युधञ्जयवग्गो

	पिट्ठुङ्का
१. युधञ्जयचरिया	४०६
२. सोमनस्सचरिया	४०६
३. अयोधरचरिया	४११
४. भिसचरिया	४११
५. सोणपण्डितचरिया	४१२
६. तेमियचरिया	४१३
७. कपिराजचरिया	४१४

	पिट्ठुङ्का
८. सच्चतापसचरिया	४१५
९. वट्टपोतकचरिया	४१५
१०. मच्छराजचरिया	४१६
११. कण्हदीपायनचरिया	४१७
१२. मुत्तसोमचरिया	४१८
१३. सुवण्णसामचरिया	४१८
१४. एकराजचरिया	४१९
१५. महालोमहंसचरिया	४१९
तस्सुद्धानं	४२०

सुत्तपिटके खुद्दकनिकाये
थेरापदानं
(द्वितीयो भागो)

थेरापदानपालि

(दुतियो भागो)

४३. सर्किसम्मज्जकवग्गो

१ सर्किसम्मज्जकत्थेरअपदानं

१. “विपस्सिनो भगवतो, पाटलि बोधिमुत्तम । B vol II,1
दिस्वा व तं पादपग्ग, तत्थ चित्त पसादयि ॥
२. “सम्मज्जनि गहेत्वान, बोधि सम्मज्जि तावदे ।
सम्मज्जित्वान तं बोधि, अवन्दि पाटलि अह ॥
३. “तत्थ चित्तं पसादेत्वा, सिरे कत्वान अञ्जलि । 5
नमस्समानो त बोधि, गञ्छि^१ पटिकुटि^१ अहं ॥
४. “तादिमग्गेन^२ गच्छामि, सरन्तो बोधिमुत्तमं ।
अजगरो मं पीळेसि^३, घोररूपो महब्बलो ॥
५. “आसन्ने मे कतं कम्म, फलेन तोसयी मम ।
कळेवरं मे गिलति, देवलोके रमामहं ॥ 10
६. “अनाविल मम चित्त, विसुद्ध पण्डरं सदा ।
सोकसल्लं न जानामि, चित्तसन्तापनं मम ॥
७. “कुट्ट गण्डो किलासो च, अपमारो वितच्छिका ।
दद्दु कण्डु च मे नत्थि, फल सम्मज्जनायिदं^४ ॥
८. “सोको च परिदेवो^५ च, हृदये मे न विज्जति । 15 B. 2
अभन्तं उजुकं चित्तं, फल सम्मज्जनायिद ॥
९. “समाधीसु^६ न मज्जामि^६, विसदं^७ होति मानसं ।
यं यं समाधिमिच्छामि, सो सो सम्पज्जते ममं ॥

१-१ गच्छि पटिकुटी - सी० । २ चारिमग्गेन - सी०, स्या० । ३. पीळेति - स्या० । ४ सम्मज्जने इद - सी० । ५ परिळाहो - स्या० । ६-६ समाधीसु न सज्जामि -

१०. “रजनीये न रज्जामि, अथो दुस्सानयसु’ च ।
मोहनीये न मुह्यामि, फलं सम्मज्जनायिदं ॥
११. “एकनवुत्तितो^२ कप्पे, य कम्ममकरि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, फलं सम्मज्जनायिदं ॥
- ५ १२ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह, भवा सब्बे समूहता ।
नागो व बन्धन छेत्वा, विहरामि अनासवो ॥
- १३ “स्वागतं वत मे आसि, मम बुद्धस्स सन्तिके ।
तिस्सो विज्जा अनुप्पत्ता, कत बुद्धस्स सासनं ॥
- १४ “पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे ।
१० छळभिज्ज्जा सच्छिक्कता, कत बुद्धस्स सासनं” ॥
- इत्थ सुद प्रायस्मा सक्किसम्मज्जको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

२. एकदुस्सदायकत्थेरअपदानं

- १५ “नगरे हसवतिया, अहोसि तिणहारको ।
तिणहारेन जीवामि, तेन पोसेमि दारके ॥
- १६ “पदुमुत्तरो नाम जिनो, सब्बधम्मान पारगू ।
१५ तमन्धकार नासेत्वा, उप्पज्जि लोकनायको ॥
- १७ “सके घरे निसीदित्वा, एव चिन्तेसि तावदे ।
‘बुद्धो लोके समुप्पन्नो, देय्यधम्मो न विज्जति ॥
- B. 3 १८. ‘इदं मे साटकं एक, नत्थि मे कोचि दायको ।
२० ‘दुक्खो निरयसम्फस्सो, रोपयिस्सामि दक्खिण’ ॥
- १९ “एवाह चिन्तयित्वान, सक चित्त पसादयि ।
एकं दुस्स गहेत्वान, बुद्धसेट्ठस्सदासह ॥
२०. “एकं दुस्स ददित्वान, उक्कुट्ठि सम्पवत्तयि ।
‘यदि बुद्धो तुवं वीर, तारेहि म महामुनि’ ॥
२१. “पदुमुत्तरो लोकविदू, आहुतीन पटिग्गहो ।
२५ मम दान पकित्तेन्तो, अका मे अनुमोदन ॥

- २२ 'इमिना एकदुस्सेन, चेतनापणिधीहि च ।
कप्पसतसहस्सानि, विनिपात न गच्छसि' ॥
- २३ 'छत्तिसक्खत्तु देविन्दो, देवरज्ज करिस्ससि' ।
तेत्तिसक्खत्तु राजा च, चक्कवत्ती' भविस्ससि ॥
- २४ 'पदेसरज्ज विपुल, गणनातो असङ्खिय' । 5
देवलोके मनुस्से वा, ससरन्तो तुव भवे ॥
- २५ 'रूपवा गुणसम्पन्नो, अनवकन्तदेहवा' ।
अक्खोभ अमित दुस्स, लभिस्ससि' यदिच्छक' ॥
- २६ "इदं वत्वान सम्बुद्धो, जलजुत्तमनामको' ।
नभं अब्भुग्गमी वीरो', हसराजा व अम्बरे ॥ 10
२७. "यं य योनुपपज्जामि, देवत्त अथ मानुसं ।
भोगे मे ऊनता नत्थि, एकदुस्सस्सिद फल ॥
२८. "पदुद्धारे पदुद्धारे, दुस्सं निब्बत्तते मम ।
हेट्ठा दुस्सम्हि तिट्ठामि उपरिच्छदनं मम ॥
- २९ "चक्कवाळं उपादाय, सकाननं सपब्बत । 15
इच्छमानो चह' अज्ज, दुस्सेहच्छादयेय्य तं ॥
३०. "तेनेव एकदुस्सेन, संसरन्तो भवाभवे ।
सुवण्णवण्णो हुत्वान, ससरामि भवाभवे ॥
३१. "विपाक एकदुस्सस्स, नाज्झग' कत्थचिक्खय' । B 4
अय' मे अन्तिमा' जाति, विपच्चति इधापि मे ॥ 20
- ३२ "सतसहस्सितो कप्पे, यं दुस्समददि तदा ।
'दुग्गति नाभिजानामि, एकदुस्सस्सिदं फल ॥
३३. "किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
३४. "स्वागतं वत मे आसि .. पे०. कत बुद्धस्स' सासनं ॥
३५. "पटिसम्भिदा चतस्सो . पे०. कतं बुद्धस्स सासनं" ॥ 25

१ गच्छति - स्या० । २ करिस्सति - स्या० । ३ चक्कवत्ति - स्या० ।
४ असङ्खियं - स्या० । ५ अनुवत्तन्तं - स्या० । ६-६ लभिस्सति यधिच्छक - स्या० ।
७ जलजुत्तमनायको - सी० । ८ धीरो - सी०, स्या० । ९ अह - स्या० । १०-१० अज्झग
तत्थ भिक्खुतं - स्या० । ११-११ अयम्पि पच्छिमा - स्या० ।

इत्थं सुद आयस्मा एकदुस्सदायको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

३ एकासनदायकत्थेरअपदानं

३६ “हिमवन्तस्साविदूरे, गोसितो^१ नाम पब्बतो ।
अस्समो सुकतो मय्ह, पण्णसाला सुमापिता ॥

5 ३७ “नारदो नाम नामेन, कस्सपो इति मं विदू ।
सुद्धिमग्ग गवेसन्तो, वसामि गोसिते तदा ॥

३८ “पदुमुत्तरो नाम जिनो, सब्बधम्माम् पारगू ।
विवेककामो सम्बुद्धो, अगञ्छि^२ अनिलञ्जसा ॥

10 ३९. “वनग्गे गच्छमानस्स, दिस्वा रंसि महेसिनो ।
कट्टमञ्च पञ्जापेत्वा, अजिनञ्च अपत्थरि^३ ॥

४०. “आसन पञ्जापेत्वान, सिरे^४ कत्वान अञ्जलि ।
सोमनस्स पवेदित्वा, इदं वचनमब्रवि ॥

४१. ‘सल्लकत्तो महावीर^५, आतुरान तिकिच्छको ।
मम^६ रोगपरेतस्स^७, तिकिच्छ देहि नायक ॥

15 ४२ ‘कल्लत्थिका^८ ये पस्सन्ति, बुद्धसेट्ठ तुवं मुने ।
धुवत्थसिद्धि पप्पोन्ति, एतेसं अजरो^९ भवे ॥

B 5 ४३. ‘न मे देय्यधम्मो^{१०} अत्थि^{११}, पवत्तफलभोजिहं ।
इदं मे आसनं अत्थि, निसीद कट्टमञ्चके^{१२} ॥

20 ४४. “निसीदि तत्थ भगवा, असम्भीतो^{१३} व केसरी ।
मुहुत्तं वीतिनामेत्वा, इदं वचनमब्रवि ॥

४५. ‘विसट्ठो^{१४} होहि मा भायि, लद्धो जोतिरसो तथा ।
यं तुय्ह पत्थित सब्बं, परिपूरिस्सतिनागते^{१५} ॥

१ कोसिको - सी०, कसिको - स्या० । २ आगञ्छि - स्या० । ३ सीसे - स्या० ।
४ तुव धी - स्या० । ५-५ मम रागपरेतस्स - स्या० । ६ पुञ्जत्थिका - स्या० ।
७ जज्जरो - सी०, रो० । ८-८ देय्य तव अत्थि - सी०, स्या० । ९ अञ्छम्भितो - स्या० ।
१० विस्सत्थो - सी०, रो०, विस्सट्ठो - स्या० । ११ परिपूरिस्सतासन - स्या० ।

४६. 'न^१ मोघं तं कतं तुय्हं^२, पुञ्ञक्खत्ते अनुत्तरे ।
सक्का उद्धरितुं अत्ता, यस्स चित्त पणीहितं^३ ॥
४७. 'इमिनासनदानेन, चेतनापणिधीहि च ।
कप्पसतसहस्सानि, विनिपात न गच्छसि ॥
४८. 'पुञ्ञासक्खत्तु देविन्दो, देवरज्ज करिस्ससि । 5
असीतिक्वत्तु राजा च, चक्कवत्ती भविस्ससि ॥
४९. 'पदेसरज्जं विपुल, गणनातो असद्धियं ।
सब्बत्थ सुखितो हुत्वा, ससारे ससरिस्ससि' ॥
५०. "इदं वत्वान सम्बुद्धो, जलजुत्तमनामको ।
नभं अभुगमी वीरो, हसराजा व अम्बरे ॥ 10
५१. "हत्थियानं अस्सयान, सरथ सन्दमानिकं ।
लभामि सब्बमेवेतं, एकासनस्सिद फल ॥
५२. "काननं पविसित्वा^३ पि^३, यदा इच्छामि आसनं ।
मम सङ्कप्पमञ्ञाय, पल्लङ्को उपतिट्ठति ॥
५३. "वारिमज्झगतो सन्तो, यदा इच्छामि आसनं । 15
मम सङ्कप्पमञ्ञाय, पल्लङ्को उपतिट्ठति ॥
५४. "यं यं योनुपपज्जामि, देवत्त अथ मानुसं ।
पल्लङ्कसतसहस्सानि, परिवारेन्ति म सदा ॥
५५. "दुवे भवे संसरामि, देवत्ते अथ मानुसे । B 6
दुवे कुले पजायामि^४, खत्तिये अथ^५ ब्राह्मणे ॥ 20
५६. "एकासन ददित्वान, पुञ्ञक्खत्ते अनुत्तरे ।
धम्मपल्लङ्कमादाय^६, विहरामि अनासवो ॥
५७. "सतसहस्सितो कप्पे, यं दानमददि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, एकासनस्सिदं फलं ॥
५८. "किलेसा ज्ञापिता मय्हं .. पे० विहरामि अनासवो ॥ 25
५९. "स्वागतं वत मे आसि ... पे०. कतं बुद्धस्स सासनं ॥
६०. "पटिसम्भिदा चतस्सो ... पे०... कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

१-१ न थोक सुकत पुञ्ञ - स्या० । २ सुनीहित - स्या० । ३-३ पविसित्वान - स्या० । ४. चजायापि - स्या० । ५. चापि - स्या० । ६ धम्मपल्लङ्कमञ्ञाय - स्या० ।

इत्थं सुद आयस्मा एकासनदायको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

४ सत्तकदम्बपुण्ड्रियत्थेरअपदानं

- ६१ “हिमवन्तस्साविदूरे, कुक्कुटो^१ नाम पब्बतो ।
तम्मिह पब्बतपादम्मिह, सत्त बुद्धा वसिसु ते ॥
- 5 ६२ “कदम्बं पुण्ड्रितं^२ दिस्वा^३, पग्गहेत्वान अञ्जलि ।
सत्त माला गहेत्वान, पुञ्जाचित्तेन ओकिरि ॥
६३. “तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुस देह, तावतिसमगच्छहं ॥
- ६४ “चतुन्नवुत्तितो कप्पे, य कम्ममकरि तदा ।
10 दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिद फल ॥
६५. “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
६६. “स्वागत वत मे आसि . पे० . कत बुद्धस्स सासन ॥
६७. “पटिसम्भदा चतस्सो पे०... कतं बुद्धस्स सासन” ॥

B 7

इत्थं सुद आयस्मा सत्तकदम्बपुण्ड्रियो थेरो इमा गाथायो
15 अभासित्था ति ।

५ कोरण्डपुण्ड्रियत्थेरअपदानं

६८. “वनकम्मिको पुरे आसि, पितुमातुमतेनहं^१ ।
पसुमारेन जीवामि, कुसल मे न विज्जति ॥
- ६९ “मम आसयसामन्ता, तिस्सो लोकगनायको ।
पदानि तीणि दस्सेसि, अनुकम्पाय चक्खुमा ॥
- 20 ७० “अक्कन्ते च पदे दिस्वा, तिस्सनामस्स सत्थुनो ।
हट्ठो हट्ठेन चित्तेन, पदे चित्त पसादयि ॥
- ७१ “कोरण्ड पुण्ड्रित दिस्वा, पादप धरणीरुहं ।
सकोसक^४ गहेत्वान, पदसेट्ठमपूजयि ॥

१. कदम्बो - सी०, स्या०, रो० । २-२ पुण्ड्र दिस्वान - स्या० । ३ पितुपिता-
महेनह - सी०, स्या०, रो० । ४ सकोटक - सी०, सकोटिक - स्या० ।

७२ “तेन कृष्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुसं देहं, तावतिसमगच्छहं ॥

७३ “य य योनुपपज्जामि, देवत्तं अथ मानुसं ।
कोरण्डवण्णको येव, सुप्पभासो^१ भवामहं ॥

७४. “द्वेनवुते इतो कप्पे, य कम्ममकरिं तदा । 5
दुग्गति नाभिजानामि, पदपूजायिदं फलं ॥

७५ “किलेमाझापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥

७६ “स्वागतं वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासनं ॥

७७ “पटिसम्भिदा चनस्सो ...पे० कत बुद्धस्स सासनं” ॥

इत्थं सुदं आयस्मा कोरण्डपुप्फियो थेरो इमा गाथायो 10
अभासित्था ति ।

६. घतमण्डदायकत्थेरअपदानं

७८ “सुचिन्तितं भगवन्त, लोकजेट्ठ नरासभ । B 8
उपविट्ठ महारञ्ज, वाताबाधेन पीळित ॥

७९ “दिस्वा चित्त पसादेत्वा^२, घनमण्डमुपानयि ।
कतत्ता आचिन्तता^३ च, गज्जा भागीरथी^४ अय ॥ 15

८०. “महासमुद्धा चत्तारो, घतं सम्पज्जरे मम ।
अयं व पथवी घोरा, अप्पमाणा असङ्खिया ॥

८१. “मम सङ्कप्पमञ्जाय, भवते मधुसक्करा^५ ।
चानुदीपा^६ इमे रुक्खा, पादपा धरणीरुहा ॥

८२. “मम सङ्कप्पमञ्जाय, कप्परुक्खा भवन्ति ते । 20
पञ्जामक्खत्तु देविन्दो, देवरज्जमकारयि ॥

८३ “एकपञ्जासक्करात्तु च, चक्कवत्ती अहोसहं ।
पदेसरज्ज विपुल, गणनातो अराङ्खिय ॥

८४. “चतुन्नवुतितो कप्पे, य दानमददि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, घतमण्डस्सिद फल ॥ 25

१. सप्पभासो - सी०, स्या० । २. पसादेत्वा - स्या० । ३. अपचित्ता - स्या० ।

४. भागीरसी - सी०, स्या० । ५. मधुसक्करा - सी०, स्या० । ६. चतुदीपा - सी०,
चतुर्दिसा - स्या० ।

८५ “किलेसा ज्ञापिता मय्हं पे० विहरामि अनासवो ॥

८६ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥

८७ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थं सुद आयस्मा घतमण्डदायको थेरो इमा गाथायो

५ अभ्यासित्था ति ।

७ एकधम्मस्सवनियत्थेरअपदानं

८८ “पदुमुत्तरो नाम जिनो, सब्बधम्मान पारगू ।
चतुसच्चं पकासेन्तो, सन्तारेसि बहं जनं ॥

८९ “अहं तेन समयेन, जटिलो उग्गतापनो ।
धुनन्तो वाकचीरानि, गच्छामि अम्बरे तदा ॥

१० ९०. “बुद्धसेट्ठस्स उपरि, गन्तु न विसहामहं ।
पक्खी व सेलमासज्ज, गमन न लभामहं ॥

९१. “उदके वोक्कमित्वान^१, एवं गच्छामि अम्बरे ।
न मे इद भूतपुब्बं, इरियापथविकोपनं ॥

१२ “हन्द मेतं गवेसिस्स, अप्पेवत्थ लभेय्यहं ।
१५ ओरोहन्तो अन्तलिक्खा, सद्दमस्सोसि सत्थुनो ॥

९३ “सरेन रजनीयेन, सवनीयेन वग्गुना^२ ।
अनिच्चतं कथेन्तस्म, तज्जेव उग्गहि तदा ।
अनिच्चसज्जामुग्गह, अगमासि ममस्समं ॥

१४. “यावतायु वसित्वान, तत्थ कालङ्कतो अहं ।
२० चरिमे वत्तमानमिह, सद्धम्मस्सवनं सरि ।

९५. “तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुसं देह, तार्वतिसमगच्छहं ॥

९६ “तिसकप्पसहस्सानि, देवलोके रमि अहं ।
एकपञ्जासक्खत्तु च, देवरज्जमकारयि ।

२५ ९७. “एकवीसतिक्खत्तु^३ च, चक्कवत्ती अहोसहं ।
पदेसरज्जं विपुलं, गणनातो असङ्खियं ॥

६८. “अनुभोमि^१ सक पुञ्जं, सुखितोहं भवाभवे ।
अनुस्सरामि तं सञ्ज, ससरन्तो भवाभवे ।
न^२ कोटि पटिविज्जामि^३, निब्बान अचुत पदं ॥

६९ “पितुगेहे निसीदित्वा, समणो भावितिन्द्रियो ।
कथं स^४ परिदीपेन्तो, अनिच्चतमुदाहरि^५ ॥ 5

१००. ‘अनिच्चा वत सङ्खारा, उप्पादवयधम्मिनो ।
उप्पज्जित्वा निरुज्झन्ति, तेस वूपसमो सुखो’ ॥

१०१. “सह गाथ सुणित्वान, पुब्बसञ्जमनुस्सरि^६ । B 10
एकासने निसीदित्वा, अरहत्तमपापुणि ॥

१०२ “जातिया सत्तवस्सेन, अरहत्तमपापुणि । 10
उपसम्पादयी बुद्धो, धम्मस्सवनस्सिद फल ॥

१०३. “सतसहस्सितो कप्पे, यं धम्ममसुणि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, धम्मस्सवनस्सिदं फल ॥

१०४. “किलेसा ज्ञापिता मय्हं पे०. विहरामि अनासवो ॥

१०५ “स्वागतं वत मे आसि . पे० . कतं बुद्धस्स सासनं ॥ 15

१०६ “पटिसम्भिदा चतस्सो . पे० कतं बुद्धस्स सासनं” ॥

इत्थं सुदं आयस्मा एकधम्मस्सवनियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

८ सुचिन्तितत्थेरअपदानं

१०७ “नगरे हसवतिया, अहोसि कस्सको तदा ।
कसिकम्मेन जीवामि, तेन पोसेमि दारके ॥ 20

१०८. “सुसम्पन्नं तदा खेत्तं, धञ्ज मे फलिन^७ अहु ।
पाककाले च^८ सम्पत्ते, एवं चिन्तेसह तदा ॥

१०९. “नच्छन्नं^९ नप्पतिरूप^{१०}, जानन्तस्स गुणागुणं ।
योहं सद्धे अदत्तवान, अगं भुज्जेय्य चे^{११} तदा^{१२} ॥

१ अनुभोमि - सी० । २-२ न केनचिह विज्जामि - स्या० । ३ कथय - सी०,
रो० । ४ अनिच्च तत्थुदाहरि - स्या० । ५ सव्वसञ्ज अनुस्सरि - स्या० । ६ फलितं -
सी०, रो० । ७ व - स्या० । ८-८ नमेच्छन्न नपटिरूप - स्या० । ९-९ मत्तना - स्या० ।

११०. “अयं बुद्धो असमसमो”, द्वितिसवरलक्षणो ।
ततो^३ पभावितो^३ सङ्घो, पुञ्जकवेत्तो अनुत्तरो ॥

१११ “तत्थ दस्सामह दान, नवसस्स पुरे पुरे ।
एवाह चिन्तयित्वान, हट्ठो पीणितमानसो^४ ॥

B 11 5 ११२ “खेत्ततो धञ्जामाहत्वा”, सम्बुद्ध उपसङ्गमि ।
उपसङ्गम्म सम्बुद्ध, लोकजेट्ठ नरासभ ।
वन्दित्वा सत्थुनो पादे, इदं^५ वचनमब्रवि ॥

११३ ‘नवसस्स च सम्पन्न, आयागोसि^६ च त्व मुने ।
अनुकम्पमुपादाय, अधिवासेहि चक्खुम’ ॥

10 ११४ “पटुमुत्तरो लोकविदू, आहुतीन पटिग्गहो ।
मम सङ्कप्पमञ्जाय, इदं वचनमब्रवि ॥

११५ ‘चत्तारो च पटिपन्ना, चत्तारो च फले ठिता ।
एस सङ्घो उजुभूतो, पञ्जासीलसमाहितो ।
यजन्तान मनुस्सान, पुञ्जपेक्खान पाणिनं ॥

15 ११६ ‘करोतोपधिक’ पुञ्ज, सङ्घे दिन्न महप्फलं ।
तस्मि सङ्घे व^७ दातब्बं^७, तव^८ सस्स तथेतर ॥

११७ ‘सङ्घतो उद्दिसित्वान, भिक्खू नेत्वान’^९ सं घरं^९ ।
पटियत्त घरे सन्त^९, भिक्खुसङ्घस्स देहि त्व’ ॥

20 ११८ “सङ्घतो उद्दिसित्वान, भिक्खू नेत्वान स घर ।
य घरे पटियत्त मे, भिक्खुसङ्घस्सदासह ॥

११९ “तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुसं देह, तार्वतिसमगच्छह ॥

१२० “तत्थ मे सुकत ब्यम्ह, सोवणं सप्पभस्सर^{१२} ।
सट्ठियोजनमुब्बेधं, तिसयोजनवित्थत ॥

एकूनवीसतिम भाणवार ।

१-१ सम्बुद्धो असमो लोके - स्या० । २-२ ततो च भावितो - स्या० । ३ पीतिक-
मानसो - स्या० । ४ धञ्जामाहत्वा - सी०, स्या० । ५ इम - सी० । ६ आया-
गोपि - सी०, इध होसि - स्या० । ७ करोत उपचिकं - स्या० । ८-८ पदातब्ब - सी०;
च दातब्ब - स्या०, रो० । ९ नव - सी० । १०-१०. नेत्वा सक घर - स्या० ।
११ यं त - सी० । १२ सुपभस्सर - सी० ।

- १२१ “आकिण्ण भवन मय्ह, नारीगणसमाकुल ।
तत्थ भुत्वा पिंवित्वा च, वसामि तिदसे अह ॥
- १२२ “सतान तीणिक्खत्तु^१ च, देवरज्जमकारयि ।
सतान पञ्चक्खत्तु च, चक्कवत्ती अहोसह ।
पदेसरज्ज विपुल, गणनातो असङ्खिय ॥ 5
१२३. “भवाभवे ससरन्तो, लभामि अमितं धन ।
भोगे मे ऊनता नत्थि, नवसस्सस्सिद फल ॥ B 12
१२४. “हत्थियान अस्सयान, सिविक सन्दमानिक ।
लभामि सब्बमेवेत, नवसस्सस्सिद फल ॥
- १२५ “नववत्थ नवफल, नवग्गरसभोजन । 10
लभामि सब्बमेवेत, नवसस्सस्सिद फल ॥
१२६. “कोसेय्यकम्बलियानि, खोमकप्पासिकानि च ।
लभामि सब्बमेवेत, नवसस्सस्सिद फल ॥
- १२७ “दासीगण दासगण, नारियो च^२ अलङ्कता^३ ।
लभामि सब्बमेवेत, नवसस्सस्सिद फल ॥ 15
१२८. “न म सीत वा उण्ह वा, परिळाहो न विज्जति ।
अथो चेतसिक दुक्ख, हृदये मे न विज्जति ॥
१२९. “इद^४ खाद इद^५ भुज्ज, इमम्हि सयने सय ।
लभामि सब्बमेवेत, नवसस्सस्सिद फल ॥
- १३० “अय पच्छिमको दानि, चरिमो वत्तते भवो । 20
अज्जा पि देय्यधम्मो मे, फलं^६ तोसेसि^७ सब्बदा ॥
- १३१ “नवसस्स ददित्वान, सङ्घे गणवरुत्तमे ।
अट्टानिससे अनुभोमि, कम्मानुच्छविके मम ॥
- १३२ “वण्णवा यसवा होमि, महाभोगो अनीतिको ।
महापक्खो^८ सदा होमि, अभेज्जपरिसो सदा ॥ 25
- १३३ “सब्बे म अपचायन्ति, ये केचि पथविस्सिता ।
देय्यधम्मा च ये केचि, पुरे पुरे लभामहं ॥

१ तिसक्खत्तु - स्या० । २-२ समलङ्कता - स्या० । ३-३ इम खाद इम - सी०, स्या० । ४-४. फल तोसेति - सी०, मम तोसेति - स्या० । ५ मह भक्खो - स्या० ।

१३४. "भिक्षुसङ्घस्स वा मज्झ, बुद्धसंघस्स सम्मुखा ।

सब्बे पि समतिक्कम्म, देन्ति ममेव^१ दायका ॥

१३५ "पठम नवसस्स हि, दत्त्वा सङ्घे गणुत्तमे ।
इमानिससे अनुभोमि, नवसस्सस्सिदं फलं ॥

B 13 5 १३६ "सतसहस्सितो कप्पे, य दानमदादि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, नवसस्सस्सिदं फलं ॥

१३७ "किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥

१३८ "स्वागत वत मे आसि . पे० . कत बुद्धस्स सासनं ॥

१३९. "पटिसम्भिदा चतस्सो .. पे० कत बुद्धस्स सासनं" ॥

10 इत्थं सुद आयस्मा सुचिन्तितो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

६ सोवण्णकिङ्कणियत्थेरअपदानं

१४०. "सद्धाय अभिनिक्खम्म, पब्बजि अनगारियं ।
वाकचीरधरो आसि, तपोकम्ममपस्सितो ॥

15 १४१ "अत्थदस्सी तु भगवा, लोकजेट्ठो नरासभो ।
उप्पज्जि तम्हि समये, तारयन्तो महाजनं ॥

१४२. "बल च वत मे खीणं, व्याधिना परमेन तं^२ ।
बुद्धसेट्ठ सरित्तवान, पुलिने थूपमुत्तमं ॥

१४३. "करित्वा हट्ठचित्तोहं, सहत्थेन^३ समोकिरि ।
सोण्णकिङ्कणिपुप्फानि, उदग्गमनसो अहं ॥

20 १४४ "सम्मुखा विय सम्बुद्ध, थूपं परिचरि अहं ।
तेन चेतोपसादेन, अत्थदस्सिस्स तादिनो ॥

१४५ "देवलोक गतो सन्तो, लभामि विपुल सुखं ।
सुवण्णवण्णो तत्थासि, बुद्धपूजायिद फल ॥

25 १४६. "असीतिकोटियो मय्ह, नारियो समलङ्कता ।
सदा मय्ह उपट्ठन्ति, बुद्धपूजायिदं फलं ॥

१४७. “सट्टिनुरियसहस्सानि, भेरियो पणवानं च ।
सङ्खा च डिण्डिमा तत्थ, वग्गू वज्जन्ति^१ दुन्दुभी ॥
१४८. “चुल्लासीतिसहस्सानि, हत्थिनो^२ समलङ्कता ।
तिथापभिन्नमातङ्गा^३, कुञ्जरा सट्ठिहायना ॥
१४९. “हेमजालाभिसञ्छन्ना, उपट्टान करोन्ति मे ।
बलकाये गजे^४ चेव, ऊनता मे न विज्जति ॥
१५०. “सोण्णकिङ्कणिपुप्फानं, विपाक अनुभोमह ।
अट्ठपञ्जासक्खत्तु च, देवरज्जमकारयि ॥
१५१. “एकसत्तत्तिक्खत्तु च, चक्कवत्ती अहोसह ।
पथव्या रज्जं एकसत्त, महिया कारयि अह ॥
१५२. “सो दानि अमत पत्तो, असङ्खत सुदुद्दस^५ ।
सयोजनपरिक्खीणो, नत्थि दानि पुनब्भवो ॥
१५३. “अट्टारसे कप्पसते, य पुप्फमभिरापयि ।
दुग्गति नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फल ॥
१५४. “किलेसा ज्ञापिता मय्हं . पे० . विहरामि अनासवो ॥
१५५. “स्वागतं वत मे आसि . पे० . कत्त बुद्धस्स सासनं ॥
१५६. “पटिसम्भिदा चत्तस्सो . पे० . कत्तं बुद्धस्स सासन” ॥
- इत्थ सुद आयस्मा सोवण्णकिङ्कणियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

१०. सोण्णकोन्तरिकत्थेरअपदानं

१५७. “मनोभावानिय बुद्ध, अत्तदन्तं समाहित ।
इरियमान ब्रह्मपथे, चित्तवूपसमे रत्त ॥
१५८. “नित्तिण्णओघ^६ सम्बुद्ध, ज्ञायि ज्ञानरत्त मुनि ।
उपत्ति^७ समापन्नं, इन्दिवरदलप्पभं^८ ॥
१५९. “अलाबुनोदकं गय्ह, बुद्धसेट्ठ उपागमि ।
बुद्धस्स^९ पादे धोवित्वा^{१०}, अलाबुकमदासहं ॥

१ नदन्ति - सी० । २ अत्थियो - स्या० । ३ तिथपभिन्ना मातङ्गा - स्या० ।
४ भवे - स्या० । ५ गम्भीर दुद्दस पद - स्या० । ६ नित्तिण्णओघ - स्या० । ७-७ उपविट्ठो -
सी०; उपतिट्ठ समापत्तिं इन्द्रियसवरप्पह - स्या० । ८-८ बुद्धपादे धोवित्वान - स्या० ।

‘इमिना दकमाहत्वा, पादमूलै ठपेहि मे’ ॥

१६१ “साधूतिहं पटिस्सुत्वा, सत्थु गारवताय च ।
दकं^१ अलाबुनाहत्वा^२, बुद्धसेट्ठं उपागमि^३ ॥

5 १६२ “अनुमोदि महावीरो, चित्त निब्बापयं मम ।
‘इमिनालाबुदानेन, सङ्कप्पो ते समिज्झतु’ ॥

१६३ “पन्नरसेसु कप्पेसु, देवलोके रमि अह ।
तिसतिक्खतु^४ राजा च, चवकवत्ती अहोसह ॥

१६४. “दिवा वा यदि वा रत्ति, चङ्कमन्तस्स तिट्ठतो ।
10 सोवण्ण कोन्तर गय्ह, तिट्ठते^५ पुरतो मम ॥

१६५ “बुद्धस्स दत्तवानलाबु, लभामि सोण्णकोन्तर ।
अप्पक पि कत^६ कार, विपुल होति तादिसु ॥

१६६ “सतसहस्सितो कप्पे, यं लाबुमर्दादिं तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, अलाबुस्स इद फल ॥

15 १६७ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह . पे० . विहरामि अनासवो ॥

१६८ “स्वागत वत मे आसि पे०. कत बुद्धस्स सासन ॥

१६९ “पटिसम्भिदा चतस्सो . पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद प्रायस्मा सोण्णकोन्तरिको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

सकिसम्मज्जकवग्गो तेचत्तालीसमो ।

तस्सुद्धानं

20 सकिसम्मज्जको थेरो, एकदुस्सी^१ एकासनी^२ ।

कदम्बकोरण्डकदो^३, घतस्सवनिको पि च ॥

सुचिन्तिको^४ किङ्कणिको, सोण्णकोन्तरिको पि च ।

एकगाथासतञ्चेत्थ^५, एकसत्ततिमेव च ॥

— . ० : —

१-१ ० अलाबुनाहत्वा - सी०; उदक लाबुनाहत्वा - स्या० । २ उपानयि -
स्या० । ३ तेत्तिसक्खतु - स्या० । ४ तिट्ठन्ति - सी०, स्या० । ५ कर - स्या० ।
६-६ एकदुस्सासनप्पदा - स्या० । ७ कदम्बकोरण्डकदा - सी०, स्या० । ८ सुचिन्तितो -
सी०, स्या० । ९ एकगाथासतचेव - सी० ।

४४. एकविहारिवग्गो

१ एकविहारिकत्थेरअपदानं^१

B 16

- १ “इमम्हि भद्दके कप्पे, ब्रह्मबन्धु महायसो ।
कस्सपो नाम गोत्तेन, उप्पज्जि वदतं वरो ॥
२. “निप्पपञ्चो निरालम्बो, आकाससममानसो ।
सुञ्जाताबहुलो तादी, अनिमित्तरतो वसी ॥
३. “असङ्गचित्तो^२ निक्खेसो^३, असंसट्ठो कुले गणे ।
महाकारुणिको वीरो, विनयोपायकोविदो ॥ 5
४. “उय्युत्तो परकिच्चेसु, विनयन्तो सदेवके ।
निब्बानगमनं मग्गं, गति पङ्कविसोसनं ॥
५. “अमतं परमस्सादं^४, जरामच्चुनिवारणं^५ ।
महापरिसमज्जे सो, निसिन्नो लोकतारको^६ ॥ 10
- ६ “करवीकरुतो^७ नाथो, ब्रह्मघोसो तथागतो ।
उद्धरन्तो महादुग्गा^८, विप्पनट्ठे अनायके ॥
- ७ “देसेन्तो विरज धम्मं, दिट्ठो मे लोकनायको ।
तस्स धम्म सुणित्वान, पब्बजि अनगारियं ॥
- ८ “पब्बजित्वा तदापाह^९, चिन्तेन्तो जिनसासन ।
एकको व वने रम्मे, वसि ससग्गपीळितो ॥ 15
९. “सक्कायवूपकासो^{१०} मे, हेतुभूतो ममाभवी^{११} ।
मनसो वूपकासस्स^{१२}, संसग्गभयदस्सिनो ॥
१०. “किलेसा ज्ञापिता मय्ह, भवा सब्बे समूहता ।
नागो व बन्धनं छेत्वा, विहरामि अनासवो ॥ 20

१ एकविहारियत्थेरअपदान — सी०, स्या० । २-२ आमङ्कचित्तो निल्लेपो — स्या० ।

३ परमस्सास — सी० । ४ जरामरणनिवारण — स्या० । ५ लोकतारणो — सी०, स्या० ।

६ करविकरुदो — स्या०, रो० । ७ महादुक्खा — स्या० । ८ तदाचाह — सी०, तदावाह —

स्या० । ९ सक्कायवूपकस्सो — सी०, सक्कायवूपकस्सो — स्या० । १० ममागमी — स्या०,

रो० । ११ वूपकस्सस्स — सी० ।

- ११ “स्वागतु वत मे आसि, मम बुद्धस्स सन्तिके ।
तिस्सो विज्जा अनुप्पत्ता, कत बुद्धस्स सासन ॥
- १२ “पटिसम्भदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे ।
छल्लभिञ्जा सच्छिकता, कत बुद्धस्स सासन” ॥

5 इत्थं सुद आयस्मा एकविहारिको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

२ एकसङ्खियत्थेरअपदानं

- १३ “विपस्सिनो भगवतो, महाबोधिमहो अहु ।
महाजना समागम्म, पूजेन्ति बोधिमुत्तम ॥
- 10 १४ “न^१ हि त ओरक मञ्जे^२, बुद्धसेट्ठो भविस्सति ।
यस्साय ईदिसा^३ बोधि, पूजनीया च^४ सत्थुनो ॥
- १५ “ततो सङ्ख गहेत्वान, बोधिरुक्खमुपट्ठहि ।
धमन्तो^५ सब्बदिवस, अवन्दि बोधिमुत्तम ॥
- १६ “आसन्नके कत कम्म, देवलोक अपापयी^६ ।
कळेवर मे पतित, देवलोके रसामह ॥
- 15 १७. “सट्ठितुरियसहस्सानि, तुट्ठहट्ठा पमोदिता ।
सदा मय्ह उपट्ठन्ति, बुद्धपूजायिद फल ॥
१८. “एकसत्ततिमे कप्पे, राजा आसि सुदस्सनो ।
चातुरन्तो विजितावी, जम्बुमण्डस्स^७ इस्सरो ॥
- १९ “ततो अङ्गसता^८ तुरिया^९, परिवारेन्ति म सदा ।
20 अनुभोमि सर्कं कम्म, उपट्ठानस्सिद फल ॥
२०. “य य योनुपपज्जामि, देवत्त अथ मानुस ।
मातुकुच्छिगतस्सापि, वज्जरे भेरियो सदा ॥
- २१ “उपट्ठित्वान^९ सम्बुद्ध, अनुभूत्वान^९ सम्पदा ।
सिव सुखेम^{१०} अमत्^{१०}, पत्तोमिह अचल पद ॥

१-१ महासोकरहितो पञ्चो - स्या० । २-२ ईदिसो बोधि, पूजनीयो व - स्या० ।
३ धमेन्तो - सी० । ४ अपापयि - सी०, स्या० । ५ जम्बुसण्डस्स - सी०, जम्बुदीपस्स -
स्या० । ६ अट्ठसता - स्या० । ७ तुरा - सी० । ८ उपट्ठित्वा - सी० । ९ अनुभूत्वान -
सी०, स्या० । १०-१० अमल अमर - स्या० ।

२२. “एकनवुत्तितो कप्पे, य कम्ममकरि तदा ।

दुग्गति नाभिजानामि, बुद्धपूजायिद फल ॥

२३ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥

२४ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥

B. 18

२५. “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

5

इत्थं सुद आयस्मा एकसङ्खियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

३. पाटिहीरसञ्जकत्थेरअपदानं

२६ “पदुमुत्तरो नाम जिनो, आहुतीन पटिग्गहो ।

वसीसतसहस्सेहि, नगर पाविसी तदा ॥

२७ “नगर पविसन्तस्स, उपसन्तस्स तादिनो ।

10

रतनानि^१ पज्जोतिमु^२, निग्घोसो आसि तावदे ॥

२८. “बुद्धस्स आनुभावेन, भेरी^३ वज्जुमघट्टिता^४ ।

सय वीणा पवज्जन्ति, बुद्धस्स पविसतो पुरं ॥

२९. “बुद्धसेट्ठं नमस्सामि^५, पदुमुत्तरमहामुनि ।

पाटिहीरञ्च^६ पस्सित्वा, तत्थ चित्त पसादयि ॥

15

३०. “अहो बुद्धो अहो धम्मो, अहो नो सत्थुसम्पदा ।

अचेतनापि तुरिया, सयमेव पवज्जरे ॥

३१. “सतसहस्सितो कप्पे, य सञ्जमलभि तदा ।

दुग्गति नाभिजानामि, बुद्धसञ्जायिदं फल ॥

३२. “किलेसा ज्ञापिता मय्ह ... पे०... विहरामि अनासवो ॥

20

३३. “स्वागत वत मे आसि पे०. कत बुद्धस्स सासनं ॥

३४ “पटिसम्भिदा चतस्सो .. पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थं सुद आयस्मा पाटिहीरसञ्जको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

१-१ रथियापच्चुगामनादीसु - स्या० । २-२. अवज्जित अघट्टिता - स्या० ।

३. नपस्सामि - सी० । ४. पाटिहिरञ्च - स्या०, सी० ।

४. जाणत्थविकत्थेरअपदानं

B 19

३५. “कणिकारं व जलितं, दीपरुक्ख व जोतितं ।
कञ्चन व विरोचन्तं, अद्दस द्विपदुत्तमं ॥

३६. “कमण्डलु ठपेत्वान, वाकचीर च कुण्डिकं ।
एकंस अजिनं कत्वा, बुद्धसेट्ठ थवि अहं ॥

5 ३७ ‘तमन्धकारं विधमं, मोहजालसमाकुल ।
जाणालोक दस्सेत्वान^१, नित्तिण्णोसि^२ महामुनि^३ ॥

३८ ‘समुद्धरसिम लोक, सब्बावन्तमनुत्तर ।
जाणे ते उपमा नत्थि, यावता^४ जगतो गति^५ ॥

10 ३९ ‘तेन जाणेन सब्बञ्जू, इति बुद्धो पवुच्चति ।
वन्दामि त महावीर^६, सब्बञ्जुतमनावर^७ ॥

४० “सतसहस्सितो कप्पे, बुद्धसेट्ठ थवि अह ।
दुग्गति नाभिजानामि, जाणत्थवायिद^८ फल ।

४१ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ।

४२ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥

15 ४३ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थं सुद आयस्मा जाणत्थविको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

५ उच्छुखण्डिकत्थेरअपदानं

४४ “नगरे बन्धुमतिया, द्वारपालो अहोसहं ।
अद्दस विरज बुद्धं, सब्बधम्मान पारगु ॥

20 ४५ “उच्छुखण्डिकमादाय, बुद्धसेट्ठस्सदासहं ।
पसन्नचित्तो सुमनो, विपस्सिस्स महेसिनो ॥

B 20

४६ “एकनवुतितो कप्पे, यं उच्छुमदादि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, उच्छुखण्डस्सिद फल ॥

१ दस्सयित्वा - सी०, स्या० । २-२ तिण्णो असि तुव मुनि - स्या० ।

३-३ यावता च गतोगति - रो० । ४ महावीर - सी० । ५ सब्बञ्जुत अनासव - स्या० ।

६ जाणत्थमनायिद - स्या० ।

४७. “किलेसा ज्ञापिता मय्हं पे० . विहरामि अनासवो ॥
 ४८ “स्वागत वत मे आसि .. पे० .. कत बुद्धस्स सासनं ॥
 ४९. “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कतं बुद्धस्स सासनं” ॥

इत्थ सुदं आयस्मा उच्छुखण्डिको थेरो इमा गाथायो
 अभसित्था ति ।

5

६ कळम्बदायकत्थेरअपदानं

५०. “रोमसो नाम सम्बुद्धो, वसते^१ पव्वतन्तरे ।
 कळम्बं तस्स पादासि, पसन्नो सेहि पाणिभि ॥
 ५१. “चतुन्नवुत्तितो कप्पे, य दानमददि तदा ।
 दुग्गति नाभिजानामि, कळम्बस्स इद फल ॥
 ५२ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥ 10
 ५३ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासनं ॥
 ५४. “पटिसम्भिदा चतस्सो ... पे० कतं बुद्धस्स सासनं” ॥

इत्थं सुद आयस्मा कळम्बदायको थेरो इमा गाथायो
 अभसित्था ति ।

७ अम्बाटकदायकत्थेरअपदानं

५५. “विपिने^२ बुद्ध दिस्वान, सयम्भु अपराजित । 15
 अम्बाटक गहेत्वान, सयम्भुस्स अदासह ॥
 ५६. “एकतिसे इतो कप्पे, य फलमददि तदा ।
 दुग्गति नाभिजानामि, फलदानस्सिद फल ॥
 ५७. “किलेसा ज्ञापिता मय्ह .. पे० विहरामि अनासवो ॥ B 21
 ५८. “स्वागत वत मे आसि पे० . कत बुद्धस्स सासनं ॥ 20
 ५९. “पटिसम्भिदा चतस्सो . पे०. कत बुद्धस्स सासनं” ॥

इत्थ सुद आयस्मा अम्बाटकदायको थेरो इमा गाथायो
 अभसित्था ति ।

६०. “हरीतक आमलक, अम्बजम्बुविभीतक^१ ।
कोल भल्लातक बिल्ल^२, सयमेव हरामह ॥
- ६१ “दिस्वान पम्भारगत, ज्ञायि ज्ञानरत मुनि ।
आवाधेन आपीळैन्त^३, अदुतीय^४ महामुनि ॥
- 5 ६२. “हरीतक गहेत्वान, सयम्भुस्स अदासह ।
खादमत्तम्हि^५ भेसज्जे^६, व्याधि पस्सम्भि तावदे ॥
- ६३ “पहीनदरथो बुद्धो, अनुमोदमकासि^७ मे^८ ।
‘भेसज्जदानेनिमिना, व्याधिवूपसमेन च ॥
- ६४ ‘देवभूतो मनुस्सो वा, जातो वा अञ्जाजातिया ।
10 सब्बत्थ सुखितो होतु^९, मा च ते व्याधिमागमा’ ॥
- ६५ “इद वत्त्वान सम्बुद्धो, सयम्भू अपराजितो ।
नभं अम्भुग्गमी धीरो, हसराजा व अम्बरे ॥
- ६६ “यतो हरीतक^{१०} दिन्नं^{११}, सयम्भुस्स महेसिनो ।
इमं जाति उपादाय, व्याधि मे नुपपज्जथ ॥
- 15 ६७ “अयं पच्छिमको मय्हं, चरिमो वत्तते भवो ।
तिस्सो विज्जा सच्छिकता^{१२}, कत बुद्धस्स सासन ॥
- ६८ “चतुन्नवुत्तितो कप्पे, भेसज्जमददि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, भेसज्जस्स इद फलं ॥
- ६९ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
- 20 ७० “स्वागतं वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- ७१ “पटिसम्भदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा हरीतकदायको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

१ हरीतकिदायक० - स्या० । २ अम्बजम्बुविभेदक - स्या० । ३. बेल्लं - स्या० ।
४ पपीळैन्त - सी०, आपीळितं - स्या० । ५ अद्विनिय - स्या० । ६-६ कतमत्तम्हि
भेसज्जे - सी०, कतमत्तम्हि भेसज्ज - स्या० । ७-७ अनुमोदनिय अका - सी०, स्या० ।
८ होहि - सी०, स्या० । ९-९ हरीतकमद - सी०, हरीतकिमद - स्या० ।
१० अनुपपत्तो - स्या० ।

९ अम्बपिण्डियत्थेरअपदानं

- ७२ “हत्थिराजा तदा आसि, ईसादन्तो उरुब्बवा^१ ।
विचरन्तो ब्रह्मारञ्जे, अद्दसं लोकनायकं ॥
- ७३ “अम्बपिण्ड^२ गहेत्वान, अदासि सत्थुनो अहं ।
पटिग्गण्हि महावीरो, सिद्धत्थो लोकनायको ॥
- ७४ “मम निज्झायमानस्स, परिभुञ्जि तदा जिनो ।
तत्थ चित्त पसादेत्वा, तुसित उपपज्जह ॥
- ७५ “ततो अहं चवित्वान, चक्कवत्ती अहोसह ।
एतेनेव उपायेन, अनुभुत्वान सम्पदा ॥
- ७६ “पधानपहित्तोह, उपसन्तो निरूपधि ।
सब्बासवे परिञ्जाय, विहरामि अनासवो ॥
- ७७ “चतुन्नवुत्तितो कप्पे, यं फलमददि^३ तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, फलदानस्सिद फल ॥
- ७८ “किलेसा ज्ञापिता मय्हं . पे० . विहरामि अनासवो ॥
- ७९ “स्वागतं वत मे आसि पे० . कतं बुद्धस्स सासन ॥
- ८० “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० . कतं बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थं सुद आयस्मा अम्बपिण्डियो थैरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

१० अम्बफलियत्थेरअपदानं^४

- ८१ “पदुमुत्तरबुद्धस्स, लोकजेट्ठस्स तादिनो ।
पिण्डाय विचरन्तस्स, धारतो^५ उत्तमं यस ॥
- ८२ “अग्गफलं गहेत्वान, विप्पसन्नेन चेतसा ।
दक्खिण्यस्स वीरस्स, अदासि सत्थुनो अहं ॥
- ८३ “तेन कम्मेन द्विपदिन्द^६, लोकजेट्ठं नरासभ ।
पत्तोम्हि अचलं ठान, हित्वा जयपराजयं ॥

१ उरुब्बवो - सी०, उरुब्बवो - स्या० । २ अम्बपिण्ड - सी०, स्या० ।

३ दानमददि - स्या० । ४ अम्बफलियत्थेरअपदान - सी०; जम्बूफलिय ० - स्या० ।

५ धारतो - सी० । ६ द्विपदिन्द - सी०, स्या०, रो० ।

- ८४ “सतसहस्रितो कप्पे, यं दानमददि तदा ।
 दुग्गति नाभिजानामि, अग्गदानस्सिदं फलं ॥
- ८५ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह .. पे०.. विहरामि अनासवो ॥
- ८६ “स्वागत वत मे आसि . पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- 5 ८७ “पटिसम्भदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥
- इत्थं सुद आयस्मा अम्बफलियो थेरो इमा गाथायो
 अभासित्था ति ।

एकविहारिवग्गो चतुचत्तालीसमो ।

तस्सुद्धानं

- थेरो एकविहारी च, सङ्खियो^१ पाटिहीरको ।
 थविको उच्छुखण्डी च, कळम्बअम्बाटकदो^२ ॥
- 10 हरीतकम्बपिण्डी च, अम्बदो^३ दसमो यति ।
 छळसीति^४ च गाथायो, गणितायो विभाविभि ॥

—:०:—

१ सङ्खिको — सी०, स्या० । २ कलम्बम्बाटकप्पदा — सी०, स्या० । ३ जम्बूदो —
 सी०, जम्बूदो — स्या० । ४ छळसीति — सी०, स्या० ।

४५. विभीतकवग्गो^१

१ विभीतकमिञ्जियत्थेरअपदानं^२

- १ “ककुसन्धो महावीरो, सब्बधम्मान पारगू ।
गणम्हा वूपकट्ठो सो, अगमासि वनन्तरं ॥
- २ “बीजमिञ्ज^३ गहेत्वान, लताय आवुणि^४ अह ।
भगवा तम्हि समये, ज्ञायते पब्बतन्तरे ॥
- ३ “दिस्वानह देवदेवं, विप्पसन्नेन चेतसा ।
दक्खिण्येयस्स वीरस्स, बीजमिञ्जमदासह ॥
- ४ “इमस्मियेव” कप्पम्हि^५, य मिञ्जमददि^६ तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, बीजमिञ्जस्सिद फलं ॥
- ५ “किलेसा ज्ञापिता मय्हं, भवा सब्बे समूहता ।
नागो व बन्धन छेत्वा, विहरामि अनासवो ॥
- ६ “स्वागत वत मे आसि, मम बुद्धस्स सन्तिके ।
तिस्सो विज्जा अनुप्पत्ता, कतं बुद्धस्स सासनं ॥
- ७ “पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे ।
छळभिञ्जा सच्छिक्ता, कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुदं आयस्मा विभीतकमिञ्जियो थेरो इमा गाथायो 15
अभासित्था ति ।

२. कोलदायकत्थेरअपदानं

८. “अजिनेन निवत्थोह, वाकचीरधरो तदा ।
खारिया^७ पूरयित्वान, कोलहासि ममस्सम” ॥
- ९ “तम्हि काले सिखी बुद्धो, एको अदुतियो अहु ।
ममस्समं उपागच्छि, जानन्तो^८ सब्बकालिकं ॥

१ विभेदकिवग्गो - स्या० । २ विभेदकबीजियत्थेरापदानं - स्या० । ३ बीज-
बीज - स्या०, बीजबीज - रो० । ४ आचरि - स्या० । ५-५ इमस्मिञ्जेव कप्पस्मि -
सी०, ० कप्पस्सि - स्या० । ६ फलमददि - सी० रो०, बीजमददि - स्या० ।
७-७ खारिभार हरित्वा, कोलमाहरिमस्सम - सी०, रो०, भारिया०, कोल हासि ० -
स्या० । ८. जोतेन्तो - स्या० ।

१० “सकं चित्तं पसादेत्वा, वन्दित्वान च सुब्बत ।
उभो हत्थेहि पग्गय्ह, कोलं बुद्धस्सदासह ॥

११ “एकतिसे इतो कप्पे, यं फलमददि तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, कोलदानस्सिदं फल ॥

५ १२ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥

१३ “स्वागतं वत मे आसि पे०. कतं बुद्धस्स सासनं ॥

१४ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे०. कतं बुद्धस्स सासनं” ॥

इत्थं सुदं आयस्मा कोलदायको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

३ बिल्लियत्थेरअपदानं^१

१० १५ “चन्दभागानदीतीरे, अस्समो सुकतो मम ।
बिल्लरुक्खेहि^२ आकिण्णो, नानादुमनिसेवितो ॥

१६ “सुगन्धं बेलुवं दिस्वा, बुद्धसेट्ठमनुस्सरि ।
खारिभारं पूरयित्वा, तुट्ठो सविग्गमानसो ॥

१७. “ककुसन्ध उपागम्म, बिल्लपक्कमदासह ।
१५ पुञ्जक्खेत्तस्स वीरस्स, विप्पसन्नेन चेतसा ॥

१८. “इमस्मियेव कप्पस्मि, यं फलमददि तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, फलदानस्सिदं फल ॥

१९ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥

२०. “स्वागतं वत मे आसि पे०. कतं बुद्धस्स सासनं ॥

२१. “पटिसम्भिदा चतस्सो पे०. कतं बुद्धस्स सासनं” ॥

इत्थं सुदं आयस्मा बिल्लियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

४. भल्लातदायकत्थेरअपदानं^३

२२ “सुवण्णवण्णं सम्बुद्ध, द्वित्तिसवरलक्खण ।

विपिनग्गेन^४ गच्छन्तं, सालराजं व फुल्लित ॥

१ बिल्लफलियत्थेरअपदानं - सी०, बेलुवफलियत्थेर० - स्या० । २ बेलुरुक्खेहि - सी०; बेलुवरुक्खेहि - स्या० । ३ भल्लातक० - सी०, स्या० । ४ पवनग्गेन - सी०, स्या०, रो० ।

- २३ “तिणत्थरं^१ पञ्जापेत्वा, बुद्धसेट्ठ अयाचह ।
‘अनुकम्पतु म बुद्धो, भिक्ख इच्छामि दातवे’ ॥
- २४ “अनुकम्पको कारुणिको, अत्थदस्सी महायसो ।
मम सङ्कप्पमञ्जाय, ओरुहि^२ मम अस्समे ॥
- २५ “ओरोहित्वान^३ सम्बुद्धो, निसीदि पण्णसन्थरे ।
भल्लातक गहेत्वान, बुद्धसेट्ठस्सदासह ॥
- २६ “मम निज्झायमानस्स, परिभुञ्जि तदा जिनो ।
तत्थ चित्तं पसादेत्वा, अभिवन्दि तदा जिन ॥
- २७ “अट्टारसे कप्पसते, य फलमददि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, फलदानस्सिद फल ॥
- २८ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
२९. “स्वागत वत मे आसि . पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- ३० “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

5

10

15

इत्थ सुदं आयस्मा भल्लातदायको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

५ उत्तलिपुण्फियत्थेरअपदानं

- ३१ “निग्रोधे हरितोभासे, सविरुब्भम्हि पादपे ।
उत्तलिमाल^४ पग्गय्ह, बोधिया अभिरोपयि ॥
- ३२ “इमस्मियेव कप्पम्हि, य बोधिमभिपूजयि ।
दुग्गति नाभिजानामि, बोधिपूजायिद फल ॥
- ३३ “किलेसा ज्ञापिता मय्हं पे० विहरामि अनासवो ॥
- ३४ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- ३५ “पटिसम्भिदा चतस्सो . पे० कतं बुद्धस्स सासन” ॥

B 27

20

इत्थं सुद आयस्मा उत्तलिपुण्फियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

१ तिणसन्थर - स्या० । २. ओरुही - सी०, ओरुह - स्या० । ३ ओरुहि-
त्वान-सी० । ४ उम्मामालञ्जिह - स्या० ।

६ अम्बाटकियत्थेरअपदानं

- ३६ “सुपुप्फितं सालवनं, ओगय्ह वेस्सभू मुनि ।
निसीदि गिरिदुग्गेसु, अभिजातो व केसरी ॥
- ३७ “पसन्नचित्तो सुमनो, अम्बाटकमपूजयि ।
पुञ्जक्खेतं अनुत्तर^१, पसन्नो सेहि पाणिभि ॥
- 5 ३८ “एकतिसे इतो कप्पे, यं पुप्फमभिरोपयि ।
दुग्गति नाभिजानामि, बुद्धपूजायिद फल ॥
- ३९ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह . पे० विहरामि अनासवो ॥
- ४० “स्वागत वत मे आसि .. पे०... कतं बुद्धस्स सासन ॥
४१. “पटिसम्भिदा चतस्सो . पे०. कत बुद्धस्स सासन” ॥
- 10 इत्थं सुदं आयस्मा अम्बाटकियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

७ सीहासनिकत्थेरअपदानं

- B. 28 ४२. “पदुमुत्तरस्स भगवतो, सब्बभूतहितेसिनो ।
पसन्नचित्तो सुमनो, सीहासनमदासह ॥
- ४३ “देवलोके मनुस्से वा, यत्थ यत्थ वसामह ।
15 लभामि विपुल ब्यम्ह, सीहासनस्सिदं फल ॥
- ४४ “सोण्णमया रूपिमया, लोहितङ्गमया^२ बहू ।
मणिमया च पल्लङ्का, निब्बत्तन्ति ममं सदा ॥
४५. “बोधिया आसनं कत्वा, जलजुत्तमनामिनो ।
उच्चे कुले पजायामि, अहो धम्मसुधम्मता ॥
- 20 ४६ “सतसहस्सितो कप्पे, सीहासनमकासह ।
दुग्गति नाभिजानामि, सीहासनस्सिदं फल ॥
- ४७ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह . पे० विहरामि अनासवो ॥
- ४८ “स्वागत वत मे आसि . पे० कत बुद्धस्स सासनं ॥
४९. “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० . कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थं सुद आयस्मा सीहासनिको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

८. पादपीठियत्थेरअपदानं

- ५० “सुमेधो नाम सम्बुद्धो, अगो^१ कारुणिको मुनि^१ ।
तारयित्वा बहू सत्ते, निब्बुतो सो महायसो ॥
- ५१ “सीहासनस्स सामन्ता, सुमेधस्स महेसिनो । 5
पसन्नचित्तो मुमनो, पादपीठमकारयि ॥
५२. “कत्वान कुसल कम्म, सुखपाक सुखुद्रयं ।
पुञ्जकम्मेन संयुत्तो, तावतिसमगच्छहं ॥
- ५३ “तत्थ मे वसमानस्स, पुञ्जकम्मसमङ्गिनो । B 29
पदानि उद्धरन्तस्स, सोण्णपीठा भवन्ति मे ॥ 10
५४. “लाभा तेस सुलद्धं वो^२, ये लभन्ति उपस्सुति ।
निब्बुते कार कत्वान, लभन्ति विपुल सुख ॥
५५. “मया पि सुकत कम्म, वाणिज्ज^३ सुप्पयोजित^३ ।
पादपीठं करित्वान, सोण्णपीठ लभामह ॥
- ५६ “य, य दिस पक्कमामि, केनचि किच्चयेनह^४ । 15
सोण्णपीठे अक्कमामि, पुञ्जकम्मस्सिद फलं ॥
- ५७ “तिसकप्पसहस्सम्हि, य कम्ममकारि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, पादपीठस्सिद फलं ॥
- ५८ “किलेसा ज्ञापिता मय्हं पे० विहरामि अनासवो ॥
- ५९ “स्वागत वत मे आसि . पे० कत बुद्धस्स सासनं ॥ 20
- ६० “पटिसम्भिदा चतस्सो ... पे० कतं बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा पादपीठियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

६ वेदिकारकत्थेरअपदानं^१

- ६१ “पदुमुत्तरस्स^२ भगवतो^३, बोधिया पादपुत्तमे ।
वेदिक सुकत कत्वा, सकं चित्त पसादयि ॥
- ६२ “अतोळारानि^४ भण्डानि, कतानि अकतानि च ।
अन्तलिक्खा पवस्सन्ति, वेदिकाय इद फल ॥
- 5 ६३ “उभतो व्यूह्ताङ्गामे, पक्खन्दन्तो भयानके ।
भयभेरव न पस्सामि, वेदिकाय इद फल ॥
- B 30 ६४ “मम सङ्कप्पमञ्जाय, व्यम्ह निब्बत्तते सुभ ।
सयनानि महग्घानि, वेदिकाय इद फल ॥
- ६५ “सतसहस्सितो कप्पे, य वेदिकमकारयि ।
10 दुग्गति नाभिजानामि, वेदिकाय इद फलं ॥
- ६६ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० . विहरामि अनासवो ॥
- ६७ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- ६८ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥
- इत्थ सुद आयस्मा वेदिकारको थेरो इमा गाथायो
15 अभासित्था ति ।

१० बोधिघरदायकत्थेरअपदानं^५

- ६९ “सिद्धत्थस्स भगवतो, द्विपदिन्दस्स तादिनो ।
पसन्नचित्तो सुमनो, बोधिघरमकारयि ॥
- ७० “तुसित^६ उपपन्नोम्हि, वसामि रतने घरे ।
न मे सीत वा उण्ह वा, वातो गत्ते न सम्फुसे ॥
- 20 ७१ “पञ्चसट्ठिम्हितो कप्पे, चक्कवत्ती अहोसह ।
कासिक नाम नगर, विस्सकम्मेन^७ मापित ॥
- ७२ “दसयोजनआयाम, अट्टयोजनवित्थत ।
न तम्हि नगरे अत्थि, कट्ट वल्ली च मत्तिका ॥

१ वेदिकारक० - स्या० । २-२ पदुमुत्तरबुद्धस्स - सी०, ० बुद्धस्स - स्या० ।
३ अथोळारानि - सी०, रो०, अणोळारानि - स्या० । ४ बोधिघरियत्थेरा० - सी०,
बोधिघरकार ० - स्या० । ५ तुस्सित - स्या० । ६ विसुक्कम्मेन - स्या० ।

- ७३ “तिरिय योजन आसि, अद्धयोजनवित्थ^१ ।
मङ्गलो नाम पासादो, विस्सकम्मेन मापितो ॥
- ७४ “चुल्लासीतिसहस्सानि, थम्भा सोण्णमया^२ अहु^३ ।
मणिमया च निर्य्यूहा, छदनं रूपिय अहु ॥
- ७५ “सब्बसोण्णमय घर, विस्सकम्मेन मापितं ।
अज्झावुत्थ मया एत, घरदानस्सिद फल ॥
- ७६ “ते सब्बे अनुभोत्वान, देवमानुसके भवे ।
अज्झपत्तोमिह^४ निब्बानं, सन्तिपदमनुत्तरं ॥
- ७७ “तिसकप्पसहस्समिह^५, बोधिघरमकारयि ।
दुग्गति नाभिजानामि, घरदानस्सिद फल ॥
- ७८ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
- ७९ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- ८० “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

5 B 31

10

15

इत्थ सुद आयस्मा बोधिघरदायको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

विभीतकवग्गो पञ्चचत्तालीसमो ।

तस्सुद्धानं

विभीतकी^६ कोलफली^७, बिल्लभल्लातकप्पदो ।
उत्तलम्बटकी^८ चेव, आसनी पादपीठको ॥
वेदिको^९ बोधिघरिको, गाथायो गणिता पि^{१०} च^{११} ।
एकूनासीतिका सब्बा, अस्मि वग्गे पकित्तिता ॥

— ० —

१ अद्धयोजनवित्थतो — सी०, अद्ध० — स्या० । २-२ सोवणिण्या अहु — स्या० ।

३ अज्झ पत्तोमिह — सी०, स्या० । ४ चतुनवुत्ते इतो कप्पे — सी० । ५-५ विभेदकि कोल-
फल — स्या० । ६ निग्रोधम्बाटकी — सी०, उम्मा अम्बाटकि — स्या० । ७ वेदिका — स्या० ।

८-८ विह — सी० ।

४६. जगतिदायकवग्गो^१

१ जगतिदायकत्थेरअपदानं

- B 32
१. “धम्मदस्सिस्स मुनिनो, बोधिया पादपुत्तमे ।
पसन्नचित्तो सुमनो, जगति कारयि अह ॥
२. “दरितो पब्बततो^२ वा, रुक्खतो पतितो अह ।
चुतो पतिट्ठ विन्दामि, जगतिया इद फल ॥
- 5 ३. “न मे चोरा विहेसन्ति^३, नातिमञ्जन्ति खत्तिया^४ ।
सब्बामित्तेतिककमामि, जगतिया इद फल ॥
- ४ “य य योनुपपज्जामि, देवत्त अथ मानुस ।
सब्बत्थ पूजितो होमि, जगतिया इद फल ॥
- ५ “अट्टारसे कप्पसते, जगति कारयि अहं ।
10 दुग्गति नाभिजानामि, जगतिदानस्सिदं फलं ॥
६. “किलेसा ज्ञापिता मय्ह, भवा सब्बे समूहता ।
नागो व बन्धनं छेत्वा, विहरामि अनासवो ॥
- ७ “स्वागतं वत मे आसि, मम बुद्धस्स सन्तिके ।
तिस्सो विज्जा अनुप्पत्ता, कत बुद्धस्स सासनं ॥
- 15 ८ “पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे ।
छळभिज्जा सच्छिक्कता, कत बुद्धस्स सासनं” ॥

इत्थं सुदं आयस्मा जगतिदायको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

२. मोरहत्थियत्थेरअपदानं

- ९ “मोरहत्थ गहेत्वान, उपेसि लोकनायक ।
20 पसन्नचित्तो सुमनो, मोरहत्थमदासह ॥

१ जगतिवग्गो - स्या० । २ पब्बतातो - सी०, स्या० । ३-३ पसहन्ति,
नातिमञ्जति खत्तियो - सी०, रो० ।

- १० “इमिना^१ मोरहत्थेन, चेतनापणिधीहि च ।
निब्बायिसु^२ तयो अग्गी, लभामि विपुलं सुखं ॥
- ११ “अहो बुद्धो अहो धम्मो, अहो नो सत्थुसम्पदा ।
दत्तवानह मोरहत्थं, लभामि विपुलं सुखं ॥
- १२ “तियग्गी^३ निब्बुता मय्ह, भवा सव्वे समूहता ।
सव्वासवा परिकखीणा, नत्थि दानि पुनव्वभवो ॥
- १३ “एकतिसे इतो कप्पे, यं दानमददि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, मोरहत्थस्सिद फलं ॥
- १४ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
- १५ “स्वागतं वत मे आसि . पे० कतं बुद्धस्स सासनं ॥
- १६ “पटिसम्भिदा चतस्सो . पे० कतं बुद्धस्स सासनं” ॥

5

10

इत्थ सुद आयस्मा मोरहत्थियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

३. सीहासनबीजियत्थेरअपदानं^४

- १७ “तिस्सस्साहं भगवतो, बोधिरुक्खमवन्दिय ।
पग्गय्ह बीजनि तत्थ, सीहासनमबीजह^५ ॥
- १८ “द्वेनवुते इतो कप्पे, सीहासनमबीजह ।
दुग्गति नाभिजानामि, बीजनाय इदं फलं ॥
- १९ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह . पे० विहरामि अनासवो ॥
- २० “स्वागत वत मे आसि पे० . कतं बुद्धस्स सासनं ॥
- २१ “पटिसम्भिदा चतस्सो . पे० कतं बुद्धस्स सासनं” ॥

15

20

इत्थ सुद आयस्मा सीहासनबीजियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

४. तिणुक्कधारियत्थेरअपदानं^६

- २२ “पदुमुत्तरबुद्धस्स^७, बोधिया पादपुत्तमे ।
पसन्नचित्तो सुमनो, तयो उक्के^८ अधारयि ॥

B 34

१ निब्बुता मे - स्या० । २ तिधग्गी - स्या०, तिवग्गी - रो० । ३ सीहासन-
बीजकत्थेर० - सी० । ४ सीहासनमबीजयि - सी०; ० मविज्जह - स्या०, रो० । ५ तिउक्का-
धारकत्थेर० - सी० । ६ पदुमुत्तरस्स बुद्धस्स - स्या० । ७ उक्का - सी० ।

२३ “सतसहस्सितो कप्पे, सोह^१ उक्कमधारियि ।

दुग्गति नाभिजानामि, उक्कदानस्सिद फल ॥

२४ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥

२५ “स्वागत वत मे आसि पे० . कतं बुद्धस्स सासन ॥

5 २६ “पटिसम्भिदा चतस्सो ... पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा तिणुक्कधारियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

५. अक्कमनदायकत्थेरअपदानं

२७ “ककुसन्धस्स मुनिनो, ब्राह्मणस्स वुसीमतो ।
दिवाविहार वजतो, अक्कमनमदासह ॥

10 २८ “इमस्मियेव कप्पमिह, य दानमदादि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, अक्कमनस्सिद फल ॥

२९ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह . पे० विहरामि अनासवो ॥

३० “स्वागत वत मे आसि पे० . कत बुद्धस्स सासन ॥

३१. “पटिसम्भिदा चतस्सो . पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

15 इत्थ सुद आयस्मा अक्कमनदायको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

६ वनकोरण्डियत्थेरअपदानं

३२. “सिद्धत्थस्स भगवतो, लोकजेठुस्स तादिनो ।
वनकोरण्डमादाय, बुद्धस्स अभिरोपयि ॥

B 35 ३३ “चतुन्नवुतितो कप्पे, य पुप्फमभिरोपयि ।
20 दुग्गति नाभिजानामि, बुद्धपूजायिद फल ॥

३४. “किलेसा ज्ञापिता मय्ह . पे० विहरामि अनासवो ॥

३५. “स्वागतं वत मे आसि . पे०.. कत बुद्धस्स सासन ॥

३६. “पटिसम्भिदा चतस्सो ... पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थं सुदं आयस्मा वनकोरण्डिको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

वीसतिमं भाणवार ।

७. एकछत्तियत्थेरअपदानं

३७. “अङ्गारजाता पथवी, कुक्कुळानुगता मही ।
पदुमुत्तरो^१ भगवा, अब्भोकासम्हि चङ्कमि ॥
- ३८ “पण्डर छत्तमादाय, अद्धान^२ पटिपज्जह । 5
तत्थ दिस्वान सम्बुद्ध, वित्ति^३ मे उपपज्जथ ॥
- ३९ “मरीचियोत्थटा^४ भूमि, अङ्गारा व मही अय ।
उपहन्ति^५ महावाता, सरीरस्सासुखेपना^६ ॥
- ४० “सीतं उण्ह विहनन्त^७, वातातपनिवारण ।
पटिग्गण्ह इमं छत्तं, फस्सयिस्सामि निब्बुति ॥ 10
- ४१ “अनुकम्पको काशणिको, पदुमुत्तरो महायसो^८ ।
मम सङ्कप्पमञ्जाय, पटिग्गण्हि^९ तदा जिनो ॥
- ४२ “तिसकप्पानि देविन्दो, देवरज्जमकारयि ।
सतान पञ्चकखत्तु च, चक्कवत्ती अहोसह ॥
४३. “पदेसरज्ज विपुल, गणनातो असङ्खिय । 15
अनुभोमि सक कम्मं, पुब्बे सुकतमत्तनो ॥
४४. “अयं मे पच्छिमा जाति, चरिमो वत्तते भवो । B 36
अज्जा पि सेतच्छत्त^{१०} मे, सब्बकाल धरीयति ॥
४५. “सतसहस्सितो कप्पे, य छत्तमददि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, छत्तदानस्सिदं फलं ॥ 20
४६. “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
४७. “स्वागतं वत मे आसि पे०. कत बुद्धस्स सासनं ॥
- ४८ “पटिसम्भदा चतस्सो . पे० कतं बुद्धस्स सासनं” ॥

१ पदुमुत्तरो च - सी० । २ अद्धाना - सी० । ३ वित्ति - स्या० । ४ मरिचि-
मोफुना - स्या०; मरीचिवोफुटा - रो० । ५ उपहन्ति - स्या०; उपवायन्ति - सी०, रो० ।
६ सरीरकायुखेपना - स्या० । ७ विहनति - स्या० । ८ महाइसि - सी० । ९ पटि-
गण्हि - सी० । १० सेतच्छत्त - स्या० ।

इत्थं सुदं आयस्मा एकछत्तियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

८. जातिपुण्ड्रियत्थेरअपदानं

- ४६ “परिनिब्बुते भगवति, पदुमुत्तरे महायसे ।
पुण्ड्रवटसके^१ कत्वा^१, सरीरमभिरोपयि ॥
- ५० “तत्थ चित्त पसादेत्वा, निम्मान अगमासह ।
देवलोकगतो सन्तो, पुञ्जाकम्म सरामह^२ ॥
- ५१ “अम्बरा पुण्ड्रवस्सो मे, सब्बकाल पवस्सति ।
ससरामि^३ मनुस्से चे^३, राजा होमि महायसो ॥
- ५२ “तहि कुसुमवस्सो मे, अभिवस्सति सब्बदा ।
तस्सेव^४ पुण्ड्रपूजाय, वाहसा सब्बदस्सिनो ॥
- ५३ “अय पच्छिमको मय्ह, चरिमो वत्तते भवो ।
अज्जा पि पुण्ड्रवस्सो मे, अभिवस्सति सब्बदा ॥
- ५४ “सतसहस्सितो कप्पे, यं पुण्ड्रमभिरोपयि ।
दुग्गति नाभिजानामि, देहपूजायिद फल ॥
- ५५ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह . पे०.. विहरामि अनासवो ॥
५६. “स्वागत वत मे आसि . पे०.. कत बुद्धस्स सासन ॥
- ५७ “पटिसम्भिदा चतस्सो . पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थं सुदं आयस्मा जातिपुण्ड्रियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

९ पट्टिपुण्ड्रियत्थेरअपदानं^५

५८. “नीहरन्ते सरीरमिह, वज्जमानासु^६ भेरिसु ।
पसन्नचित्तो सुमनो, पट्टिपुण्ड्रमपूजयि^७ ॥
- ५९ “सतसहस्सितो कप्पे, यं पुण्ड्रमभिपूजयि ।
दुग्गति नाभिजानामि, देहपूजायिदं फल ॥

१-१ पुण्ड्रचङ्कोटके गहेत्वा - स्या०; पुण्ड्रचङ्कोटके० - रो० । २ चरामह -
स्या० । ३-३ सभवामि मनुस्से वे - स्या० । ४ कायेसु - स्या०, तायेव - रो० ।
५ सत्तिपण्णियत्थेर० - स्या० । ६ विज्जमानासु - स्या० । ७ सत्ति० - स्या०, रो० ।

६० “किलेसा झापिता मय्ह . पे० .. विहरामि अनासवो ॥

६१ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥

६२ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थं सुदं आयस्मा पट्टिपुप्फियो^१ थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

5

१०. गन्धपूजकत्थेरअपदानं

६३ “चित्तसु^२ कुरुमानासु^३, नानागन्धे समाहटे ।

पसन्नचित्तो सुमनो, गन्धमुट्ठिमपूजयि ॥

६४. “सतसहस्सित्तो कप्पे, चित्तक यमपूजयि ।

दुग्गति नाभिजानामि, चित्तपूजायिद फलं ॥

६५. “किलेसा झापिता मय्हं . पे० विहरामि अनासवो ॥

10

६६ “स्वागतं वत मे आसि . पे० .. कत बुद्धस्स सासनं ॥

६७. “पटिसम्भिदा चतस्सो . पे०. कत बुद्धस्स सासन” ॥

B 38

इत्थं सुदं आयस्मा गन्धपूजको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

जगतिदायकवग्गो छत्तत्तालीसमो ।

तस्सुद्धानं

जगती मोरहत्थी^४ च, आसनी^५ उक्कधारको ।

15

अक्कमि वनकोरण्डि, छत्तदो जातिपूजको ॥

पट्टिपुप्फी^६ च यो थेरो^७, दसमो गन्धपूजको ।

सत्तसट्ठि च गाथायो, गणितायो विभाविभि ॥

—:०:—

४७. सालकुसुमियवगो^१

१. सालकुसुमियत्थेरअपदानं

- B 39
- १ “परिनिब्बुते भगवति, जजुलत्तमनामके ।
आरोपितम्ह चितके, सालपुष्फमपूजयि ॥
- २ “सतसहस्सितो कप्पे, य पुष्फमभिरोपयि^२ ।
दुग्गति नाभिजानामि, चितपूजायिद फलं ॥
- 5 ३ “किलेसा ज्ञापिता मय्हं, भवा सब्बे समूहता ।
नागो व बन्धनं छेत्वा, विहरामि अनासवो ॥
- ४ “स्वागतं वत मे आसि, मम बुद्धस्स सन्तिके ।
तिस्सो विज्जा अनुप्पत्ता, कत बुद्धस्स सासनं ॥
- ५ “पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्टिमे ।
10 छळभिज्जा सच्चिक्कता, कतं बुद्धस्स सासनं” ॥

इत्थं सुद आयस्मा सालकुसुमियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

२ चितकपूजकत्थेरअपदानं

६. “ज्ञायमानस्स भगवतो, सिखिनो लोकबन्धुनो ।
अट्ट चम्पकपुष्फानि, चितकं अभिरोपयि ॥
- 15 ७. “एकत्तिसे इतो कप्पे, य पुष्फमभिरोपयि ।
दुग्गति नाभिजानामि, चितपूजायिदं^३ फल ॥
८. “किलेसा ज्ञापिता मय्ह ... पे०... विहरामि अनासवो ॥
९. “स्वागत वत मे आसि .. पे०... कत बुद्धस्स सासन ॥
१०. “पटिसम्भिदा चतस्सो .. पे०.. कत बुद्धस्स सासन” ॥

B 40 20 इत्थं सुद आयस्मा चितकपूजको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

१ सालपुष्फिवगो - स्या० । २ पुष्फमभिपूजयि - स्या० । ३ चितकपूजायिद -
सी० । बुद्धपूजायिद - स्या० ।

३ चित्तकनिब्बापकत्थेरअपदानं

- ११ “दय्हमाने सरीरम्हि, वेस्सभुस्स महेसिनो ।
गन्धोदक गहेत्वान, चित्त निब्बापयि अहं ॥
१२. “एकतिसे इतो कप्पे, चित्तं निब्बापयि अह ।
दुग्गति नाभिजानामि, - गन्धोदकस्सिदं फलं ॥
- १३ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥ 5
- १४ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासनं ॥
- १५ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कतं बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा चित्तकनिब्बापको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

४ सेतुदायकत्थेरअपदानं

- १६ “विपस्सिनो भगवतो, चङ्कमन्तस्स सम्मुखा । 10
पसन्नचित्तो सुमनो, सेतु कारापयि अह ॥
- १७ “एकनवुत्तितो कप्पे, य सेतु कारयि अहं ।
दुग्गति नाभिजानामि, सेतुदानस्सिद फल ॥
- १८ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह . पे०.. विहरामि अनासवो ॥
१९. “स्वागतं वत मे आसि पे० . कतं बुद्धस्स सासनं ॥ 15
- २० “पटिसम्भिदा चतस्सो . पे० कतं बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुदं आयस्मा सेतुदायको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

५. सुमनतालवण्टियत्थेरअपदानं

- २१ “सिद्धत्थस्स भगवतो, तालवण्टमदासहं । B. 41
सुमनेहि पटिच्छन्न, धारयामि महायसं ॥ 20
- २२ “चतुन्नवुत्तितो कप्पे, तालवण्टमदासहं ।
दुग्गति नाभिजानामि, तालवण्टस्सिदं फलं ॥
- २३ “किलेसा ज्ञापिता मय्हं .. पे०... विहरामि अनासवो ॥
- २४ “स्वागतं वत मे आसि . पे०.. कतं बुद्धस्स सासनं ॥
२५. “पटिसम्भिदा चतस्सो ... पे०... कतं बुद्धस्स सासनं” ॥ 25

इत्थ सुदं आयस्मा सुमनतालवण्टियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

६. अवटफलियत्थेरअपदानं^१

- २६ “सतरंसी नाम भगवा, सयम्भू अपराजितो ।
विवेककामो सम्बुद्धो, गोचरायाभिनिक्खमि ॥
- 5 २७. “फलहत्थो अह दिस्वा, उपगच्छि नरासभं ।
पसन्नचित्तो सुमनो, अदासि अवट फल ॥
२८. “चतुन्नवुत्तितो कप्पे, य फल अदादि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, फलदानस्सिद फल ॥
२९. “किलेसा ज्ञापिता मय्ह . पे०. . विहरामि अनासवो ॥
- 10 ३०. “स्वागत वत मे आसि .. पे०. कत बुद्धस्स सासनं ॥
३१. “पटिसम्भदा चतस्सो . पे०. . कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुदं आयस्मा अवटफलियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

७. लबुजफलदायकत्थेरअपदानं^२

- B 42 ३२ “नगरे बन्धुमतिया, आरामिको अह तदा ।
15 अद्दस विरज बुद्ध, गच्छन्त अनिलज्जसे ॥
- ३३ “लबुज फलमादाय, बुद्धसेट्टस्सदासह ।
आकासे व ठितो सन्तो, पटिग्गणिह महायसो ॥
३४. “वित्तिसञ्जननो मय्हं, दिट्ठधम्मसुखावहो ।
फल बुद्धस्स दत्त्वान, विप्पसन्नेन चेतसा ॥
- 20 ३५ “अधिगच्छि^३ तदा पीति, विपुलं सुखमुत्तमं ।
उप्पज्जते व^४ रतनं, निब्बत्तस्स तहि तहि ॥
- ३६ “एकनवुत्तितो कप्पे, यं फलं अदादि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, फलदानस्सिदं फलं ॥

१ अवटफलिय० - सी० । २ लबुजदायक० - सी० । ३ अधिगच्छि - सी०,
अधिगच्छि - स्या० । ४. च - सी०; मे - स्या० ।

- ३७ “किलेसा ज्ञापिता मय्हं पे० विहरामि अनासवो ॥
 ३८ “स्वागतं वत मे आसि पे० . कतं बुद्धस्स सासनं ॥
 ३९ “पटिसम्भिदा चतस्सो . पे० कतं बुद्धस्स सासनं” ॥

इत्थं सुद आयस्मा लबुजफलदायको थेरो इमा गाथायो
 अभसिन्था ति ।

5

८. पिलक्खफलदायकत्थेरअपदानं^१

- ४० “वनन्तरे^२ बुद्धं दिस्वा^३, अत्थदस्सि महायसं ।
 पसन्नचित्तो सुमनो पिलक्खस्स^४ फलं अदा ॥
 ४१ “अट्टारसे कप्पसते, यं फलं अददि तदा ।
 दुग्गतिं नाभिजानामि, फलदानस्सिदं फलं ॥
 ४२. “किलेसा ज्ञापिता मय्हं . पे०.. विहरामि अनासवो ॥ 10
 ४३. “स्वागतं वत मे आसि . पे०. कतं बुद्धस्स सासनं ॥
 ४४. “पटिसम्भिदा चतस्सो ... पे० .. कतं बुद्धस्स सासनं” ॥ B 43

इत्थं सुदं आयस्मा पिलक्खफलदायको थेरो इमा गाथायो
 अभसिन्था ति ।

९ सयंपटिभानियत्थेरअपदानं

- ४५ “ककुधं विलसन्तं व, देवदेवं नरासभं । 15
 रथियं पटिपज्जन्तं, को दिस्वा न^५ पसीदति^६ ॥
 ४६ “तमन्धकारं नासेत्वा, सन्तारेत्वा बहु जन ।
 आणालोकेन जोतन्तं, को दिस्वा न पसीदति ॥
 ४७. “वसीसतसहस्सेहि, नीयन्तं लोकनायकं ।
 उद्धरन्तं बहु सत्ते, को दिस्वा न पसीदति ॥ 20
 ४८. “आहनत्तं^७ धम्मभेरि, मद्दन्तं तित्थिये गणे ।
 सीहनादं विनदन्तं^८, को दिस्वा न पसीदति ॥

१ मिलक्खुफल० - स्या० । २-२ वनन्ते बुद्धं दिस्वान - सी०, रो० । ३ पिलक्खुस्स
 - रो० । ४-४ नप्पसीदति - सी०, स्या० । एवमुपरि पि । ५ आहनित्वा - स्या० ।
 ६ व नदन्त - स्या० ।

४६. “यावता ब्रह्मलोकतो^१, आगन्त्वान स ब्रह्मका ।
पुच्छन्ति निपुणे पञ्हे, को दिस्वा न पसीदति ॥

५० “यस्सञ्जलि करित्वान, आयाचन्ति^२ सदेवका ।
तेन पुञ्जं अनुभोन्ति, को दिस्वा न पसीदति ॥

5 ५१ “सब्बे जना समागन्त्वा, सम्पवारेन्ति चक्खुम ।
न विकम्पति अज्झिट्ठो, को दिस्वा न पसीदति ॥

५२ “नगर पविसतो यस्स, रवन्ति^३ भेरियो बहू ।
विनदन्ति गजा मत्ता, को दिस्वा न पसीदति ॥

५३ “वीथिया^४ गच्छतो यस्स, सब्बाभा^५ जोतते सदा ।
10 अभुन्नता समा होन्ति, को दिस्वा न पसीदति ॥

५४ “व्याहरन्तस्स बुद्धस्स, चक्कवाळ^६ पि सुय्यति^७ ।
सब्बे सत्ते विञ्जापेति, को दिस्वा न पसीदति ॥

B 44

५५ “सतसहस्सितो कप्पे, यं बुद्धमभिकित्तिं ।
दुग्गति नाभिजानामि, कित्तनाय इद फल ॥

15 ५६ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह .. पे० विहरामि अनासवो ॥

५७. “स्वागत वत मे आसि .. पे०. कत बुद्धस्स सासन ॥

५८. “पटिसम्भिदा चतस्सो .. पे०.. कत बुद्धस्स सासनं” ॥

इत्थं सुद आयस्मा सयंपटिभानियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

१०. निमित्तव्याकरणीयत्थेरअपदानं

20 ५९. “अज्झोगाहेत्वा^१ हिमवं^२, मन्ते वाचेमहं तदा ।
चतुपञ्जाससहस्सानि, सिस्सा मय्हं उपट्ठुं ॥

६० “अधिता वेदगू सब्बे, छळङ्गे पारमिं गता ।
सकविज्जाहुपत्थद्धा, हिमवन्ते वसन्ति ते ॥

१. ब्रह्मलोकम्हा - स्या० । २ आधावन्ति - स्या० । ३ नदन्ति - स्या० ।
४ रथिया - सी० । ५ पभा वा - स्या० । ६-६ चक्कवालम्हिं सूयति - सी०,
चक्कवाळम्हि० - स्या० । ७-७. अज्झोगहेत्वा हिमव - सी०, अज्झोगहेत्वा हिमवन्त -
स्या० ।

- ६१ “चवित्वा तुसिता काया, देवपुत्तो महायसो ।
उप्पज्जि मातुकुच्छिस्मि, सम्पजानो पतिस्सतो ॥
- ६२ “सम्बुद्धे उपपज्जन्ते, दससहस्सि कम्पथ^१ ।
अन्धा चक्खु अलभिसु, उप्पज्जन्तमिह नायके ॥
- ६३ “सब्बाकार^२ पकम्पित्थ^३, केवला वसुधा अय ।
निग्घोससद् सुत्वान, उब्बिज्जिसु^४ महाजना ॥
- ६४ “सब्बे जना समागम्म, आगच्छु मम सन्तिक ।
वसुधाय पकम्पित्थ, किं विपाको भविस्सति ॥
६५. “अवचासि^५ तदा तेस, मा भेथ^६ नत्थि वो भयं ।
विसट्ठा होथ सब्बे पि, उप्पादोय मुवत्थिको^७ ॥
- ६६ “अट्ठहेतूहि सम्फुस्स^८, वसुधाय पकम्पति ।
तथा निमित्ता दिस्सन्ति, ओभासो विपुलो महा ॥
- ६७ “असंसयं बुद्धसेट्ठो, उप्पज्जिस्सति चक्खुमा ।
सञ्जापेत्वान जनत, पञ्चसीले कथेसह ॥
६८. “सुत्वान पञ्च सीलानि, बुद्धुप्पादञ्च दुल्लभ ।
उब्बेगजाता^९ सुमना, तुट्ठहट्ठा अहसु^{१०} ते ॥
- ६९ “द्वेनवुत्ते इतो कप्पे, य निमित्त वियाकरि ।
दुग्गति नाभिजानामि, ब्याकरणस्सिद फल ॥
७०. “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
७१. “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- ७२ “पटिसम्भिदा चतस्सो . पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥
- इत्थं सुद आयस्मा निमित्तव्याकरणियो थेरो इमा
अभासित्था ति ।

5

10

B. 45

15

20

सालकुसुमियवग्गो सत्तचत्तालीसमो ।

१ पकम्पथ — सी० । २-२ छप्पकारमकम्पित्थ — स्या०, छब्बिकार ० — रो० ।

३ विम्हयिसु — स्या० । ४ विदस्सामि — स्या० । ५ भायित्थ — स्या० । ६ सुवत्थिको — स्या०, रो० । ७ सम्फुस्सा — स्या०, रो० । ८ उब्बेज्जजाता — स्या० । ९ अहेसु — स्या० ।

तस्सुद्धानं

सालकुसुमियो थेरो, पूजा निब्बापको पि च ।
सेतुदो तालवण्टी^१ च, अवटलबुजप्पदो^२ ॥
पिलक्खपटिभानी^३ च, वेय्याकरणियो^४ दिजो^५ ।
द्वेसत्तति^६ च^६ गाथायो, गणितायो विभाविभि ॥

—०:—

१ तालवण्टि — स्या० । २ अवण्ट० — सी०; अवट लबुजप्पदो — स्या० । ३ मिलक्खु०
— स्या० । ४ वेय्याकरणको — सी० । ५ दिजा — स्या० । ६-६ द्वेसत्तञ्चे — सी० ।

४८. नळमालिवग्गा

१. नळमालियत्थेरअपदानं

B 48

- १ “सुवण्णवण्ण सम्बुद्धं, आहुतीन पटिग्गह ।
विपिनग्गेन गच्छन्त, अद्दस लोकनायक ॥
२. “नळमालं गहेत्वान, निक्खमन्तो च^१ तावदे ।
तत्थद्दसासि सम्बुद्धं, ओघतिण्णमनासव ॥
- ३ “पसन्नचित्तो सुमनो, नळमालमपूजयि ।
दक्खिण्येय्य महावीर, सब्बलोकानुकम्पकं ॥
४. “एकतिसे इतो कप्पे, य मालमभिरोपयि^२ ।
दुग्गति नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फल ॥
- ५ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह, भवा सब्बे समूहता ।
नागो व बन्धन छेत्वा, विहरामि अनासवो ॥
- ६ “स्वागतं वत मे आसि, मम बुद्धस्स सन्तिके ।
तिस्सो विज्जा अनुप्पता, कत बुद्धस्स सासन ॥
- ७ “पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे ।
छळभिज्जा सच्छिकता, कत बुद्धस्स सासन” ॥

5

10

15

इत्थं सुदं आयस्मा नळमालियो थेरो इमा गाथायो 15
अभासित्था ति ।

२. मणिपूजकत्थेरअपदानं

- ८ “पदुमुत्तरो नाम जिनो, सब्बधम्मान पारगू ।
विवेककामो सम्बुद्धो, गच्छते अनिलज्जसे ॥
- ९ “अविदूरे हिमवन्तस्स^३, महाजातस्सरो अहु ।
तत्थ मे भवन आसि, पुज्जाकम्मेन सयुतं ॥
- १० “भवना अभिनिक्खम्म^४, अद्दस लोकनायकं ।
इन्दीवर व जलितं, आदित्त व हुतासन ॥

20

B 47

१ व - सी० । २ पुष्पमभिरोपयि - सी०, स्या०, रो० । ३ हिमवतो - सी० ।

४ निक्खमित्तवान - स्या० ।

सक चित्त पसादेत्वा, अर्वान्द सत्थुनो अह ॥

१२ “मम^३ सीसे मणि^२ गय्ह, पूजयि लोकनायक ।
इमाय मणिपूजाय, विपाको होतु भद्दको ॥

५ १३ “पदुमुत्तरो लोकविदू, आहुतीन पटिग्गहो ।
अन्तलिक्खे ठितो सत्था, इम गाथ अभासथ ॥

१४ ‘सो ते इज्झतु सङ्कप्पो, लभस्सु^४ विपुलं सुख ।
इमाय मणिपूजाय, अनुभोहि महायस’ ॥

१५ “इद वत्वान भगवा^५, जलजुत्तमनामको ।
अगमासि बुद्धसेट्ठो, यत्थ^६ चित्त पणीहितं ॥

१६ “सट्ठिकप्पानि देविन्दो, देवरज्जमकारयि ।
अनेकसतक्खत्तु च, चक्कवत्ती अहोसहं ॥

१७. “पुब्बकम्म सरन्तस्स, देवभूतस्स मे सतो ।
मणि निब्बत्तते मय्ह, आलोककरणो मम^७ ॥

१८ “छ्छसीतिसहस्सानि, नारियो मे परिग्गहा ।
विचित्तवत्थाभरणा, आमुक्कमणिकुण्डला^८ ॥

१९ “अळारपम्हा हसुला, सुसञ्जा तनुमज्झिमा ।
परिवारेन्ति म निच्च, मणिपूजायिद फल ॥

२० “सोण्णमया मणिमया, लोहितङ्गमया तथा ।
भण्डा मे सुकता होन्ति, यदिच्छसि^९ पिळ्ळन्धना ॥

२१ “कूटागारा गहा^९ रम्मा, सयनञ्च महारह ।
मम सङ्कप्पमञ्जाय, निब्बत्तन्ति यदिच्छक ॥

२२ “लाभा तेस सुलद्ध च, ये लभन्ति उपस्सुति ।
पुञ्जक्खेत्त मनुस्सान, ओसध सब्बपाणिन ॥

२३. “मय्ह पि सुकत कम्म, योहं अदक्खि नायकं ।
विनिपाता पमुत्तोम्हि, पत्तोम्हि अचलं पदं ॥

१-१ विज्जन अद्दस - स्या०, विचिन नाद्दस - सी० । २-२ मम सीस० - स्या० ।

३ लभतु - स्या० । ४ सम्बुद्धो - स्या० । ५ यस्स - स्या० । ६ मम - स्या० । ७ आमुत्त-
मणिकुण्डला - सी०, स्या०, रो० । ८ यदिच्छाय - सी०, रो० । ९ गुहा - सी०, स्या० ।

२४ “य य योनुपपज्जामि, देवत्तं अथ मानुसं ।
दिवसञ्चेव^१ रत्ति च^१, आलोको होति मे सदा ॥

२५ “तायेव मणिपूजाय, अनुभोत्वान सम्पदा ।
आणालोको मया दिट्ठो, पत्तोमिह अचलं पद ॥

२६ “सतसहस्सितो कप्पे, य मणि अभिपूजयि । 5
दुग्गति नाभिजानामि, मणिपूजायिद फल ॥

२७ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥

२८ “स्वागतं वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासनं ॥

२९ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा मणिपूजको थेरो इमा गाथायो 10
अभासित्था ति ।

३ उक्कासतिकत्थेरअपदानं

३० “कोसिको नाम भगवा, चित्तकूटे वसी तदा ।
ज्ञायी ज्ञानरतो बुद्धो, विवेकाभिरतो मुनि ॥

३१ “अज्झोगाहेत्वा^२ हिमवन्त, नारीगणपुरक्खतो ।
अद्दस कोसिक बुद्धं, पुण्णमायेव^३ चन्दिम ॥ 15

३२. “उक्कासते गहेत्वान, परिवारेसहं तदा ।
सत्तरत्तिन्दिव ठत्वा^४, अट्ठमेन अगच्छह ॥

३३ “बुद्धित कोसिक बुद्ध, सयम्भु अपराजित ।
पसन्नचित्तो वन्दित्वा, एक भिक्ख अदासह ॥

३४ “तेन कम्मेन द्विपदिन्द, लोकजेट्ठ नरासभ । 20
उप्पज्जि तुसिते काये, एकभिक्षायिदं फल ॥

३५ “दिवसञ्चेव रत्ति च, आलोको होति मे सदा । B 49
समन्ता योजनसत, ओभासेन फरामह ॥

३६. “पञ्चपञ्जासकप्पमिह, चक्कवत्ती अहोसह ।
चातुरन्तो विजितावी, जम्बुमण्डस्स^५ इस्सरो ॥ 25

१-१ समन्ता सत्तरतना - सी०, रो० । २ अज्झोगाहेत्वा - सी०, स्या०, रो० ।

३ पुण्णमासेव - सी० । ४ बुद्ध - स्या० । ५ जम्बुमण्डस्स - रो० ।

- ३७ “तदा मे नगरं आसि, इद्ध फीतं सुनिम्मितं ।
तिसयोजनमायामं, वित्थारेन च वीसति ॥
३८. “सोमणं नाम नगरं, विस्सकम्मेन मापितं ।
दससहाविवित्तं त, सम्मताळसमाहितं ॥
- 5 ३९ “न तम्हि नगरे अत्थि, वल्लिकट्टं च मत्तिका ।
सब्बसोणमयं येव, जोतते निच्चकालिकं ॥
- ४० “चतुपाकारपरिक्खित्तं, तयो आसु मणिमया ।
वेमज्जे तालपन्ती च, विस्सकम्मेन मापिता ॥
- ४१ “दससहस्सपोक्खरज्जो^१, पदुमुप्पलच्छादिता ।
10 पुण्डरीकेहि^२ सञ्छन्ना, नानागन्धसमीरिता^३ ॥
- ४२ “चतुन्नवुत्तितो कप्पे, य उक्क धारयि अहं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, उक्कधारस्सिदं^४ फल ॥
- ४३ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० . विहरामि अनासवो ॥
- ४४ “स्वागत वत मे आसि . पे० . कतं बुद्धस्स सासन ॥
- 15 ४५ “पटिसम्भिदा चतस्सो . पे० .. कतं बुद्धस्स सासन” ॥
- इत्थं सुद आयास्मा उक्कासतिको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

४. सुमनबीजनियत्थेरअपदानं^५

- ४६ “विपस्सिनो भगवतो, बोधिया पादपुत्तमे ।
सुमनो^६ बीजनि गय्ह, अबीजि बोधिमुत्तमं ॥
- B 50 20 ४७ “एकनवुत्तितो कप्पे, अबीजि बोधिमुत्तमं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बीजनाय इदं फल ॥
- ४८ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह .. पे०.. विहरामि अनासवो ॥
- ४९ “स्वागत वत मे आसि ... पे०.. कतं बुद्धस्स सासन ॥
- ५० “पटिसम्भिदा चतस्सो .. पे०. कतं बुद्धस्स सासन” ॥

१ दससहस्सपोक्खरणी - स्या० । २ पुण्डरीकादि - स्या० । ३ नानागन्ध-
समीरिता - सी०, स्या० । ४ उक्काधारस्सिद - सी०, स्या० । ५ सुमनबीजनिय० - सी०,
स्या० । ६ सुमना - सी० ।

इत्थं सुदं आयस्मा मुमनवीजनियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

५ कुम्मासदायकत्थेरअपदानं

५१ “एसनाय चरन्तस्स, विपस्सिस्स^१ महेसिनो ।

रित्तक पत्तं दिस्वान, कुम्मासं पूरयि अहं ॥

५२ “एकनवुत्तितो कप्पे, य भिक्ख अदादि तदा ।

5

दुग्गति नाभिजानामि, कुम्मासस्स इदं फलं ॥

५३ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥

५४ “स्वागतं वत मे आसि . पे० कतं बुद्धस्स सासनं ॥

५५. “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कतं बुद्धस्स सासनं” ॥

इत्थं सुदं आयस्मा कुम्मासदायको थेरो इमा गाथायो 10
अभासित्था ति ।

६ कुसट्ठकदायकत्थेरअपदानं

५६ “कस्सपस्स भगवतो, ब्राह्मणस्स वुत्तीमतो ।

पसन्नचित्तो सुमनो, कुसट्ठकमदासहं ॥

५७ “इमस्मियेव कप्पस्मि, कुसट्ठकमदासहं ।

दुग्गति नाभिजानामि, कुसट्ठकस्सिदं फलं ॥

15

५८ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥

B 51

५९. “स्वागतं वत मे आसि . पे० कतं बुद्धस्स सासनं ॥

६०. “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कतं बुद्धस्स सासनं” ॥

इत्थं सुदं आयस्मा कुसट्ठकदायको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

20

७ गिरिपुत्तागियत्थेरअपदानं

६१. “सोभितो नाम सम्बुद्धो, चित्तकूटे वसी तदा ।

गहेत्वा गिरिपुत्तागं, सयम्भु अभिपूजयि ॥

६२. “चतुन्नवुतितो कप्पे, य^१ बुद्धमभिपूजयि^१ ।

दुग्गति नाभिजानामि, बुद्धपूजायिद फलं ॥

६३. “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥

६४. “स्वागतं वत मे आसि ... पे० .. कत बुद्धस्स सासनं ॥

5 ६५. “पटिसम्भिदा चतस्सो .. पे० .. कतं बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा गिरिपुन्नागियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

८ वल्लिकारफलदायकत्थेरअपदानं

६६ “सुमनो नाम सम्बुद्धो, तक्करायं वसी तदा ।

वल्लिकारफल गय्ह, सयम्भुस्स अदासह ॥

10 ६७. “एकतिसे इतो कप्पे, य फल अदादि तदा ।

दुग्गति नाभिजानामि, फलदानस्सिद फल ॥

६८. “किलेसा ज्ञापिता मय्हं .. पे० .. विहरामि अनासवो ॥

६९ “स्वागतं वत मे आमि .. पे० कत बुद्धस्स सासन ॥

B 52 ७०. “पटिसम्भिदा चतस्सो . पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

15 इत्थ सुद आयस्मा वल्लिकारफलदायको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

९ पानधिदायकत्थेरअपदानं

७१. “अनोमदस्सी भगवा, लोकजेट्ठो नरासभो ।

दिवाविहारा निक्खम्म, पथमारुहि^२ चक्खुमा ॥

७२ “पानधि सुकत गय्ह, अद्धान पटिपज्जहं ।

20 तत्थइसांसि सम्बुद्धं, पत्तिक चारुदस्सनं ॥

७३. “सकं चित्त पसादेत्वा, नीहरित्वान पानधि ।

पादमूले ठपेत्वान, इद वचनमब्रवि ॥

७४. ‘अभिरूह महावीर, सुगतिन्द विनायक ।

इतो फलं लभिस्सामि, सो^३ मे अत्थो समिज्झतु’ ॥

७५. “अनोमदस्सी भगवा, लोकजेठो नरासभो ।
पानधि अभिरूहिवा, इद वचनमब्रवि ॥

७६. ‘यो पानधि मे अदासि’, पसन्नो सेहि पाणिभि ।
तमह कित्तयिस्सामि, सुणाथ मम भासतो’ ॥

७७. “बुद्धस्स गिरमञ्जाय, सब्बे देवा समागता ।
उदग्गचित्ता सुमना, वेदजाता कतञ्जली ॥

5

७८ “पानधीन^२ पदानेन^३, सुखितोय भविस्सति ।
पञ्चपञ्जासक्खत्तु च, देवरज्ज करिस्सति ॥

७९. “सहस्सक्खत्तु राजा च, चक्कवत्ती भविस्सति ।
पदेसरज्ज विपुल, गणनातो असङ्खिय ॥

10

८०. “अपरिमेय्ये इतो कप्पे, ओक्काककुलसम्भवो ।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति ॥

८१. “तस्स धम्मेषु दायादो, ओरसो धम्मनिम्मितो ।
सब्बासवे परिञ्जाय, निब्बायिस्सतिनासवो ॥

B 53

८२ “देवलोके मनुस्से वा, निब्बत्तिस्सति पुञ्जवा^४ ।
देवयानपटिभाग, यान पटिलभिस्सति ॥

15

८३ “पासादा सिविका वय्हं^५, हत्थिनो समलङ्कता ।
रथा वाजञ्जसयुत्ता^६, सदा पातुभवन्ति मे ॥

८४ “अगारा निक्खमन्तो पि, रथेन निक्खमि अहं ।
केसेसु छिज्जमानेसु, अरहत्तमपापुणि ॥

20

८५. “लाभा मय्ह सुलद्ध मे, वाणिज्ज^७ सुप्पयोजितं ।
दत्त्वान पानधि एकं, पत्तोमिह अचलं पद ॥

८६. “अपरिमेय्ये इतो कप्पे, य पानधिमदासहं ।
दुग्गति नाभिजानामि, पानधिस्स इद फल ॥

८७. “किलेसा ज्ञापिता मय्ह ... पे० विहरामि अनासवो ॥

25

८८. “स्वागतं वत मे आसि . पे० . कत बुद्धस्स सासनं ॥

८९ “पटिसम्भदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासनं” ॥

१ अददा - सी० । २-२ पानधिमेव दानेन - स्या० । ३ पञ्जवा - स्या० ।
मय्ह - स्या०, रो० । ५ चाजञ्ज - सी० । ६ वाणिज्ज - स्या० ।

इत्थ सुद आयस्मा पानधिदायको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

१० पुलिनचङ्कमियत्थेरअपदानं

६० “मिगलुद्धो^१ पुरे आसि, अरज्जे कानने अह ।
वातमिग गवेसन्तो, चङ्कम अद्दस अह ॥

5 ६१ “उच्छङ्गेन^२ पुलिन गय्ह, चङ्कमे^३ ओकिरि अह ।
पसन्नचित्तो सुमनो, सुगतस्स सिरीमतो ॥

६२ “एकतिसे इतो कप्पे, पुलिन ओकिरि अहं ।
दुग्गति नाभिजानामि, पुलिनस्स इद फल ॥

B 54 ६३ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥

10 ६४ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥

६५ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा पुलिनचङ्कमियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

नळमालिवग्गो अट्टचत्तालीसमो ।

तस्सुद्दानं

नळमाली मणिददो, उक्कासतिकवीजनी ।
15 कुम्मासो^४ च कुसट्ठो च^५, गिरिपुत्तागियो पि च ।
वल्लिकारो पानधिदो, अथो पुलिनचङ्कमो ।
गाथायो पञ्चनवुत्ति, गणितायो विभाविभि ॥

—:०:—

१ मिगलुद्धो - स्या० । २. उच्छङ्गा - सी० । ३ चङ्कम - सी० । ४-४ कुम्मास
च कुसट्ठ च - स्या० ।

४६. पंसुकूलवग्गो

१ पंसुकूलसञ्जकत्थेरअपदानं

- १ “तिस्सो नामासि भगवा, सयम्भू अग्गपुग्गलो^१ ।
पसुकूल ठपेत्वान, विहार पाविसी जिनो ॥
- २ “विनत^२ धनुमादाय, भक्खत्थाय^३ चरि^३ अह ।
मण्डलग्ग गहेत्वान, कानन पाविसि अह ॥
- ३ “तत्थइस पसुकूल, दुमग्गे लग्गितं तदा ।
चाप तत्थेव निक्खिप्प, सिरे^४ कत्वान अञ्जलि ॥
- ४ “पसन्नचित्तो सुमनो, विपुलाय च पीतिया ।
बुद्धसेट्ठ सरित्त्वान, पसुकूल अवन्दह ॥
- ५ “द्वेनवुते इतो कप्पे, पसुकूलमवन्दह ।
दुग्गति नाभिजानामि, वन्दनाय इद फल ॥
- ६ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह, भवा सब्बे समूहता ।
नागो व बन्धन छेत्वा, विहरामि अनासवो ॥
- ७ “स्वागत वत मे आसि, मम बुद्धस्स सन्तिके ।
तिस्सो विज्जा अनुप्पत्ता, कतं बुद्धस्स सासनं ॥
- ८ “पटिसम्भदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे ।
छळभिञ्जा सच्छिक्कता, कत बुद्धस्स सासनं” ॥

B 55

5

10

15

इत्थ सुद आयस्मा पसुकूलसञ्जको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

२ बुद्धसञ्जकत्थेरअपदानं

६. “अज्झायको” मन्तधरो, तिण्ण वेदान पारगू ।
लक्खणे इतिहासे च, सनिघण्डुसकेट्ठभे ॥

20

१ लोकनायको-स्या० । २ सज्जित-स्या०, तियन्त-रो० । ३-३ पक्खित्त-
सलिल-स्या०, अक्खित्तो यमल-रो० । ४ सीसे-स्या० । ५ अज्झायिको-स्या० ।

- १० “नदीसोतपटिभागा, सिस्सा आयन्ति मे तदा ।
तेसाह मन्ते^१ वाचेमि, रत्तिन्दिवमतन्दितो ॥
- ११ “सिद्धत्थो नाम सम्बुद्धो, लोके उप्पज्जि तावदे ।
तमन्धकार नासेत्वा, ज्ञाणालोकं पवत्तयि ॥
- 5 १२ “मम अञ्जातरो सिस्सो, सिस्सान सो कथेसि मे ।
सुत्वान ते एतमत्थं, आरोचेसु मम तदा ॥
- १३ “बुद्धो लोके समुप्पन्नो, सब्बञ्च लोकायको !
तस्सानुवत्तति जनो, लाभो अम्ह^२ न विज्जति^३ ॥
- १४ “अधिच्चुप्पत्तिका बुद्धा, चक्खुमन्तो महायसा ।
10 यन्नूनाह बुद्धसेट्ठ, पस्सेय्य लोकनायकं ॥
- १५ “अजिन मे गहेत्वान, वाकचीर कमण्डलु ।
अस्समा अभिनिक्खम्म, सिस्से आमन्तयि अह ॥
१६. “ओदुम्बरिकपुप्फ^४ व, चन्दम्हि ससकं यथा ।
वायसानं यथा खीर, दुल्लभो^५ लोकनायको^६ ॥
- 15 १७ “बुद्धो लोकम्हि उप्पन्नो, मनुस्सत्तम्पि दुल्लभं ।
उभोसु विज्जमानेसु, सवन च सुदुल्लभं ॥
१८. “बुद्धो लोके समुप्पन्नो, चक्खु लच्छाम नो भवं ।
एथ सब्बे गमिस्साम, सम्मासम्बुद्धसन्तिकं^७ ॥
१९. “कमण्डलुधरा सब्बे, खराजिननिवासिनो ।
20 ते जटाभारभरिता, निक्खमु^८ विपिना^९ तदा ॥
२०. “युगमत्त^{१०} पेक्खमाना, उत्तमत्थं गवेसिनो ।
आसत्तिदोसरहिता^{११}, असम्भीता व केसरी ॥
२१. “अप्पकिच्चा^{१२} अलोलुप्पा^{१३}, निपका सन्तवुत्तिनो ।
उज्झाय चरमाना ते, बुद्धसेट्ठमुपांगमु ॥
- 25 २२ “दियड्डुयोजने सेसे^{१४}, व्याधि मे उपपज्जथ ।
बुद्धसेट्ठं सरित्वान, तत्थ कालङ्कतो अहं ॥

१ मन्त - स्या० । २ मय्ह - स्या० । ३ हेस्सति - सी०, रो० । ४ उदम्बरिक० - स्या० । ५-५ दुल्लभा लोकनायका - सी०, दुल्लभ लोकनायक - स्या०, रो० । ६-६ निक्खम्म पवना - स्या० । ७ युत्तमत्त - स्या० । ८ आयन्ति नागपोताव - स्या० । ९ अप्पतासा - स्या०; अप्पभासा - रो० । १० अलोलुपा - स्या०, अलीलता - रो० । ११ देसे - स्या० ।

२३ “चतुन्नवुतितो कप्पे, य सञ्जमलभि तदा ।

B 57

दुग्गति नाभिजानामि, बुद्धसञ्जायिद फल ॥

२४ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥

२५ “स्वागत वत मे आसि पे० कतं बुद्धस्स सासन ॥

२६ “पटिसम्भदा चतस्सो पे० कतं बुद्धस्स सासन” ॥ 5

इत्थं मुदं आयस्मा बुद्धसञ्जाको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

३ भिसदायकत्थेरअपदानं

२७. “ओगय्ह^१ यं^१ पोक्खरणि, नानाकुञ्जरसेवित ।

उद्धरामि भिस तत्थ, घासहेतु^३ अहं तदा ॥

२८ “भगवा तम्हि समये, पदुमुत्तरसब्बहो ।

10

रत्तम्बरधरो^३ बुद्धो, गच्छति^४ अनिलञ्जसे ॥

२९ “धुनन्तो पसुकूलानि, सद्दमस्सोसह तदा ।

उद्ध निज्झायमानोह, अद्दस लोकनायक ॥

३० “तत्थेव ठितको सन्तो, आयाचि लोकनायक ।

मधु^५ भिसेहि^५ सवति^५, खीरं सप्पि मुळालिभि ॥

15

३१ “पटिग्गण्हातु मे बुद्धो, अनुकम्पाय चक्खुमा ।

ततो कारुणिको सत्था, ओरुहित्वा^६ महायसो ॥

३२. “पटिग्गणिह मम भिक्खं, अनुकम्पाय चक्खुमा ।

पटिग्गहेत्वा सम्बुद्धो, अका मे अनुमोदनं ॥

३३ ‘सुखी होतु^७ महापुञ्ज, गति तुय्ह समिज्झतु ।

20

इमिना भिसदानेन, लभस्सु विपुलं सुख’ ॥

३४. “इद वत्वान सम्बुद्धो, जलजुत्तमनामको ।

भिक्खमादाय सम्बुद्धो, अम्बरेनागमा जिनो ॥

१-१ ओगय्हह - सी०, स्या०, रो० । २ असनहेतु - स्या० । ३ रत्तकम्बल-
धरो - स्या० । ४ गच्छति - स्या० । ५-५. मधुभिसेहि - स्या० । ६ सहित - सी० ।
७ ओ रोहित्वा - स्या० । ८ होति - सी०, स्या०, रो० ।

- ३५ “ततो भिस गहेत्वान, आगच्छि मम अस्समं ।
भिस रुक्खे लगेत्वान^१, मम दानमनुस्सरि ॥
- ३६ “महावातो वुट्ठित्वा, सञ्चालेसि वन तदा ।
आकासो अभिनादित्थ, असनिया फलन्तिया ॥
- ५ ३७ “ततो मे असनिपातो, मत्थके निपती तदा ।
सोह निसिन्नको सन्तो, तत्थ कालङ्कतो अहु^२ ॥
- ३८ “पुञ्जाकम्मेन संयुत्तो, तुसित उपपज्जह ।
कळेवर मे पतित, देवलोके रमि अह ॥
- ३९ “छळासीतिसहस्सानि^३, नारियो समलङ्कता ।
१० सायपात^४ उपट्टन्ति^५, भिसदानस्सिद फलं ॥
- ४० “मनुस्सयोनिमागन्त्वा, सुखितो होमह सदा^६ ।
भोगे मे ऊनता नत्थि, भिसदानस्सिद फल ॥
- ४१ “अनुकम्पितको तेन, देवदेवेन तादिना ।
सब्बासवा परिक्खीणा, नत्थि दानि पुनब्भवो ॥
- १५ ४२. “सतसहस्सितो कप्पे, य भिसं अददि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, भिसदानस्सिद फलं ॥
- ४३ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह ... पे० विहरामि अनासवो ॥
४४. “स्वागत वत मे आसि . पे० . कत बुद्धस्स सासनं ॥
४५. “पटिसम्भिदा चतस्सो . पे० कतं बुद्धस्स सासन” ॥
- २० इत्थं सुद आयस्मा भिसदायको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

४. जाणत्थविकत्थेरअपदानं^६

- ४६ “दक्खिणे हिमवन्तस्स, सुकतो अस्समो मम ।
उत्तमत्थं गवेसन्तो, वसामि विपिने तदा ॥

१ लङ्गित्वान - स्या० । २ अह - स्या० । ३ छळासीतिसहस्सानि - सी०,
स्या० । ४-४ साय पात उपट्टन्ति - स्या० । ५ तदा - स्या० । ६ जाणत्थविकत्थेर-
अपदान - सी०, स्या० ।

- ४७ “लाभालाभेन सन्तुष्टो, मूलेन च फलेन च ।
अन्वेसन्तो^१ आचरिय^१, वसामि एकको अह ॥
- ४८ “सुमेधो नाम सम्बुद्धो, लोके उप्पज्जि तावदे ।
चतुसच्च पकासेति, उद्धरन्तो महाजन ॥
- ४९ “नाहं सुणोमि सम्बुद्ध, न पि मे कोचि ससति^२ । 5
अट्टवस्से अतिक्कन्ते, अस्सोसि लोकनायकं ॥
- ५० “अग्गिदारु नीहरित्वा, सम्मज्जित्वान अस्समं ।
खारिभार गहेत्वान, निक्खमि विपिना अहं ॥
- ५१ “एकरत्ति वसन्तोह, गामेसु निगमेसु च ।
अनुपुब्बेन चन्दवति, तदाह उपसङ्कमि ॥ 10
- ५२ “भगवा तम्हि समये, सुमेधो लोकनायको ।
उद्धरन्तो बहू सत्ते, देसेति अमत पद ॥
- ५३ “जनकायमतिक्कम्म, वन्दित्वा जिनसागर^३ ।
एकस अजिन कत्वा, सन्थवि लोकनायक ॥
- ५४ ‘तुव सत्था च केतु च^४, धजो यूपो च पाणिन । 15
परायनो^५ पतिट्ठा च, दीपो च द्विपदुत्तमो ॥
- एकवीसतिमं भाणवारं ।
- ५५ ‘नेपुञ्चो दस्सने वीरो, तारेसि जनत तुव ।
न त्थञ्चो तारको लोके, तवुत्तरितरो मुने ॥
- ५६ ‘सक्का थेवे^६ कुमग्गेन, पमेतु सागरुत्तमे^७ ।
नत्वेव तव सब्बञ्चु, जाणं सक्का पमेतवे ॥ 20
५७. ‘तुलदण्डे^८ ठपेत्वान, महि^९ सक्का धरेतवे ।
न त्वेव तव पञ्चाय, पमाणमत्थि^{१०} चक्खुम ॥
५८. ‘आकासो मिनितु सक्का, रज्जुया अडगुलेन वा^{११} ।
न त्वेव तव सब्बञ्चु, सीलं सक्का पमेतवे ॥

१-१ अनोमसन्तो अचरि - स्या०, अनोमसन्तो चरिय - रो० । २ भासति - सी०, सासति - स्या०, रो० । ३ जिनसागत - स्या० । ४ व - स्या० । ५ परायणो - सी०, रो० । ६ ह्वे - सी०, रो०, भवे - स्या० । ७ सागरुत्तमो - सी०, स्या०, रो० । ८ तुलमण्डले - सी०, रो० । ९ महि - स्या०, रो० । १० समान अत्थि - स्या० । ११ च - स्या० ।

- ५९ 'महासमुद्दे उदक, आकासो च वसुन्धरा' ।
परिमेय्यानि एतानि, अप्पमेय्योसि चक्खुम' ॥
- ६० "छहि गाथाहि सब्बञ्जु, कित्तयित्वा महायस ।
अञ्जलि पग्गहेत्वान, तुण्ही अट्टासहं तदा ॥
- ५ ६१ "यं वदन्ति मुमेधो ति, भूरिपञ्चं^२ सुमेधस ।
भिक्षुसङ्घे निसीदित्वा, इमा गाथा अभासथ ॥
६२. "यो मे जाणं पक्कित्तेसि, विप्पसन्नेन^३ चेतसा ।
तमहं कित्तयिस्सामि, सुणार्थं^४ मम भासतो ॥
- ६३ "सत्तसत्तति कप्पानि, देवलोके रमिस्सति ।
१० सहस्सक्खत्तु देविन्दो, देवरज्जं करिस्सति ॥
६४. "अनेकसतक्खत्तु च, चक्कवत्ती भविस्सति ।
पदेसरज्ज विपुल, गणनातो असङ्खियं ॥
६५. "देवभूतो मनुस्सो वा, पुञ्जाकम्मसमाहितो ।
अनूनमनसङ्कप्पो, तिक्खपञ्चो भविस्सति ॥
- १५ ६६ "तिसकप्पसहस्समिह, ओक्काककुलसम्भवो ।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति ॥
६७. "अगारा अभिनिक्खम्म, पब्बजिस्सति किञ्चनो ।
जातिया सत्तवस्सेन, अरहत्तं फुसिस्सति^५ ॥
- ६८ "यतो सरामि अत्तानं, यतो पत्तोस्मि सासन ।
२० एत्थन्तरे न जानामि, चेतन अमनोरम ॥
- ६९ "संसरित्वा भवे^६ सब्बे^६, सम्पत्तानुभवि अहं ।
भोगे मे ऊनता नत्थि, फल जाणस्स थोमने ॥
७०. "तियग्गी^७ निब्बुता मय्ह, भवा सब्बे समूहता ।
सब्बासवा परिक्खीणा, नत्थि दानि पुनब्भवो ॥
- २५ ७१. "तिसकप्पसहस्समिह, य जाणमथवि^८ अहं^८ ।
दुग्गति नाभिजानामि, फल जाणस्स थोमने ॥

१ वसुन्धरो - स्या० । २ भूमिपञ्च - स्या० । ३ पसन्नो सेन - सी० । ४ सुणोथ - सी० । ५ पापुणिस्सति - स्या० । ६-६ भवाभवे - स्या० । ७ तिवग्गी - सी०, तिधग्गी - स्या० । ८-८ जाणमथिथोमयि - सी०, रो०, जाणमथिथोमह - स्या० ।

- ७२ “किलेसा ज्ञापिता मय्हं पे० विहरामि अनासवो ॥
 ७३. “स्वागतं वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासनं ॥
 ७४. “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

B 61

इत्थ सुद आयस्मा जाणथविको थेरो इमा गाथायो
 अभसित्था ति ।

5

५ चन्दनमालियत्थेरअपदानं

- ७५ “पञ्च कामगुणे हित्वा, पियरूपे मनोरमे ।
 असीतिकोटियो हित्वा, पब्बजि अनगारियं ॥
 ७६. “पब्बजित्वान कायेन, पापकम्म विवज्जयि ।
 वचीदुच्चरितं हित्वा, नदीकूले वसामहं ॥
 ७७. “एककं म विहरन्त, बुद्धसेट्ठो उपागमि ।
 नाहं जानामि बुद्धो ति, अकासि पटिसन्थर^१ ॥
 ७८ “करित्वा पटिसन्थारं, नामगोत्तमपुच्छहं ।
 ‘देवतानुसि गन्धब्बो, अद्^२ सक्को पुरिन्ददो ॥
 ७९. ‘को वा त्वं कस्स वा पुत्तो, महाब्रह्मा इधागतो ।
 विरोचेसि दिसा सब्बा, उदयं सुरियो यथा ॥
 ८०. ‘सहस्साराणि चक्कानि, पादे दिस्सन्ति मारिस ।
 को वा त्वं कस्स वा पुत्तो, कथं जानेमु तं मयं ।
 नामगोत्तं पवेदेहि, संसयं अपनेहि मे’ ॥
 ८१. ‘नम्हि देवो न गन्धब्बो, नम्हि^३ सक्को पुरिन्ददो ।
 ब्रह्मभावो च मे नत्थि, एतेस उत्तमो अह ॥
 ८२. ‘अतीतो विसयं तेसं, दालयिं कामबन्धनं ।
 सब्बे किलेसे ज्ञापेत्वा, पत्तो सम्बोधिमुत्तमं’ ॥
 ८३. “तस्स वाचं सुणित्वाहं, इदं वचनमब्रवि ।
 ‘यदि बुद्धो ति^४ सब्बञ्जू, निसीद त्वं महामुने^५ ॥
 ८४. ‘तमह पूजयिस्सामि, दुक्खस्सन्तकरो तुव’ ।
 “पत्थरित्वा जिनचम्म, अदासि सत्थुनो अहं ॥

10

15

20

B 62

25

१. पटिसन्थार - म० । २ आद् - सी०, स्या० । ३ नापि - सी० ।

४ सि - सी०, स्या० । ५ महामुनि - सी०, स्या० ।

८५ "गनसाद तत्थ भगवा, सोहो व गिरिगढभरे ।
खिप्प पब्बतमारुह, अम्बस्स फलमग्गहि ॥

८६ "सालकल्याणिक पुप्फ, चन्दन च महारह ।
खिप्प पग्गय्ह त सब्ब, उपेत्वा लोकनायकं ॥

5 ८७ "फल बुद्धस्स दत्तवान, सालपुप्फमपूजयि ।
चन्दन अनुलिम्पित्वा, अरुन्दि सत्थुनो अह ॥

८८ "पसन्नचित्तो सुमनो, विपुलाय च पीतिया ।
अजिनम्हि निसीदित्वा, सुमेधो लोकनायको ॥

10 ८९ "मम कम्म पक्कित्तेसि, हासयन्तो मम तदा ।
'इमिना फलदानेन, गन्धमालेहि चूभय ॥

९० 'पञ्चवीसे कप्पसते, देवलोके रमिस्सति ।
अनूनमनसङ्कप्पो, वसवन्ती भविस्सति ॥

९१ 'छब्बीसतिकप्पसते, मनुस्सत्त गमिस्सति ।
भविस्सति चक्कवत्ती, चातुरन्तो महिद्धिको ॥

15 ९२ 'वेभार^१ नाम नगरं, विस्सकम्मेन मापित ।
हेस्सति सब्बसोवण्ण, नानारतनभूसितं ॥

९३ 'एतेनेव उपायेन, ससरिस्सति सो भवे^२ ।
सब्बत्थ पूजितो^३ हुत्वा, देवत्ते अथ मानुसे ॥

20 ९४ 'पच्छिमे भवे सम्पत्ते, ब्रह्मवन्धु भविस्सति ।
अगारा अभिनिक्खम्म, अनगारी भविस्सति ।
अभिञ्जापारग्गे हुत्वा, निब्बायिस्सतिनासवो' ॥

९५ "इद वत्तवान सम्बुद्धो, सुमेधो लोकनायको ।
मम निज्झायमानस्स, पक्कामि अनिलज्जसे ॥

63 ९६ "तेन^४ कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
25 जहित्वा मानुस देह, तावतिसमगच्छहं^५ ॥

९७. "तुसिततो^६ चवित्तवान, निब्बत्ति मातुकुच्छिय ।
भोगे मे ऊनता नत्थि, यम्हि गम्भे वसामह ॥

१ वेकर - स्या० । २ योनियो - स्या०, योनिसो - रो० । ३ सुखितो - स्या०, रो० । ४ अविञ्जत्तिपच्चयो - स्या० । ५-५ सी० पोत्थके नत्थि, ० तुसित उपपज्जह - स्या० । ६ तुसितातो - सी० ।

- ६८ “मातुकुच्छिगते मयि, अन्नपान च भोजन ।
मानुया मम छन्देन, निव्वत्तति यदिच्छक ॥
- ६९ “जातिया पञ्चवस्सेन, पव्वजि अनगाग्गिय ।
ओरोपितम्हि केसम्हि, अरहत्तमपापुणि ॥
- १०० “पुव्वकम्म गवेसन्तो, ओरेन नादस^१ अह । 5
तिसकप्पसहस्सम्हि, मम कम्ममनुस्सरि ॥
- १०१ “नमो ते पुरिसाजञ्ज, नमो ते पुरिसुत्तम ।
तव सामनमागम्म, पत्तोम्हि अचल पद ॥
- १०२ “तिसकप्पसहस्सम्हि, य^२ बुद्धमभिपूजयि^३ ।
दुग्गति नाभिजानामि, बुद्धपूजायिद फल ॥ 10
- १०३ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
- १०४ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- १०५ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा चन्दनमालियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति । 15

६ धातुपूजकत्थेरअपदानं

- १०६ “निव्वुते लोकनाथम्हि, सिद्धत्थे लोकनायके ।
मम^३ ज्ञाती^३ समानेत्वा, धातुपूज अकासह ॥
- १०७ “चतुन्नवुतितो कप्पे, य धातुमभिपूजयि ।
दुग्गति नाभिजानामि, धातुपूजायिदं फल ॥
- १०८ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥ 20 B 64
- १०९ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- ११० “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा धातुपूजको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

१११. “पब्बते हिमवन्तम्हि, देवलो नाम तापसो ।
तत्थ मे चङ्कमो आसि, अमनुस्सेहि मापितो ॥
- ११२ “जटाभारेन^१ भरितो, कमण्डलुधरो सदा^२ ।
उत्तमत्थ गवेसन्तो, विपिना निक्खमि तदा ॥
- 5 ११३. “चुल्लासीतिसहस्सानि, सिस्सा मग्ग उपट्ठु ।
सककम्माभिपसुता, वसन्ति विपिने तदा ॥
- ११४ “अस्समा अभिनिक्खम्म, अकं पुलिनचेतिय ।
नानापुप्फ समानेत्वा, त चेतियमपूजयि ॥
- ११५ “तत्थ चित्त पसादेत्वा, अस्सम पविसामह ।
10 सब्बे सिस्सा समागन्त्वा, एतमत्थं^३ पुच्छिमु म^४ ॥
- ११६ ‘पुलिनेन कतो^५ थूपो^६, यं त्व देव^७ नमस्सति ।
मयम्पि ज्ञातुमिच्छाम, पुट्ठो आचिक्ख नो तुवं’ ॥
११७. ‘निद्दिट्ठा नु^८ मन्तपदे, चक्खुमन्तो महायसा ।
ते खो अह नमस्सामि, बुद्धसेट्ठे महायसे’ ॥
- 15 ११८ ‘कीदिसा ते महावीरा, सब्बञ्जू लोकनायका ।
कथवण्णा कथसीला, कीदिसा ते महायसा’ ॥
११९. ‘वात्तिसलक्खणा बुद्धा, चत्तालीसदिजापि^९ च ।
नेत्ता गोपखुमा तेस, जिञ्जुका फलसन्निभा ॥
- १२० ‘गच्छमाना च ते बुद्धा, युगमत्तञ्च पेक्खरे ।
20 न तेसं जाणु नदति, सन्धिसद्दो न सुय्यति ॥
- १२१ ‘गच्छमाना च सुगता, उद्धरन्ता^{१०} व गच्छरे ।
पठम दक्खिण पाद, बुद्धान एस धम्मता ॥
- १२२ ‘असम्भीता च ते बुद्धा, मिगराजा व केसरी ।
नेवुक्कसेन्ति अत्तान, नो चवम्भेन्ति पाणिनं ॥

१ जटाभारस्स - स्या० । २ तदा - सी०, स्या० । ३-३ एतमत्थमपुच्छुम - सी०, एतमत्थ अपुच्छिमु - स्या० । ४-४ कते थूपे - सी० । ५ देव - सी०, रो० । ६ निद्दिट्ठा नो - सी०, रो०, दिट्ठा नो वो - स्या० । ७ चत्तारो द्विजापि - सी०, चत्तारि दिजापि - स्या० । ८ अतुरिता - स्या० ।

- १२३ 'मानावमानतो' मुत्ता, समा सब्बेसु पाणिसु ।
अनत्तुक्कसका बुद्धा, बुद्धानं एस धम्मता ॥
- १२४ 'उप्पज्जन्ता च सम्बुद्धा, आलोक दस्सयन्ति ते ।
छप्पकार^१ पक्कम्पेन्ति^२, केवल वसुधं इमं ॥
- १२५ 'पस्सन्ति निरयञ्चेते, निब्बाति निरयो तदा । 5
पवस्सति महामेघो, बुद्धान एस धम्मता ॥
- १२६ 'ईदिसा ते महानागा, अतुला च^३ महायसा ।
वण्णतो अनतिककन्ता, अप्पमेय्या तथागता' ॥
- १२७ "अनुमोदिसु मे वाक्य, सब्बे सिस्सा सगारवा ।
तथा च^४ पटिपज्जिसु, यथासत्ति यथावल ॥ 10
- १२८ "पटिपूजेन्ति पुलिन, सककम्माभिलासिनो ।
सद्दहन्ता मम वाक्य, बुद्धसक्कतमानसा^५ ॥
- १२९ "तदा चवित्वा तुमिना, देवपुत्तो महायसो ।
उप्पज्जि मातुकुच्छिमिह, दससहस्सि कम्पथ^६ ॥
- १३० "अस्समस्साविदूरमिह, चङ्कममिह ठितो अह । 15
सब्बे सिस्सा समागन्त्वा, आगच्छु मम सन्तिके ॥
- १३१ "उसभो व मही नदति, मिगराजा व कूजति ।
सुसुमारो^७ व सळति, कि विपाको भविस्सति ॥
१३२. "य पक्कित्तेमि सम्बुद्ध, सिकताथूपन्तिके ।
सो दानि भगवा सत्था, मातुकुच्छिमुपागमि ॥ B 66 20
१३३. "तेस धम्मकथ वत्वा^८, कित्तयित्वा महामुनि ।
उय्योजेत्वा सके सिस्से, पल्लङ्कमाभुजि^९ अह ॥
१३४. "बल च वत मे खीण, व्याधिना^{१०} परमेन त ।
बुद्धसेट्ठ सरित्वान, तत्थ कालङ्कतो^{११} अह ॥
१३५. "सब्बे सिस्सा समागन्त्वा, अकसु चित्तक तदा । 25
कळेवर च मे गय्ह, चित्तक अभिरोपयु ॥

१ मानातिमानतो - स्या० । २ छब्बिकार पकासेन्ति - स्या० । ३ ते - स्या० ।
४ व - स्या० । ५ बुद्धतगतमानसा - सी०, स्या०, रो० । ६ पक्कम्पथ - सी० ।
७ सुसुमारो - म० । ८ कत्वा - सी०, स्या० । ९ पल्लङ्कके आभुजि - स्या० ।
१० व्याधितो - सी०, रो०, व्याधिको - स्या० । ११ कालकतो - सी० रो० ।

१३६ “चितकं परिवारेत्वा, सीसे कत्वान अञ्जलि ।
सोकसल्लपरेता ते, विक्कन्दिमु^१ समागता ॥

१३७ “तेस लालप्पमानानं, अगम^२ चितकं तदा^३ ।
‘अहं आचरियो तुम्ह^३, मा सोचित्थ सुमेधसा ॥

5 १३८ ‘सदत्थे वायमेय्याथ, रत्तिन्दिवमनन्दिता ।
मा वो पमत्ता अहुत्थ^४, खणो वो पटिपादितो’ ॥

१३९ “सके सिस्सेनुसासित्वा, देवलोक पुनागमि ।
अट्टारस च कप्पानि, देवलोके रमामह^५ ॥

१४० “सतान पञ्चक्खत्तु च, चक्कवत्ती अहोसह ।
10 अनेकसतक्खत्तु च, देवरज्जमकारयि ॥

१४१ “अवसेसेषु कप्पेसु, वोकिण्णो^६ ससरि अह ।
दुग्गति नाभिजानामि, उप्पादस्स^७ इद फल^८ ॥

१४२ “यथा कोमुदिके मासे, बहू पुप्फन्ति पादपा ।
तथेवाहं पि समये, पुप्फितोम्हि महेसिना ॥

15 १४३ “विरिय^९ मे धुरधोरेय्ह, योगक्खेमाधिवाहन ।
नागो व बन्धन छेत्वा, विहरामि अनासवो ॥

१४४ “सतसहस्सित्तो कप्पे, य बुद्धमभिकित्तयि ।
दुग्गति नाभिजानामि, कित्तनाय इद फल ॥

67 १४५ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥

20 १४६ “स्वागतं वत मे आसि . पे० कत बुद्धस्स सासन ॥

१४७ “पटिसम्भिदा चतस्सो . पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा पुलिनुप्पादको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

८ तरणियत्थेरअपदानं

१४८ “अत्थदस्सी तु भगवा, सयम्भू लोकनायको ।

25 विनतानदिया तीर^९, उपागच्छि तथागतो ॥

१ विकन्दिमु - सी० स्या० । २-२ अगमासि चितन्तिक - सी०;० चितकन्तिक
- स्या० । ३ तुम्ह - स्या० । ४ अहुत्थ - सी० । ५ रमि अह - सी०, अहोसह - स्या० ।
६ वोकिण्णं - सी० । ७-७ पुलिनपूजायिद फल - सी० । ८ वीरिय - म० । ९ तीरे -
स्या०, रो० ।

- १४९ “उदका अभिनिक्खम्म कच्छपो वारिगोचरो ।
बुद्धं तारेतुकामोहं, उपेसि लोकनायक ॥
१५०. ‘अभिरूहनु मं बुद्धो, अत्थदस्सी महामुनि ।
अहं तं नारयिस्सामि, दुक्खस्सन्नकरो तुवं’ ॥
- १५१ “मम सङ्कप्पमञ्जाय, अत्थदस्सी महायसो ।
अभिरूहित्वा मे पिट्ठि, अट्ठासि लोकनायको ॥ 5
- १५२ “यतो सरामि अत्तान, यतो पत्तोस्मि विञ्चुतं ।
सुखं मे तादिसं नत्थि, फुट्ठे पादनले यथा ॥
- १५३ “उत्तरित्वान् सम्बुद्धो, अत्थदस्सी महायसो ।
नदीतीरम्हि ठत्वान्. इमा गाथा अभासथ ॥ 10
- १५४ ‘यावता वत्तने चित्तं, गङ्गासोतं तरामह ।
अयं च कच्छपो राजा, तारेसि^१ मम पञ्जवा^१ ॥
- १५५ ‘इमिना बुद्धतरणेन, मेत्तचित्तवताय च ।
अट्ठारसे कप्पसते, देवल्लोके रमिस्सति ॥
- १५६ ‘देवल्लोका इधागन्त्वा, सुक्कमूलेन चोदितो ।
एकासने निसीदित्वा, कङ्खासोतं तरिस्सति ॥ 15
१५७. ‘यथा पि भट्ठके खेत्ते, बीजं अप्प पि रोपितं ।
सम्माधारे पवच्छन्ते^२, फलं तोसेति कस्सकं^३ ॥ B 68
- १५८ ‘तथेविदं बुद्धखेत्तं, सम्मासम्बुद्धदेसितं ।
सम्माधारे^४ पवच्छन्ते, फलं म तोसयिस्सति’ ॥ 20
१५९. “पधानपहित्तोम्हि, उपसन्तो निरुपधि ।
सब्बासवे परिञ्जाय, विहरामि अनासवो ॥
१६०. “अट्ठारसे कप्पसते, यं कम्ममकरि तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, तरणाय इदं फलं ॥
१६१. “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥ 25
- १६२ “स्वागतं वत्त मे आसि . पे० कतं बुद्धस्स सासनं ॥
१६३. “पटिस्सम्भिदा चतस्सो . पे० कतं बुद्धस्स सासनं” ॥

इत्थं सुदं आयस्मा तरणियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

६ धम्मरुचियत्थेरअपदानं^१

१६४. “यदा दीपङ्करो बुद्धो, सुमेधं व्याकरी जिनो ।
‘अपरिमेय्ये इतो कप्पे, अय बुद्धो भविस्सति ॥
- 5 १६५ ‘इमस्स जनिका माता, माया नाम भविस्सति ।
पिता सुद्धोदनो नाम, अय हेस्सति गोतमो ॥
- १६६ ‘पधान पदहित्वान, कत्वा दुक्करकारिक ।
अस्सत्थमूले सम्बुद्धो, बुज्झिस्सति महायसो ॥
१६७. ‘उपतिस्सो कोलितो च, अग्गा हेस्सन्ति सावका ।
10 आनन्दो^२ नाम नामेन^३, उपट्ठिस्सतिम जिन ॥
- १६८ ‘खेमा उप्पलवण्णा च, अग्गा हेस्सन्ति साविका ।
चित्तो आळवको चेव, अग्गा हेस्सन्तुपासका ॥
- B 69 १६९ ‘खुज्जुत्तरा नन्दमाता, अग्गा हेस्सन्तुपासिका ।
बोधि इमस्स वीरस्स^३, अस्सत्थो ति पवुच्चति’ ॥
- 15 १७०. “इदं सुत्वान वचनं, असमस्स महिसिनो ।
आमोदिता नरमरु, नमस्सन्ति कतञ्जली ॥
१७१. “तदाह माणवो आसि, मेधो नाम सुसिक्खितो ।
सुत्वा व्याकरण सेट्ठं, सुमेधस्स महामुने ॥
१७२. “सविसट्ठो भवित्वान, सुमेधे करुणासये^४ ।
20 पब्बजन्त च तं वीरं, सहा व^५ अनुपब्बजि ॥
१७३. “सवुतो पातिमोक्खस्मि, इन्द्रियेसु च पञ्चसु ।
सुद्धाजीवो सतो वीरो, जिनसासनकारको ॥
- १७४ “एव विहरमानोह, पापमित्तेन केनचि ।
नियोजितो अनाचारे, सुमग्गा परिधंसितो ॥
- 25 १७५ “वितक्कवसिको हुत्वा, सासनतो अपक्कमि ।
पच्छा तेन कृमित्तेन, पयुत्तो मातुघातनं ॥

१ धम्मरुचियत्थेरअपदान - सी०, स्या० । २-२ आनन्दो नामुपट्ठाको - स्या० ।

- १७६ “अकरिं^१ आनन्तरियं^१, धातयि दुद्रुमानसो ।
ततो चुतो महावीचि, उपपन्नो सुदारुणं ॥
- १७७ “विनिपातगतो सन्तो, समरि दुक्खितो चिर ।
न पुनो अद्दस वीरं, मुमेधं नरपुङ्गव ॥
१७८. “अस्मि कप्पे समुद्दम्हि, मच्छो आसि तिमिङ्गलो । 5
दिस्वाह सागरे नाव, गोचरत्थमुपागमि ॥
- १७९ “दिस्वा म वाणिजा भीता, बुद्धसेट्टमनुस्सर ।
गोतमो ति महाधोसं, सुत्वा तेहि उदीरित ॥
- १८० “पुब्बसज्जा सरित्त्वान, ततो कालङ्कतो अहं ।
सावत्थियं कुले इद्धे, जातो ब्राह्मणजातियं ॥ 10
- १८१ “आसि धम्मरुचि नाम, सब्बपापजिगुच्छको ।
दिस्वाह लोकपज्जोत, जातिया सत्तवस्सिको ॥
- १८२ “महाजेतवन गन्त्वा, पब्बजि अनगारियं । 70
उपेमि बुद्धं तिक्खत्तु, रत्तिया दिवसस्स च ॥
- १८३ “तदा दिस्वा मुनि आह, चिर^२ धम्मरुची ति मं । 15
ततोह अवच बुद्ध, पुब्बकम्मपभावितं^३ ॥
- १८४ “सुचिर सतपुज्जालक्खण, पतिपुब्बेन विसुद्धपच्चय^४ ।
अहमज्ज सुपेक्खन वत, तव पस्सामि निरुपमं^५ विग्गह^६ ॥
- १८५ “सुचिर विहतत्तमो^७ मया^८, सुचिरक्खेन नदी^९ विसोसिता^९ ।
सुचिर अमलं विसोधितं, नयन जाणमय महामुने ॥ 20
- १८६ “चिरकालसमङ्गितो^९ तया, अविनट्ठो पुनरन्तर^{१०} चिर ।
पुनरज्ज समागतो तया, न हि नस्सन्ति कतानि गोतम ॥
१८७. “किलेसा ज्ञापिता मय्हं पे० विहरामि अनासवो ॥
१८८. “स्वागतं वत मे आसि पे० कतं बुद्धस्स सासनं ॥
१८९. “पटिसम्भिदा चतस्सो पे०. कतं बुद्धस्स सासनं” ॥ 25

१-१. अकरिन्तरियञ्च - स्या० । २ सर - स्या० ३ पुब्बकम्म विभावित - स्या० ।
४ विसुद्धिपच्चया - स्या० । ५-५. निरुपमग्गह - सी० । ६ विहित नु ते - स्या० ।
७ तथा - सी० । ८-८ निरु - स्या० । ९ चिरकाल समागतो - रो० । १०. पुनन्तर -
स्या० ।

इत्थ सुदं आयस्मा धम्मरुचियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

१० सालमण्डपियत्थेरअपदानं

- १६० “अञ्जोगाहेत्वा^१ सालवन, सुकतो अस्समो मम ।
सालपुप्फेहि सञ्छन्नो, वसामि विपिने तदा ॥
- 5 १६१ “पियदस्सी च^२ भगवा, सयम्भू अगगपुग्गलो ।
विवेककामो सम्बुद्धो, सालवनमुपागमि ॥
- १६२ “अस्समा अभिनिवखम्म, पवन अगमासह ।
मूलफल गवेसन्तो, आहिण्डामि वने तदा ॥
- १६३ “तत्थद्दसासि सम्बुद्ध, पियदस्सि महायस ।
10 सुनिसिन्न समापन्न, विरोचन्त महावने ॥
- B 71 १६४ “चतुदण्डे ठपेत्वान, बुद्धस्स उपरी अह ।
मण्डप सुकत कत्वा, सालपुप्फेहि छादयि ॥
- १६५ “सत्ताह धारयित्वान, मण्डप सालच्छादित ।
तत्थ चित्तं पसादेत्वा, बुद्धसेट्टमवन्दह ॥
- 15 १६६ “भगवा तम्हि समये, वुट्ठित्वा समाधितो ।
युगमत्तं पेक्खमानो, निसीदि पुरिसुत्तमो ॥
१६७. “सावको वरुणो नाम, पियदस्सिस्स सत्थुनो ।
वसीसतसहस्सेहि, उपगच्छि विनायक ॥
- १६८ “पियदस्सी च भगवा, लोकजेट्ठो नरासभो ।
20 भिक्खुसङ्घे निसीदित्वा, सित पातुकरी जिनो ॥
- १६९ “अनुरुद्धो उपट्ठाको, पियदस्सिस्स सत्थुनो ।
एकस चीवर कत्वा, अपुच्छित्थ महामुनि ॥
- २०० ‘को नु खो भगवा हेतु, सितकम्मस्स सत्थुनो ।
कारणे विज्जमानम्हि, सत्था पातुकरे सित’ ॥
- 25 २०१. ‘सत्ताह सालच्छदन^३, यो मे धारेसि माणवो ।
तस्स कम्मं सरित्वान, सितं पातुकरि अहं ॥

- २०२ 'अनोकास' न पस्सामि, यत्थ' पुञ्ञ विपच्चति ।
देवलोके मनुस्से वा, ओकासो व न सम्मति ॥
- २०३ 'देवलोके वसन्तस्स, पुञ्ञकम्मसमङ्गिनो ।
यावता परिसा तस्स, मालच्छन्ना भविस्सति ॥
- २०४ 'तत्थ दिव्वेहि नच्चेहि, गीतेहि वादितेहि च । 5
रमिस्सति सदा सन्तो, पुञ्ञकम्मसमाहितो ॥
- २०५ 'यावता परिसा तस्स, गन्धगन्धी भविस्सति ।
सालस्स पुप्फवस्सो च, पवस्सिस्सति तावदे ॥
- २०६ 'ततो चुतोयं मनुजो, मानुसं आगमिस्सति ।
इधापि सालच्छदनं, सव्वकालं धरिस्सति^३ ॥ 10
- २०७ 'इध नच्च च गीतं च, सम्मताळसमाहितं^४ । 8 72
परिवारेस्सन्ति मं निच्च, बुद्धपूजायिदं फलं ॥
- २०८ 'उग्गच्छन्ते च सूरिये, सालवस्स पवस्सति ।
पुञ्ञकम्मेन सयुत्तं, वस्सते^५ सव्वकालिक ॥
- २०९ 'अट्टारसे कप्पसते, ओक्काककुलसम्भवो । 15
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति ॥
- २१० 'तस्स धम्मेमु दायादो, ओरसो धम्मनिम्मितो ।
सव्वासवे परिञ्ञाय, निब्बायिस्सतिनासवो ॥
- २११ 'धम्मं अभिसमेन्तस्स, सालच्छन्न^६ भविस्सति ।
चित्ते कायमानस्स, छदन तत्थ हेस्सति' ॥ 20
- २१२ 'विपाक कित्तयित्वान, पियदस्सी महामुनि ।
परिसाय धम्मं देसेसि, तप्पेन्तो धम्मवुट्ठिया ॥
- २१३ 'तिसकप्पानि देवेषु, देवरज्जमकारयि ।
सट्ठि च सत्तक्खत्तु च, चक्कवत्ती अहोसह ॥
- २१४ "देवलोका इधागन्त्वा, लभामि विपुलं सुखं । 25
इधापि^७ सालच्छदनं, मण्डपस्स इदं फलं^८ ॥

१ ओकासाहं - सी० । २ य त - स्या०, रो० । ३ धरियति - सी० । ४ सम्म-
तालसमाहितं - सी० । ५ वस्सति - स्या० । ६ सालच्छदनं - सी०, सालछदनं - स्या० ।
७-७ सी० पोत्थके नत्थि ।

- २१५ अय पाच्छमका मय्ह, चारमा वत्तत भवा ।
 इधापि सालच्छदन, हेस्सति सब्बकालिक ॥
- २१६ “महामुनि तोसयित्वा, गोतम सक्कपुङ्गव ।
 पत्तोम्हि अचल ठान, हित्वा जयपराजय ॥
- २१७ “अट्टारसे कप्पसते, य बुद्धमभिपूजयि ।
 दुग्गति नाभिजानामि, बुद्धपूजायिद फल ॥
- २१८ किलेसा ज्ञापिता मय्ह . पे० विहरामि अनासवो ॥
- २१९ “स्वागतं वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- २२० “पटिसम्भदा चतस्सो . पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

B 73 10

इत्थं सुद आयस्मा सालमण्डपियो थेरो इमा गाथायो
 अभसित्था ति ।

पसुकूलवगो एकूनपञ्ञासमो ।

तस्सुद्धानं

15

पसुकूलं बुद्धसञ्जी भिसदो ज्ञाणकित्तको ।
 चन्दनी धातुपूजी च, पुलिनुप्पादको पि च ॥
 तरणो धम्मरुचिको, सालमण्डपियो तथा ।
 सतानि द्वे होन्ति गाथा, ऊनवीसतिमेव च ॥

— :०: —

५०. किङ्कणिपुष्पवग्गो

१ तिकिङ्कणिपुष्पियत्थेरअपदानं^१

- १ “कणिकार व जोतन्त, निसिन्न पव्वतन्तरे ।
अद्दस विरज बुद्धं, विपस्सि लोकनायकं ॥
- २ “तीणि किङ्कणिपुष्फानि, पग्गय्ह अभिरोपयि ।
सम्बुद्धमभिपूजेत्वा, गच्छामि दक्खिणामुखो ॥
३. “तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुसं देह, तावतिसमगच्छहं ॥
- ४ “एकनवुत्तितो कप्पे, य बुद्धमभिपूजयि ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिद फल ॥
५. “किलेसा ज्ञापिता मय्हं, भवा सव्वे समूहता ।
नागो व बन्धन छेत्वा, विहरामि अनासवो ॥
६. “स्वागत वत मे आसि, मम बुद्धस्स सन्तिके ।
तिस्सो विज्जा अनुप्पत्ता, कत बुद्धस्स सासनं ॥
७. “पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे ।
छळभिज्जा सच्छिकता, कत बुद्धस्स सासन” ॥

B 74

5

10

इत्थं सुदं आयस्मा तिकिङ्कणिपुष्पियो थेरो इमा गाथायो 15
अभासित्था ति ।

२ पंसुकूलपूजकत्थेरअपदानं

- ८ “हिमवन्तस्साविद्दुरे, उदङ्गणो^२ नाम पव्वतो ।
तत्थद्दस पंसुकूलं, दुमग्गम्हि विलम्बितं ॥
- ९ “तीणि किङ्कणिपुष्फानि, ओचिन्तित्वानह तदा ।
हट्ठो हट्ठेन चित्तेन, पंसुकूलमपूजयि ॥
- १० “तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुसं देह, तावतिसमगच्छहं ॥

20

११ “एकनवुत्तितो कप्पे, यं वम्ममकरि तदा ।

दुग्गति नाभिजानामि, पूजित्वा^१ अरहद्धज ॥

१२. “किलेसा ज्ञापिता मय्ह . पे० . विहरामि अनासवो ॥

१३ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥

5 १४ “पटिसम्भिदा चनस्सो पे०. कत बुद्धस्स सामन” ॥

इत्थ सुद आयस्सा पसुकूलपूजको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था नि ।

३ कोरण्डपुप्फित्थेरअपदानं

१५ “वनकम्मिको पुरे आसि, पितुमातुमतेनह^२ ।

पसुमारेन जीवामि, कुसल मे न विज्जति ॥

10 १६ “मम आसयसामन्ता, तिस्सो लोकगनायको ।

पदानि तीणि दस्सेसि, अनुकम्पाय चक्खुमा ॥

१७ “अक्कन्ते^३ च पदे दिस्वा, तिस्सनामस्स सत्थुनो ।

हट्ठो हट्ठेन चित्तेन, पदे चित्तं पसादयि ॥

१८. “कोरण्डं पुप्फितं दिस्वा, पादपं धरणीरुह ।

15 सकोसकं^४ गहेत्वान, पदसेट्ठमपूजयि^५ ॥

१९ “तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।

जहित्वा मानुस देह, तावतिसमगच्छह ॥

२० “यं यं योनुपपज्जामि^६, देवत्त अथ मानुसं ।

कोरण्डकच्छवि होमि, सुप्पभासो^७ भवामह ॥

20 २१ “द्वेनवुत्ते इतो कप्पे, यं कम्ममकरि तदा ।

दुग्गति नाभिजानामि, पदपूजायिद फलं ॥

२२ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह . पे० . विहरामि अनासवो ॥

२३ “स्वागत वत मे आसि ... पे०. कत बुद्धस्स सासन ॥

२४ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कतं बुद्धस्स सासन” ॥

१ पूजेत्वा - सी०, स्या० । २ पितुपितामहेनह - सी०, स्या०, रो० । ३ अक्कन्ते - स्या० । ४ चङ्कोटक - स्या० । ५ पदसेट्ठे अपूजयि - सी०, रो० । ६ योनु-पज्जामि - सी०, योनुपपज्जामि - स्या० । ७. सप्पभासो - सी०, स्या०, रो० ।

इत्थं मुदं आयस्मा कोरण्डपुण्ड्रियो थरो इमा गाथाया
अभासित्था ति ।

४ किंसुकपुण्ड्रियत्थेरअपदानं

२५. “किंसुक पुण्ड्रितं दिस्वा, पग्गहेत्वान अञ्जलि ।
बुद्धसेट्ठ सरित्वान, आकासे अभिपूजयि ॥
२६. “तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च । 5
जहित्वा मानुस देहं, तावतिसमगच्छहं ॥
२७. “एकतिसे इतो कप्पे, यं कम्ममकारि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, बुद्धपूजायिद फल ॥
२८. “किलेसा ज्ञापिता मय्हं ... पे० विहरामि अनासवो ॥
२९. “स्वागतं वत मे आसि . पे० . कत बुद्धस्स सासनं ॥ 10
३०. “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० . कत बुद्धस्स सासनं” ॥
इत्थं मुदं आयस्मा किंसुकपुण्ड्रियो थरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

५. उपड्डुस्सदायकत्थेरअपदानं

३१. “पदुमुत्तरभगवतो, सुजातो नाम सावको ।
पंसुकूलं गवेसन्तो, सङ्कारे चरते^१ तदा ॥ 15
- ३२ “नगरे हसवतिया, परेस भतको^२ अहं ।
उपड्डुस्सं दत्त्वान, सिरसा अभिवादयि ॥
३३. “तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च । B. 77
जहित्वा मानुसं देहं, तावतिसमगच्छहं ॥
३४. “तेत्तिसक्खत्तु देविन्दो, देवरज्जमकारयि । 20
सत्तसत्तत्तिसक्खत्तु च, चक्कवत्ती अहोसहं ॥
३५. “पदेसरज्जं विपुलं, गणनातो असङ्खियं ।
उपड्डुस्सदानेन, मोदामि अकुतोभयो ॥
३६. “इच्छमानो चहं^३ अज्ज, सकाननं सपब्बतं ।
खोमदुस्सेहि छादेय्य, अड्डुस्सस्सिद फल ॥ 25

- ३८ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह . पे० . विहरामि अनासवो ॥
 ३९. “स्वागतं वत मे आसि . पे०. कतं बुद्धस्स सासनं ॥
 5 ४० “पटिसम्भदा चतस्सो पे० कतं बुद्धस्स सासन” ॥
 इत्थं सुद आयस्मा उपड्डुस्सदायको थेरो इमा गाथायो
 अभसित्था ति ।

६ घतमण्डदायकत्थेरअपदानं

- ४१ “सुचिन्तित भगवन्त, लोकजेट्ठ नरासभ ।
 उपविट्ठ महारज्ज^१, वाताबाधेन पीळित ॥
 10 ४२ “दिस्वा चित्तं पसादेत्वा, घतमण्डमुपानयि ।
 कतत्ता आचितत्ता^२ च, गज्जा भागीरथी^३ अयं ॥
 ४३ “महासमुद्दा चत्तारो, घतं सम्पज्जरे मम ।
 अय च पथवी घोरा, अप्पमाणा असङ्घिया ॥
 ४४. “मम सङ्कप्पमज्जाय, भवते^४ मधुसक्करा^५ ।
 15 चातुद्दीपा^६ इमे रुक्खा, पादपा धरणीरुहा ॥
 B 78 ४५ “मम सङ्कप्पमज्जाय, कप्परुक्खा भवन्ति ते ।
 पज्जासक्खत्तु देविन्दो, देवरज्जमकारयि ॥
 ४६ “एकपज्जासक्खत्तु च, चक्कवत्ती अहोसहं ।
 पदेसरज्ज विपुल, गणनातो असङ्घियं ॥
 20 ४७. “चतुन्नवुत्तितो^७ कप्पे, यं दानमदादि तदा ।
 दुग्गतिं नाभिजानामि, घतमण्डस्सिदं फल ॥
 ४८. “किलेसा ज्ञापिता मय्हं . पे० विहरामि अनासवो ॥
 ४९ “स्वागत वत मे आसि पे०.. कतं बुद्धस्स सासनं ॥
 ५० “पटिसम्भदा चतस्सो .. पे० . कत बुद्धस्स सासनं” ॥
 25 इत्थं सुदं आयस्मा घतमण्डदायको थेरो इमा गाथायो
 अभसित्था ति ।

१ महावीर - सी० । २ उपचित्ता - स्या० । ३ भागीरसी - सी०, स्या० ।
 ४-५. भवन्ति ते मधुसक्करा - स्या० । ५. चतुद्दिशा - स्या० । ६. छन्नवुत्ते इतो - सी० ।

७ उदकदायकत्थेरअपदानं

५१. “पदुमुत्तरबुद्धस्स, भिक्खुसङ्घे अनुत्तरे ।
पसन्नचित्तो सुमनो, पानीघटमपूरयि^१ ॥
५२. “पव्वतग्गे दुमग्गे वा, आकासे वाथ भूमिय ।
यदा पानीयमिच्छामि, खिप्प निव्वत्तते मम^२ ॥
५३. “सतसहस्सितो कप्पे, य दानमददि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, दकदानस्सिदं^३ फल ॥
५४. “किलेसा झापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
५५. “स्वागतं वत मे आसि पे० कतं बुद्धस्स सासन ॥
५६. “पटिसम्भिदा चतस्सो . पे० कतं बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थं सुदं आयस्मा उदकदायको थेरो इमा गाथायो 10
अभासित्था ति ।

८ पुलिनथूपियत्थेरअपदानं

५७. हिमवन्तस्साविदूरे, यमको^४ नाम पव्वतो ।
अस्समो सुकतो मय्हं, पण्णसाला सुमापिता ॥
५८. “नारदो नाम नामेन, जटिलो उगतापनो ।
चतुद्दससहस्सानि, सिस्सा परिचरन्ति मं ॥
५९. “पटिसल्लीनको सन्तो, एवं चिन्तेसह तदा ।
‘सव्वो’ जनो^५ मं पूजेति, नाहं पूजेमि किञ्चनं ॥
६०. ‘न मे ओवादको अत्थि, वत्ता कोचि न विज्जति ।
अनाचरियुपज्झायो, वने वास उपेमह ॥
६१. ‘उपासमानो यमहं^६, गरुचित्त उपट्ठहे ।
सो मे आचरियो नत्थि, वनवासो निरत्थको ॥
६२. ‘आयागं मे गवेसिस्स^७, गरं भावनिय तथा ।
सावस्सयो^८ वसिस्सामि, न कोचि गरहिस्सति’ ॥

१ पानीघटपूजयि - सी० । २ मम - स्या० । ३ घटमण्डस्सिद - सी० ।
४ समङ्गो - रो० । ५ महाजना - स्या० । ६ यमकं - स्या० । ७ गवेसियं - स्या० ।
८ सावस्सयो - स्या० ।

६३ “उत्तानकूला नदिका, सुपतित्था मनोरमा ।
समुद्धपुलिनाकिण्णा^१, अविदूरे ममस्सम ॥

६४ “नदि अमरिक नाम, उपगन्त्वानह तदा ।
सवड्ढयित्वा पुलिन, अकं पुलिनचेतिय ॥

5 ६५ “ये ते अहेसु सम्बुद्धा, भवन्तकरणा मुनी ।
तेस एतादिसो थूपो, त निमित्त करोमह ॥

६६ “करित्वा पुलिन^२ थूप, सोवण्ण मापयि अह ।
सोण्णकिङ्कणिपुप्फानि^३, सहस्से तीणि पूजयि ॥

10 ६७ “सायपातं नमस्सामि, वेदजातो^४ कतञ्जली ।
सम्मुखा विय सम्बुद्ध, वन्दि पुलिनचेतियं ॥

६८ “यदा किलेसा जायन्ति, वितक्का गेहनिस्सिता ।
सरामि सुकत^५ थूप, पच्चवेक्खामि तावदे ॥

६९ “उपनिस्साय विहरं^६, सत्थवाह विनायकं ।
किलेसे सवसेय्यासि^७, न युत्तं तव मारिस ॥

B 80 15 ७० “सह आवज्जिते थूपे, गारव होति मे तदा ।
कुवितक्के विनोदेसि^८, नागो तुत्तट्ठितो यथा ॥

७१ “एव विहरमान म, मच्चुराजाभिमदथ ।
तत्थ कालङ्कतो सन्तो, ब्रह्मलोकमगच्छहं ॥

20 ७२ “यावतायु वसित्वान, तिदिवे^९ उपपज्जह ।
असीतिक्खत्तु देविन्दो, देवरज्जमकारयि ॥

७३ “सतान तीणिक्खत्तु च, चक्कवत्ती अहोसह ।
पदेसरज्ज विपुल, गणनातो असङ्खिय ॥

७४ “सोण्णकिङ्कणिपुप्फानि^{१०}, विपाक अनुभोमह ।
धातीसतसहस्सानि^{११}, परिवारेन्ति म भवे ॥

१ समुद्ध ० - सी०, स्या० । २ पुलिने - सी०, पुळिने - स्या०, रो० ।
३ ० पुप्फान - सी० । ४ पीति० - स्या०, वित्ति० - रो० । ५ सगत - सी० । ६ विहरि -
स्या० । ७ सवरेय्यासि - स्या० । ८ विनोदेमि - सी० । ९ तिदसे - सी०, रो० ।
१०-१०. तेस किङ्कणिपुप्फान - सी०, स्या० । ११. बावीसतिसहस्सानि - स्या०,
द्वावीसतिसहस्सानि - रो० ।

७५. “थूपस्स परिचिण्णत्ता, रज्जोजल्ल न लिम्पति ।
गत्ते सेदा न मुच्चन्ति, सुप्पभासो भवामह ॥
- ७६ “अहो मे सुकतो थूपो, मुदिट्ठामग्गिका नदी ।
थूप कत्वान पुलिन, पत्तोम्हि अचल पद ॥
- ७७ “कुसल कत्तुकामेन, जन्तुना मारगाहिना ।
नत्थि खेत्तं अखेत्त वा, पटिपत्ती व माधका^१ ॥
- ७८ “यथापि वलवा पोसो, अण्णव तरितुस्सहे^२ ।
परित्त कट्ठमादाय, पक्खन्देय्य महासरं ॥
- ७९ “इमाह कट्ठ^३ निस्साय, तरिस्सामि महोदधि ।
उस्साहेन विरियेन^४, तरेय्य उदधि नरो ॥
- ८० “तथेव मे कत कम्म, परित्त थोककं च यं ।
तं कम्म उपनिस्साय, ससार समतिक्कमि ॥
- ८१ “पच्छिमे भवे सम्पत्ते, सुक्कमूलेन चोदितो ।
सावत्थिय पुरे जातो, महासाले मुअड्ढके ॥
- ८२ “सद्धा माता पिता मय्ह, बुद्धस्स सरणं गता ।
उभो दिट्ठपदा^५ एते, अनुवत्तन्ति सासनं ॥
- ८३ “बोधिपपटिक^६ गय्ह, सोण्णथूपमकारयु ।
सायपात^७ नमस्सन्ति, सक्कपुत्तस्स सम्मुखा ॥
८४. “उपोसथम्हि दिवसे, सोण्णथूपं विनीहरु ।
बुद्धस्स वण्ण कित्तेन्ता, तियामं वीतिनामयु ॥
- ८५ “सह^८ दिस्वानह थूप, सरि पुलिनचेतिय ।
एकासने निसीदित्वा, अरहत्तमपापुणि ॥
- द्वावीसत्तिम^९ भाणवार ।
- ८६ “गवेसमानो तं वीर, धम्मसेनापतिहस ।
अगारा निक्खमित्वान, पब्बजि तस्स सन्तिके ॥
- ८७ “जातिया सत्तवस्सेन, अरहत्तमपापुणि ।
उपसम्पादयी बुट्ठो, गुणमञ्जाय चक्खुमा ॥

5

10

15

B 81

20

25

१ सारका - स्या०, सारिका - रो० । २ तरितुस्सहे - स्या० । ३ कट्ठ - स्या० ।
४ वीरियेन - म० । ५ दिट्ठसुता - स्या० । ६ बोधिपप्पटिक - स्या० । ७ साय पात -
स्या० । ८ समा - स्या० । ९ बावीसत्तिम - स्या० ।

८८ “दारकेनेव सन्तेन, किरियं निट्ठित मया ।
कत मे करणीयज्ज, सक्कपुत्तस्स सासने ॥

८९ “सब्बवेरभयातीतो, सब्बसङ्गातिगो इसि ।
सावको ते महावीर, सोण्णथूपस्सिद^१ फलं ॥

5 ९०. “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥

९१. “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥

९२ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थं सुदं आयस्मा पुलिनथूपियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

६ नळकुटिदायकत्थेरअपदानं

10 ९३ “हिमवन्तस्साविदूरे, हारितो^२ नाम पब्बतो ।
सयम्भू नारदो नाम, रुक्खम्ले वसी तदा ॥

B 82

९४. “नळागारं करित्वान, तिणेन छादयि अहं ।
चङ्क्रम सोधयित्वान, सयम्भुस्स अदासह ॥

15 ९५ “तेन कम्मेन सुकतेन, चेननापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुस देह, तावतिसमगच्छह ॥

९६ “तत्थ मे सुकत व्यम्ह, नळकुटिकनिम्मितं ।
सट्ठियोजनमुब्बेध^३, तिसयोजनवित्थत ॥

९७ “चतुद्दसेसु^४ कप्पेसु, देवलोके रमि अह ।
एकसत्ततिक्खत्तु च, देवरज्जमकारयि ॥

20 ९८ “चतुतिसतिक्खत्तु च, चक्कवत्ती अहोसह ।
पदेसरज्ज विपुल, गणनातो असङ्खियं ॥

९९ “धम्मपासादमारुह, सब्बाकारवरूपम^५ ।
यदिच्छकाह^६ विहरे, सक्कपुत्तस्स सासने ॥

- १०० “एकतिसे इतो कप्पे, य कम्ममकरि तदा ।
 दुग्गति नाभिजानामि, नळकुटियिद^१ फलं ॥
१०१. “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
१०२. “स्वागत वत मे आसि . पे० . कतं बुद्धस्स सासन ॥
- १०३ “पटिसम्भिदा चतस्सो . पे० कतं बुद्धस्स सासन” ॥ 5

इत्थ सुद आयस्मा नळकुटिदायको थेरो इमा गाथायो
 अभासित्था ति ।

१० पियालफलदायकत्थेरअपदानं

- १०४ “मिगलुद्दो पुरे आसि, विपिने विचर तदा ।
 अद्दसं विरज बुद्धं, सव्वधम्मान पारगु ॥
- १०५ “पियालफलमादाय, बुद्धसेट्टस्सदासह । 10
 पुञ्ञाक्खेत्तस्स वीरस्स, पसन्नो सेहि पाणिभि ॥
- १०६ “एकतिसे इतो कप्पे, य फल अदादि तदा । B 83
 दुग्गति नाभिजानामि, फलदानस्सिद फल ॥
- १०७ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह . पे० .. विहरामि अनासवो ॥
- १०८ “स्वागत वत मे आसि .. पे० . कत बुद्धस्स सासन ॥ 15
- १०९ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासनं ॥

इत्थ मुदं आयस्मा पियालफलदायको थेरो इमा गाथायो
 अभासित्था ति ।

किङ्कणिपुप्फवग्गो^२ पञ्ञासमो ।

तस्सुदानं

किङ्कणी पंसुकूल च, कोरण्डमथ^३ किसुकं ।
 उपड्डुदुस्सी घतदो, उदकं थूपकारको ॥
 नळकारी^४ च नवमो, पियालफलदायको ।
 सतमेक च गाथान, नवक च तदुत्तरि ॥

20

१ नळकुटियायिद - सी०, नळकुटिकायिद - स्या० । २ किङ्कणिपुप्फियवग्गो -
 सी० । ३ वरकोरण्ड - स्या० । ४ नळागारी - सी०, नळागारि - स्या० ।

अथ वग्गुदानं

मेत्तेय्यवग्गो भद्दालि, सकिसम्मज्जकोपि च ।
एकविहारी विभीतकी^१, जगती सालपुप्फियो ॥
नळागार^२ पसुकूल, किङ्कणिपुप्फियो^३ तथा ।
असीति द्वे च गाथायो, चतुद्दससतानि च ॥

मेत्तेय्यवग्गदसक ।

पञ्चभसतक समत्त ।

—:०:—

५१. कणिकारवग्गो

१ तिकणिकारपुप्फियत्थेरअपदानं^१

- १ “सुमेधो नाम सम्बुद्धो, वात्तिमवरलक्खणो ।
विवेककामो सम्बुद्धो^२, हिमवन्तमुपागमि ॥
२. “अज्झोगय्ह^३ हिमवन्त, अग्गो कारुणिको मुनि ।
पल्लङ्कमाभुजित्वान, निसीदि पुरिसुत्तमो ॥
- ३ “विज्जाधरो तदा आसि, अन्तलिक्खचरो अह ।
तिसुल^४ सुकत गय्ह, गच्छामि अम्बरे नदा ॥
४. “पव्वतग्गे यथा अग्गि, पुण्णमायेव^५ चन्दिमा ।
वने ओभासते बुद्धो, सालराजा व फुल्लितो ॥
- ५ “वनग्गा^६ निक्खमित्वान, बुद्धरंसीभिधावरे ।
नल्लग्गिवण्णसङ्कासा, दिस्वा चित्त पसादयि ॥
- ६ “विचिन अद्दस पुप्फ, कणिकार देवगन्धिक ।
तीणि पुप्फानि आदाय, बुद्धसेट्ठमपूजयि ॥
- ७ “बुद्धस्स आनुभावेन, तीणि पुप्फानि मे तदा ।
उद्धंवण्ठा अधोपत्ता, छायां कुब्बन्ति सत्थुनो ॥
८. “तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुसं देहं, तावतिसमगच्छह ॥
- ९ “तत्थ मे सुकतं व्यम्हं, कणिकारीति जायति ।
सट्ठियोजनमुब्बेधं, तिसयोजनवित्थतं ॥
- १० “सहस्सकण्डं सतभेण्डु^७, धजालुहरितामय^८ ।
सतसहस्सनिग्यूहा, व्यम्हे पातुभविमु मे ॥
११. “सोण्णमया मणिमया, लोहितज्जमया पि च ।
फलिका पि च पल्लङ्का, येनिच्छका यदिच्छका^९ ॥

B 84

5

10

15

20

१ तीणिकणिकार ० - स्या० । २ भगवा - सी० । ३ अज्झोगहेत्वा - सी०,
स्या० । ४ तिसुल - स्या० । ५ पुण्णमासे - सी० । ६ वनतो - स्या० । ७ सतगेण्डु
- स्या० । ८ धजालु हरितामयो - स्या० । ९ यदिच्छक - स्या० ।

१२. “महारह च सयन, तूलिकाविकतीयुतं^१ ।
उद्धलोमिकएकन्त, बिम्बोहनसमायुत^२ ॥
१३. “भवना निक्खमित्वान, चरन्तो देवचारिकं ।
यदा इच्छामि गमन, देवसङ्घपुरक्खतो ॥
- 5 १४. “पुप्फस्स हेट्ठा तिट्ठामि, उपरिच्छदनं^३ मम ।
समन्ता योजनसत्, कणिकारेहि छादितं ॥
- १५ “सट्ठितुरियसहस्सानि, सायपातमुपट्ठुं ।
परिवारेन्ति म निच्च, रत्तिन्दिममत्तन्दिता ॥
- १६ “तत्थ नच्चेहि गीतेहि, ताळेहि वादितेहि च ।
10 रमामि खिड्डारतिया, मोदामि कामकामिह ॥
- १७ “तत्थ भुत्वा पिवित्वा च, मोदामि तिदसे तदा ।
नारीगणेहि सहितो, मोदामि व्यम्हमुत्तमे ॥
- १८ “सतान पञ्चक्खत्तु च, देवरज्जमकारयि ।
सतान तीणक्खत्तु च, चक्कवत्ती अहोसह ।
15 पदेसरज्ज विपुल, गणनातो असङ्घिय ॥
- १९ “भवाभवे ससरन्तो, महाभोग लभामह ।
भोगे मे ऊनता नत्थि, बुद्धपूजायिद फल ॥
- २० “दुवे भवे संसरामि, देवत्ते अथ मानुसे ।
अञ्ज गति न जानामि, बुद्धपूजायिद फल ॥
- 20 २१ “दुवे कुले पजायामि, खत्तिये चापि ब्राह्मणे ।
नीचे कुले न जायामि, बुद्धपूजायिद फल ॥
- २२ “हत्थियानं अस्सयान, सिविक सन्दमानिक ।
लभामि सब्बमेवेतं, बुद्धपूजायिद फल ॥
२३. “दासीगणं दासगणं, नारियो समलङ्कता ।
25 लभामि सब्बमेवेतं, बुद्धपूजायिदं फल ॥
२४. “कोसेय्यकम्बलियानि, खोमकप्पासिकानि च ।
लभामि सब्बमेवेतं, बुद्धपूजायिदं फल ॥

१ तुलिक विकतिस्सक - स्या० । २ बिम्बोहनसमायुत - स्या० । ३ उपरिच्छदनं -
स्या० ।

- २५ “नववत्थ नवफल, नवग्गरसभोजन ।
लभामि सव्वमेवेत, बुद्धपूजायिद फल ॥
- २६ “इम खाद इम भुञ्ज, इमम्हि सयने सय ।
लभामि सव्वमेवेत, बुद्धपूजायिद फल ॥
- २७ “सव्वत्थ पूजितो होमि, यसो अम्भुग्गतो^१ मम । 5
महापक्खो^२ सदा होमि, अभेज्जपरिसो सदा ।
जातीनं उत्तमो होमि, बुद्धपूजायिद फल ॥
२८. “सीतं उण्ह न जानामि, परिळाहो न विज्जति ।
अथो चेतसिक दुक्ख, हदये मे न विज्जति ॥
२९. “सुवण्णवण्णो हुत्वान, ससरामि भवाभवे । 10
वेवण्णिय न जानामि, बुद्धपूजायिद फल ॥
- ३० “देवलोका चवित्वान, सुक्कमूलेन चोदितो ।
सावत्थिय पुरे जातो, महासाले मुअड्डके ॥
३१. “पञ्च कामगुणे हित्वा, पव्वजि अनगारिय ।
जातिया सन्नवस्सोह, अरहत्तमपापुणि ॥ 15
- ३२ “उपसम्पादयी बुद्धो, गुणमञ्जाय चक्खुमा ।
तरुणो पूजनीयोह, बुद्धपूजायिद फल ॥
३३. “दिब्बचक्खु विसुद्ध मे, समाधिकुसलो अह ।
अभिञ्जापारमिप्पत्तो, बुद्धपूजायिद फल ॥
३४. “पटिसम्भिदा अनुप्पत्तो, इद्धिपादेमु कोविदो । 20
धम्मेषु^३ पारमिप्पत्तो, बुद्धपूजायिद फल ॥
३५. “तिसकप्पसहस्सम्हि, य बुद्धमभिपूजयि ।
दुग्गति नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फल ॥
- ३६ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह, भवा सब्बे समूहता ।
नागो व बन्धनं छेत्वा, विहरामि अनासवो ॥ 25
- ३७ “स्वागत वत मे आसि, मम बुद्धस्स सन्तिके ।
तिस्सो विज्जा अनुप्पत्ता, कत बुद्धस्स सासन ॥

३८. “पटिसम्भदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्टिमे ।
छलभिज्जा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं ॥

इत्थं सुद आयस्मा तिकणिकारपुप्फियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

२ एकपत्तदायकत्थेरअपदानं

- 5 ३६ “नगरे हंसवतिया, कुम्भकारो अहोसहं ।
अद्दसं विरज बुद्धं, ओघतिण्णमनासव ॥
४०. “सुकत मत्तिकापत्तं, बुद्धसेट्टस्सदासह ।
पत्तं दत्त्वा भगवतो, उजुभूतस्स तादिनो ॥
- ४१ “भवे निब्बत्तमानोह, सोण्णथाले लभामह ।
10 रूपिमये च सोवण्णे, तट्टिके च मणीमये ॥
- ४२ “पातियो परिभुज्जामि, पुज्जकम्मस्सिदं फल ।
यसान^१ च धनानं च^२, अग्गभूतो^३ च होमह ॥
- ४३ “यथापि भद्दके खेत्ते, बीजं^३ अप्पं पि रोपित ।
सम्माधारे^४ पवच्छन्ते^५, फलं तोसेति कस्सक ॥
- 15 ४४. “तथेविदं^६ पत्तदानं, बुद्धखेत्तमिह रोपित ।
पीतिधारे पवस्सन्ते, फल म^७ तोसयिस्सति ॥
४५. “यावता खेत्ता विज्जन्ति, सङ्घा पि च गणा पि च ।
बुद्धखेत्तसमो नत्थि, सुखदो सब्बपाणिन ॥
४६. “नमो ते पुरिसाजज्ज, नमो ते पुरिसुत्तम ।
20 एकपत्तं ददित्वान, पत्तोमिह अचलं पद ॥
४७. “एकनवुत्तितो कप्पे, यं पत्तमदादि तदा ।
दुग्गाति नाभिजानामि, पत्तदानस्सिदं फल ॥
४८. “किलेसा ज्ञापिता मय्ह ... पे०... विहरामि अनासवो ॥
- ४९ “स्वागतं वत मे आसि .. पे० .. कतं बुद्धस्स सासनं ॥
- 25 ५०. “पटिसम्भदा चतस्सो .. पे०... कतं बुद्धस्स सासन” ॥

१-१ यससाव जनानञ्च - स्या० । २ पत्तभूतो - सी०, रो० । ३ बीज - स्या० ।
४. सम्माधारे - सी० । ५. पवस्सन्ते - स्या० । ६. तथेविम - सी० । ७ मे - स्या० ।

इत्थं सुदं आयस्मा एकपत्तदायको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

३. कासुमारफलित्थेरअपदानं^१

५१. “कणिकारं व जोतन्त, निसिन्न पब्बतन्तरे ।
अद्दसं विरजं बुद्ध, लोकजेट्ठ नरासभ ॥
५२. “पसन्नचित्तो सुमनो, सिरे कत्वान अञ्जलि । 5
कासुमारिकमादाय, बुद्धसेट्ठस्सदासह ॥
५३. “एकतिसे इतो कप्पे, यं फलं अददि तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, फलदानस्सिदं फलं ॥
५४. “किलेसा ज्ञापिता मय्हं ... पे० . विहरामि अनासवो ॥
५५. “स्वागतं वत मे आसि .. पे० कतं बुद्धस्स सासनं ॥ 10
५६. “पटिसम्भिदा चतस्सो .. पे० कतं बुद्धस्स सासनं” ॥

इत्थं सुदं आयस्मा कासुमारफलियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

४. अवटफलित्थेरअपदानं

५७. “सहस्सरंसी भगवा, सयम्भू अपराजितो ।
विवेका उट्ठहित्वान, गोचरायाभिनिक्खमि ॥ 15
५८. “फलहत्थो अहं दिस्वा, उपगच्छि नरासभं ।
पसन्नचित्तो सुमनो, अवटं अददि फलं ॥
५९. “चतुन्नवुतितो कप्पे, यं फलं अददि तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, फलदानस्सिदं फलं ॥ B 89
६०. “किलेसा ज्ञापिता मय्हं ... पे०.. विहरामि अनासवो ॥ 20
६१. “स्वागतं वत मे आसि . पे०. कतं बुद्धस्स सासनं ॥
६२. “पटिसम्भिदा चतस्सो . पे०. कतं बुद्धस्स सासनं” ॥

इत्थं सुदं आयस्मा अवटफलियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

५ पादफलियत्थेरअपदानं

- ६३ “सुवण्णवण्ण सम्बुद्ध, आहुतीन पटिग्गह ।
रथिय पटिपज्जन्त, पादफल^१ अदासह ॥
- ६४ “एकनवुतितो कप्पे, य फल अदादि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, फलदानस्सिद फलं ॥
- ५ ६५ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
- ६६ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासनं ॥
- ६७ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा पादफलियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

६ मातुलुङ्गफलदायकत्थेरअपदानं

- १० ६८. “कणिकारं व जलित, पुण्णमायेव चन्दिम ।
जलन्तं दीपरुक्खं व, अद्दस लोकनायक ॥
- B. 90 ६९. “मातुलुङ्गफलं गय्ह, अदासि सत्थुनो अह ।
दक्खिण्ययस्स वीरस्स^३, पसन्नो सेहि पाणिभि ॥
- ७० “एकतिसे इतो कप्पे, य फल अदादि तदा ।
१५ दुग्गति नाभिजानामि, फलदानस्सिद फल ॥
७१. “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
- ७२ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
७३. “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थं सुद आयस्मा मातुलुङ्गफलदायको थेरो इमा गाथायो
२० अभासित्था ति ।

७ अजेलिफलदायकत्थेरअपदानं

७४. “अज्जुनो^४ नाम सम्बुद्धो, हिमवन्ते वसी तदा ।
चरणेन च सम्पन्नो, समाधिकुसलो मुनि ॥

१ वारफलं - सी०; चारफलं - स्या०, पारफल - रो० । २ धीरस्स - सी० ।
३. अज्जेलफल ० - स्या० । ४ अजिनो - स्या० ।

७५ “कुम्भमत्तं गहेत्वान, अर्जेल^१ जीवजीवकं ।

छत्तपण्णं गहेत्वान, अदासि सत्थुनो अहं ॥

७६ “चतुन्नवुत्तितो कप्पे, यं फल अददि तदा ।

दुग्गति नाभिजानामि, फलदानस्सिद फल ॥

७७ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥ 5

७८ “स्वागतं वत मे आसि . पे० कत बुद्धस्स सासन ॥

७९ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स मासन” ॥ -

इत्थं सुद आयस्मा अर्जेलफलदायको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

८. अमोदफलियत्थेरअपदानं^२

८०. “सुवण्णवण्णं सम्बुद्ध, आहुतीनं पटिग्गह ।

10 B. 91

रथियं पटिपज्जन्त, अमोदमददि फल ॥

८१ “एकनवुत्तितो कप्पे, यं फलं अददि तदा ।

दुग्गति नाभिजानामि, फलदानस्सिद फलं ॥

८२ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह . पे० विहरामि अनासवो ॥

८३ “स्वागतं वत मे आसि . पे० कतं बुद्धस्स सासनं ॥ 15

८४ “पटिसम्भिदा चतस्सो .. पे० कत बुद्धस्स सासनं” ॥

इत्थं सुदं आयस्मा अमोदफलियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

९. तालफलदायकत्थेरअपदानं^३

८५ “सतरंसी नाम भगवा, सयम्भू अपराजितो ।

विवेका बुद्धित्वान, गोचरायाभिनिक्खमि ॥

20

८६. “फलहत्थो अह दिस्वा, उपगच्छि नरासभ ।

पसन्नचित्तो सुमनो, तालफल अदासह ॥

८७. “चतुन्नवुत्तितो कप्पे, य फल अददि तदा ।

दुग्गति नाभिजानामि, फलदानस्सिदं फलं ॥

१. अञ्जलि - स्या०, अर्जेल - रो० । २ अमोदफलिय० - स्या० । ३ ताल-
फलियत्थेरअपदानं - स्या० ।

- ८८ “किलेसा ज्ञापिता मय्हं पे० विहरामि अनासवो ॥
 ८९ “स्वागत वत मे आसि पे० कतं बुद्धस्स सासन ॥
 ९० “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कतं बुद्धस्स सासनं” ॥

इत्थ सुद आयस्मा तालफलदायको थेरो इमा गाथायो
 5 अभासित्था ति ।

१०. नाळिकेरफलदायकत्थेरअपदानं

- B 92 ९१. “नगरे बन्धुमतिया, आरामिको अह तदा ।
 अद्दस विरज बुद्ध, गच्छन्त अनिलञ्जसे ॥
 ९२ “नाळिकेरफल गय्ह, बुद्धसेट्टस्सदासह ।
 आकासे ठितको सन्तो, पटिग्गण्हि^१ महायसो ॥
 10 ९३. “वित्तिसञ्जननो^२ मय्ह, दिट्ठधम्मसुखावहो ।
 फलं बुद्धस्स दत्त्वान, विप्पसन्नेन चेतसा ॥
 ९४ “अधिगच्छि तदा पीतिं, विपुल च सुखुत्तमं ।
 उप्पज्जतेव^३ रतनं, निब्बत्तस्स तहि तहि ॥
 ९५ “एकनवुत्तितो कप्पे, यं फल अददि तदा ।
 15 दुग्गति नाभिजानामि, फलदानस्सिद फलं ॥
 ९६. “दिब्बचक्खु^४ विसुद्ध मे, समाधिकुसलो अहं ।
 अभिञ्जापारमिप्पत्तो, फलदानस्सिद फल ॥
 ९७ “किलेसा ज्ञापिता मय्हं .. पे०.. विहरामि अनासवो ॥
 ९८ “स्वागत वत मे आसि . पे०. कत बुद्धस्स सासन ॥
 20 ९९ “पटिसम्भिदा चतस्सो .. पे०.. कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा नाळिकेरफलदायको थेरो इमा गाथायो
 अभासित्था ति ।

कणिकारवग्गो एकपञ्चासमो ।

१ पतिगण्हि - सी० । २. वित्तिसञ्जनन - सी०, पीतिसञ्जननो - स्या० ।
 ३ उप्पज्जते च - सी० । ४. दिब्बचक्खु - स्या० ।

कणिकारेकपत्ता^१ च, कासुमारी तथावटा^२ ।
 पादञ्च^३ मातुलुङ्गं च, अजेलीमोदमेव च^३ ॥
 तालं तथा नाळिकेरं, गाथायो गणिता विह^४ ।
 एकं गाथासतं होति, ऊनाधिकविवज्जितं ॥

—•०:—

१. कणिकारेकपत्तो - सी०, कणिकारञ्च पत्तो - स्या० । २ तथावट - सी०,
 तथावटो - स्या० । ३-३ ० अजेलामोदमेव च - सी०, चारफल मातुलुङ्गो, अज्जेलामोरमेव
 च - स्या० । ४. चिह - सी० ।

५२. फलदायकवग्गो

१ कुरञ्चियफलदायकत्थेरअपदानं^१

B. 93

- १ “मिगलुद्धो पुरे आसि, विपिने^२ विचरं अह ।
अदसं विरज बुद्ध, सब्बधम्मान पारगु ॥
- २ “कुरञ्चियफल गय्ह, बुद्धसेट्ठस्सदासह ।
पुञ्जक्खेत्तस्स तादिनो^३, पसन्नो सेहि पाणिभि ॥
- 5 ३ “एकतिसे इतो कप्पे, य फलं अददि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, फलदानस्सिद फलं ॥
- ४ “किलेसा ज्ञापिता मय्हं, भवा सब्बे समूहता ।
नागो व बन्धन छेत्वा, विहरामि अनासवो ॥
- ५ “स्वागत वत मे आसि, बुद्धसेट्ठस्स सन्तिके ।
10 तिस्सो विज्जा अनुप्पत्ता, कतं बुद्धस्स सासनं ॥
- ६ पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे ।
छळभिज्जा सच्छिकता, कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा कुरञ्चियफलदायको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

२ कपित्थफलदायकत्थेरअपदानं^४

- 15 ७ “सुवण्णवण्ण सम्बुद्ध, आहुतीन पटिग्गह ।
रथिय पटिपज्जन्त, कपित्थ अददि फल ॥
८. “एकनवुत्तितो कप्पे, य फलं अददि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, फलदानस्सिद फल ॥
- ९ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे०.. विहरामि अनासवो ॥
- B 94 20 १० “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- ११ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

१ कुरञ्जिय ० - स्या० । २ विवने - स्या० । ३ वीरस्स - सी०, धीरस्स -
स्या० । ४ कपि ० - स्या० ।

इत्थं सुदं आयस्मा कपित्थफलदायको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

३ कोसम्बफलियत्थेरअपदानं^१

१२. “ककुध विलसन्त व, देवदेव नरासभ ।
रथिय पटिपज्जन्त, कोसम्ब अददि तदा ॥
१३. “एकतिसे” इतो कप्पे, य फल अददि तदा । 5
दुग्गति नाभिजानामि, फलदानस्सिद फल ॥
१४. “किलेसा झापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
१५. “स्वागत वत मे आसि पे० कतं बुद्धस्स सासन ॥
१६. “पटिसम्भिदा चतस्सो . पे० कत बुद्धस्स सासनं” ॥

इत्थं सुदं आयस्मा कोसम्बफलियो थेरो इमा गाथायो 10
अभासित्था ति ।

४. केतकपुण्ड्रियत्थेरअपदानं

१७. “विनतानद्विया^२ तीरे, विहासि पुरिसुत्तमो ।
अद्दस विरज बुद्ध, एकग्ग सुसमाहित ॥
१८. “मधुगन्धस्स पुण्फेन, केतकस्स अह तदा ।
पसन्नचित्तो सुमनो, बुद्धसेट्ठमपूजयि ॥ 15
१९. “एकनवुत्तितो कप्पे, य पुण्फमभिपूजयि ।
दुग्गति नाभिजानामि, बुद्धपूजायिद फल ॥
२०. “किलेसा झापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
२१. “स्वागत वत मे आसि . पे० कतं बुद्धस्स सासनं ॥
२२. “पटिसम्भिदा चतस्सो ... पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥ 20

इत्थं सुदं आयस्मा केतकपुण्ड्रियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

५ नागपुष्पियत्थेरअपदानं

२३. “सुवण्णवण्ण सम्बुद्ध, आहुतीनं पटिग्गहं ।
रथिय पटिपज्जन्तं, नागपुष्फ अपूजयि ॥
- २४ “एकनवुत्तितो कप्पे, यं पुष्फमभिपूजयि ।
दुग्गति नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं ॥
- ५ २५ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह ... पे० .. विहरामि अनासवो ॥
२६. “स्वागत वत मे आसि ... पे० .. कतं बुद्धस्स सासन ॥
- २७ “पटिसम्भिदा चतस्सो . पे०.. कतं बुद्धस्स सासनं” ॥
- इत्थं सुदं आयस्मा नागपुष्पियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

६. अज्जुनपुष्पियत्थेरअपदानं

- १० २८ “चन्दभागानदीतीरे, अहोसि किन्नरो तदा ।
अद्दसं विरजं बुद्धं, सयम्भु अपराजितं ॥
२९. “पसन्नचित्तो सुमनो, वेदजातो कतञ्जली ।
गहेत्वा अज्जुनं पुष्फ, सयम्भु अभिपूजयि ॥
३०. “तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा किन्नरं देहं, तावतिसमगच्छहं ॥
३१. “छत्तिसक्खत्तु देविन्दो, देवरज्जमकारयि ।
दसक्खत्तु चक्कवत्ती, महारज्जमकारयि ॥
३२. “पदेसरज्जं विपुलं, गणनातो असङ्खियं ।
सुखेत्ते वप्पित^१ बीज^२, सयम्भुमिह अहो^३ मम^३ ॥
- २० ३३. “कुसलं विज्जते मय्हं, पब्बजि अनगारिय ।
पूजारहो अहं अज्ज, सक्कपुत्तस्स सासने ॥
३४. “किलेसा ज्ञापिता मय्ह ... पे० . विहरामि अनासवो ॥
३५. “स्वागत वत मे आसि ... पे०... कत बुद्धस्स सासन ॥
३६. “पटिसम्भिदा चत्तस्सो ... पे०.. कत बुद्धस्स सासनं” ॥

इत्थं सुदं आयस्मा अज्जुनपुप्फियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

७ कुटजपुप्फियत्थेरअपदानं

- ३७ “हिमवन्तस्साविदूरे, वसलो^१ नाम पब्बतो ।
बुद्धो सुदस्सनो नाम, वसते^२ पब्बतन्तरे ॥
- ३८ “पुप्फ हेमवन्त^३ गय्ह, वेहासं अगमासह । 5
तत्थद्दसासि^४ सम्बुद्ध, ओघतिण्णमनासव ॥
३९. “पुप्फ कुटजमादाय, सिरे कत्वान^५ अञ्जलि” ।
बुद्धस्स अभिरोपेसि, सयम्भुस्स महेसिनो ॥
- ४० “एकतिसे इतो कप्पे, य पुप्फमभिपूजयि । 10
दुग्गति नाभिजानामि, बुद्धपूजायिद फल ॥
- ४१ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
- ४२ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
४३. “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा कुटजपुप्फियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति । 15

८ घोससञ्जकत्थेरअपदानं

- ४४ “मिगलुद्दो पुरे आसि, अरञ्जे विपिने^६ अहं ।
अद्दसं विरज बुद्ध, देवसङ्घपुरक्खत ॥
- ४५ “चतुसच्च पकासेन्त, देसेन्तं अमत पद ।
अस्सोसि मधुर धम्म, सिखिनो लोकबन्धुनो ॥
- ४६ “घोसे चित्त पसादेसि, असमप्पटिपुग्गले । 20
तत्थ चित्त पसादेत्वा, उत्तरि^७ दुत्तर भव ॥
- ४७ “एकतिसे इतो कप्पे, य सञ्जमलभि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, घोससञ्जायिदं फल ॥

१ चावलो - सी०, रो०, अचवलो - स्या० । २ वसन्तो - स्या० । ३ हेमवत - सी० । ४ तत्थद्दसासि - स्या० । ५-५ कत्वानह तदा - स्या०, रो० । ६ कानने - सी०, विवने - स्या० । ७. अतरि - सी०, रो० ।

- ४८ “किलेसा ज्ञापिता मय्हं . पे० विहरामि अनासवो ॥
 ४९. “स्वागतं वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
 ५०. “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कतं बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थं सुद आयस्मा घोससज्जको थेरो इमा गाथायो
 5 अभासित्था ति ।

६ सब्बफलदायकत्थेरअपदानं

- ५१ “वरुणो नाम नामेन, ब्राह्मणो मन्तपारगू ।
 छड्ढेत्वा दसपुत्तानि, वनमज्झोगहि तदा ॥
 ५२ “अस्समं सुकत कत्वा, मुविभत्तं मनोरमं ।
 पण्णसाल करित्वान, वसामि विपिने अहं ॥
 10 ५३ “पदुमुत्तरो लोकविद्, आहुतीनं पटिग्गहो ।
 ममुद्धरितुकामो सो, आगच्छि मम अस्समं ॥
 ५४ “यावता वनसण्डमिह, ओभासो विपुलो अहु ।
 बुद्धस्स आनुभावेन, पज्जली विपिनं तदा ॥
 ५५. “दिस्वान तं^१ पाटिहीर^१, बुद्धसेट्ठस्स तादिनो ।
 15 पत्तपुट गहेत्वान, फलेन पूजयि^२ अहं ॥
 ५६ “उपगन्त्वान सम्बुद्ध, सहखारिमदासह ।
 अनुकम्पाय मे बुद्धो, इद वचनमब्रवि ॥
 ५७ ‘खारिभार गहेत्वान, पच्छतो एहि मे तुव ।
 परिभुत्ते च^३ सङ्घमिह, पुज्जा तव भविस्सति’ ॥
 20 ५८ “पुटकन्त गहेत्वान, भिक्खुसङ्घस्सदासहं ।
 तत्थ चित्त पसादेत्वा, तुसित उपपज्जह ॥
 ५९ “तत्थ दिब्बेहि नच्चेहि, गीतेहि वादितेहि च ।
 पुज्जाकम्मेन सयुत्त^४, अनुभोमि सदा^५ सुख^५ ॥
 ६० “य य योनुपपज्जामि, देवत्तं अथ मानुस ।
 25 भोगे मे ऊनता नत्थि, फलदानस्सिद फल ॥

१-१ पाटिहिरिय - स्या० । २ पूरयि - सी०, स्या० । ३ व - स्या० ।

४ सयुत्तो - स्या० । ५-५ यस अह - स्या० ।

- ६१ “यावता चतुरो दीपा, ससमुद्रा मपव्वता ।
फल बुद्धस्स दत्तवान, इस्सर कारयामह^१ ॥
- ६२ “यावता मे^२ पक्खिगणा, आकासे उप्पतन्ति चे^३ ।
ते पि म वसमन्वेन्ति, फलदानस्सिद फलं ॥
- ६३ “यावता वनसण्डम्हि, यक्खा भूता च रक्खसा ।
कुम्भण्डा गरुळा चापि, पारिचरिय^४ उपेन्ति मे ॥
- ६४ “कुम्भा^५ सोणा मधुकारा^६, डसा च मकसा उभो ।
ते पि म वसमन्वेन्ति, फलदानस्सिद फल ॥
- ६५ “सुपण्णा नाम सकुणा, पक्खिजाता महव्वला ।
ते पि म सरण यन्ति, फलदानस्सिद फल ॥
- ६६ “ये पि दीघायुका नागा, इद्धिमन्तो महायसा ।
ते पि म^७ वसमन्वेन्ति, फलदानस्सिद फल ॥
- ६७ “सीहा व्यग्घा च दीपी च, अच्छकोकतरच्छका ।
ते पि म वसमन्वेन्ति, फलदानस्सिद फल ॥
६८. “ओसधीतिणवासी च, ये च आकासवासिनो ।
सब्बे म सरण यन्ति, फलदानस्सिद फल ॥
६९. “सुदुद्दस सुनिपुण, गम्भीर सुप्पकासित ।
फस्सयित्वा^८ विहरामि, फलदानस्सिद फल ॥
- ७० “विमोक्खे अट्ठ फुसित्वा^९, विहरामि अनासवो ।
आतापी निपको चाह^{१०}, फलदानस्सिद फल ॥
- ७१ “ये फलट्ठा बुद्धपुत्ता, खीणदोसा महायसा ।
अहमञ्जतरो तेस, फलदानस्सिद फल ॥
- ७२ “अभिञ्जापारमि गत्वा, सुक्कमूलेन चोदितो ।
सब्बासवे परिञ्जाय, विहरामि अनासवो ॥
- ७३ “तेविज्जा इद्धिपत्ता च, बुद्धपुत्ता महायसा ।
दिब्बसोतसमापन्ना, तेस अञ्जतरो अह ॥

१ कारयि अह - स्या० । २. ये - स्या० । ३. च - सी० । ४. पारिचरिय - स्या० ।
५. कुम्भ - रो० । ६. मधुकरा - सी०, स्या० । ७. मे सी० । ८. फुस्सयित्वा - स्या० ।
९. फस्सित्वा - सी०, फुस्सित्वा - स्या० । १०. चापि - स्या० ।

७४. “सतसहस्रितो कप्पे, यं फल अदिदि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, फलदानस्सिद फल ॥

७५. “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥

७६. “स्वागतं वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥

5 ७७. “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा सब्बफलदायको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

१०. पदुमधारिकत्थेरअपदानं^१

100

७८ “हिमवन्तस्साविदूरे, रोमसो नाम पब्बतो ।
बुद्धो^२ पि^३ सम्भवो नाम, अब्भोकासे वसी तदा ॥

10

७९ “भवना निक्खमित्वान, पदुमं धारयि अहं ।
एकाह धारयित्वान, भवनं पुनरागमि ॥

८०. “एकतिसे इतो कप्पे, य बुद्धमभिपूजयि ।
दुग्गति नाभिजानामि, बुद्धपूजायिद फल ॥

८१. “किलेसा ज्ञापिता मय्ह .. पे०.. विहरामि अनासवो ॥

15

८२ “स्वागतं वत मे आसि . पे० कत बुद्धस्स सासन ॥

८३. “पटिसम्भिदा चतस्सो . पे०... कत बुद्धस्स सासनं ॥

इत्थं सुद आयस्मा पदुमधारिको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

फलदायकवग्गो द्वेपञ्जासमो ।

तस्सुद्धानं

कुरञ्चियं कपित्थ च, कोसम्बमथ केतक ।

20

नागपुप्फज्जुन चेव, कुटजी घोससञ्जाको ॥

थेरो च सब्बफलदो, तथा पदुमधारिको ।

असीति चेत्थ गाथायो, तिस्सो गाथा तदुत्तरि ॥

—:०:—

१ पदुमधारक० - सी०, पदुमधारियत्थे० - स्या० । २-२. बुद्धोभि - स्या० ।

५३. तिणदायकवग्गो

१ तिणमट्ठिदायकत्थेरअपदानं

१. “हिमवन्तस्साविदूरे, लम्बको नाम पव्वतो ।
तत्थेव^१ तिस्सो^१ सम्बुद्धो, अब्भोकासम्हि च ड्ढमि ॥
- २ “मिगलुहो पुरे आसि, अरञ्जे कानने अह ।
दिस्वान^२ तं^२ देवदेव, तिणमुट्ठिमदासह ॥
- ३ “निसीदनत्थ बुद्धस्स, दत्त्वा चित्त पसादयि ।
सम्बुद्ध अभिवादेत्वा^३, पक्कामि उत्तरामुखो ॥
४. “अचिरं गतमत्तस्स^४, मिगराजा अपोथयि^४ ।
सीहेन पोथितो^४ सन्तो, तत्थ कालङ्कतो अह ॥
- ५ “आसन्ने मे कत्त कम्म, बुद्धमेट्ठे अनासवे ।
मुमुत्तो मरवेगो व, देवलोकमगच्छह ॥
- ६ “यूपो तत्थ मुभो आमि, पुञ्जकम्माभिनिम्मितो ।
सहस्सकण्डो सतभेण्डु^६, धजालु हरितामयो ॥
- ७ “पभा निद्धावते तस्स, सतरसी व उग्गतो ।
आकिण्णो देवकञ्जाहि, आमोदि कामकामिह^७ ॥
८. “देवलोका चवित्वान, सुक्कमूलेन चोदितो ।
आगन्त्वान मनुस्सत्तं, पत्तोम्हि आसवक्खयं ॥
- ९ “चतुन्नवुत्तितो कप्पे, निसीदनमदासह^९ ।
दुग्गति नाभिजानामि, तिणमुट्ठे^९ इदं फल ॥
१०. “किलेसा ज्ञापिता मय्ह, भवा सव्वे समूहता ।
नागो व बन्धन छेत्वा, विहरामि अनासवो ॥
- ११ “स्वागतं वत्त मे आसि, मम बुद्धस्स सन्तिके ।
तिस्सो विज्जा अनुप्पत्ता, कत्त बुद्धस्स सासन ॥

5

10

15

20

१-१ तत्थोपतिस्सो - सी०, रो० । २-२ दिस्वानाह - स्या० । ३ अभिवादित्वा - स्या० । ४ गतमत्तं म - सी०, स्या० । ५ अहेठयि - सी०, स्या०, रो० । ६ पातितो - सी०, रो०, घाटितो - स्या० । ७ सत्तोण्ड - स्या० । ८ कामकामह - सी० । ९ निसीदनेमकासह - स्या० । १०. तिणमुट्ठिमिह - सी० ।

१२ “पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्टिमे ।

छळभिञ्जा सच्छिक्ता, कत बुद्धस्स सासनं” ॥

इत्थ सुदं आयस्मा तिणमुट्ठिदायको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

२ मञ्चदायकत्थेरअपदानं^१

५ १३ “विपस्सिनो भगवतो, लोकजेट्टस्स तादिनो ।
एकमञ्चं^२ मया दिन्न, पसन्नेन सपाणिना ॥

१४. “हत्थियानं अस्सयान, दिव्वयान समज्झग ।
तेन मञ्चकदानेन, पत्तोम्हि आसवक्खय ॥

१५ “एकनवुत्तितो कप्पे, यं मञ्चमददि^३ तदा^४ ।
१० दुग्गति नाभिजानामि, मञ्चदानस्सिदं फलं ॥

१६. “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० . विहरामि अनासवो ॥

१७ “स्वागतं वत मे आसि पे० कतं बुद्धस्स सासनं ॥

१८. “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कतं बुद्धस्स सासनं” ॥

इत्थं सुदं आयस्मा मञ्चदायको^५ थेरो इमा गाथायो
१५ अभासित्था ति ।

३ सरणगमनियत्थेरअपदानं

१९ “आरुहिम्ह” तदा नाव, भिक्खु चाजीविको^६ चह^६ ।
नावाय भिज्जमानाय, भिक्खु मे सरण अदा ॥

२० “एकतिसे इतो कप्पे, य सो मे सरण अदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, सरणगमने^७ फल ॥

२१ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥

२२ “स्वागतं वत मे आसि पे० कतं बुद्धस्स सासनं ॥

२३ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कतं बुद्धस्स सासनं” ॥

१ वेच्चकदायकत्थेरअपदान - स्या० । २ एक वेच्च - स्या०, एकपेच्छ - रो० ।

३-३ मञ्चकमदासह - सी० । ४ वेच्चकदायको - स्या० । ५ आरुहिम्ह - स्या० ।

६. चाजीविको० - सी०; ० अह - स्या० । ७. सरणागमने - सी० ।

इत्थ सुद आयस्मा त्तरणगमनियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

४ अब्भञ्जनदायकत्थेरअपदानं

- २४ “नगरे वन्धुमनिया, राजुय्याने वसामह ।
चम्मवासी^१ तदा आमि, कमण्डलुधरो अह ॥
- २५ “अद्दसं विमल^२ बुद्ध, मयम्भु अपराजित । 5
पधान^३ पहितत्त त^३, जायि ज्ञानरत्त वसि^३ ॥
- २६ “सव्वकामसमिद्धि^४ च, ओघतिण्णमनासव ।
दिस्वा पसन्नो मुमनो, अब्भञ्जनमदासह ॥
२७. “एकनवुत्तितो कप्पे, य दानमददि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, अब्भञ्जनस्सिद फल ॥ 10
- २८ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
- २९ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
३०. “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा अब्भञ्जनदायको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति । 15

५ सुपटदायकत्थेरअपदानं

- ३१ “दिवाविहारा निक्खन्तो, विपस्सी लोकनायको ।
लहुं सुपटक^५ दत्त्वा, कप्प सग्गम्हि मोदह ॥
३२. “एकनवुत्तितो कप्पे, सुपटकमदासह ।
दुग्गति नाभिजानामि, सुपटस्स इद फलं ॥
- ३३ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥ 20
- ३४ “स्वागतं वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासनं ॥
३५. “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

१ धम्मवादी - रो० । २ विरज - स्या० । ३-३ आतापिन पहितत्त -
स्या० । ४. ईसि - स्या० । ५. सव्वकामसमिद्धि - सी० । ६ सुपटिक - स्या०,
पूषपवं - रो० ।

इत्थ मुद आयस्मा सूपटदायको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

६ दण्डदायकत्थेरअपदानं

- ३६ “कानन वनमोग्गह^१, वेळु छेत्वानह तदा ।
आलम्बण करित्वान, सङ्घस्स अददि बहु” ॥
- 5 ३७ “तेन चित्तणसादेन, सुब्बते अभिवादिय^३ ।
आलम्बदण्ड दत्तवान, पक्कामि उत्तरामुखो ॥
- ३८ “चतुन्नवुत्तितो कप्प, यं दण्डमददि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, दण्डदानस्सिद फल ॥
- ३९ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
- 10 ४० “स्वागत वत मे आसि . पे० . कत बुद्धस्स सासन ॥
४१. “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ मुद प्रायस्मा दण्डदायको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

तेवीसतिम भाणवार ।

७ गिरिनेलपूजकत्थेरअपदानं

- B. 105 ४२. “मिगलुद्धो पुरे आसि, विपिने विचर अह ।
15 अद्दसं विरज बुद्ध, सब्बधम्मान पारगु ॥
- ४३ “तस्मि महाकारुणिके, सब्बसत्तहिते रते ।
पसन्नचित्तो मुमनो, नेलपुप्फमपूजयि ॥
- ४४ “एकतिसे इतो कप्पे, य पुप्फमभिपूजयि ।
दुग्गति नाभिजानामि, बुद्धपूजायिद फल ॥
- 20 ४५. “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० . विहरामि अनासवो ॥
४६. “स्वागत वत मे आसि . पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- ४७ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

१. वनमोग्गह - स्या० । २ अह - सी०, स्या०, रो० । ३ अभिवादयि -
स्या० ।

इत्थं सुदं आयस्मा गिरिनेलपूजको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

८. बोधिसम्मज्जकत्थेरअपदानं

४८. “अहं पुरे बोधिपत्तं, उज्झितं चेतियङ्गणे ।
त गहेत्वानं छड्डेसि, अलभि वीसतीगुणे” ॥
४९. “तस्स कम्मस्स तेजेन, ससरन्तो भवाभवे । 5
दुवे भवे ससरामि, देवत्ते चापि मानुसे ॥
५०. “देवलोका चवित्तवानं, आगन्त्वा मानुसं भव ।
दुवे कुले पजायामि, खत्तिये चापि ब्राह्मणे” ॥
५१. “अङ्गपच्चङ्गसम्पन्नो, आरोहपरिणाहवा ।
अभिरूपो सुचि होमि, सम्पुण्णङ्गो” अनूनको ॥ 10
५२. “देवल्लोके मनुस्से वा, जातो वा यत्थं कत्थचि ।
भवे सुवण्णवण्णो च, उत्तत्तकनकूपमो ॥
५३. “मुदुका” मद्वा स्निद्धा”, सुखुमा सुकुमारिका ।
छवि मे सब्बदा होति, बोधिपत्ते सुच्छड्डिते ॥
५४. “यतो कुतोचि गतीसु, सरीरे समुदागते । 15
न लिम्पति रजोजल्लं, विपाको पत्तच्छड्डिते” ॥
५५. “उण्हे वातातपे तस्स, अग्गितापेन वा पन” ।
गत्ते सेदा न मुच्चन्ति, विपाको पत्तच्छड्डिते ॥
५६. “कुट्टं गण्डो किलासो च, तिलका पिळका तथा ।
न होन्ति काये दद्दु च, विपाको पत्तच्छड्डिते ॥ 20
५७. “अपरं पि गुणं तस्स, निब्बत्तति भवाभवे ।
रोगा न होन्ति कायस्मि, विपाको पत्तच्छड्डिते ॥
५८. “अपरं पि गुणं तस्स, निब्बत्तति भवाभवे ।
न होति चित्तजा पीळा, विपाको पत्तच्छड्डिते ॥

५६. “अपर पि गुणं तस्स, निव्वत्तति भवाभवे ।
अमिन्ता न भवन्तस्स, विपाको पत्तच्छट्ठिते ॥
- ६० “अपर पि गुण तस्स, निव्वत्तति भवाभवे ।
अनूनभोगो भवति, विपाको पत्तच्छट्ठिते ॥
- ५ ६१ “अपर पि गुण तस्स, निव्वत्तति भवाभवे ।
अगिराजूहि चोरेहि, न होति उदके^१ भयं ॥
- ६२ “अपर पि गुण तस्स, निव्वत्तति भवाभवे ।
दासिदासा अनुचरा, होन्ति चित्तानुवत्तका ॥
६३. “यम्हि आयुप्पमाणम्हि, जायते मानुसे भवे ।
१० ततो न हायते आयु, तिट्ठते यावतायुकं ॥
६४. “अव्वन्तरा च वाहिग^२, नेगमा च सरट्ठका ।
नुयुत्ता^३ होन्ति सब्बे पि, बुद्धिकामा सुखिच्छका ॥
- ६५ “भोगवा यसवा होमि, सिरिमा जातिपक्खवा ।
अपेतभयसन्तासो^४, भवेहं सब्बतो^५ भवे ॥
- B १०७ १५ ६६ “देवा मनुस्सा असुरा, गन्धब्बा यक्खरक्खसा ।
सब्बे ते परिरक्खन्ति, भवे ससरतो सदा ॥
- ६७ “देवलोके मनुस्से च^६, अनुभोत्वा उभो यसे ।
अवसाने च निव्वान, सिव पत्तो अनुत्तरं ॥
- ६८ “सम्बुद्धमुद्दिसित्वान, बोधि वा तस्स सत्थुनो ।
२० यो पुञ्ञापसवे पोसो, तस्स कि नाम दुल्लभ ॥
६९. “मग्गे फले आगमे च, ज्ञानाभिञ्ञा गुणेषु च ।
अञ्ञेस अधिको हुत्वा, निब्बायामि^७ अनासवो ॥
७०. “पुरेहं बोधिया पत्त, छट्ठेत्वा हट्ठमानसो ।
इमेहि वीसतङ्गेहि, समङ्गी होमि सब्बदा ॥
७१. “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
- ७२ “स्वागत वत मेआसि पे० . कत बुद्धस्स सासन ॥
७३. “पटिसम्भिदा चतस्सो . पे० कत बुद्धस्स सासनं” ॥

१. उदका - स्या० । २. बहिचरा - सी०, रो० । ३. अनुयुत्ता - सी०, स्या० ।
४. अवरो गतसन्तासो - स्या० । ५. सब्बदा - स्या० । ६. वा - स्या० । ७. निब्बायति - स्या० ।

इत्थं सुदं आयस्मा वोधिसम्मज्जको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

६. आमण्डफलदायकत्थेरअपदानं

७४. “पदुमुत्तरो नाम जिनो, सब्बधम्मान पारग ।
बुद्धहिंत्वा समाधिम्हा, चङ्कमी लोकनायको ॥
७५. “खारिभार गहेत्वान, आहरन्तो फलं तदा । 5
अद्दसं विरज बुद्ध, चङ्कमन्त महामुनि ॥
७६. “पसन्नचित्तो मुमनो, सिरे कत्वान अञ्जलि ।
सम्बुद्ध अभिवादेत्वा, आमण्डमददि फल ॥
७७. “सतसहस्रित्तो कप्पे, य फल अददि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, आमण्डस्म इद फल ॥ 10
७८. “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
७९. “स्वागत वत मे आसि पे० . कत बुद्धस्स सासन ॥
८०. “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कतं बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थं सुद आयस्मा आमण्डफलदायको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

15

१०. सुगन्धत्थेरअपदानं

८१. “इमहि भद्दके कप्पे, ब्रह्मबन्धु महायसो ।
कस्सपो नाम गोत्तेन, उप्पज्जि वदतं वरो ॥
८२. “अनुव्यञ्जनसम्पन्नो, बात्तिसवरलक्खणो ।
व्यामप्पभापरिवृतो, रंसिजालसमोत्थटो^१ ॥
८३. “अस्सासेता यथा चन्दो, सूरियो व^२ पभङ्करो । 20
निब्बापेता यथा मेघो, सागरो व गुणाकरो ॥
८४. “धरणीरिव सीलेन, हिमवा व समाधिना ।
आकासो विय पञ्जाय, असङ्गो अनिलो यथा ॥

१. रसिजालसमोत्थटो - सी०, रो०, रसिजालसमुत्थतो - स्या० । २. विय

- ८५ “स^१ कदाचि महावीरो^१, परिसासु विसारदो ।
सच्चाणि सम्पकासेति, उद्धरन्तो महाजनं ॥
- ८६ “तदा^२ हि^२ वाराणसिय, सेट्ठिपुत्तो महायसो ।
आसह^३ धनधञ्जस्स, पट्टतस्स बहू तदा^४ ॥
८७. “जङ्घाविहार^५ विचर, मिगदायमुपेच्चह ।
अद्दस विरज^६ बुद्ध^६, देसेन्त अमत पद ॥
- ८८ “विसट्ठकन्तवचन, करवीकसमस्सर ।
हसस्तेहि^७ निग्घोस, विञ्जापेन्त महाजन ॥
- ८९ “दिस्वा देवातिदेव त, सुत्वा व^८ मधुर गिर^८ ।
पहायनप्पके भोगे, पब्बजि अनगारियं ॥
- ९० “एवं पब्बजितो चाह^९, न चिरेन बहुस्सुतो ।
अहोसि धम्मकथिको, विचित्तपटिभाणवा ॥
९१. “महापरिसमज्झेह, हट्ठचित्तो^{१०} पुनप्पुन ।
वण्णयिं हेमवण्णस्स, वण्णं वण्णविसारदो ॥
- ९२ “एस खीणासवो बुद्धो, अनीघो छिन्नसंसयो ।
सब्बकम्मक्खयं पत्तो, विमुत्तोपधिसङ्खये^{११} ॥
- ९३ “एस सो भगवा बुद्धो, एस सीहो अनुत्तरो ।
सदेवकस्स लोकस्स, ब्रह्मचक्कप्पवत्तको ॥
- ९४ “दन्तो दमेता सन्तो च, समेता निब्बुतो इसि ।
निब्बापेता च अस्सत्थो, अस्सासेता महाजन ॥ •
९५. “वीरो सूरौ च विक्कन्तो^{१२}, पञ्चो कारुणिको वसी ।
विजितावी च^{१३} स जिनो^{१३}, अप्पगब्बो अनालयो ॥
९६. “अनेञ्जो अचलो धीमा^{१४}, अमोहो असमो मुनि ।
धोरय्हो उसभो नागो, सीहो सक्को गरुसु पि ॥

१-१ अनूनो यथाविहारो - स्या० । २-२ तदाह - स्या० । ३. आसभ - स्या० ।
४ ममं - स्या० । ५ जङ्घाविहार - स्या० । ६-६ नाथसत्थार - स्या० । ७ हसस्तेहि
- सी०, हसदुन्दुभि - स्या०, रो० । ८ च - सी०, स्या० । ९ सर - स्या० । १० बाह -
स्या० । ११ सत्थनोव - स्या० । १२ विमुत्तो उपधिकखये - स्या० । १३ वीरो च - सी०,
रो० । १४-१४. विजितो च - स्या० । १५ वीरो - स्या० ।

- ६७ “विरागो विमलो ब्रह्मा, वादी सूरौ रणञ्जहो ।
अखिलो च विसल्लो च, असमो सयतो^१ सुचि ॥
- ६८ “ब्राह्मणो समणो नाथो, भिसक्को सल्लकत्तको^२ ।
योधो बुद्धो सुतामुतो^३, अचलो मुदिको सितो^४ ॥
- ६९ “धाता^५ धता च सन्ति च^६, कत्ता नेता पकासिता । 5
सम्पहसिता भेत्ता^७ च, छेत्ता सोता पससिता ॥
- १०० “अखिलो^८ च विसल्लो च, अनीघो अकथङ्कथी ।
अनेजो विरजो कत्ता^९, गन्धा^{१०} वत्ता पमसिता^{११} ॥
- १०१ “तारेता अत्थकारेता, कारेता सम्पदारिता ।
पापेता सहिता कन्ता^{१२}, हन्ता^{१३} आतापी तापसो^{१४} ॥ 10
- १०२ “समचित्तो^{१५} समसमो, असहायो दयालयो^{१६} ।
अच्छेरसत्तो^{१७} अकुहो, कतावी इसिसत्तमो ॥
१०३. “नित्तिण्णकद्धो निम्मानो, अप्पमेय्यो अनूपमो ।
सब्बवाक्यपथातीतो, सच्च^{१८} नेय्यन्तगू^{१९} जिनो ॥
- १०४ “सत्तसारवरे^{२०} तस्मि, पसादो अमतावहो । 15
तस्मा बुद्धे च धम्मं च, सङ्खे सद्धा महत्थिका^{२१} ॥
१०५. “गुणेहि एवमादीहि, तिलोकसरणुत्तमं ।
वण्णेन्तो परिसामज्झे, अकं^{२२} धम्मकथ अहं ॥
१०६. “ततो चुताह तुमिते, अनुभोत्वा महामुखं ।
ततो चुतो मनुस्सेसु, जातो होमि मुगन्धिको ॥ 20
- १०७ “निस्सासो मुखगन्धो च, देहगन्धो तथेव मे ।
सेदगन्धो^{२३} च^{२४} सततं, सब्बगन्धो^{२५} व होति मे^{२६} ॥

१ वूसमो - स्या०, पयतो - रो० । २ सल्लकन्धुतो - स्या० । ३ सुतो सुतो - सी०, रो० । ४ दितो - सी० । ५-५ धाता धता च हन्ता च - सी०, कतदन्ता वहत्ता च - स्या० । ६ सेत्ता - स्या० । ७ अखिलो - स्या० । ८ खन्ता - सी०, खत्ता - स्या० । ९ गन्ता - सी० । १० पकासिता - सी०, स्या० । ११ हन्ता - स्या० । १२-१२ तापिता च विसोसिता - स्या० । १३ सच्चद्वितो - स्या० । १४ दयालयो - सी० । १५ अच्छेर-मन्तो - स्या० । १६-१६ सब्बनेय्यन्तितो - स्या० । १७ सतरसीवरे - स्या० । १८ महिद्धिका - सी० । १९ कथि - स्या० । २०-२० सो च गन्धो व - स्या० । २१-२१ सब्बगन्धोतिसेति मे - सी०, रो० ।

- १०८ “मुखगन्धो सदा मय्ह, पदुमुप्पलचम्पको” ।
परिसन्तो^२ सदा वाति, सरीरो च तथेव मे ॥
१०९. “गुणत्थवस्स सब्वन्त, फल^१ तु^३ परमव्भुतं ।
एकग्गमनसा सब्वे, वण्णयिस्स^५ सुणाथ मे ॥
- 5 ११० “गुण बुद्धस्स वत्वान, हिताय” च न सदिस^१ ।
सुखितो^५ होमि सब्वत्थ, सङ्खो^७ वीरसमायुतो” ॥
१११. “यसस्सी सुखितो कन्तो, जुतिमा पियदस्सनो ।
वत्ता अपरिभूतो च, निद्दोसो पञ्चावा तथा ॥
- ११२ “खीणे आयुसि^१ निब्बानं, सुलभ बुद्धभत्तिनो^५ ।
10 तेसं हेतु पवक्खामि, त सुणाथ यथातथं ॥
११३. “सन्तं यस भगवतो, विधिना^{१०} अभिवादय ।
तत्थ^{११} तत्थूपपन्ना पि^{११}, यसस्सी तेनं होमह ॥
- ११४ “दुक्खस्सन्तकरं बुद्ध, धम्मं सन्तमसङ्गत्त ।
वण्णय सुखदो आसि, सत्तान सुखितो ततो ॥
- 15 ११५ “गुण वदन्तो बुद्धस्स, बुद्धपीतिसमायुतो ।
सकन्ति^{१२} परकन्तिञ्च, जनयि तेन^{१२} कन्तिमा ॥
- ११६ “जिनो^{१३} ते तित्थिकाकिण्णे^{१३}, अभिभुय्य कुतित्थिये ।
गुण वदन्तो जोतेसि^{१४}, नायकं जुतिमा ततो ॥
- ११७ “पियकारी जनस्सा पि, सम्बुद्धस्स गुण वद ।
20 सरदो^{१५} व^{१५} ससङ्कोह, तेनासि पियदस्सनो ॥
११८. “यथासत्तिवसेनाह, सब्बवाचाहि सन्थवि ।
सुगत तेन वागिसो^{१६}, विचित्तपटिभानवा ॥

१ पदुमुप्पलचम्पके - सी० । २ आदिसन्तो - सी०, अतिकन्तो - स्या०, अतिसन्तो - रो० । ३-३ फलन्त - स्या० । ४ भासितस्स - स्या० । ५-५ हिताय जन-सन्धिषु - सी०, रो०, हिताय न सुखावह - स्या० । ६ सुचित्तो - स्या० । ७-७ सरद्धनि-समायुत्तो - सी०, सधो वीरसमायुत्तो - स्या० । ८ पासुसि - स्या० । ९ बुद्धभत्तिन - स्या० । १० विचिन्ना - स्या० । ११-११ यत्थ तत्थूपपन्नोपि - सी०, रो०, यत्थ यत्थूपपन्नोपि - स्या० । १२-१२ सकन्ति परकन्ति व, आसि तेन च - स्या० । १३-१३, जनोघे तित्थिकाकिण्णे - सी०, रो०, जिनो यो तित्थिकाकिण्णे - स्या० । १४ थोमेसि - स्या० । १५-१५ सरदीव - स्या०, सरन्दिव - रो० । १६ बङ्गीसो - स्या० ।

११९. “ये बाला विमर्ति पत्ता, परिभोन्ति महामुनि ।
निग्गहि ते सद्धम्मेन, परिभूतो^१ न^१ तेनह ॥
- १२० “बुद्धवण्णेन^२ सत्तान, किलेसे अपनेसह ।
निक्किलेसमनो होमि, तस्स कम्मस्स वाहसा ॥
- १२१ “सोतून बुद्धिमज्जि^३, बुद्धानुस्सतिदेसको ।
तेनाहमासि^४ नप्पञ्जो, निपुणत्थविपस्सको ॥ 5
- १२२ “सव्वासवपरिक्खीणो, तिण्णसंसारसागरो ।
सिखीव^५ अनुपादानो, पापुणिस्सामि निव्वुति ॥
१२३. “इमस्मियेव कप्पस्मि, यमह सन्थवि जिन ।
दुग्गति नाभिजानामि, बुद्धवण्णस्सिद^६ फल ॥ 10
- १२४ “किलेसा झापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
१२५. “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- १२६ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥
- इत्थ सुदं आयस्मा मुगन्धो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।
तिण्णदायकवग्गो तेपञ्जासमो ।

तस्सुद्धानं

- तिण्णदो मञ्चदो चेव, सरणब्भञ्जनप्पदो । 15
सुपटो दण्डदायी च, नेलपूजी तथेव च ॥
बोधिसम्मज्जको मण्डो, मुगन्धो दसमो ति^७ च^७ ।
गाथासत सतेवीस, गणित चेत्य सव्वसो ॥

— ० —

१-१. परिभूतेन - स्या० । २ बुद्धवण्णेहि - सी०, स्या० । ३ बुद्धिमज्जि - सी०, स्या०, रो० । ४ तेनापि चासि - स्या० । ५ वसी च - स्या० । ६ बुद्धपूजायिद - स्या० । ७-७. दिजो - सी०, स्या० ।

५४. कच्चायनवग्गो

१ महाकच्चायनत्थेरअपदानं

113

१ “पटुमुत्तरो नाम जिनो, अनेजो अजित जयो^१ ।
सतसहस्से कप्पान, इतो उप्पज्जि नायको ॥

२ “वीरो कमलपत्तक्खो, ससङ्कविमलाननो ।
कनकाचलसङ्कासो^२, रविदित्तिसमप्पभो ॥

३ “सत्तनेत्तमनोहारी, वरलक्खणभूसितो ।
सव्ववाक्यपथातीतो, मनुजामरसक्कतो ॥

४ “सम्बुद्धो बोधय सत्ते, वागीसो^३ मधुरस्सरो ।
करुणानिवन्धसन्तानो^४, परिसासु विसारदो ॥

५ “देसेति मधुरं धम्मं, चतुसच्चूपसहितं ।
निमुग्गे मोहपङ्कम्हि, समुद्धरति पाणिने^५ ॥

६ “तदा एकचरो हुत्वा, तापसो हिमवालयो ।
नभसा मानुस लोकं, गच्छन्तो जिनमद्दसं ॥

७. “उपेच्च सन्निक तस्स, अस्सोसि धम्मदेसन ।
वण्णयन्तस्स वीरस्स, सावकस्स महागुण ॥

८. “सङ्घित्तेन मया वुत्त, वित्थारेन पकासय ।
परिस म च तोसेति, यथा कच्चायनो अय ॥

९. “नाह एवमिधेकच्च^६, अज्जा पस्सामि सावकं ।
तस्मा तदग्गे^७ एसग्गो, एवं धारेथ भिक्खवो ॥

१०. “तदाह विम्भितो हुत्वा, सुत्वा वाक्य मनोरम ।
हिमवन्त गमित्वान, आहित्वा^८ पुप्फसज्जय ॥

११ “पूजेत्वा लोकसरण, त ठानमभिपत्थयि ।
तदा ममासय जत्वा, व्याकासि स^९ रणज्जहो^९ ॥

१ जिनो - स्या० । २ कञ्चनतचसङ्कासो - स्या० । ३ वातिहो - स्या० ।
४ करुणानद्वमन्तानो - स्या० । ५ पाणिनो - सी०, स्या० । ६ एवविध कञ्चि -
सी०, रो० । ७ तस्मेतदग्गे - सी० । ८ आहत्वा - सी०, रो० । ९-९ सरणालयो - स्या० ।

- १२ 'पस्सथेत इसिवर, निद्धन्तकनकत्तच ।
उद्धग्गलोम^१ पीणस^१, अचल पञ्जलि ठित ॥
- १३ 'हास सुपुण्णनयन, बुद्धवण्णगतासय ।
धम्मज^२ उग्गहदय^२, अमतासित्तसन्निभ^३ ॥
- १४ "कच्चानस्स गुण सुत्वा, त ठान पत्थय^३ ठितो ।
अनागतम्हि अद्धाने, गोतमस्स महामुने ॥
- १५ "तस्स धम्मेमु दायादो, ओरसो धम्मनिम्मितो ।
कच्चानो नाम नामेन, हेस्सति सत्थु सावको ॥
- १६ "बहुस्सुतो महाज्जाणी, अधिप्पायविदू मुने^४ ।
पापुणिस्सति त ठान, यथाय व्याकतो मया ॥
- १७ "सतसहस्मितो कप्पे, य कम्ममकरि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, बुद्धपूजायिद फल ॥
- १८ "दुवे भवे मसरामि, देवत्ते अथ मानुसे ।
अञ्ज गति न गच्छामि^५, बुद्धपूजायिद फल ॥
- १९ "दुवे कुले पजायामि^६, खत्तिये अथ^७ ब्राह्मणे ।
नीचे कुले न जायामि, बुद्धपूजायिद फल ॥
- २० "पच्छिमे च भवे दानि, जातो^८ उज्जेनिय पुरे^९ ।
पज्जोतस्स च^८ चण्डस्स, पुरोहितदिजातिनो^९ ॥
- २१ "पुत्तो तिरिट्ठिवच्छस्स^{१०}, निपुणो वेदपारगू ।
माता च चन्दिमा^{१२} नाम^{१२}, कच्चानोह वरत्तचो^{१३} ॥
२२. "वीमसनत्थ बुद्धस्स, भूमिपालेन पेसितो ।
दिस्वा मोक्खपुरद्वार, नायक गुणसञ्चय ॥
२३. "सुत्वा^{१४} च^{१४} विमल वाक्य, गतिपङ्कविसोसन^{१५} ।
पापुणि अमत सन्त, सेसेहि^{१६} सह सत्तहि^{१६} ॥

१-१ उद्धग्गलोममानम - स्या० । २-२ धम्मव विग्गहवर - सी०, धम्म-
पटिग्गहवर - रो० । ३ पत्थयि - स्या० । ४ मुनि - स्या० । ५ जानामि - स्या० ।
६ पजानामि - स्या० । ७ चापि - स्या० । ८-८ जातो उज्जेनिये पुरे - सी०,
उज्जेनिय पुरे इमे - स्या० । ९ स - स्या० । १० पुरोहितदिजातिनो - सी०, रो०,
पुरोहितनुजातिनो - स्या० । ११ तिरिट्ठिवच्छस्स - सी०, तिपिटिवच्छस्स - स्या० ।
१२-१२ चन्दनपदुमा - स्या० । १३ वरत्तचो - स्या० । १४-१४ सुत्वान - स्या० ।
१५ ० विसोवन - स्या० । १६-१६ सत्तेहि सहपञ्चहि - सी० ।

- २४ “अधिप्यायविदू जातो, सुगतस्स महामते^१ ।
 ठपितो एतदग्गे च, मुसमिद्धमनोरथो ॥
२५. “किलेसा ज्ञापिता मय्ह, भवा सब्बे समूहता ।
 नागो व वन्धन छेत्वा, विहरामि अनासवो ॥
- २६ “स्वागत वत मे आसि, मम बुद्धस्स सन्तिके ।
 तिस्सो विज्जा अनुप्पत्ता, कत बुद्धस्स सासन ॥
- २७ “पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे ।
 छळभिञ्जा सच्छिकता, कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ मुद आयस्मा महाकच्चायनो थेरो इमा गाथायो

10 अभामित्था ति ।

२ वक्कलित्थेरअपदानं

- २८ “इतो सतसहस्समिह, कप्पे उप्पज्जि नायको ।
 अनोमनामो अमितो, नामेन पदुमुत्तरो ॥
- २९ “पदुमाकारवदनो, पदुमामलसुच्छवी ।
 लोकानानुपलित्तो व, तोयेन पदुम यथा ॥
- 15 ३०. “वीरो पदुमपत्तक्खो, कन्तो च पदुम यथा ।
 पदुमुत्तरगन्धो व, तस्मा सो पदुमुत्तरो ॥
- ३१ “लोकजेट्ठो च निम्मानो, अन्धान नयनूपमो ।
 सन्तवेसो गुणनिधि, करुणामतिसागरो ॥
३२. “स कदाचि^२ महावीरो, ब्रह्मासुरसुरच्चित्तो ।
 20 सदेवमनुजाकिण्णो^३, जनमज्झे जिनुत्तमो^४ ॥
- ३३ “वदनेन मुगन्धेन, मधुरेन रुतेन^५ च ।
 रञ्जयं परिस सब्बं, सन्थवी^६ सावकं सकं ॥
- ३४ “सद्धाधिमुत्तो सुमति, मम दस्सनलालसो^७ ।
 नत्थि एतादिसो अञ्जो, यथायं भिक्खु वक्कलि ॥

१ महामते — सी० । २ कदापि — स्या० । ३ सदेवमनुजाकिण्णो — सी० ।

४ जनुत्तमो — स्या०, रो० । ५ मुतेन — स्या० । ६ सन्थवि — स्या० । ७ दस्सन-
 सालयो — स्या० ।

३५ “तदाहं हंसवतियं^१, नगरे ब्राह्मणत्रजो ।
हुत्वा सुत्वा च त वाक्यं, तं ठानमभिरोचयि ॥

३६. “ससावक त विमलं, निमन्तेत्वा तथागत ।
सत्ताहं भोजयित्वान, दुस्सेहच्छादयि तदा ॥

B. 116

३७ “निपच्च सिरसा तस्स, अनन्तगुणसागरे ।
निमुग्गो पीतिसम्पुण्णो, इदं^२ वचनमब्रवि ॥

5

३८ ‘यो सो तथा सन्थवितो, इतो^३ सत्तमके मुनि^३ ।
भिक्षु सद्धावत अग्गो, तादिसो^४ होमह मुने^५ ॥

३९ “एव वुत्ते महावीरो, अनावरणदस्सनो ।
इम वाक्य उदीरेसि^६, परिमाय महामुनि ॥

10

४०. ‘पस्सथेतं माणवक, पीतमट्टनिवासन ।
हेमयञ्जोपचितङ्ग^७, जननेत्तमनोहर ॥

४१. ‘एसो अनागतद्धाने, गोतमस्स महेसिनो ।
अग्गो सद्धाधिमुत्तान, सावकोय भविस्सति ॥

४२ ‘देवभूतो मनुस्सो वा, सब्बसन्तापवज्जितो ।
सब्बभोगपरिव्यूहो^८, सुखितो ससरिस्सति ॥

15

४३ ‘सतसहस्सितो कप्पे, ओक्काककुलसम्भवो ।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति ॥

४४ ‘तस्स धम्मेषु दायादो, ओरसो धम्मनिम्मितो ।
वक्कलि नाम नामेन, हेस्सति सत्थु सावको^९ ॥

20

४५ “तेन कम्मविसेसेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुसं देह, तावतिसमगच्छह ॥

४६ “सब्बत्थ सुखितो हुत्वा, ससरन्तो भवाभवे ।
सावत्थियं पुरे जातो, कुले अञ्जातरे अह ॥

४७ “नोनीतसुखुमाल म, जातपल्लवकोमल^{१०} ।
मन्दं^{११} उत्तानसयनं, पिसाचभयतज्जिता ॥

25

१ हंसवतिया - स्या० । २ इम - स्या० । ३-३ इतो सत्तमकेहनि - सी०, रो०, इथ सद्धाधिमुतो इसि - स्या० । ४-४ तादिसोह महामुनि - स्या० । ५ उदीरयि - स्या० । ६ हेमयञ्जोपवीतङ्ग - सी० । ७ सब्बभोगपरिव्यूहो - सी० । ८ ठित पल्लव-कोमल - स्या० । ९ माता - स्या० ।

- ४८ “पादमूले महेसिस्स, सायेसु^१ दीनमानसा^१ ।
इम ददाम^२ ते नाथ, सरण होहि नायक ॥
- ४९ “तदा पटिग्गहि सो म, भीतान सरणो मुनि ।
जालिना चक्कङ्कितेन^३, मुदुकोमलपाणिना ॥
- ५० “तदा^४ पभुति^५ तेनाह^६, अरक्खेय्येन रक्खितो ।
सव्ववेरविनिमुत्तो^६, मुखेन परिवुद्धितो^७ ॥
- ५१ “मुगतेन विना भूतो, उक्कण्ठामि मुहुत्तक ।
जातिया सत्तवस्सोह, पव्वजि अनगारिय ॥
५२. “सव्वपारमिसम्भूत, नीलक्खिनयन^८ वर ।
रूप सव्वसुभाकिण्ण, अतित्तो विहरामह^९ ॥
५३. “बुद्धरूपरति^{१०} जत्वा, तदा ओवदि म जिनो ।
अल वक्कलि कि रूपे, रमसे बालनन्दिते ॥
- ५४ ‘यो हि पस्सति सद्धम्म, सो म पस्सति पण्डितो ।
अपस्समानो सद्धम्म, म पस्स पि न पस्सति ॥
- ५५ ‘अनन्तादीनवो कायो, विसरक्खसमूपमो ।
आवासो सव्वरोगान, पुञ्जो दुक्खस्स केवलो ॥
- ५६ ‘निव्विन्दिय ततो रूपे, खन्धान उदयव्वय ।
पस्स उपक्किलेसान^{११}, मुखेनन्त गमिस्सति^{१२} ॥
- ५७ “एव तेनानुसिट्ठोह, नायकेन हितेसिना ।
गिज्झकूट समारुह, ज्ञायामि गिरिकन्दरे ॥
- ५८ “ठितो पव्वतपादग्निह, अस्सासयि^{१३} महामुनि ।
वक्कली ति जिनो वाच, त सुत्वा मुदितो अह ॥
- ५९ “पक्खन्दि सेलपव्वभारे, अनेकसतपोरिसे ।
तदा बुद्धानुभावेन, सुखेनेव महि गतो ॥

१-१ सयापेसि दिनमानसा - स्या० । २ ददामि - स्या० । ३ सङ्खलङ्ककेन - सी० । ४-४ तदाप्यभुति - सी० । ५ जातोह - स्या० । ६ सव्ववेरविनिमुत्तो - सी०, सव्वव्याधिविनिमुत्तो - स्या०, सव्वपूषिविनिमुत्तो - रो० । ७ परिवुद्धितो - सी०, परिवुत्तितो - स्या० । ८ लक्खिनीलयन - सी० । ९ पिहयामह - सी०, रो० । १० बुद्धो रूपरति - सी० । ११ सव्वकिलेसान - सी०, स्या० । १२ ममाहसो - सी०, अस्सासय - स्या० ।

६०. “पुनो^१ पि धम्म देमेति^२, खन्धानं उदयव्वय ।
तमह धम्ममञ्जाय, अरहत्तमपापुणि ॥

६१ “सुमहापरिसमज्जे^३, तदा म चरणन्तगो ।
अग्ग मद्धाधिमुत्तान, पञ्चापेमि^४ महासति ॥

६२. “सतसहस्सितो कप्पे, य कम्ममकग्गि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, बुद्धपूजायिद फल ॥

६३. “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहगमि अनासवो ॥

६४ “स्वागत वत मे आमि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥

६५ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन^५” ॥

इत्थ सुद आयस्मा वक्कलित्थेरो इमा गाथायो १०
अभासित्था ति ।

३ महाकप्पिनत्थेरअपदानं

६६ “पटुमुत्तरो नाम जिनो, सब्बधम्मान पारगू ।
उदितो अजटाकासे^६, रवी व सरदम्यरे ॥

६७ “वचनाभाय बोधेति, वेनेय्यपटुमानि सो ।
किलेसपङ्क सोसेति, मतिरंसीहि नायको ॥

६८. “तित्थियान यसो^७ हन्ति, खज्जोताभा^८ यथा रवि ।
सच्चत्थाभ^९ पकासेति, रतन व^{१०} दिवाकरो ॥

६९. “गुणानं आयतिभूतो, रतनान व सागरो ।
पज्जुन्नोरिव^{११} भूतानि, धम्ममेघेन वस्सति ॥

७०. “अक्खदस्सो तदा आसि, नगरे हससव्हये ।
उपेच्च धम्ममस्सोसि, जलजुत्तमनामिनो^{१२} ॥

७१ “ओवादकस्स भिक्खून, सावकस्स कताविनो^{१३} ।
गुण पकासयन्तस्स, तप्पयन्तस्स^{१४} मे मन ॥

१ पुना - स्या० । २ देसेसि - सी० । ३ सुमहापुरिसमज्जे - स्या० ।
४ मरनन्तगो - सी०, चरणन्तको - स्या० । ५ पञ्चापेमि - स्या० । ६ जगदा-
कासे - सी०, जलदाकासे - रो० । ७ यसो - मी०, रो० । ८ वजिरता -
स्या० । ९-९ सब्बत्थ सम्पकासेति रत्तिदिव - स्या० । १० पज्जुन्नोरिव - स्या० ।
११ जलजुत्तमनामिनो - मी० । १२ सनाविनो - स्या० । १३ तौमयन्तस्स - मी०,
हासयन्तस्स - स्या०, वासयन्तस्स - रो० ।

- ७२ “मुत्वा पतीतो^१ सुमनो, निमन्तेत्वा तथागत ।
मसिस्स भोजयित्वान, त ठानमभिपत्थयि ॥
- ७३ “तदा हससमभागो^२, हसदुन्दुभिनिस्सरो^३ ।
पस्सथेत महामत्त, विनिच्छयविसारद ॥
- ७४ “पतित पादमूले मे^४, समुग्गततनूरुह^५ ।
जीमूतवण्ण^६ पीणस^७, पसन्ननयनानन ॥
- ७५ “परिवारेन महता, राजयुत्त^८ महायस ।
एसो कताविनो^९ ठान, पत्थेति मुदितासयो^{१०} ॥
- ७६ ‘इमिना पणिपातेन^{११}, चागेन^{१२} पणिधीहि च^{१३} ।
कप्पसतसहस्सानि, नुपपज्जति दुग्गति ॥
- ७७ ‘देवेषु देवसोभग^{१४}, मनुस्सेसु महत्तत^{१५} ।
अनुभोत्वान^{१६} सेसेन^{१७}, निब्बान पापुणिस्सति ॥
- ७८ ‘सतसहस्सिनो कप्पे, ओक्काककुलसम्भवो ।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति ॥
- ७९ ‘तस्स धम्मेसु दायादो, ओरसो धम्मनिम्मितो ।
कप्पिनो नाम नामेन, हेस्सति सत्थु सावको’ ॥
- ८० “ततोह मुक्त कार, कत्वान जिनसासने ।
जहित्वा मानुस देहं, तुसितं अगमासहं ॥
- ८१ “देवमानुसरज्जानि^{१८}, सतसो^{१९} अनुसासिय ।
वाराणसियमासन्ने, जातो केनियजातिय^{२०} ॥
- ८२ “सहस्सपरिवारेन^{२१}, सपजापतिको अह ।
पञ्च पच्चैकवुद्धान, सतानि समुपट्ठहि ॥
- ८३ “तेमास भोजयित्वान, पच्छादम्ह^{२२} तिचीवर ।
ततो चुता मय सव्वे, अहुम्ह तिदसूपगा ॥

१ पीतितो - स्या० । २-२ भासि महाभागो, हसदुन्दुभिनुस्सरो - सी० ।
३ म - सी०, मम - स्या० । ४ समुद्गगतनूरुह - स्या० । ५-५ जुमुत्तवण्ण रुचिर -
स्या० । ६ रज्जयन्त - सी० । ७ कथाविनो - स्या० । ८ मुदितासयो - स्या० ।
९ पिण्डपातेन - सी०, स्या० । १०-१० चेतनापणिधीहि च - सी० । ११ देवसोभाग्य
- स्या० । १२ महत्तत - स्या० । १३-१३ अनुभोत्वावसेसेन - सी०, स्या० । १४ देव-
मनुस्सरज्जानि - स्या० । १५ सुत्तसो - स्या० । १६ केनियजातिया - स्या० ।
१७ सतसहस्सपरिवारो - स्या० । १८ अच्छादम्पि - स्या० ।

- ८४ “पुनो मव्वे मनुम्मत्त, अगमिम्ह^१ ततो चुता ।
कुक्कुटिम्हि पुरे जाता, हिमवन्तस्स पम्मतो ॥
- ८५ “कप्पिनो नामह आमि, गजपुत्तो महायसो ।
सेसामच्चकुले जाना, ममेव परिवाग्यु ॥
- ८६ “महारज्जमुख पत्तो, मव्वकामसमिद्धिमा^२ ।
वाणिजेहि ममक्खान, बुद्धुप्पादमह मुणि ॥
- ८७ ‘बुद्धो लोके समुप्पन्नो, अममो एकपुग्गलो ।
सो पकासेनि मट्ठम्म, अमत मुखमुत्तम ॥
- ८८ ‘मुयुत्ता तस्स मिस्सा च, सुमुत्ता च अनासवा’ ।
“मुत्वा नेस मुवचन^३, सक्कगित्वा न वाणिजे ॥
- ८९ “पहाय रज्ज सामच्चो, निक्खमि^४ बुद्धमामको ।
नदि दिस्वा महाचन्द, पूरित ममतित्तिक ॥
- ९० “अप्पतिट्ठ अनालम्ब, दुत्तर सीघवाहिनि^५ ।
गुणं सरित्वा बुद्धस्स, सोत्थिना ममतिक्कमि ॥
- ९१ ‘भवसोत सचे बुद्धो, तिण्णो लोकन्तगू विदू ।
एतेन सच्चवज्जेन, गमन मे समिज्झतु ॥
९२. ‘यदि सन्तिगमो मग्गो, मोक्खो^६ चच्चन्तिक^७ सुख ।
एतेन सच्चवज्जेन, गमन मे समिज्झतु ॥
- ९३ ‘सङ्घो चे तिण्णकन्तारो, पुञ्जक्खेतो अनुत्तरो ।
एतेन सच्चवज्जेन, गमन मे समिज्झतु’ ॥
- ९४ “सह कते सच्चवरे, मग्गा अपगत जल ।
ततो सुखेन उत्तिण्णो, नदीतीरे मनोरमे ॥
- ९५ “निसिन्न अद्दस बुद्ध, उदेन्त व पभङ्कर ।
जलन्त हेमसेल व, दीपरक्ख व जोतित ॥
९६. “ससि व तारासहित, सावकेहि पुरक्खत ।
वासवं विय वस्सन्त, देसनाजलदन्तर^८ ॥

5

10

15

20

25

१ आगतम्ह — स्या० । २ सव्वकामसमिद्धिमो — स्या० । ३ पि वचन — स्या० ।

४ निक्खमी — सी० । ५ सीघवाहिनि — स्या० । ६-६ मोक्खद सन्तिक — स्या० ।

६७. “वन्दित्वान सहामच्चो, एकमन्तमुपाविसि ।
ततो^१ नो आसय^२ जत्वा, बुद्धो धम्ममदेसयि ॥
- ६८ “सुत्वान धम्म विमलं, अवोचुम्ह मय जिन ।
‘पब्बाजेहि महावीर, निब्बिन्दाम्ह^३ मय भवे’ ॥
- ६९ ‘स्वक्खातो^४ भिक्खवे धम्मो, दुक्खन्तकरणाय^५ वो ।
चरथ ब्रह्मचरिय’, इच्चाह मुनिसत्तमो ॥
१००. “सह वाचाय मब्बे पि, भिक्खुवेसधरा मय ।
अहुम्ह उपसम्पन्ना, सोतापन्ना च^६ सासने ॥
१०१. “ततो जेतवन गन्त्वा, अनुसासि विनायको ।
अनुसिट्ठो जिनेनाह, अरहत्तमपापुणि ॥
- १०२ “ततो भिक्खुसहस्सानि^७, अनुसासिमह तदा ।
ममानुसासनकरा, तेपि आसु अनासवा ॥
- १०३ “जिनो तस्मि गुणे तुट्ठो, एतदग्गे ठपेसि मं ।
भिक्खु ओवादकानग्गो, कप्पिनो ति महाजने ॥
- १०४ “सतसहस्से कतं कम्म, फलं दस्सेसि मे इध ।
पमुत्तो^८ सरवेगो व, किलेसे ज्ञापयि^९ मम ॥
- १०५ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह .पे० विहरामि अनासवो ॥
- १०६ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- १०७ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥
- इत्थ सुद आयस्मा महाकप्पिनो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

४ दब्बमल्लपुत्तत्थेरअपदान^९

१०८. “पदुमुत्तरो नाम जिनो, सब्बलोकविदू मुनि ।
इतो सतसहस्सम्हि, कप्पे उप्पज्जि चक्खुमा ॥
- १०९ “ओवादको विज्जापको, तारको सब्बपाणिनं ।
देसनाकुसलो बुद्धो, तारेसि जनतं बहु ॥

१-१ ततो अज्झासय - स्या० । २ निब्बिन्नाम्ह - सी०, रो०, ओत्तिण्णम्ह - स्या० ।
३ स्वाक्खातो - सी०, स्या० । ४ दुक्खन्तस्स कराय - स्या० । ५ व - स्या० । ६ भिक्खु-
सहस्स त - सी०, रो० । ७ मुमुत्तो - सी०, स्या० । ८ ज्ञापयी - सी० । ९ दब्बत्थेरा-
पदान - सी० ।

- ११० “अनुकम्पको कारुणिको, हितेमी सव्वपाणिन ।
मम्पत्ते नित्थिये मव्वे, पञ्चमीले पत्तिट्ठपि^१ ॥
- १११ “एवं निराकुल ग्रामि, मुञ्जत^२ नित्थियेहि च ।
विचित्त अग्रहन्तेहि, वसीभन्तेहि नादिभि ॥
- ११२ “रतनानट्ठपञ्जास, उगगतो सो महामुनि ।
कञ्चनग्घियसङ्कासो, वात्तिसवरलक्खणो ॥ 5
११३. “वस्ससतसहस्सानि, आयु विज्जनि तावदे ।
तावता तिट्ठमानो सो, तारेसि जनत बहु ॥
- ११४ “तदाहं हंसवनिय, सेट्ठिपुत्तो महायसो ।
उपेत्वा लोकपज्जोतं, अस्सोमि धम्मदेसन ॥ 10
- ११५ “सेनासनानि भिक्खून, पञ्जापेन्त समावक ।
कित्तयन्तस्स वचन, मुणित्वा मुदितो अह ॥
११६. “अधिकार ससङ्घस्स, कत्वा तस्स महेसिनो ।
निपच्च सिरसा पादे, तं ठानमभिपत्थयि ॥
- ११७ “तदाह^३ स^३ महावीरो, मम कम्म पकित्तय^४ ।
‘यो’ ससङ्घमभोजेसि, सत्ताह लोकनायकं ॥ 15
११८. ‘सोय कमलपत्तक्खो, सीहसो^५ कनकत्तचो ।
मम पादमूले निपत्ति^६, पत्थयं ठानमुत्तम ॥
११९. ‘सतसहस्सितो कप्पे, ओक्काककुलसम्भवो ।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति ॥ 20
१२०. ‘सावको तस्स बुद्धस्स, दब्बो नामेन विस्सुतो ।
सेनासनपञ्जापको, अगो हेस्सतियं तदा^७ ॥
१२१. “तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुसं देह, तावतिसमगच्छह ॥
१२२. “सतानं तीणिक्खत्तुं च, देवरज्जमकारयि ।
सतानं^८ पञ्चक्खत्तु च, चक्कवत्ती अहोसहं ॥

१ पत्तिट्ठहि - स्या० । २ मुञ्जक - सी० । ३-३ तदा हि सो - स्या० । ४ पकित्तयि - स्या० । ५ यो य - स्या० । ६ सीहमे - सी० । ७ पतितो - रो० । ८ तथा - स्या० । ९ तथा - स्या० ।

- १२३ “पदेमरज्जं विपुल, गणनातो असङ्खियं^१ ।
सच्चत्थ मुखितो आसि, तस्म कम्मस्स वाहसा ॥
- १२४ “एकनवुत्तितो कप्पे, विपस्सी नाम नायको ।
उप्पज्जि चारुदस्सनो^२, सच्चधम्मविपस्सको ॥
- ५ १२५ “दुट्ठचित्तो उपवदि, सावक तस्स तादिनो ।
सव्वासवपरिदखीण, सुद्धो ति च विजानिय ॥
- १२६ “तस्सेव नरवीरस्स, सावकान मेहसिनं ।
सलाक^३ च गहेत्वान^४, खीरोदनमदासह ॥
- १२७ “इमम्हि भद्दके कप्पे, ब्रह्मबन्धु महायसो ।
१० कस्सपो नाम गोत्तेन, उप्पज्जि वदत वरो ॥
- १२८ “सासनं जोतयित्वान^५, अभिभुय्य कुतिस्थिये ।
विनेय्ये^६ विनयित्वाव^७, निव्वुतो सो ससावको^८ ॥
१२९. “ससिस्से निव्वुते नाथे, अत्थमेन्तम्हि सासने ।
देवा कन्दिसु संविग्गा, मुत्तकेसा रुदम्मुखा^९ ॥
- १५ १३० “निव्वायिस्सति धम्मक्खो, न पस्सिस्साम सुव्वते ।
न सुणिस्साम सद्धम्म, अहो नो अप्पपुञ्जता ॥
- १३१ “तदायं पथवी सव्वा, अचला सा चलाचला^{१०} ।
सागरो च ससोको व, विनदी करुण गिरं ॥
- १३२ “चतुद्दिसा दुन्दुभियो, नादयिसु अमानुसा ।
२० समन्ततो असनियो, फलिसु^{११} च भयावहा ॥
- १३३ “उक्का पतिसु नभसा, धूमकेतु च^{१२} दिस्सति^{१३} ।
सधूमा^{१४} जालवट्टा च^{१५}, रविसु करुण मिगा ॥
- १३४ “उप्पादे^{१६} दारुणे दिस्वा, सासनत्थङ्गसूचके ।
सविग्गा भिक्खवो सत्त, चिन्तयिम्ह मय तदा ॥

१ अमङ्खय - स्या० । २ चारुनयनो - सी०, स्या०, रो० । ३-३ सलाक पगहेत्वान - सी०, रो० । ४ जोतयित्वा सो - सी० । ५-५ वेनेय्ये विनयित्वान - सी०, स्या० । ६ सावको - स्या० । ७ रुदमुखा - स्या० । ८ चलाचली - सी०, पुलापुली - स्या० । ९ पतिसु - सी०, स्या० । १०-१० च दिस्सत्थ - सी०, पदिस्सत्थ - स्या० । ११-११ सच्चथलजसत्ता च - सी० । १२ उप्पाते - सी० ।

- १३५ “सामनेन विनाम्हाक, जीवितेन अल मय ।
पविसित्वा महारञ्जे, युञ्जाम जिनसासन” ॥
- १३६ “अद्दमह् तदारञ्जे, उव्विद्ध सेलमुत्तम” ।
निस्सेणिया तमारुह, निम्मेणि पानयिम्हमे ॥
१३७. “तदा ओवदि नो थेरो, बुद्धुप्पादो सुदुल्लभो ।
सद्धातिदुल्लभा^१ लद्धा, थोक सेस च सासन ॥
१३८. “निपतन्ति खणातीता, अनन्ते दुक्खसागरे ।
तस्मा पयोगो कत्तव्वो, याव^२ ठानि मुने मत^३ ॥
- १३९ “अग्हा आसि सो थेरो, अनागामी तदानुगो ।
सुसीला इतरे युत्ता, देवलोक अगम्हमे ॥
१४०. “निव्वुतो तिण्णमंसारो, मुद्धावासे च एक्को ।
अहं च पक्कमाति^४ च, मभियो वाहियो तथा ॥
- १४१ “कुमारकस्सपो चेव, तत्थ तत्थूपगा मय ।
ससारवन्धना मुत्ता, गोतमेनानुक्म्पिता ॥
- १४२ “मल्लेसु कुसिनाराय, जातो गव्वमेव मे सतो ।
माता मता चितारुब्हा^५, ततो निप्पतितो अहं ॥
१४३. “पतितो दव्वपुञ्जमिह, ततो दव्वो ति विस्सुतो ।
ब्रह्मचारीबलेनाह^६, विमुत्तो सत्तवस्सिको ॥
- १४४ “खीरोदनबलेनाह^७, पञ्चहङ्गेहुपागतो ।
खीणासवोपवादेन, पापेहि बहुचोदितो ॥
१४५. “उभो पुञ्ज च पाप च, वीतिवत्तोमिह दानिह ।
पत्वान परम सन्नि, विहरामि अनासवो ॥
१४६. “सेनासन पञ्जापयि, हासयित्वान सुव्वते ।
जिनो तस्मि गुणे तुट्ठो, एतदग्गे ठपेसि मं ॥
१४७. “किलेसा ज्ञापिता मग्ग पे० विहरामि अनासवो ॥

१ जिनसासने - सी० । २ सेलपव्वत - स्या० । ३ सद्धा च दुल्लभा - सी०,
सद्धा वा दुल्लभा - स्या० । ४-४ याव तिदुति सासन - स्या० । ५ पुक्कसाति - सी०,
स्या० । ६ चितका रुब्हा - स्या० । ७ ब्रह्मचारिबलेनाह - स्या० । ८ खीरोदनबलेनाह -
सी०, स्या० ।

१४८ “स्वागत वन मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासनं ॥

१४९ “पटिसम्भदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा दब्बमल्लपुत्तो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

५ कुमारकस्सपत्थेरअपदानं

- B 125 5 १५० “इतो सतहस्सम्हि, कप्पे उप्पज्जि नायको ।
सव्वलोकहितो^१ वीरो^२, पदुमुत्तरनामको ॥
१५१. “तदाह ब्राह्मणो हुत्वा, विस्सुतो वेदपारगू ।
दिवाविहार विचर, अहस लोकनायकं ॥
- १५२ “चतुसच्च पकासेन्त, बोधयन्त सदेवक ।
10 विचित्तकथिकानग्ग^३, वण्णयन्त महाजने ॥
- १५३ “तदा मुदितचित्तोह, निमन्तेत्वा तथागतं ।
नानारत्तेहि वत्थेहि, अलङ्कारित्वान^४ मण्डपं ॥
- १५४ “नानागतनपज्जोतं, ससङ्घं भोजयि तहि ।
भोजयित्वान सत्ताह, नानगरसभोजनं ॥
- 15 १५५. “नानाचित्तेहि^५ पुप्फेहि, पूजयित्वा ससावक ।
निपच्च^६ पादमूलम्हि, त ठान पत्थयि अह ॥
- १५६ “तदा मुनिवरो आह, करुणेकरसासयो^७ ।
‘पस्सथेत दिजवरं, पदुमाननलोचन ॥
- १५७ ‘पीतिपामोज्जवहुल, समुगततनूरुह ।
20 हासम्हितविसालक्ख^८, मम सासनलालसं^९ ॥
१५८. ‘पतित पादमूले मे, एकावत्थसुमानस^९ ।
एस पत्थेति तं ठान, विचित्तकथिकत्तन^{१०} ॥
- १५९ ‘सतसहस्सितो कप्पे, ओक्काककुलसम्भवो ।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति ॥

१-१ सव्वलोकहितो धीरो - स्या० । २ ससावक चित्तकथिक - स्या० । ३ अल-
ङ्कारित्वान-सी० । ४ नानावण्णेहि - सी० । ५ निपज्ज - सी० । ६ करुणे करुणालयो -
स्या० । ७ हासवह विसालक्ख-स्या० । ८ सासनसालय - स्या० । ९ एकवत्त सुमानस -
स्या० । १० विचित्तकथिकत्तन - सी०, रो० ।

१६०. 'तस्स धम्मेषु दायादो, ओग्गो धम्मनिम्मितो ।
कुमारकस्सपो नाम, हेस्मनि मत्थु मावको ॥

१६१. 'विचित्तपुप्फदुस्सानं, रतनानञ्च वाहमा ।
विचित्तकथिकानं सो, अग्गत^१ पापुणिम्मति' ॥

१६२. "तेन कम्मेन मुकतेन, चेननापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुस देह, तावतिसमगच्छह ॥

5 B 126

१६३ "परिब्भम^२ भवाभवे^३, रङ्गमज्जे यथा नटो ।
साखमिगत्रजो हुत्वा, मिगिया कुच्छिमोक्कमि ॥

१६४ "तदा मयि कुच्छिगते, वज्जवारो उपट्ठितो ।
साखेन चत्ता मे माता, निग्गोध सरण गता ॥

10

१६५. "तेन सा मिगराजेन, मरणा पग्गिमोचिता ।
परिच्चजित्वा^४ सपाणं^५, ममेव ओवदी तदा ॥

१६६. 'निग्गोधमेव सेवेय्य, न साखमुपसवसे ।
निग्गोधस्मि मत सेय्यो, य चे साखमिह जीवित' ॥

१६७ "तेनानुसिट्ठा मिगयूथपेन, अह च माता च तथेतरे^६ च । 15
आगम्म रम्म तुसिताधिवासं, गता पवासं सघर यथेव ॥

१६८. "पुनो कस्सपवीरस्स, अत्थमेन्तमिह सासने ।
आरुह्य सेलसिखर, युज्जित्वा जिनसासनं ॥

१६९ "इदानाह^७ राजगहे, जातो सेट्ठिकुले अहु^८ ।
आपन्नसत्ता^९ मे माता, पव्वजि अनगारिय ॥

20

१७०. "सगग्ग त विदित्वान, देवदत्तमुपानयु ।
सो अवोच 'विनासेथ, पापिक भिक्खुनि इम' ॥

१७१. "इदानि पि मुनिन्देन, जिनेन अनुकम्पिता ।
सुखिनी अजनी^{१०} मय्ह, माता भिक्खुनुपस्सये ॥

१७२. "तं विदित्वा महीपालो, कोसलो मं अपोसयि ।
कुमारपरिहारेन, नामेनाह च कस्सपो ॥

25

१ अग्गत - सी०, स्या० । २-२ परिब्भम भवाकासे - सी०, रो०, परिब्भमि भवाभवे - स्या० । ३-३ परिच्चजित्वा सपाण - सी०, रो०, परिच्चजित्वान सपाण - स्या० । ४-४ तरे च तस्सोवाद - स्या०, तस्सोवादेन - रो० । ५ इदानिहि - स्या० । ६ अहु - सी०, अहं - स्या० । ७ आपन्नगग्गमा - सी०, स्या० । ८ जननी - स्या० ।

१७३ “महाकस्सपमागम्म, अहं कुमारकस्सपो ।
वम्मिकसदिस^१ काय, सुत्वा बुद्धेन देसित ॥

B 127

१७४ “ततो चित्तं विमुच्चि मे, अनुपादाय सब्बसो ।
पायासि दमयित्वाहं, एतदग्गमपापुणि ॥

- 5 १७५ “किलेसा ज्ञापिता मग्ग . पे० विहरामि अनासवो ॥
१७६ “स्वागतं वत मे आसि पे० कतं बुद्धस्स सासनं ॥
१७७ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कतं बुद्धस्स सासनं” ॥

इत्थं सुद आयस्मा कुमारकस्सपो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

चतुर्वीसतिम भाणवारं ।

६ बाहियत्थेरअपदानं

- 10 १७८ “इतो सतसहस्सस्मिह, कप्पे उप्पज्जि नायको ।
महप्पभो तिलोकग्गो, नामेन पदुमुत्तरो ॥
१७९ “खिप्पाभिञ्जस्स भिक्खुस्स, गुणं कित्तयतो मुने ।
सुत्वा उदग्गचित्तोह, कारं कत्वा महेसिनो ॥
१८०. “दत्त्वा सत्ताहिकं दानं, ससिस्सस्स मुने अहं ।
15 अभिवादियं सम्बुद्धं, तं ठानं पत्थयि तदा ॥
१८१ “ततो मं व्याकरि बुद्धो, ‘एतं पस्सथ ब्राह्मण ।
पतितं पादमूले मे, चरियं^२ पच्चवेक्खणं^२ ॥
१८२. ‘हेमयञ्जोपचित्तं, अवदाततनुत्तच ।
पलम्बबिम्बतम्बोद्ध, सेततिण्हसमं^३ दिजं ॥
20 १८३. ‘गुणथामबहुतरं, समुग्गततनूरुहं ।
गुणोघायतनीभूतं, पीतिसम्फुल्लिताननं ॥
१८४. ‘एसो पत्थयते ठानं, खिप्पाभिञ्जस्स भिक्खुनो ।
अनागते महावीरो, गोतमो नाम हेस्सति ॥
B 128 १८५. ‘तस्स धम्मेषु दायादो, ओरसो धम्मनिम्मितो ।
25 बाहियो नाम नामेन, हेस्सति सत्थु सावको’ ॥

१ वम्मिकस्सदिस - स्या० । २-२ पसन्ननयनान - सी०, पीनसम्पन्नवेक्खण
स्या०, पीणस पच्चवेक्खण - रो० । ३ सिततिण्ह० - सी०, सीततिण्ह० - स्या० ।

- १८६ “तदा^१ हि तुष्टो^१ वुद्राय, यावजीव महामुने^२ ।
कार कत्वा चुतो सग, अग^३ मभवन यथा ॥
१८७. “देवभूतो मनुस्सो वा, मुखितो तस्म कम्मनो ।
वाहसा संसरित्वान, सम्पत्तिमनुभोमह^४ ॥
- १८८ “पुन कस्सपवीरस्स, अत्थमेन्तमिह^५ मासने । 5
आरुह सेलसिखरं, युञ्जित्वा जिनसासनं ॥
- १८९ “विसुद्धसीलो सप्पञ्जो, जिनमासनकारको ।
ततो चुता पञ्च जना, देवलोक अगमहसे ॥
- १९० “ततोहं^६ बाहियो^७ जातो, भारुकच्छे पुरुत्तमे ।
ततो नावाय पक्खन्दो^८, सागरं अप्पसिद्धियं^९ ॥ 10
१९१. “ततो नावा अभिज्जित्थ, गन्त्वान कतिपाहकं ।
तदा भीसनके घोरे, पतितो मकराकरे^{१०} ॥
- १९२ “तदाह वायमित्वान, सन्तरित्वा महोदधि ।
सुप्पादपट्टनवर^{११}, सम्पत्तो मन्दवेधितो^{१२} ॥
- १९३ “दारुचीर निवासित्वा, गामं पिण्डाय पाविसि । 15
तदाह सो जनो तुष्टो, अरहायमिधागतो ॥
- १९४ “इम अन्नेन पानेन, वत्थेन सयनेन च ।
भेसज्जेन च सक्कत्वा, हेस्साम सुखिता मय ॥
- १९५ “पच्चयानं तदा लाभी, तेहि सक्कतपूजितो ।
अरहाह ति सङ्कप्पं, उप्पादेमि अयोनिसो ॥ 20
१९६. “ततो मे चित्तमञ्जाय, चोदयी पुब्बदेवता ।
‘न त्व उपायमग्गञ्जू, कुतो त्व अरहा भवे’ ॥
१९७. “चोदितो ताय सविग्गो, तदाह परिपुच्छि त ।
‘के वा एते कुहि लोके, अरहन्तो नरुत्तमा ॥

१-१ तदा ति ० - सी०, तदा तुष्टो च - स्या० । २ महामुनि - स्या० । ३. अगा - स्या० । ४ सम्पत्तिमनुभोसह - सी०, स्या० । ५ अत्थज्जितमिह - स्या० । ६ तत्थाह - स्या० । ७ बाहिको - सी० । ८ पक्खन्तो - सी०, पक्खन्तो - स्या०, पक्खन्तो - रो० । ९ अप्पसिद्धिक - सी०, स्या० । १० मकरालये - स्या० । ११ सुप्पारवट्टनवर - सी०, रो०, सुप्पारक० - स्या० । १२ मन्दमेधिको - सी०, मन्दवेधितो - स्या० ।

- ‘सावत्थियं कोमलमन्दिरे जिनो,
पहूतपञ्जो वरभूरिमेधसो ।
सो मक्यपुत्तो अरहा अनामवो,
देसेति धम्मं प्ररहत्तपत्तिया ॥
- 5 १६९ ‘तदस्स सुत्वा वचन मुपीणितो,
निधि वलद्धा कपणो ति’ विम्हितो’ ।
उदग्गचित्तो अरहत्तमुत्तमं,
मुदस्सन दट्ठुमनन्तगोचरं ॥
- 10 २०० ‘तदा ततो निक्खमित्वान’ मत्थुनो’,
सदा’ जिन पस्सामि विमलानन ।
उपेच्च रम्म विजितव्हय वन’,
दिजे अपुच्छि कुहि लोकनन्दनो ॥
- 15 २०१ ‘ततो अवोचु नरदेववन्दितो,
पुरं पविट्ठो असनेसनाय सो ।
ससो’ व’ खिप्पं मुनिदस्सनुस्सुको,
उपेच्च वन्दाहि तमग्गपुग्गल’ ॥
- २०२ “ततोह तुवट गन्त्वा, सावत्थि पुरमुत्तम ।
विचरन्त तमद्दक्खि, पिण्डत्थ अपिहागिधं ॥
- 20 २०३ “पत्तपाणि अलोलक्खं, पाचयन्त’ पीताकर’ ।
सिरीनिलयसङ्कास, रविदित्तिहरानन ॥
- २०४ “तं समेच्च निपच्चाहं, इद वचनमब्रवि ।
‘कुपथे विप्पनट्ठस्स, सरण होहि गोतम ॥
- २०५ ‘पाणसन्तारणत्थाय, पिण्डाय विचरामह ।
न ते धम्मकथाकालो, इच्चाह मुनिसत्तमो’ ॥
- 25 २०६. “तदा पुनप्पुन बुद्धं, आयाचि धम्मलालसो ।
यो’ मे धम्ममदेसेसि, गम्भीरं सुञ्जातं पदं ॥

१-१ सुविम्हितो - स्या० । २-२ निक्खमित्तुन सत्त्ववर - सी० । ३ कदा - सी० । ४ वत - स्या० । ५-५ सचेहि - सी०, पच्चेहि - स्या० । ६-६ भाजयन्त वियामत - सी०, जोतयन्त इधामत - स्या०, भाजयन्त इद मत - रो० । ७ सो - सी०, स्या० ।

२०७. “तस्स धम्म मुणित्वान, पापुणि आसवक्खयं ।
परिक्खीणायुको सन्तो, अहो मत्थानुकम्पको ॥

B 130

२०८ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥

२०९. “स्वागतं वत मे आसि . पे०... कत बुद्धस्स मासन ॥

२१० “पटिसम्भदा चतस्सो पे०. कतं बुद्धस्स सासन ॥ 5

२११. “एव थेरो वियाकासि, बाहियो दारुचीरियो ।
सङ्कारकूटे पतितो, भूताविट्ठाय^१ गाविया ॥

२१२ “अत्तनो पुब्बचरियं, कित्तयित्वा महामति ।
परिनिब्बायि सो थेरो^२, सावत्थिय पुरुत्तमे ॥

२१३ “नगरा निक्खमन्तो त, दिस्वान डसिसत्तमो । 10
दारुचीरधर धीर, बाहिय बाहितागम^३ ॥

२१४ “भूमियं पतित दन्त^४, इन्दकेतू^५ व^६ पातित ।
गतायु^६ सुक्खकिलेस^६, जिनसासनकारक ॥

२१५ “ततो आमन्तयी सत्था, सावके सासने रते ।
‘गण्हथ नेत्वा’ ज्ञापेथ, तनु सन्नह्यचारिणो ॥ 15

२१६. ‘थूप करोथ पूजेथ, निब्बुतो सो महामति ।
खिप्पाभिञ्जानमेसग्गो, सावको मे वचोकरो ॥

२१७ ‘सहस्समपि चे गाथा, अनत्थपदसञ्जिता ।
एक गाथापद सेय्यो, य सुत्वा उपसम्मति ॥

२१८. ‘यत्थ आपो च पथवी, तेजो वायो न गाधति । 20
न तत्थ सुक्का जोतन्ति, आदिच्चो न^७ पकासति^७ ॥

२१९ ‘न तत्थ चन्दिमा भाति, तमो तत्थ न विज्जति ।
यदा च अत्तना वेदि, मुनिमोनेन ब्राह्मणो ॥

२२० ‘अथ रूपा अरूपा च, सुखदुक्खा विमुच्चति’ । B 131
“इच्चेव अभणी नाथो, तिलोकसरणो मुनि” ॥ 25

१ भूताविट्ठाय - स्या० । २ वीरो - सी०, धीरो - स्या० । ३ बाहितातप - स्या० । ४ दण्ड - स्या० । ५-५ इन्दकेतुव - सी०, इन्दकेतुव - स्या० । ६-६ गतायु सगतक्लेस - सी०, रो० । ७ हुत्वा - स्या०, रो० । ८-८ नप्पकासति - सी०, स्या० ।

इत्थ सुद आयस्मा बाहियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

७ महाकोट्टिकत्थेरअपदानं

- २२१ “पटुमुत्तरो नाम जिनो, सब्बलोकविदू मुनि ।
इतो सतसहस्समिह, कप्पे उप्पज्जि चक्खुमा ॥
- 5 २२२ “ओवादको विज्जापको, तारको सब्बपाणिन ।
देसनाकुसलो बुद्धो, तारेसि जनत बहु ॥
- २२३ “अनुकम्पको कारुणिको, हितेसी सब्बपाणिन ।
सम्पत्ते तित्थिये सब्बे, पञ्चसीले पतिट्ठपि^३ ॥
- २२४ “एव निराकुल आसि, सुञ्जत तित्थियेहि च ।
10 विचित्त अरहन्तेहि, वसीभूतेहि तादिभि ॥
- २२५ “रतनानटुपञ्जासं, उगगतो सो महामुनि ।
कञ्चनग्घियसङ्कासो, वात्तिसवरलक्खणो ॥
- २२६ “वस्ससतसहस्सानि, आयु विज्जति तावदे ।
तावता तिट्ठमानो सो, तारेसि जनत बहु ॥
- 15 २२७ “तदाह हसवतिय^३, ब्राह्मणो वेदपारगू ।
उपेच्च^४ सब्बलोकग^५, अस्सोमि धम्मदेसन ॥
- २२८ “तदा सो सावक वीरो, पभिन्नमतिगोचर^६ ।
अत्थे धम्मे निरुत्ते च, पटिभाने च कोविद ॥
- २२९ “ठपेसि एतदग्गमिह, त सुत्वा मुदितो अह ।
20 ससावक जिनवरं, सत्ताह भोजयि तदा ॥
- २३० “दुस्सेहच्छादयित्वान, ससिस्स बुद्धिसागर^६ ।
निपच्च पादमूलमिह, त ठान पत्थयि अह ॥
- २३१ “ततो अवोच लोकगो, ‘पस्सथेत दिजुत्तम ।
विनत पादमूले^७ मे, कमलोदरसप्पभ ॥

१ कोट्टित्थेरअपदान—सी० । २ पतिट्ठहि— स्या० । ३ हसवतिया— स्या० ।
४-४ उपेत्वा सत्तसारग—सी०, उपेत्वा ०— स्या० । ५ पभिन्नपटिसम्भिद—स्या० ।
६ बुद्धसागर—स्या० । ७ पादमूलमिह—स्या० ।

- २३२ 'बुद्धसेट्ठस्स'^१ भिक्खुस्स, ठानं पत्थयते अय ।
ताय सद्धाय चागेन, सद्धम्मस्सवनेन^२ च ॥
- २३३ 'सब्बत्थ सुखितो हुत्वा, ससरित्वा भवाभवे ।
अनागतमिह अद्धाने, लच्छसे त मनोरथ ॥
- २३४ 'सतसहस्सितो कप्पे, ओक्काककुलसम्भवो ।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति ॥
- २३५ 'तस्स धम्मेषु दायादो, ओग्गसो धम्मनिम्मितो ।
कोट्टिको नाम नामेन, हेस्मति सत्थुसावको' ॥
- २३६ "त सुत्वा मुदितो हुत्वा, यावजीव तदा जिनं ।
मेत्तचित्तो परिचरि, सतो^३ पञ्जासमाहितो ॥
२३७. "तेन कम्मविपाकेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुस देह, तावतिसमगच्छहं ॥
२३८. "सतान तीणिकखत्तु च, देवरज्जमकारयि ।
सतान पञ्चवखत्तु च, चक्कवत्ती अहोसह ॥
२३९. "पदेसरज्ज विपुल, गणनातो असङ्खिय ।
सब्बत्थ सुखितो आसि, तस्स कम्मस्स वाहसा ॥
- २४० "दुवे भवे ससरामि, देवत्ते अथ मानुसे ।
अञ्ज गति न गच्छामि^४, सुचिण्णस्स इदं फल ॥
- २४१ "दुवे कुले पजायामि, खत्तिये अथ^५ ब्राह्मणे ।
"नीचे कुले न जायामि, सुचिण्णस्स इदं फल ॥
- २४२ "पच्छिमे भवे सम्पत्ते, ब्रह्मबन्धु अहोसह ।
सावत्थिय विप्पकुले, पच्चाजातो महद्धने ॥
२४३. "माता चन्दवती नाम, पिता मे अस्सलायनो ।
यदा मे पितर बुद्धो, विनयी^६ सब्बसुद्धिया ॥
- २४४ "तदा पसन्नो सुगते, पब्बजि अनगारिय ।
मोग्गल्लानो आचरियो, उपज्झा^७ सारिसम्भवो ॥

१ सेट्ठ बुद्धस्स - स्या० । २ तेन धम्मस्सवेन - सी०, रो० । ३ यतो - स्या० । ४ जानामि - स्या० । ५ वापि - स्या० । ६ वनयि - स्या० । ७ उपज्झो - सी० ।

- २४५ “केसेसु छिज्जमानेसु, दिट्ठि छिन्ना समूलिका ।
निवासेन्तो च कासाव, अग्रहत्तमपापुणि ॥
- २४६ “अत्थधम्मनिरुत्तीसु, पटिभाने च मे मति ।
पभिन्ना तेन लोकगो, एतदग्गे ठपेसि म ॥
- 5 २४७ “असन्दिट्ठ वियाकासि, उपतिस्सेन पुच्छितो ।
पटिसम्भिदासु तेनाह, अग्गो सम्बुद्धसासने ॥
- २४८ “किलेसा ज्ञापिता मय्हं पे० विहरामि अनासवो ॥
- २४९ “स्वागत वत मे आसि पे० कतं बुद्धस्स सासन ॥
- २५० “पटिसम्भिदा चतस्सो पे०. कत बुद्धस्स सासन” ॥
- 10 इत्थं सुद आयस्मा महाकोट्टिको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

८ उरुवेळकस्सपत्थेरअपदानं

- २५१ “पटुमुत्तरो नाम जिनो, मब्बलोकविदू मुनि ।
इतो सतसहस्समिह, कप्पे उप्पज्जि चक्खुमा ॥
- २५२ “ओवादको विज्जापको, नारको सब्बपाणिन ।
15 देसनाकुसलो बुद्धो, तारेसि जनत बहु ॥
२५३. “अनुकम्पको कारुणिको, हितेसी सब्बपाणिन ।
सम्पत्ते तित्थिये सब्बे, पञ्चसीले पतिट्ठपि ॥
- २५४ “एवं निराकुलं आसि, सुज्जात तित्थियेहि च ।
विचित्त अरहन्तेहि, वसीभूतेहि तादिभि ॥
- 20 २५५ “रतनानट्टपञ्जास, उग्गतो सो महामुनि ।
कञ्चनग्घियसङ्कासो, वात्तिसवरलक्खणो ॥
- २५६ “वस्ससतसहस्सानि, आयु विज्जति तावदे ।
तावता तिट्ठमानो सो, तारेसि जनत बहु ॥
- २५७ “तदाहं हसवतिया, ब्राह्मणो साधुमम्मतो ।
25 उपेच्च लोकपज्जोत, अस्सोसि धम्मदेसन ॥

- २५८ “तदा महापरिसमिति^१, महापरिससावकं ।
ठपेन्तं एनदग्गमिह, सुत्वान मुदितो अहं ॥
२५९. “महता परिवारेन, निमन्तेत्वा महाजिनं ।
ब्राह्मणान सहस्सेन, सहदानमदासह ॥
२६०. “महादानं ददित्वान, अभिवादिय नायक । 5
एकमन्त^२ ठितो हट्ठो, इद वचनमब्रवि ॥
२६१. ‘तयि सद्धाय मे वीर, अधिकारगुणेन च ।
परिसा महती होतु, निव्वत्तस्स तहि तहि’ ॥
- २६२ “तदा अबोच परिस, गजगज्जितमुस्सरो ।
करवीकस्तो^३ सत्था, ‘एतं पस्मथ ब्राह्मणं ॥ 10
- २६३ ‘हेमवण्ण महावाहु, कमलाननलोचन ।
उदग्गतनुज^४ हट्ठं, सद्धवन्त^५ गुणे मम ॥
२६४. ‘एस पत्थयते^६ ठान, सीहघोसस्स^७ भिक्खुनो ।
अनागतमिह अद्धाने, लच्छसे त मनोरथ ॥
- २६५ ‘सतसहस्सितो कप्पे, ओक्काककुलसम्भवो । 15
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति ॥
- २६६ ‘तस्स धम्मेषु दायादो, ओरसो धम्मनिम्मितो ।
कस्सपो नाम गोत्तेन, हेस्सति सत्थु सावको’ ॥
- २६७ “इतो द्वेनवुते कप्पे, अहु सत्था अनुत्तरो ।
अनूपमो असदिसो, फुस्सो लोकगनायको ॥ 20
- २६८ “सो च^८ सब्ब तमं हन्त्वा, विजटेत्वा महाजट ।
वस्सते अमत वुट्ठि, तप्पयन्तो सदेवक ॥
- २६९ “तदा हि बाराणसिय, राजा पच्चा अहुमहसे । B 135
भातरोम्ह तयो सब्बे, संविसट्ठा व राजिनो ॥
- २७० “वीरङ्गरूपा बलिनो, सङ्गामे अपराजिता । 25
तदा कुपितपच्चन्तो, अम्हे आह महीपति ॥

१ महा परिसमिति - स्या० । २ एकमन्ते - सी० । ३ करविकरुदो - स्या० ।
स्या० । ४ उदग्गतनुज - स्या० । ५ सद्धवन्त - सी०, स्या० । ६-६ पत्थयि त ठान,
सीह सरस्स - स्या० । ७ वे - स्या० ।

२७१. 'एथ गन्त्वान पच्चन्त, सोधेत्वा^१ अट्टवीबलं^२ ।
खेम विजिरित^३ कत्वा, पुन^४ देथा ति भासथ^५ ॥
- २७२ "ततो मयं अवोचुम्ह, यदि देय्यासि नायक ।
उपट्टानाय अम्हाकं, साधयिस्साम वो^६ ततो ॥
- ५ २७३. "ततो मयं लद्धवरा, भूमिपालेन पेसिता ।
निक्खित्तसत्थ पच्चन्तं, कत्वा पुनरुपच्च^७ तं ॥
२७४. "याचित्वा सत्थुपट्टान, राज्ञान लोकनायक ।
मुनिवीरं^८ लभित्वान, यावजीव यजिम्ह त ॥
- २७५ "महग्घानि च वत्थानि, पणीतानि रसानि च ।
१० सेनासनानि रम्मानि, भेसज्जानि हितानि च ॥
- २७६ "दत्वा ससङ्घमुनिनो^९, धम्मेनुप्पादितानि नो ।
सीलवन्तो कारुणिका, भावनायुत्तमानसा ॥
- २७७ "सद्धा^{१०} परिचरित्वान, मेत्तचित्तेन नायकं ।
निब्बुते तम्हि लोकगो, पूजं कत्वा यथाबलं ॥
- १५ २७८ "ततो चुता सन्तुसितं^{११}, गता तत्थ महासुखं ।
अनुभूता मय सत्त्वे, बुद्धपूजायिद फलं ॥
२७९. "मायाकारो^{१२} यथा रङ्गे^{१३}, दस्सेसि^{१४} विकति बहु^{१५} ।
तथा भवे भमन्तोह^{१६}, विदेहाधिपती अहु^{१७} ॥
- २८० "गुणाचेळस्स वाक्येन, मिच्छादिट्ठिगतासयो^{१८} ।
२० नरकं मग्गमारुहो, रुचाय^{१९} मम धीतुया ॥
२८१. "ओवाद नादियित्वान, ब्रह्मना नारदेनह ।
बहुधा ससितो^{२०} सन्तो, दिट्ठि हित्वान पापिक ॥
- २८२ "पूरयित्वा विसेसेन, दस कम्मपथानिह^{२१} ।
हित्वान देहमगमि, सम्म सभवन यथा ॥

१ साधेत्वा - स्या० । २ अट्टविबल - सी०, अवनिबल - स्या० । ३ म विजित - सी०, स्या० । ४-४ पुनरेथा ति भासथ - सी०, पुनरेथा ति सासथ - स्या० । ५ ते - स्या० । ६ पुनरुपेच्च - सी०, स्या० । ७ मुनिवर - स्या० । ८ ससङ्घस्स मुने - सी०, रो० । ९ सदा - सी०, स्या० । १० तार्वर्तम - स्या० । ११-११ मालाकारो यथाबलद्वो - स्या०, रो० । १२-१२ दस्सेति विकती बहु - सी०, दस्सेति ० - स्या० । १३ भवन्तोह - स्या० । १४ अहु - स्या० । १५ मिच्छादिट्ठिगतासयो - स्या० । १६ रुचाय - सी० । १७ सासितो - सी०, स्या० । १८ कम्मपथे अहु - स्या० ।

२८३. “पच्छिमे भवे मम्पत्ते, ब्रह्मवन्धु अहोमह ।
वाराणसिय फीताय^१, जातो विष्पमहाकुले^२ ॥
२८४. “मच्चुब्ध्याधिजराभीतो, ओगाहेत्वा^३ महावन^४ ।
निब्बान पदमेमन्तो, जटिलेमु पग्ग्वजि ॥
२८५. “तदा द्वे भातरो मय्ह, पग्ग्वजिमु मया मह । 5
उरुवेळाय^५ मापेत्वा, अस्सम निवसि अह ॥
२८६. “कस्सपो नाम गोत्तेन, उरुवेळनिवासिको^६ ।
ततो मे आसि पञ्जत्ति, उरुवेळकस्सपो^७ इति^८ ॥
२८७. “नदीसकासे भाता मे, नदीकस्सपसव्हयो^९ ।
आसी^{१०} सकासनामेन^{११}, गयाय^{१२} गयाकस्सपो^{१३} ॥ 10
२८८. “द्वे सतानि कनिट्टस्स, तीणि मज्झस्स भातुनो ।
मम पञ्च सतानूना, सिस्सा सव्वे ममानुगा ॥
२८९. “तदा उपेच्च मं बुद्धो, कत्वान^{१४} विविधानि^{१५} मे ।
पाटिहीरानि लोकग्गो, विनेसि नरसारथि ॥
२९०. “सहस्सपरिवारेन, अहोसि एहि-भिकवुको । 15
तेहेव सह सव्वेहि, अरहत्तमपापुणि ॥
२९१. “ते^{१६} चेवञ्जे च^{१७} बहवो, सिस्सा^{१८} म परिवारयु ।
सासितुं च समत्थोह, ततो म इसिसत्तमो ॥
२९२. “महापरिसभावस्मि, एतदग्गे ठपेसि म ।
अहो बुद्धे कत कार, सफल मे अजायथ ॥ 20
२९३. “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
२९४. “स्वागतं वत मे आसि पे० कतं बुद्धस्स सासनं ॥
२९५. “पटिसम्भिदा चतस्सो . . पे० कतं बुद्धस्स सासनं” ॥

१ फीताय - स्या० । २ विष्पकुले अह - स्या० । ३-३ जह्तिवान महावन - सी०; जह्तिवा च महावन - रो० । ४ उरुवेलाय - सी०, स्या० । ५ उरुवेळनिवासिको - सी०, उरुवेलाय निवसि - स्या० । ६-६ उरुवेलाय कस्सपो - स्या० । ७ नदीकस्सप अव्हयो - सी० । ८-८ आसिप्पकासो नामेन - स्या० । ९-९ गयाय गयकस्सपो - सी०, स्या० । १०-१० कत्वा नानाविधानि - सी० । ११-११ ते च अञ्जे व - स्या० ।

इत्थ सुद आयस्मा उरुवेळकस्सपो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

६ राधत्थेरअपदान

- २६६ “पदुमुत्तरो नाम जिनो, सब्वलोकविदू मुनि ।
इतो सतसहस्सस्मिह, कप्पे उप्पज्जि चक्खुमा ॥
- 5 २६७ “ओवादको विञ्जापको, तारको सब्वपाणिन ।
देसनाकुसलो बुद्धो, तारेसि जनत बहु ॥
- २६८ “अनुकम्पको कारुणिको, हित्तेसी सब्वपाणिन ।
सम्पत्ते तित्थिये सब्बे, पञ्चसीले पतिट्ठपि ॥
- २६९ “एवं निराकुल आसि, सुञ्जत तित्थियेहि च ।
10 विचित्त अरहन्तेहि, वसीभूतेहि तादिभि ॥
- ३०० “रतनानट्टपञ्जास, उगगतो सो महामुनि ।
कञ्चनग्घियसङ्कासो, वात्तिसवरलक्खणो ॥
३०१. “वस्ससतसहस्सानि, आयु विज्जति तावदे ।
तावता तिट्ठमानो सो, तारेसि जनतं बहु ॥
- 15 ३०२. “तदाह हसवतिय, ब्राह्मणो मन्नपारगू ।
उपेच्च त नरवर, अस्सोसि धम्मदेसन ॥
३०३. “पञ्जापेन्त महावीर, परिसासु विसारद ।
पटिभानेय्यक भिक्खु, एतदग्गे विनायक ॥
३०४. “तदाह कार कत्वान, ससङ्खे लोकनायके ।
20 निपच्च सिरसा पादे, त ठान अभिपत्थयि ॥
३०५. “ततो म भगवा आह, सिज्जीनिक्खसमप्पभो ।
सरेन रजनीयेन, किलेसमलहारिना ॥
- B 138 ३०६. ‘सुखी भवस्सु दीघायु, सिज्जतु^१ पणिधी तव ।
ससङ्खे मे कतं कार, अतीव विपुल तया ॥
- 25 ३०७. ‘सतसहस्सितो कप्पे, ओक्काककुलसम्भवो ।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति ॥

३०८. 'तस्स धम्मेषु दायादो, ओरसो धम्मनिम्मितो ।
राधो ति नामधेय्येन, हेस्सति सत्थु सावको ॥
- ३०९ 'स' ते हेतुगुणे तुट्ठो, सक्कपुत्तो नरामभो' ।
पटिभानेय्यकानग्ग, पञ्जपेस्सति नायको' ॥
३१०. "तं सुत्वा मुदितो हुत्वा, यावजीवं तदा जिनं । 5
मेत्तचित्तो परिचरि, सतो' पञ्जासमाहितो ॥
३११. "तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुस देह, तावतिसमगच्छह ॥
३१२. "सतानं तीणिक्वत्तु च, देवरज्जमकारयि ।
सतानं पञ्चक्खत्तु च, चक्कवत्ती अहोसह ॥ 10
- ३१३ "पदेसरज्जं विपुल, गणनातो असङ्खियं ।
सव्वत्थ मुखितो आमि, तस्स कम्मस्स वाहसा ॥
३१४. "पच्छिमे भवे सम्पत्ते, गिरिव्वजपुरुत्तमे ।
जातो विप्पकुले निद्धे, विकलच्छादनासने ॥
३१५. "कटच्छुभिक्ष पादासि, सारिपुत्तस्स तादिनो । 15
यदा जिण्णो च वुट्ठो च, तदाराममुपागमि ॥
३१६. "पव्वजति' न म कोचि', जिण्णदुव्वलथामक ।
तेन दीनो विवण्णङ्गो, सोको' चासि तदा अह ॥
- ३१७ "दिस्वा महाकारुणिको, मममाह' महामुनि ।
'किमत्थं पुत्त सोकट्ठो, ब्रूहि ते चित्तज रुज' ॥ 20
३१८. 'पव्वज्जं न लभे वीर, स्वाक्खाते तव सासने ।
तेन सोकेन दीनोस्मि, सरण होहि नायक' ॥
३१९. "तदा भिक्खू समानेत्वा, अपुच्छि' मुनिसत्तमो । B, 139
'इमस्स अधिकारं ये, सरन्ति' ब्याहरन्तु ते' ॥
३२०. "सारिपुत्तो तदावोच, 'कारमस्स सरामहं । 25
कटच्छुभिक्षं दापेसि, पिण्डाय चरतो मम' ॥

१-१ इदं पादद्वयं स्या० पोत्थके नत्थि । २ यतो - स्या० । ३-३ पव्वजेन्ति न म
केचि - सी०, स्या०, रो० । ४ सोकी - सी० । ५ ममाह सो - सी०, ममाह च - रो० ।
६ आपुच्छि - सी० । ७. सरन्ता - स्या०, रो० । ८. मम - स्या० ।

- ३२१ 'साधु साधु कतञ्जूसि, सारिपुत्त इमं तुवं ।
पब्बाजेहि दिज बुद्धं, हेस्सताजानियो^१ अयं' ॥
- ३२२ "ततो अलत्थ पब्बज्जं, कम्मवाचोपसम्पदं ।
न चिरेनेव कालेन, पापुणि आसवक्खयं ॥
- ५ ३२३ "मक्कच्च मुनिनो वाक्य, सुणामि^२ मुदितो यतो^३ ।
पटिभानेय्यकानग्ग, ततो मं ठपयी जिनो ॥
- ३२४ "किलेसा ज्ञापिता मय्हं पे० विहरामि अनासवो ॥
- ३२५ "स्वागतं वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासनं ॥
- ३२६ "पटिसम्भिदा चतस्सो पे०. कतं बुद्धस्स सासनं" ॥
- १० इत्थ मुद आयस्मा राधो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

१०. मोघराजत्थेरअपदानं

३२७. "पदुमुत्तरो नाम^४ जिनो, सब्बलोकविदू^५ मुनि ।
इतो सतसहस्सम्हि, कप्पे उप्पज्जि चक्खुमा ॥
- ३२८ "ओवादको विञ्जापको, तारको सब्बपाणिनं ।
१५ देसनाकुसलो बुद्धो, तारेसि जनतं बहुं ॥
- ३२९ "अनुकम्पको कारुणिको, हितेसी सब्बपाणिनं ।
सम्पत्ते तित्थिये सब्बे, पञ्चसीले पतिट्ठपि ॥
- ३३० "एव निराकुल आसि, सुञ्जत तित्थियेहि च ।
विचित्त अरहन्तेहि, वसीभूतेहि तादिभि ॥
- B. 140 20 ३३१. "रतनानट्टपञ्जासं, उगगतो सो महामुनि ।
कञ्चनग्घियसङ्कासो, वात्तिसवरलक्खणो ॥
- ३३२ "वस्ससतसहस्सानि, आयु विज्जति तावदे ।
तावता तिट्ठमानो सो, तारेसि जनतं बहुं ॥
- ३३३ "तदाह हसवतियं, कुले अञ्जतरे अहुं ।
२५ परकम्मायने युत्तो, नत्थि मे किञ्चि सं धनं ॥

१ हस्सति पूजनियो - स्या० । २ सुणामि - सी० । ३ सतो - रो० ।
४-४. लोकविदू, सब्बलोकहितो - स्या० ।

- ३३४ “पटिक्कमनसालायं, वसन्तो कतभूमियं ।
अग्नि उज्जालयि तत्थ, दब्ध^१ कण्हासि सा मही^२ ॥
३३५. “तदा परिससि नाथो, चतुसच्चपकासको ।
सावकं सम्पक्कित्तिसि, लूखचीवरधारक ॥
- ३३६ “तस्स तम्हि गुणे तुट्ठो, पणिपच्च^३ तथागतं ।
लूखचीवरधारगं, पत्थयि ठानमुत्तम ॥ 5
३३७. “तदा अवोच भगवा, सावके पदुमुत्तरो ।
‘पस्सथेत पुरिसक, कुचेल तनुदेहक ॥
- ३३८ ‘पीतिप्पसन्नवदनं, मद्धाधनसमन्वित ।
उदगतनुज हट्ठ, अचलं सालपिण्डत ॥ 10
- ३३९ ‘एसो पत्थेति तं ठानं, सच्चसेनस्स भिक्खुनो ।
लूखचीवरधारिस्स, तस्म वण्णसिनासयो^४ ॥
- ३४० “तं सुत्वा मुदितो हुत्वा, निपच्च मिग्मा जिन ।
यावजीव मुभ कम्म, कग्गित्वा जिनमामने ॥
- ३४१ “तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुस देह, तावतिसूपगो^५ अह^६ ॥ 15
- ३४२ “पटिक्कमनसालाय, भूमिदाहककम्मुना^७ ।
समसहस्स निरये, अडय्ह वेदनाट्टितो ॥
- ३४३ “तेन कम्मावसेसेन, पच्च जातिसनानिह ।
मनुस्सो कुलजो हुत्वा, जातिया लक्खणङ्कितो ॥ 20
- ३४४ “पच्च जातिसतानेव, कुट्टरोगसमप्पितो ।
महादुक्ख अनुभावि, तस्स कम्मस्स वाहसा ॥ B 141
३४५. “इमस्मि भट्ठके कप्पे, उपरिट्ठ यसस्सिनं ।
पिण्डपातेन तप्पेसि, पसन्नमानसो अह ॥
- ३४६ “तेन कम्मविसेसेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुस देह, तावतिसमगच्छह ॥ 25

१-१ दब्ध कण्हासिया ० - सी०, रो०, डय्हकण्हा मिलामही - स्या० । २ पतिपज्ज - स्या० । ३ वण्णगतासयो - सी०, स्या०, रो० । ४-४ तावतिस अगच्छह - स्या० । ५ भूमिदाहनकम्मुना - स्या० ।

- ३४७ “पच्छिमे भवे सम्पत्ते, अजायि खत्तिये कुले ।
पितुनो अच्चयेनाह, महारज्जसमप्पितो ॥
- ३४८ “कुट्टरोगाधिभूतोह^१, न रति न सुख लभे ।
मोघं रज्ज सुख यस्मा, मोघराजा ततो अह ॥
- 5 ३४९. “कायस्स दोसं दिस्वान, पब्बजि अनगारियं ।
बावरिस्स दिजग्गस्स, सिस्सत्तं अज्झपागमि ॥
३५०. “महता परिवारेन, उपेच्च नरनायकं ।
अपुच्छि निपुणं पञ्चं, तं वीरं वादिसूदन ॥
३५१. ‘अयं लोको परो लोको, ब्रह्मलोको सदेवको ।
10 दिट्ठि^२ नो^३ नाभिजानामि, गोतमस्स यसस्सिनो ॥
३५२. ‘एवाभिव्वन्तदस्सावि, अत्थि पञ्हेन आगमं ।
कथं लोकं अव्वेक्खन्तं, मच्चुराजा न पस्सति’ ॥
३५३. ‘सुञ्जातो लोकं अव्वेक्खस्सु, मोघराज सदा सतो ।
अत्तानुदिट्ठि ऊहच्च, एव मच्चुतरो^३ सिया ॥
- 15 ३५४. ‘एव लोक अव्वेक्खन्त, मच्चुराजा न पस्सति’ ।
“इति म अभणि बुद्धो, सब्बरोगतिकिच्छको ॥
- ३५५ “सह गाथावसानेन, केसमस्सुविवज्जितो ।
कासाववत्थवसनो, आसि भिक्खु तथारहा^४ ॥
३५६. “सङ्घिकेसु विहारेसु, न वसि रोगपीळितो ।
20 मा विहारो पदुस्सी ति, वातरोगेहि^५ पीळितो^५ ॥
३५७. “सङ्कारकूटा^६ आहित्वा^६, सुसाना रथिकाहि च ।
ततो सङ्घाटि^७ करित्वा^७, धारयि लूखचीवरं ॥
३५८. “महाभिसक्को तस्मि मे, गुणे तुट्ठो विनायको ।
लूखचीवरधारीनं, एतदग्गे ठपेसि म ॥
- 25 ३५९. “पुञ्जापापपरिक्खीणो, सब्बरोगविवज्जितो ।
सिखी व अनुपादानो, निब्बायिस्समनासवो ॥

१ कुट्टरोगाभिभूतोह — सी०, स्या० । २-२ दिट्ठानो — सी०, दिट्ठ नो — रो०; दिट्ठि ते — स्या० । ३ मच्चुत्तरो — स्या० । ४ तथारह — स्या० । ५-५ वाचायाभिसुपीळितो — स्या०, रो० । ६-६. ० आहत्वा — सी०, सङ्कारकूटा आहत्वा — स्या० । ७-७. सङ्घाटिक कत्वा — सी०, ० करित्वान — स्या० ।

३६० “किलेसा ज्ञापिता मय्हं . पे० . विहरामि अनासवो ॥

३६१ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥

३६२ “पटिसम्भिदा चनस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा मोघराजा थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

5

कच्चायनवग्गो^१ चतुपञ्चासमो ।

तस्सुद्धानं

कच्चानो वक्कली थेरो, महाकप्पिनसव्हयो ।

दब्बो कुमारनामो च, वाहियो कोट्टिको वसी ॥

उरुवेळकम्सपो राधो, मोघराजा च पण्डितो ।

तीणि गाथासतानेत्थ, बामट्ठि^२ चेव पिण्डिता ॥

—:०:—

५५. भदियवग्गो

१. लकुण्डभदियत्थेरअपदानं

- B 143
- १ “पदुमुत्तरो नाम जिनो, सब्बधम्मेषु^१ चक्खुमा^१ ।
इतो सतसहस्समिह, कप्पे^२ उप्पज्जि नायको ॥
 २. “तदाहं हंसवतियं, सेट्ठिपुत्तो महद्धनो^३ ।
जङ्घाविहार^४ विचर, सङ्घारामं अगच्छह ॥
 - 5 ३ “तदा सो लोकपज्जोतो, धम्म देसेसि नायको ।
मज्जुस्सरान^५ पवर, सावक अभिकित्तयि ॥
 ४. “तं सुत्वा मुदितो हुत्वा, कारं कत्वा महेसिनो ।
वन्दित्वा सत्थुनो पादे, त ठानमभिपत्थयि ॥
 - ५ “तदा बुद्धो वियाकासि, सङ्घमज्जे विनायको ।
10 ‘अनागतमिह अद्धाने, लच्छसे त मनोरथ ॥
 - ६ ‘सतसहस्सितो कप्पे, ओक्काककुलसम्भवो ।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति ॥
 - ७ ‘तस्स धम्मेषु दायादो, ओरसो धम्मनिम्मित्तो ।
भदियो नाम नामेन, हेस्सति सत्थु सावको’ ॥
 - 15 ८. “तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुस देह, तार्वतिसमगच्छह ॥
 - ९ “द्वेनवुत्ते इतो कप्पे, फुस्सो उप्पज्जि नायको ।
दुरासदो दुप्पसहो^६, सब्बलोकुत्तमो जिनो ॥
 - १० “चरणेन च सम्पन्नो, ब्रह्मा^७ उजु पतापवा ।
हितेसी-सब्बसत्तान^८, बहं मोचेसि बन्धना ॥
 - 20 ११. “नन्दारामवने^९ तस्स, अहोसि फुस्सकोकिलो^{१०} ।
गन्धकुटिसमासन्ने, अम्बरुक्खे वसामह ॥

१-१ सब्बधम्मान पारग् - स्या० । २ लोके - स्या० । ३ महाधनो - सी० ।
४ जङ्घाविहार - स्या० । ५ मधुरस्सरान - स्या० । ६ दुप्पसहो - स्या० । ७ ब्रह्मा -
स्या० । ८ सब्बपाणीन - सी० । ९ नन्दारामवरे - स्या० । १० पुस्सकोकिलो - सी०,
स्या० ।

- १२ “तदा पिण्डाय गच्छन्तं, दक्खिण्यं जिनुत्तमं ।
दिस्वा चित्तं पसादेत्वा, मञ्जुनाभिनिक्कूजहं” ॥
- १३ “राजुय्यानं तदा गन्त्वा, सुपक्कं कनकत्तच ।
अम्बपिण्डं गहेत्वान, सम्बुद्धस्सोपनामयि ॥
- १४ “तदा मे चित्तमञ्जाय, महाकारुणिको जिनो ।
उपट्ठाकस्स हत्थतो, पत्तं पग्गण्हि नायको ॥
१५. “अदासि हट्ठचित्तोह^१, अम्बपिण्डं महामुने ।
पत्ते पक्खिप्प पक्खेहि, पञ्जलि^३ कत्वा न मञ्जुना ॥
१६. “सरेन रजनीयेन, सवनीयेन वग्गुना^४ ।
वस्सन्तो बुद्धपूजत्थ, नीळ^५ गन्त्वा निपज्जह ॥
१७. “तदा मुदितचित्तं म, बुद्धपेमगतासयं ।
सकुणग्घि उपागन्त्वा, घातयी दुट्ठमानसो ॥
१८. “ततो चुतोहं तुसिते, अनुभोत्वा महासुखं ।
मनुस्सयोनिमागच्छि, तस्स कम्मस्स वाहसा ॥
१९. “इमम्हि भद्दके कप्पे, ब्रह्मबन्धु महायसो ।
कस्सपो नाम गोत्तेन, उप्पज्जि वदत वरो ॥
- २० “सासन जोतयित्वा सो, अभिभुय्य कुतित्थिये ।
विनयित्वान वेनेय्ये, निब्बुतो सो ससावको ॥
२१. “निब्बुते तम्हि लोकग्गे, पसन्ना जनता बह ।
पूजनत्थाय बुद्धस्स, थूप कुब्बन्ति सत्थुनो ॥
- २२ ‘सत्तयोजनिक थूप, सत्तरतनभूसित ।
करिस्साम^६ महेसिस्स’, इच्चेव मन्तयन्ति ते ॥
२३. “किकिनो कासिराजस्स, तदा सेनाय नायको ।
हुत्वाह अप्पमाणस्म, पमाणं चेतिये वदि ॥
२४. “तदा ते मम वाक्येन, चेतिय योजनुग्गत ।
अकमु नरवीरस्स, नानारतनभूसित ॥

१ मञ्जुनादेन कूजह — सी०, रो० । २ तुट्ठचित्तोह — सी० । ३ पक्खेहञ्जलि — सी० । ४ मञ्जुना — स्या० । ५ निळ — स्या०, रो० । ६ कारेस्साम — स्या० ।

२५ “तेन कम्मेन मुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुस देहं, तावतिसमगच्छह ॥

२६ “पच्छिमे च भवे दानि, जातो सेट्टिकुले अह ।
सार्वत्थिय पुरवरे, इद्धे फीते महद्धने ॥

२७ “पुरप्पवेसे मुगतं, दिस्वा विम्हितमानसो ।
पब्बजित्वान न चिर, अरहत्तमपापुणि ॥

२८ “चेतियस्स पमाणं यं, अकरि तेन कम्मुना ।
लकुण्डकसरीरोहं^१, जातो परिभवारहो^२ ॥

२९ “सरेन मधुरेणाहं, पूजित्वा^३ इसिसत्तम ।
मञ्जुस्सरान भिक्खूनं, अगगतमनुपापुणि ॥

३० “फलदानेन बुद्धस्स, गुणानुस्सरणेन च ।
सामञ्जाफलमम्पन्नो, विहरामि अनासवो ॥

३१. “किलेसा ज्ञापिता मय्ह, भवा सब्बे समूहता ।
नागो व बन्धन छेत्वा, विहरामि अनासवो ॥

३२. “स्वागतं वत मे आसि, बुद्धसेट्ठस्स सन्तिके ।
तिस्सो विज्जा अनुप्पत्ता, कत बुद्धस्स सासनं ॥

३३ “पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे ।
छळभिज्जा सच्छिकता, कत बुद्धस्स सासनं” ॥

इत्थं सुदं आयस्मा लकुण्डभदियो थेरो इमा गाथायो

अभासित्था ति ।

२ कङ्कारेवतत्थेरअपदानं

३४. “पदुमुत्तरो नाम जिनो, सब्बधम्मेषु चक्खुमा ।
इतो सतसहस्समिह, कप्पे उप्पज्जि नायको ॥

३५. “सीहहनु ब्रह्मागिरो, हसदुन्दुभिनिस्सनो^४ ।
नागविवकन्तगमनो, चन्दसूरादिकप्पभो ॥

१ लकुण्टक ० - सी०, स्या० । २ परिभवारहो - स्या० । ३ पूजेत्वा - सी०, स्या० । ४ हसदुन्दुभिनिस्सरो - सी०, ० सावनो - स्या०, ० निस्सवनो - रो० ।

३६. “महामती महावीरो, महाज्ञायी महाबलो^१ ।
महाकारुणिको नाथो, महातमपनूदनो^२ ॥
- ३७ “स कदाचि तिलोकगो, वेनेय्य^३ विनयं बहु^४ ।
धम्मं देसेसि सम्बुद्धो, सत्तासयविदू^५ मुनि ॥
३८. “ज्ञायि ज्ञानरतं वीरं, उपसन्त अनाविलं । 5
वण्णयन्तो परिसत्ति, तोसेसि^६ जनत जिनो ॥
३९. “तदाहं हसवतिय, ब्राह्मणो वेदपारगू ।
धम्मं सुत्वान मुदितो, त ठानमभिपत्थयि ॥
४०. “तदा जिनो वियाकासि, सङ्खमज्जे विनायको ।
‘मुदितो होहि त्वं ब्रह्मो, लच्छसे त मनोरथ ॥ 10
- ४१ ‘सतसहस्सितो कप्पे, ओक्काककुलसम्भवो ।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति ॥
- ४२ ‘तस्स धम्मेषु दायादो, ओरसो धम्मनिम्मितो ।
रेवतो नाम नामेन, हेस्सति सत्थु सावको’ ॥
४३. “तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च । 15
जहित्वा मानुस देह, तावतिसमगच्छहं ॥
४४. “पच्छिमे च भवे दानि, जातोह कोलिये पुरे ।
खत्तिये कुलसम्पन्ने, इद्धे फीते महद्धने ॥
४५. “यदा कपिलवत्थुस्मि, बुद्धो धम्ममदेसयि ।
तदा पसन्नो सुगते, पब्बजि अनगारिय ॥ 20
४६. “कङ्खा मे बहुला आसि, कप्पाकप्पे तहि तहि ।
सब्बं त विनयी बुद्धो, देसेत्वा धम्ममुत्तम ॥
- ४७ “ततोह तिण्णससारो, सदा ज्ञानसुखे रतो ।
विहरामि तदा बुद्धो, म दिस्वा एतदब्रवि ॥
४८. ‘या काचि कङ्खा इध वा हुर वा, 25 B. 147
सकवेदिया वा परवेदिया वा ।
ये^७ ज्ञायिनो ता पजहन्ति सब्बा,
आतापिनो ब्रह्मचरियं चरन्ता’ ॥

१ महागति - स्या०, महाहितो - रो० । २ महातमविघ्नसनी - स्या०, महा-
तमविसूदनो - रो० । ३-३ वेनेय्ये विनयि बहु - सी० । ४ सत्तचित्तविदू - स्या० ।

४६ “सनसहस्से कत कम्म, फल दस्सेसि मे इध ।
सुमुत्तो^१ सरवेगो व, किलेसे ज्ञापयि मम ॥

५० “ततो ज्ञानरत^२ दिस्वा^३, बुद्धो लोकन्तगू मुनि ।
ज्ञायीन भिक्खून ग्रगो, पञ्जापेति^३ महामति ॥

५१. “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥

५२. “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासनं ॥

५३ “पट्टिसम्भिदा चनस्सो पे० कत बुद्धस्स सासनं” ॥

इत्थ सुद आयस्मा कङ्खारेवतो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

३ सीवलित्थेरअपदानं

५४ “पदुमुत्तरो नाम जिनो, सब्बधम्मेषु चक्खुमा ।
इतो सतसहस्समिह, कप्पे उप्पज्जि नायको ॥

५५ “सील तस्स असङ्खेय्य, समाधि वजिरूपमो ।
असङ्खेय्य जाणवर, विमुत्ति च अनोपमा ॥

५६. “मनुजामरनागान^४, ब्रह्मान च समागमे ।
समणब्राह्मणाकिण्णे, धम्मं देसेसि नायको ॥

५७ “ससावक महालाभि, पुञ्जवन्तं जुतिन्धर ।
ठपेसि एतदग्गमिह, परिसासु विसारदो ॥

५८. “तदाह खत्तियो आसि, नगरे हससब्बहये ।
मुत्वा जिनस्स त वाक्यं, सावकस्स गुणं बहु ॥”

५९ “निमन्तयित्वा सत्ताहं, भोजयित्वा ससावकं ।
महादान ददित्वान, त ठानमभिपत्थयिं ॥

६० “तदा मं विनत पादे, दिस्वान पुरिसासभो ।
सरेन^५ महता वीरो^५, इदं^६ वचनमब्रवि ॥

१ समुत्तो - स्या० । २-२ म ज्ञाननिरत दिस्वा - स्या० । ३ पञ्जापेति -
सी०, स्या० । ४ मनुजामरुनागान - स्या० । ५-५ सुस्सरेन महावीरो - सी०, रो०, ०
धीरो - स्या० । ६ इमे - स्या० ।

- ६१ “ततो जिनस्म वचनं, सोतुकामा महाजना ।
देवदानवगन्धब्बा^१, ब्रह्मानो च महिद्विका ॥
- ६२ “समणब्राह्मणा चैव, नमस्सिमु कतञ्जली ।
‘नमो ते पुरिसाजञ्ज, नमो ते पुरिसुत्तम ॥
- ६३ ‘खत्तियेन महादान, दिन्न सत्ताहिक^२ पि वो^३ ।
सोतुकामा फल तस्स, व्याकरोहि महामुने^४ ॥
- ६४ “ततो अवोच भगवा, ‘सुणाथ मम भासित ।
अप्पमेय्यम्हि बुद्धम्हि, ससङ्खम्हि^५ पतिट्ठिता^६ ॥
- ६५ ‘दक्खिणा^७ ताय^८ को वत्ता, अप्पमेय्यफला हि सा ।
अपि चे स महाभोगो, ठान पत्थेति उत्तम ॥
- ६६ ‘लाभी विपुललाभान, यथा भिक्खु सुदस्सनो ।
तथाह पि भवेय्य ति, लच्छसे^९ त अनागते ॥
६७. ‘सतसहस्सितो कप्पे, ओक्काककुलसम्भवो ।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति ॥
- ६८ ‘तस्स धम्मेसु दायादो, ओरसो धम्मनिम्मित्तो ।
सीवल्लि नाम नामेन, हेस्सति सत्थु सावको^{१०} ॥
- ६९ “तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुस देहं, तावतिसूपगो^{११} अहं^{१२} ॥
७०. “एकनवुत्तितो कप्पे, विपस्सी लोकनायको ।
उप्पज्जि चारुदस्सनो^{१३}, सब्बधम्मविपस्सको ॥
- ७१ “तदाह बन्धुमतियं, कुलस्सञ्जतरस्स च ।
दयितो पस्सितो^{१४} चैव, आसि कम्मन्तवावटो^{१५} ॥
- ७२ “तदा अञ्जतरो पूगो^{१६}, विपस्सिस्स महेसिनो ।
परिवेस^{१७} अकारयि^{१८}, महन्तमतिविस्सुतं ॥

5

10

15

20

B. 149

१ देवता अथ गन्धब्बा - स्या० । २-२. सत्ताहिक मि वो - सी०, सत्ताहकाधिक - स्या०, सत्ताहिक विभो - रो० । ३ महामुनि - स्या० । ४-४ सङ्खम्हि सुप्पतिट्ठिता - सी०, रो० । ५-५ दक्खिणादाय - स्या०, रो० । ६ लच्छसे - सी० । ७-७ तावतिस अगञ्जह - स्या० । ८ चारुनयनो - सी०, स्या० । ९ पत्थितो - सी०, वुत्तितो - स्या० । १० कम्मन्तव्यावटो - सी०, स्या०, रो० । ११ पुगो - स्या० । १२-१२ परिवेण अकारेसि - स्या०, रो० ।

- ७३ “निद्रिते च महादाने^१, ददु खज्जकमञ्चित^२ ।
नव दधि मधु चैव, विचिन नेव अद्दसु ॥
- ७४ “तदाह त गहेत्वान, नव दधि मधु पि च ।
कम्मस्सामिघर गच्छि, तमेसन्ता ममद्दसु ॥
- 5' ७५ “सहस्समपि दत्तवान, नालभिसु^३ च तं द्वय^३ ।
ततोह एव चिन्तेसि, नेत हेस्सति ओरकं ॥
- ७६ “यथा इमे जना सब्बे, सक्करोन्ति तथागत ।
अह पि कार कस्सामि^४, ससङ्खे लोकनायके^५ ॥
- ७७ “तदाहमेव चिन्तेत्वा^६, दधि मधु च एकतो ।
10 मद्दित्वा लोकनाथस्स, ससङ्खस्स अदासह ॥
- ७८ “तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुसं देह, तावतिसमगच्छह ॥
- ७९ “पुनाह वाराणसिय, राजा हुत्वा महायसो ।
सत्तुकस्म तदा दुट्ठो, द्वाररोधमकारयि ॥
- 15 ८०. “तदा तपस्सिनो रुद्धा, एकाहं रक्खिता अहुं ।
ततो तस्स विपाकेन, पापति^१ निरय भुस ॥
८१. “पच्छिमे च भवे दानि, जातोह कोलिये पुरे ।
सुप्पवासा च मे माता, महालि लिच्छवी पिता ॥
- ८२ “खत्तिये पुज्जकम्मेन, द्वाररोधस्स वाहसा ।
20 सत्त वस्सानि निवसि, मानुकुच्छिम्हि दुक्खितो ॥
- ८३ “सत्ताह द्वारमूहोह, महादुक्खसमप्पितो ।
माता मे छन्ददानेन, एव आसि सुदुक्खिता ॥
- ८४ “सुवत्थितोह निक्खन्तो, बुद्धेन अनुकम्पितो ।
निक्खन्तदिवसे येव, पब्बजि अनगारिय ॥
- 25 ८५ “उपज्झा^१ सारिपुत्तो मे, मोग्गल्लानो महिद्धिको ।
केसे ओरोपयन्तो मे, अनुसासि महामनि ॥

१ महादान - स्या० । २ खज्जकसञ्जुन - स्या० । ३ - ३ नालभित्थ सत्त-
द्वय - स्या० । ४ करिस्सामि - स्या० । ५ नेत्वान - स्या० । ६ पापिट्ट - स्या० ।
७ व - स्या० । ८ उपज्झो - सी०, उपज्झायो - स्या० ।

- ८६ “केमेमु छिज्जमानेमु, अरहन्तमपापुणि ।
देवा नागा मनुस्सा च, पच्चये उपनेन्ति मे ॥
- ८७ “पदुमुत्तरनाथ^१ च, विपस्सि च विनायक ।
य पूजयि पमुदितो, पच्चयेहि विमेसतो ॥
- ८८ “ततो तेस विमेसेन^२, कम्मान विपुलुत्तम ।
लाभ लभामि सव्वत्थ, वने गामे जले थले ॥
- ८९ “रेवत दस्सनत्थाय, यदा याति विनायको ।
तिमभिक्षुसहस्सेहि, सह लोकगगनायको ॥
९०. “तदा देवो पणीनेहि, ममत्थाय महामति ।
पच्चयेहि महावीरो, मसद्धो लोकनायको ॥
- ९१ “उपाट्ठितो मया बुद्धो, गत्त्वा रेवतमद्वम ।
ततो जेतवन गत्त्वा, एतदग्गे ठपेमि म ॥
- ९२ ‘लाभीन सीवली अग्गो, मम मिस्सेमु भिक्खवो’ ।
सव्वलोकहितो सत्था, कित्तयी परिमासु म ॥
- ९३ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
- ९४ “स्वागत वत मे आसि पे०.. कत बुद्धस्स सासन ॥
- ९५ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

5

16

15

इत्थं मुद आयस्मा सीवलित्थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

४ वज्जीसत्थेरअपदानं

९६. “पदुमुत्तरो नाम जिनो, सव्वधम्मेषु चक्खुमा ।
इतो सतसहस्समिह, कप्पे उण्णज्जि नायको ॥
९७. “यथा पि सागरे ऊमि^३, गगने विय नाग्का ।
एव पावचन तस्स, अरहन्तेहि चित्ति ॥
९८. “सदेवामुरनागेहि, मनुजेहि पुरक्खतो ।
समणङ्गाह्मणाकिण्णे, जनमज्झे जिनुत्तमो ॥

20

B. 151

25

- ६६ “पभाहि अनुरञ्जन्तो, लोके^१ लोकन्नगू जिनो ।
वचनेन विबोधेन्तो, वेनेय्यपदुमानि सो ॥
- १०० “वेसारज्जेहि सम्पन्नो, चतूहि पुरिसुत्तमो ।
पहीनभयसारज्जो, खेमप्पत्तो विसारदो ॥
- 5 १०१ “आसभं पवर ठान, बुद्धभूमि च केवल ।
पटिजानानि लोकग्गो, नत्थि सञ्चोदको क्वचि ॥
- १०२ “मीहनादमसम्भीतं, नदतो तस्स तादिनो ।
देवो नरो वा ब्रह्मा वा, पटिवत्ता न विज्जति ॥
- १०३ “देसेन्तो पवर धम्म, सन्तारेन्तो सदेवक ।
10 धम्मचक्कं पवत्तेति, परिसासु विसारदो ॥
- १०४ “पटिभानवत अग्ग, सावक साधुसम्मत् ।
गुण बहु पक्कित्तेत्वा, एतदग्गे ठपेसि तं ॥
- १०५ “तदाह हसवनिय, ब्राह्मणो साधुसम्मतो ।
सब्बवेदविदू जातो, वागीसो^२ वादिसूदनो ॥
- 15 १०६. “उपेच्च त महावीर, सुत्वाह^३ धम्मदेसनं ।
पीतिवरं पटिलभि, सावकस्स गुणे रतो ॥
- १०७ “निमन्तेत्वा^४ व^५ सुगत, ससङ्ख लोकनन्दन ।
सत्ताह भोजयित्वाह, दुस्सेहच्छादयि तदा ॥
१०८. “निपच्च सिरसा पादे, कतोकासो कतञ्जली ।
20 एकमन्त ठितो हट्ठो, सन्थवि जिनमुत्तम ॥
- १०९ ‘नमो ते वादिमद्दुल’, नमो ते इसिसत्तम^६ ।
नमो ते सब्बलोकग्ग, नमो ते अभयङ्कर ॥
११०. ‘नमो ते मारमथन, नमो ते दिट्ठिसूदन ।
नमो ते सन्तिमुखद, नमो ते सरणङ्कर ॥
- 25 १११. ‘अनाथानं भवं नाथो, भीतान अभयप्पदो ।
विस्सामभूमि^७ सन्तान, सरणं सरणेसिन’ ॥

१ लोक — सी० । २ वागीसो — स्या० । ३ सुत्वा त — सी०, स्या० । ४-४ निमन्तयित्वा — सी०, स्या० । ५ वादिमद्दुल — सी०, रो०, वादिसूदन — स्या० । ६ पुरिसुत्तम — सी०, रो० । ७ विस्सास भूमि — स्या०, विस्सानभूमि — रो० ।

११२. “एवमादीहि सम्बुद्ध, मन्थयित्वा नङ्गागुण ।
अवोच वादिसूदस्म, गति पप्पोमि भित्तुनो ॥
११३. “तदा अवोच भगवा, अनन्तपटिभानवा ।
‘यो मो बुद्ध अभोजेमि, सन्ताह न्हमावक ॥
११४. ‘गुण च मे पकिन्नेमि, पनत्तो मेहि पाणिभि । 5
एसो पत्थयने ठात, वादिसूदस्म भित्तुनो ॥
११५. ‘अनागतमिह ग्रहाने, लच्छने^१ न ननोत्थ ।
देवमानुसमम्पत्ति^२, अनुभोत्वा अनपक ॥
११६. ‘सतसहस्सितो कपे, ओक्काककुलसम्भवो ।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्मन्ति ॥ 10
११७. ‘तस्स धम्मेसु दायादो, ओग्गो धम्मन्तिम्मितो ।
वङ्गीसो नाम नामेन, हेस्मन्ति सन्तु गावदो’ ॥
११८. “तं मुत्वा मुदिनो हुत्वा, यावज्जीवि नदा जिन ।
पच्चयेहि उपट्ठाभि, मेनचित्तो तथागत ॥
११९. “तेन कम्मेन मुकतेन, चेत्तनापणिशीहि च । 15
जहित्वा मानुस देह, तुसित^३ अगभामह^४ ॥
१२०. “पच्छिमे च भवे दानि, जातो विप्पकुले^५ ग्रह ।
पच्चाजातो यदा आसि, जातिया सत्तवम्सिको ॥
१२१. “सब्बवेदविदू जातो, वादसन्धविसारदो ।
वादिससरो^६ चित्तकथी, परवादप्पमद्दनो ॥ 20
१२२. “वङ्गे जातो ति वङ्गीसो, वचने इस्सरो ति वा ।
वङ्गीसो इति मे नाम, अभवी^७ लोकसम्मत् ॥
१२३. “यदाहं विञ्चुतं पत्तो, ठितो पठमयोब्बने ।
तदा राजगहे रम्मे, सारिपुत्तमहद्दस^८ ॥

पञ्चवीसतिम भाणवारं ।

१ वादिसूदस्म - मी०, स्या०, रो० । २ लच्छने - मी० । ३ देवमनुस्स० - स्या० । ४ - ४ तावतिम अगञ्छह - स्या० । ५ परिव्वाजकुले - मी०, स्या०, रो० । ६ वग्गुस्सरो - स्या०, रो० । ७ अगगम्पि - स्या० । ८ सारिपुत्तमथद्दस - सी०, रो०, सारिपुत्त च अद्दसं - स्या० ।

- १२४ “पिण्डाय विचरन्त त, पत्तपाणि सुसवृत ।
अलोन्निक्ख मितभाणि, युगमत्त निदक्खित^१ ॥
१२५. “त दिस्वा विम्हितो हुत्वा, अवोच ममनुच्छव^२ ।
कणिकार व निचित^३, चित्त गाथापद अह ॥
- ५ १२६ “आचिक्खि मो मे सत्थार, सम्बुद्ध लोकनायकं ।
तदा सो पण्डितो वीरो, उत्तरि^४ समवोच मे ॥
- १२७ “विगगसहित वाक्य, कत्वा दुद्दसमुत्तम ।
विचित्तपटिभानेहि, तोसितो तेन तादिना ॥
- १२८ “निपच्च मिरसा पादे, पब्बाजेही ति म^५ ब्रवि^६ ।
१० नतो म स महापञ्चो^६, बुद्धसेट्टमुपानयि ॥
- १२९ “निपच्च सिरसा पादे, निसीदि सत्थु सन्तिके ।
ममाह वदत सेट्ठो, कच्चि^७ वङ्गीस जानामि^८ ॥
- १३० “किञ्चि^८ सिप्प ति तस्माह, जानामी ति च अब्रवि^९ ।
मतसीस वनच्छुद्ध, अपि^{१०} बारसवस्सिक^{१०} ।
१५ तव^{११} विज्जाविसेसेन, सचे सक्कोसि वाचय^{१२} ॥
१३१. “आमाति^{१३} मे^{१३} पटिञ्जातं, तीणि सीसानि दस्सयि ।
निरयनरदेवेसु^{१४}, उपपन्ने अवाचयि ॥
- १३२ “नदा खीणासवस्सेव^{१५}, सीस दस्सेसि नायको ।
ततोह विहतारम्भो^{१६}, पब्बज्ज समयाचिस ॥
१३३. “पब्बजित्वान सुगत, सत्थवामि तहि^{१७} तहि ।
२० ततो म कव्ववित्तोसि^{१५}, उज्जायन्तिह भिक्खवो ॥
- १३४ “ततो वीममनत्थ मे, आह बुद्धो विनायको ।
तत्तिकका^{१६} पनिमा^{१७} गाथा, ठानसो पटिभान्ति त^{२०} ॥

B 154

१ निरिक्खत - मी०, रो०, उव्विक्खत - स्या० । २ ममनुच्छव - सी०, स्या० ।
३ खणिक ठानरवित - मी०, कणिकारपरिचित - रो० । ४ उत्तर - सी०, रो० ।
५ - ५ म ब्रवि - सी०, अब्रवि - स्या० । ६ महापञ्चो - स्या० । ७ - ७ सच्च वङ्गीस
कच्चि ते - स्या० । ८ - ८ स्या० पोत्थके नत्थि । ९ व विदित - स्या० । १० - १०
सुगति दुगति मत - स्या० । ११ तुट्ठ - स्या० । १२ भासय - सी०, रो० ।
१३ - १३ आमाति तिमे - मी० । १४ अथो निरयदेवेसु - स्या०, रो० । १५ पच्चेक-
बुद्धस्स - सी०, रो० । १६ विहतारम्भो - सी०, स्या० । १७ यहि - स्या० । १८ कव्व-
वित्तेति - मी०, कव्वित्तोति - स्या०, रो० । १९ - १९ तत्तिकता पनिमा - सी०,
तत्तिकता इमा - स्या० । २० वा - सी०, स्या० ।

- १३५ “न कब्बवित्तोह^१ वीर, ठानसो पटिभन्ति म^२ ।
तेन हि दानि वज्झीस, ठानसो सन्थवाहि म ॥
- १३६ “तदाहं सन्थावि वीर, गाथाहि इसिसत्तम ।
ठानसो^३ मे^४ तदा तुट्ठो, जिनो अग्गे ठपेमि म ॥
- १३७ “पटिभानेन चित्तेन, अञ्जेसमतिमञ्जाह ।
पेसले^५ तेन सविग्गो, अरहत्तमपापुणि ॥ 5
- १३८ ‘पटिभानवत अग्गो, अञ्जो कोचि न विज्जति ।
यथाय भिक्खु वज्झीसो, एव धारेथ भिक्खवो’ ॥
- १३९ “सतसहस्से कत कम्म, फल दस्सेसि मे इध ।
सुमुत्तो मरवेगो व, किलेसे^६ ज्ञापयि^७ मम ॥ 10
- १४० “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
- १४१ “स्वागत वत मे प्रासि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- १४२ “पटिसम्भदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥
- इत्थ सुद आथस्मा वज्झीसो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति । 15

५ नन्दकत्थेरअपदानं

- १४३ “पटुमुत्तरो नाम जिनो, सब्बधम्मेषु चक्खुमा ।
इतो सतसहस्समिह, कप्पे उप्पज्जि नायको ॥
- १४४ “हिताय सब्बमत्तान, सुखाय वदत वरो ।
अत्थाय पुरिसाजञ्जो, पटिपन्नो सदेवके ॥
- १४५ “यसग्गपत्तो मिरिमा, कित्तिवण्णभतो^८ जिनो ।
पूजितो सब्बलोकस्स, दिमा सब्बासु विस्सुतो ॥ 20
- १४६ “उत्तिण्णविचिकिच्छो सो, वीतिवत्तकथङ्कथो ।
परिपुण्णमनसङ्कप्पो, पत्तो सम्बोधिमुत्तम ॥
- १४७ “अनुप्पन्नस्स मग्गस्म, उप्पादेता^९ नरुत्तमो ।
अनक्खात च अक्खासि, असञ्जात च मञ्जनी ॥ 25

१ कब्बचित्तोह — स्या० । २ मे — स्या० । ३-३ सो ठानसो — स्या० ।

४ पेसलो — स्या० । ५-५ किलेसे ज्ञापयी — सी०, किलेसा ज्ञापिता — स्या० ।

- १८८ "मग्गञ्जू मग्गविदू^१ च, मग्गवखायी नरासभो ।
मग्गम्म कुमलो सत्था, मारथीनं वरुत्तमो^२ ॥
१८९. "तदा मद्दाकारुधिको, धम्मं देसेमि नायको ।
निमुग्गे कामपङ्कम्हि^३, ममुद्धरति पाणिने^४ ॥
- ५ १५० "भिक्षुनीन ओवदने, सावक सेट्ठसम्मत्तं^५ ।
वण्णयं एतदग्गम्हि, पञ्जापेसि^६ महामुनि ॥
- १५१ "त मुत्वाह पमुदितो, निमग्गेत्वा तथागत ।
भोजयित्वा ससङ्ख त, पत्थयि ठानमुत्तमं ॥
- १५२ "तदा पमुदितो नाथो, मं अवोच महाइसि ।
१० 'मुत्ती भवस्सु दीघावु^७, लच्छसे त मनोरथं ॥
- १५३ 'सतमहस्सितो कप्पे, ओक्काककुलसम्भवो ।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति ॥
- १५४ 'तस्स धम्मेसु दायादो, ओरसो धम्मनिम्मितो ।
नन्दको नाम नामेन, हेस्सति सत्थु सावको' ॥
- १५ १५५ "तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुसं देहं, तावत्तिसूपगो^८ अहं^९ ॥
- १५६ "पच्छिमे च भवे दानि, जातो सेट्ठिकुले अहं ।
सावत्थिय पुरे वरे, इद्धे फीते महद्धने ॥
- १५७ "पुग्गवेसे सुगत, दिस्वा विम्हितमानसो ।
२० जेतारामपटिग्गाहे, पब्बजि अनगारिय ॥
१५८. "नचिरेनेव कालेन, अरहत्तमपापुणि ।
ततोहं तिण्णसंमारो, सासितो सब्बदस्सिना ॥
१५९. "भिक्षुनीन धम्मकथ, पटिपुच्छाकरि^{१०} अहं ।
सासिता ता मया सब्बा, अभविसु अनासवा ॥
- २५ १६० "सतानि पञ्चनूनानि, तदा तुट्ठो महाहितो ।
भिक्षुनीन ओवदत्तं, अग्गट्ठाने ठपेसि मं ॥

B. 156

१ मो मग्गविदू - सी०, रो० । २ नरुत्तमो - स्या० । ३ मोहपङ्कम्हि - सी०, स्या०, मोहमग्गम्हि - रो० । ४ पाणिनी - स्या० । ५ जेट्ठसम्मत्त - स्या० । ६ पञ्जापेसि - सी०, स्या० । ७ दीघावु - सी०, स्या० । ८ - ८ तावत्तिस अग्गञ्जह - स्या० । ९ परिपुच्छाकरि - स्या० ।

- १६१ “सतसहस्रे कतं कम्मं, फलं दस्सेसि मे इध ।
 सुमुत्तो सरवेगो व, किलेसे ज्ञापयि मम ॥
१६२. “किलेसा ज्ञापिता मय्ह ... पे०... विहरामि अनासवो ॥
१६३. “स्वागतं वत मे आसि . पे०... कत बुद्धस्स सासनं ॥
१६४. “पटिसम्भिदा चतस्सो . पे० कतं बुद्धस्स सासनं” ॥ 5

इत्थं सुदं आयस्मा नन्दको थेरो इमा गाथायो
 अभसित्था ति ।

६. काळुदायित्थेरअपदानं

१६५. “पदुमुत्तरो नाम जिनो, सब्बधम्मेषु चक्खुमा ।
 इतो सतसहस्समिह, कप्पे उप्पज्जि नायको ॥
- १६६ “नायकानं वरो सत्था, गुणागुणविहू जिनो । 10
 कतञ्जू कतवेदी च, तित्थे योजेति पाणिने^१ ॥
- १६७ “सब्बञ्जुतेन जाणेन, तुलयित्वा दयासयो ।
 देसेति पवर धम्मं, अनन्तगुणसञ्चयो ॥
१६८. “स कदाचि महावीरो, अनन्तजिनसंसरि^२ ।
 देसेति मधुरं धम्मं, चतुसच्चूपसञ्चित ॥ 15
१६९. “सुत्वान तं धम्मवरं, आदिमज्झन्तसोभण ।
 पाणसतसहस्सानं, धम्माभिसमयो अहु ॥
१७०. “निन्नादिता तदा भूमि, गज्जिसु च पयोधरा ।
 साधुकारं पवत्तिसु, देवब्रह्मनरासुरा ॥
१७१. ‘अहो कारुणिको सत्था, अहो सद्धम्मदेसना । 20 B 157
 अहो भवसमुद्दिह, निमुग्गे उद्धरी जिनो’ ॥
१७२. “एव पवेदजातेसु^३, सनरामरब्रह्मसु ।
 कुलप्पसादकानग, सावकं वण्णयी जिनो ॥
१७३. “तदाह हंसवतियं, जातो मच्चकुले अहु ।
 पासादिको दस्सनियो, पट्टतधनधञ्जवा ॥ 25

१ पाणिनो — सी०, स्या०, रो० । २ अनन्तजनससदि — सी०, अनन्तजनत सुधी
 — स्या०, अनन्तजनतसरी — रो० । ३ सवेगजातेसु — सी०, स्या० ।

१७४. “हमागममुपेच्चाह, वन्दित्वा त तथागतं ।
सुगित्वा मधुर धम्मं, कार कत्वा च तादिनो ॥
- १७५ “निपच्च पादमूलेह, इम वचनमब्रवि ।
कुन्पसादकानग्गो, यो^१ नया मन्थुतो^१ मुने ॥
- 5 १७६ “तादिसो^२ होमह वीर^३, बुद्धसेट्ठस्स सासने ।
तदा महाकारुणिको, सिञ्चन्तो वा मतेन म ॥
- १७७ “आह म ‘पुत्त उत्तिट्ठ, लच्छसे त मनोरथ ।
कथ नाम जिने कारं, कत्वान विफलो सिया ॥
- १७८ ‘सतसहस्सितो कप्पे, ओक्काककुनसम्भवां ।
10 गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति ॥
- १७९ ‘तस्स धम्मेमु दायादो, ओग्गसो धम्मनिम्मित्तो ।
उदायि नाम नामेन, हेस्सति सत्थु सावको’ ॥
- १८० “तं मुत्वा मुदितो हुत्वा, यावजीव तदा जिनं ।
मेत्तचित्तो परिचरि, पच्चयेहि विनायकं ॥
- 15 १८१ “तेन कम्मविपाकेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुसं देह, तावतिसमगच्छह ॥
- १८२ “पच्छिमे च भवे दानि, रम्मे कपिलवत्थवे^३ ।
जातो महामच्चकुले, मुद्धोदनमहीपते^४ ॥
- १८३ “तदा अजायि सिद्धत्थो, रम्मे लुम्बिनिकानने ।
20 हिताय सव्वलोकस्स, सुखाय च नरामभो ॥
- १८४ “तदहेव अह जातो, सह तेनेव वड्ढितो ।
पियो महायो दयितो^५, वियत्तो^६ नीतिकोविदो ॥
१८५. “एकूनतिसो वयसा, निक्खमिन्त्वा^७ अगारतो^८ ।
छव्वस्सं^९ वीतिनामेत्वा^९, आसि बुद्धो विनायको ॥
- 25 १८६ “जेत्वा ससेनकं मारं, खेपयित्वान आसवे ।
भवण्णव तरित्वान, बुद्धो आसि सदेवके ॥

१-१ यो तव सासने - स्या० । २-२ तादिसोह महावीर - स्या० । ३ कापिल-
वत्थवे - सी०, स्या० । ४ मुद्धोदनो महीपति - स्या० । ५ दयिको - स्या० । ६ विस्सट्ठो
- स्या० । ७-७ एकवन्तो पव्वजित्थ सो - सी०, स्या० । ८-८ छव्वस्सानि विनामेत्वा
- स्या० ।

१८७. “इसिद्ध्यं गमित्वान^१, विनेत्वा पञ्चवर्गिये ।
ततो विनेसि भगवा, गन्त्वा गन्त्वा तहि तहि ॥
१८८. “वेनेथ्ये विनयन्तो सो, सङ्गण्हन्तो सदेवकं ।
उपेच्च मगधे^२ गिरि^३, विहरित्थ तदा जिनो ॥
१८९. “तदा सुद्धोदनेनाहं, भूमिपालेन पेसितो । 5
गन्त्वा दिम्वा दसवल, पढ्वजित्त्वारहा अहु^४ ॥
१९०. “तदा महेसि याचित्वा, पापयि कपिलव्हय ।
ततो पुराह गन्त्वान, पसादेसि महाकुल ॥
१९१. “जिनो तस्मि गुणे तुट्ठो, मं^५ महापरिसाय सो^६ ।
कुलप्पसादकानग्ग, पञ्जापेसि विनायको ॥ 10
१९२. “किलेसा झापिता मय्ह . पे० . विहरामि अनासवो ॥
१९३. “स्वागत वत मे आसि पे० कतं बुद्धस्स मासनं ॥
१९४. “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कतं बुद्धस्स सामनं” ॥
इत्थं सुदं आयस्सा काळुदायित्थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति । 15

७ अभयत्थेरअपदानं

१९५. “पटुमुत्तरो नाम जिनो, सव्वधम्भेसु चक्खुमा^१ ।
इतो सतसहस्समिह, कप्पे उप्पज्जि नायको ॥
१९६. “सरणागमने किञ्चि^२, निवेसेसि तथागतो । B 15
किञ्चि सीले निवेसेसि, दसकम्मपथुत्तमे ॥
१९७. “देति कस्सचि सो वीरो, सामञ्जाफलमुत्तमं । 20
समापत्ती तथा अट्ठ, तिस्सो विज्जा पवच्छति^३ ॥
१९८. “छल्लभिञ्जामु योजेसि, किञ्चि सत्तं नरुत्तमो ।
देति कस्सचि नाथो सो, चतस्सो पटिसम्भिदा ॥
१९९. “बोधनेय्य पज दिस्वा, असङ्खेय्य^४ पि योजन^५ ।
खणेन उपगन्त्वान, विनेति नरसारथि ॥ 25

१ पतन गन्त्वा - स्या० । २ - २ मगधागिरि - सी०, मङ्गलागिरि - रो० ।
३ अहु - स्या० । ४ - ४ ममाह पुरिसासभो - स्या०, रो० । ५ पारगू - स्या० ।
६ कञ्चि - सी०, केचि - स्या० । ७. पवेच्छति - सी०, स्या० । ८ - ८ असङ्खेय्ये
पि योजने - सी०, स्या०, रो० ।

२०१. "निरुत्तिया च कुसलो, निघण्डुम्हि^१ विसारदो ।
पदको केटुभविदू, छन्दोविचितिकोविदो^२ ॥
- ५ २०२ "जङ्घाविहार विचरं, हंसाराममुपेच्चहं ।
अद्दसं वरदं^३ सेट्टु, महाजनपुरक्खतं ॥
- २०३ "देसेत्तं विरजं धम्मं, पच्चनीकमती अहं ।
उपेत्वा तस्स कल्याणं^४, मुत्त्वान विमलं^५ अहं^६ ॥
- २०४ "व्याहत पुनरुत्तं वा, अपत्थ वा निरत्थकं ।
१० नाद्दस तस्स मुनिनो, ततो पब्बजितो अह ॥
२०५. "नचिरेनेव कालेन, सब्बसत्तविसारदो^७ ।
निपुणो^८ बुद्धवचने, अहोसि गुणिसम्मतो^९ ॥
२०६. "तदा चतस्सो गाथायो, गन्थयित्वा सुब्बञ्जना ।
सन्थवित्वा तिलोकगं, देसयिस्स दिने दिने ॥
- १५ २०७. "विरत्तोसि महावीरो^{१०}, ससारो सभये वसं ।
करुणाय न निब्बायि, ततो कारुणिको मुनि ॥
- २०८ "पुथुज्जनो वयो सन्नो^{११}, न किलेसवसो अहु ।
सम्पजानो सतियुत्तो, तस्मा एसो अचिन्तियो ॥
- B १६० २०९. "दुब्बलानि किलेमानि, यस्सासयगतानि मे ।
२० ज्ञाणग्गिपरिदड्ढानि, न खीयिसु तमब्भुतं^{१२} ॥
२१०. "यो सब्बलोकस्स गरु, लोको^{१३} यस्स तथा गरु ।
तथापि लोकाचरियो, लोको तस्सानुवत्तको ॥
२११. "एवमादीहि सम्बुद्धं, कित्तय^{१४} धम्मदेसन ।
यावजीर्व करित्वान, गतो सगं ततो चुतो ॥

१ निघण्डुम्हि - सी०, निघण्डे च - स्या० । २ छन्दोविचितिकोविदो - स्या० ।
३ वदत - सी०, रो०, पवर - स्या० । ४ वाक्यानि - सी०, स्या०, रो० । ५-५
विमलानहं - सी०, स्या०, रो० । ६ सब्बतथापि विसारदो - स्या० । ७ निपुणे - स्या० ।
८ गुणिसम्मतो - सी०, स्या० । ९ महावीर - सी० । १० सत्तो - स्या० । ११ तदब्भुत -
सी०, स्या० । १२ लोके - स्या० । १३ कित्तयि - स्या० ।

- २१२ “सतसहस्मितो कप्पे, यं बुद्धमभिकित्तियि ।
दुग्गति नाभिजानामि, कित्तनाय इदं फल ॥
२१३. “देवलोके महारज्ज^१, पादेसि कञ्चनग्घिय^१ ।
चक्कवत्ती महारज्जं, बहुसानुभवि ग्रह ॥
- २१४ “दुवे भवे पजायामि, देवत्ते अथ मानुसे ।
अञ्जं गति न जानामि, कित्तनाय इदं फल ॥
- २१५ “दुवे कुले पजायामि, खत्तिये अथ ब्राह्मणे ।
नीचे कुले न जायामि^२, कित्तनाय इदं फलं ॥
२१६. “पच्छिमे च भवे दानि, गिरिब्वजपुरुत्तमे ।
रज्जोह बिम्बिसारस्स, पुत्तो नामेन चाभयो ॥
२१७. “पापमित्तवसं गन्त्वा, निगण्ठेन विमोहितो^३ ।
पेसितो नाटपुत्तेन, बुद्धसेट्ठमुपेच्चह ॥
- २१८ “पुच्छित्वा निपुणं पञ्च, सुत्वा व्याकरणुत्तम ।
पव्वजित्वान नचिर, अरहत्तमपापुणि ॥
२१९. “कित्तयित्वा जिनवरं, कित्तितो होमि सब्बदा ।
सुगन्धदेहवदनो, आसि मुखसमप्पितो ॥
- २२० “तिक्खहामलहुपञ्जो^४, महापञ्जो नथेवहं ।
विचित्तपटिभानो च, तस्स कम्मस्स वाहसा ॥
२२१. “अभित्थवित्वा पदुमुत्तराह^५, पसन्नचित्तो असमं सयम्भुं ।
न गच्छि कप्पानि अपायभूमि, सत सहस्सानि बलेन^६ तस्स ॥
२२२. “किलेसा ज्ञापिता मय्ह . पे० विहरामि अनासवो ॥
२२३. “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- २२४ “पटिसम्भदा चतस्सो .. पे०.. कत बुद्धस्स सासन” ॥
- इत्थं सुदं आयस्मा अभयो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

5

10

15

20

B 161

25

१-१ रज्ज पादेसि कचय - सी०, ० दिब्बानुभोसह तदा - स्या० । २ जानामि - स्या० । ३ समोहितो - स्या० । ४ तिक्खहामलहुपञ्जो - सी०, ० लहप्पञ्जो - स्या० । ५ पदुमुत्तराख्य - सी० । ६ फलेन - सी०, स्या० ।

८ लोमसकङ्गित्थेरेअपदानं^१

- २२५ “इमं हि भद्रे कप्पे, ब्रह्मवन्धु महायसो ।
कस्सपो नाम गोत्तेन, उप्पज्जि वदतं वरो ॥
- २२६ “तदाह चन्दनो चैव, पव्वजित्वान सासने ।
आपाणकोटिकं^२ धम्मं, पूरयित्वान सासने ॥
- 5 २२७ “ततो चुना सन्तुसित, उपपन्ना उभो मयं ।
तत्थ दिब्बेहि नच्चेहि, गीतेहि वादितेहि च ॥
- २२८ “रूपादिदसहङ्गेहि, अभिभोत्वान सेसके ।
यावतायु वमित्वान, अनुभोत्वा महामुखं ॥
- 10 २२९ “ततो चवित्वा त्तिदस, चन्दनो उपपज्जथ ।
अहं कपिलवत्थुस्मि, अजायि^३ साकियत्रजो ॥
- २३० “यदा उदायित्थेरेन, अज्झिण्ठो लोकनायको ।
अनुकम्पय सक्क्यानं, उपेसि कपिलव्हय ॥
- २३१ “तदातिमानिनो मक्क्या, न बुद्धस्स गुणञ्जुनो ।
पणमन्ति न सम्बुद्धं, जानिथद्धा अनादरा ॥
- 15 २३२ “तेस मङ्कप्पमञ्जाय, आकासे चङ्कमी जिनो ।
पज्जुल्लो विय वस्सित्थ, पज्जलित्थ यथा मिक्खी ॥
- २३३ “दस्सेत्वा रूपमतुल, पुन अन्तरधायथ ।
एको पि हुत्वा बहुधा, अहोसि पुनरेकको ॥
- B 162 २३४ “अन्धकार पकास च, दस्सयित्वा अनेकधा ।
पाटिहेर^४ कग्गित्वान, वित्तयी आतके मुनि ॥
- 20 २३५ “चानुद्दीपो महामेघो, तावदेव^५ पवस्सथ^६ ।
तदा हि जातक बुद्धो, वेस्सन्नरमदेसयि ॥
- २३६ “तदा ते खत्तिया मब्बे, निहन्त्वा जातिजं मदं ।
उपेसुं सरणं बुद्धं, आह सुद्धोदनो तदा ॥

१ लोमसकङ्गित्थेरे ० - स्या० । २-२ आपाणकोटिय कम्म - स्या० । ३ अहोसि - सी० । ४. पाटिहीर - सी० । ५-५ तावदे सम्पवस्सथ - सी० ।

‘इद ततियं तव भूरिपञ्चा,
पादानि वन्दामि समन्तचक्रवृ ।
यदाभिजातो पथवी^१ पकम्पयी,
यदा च त नज्जहि जम्बुद्वीपा^२ ॥

२३८ “तदा बुद्धानुभाव त, दिस्वा विम्बितमानसो ।
पञ्चजित्वा न तथेव, निवमि मातृपूजको ॥

5

२३९ “चन्दनो देवपुत्तो म, उपगन्त्वानुपुच्छथ^३ ।
भदेकरत्तस्स तदा, सङ्खेपविन्धार नय ॥

२४० “चोदितोह तदा तेन, उपेच्च नरनायक ।
भदकरत्त सुत्वा न, सविगो वनमामको ॥

10

२४१ “तदा मातृमपुच्छि, वने वच्छामि एकको ।
मुखमालो ति मे माता, वारयी^३ त^३ तदा वच ॥

२४२ “कासं^४ कुस गोठकिलं, उसीर मुञ्जपञ्चज^५ ।
उरसा पनुदिस्सामि, विवेकमनुब्रूहय ॥

२४३ “तदा वन पविट्ठोह, सरित्वा जिनसासन ।
भदेकरत्तओवाद, अरहत्तमपापुणि ॥

15

२४४ “अतीत नान्वागमेय्य, नप्पटिकङ्खे^६ अनागत ।
यदतीत पहीनं त, अप्पत्त च अनागत ॥

२४५ ‘पच्चुप्पन्न च यो धम्म, तत्थ तत्थ विपस्सति ।
असंहीरं असंकुप्पं, त विद्धा^७ मनुब्रूहये^८ ॥

20

२४६. ‘अज्जेव किच्चमातप्प, को जज्जा मरण सुवे ।
न हि नो सङ्गर तेन, महासेनेन मच्चुना ॥

२४७ ‘एवविहारि आतापि, अहोरत्तमतन्दित ।
त वे भदेकरत्तो ति, गन्तो आत्रिक्खते मुनि’ ॥

B 163

२४८. “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥

25

२४९ “स्वागत वन मे आसि पे० कत बुद्धस्स सामन ॥

२५० “पटिस्सम्भिदा चनस्सो . पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

१ पठवी — सी०, पठवी — स्या० । २ उपगन्त्वा अपुच्छथ — स्या० । ३-३
वारयि ते — स्या०, रो० । ४ दब्ब — सी०, रो०, सब्ब — स्या० । ५ मुञ्जबब्बज —
सी०, रो० । ६ नप्पटिकङ्खे — स्या० । ७-७ विद्धा अनुब्रूहये — स्या० ।

इत्थ मुद आयस्मा लोमसकङ्घियो^१ थेरो इमा गाथायो
ग्रभासित्था नि ।

६ वनवच्छत्थेरअपदानं

- २५१ “इमहिं भद्दके कप्पे, ब्रह्मवन्धु महायसो ।
कस्मपो नाम गोत्तेन, उप्पज्जि वदतं वरो ॥
- २५२ “तदाह पव्वजित्वान, तस्स बुद्धस्म सामने ।
यावजीव चरित्वान, ब्रह्मचार^२ ततो चुतो ॥
- २५३ “तेन कम्मेन मुक्तेन, चेत्तनापणिधीहि च ।
जहिन्वा मानुस देह, तावतिसमगच्छह ॥
- २५४ “ततो चुतो अरञ्जाम्हि, कपोतो आसहं तहि ।
वसते गुणसम्पन्नो, भिक्खु ज्ञानरतो सदा ॥
- २५५ “मेत्तचित्तो कारुणिको, सदा पमुदिताननो ।
उपेक्खको महावीरो, अप्पमञ्जामु कोविदो ॥
- २५६ “विनीवरणसङ्कप्पे, सव्वसत्तहितासये ।
विमट्ठो^३ नचिरेनासि, तस्मिन् सुगतसावके ॥
- २५७ “उपेच्च पादमूलम्हि, निसिन्नस्स तदास्समे ।
कदाचि सामिस^४ देति, धम्म देसेसि चेकदा ॥
- २५८ “तदा विपुलपेमेन, उपासित्वा जिनत्रजं ।
ततो चुतो गतो सगं, पवासो^५ सघरं यथा ॥
- २५९ “सग्गा चुतो मनुस्सेसु, निव्वत्तो पुञ्जकम्मुना ।
अगार छड्डयित्वान, पव्वजि बहुसो अहं ॥
- २६० “समणो तापसो विप्पो^६, परिब्बाजो^७ तथेवह ।
हुत्वा वसि अरञ्जाम्हि, अनेकसतमो^८ अहं ॥
- २६१ “पच्छिमे च भवे दानि, रम्मे कपिलवत्थवे ।
वच्छगोत्तो दिजो तस्स, जायाय अहमोक्कर्म ॥

१ लोमसकङ्घियो - स्या० । २ ब्रह्मवरिय - सी०, ब्रह्मवर - स्या० । ३ विस्सट्ठो - स्या० । ४ आभिस - स्या० । ५ पवासा - सी० । ६ दिजो - स्या० । ७ परि-
व्वजो - म० । ८ अनेकसतयो - स्या० ।

२६३. “ततो मे अजनी माता, रमणीये वनन्तरे ।
गवभतो निक्खमन्तं म, कासायेन पटिग्गहुं ॥

२६४ “ततो कुमारो सिद्धत्थो, जातो सक्ककुलद्धजो ।
तस्स मित्तो पियो आसि, सविसट्ठो सुमानियो ॥

5

२६५. “सत्तसारेभिनिक्खन्ते^१, ओहाय विपुलं यसं ।
अहं पि पव्वजित्वान, हिमवन्तमुपागमि ॥

२६६. “वनालयं भावनीय, कस्सपं धुतवादिकं^२ ।
दिस्वा सुत्वा जिनुप्पादं, उपेसिं नरसारथि ॥

10

२६७ “सो मे धम्ममदेसेसि सब्बत्थं सम्पकामयं ।
ततोहं पव्वजित्वान, वनमव पुनागम^३ ॥

२६८. “तत्थाप्पमत्तो^४ विहरं, छळभिज्ज्वा अफस्सयि^५ ।
अहो मुलद्धलाभोभिह, सुमित्तेनानुकम्पितो ॥

२६९. “किलेसा ज्ञापिता मय्हं पे० विहरामि अनासवो ॥

15

२७०. “स्वागतं वत मे आसि पे०... कतं बुद्धस्स सासन ॥

२७१. “पटिसम्भिदा चत्तस्सो ... पे०... कतं बुद्धस्स सामनं” ॥

इत्थं सुदं आयस्मा वनवच्छो थेरो इमा गाथाया
अभासित्था ति ।

१० चूलसुगन्धत्थेरअपदानं

२७२ “इमहि भद्दके कप्पे, ब्रह्मबन्धु महायसो ।
कस्सपो नाम गोत्तेन, उप्पज्जि वदत वरो ॥

20 B 165

२७३ “अनुव्यञ्जनसम्पन्नो, वात्तिसवरलक्खणो ।
अयामप्पभापरिवृतो, रंसिजालसमोत्थटो^६ ॥

१ सत्तसारेहि निक्खन्ते - स्या० । २ धुतपादकं - सी०, स्या० । ३ पुनागमि - सी०, रो०, पुनोक्कम - स्या० । ४ तत्थाप्पमत्तो - सी०, स्या० । ५ अपस्सयि - स्या० । ६ रंसिजालसमोगतो - स्या० ।

निष्वापेता यथा मेघो, सागरो व गुणाकरो ॥

२७५ “धरणीग्वि सीलेन, हिमवा व समाधिना ।
आकासो विष्य पञ्चाय, ग्रसङ्गो अनिलो यथा ॥

5 २७६ “तदाह बाराणमिय, उपपन्नो महाकुले ।
पहूतधनधञ्जस्मि, नानागतनसञ्चये ॥

२७७ “महता षग्वारेन, निमित्तं लोकनायक ।
उपेच्च धम्ममग्गोस्मि, ग्रसत् व मनोहर” ॥

२७८ “द्वत्तिमन्खणधरो^१, मनवखनो^२ व चन्दिमा ।
10 अन्वयञ्जनसम्पन्नो, सानराजा व फुल्लितो ॥

२७९ “रमिजालपरिक्खित्तो, दित्तो व कनकाचलो ।
व्यामप्पभापरिवृतो, सतरसी^३ दिवाकरो ॥

२८० “सोणाननो जिनवरो, समणी^४ व मिलुच्चयो ।
करुणापुण्णहृदयो, गुणेन विष्य सागरो ॥

15 २८१ “लोकविस्मुत्तकित्ति च, मिनेरू व नगुत्तमो ।
यससा वित्थतो^५ वीरो^६, आक्कामसदिसो मुनि ॥

२८२ “असङ्गचित्तो सब्बत्थ, अनिलो विष्य नायको ।
पनिट्ठा सव्वभूतान, मही व मुनिसत्तमो ॥

२८३ “अनुपलितो^७ लोकेन, तोयेन पटुम यथा ।
20 कुवादगच्छदहनो, अग्गिखन्धो व सोभसि^८ ॥

२८४ “अगधो^९ विष्य सब्बत्थ, किलेसविमनासको ।
गन्धमादनसेलो व, गुणगन्धविभूमितो ॥

B. 166 २८५ “गुणानं आकरो वीरो, रत्तान व सागरो ।
सिन्धू व वनराजीन^{१०}, किलेसमलहारको ॥

25 २८६ “विजयी व महायोधो, मारसेनावमद्दतो^{११} ।
चक्कवत्ती व सो राजा, बोज्झङ्गरत्तिसरो ॥

१ नुरियो - सा०, स्या० । २ मनारह - स्या० । ३ वात्तस० - सी० ।
४ सुनक्खत्ता - स्या० । ५ सरस्मिव - सी०, सतरसीव - स्या० । ६ रमणी - स्या० ।
७-८ वित्तो धीरो - स्या० । ९ अनुपलितो - सी०, स्या० । १० सोभति -
सी०, सो वणि - स्या० । १० अगधो - सी०, स्या० । ११ च नराजञ्चो - स्या० ।
१२ मारसेनपमद्दतो - सी०, मारसेनापमद्दतो - स्या० ।

२८७. “महाभिसक्कसङ्कासो, दोसव्याधितिकिच्छको ।
सल्लकत्तो यथा वेज्जो^१, टिट्ठिगण्डविफालको ॥
२८८. “सो तदा लोकपज्जोतो, सनरामरसक्कतो ।
परिसासु नरादिच्चो, धम्म देसयते जिनो ॥
२८९. “दान दत्त्वा महाभोगो, सीलेन सुगतूपगो ।
भावनाय च निव्वानि, इच्छेवमनुमासथ ॥ 5
२९०. “देसनं त भहस्सादं, आदिमज्झन्तसोभण ।
सुणन्ति परिसा सव्वा, अमत्तं व महारस ॥
२९१. “सुत्वा सुभधुरं धम्मं, पसन्नो जिनसासेन ।
सुगतं सरण गन्त्वा, यावजीव नमस्सहं ॥ 10
२९२. “मुनिनो गन्धकुटिया, ओपुञ्जेसि^२ तदा महि ।
चतुज्जातेन गन्धेन, मामे अट्ट दिनेस्वह ॥
२९३. “पणिधाय सुगन्धत्त^३, सरीरविस्सगन्धिनो^४ ।
तदा जिनो त्रियाकामि, सुगन्धतनुलाभितं ॥
२९४. ‘यो यं गन्धकुटिभूमि, गन्धेनोपुञ्जते सकिं ।
तंन कग्गविपाकेन, उपपन्नो तहि तहि ॥ 15
२९५. ‘सुगन्धदेहो मब्बत्थ, भविस्सति अयं नशे ।
गुणगन्धयुत्तो^५ हुत्वा, निव्वायिस्सतिनासवो’ ॥
२९६. “तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानस देह, तावतिसमगच्छहं ॥ 20
२९७. “पच्छिमे च भवे दानि, जातो विप्पकुले अह ।
गम्भ^६ मे वसतो माता, देहेनामि सुगन्धिता^७ ॥
२९८. “यदा च मातुकुच्छिम्हा, निक्खमामि तदा पुरी^८ ।
सावत्थि सब्बगन्धेहि, वासिता विय वायथ ॥ B 167
२९९. “पुप्फवस्स च सुरभि, दिव्वगन्ध मनोरम ।
धूपानि च महग्धानि, उपवायिसु तावदे ॥ 25

१. सैट्ठो - सी०, स्या० । २ उब्बट्टेसि - स्या० । ३ सुगन्धन्तं - स्या० ।
४. सरीरस्स विगन्धिनो - सी०, स्या०, रो० । ५ गुणगन्धयुतो - सी०, गुणगन्धायुतो -
स्या० । ६ गम्भे - सी० । ७ सुगन्धिका - सी०, स्या० । ८. पुर - स्या० ।

३००. “देवा च सब्बगन्धीह, धूपपुष्पाह त घरे ।
वासयिसु सुगन्धेन, यस्मि जातो अहं घरे ॥
३०१. “यदा च तरुणो भद्दो, पठमे योव्वने ठितो ।
तदा सेव^१ सपरिस, विनत्वा नरसारथि ॥
- ५ ३०२. “तेहि सब्बेहि परिवृतो^२, सावत्थिपुरमागतो ।
तदा बुद्धानुभावं त, दिस्वा पव्वजितो अह ॥
- ३०३ “सील समाधिपज्जा च, विमुत्ति च अनुत्तर ।
भावेत्वा चतुरो धम्मे, पापुणि आमवक्खय ॥
- ३०४ “यदा पव्वजितो चाह, यदा च अरहा^३ अहु^४ ।
१० निव्वायिस्स यदा चाह, गन्धवस्सो तदा अहु ॥
- ३०५ “सरीरगन्धो च सदातिसेति^५ मे,
महारहं चन्दनचम्पकुप्पल ।
तथेव गन्धे इतरे च सब्बसो,
पसय्ह वायामि ततो तहि^६ तहि ॥
- १५ ३०६ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
३०७. “स्वागत वन मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासनं ॥
३०८ “पटिसम्भदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स मासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा चूळसुगन्धो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था नि ।

भद्वियवग्गो पञ्चपज्जासमो^७ ’

तस्सुद्धानं

B 168 20

भद्वियो रेवतो थेरो, महालाभी च सीवली ।
वज्झीसो नन्दको चेव, काळुदायी तथाभयो ॥
लोमसो वनवच्छो च, सुगन्धो चेव^८ दसमो^९ ।
तीणि गाथासता तत्थ, सोळसा च तदुत्तरि ॥

१ सेस - स्या० । २ महितो - सी०, स्या०, रो० । ३-३ अरह अह - स्या० ।
४ सेट्ठोतिसेति - स्या० । ५ यहि - स्या० । ६-६ दसमो कतो - सी०, स्या० ।

अथ वग्गुद्दानं

कणिकारव्हयो वग्गो, फलदो तिणदायको ।
 कच्चानो भद्दियो वग्गो, गाथायो गणिता चिसा^१ ॥
 नवगाथासतानीह^२, चतुरासीतियेव च ।
 सपञ्चास पञ्चसत, अपदाना पकासिता ॥
 सह उदानगाथाहि^३, छसहस्सानि होन्तिमा ।
 द्रसतानि च गाथान, अट्टारस तदुत्तरि* ॥

5

— ०: —

१ विसा - स्या० । २ नवगाथासतानि च - स्या० । ३ उदानगाथाहि - सी०, स्या० । * एत्थ 'एत्तावता बुद्धापदान च पच्चेकबुद्धापदान च थेरापदान च समत्तानी' ति - सी०, स्या० पोत्थकेसु अधिको पाठो दिस्सति ।

५६. यसवग्गो^१

१ यसत्थेरअपदानं

B. 169

१. "महाममुद्द ओगय्ह, भवन मे सुनिम्मितं ।
सुनिम्मिता पोक्खरणी, चक्कवाकूपकूजिता ॥
२. "मन्दारकेहि सञ्छन्ना, पटुमुप्पलकेहि च ।
नदी च सन्दते तत्थ, मुपनित्था मनोरमा ॥
३. "मच्छकच्छपसञ्छन्ना, नानादिजसमोत्थटा ।
मयूरकोञ्चाभिरुदा, कोकिलादीहि वग्गुहि ॥
४. "पाखेवता रविहसा, चक्कवाका नदीचरा ।
तित्तिरा साळिका चेत्थ, पावका जीवजीवका ॥
५. "हसाकोञ्चाभिनदिता, कोसिया पिङ्गला^२ बहू ।
सत्तरननसम्पन्ना, मणिमुत्तपवाळिका ॥
६. "सब्बे सोण्णमया रुक्खा, नानाखन्धसमेरिता ।
उज्जोतेन्ति दिवारत्ति, भवन सब्बकालिक ॥
७. "सट्ठितुरियसहस्सानि, साय पातो पवज्जरे ।
सोळसित्थिसहस्सानि, परिवारेन्ति म सदा ॥
८. "अभिनिक्खम्म भवना, मुमेध लोकनायकं ।
पसन्नचित्तो सुमनो, वन्दयि त महायस ॥
९. "सम्बुद्धं अभिवादेत्वा, समञ्ज त निमन्तयि ।
अधिवासेसि सो धीरो, सुमेधो लोकनायको ॥
१०. "मम धम्मकथ कत्वा, उय्योजेमि महामुनि ।
सम्बुद्धं अभिवादेत्वा, भवन मे उपागमि ॥
११. "आमन्तयि परिजन, सब्बे सन्निपातु तदा ।
'पुब्बहसमय बुद्धो, भवन आगमिस्सनि' ॥
१२. 'लाभा अम्ह सुलद्धा नो, ये वसाम तवन्तिके ।
मय पि बुद्धसेट्ठस्म, पूजयिस्साम सत्थुनो' ॥

B 170

१. एत्थ स्या० पोत्थके अस्स वग्गस्स सब्बा गाथायो न देस्सन्ति । २ पिङ्गली - सी० ।

- १३ “अन्न पान पट्टपेत्वा, कालं आरोचयि अह ।
वसीसतसहस्सेहि, उपेमि लोकनायको ॥
- १४ “पञ्चवङ्गिकेहि तुरियेहि, पच्चुग्गममकासहं ।
सब्बसोणमये पीठे, निसीदि पुग्गिसुत्तमो ॥
- १५ “उपरिच्छदनं आसि, सब्बसोणमयं तदा । 5
बीजनीयो पवायन्ति, भिक्खुसङ्घं अनुत्तर ॥
१६. “पहूतेनन्नपानेन, भिक्खुसङ्घं अतप्पयि ।
पच्चेकदुस्सयुगले, भिक्खुसङ्घस्सदासहं ॥
- १७ “यं वदेति सुमेधो सो, आहुतीनं पटिग्गहो ।
भिक्खुसङ्घे निसीदित्वा, इमा गाथा अभासथ ॥ 10
- १८ ‘यो म अन्नेन पानेन, सब्बे इमे च तप्पयि ।
तमह कित्तयिस्सामि, सुणाथ मम भामतो ॥
१९. ‘अट्ठारसे कप्पसने, देवलोके रमिस्सति ।
सहस्सकवत्तु राजाय, चक्कवत्ती भविस्सति ॥
२०. ‘उपगच्छति य योनि, देवत्तं अथ मानुस । 15
सब्बसोणमय तस्स, छदनं धारयिस्सति ॥
२१. ‘तिमकप्पसहस्समिह, ओक्काककुलसम्भवो ।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति ॥
- २२ ‘तस्स धम्मेसु दायादो, ओरसो धम्मनिम्मितो ।
सब्बासवे परिञ्जाय, निब्बायिस्सतिनासवो ॥ 20
२३. ‘भिक्खुसङ्घे निसीदित्वा, सीहनादं नदिस्सति’ ।
“चित्ते छत्तं धारेन्ति, हेट्ठा छत्तमिह डण्हथ ॥
२४. “सामञ्जं मे अनुप्पत्तं, किलेसा अपिना मया ।
मण्डपे रुक्खमूले वा, सन्तासो मे न विज्जति ॥
२५. “तिसकप्पसहस्समिह, य दानमदादि तदा । 25
दुग्गतिं नाभिजानामि, सब्बदानस्सिदं फल ॥

- २७ “स्वागतं वत मे आसि, मम बुद्धस्स सन्तिके ।
तिस्सो विज्जा अनुप्पत्ता, कतं बुद्धस्स सासनं ॥
- २८ “पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्टिमे ।
छल्लभिज्झा सच्छिक्कना, कतं बुद्धस्स सामन” ॥
- 5 इत्थं सुद आयस्मा यसो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

२ नदीकस्सपत्थेरअपदानं

- २९ “पटुमुत्तरस्स भगवतो, लोकजेट्ठस्स तादिनो ।
पिण्डचारं चरन्तस्स, वारतो उत्तमं यसं ।
अभगफलं गहेत्वान, अदासि सत्थुनो अहं ॥
- ३० “तेन कम्मेन देविन्दो, लोकजेट्ठो नरासभो ।
10 सम्पत्तोमिह अचलं ठान, हित्वा जयपराजयं ॥
- ३१ “सतसहस्मितो कप्पे, यं फलं अदादि तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, अभगदानस्मिदं फलं ॥
- ३२ “किल्लेसा ज्ञापिता मय्हं पे० विहरामि अनासवो ॥
- ३३ “स्वागतं वत मे आसि पे० कतं बुद्धस्स सासनं ॥
- 15 ३४ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कतं बुद्धस्स सासनं” ॥
- इत्थं सुद आयस्मा नदीकस्सपो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

३ गयाकस्सपत्थेरअपदानं

- B 172 ३५ “अजिनचम्मवत्थोहं^१, खारिभारधरो तदा ।
खागिकं हारयित्वान, कोलं अहासि अस्सम ॥
- 20 ३६ “भगवा तमिह समये, एको अदुतियो जिघो ।
ममस्समं उपागच्छि, जेतोन्तो सब्बकालिकं ॥
३७. “सकं चित्तं पसादेत्वा, अभिवादेत्वा सुब्बत ।
उभो हत्थंहि पगगय्हं, कोलं बुद्धस्सदासहं ॥

३८ “एकतिसे इतो कप्पे, यं फल अददि तदा ।

दुग्गतिं नाभिजानामि, कोलदानस्मिद फल ॥

३९. “किलेसा ज्ञापिता मय्हं पे० विहरामि अनासवो ॥

४० “स्वागतं वत मे आसि पे० कत बुद्धस्म सासनं ॥

४१ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कतं बुद्धस्स सासन” ॥ 5

इत्थं सुद आयस्मा गयाकस्सपो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

४ किमिलत्थेरअपदानं

४२. “निब्बुते ककुसन्धमिह, ब्राह्मणमिह वुसीमति ।

गहेत्वा सललं माल, मण्डप कारयि ग्रह ॥

४३ “तावतिसं गतो सन्तो, लभिमिह व्यम्हमुत्तम । 10

अञ्जे देवेतिरोचामि, पुञ्जकम्मस्सिद फल ॥

४४ “दिवा वा यदि वा रत्ति, चङ्क्रमन्तो ठितो चहं ।

छन्नो सललपुप्फेहि, पुञ्जकम्मस्सिद फलं ॥

४५ “इमस्मियेव कप्पमिह, य बुद्धमभिपूजयि ।

दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं ॥ 15

४६ “किलेसा ज्ञापिता मय्हं पे०. विहरामि अनासवो ॥

B 173

४७ “स्वागतं वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासनं ॥

४८ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कतं बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थं सुद आयस्मा किमिलो^१ थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति । 20

५ वज्जीपुत्तत्थेरअपदानं

४९ “सहस्सरंसी भगवा, सयम्भू अपराजितो ।

विवेका वुट्ठित्वान, गोचरायाभिनिक्खमि ॥

५०. “फलहत्थो अहं दिस्वा, उपगच्छि नरासभ ।

पसन्नचित्तो सुमनो, सवण्टं अददि फलं ॥

५१. “चतुन्नवुतितो ऋषे, य फलं अददि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, फलदानस्सिद फलं ॥

५२ “किलेमा झापिता मय्हं .. पे० विहरामि अनासवो ॥

५३ “स्वागतं वत मे आमि पे० कतं बुद्धस्स सासनं ॥

5 ५४ “पटिसम्भिदा चनस्सो पे० कनं बुद्धस्स सामनं” ॥

इत्थं सुदं आयस्सा वज्जीपुत्तो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था नि ।

६ उत्तरत्थेरअपदानं

५५ “मुमेधो नाम सम्बुद्धो, वात्तिसवरलक्खणो ।
विवेकक्कामो भगवा, हिमवन्तमपागमि ॥

10 ५६ “अज्झोगाहेत्वा हिमवन्त, अगो कारुणिको मुनि ।
पल्लङ्क आभुजित्वान, निमीदि पुरिसुत्तमो ॥

B 174 ५७. “विज्जाधरो तदा आसि, अन्तलिवक्खचक्षो अहं ।
तिसूलं सुगत गय्ह, गच्छामि अम्बरे तदा ॥

15 ५८ “पब्बतग्गे यथा अग्गि, पुण्णमायेव चन्दिमा ।
वन ओभासते बुद्धो, सालराजा व फुल्लितो ॥

५९. “वनग्गा निम्खमित्वान, बुद्धरंसीभिध्वावरे^१ ।
नळग्गिवण्णसङ्कासा^२, दिस्वा चित्तं पसादयि ॥

६० “विचित्तं ग्रहस पुप्फं, कणिकार देवगन्धिकं ।
तीणि पुप्फानि आदाय, बुद्धसेट्ठमपूजयि ॥

20 ६१ “बुद्धस्स आनुभावेन, तीणि पुप्फानि मे तदा ।
उद्धं वण्टा अधोपत्ता, छाया कुब्बन्ति सत्थुनो ॥

६२ “तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुसं देस, तावतिसमगच्छहं ॥

25 ६३ “तत्थ मे सुकतं व्यम्ह, कणिकारीति^३ जायति ।
सट्ठियोजनमुब्बेध निसयोजनवित्थतं ॥

१ बुद्धरंसीविध्वावरे - सी० । २. नळग्गिवनसङ्कासा - सी० । ३. कणिकारोति -
सी० ।

६४. “सहस्सकण्डं सतभेण्डु, धजालुहरिनामयं ।
सतसहस्मनियूहा^१, व्यम्हे पातुभविमु^२ मे ॥
- ६५ “सोण्णमया मणिमया, लोहितङ्कमया पि च ।
फलिका पि च पल्लङ्का, येनिच्छका यदिच्छका ॥
- ६६ “महारहं च मयनं, त्तलिका विकतीयुतं । 5
उद्धलोमि च एकन्त, बिम्बोहनममायुत ॥
- ६७ “भवना निक्खमित्वान, चरन्तो देवचारिकं ।
यथा इच्छामि^३ गमन, देवमङ्घुपुरक्खतो ॥
- ६८ “पुप्फस्स हेट्ठा तिट्ठामि, उपरिच्छदनं मम ।
समन्ता योजनसतं, कणिकारेहि छादितं ॥ 10
६९. “सट्ठितुरियमहम्सानि, मायपात उपट्ठुहं ।
परिवारेन्ति म निच्चं, रत्तिन्दिवमतन्दिता ॥ B 175
- ७० “तत्थ नच्चेहि गीतेहि, नालेहि वादितेहि च ।
रमामि खिड्डारनिया, मोदामि कामकामहं ॥
७१. “तत्थ भत्वा पिवित्वा च, मोदामि तिड्ढे तदा । 15
नारीगणेहि सहितो, मोदामि व्यम्हमुत्तमे ॥
- ७२ “सतानं पञ्चक्खत्तु च, देवरज्जमकारयिं ।
सनान तीणक्खत्तुं च, चक्कवत्ती अहोसहं ।
पदेसरज्ज विपुलं, गणनातो असङ्खिय ॥
- ७३ “भवे भवे संसरन्तो, महाभोग लभामहं । 20
भोगे मे ऊनता नत्थि, बुद्धपूजायिदं फल ॥
- ७४ “दुवे भवे संसरामि, देवत्ते अथ मानुसे ।
अज्जं गति न जानामि, बुद्धपूजायिदं फलं ॥
- ७५ “दुवे^४ कुले पजायामि^५, खत्तिये चापि ब्राह्मणे ।
नीचे कुले न जायामि, बुद्धपूजायिदं फलं ॥ 25
- ७६ “हत्थियान प्रस्सयान, सिविकं सन्दमानिकं ।
लभामि सव्वमेवेनं, बुद्धपूजायिदं फलं ॥

१ सतसहस्सानि ब्यूहानि - सी० । २ पातुरहंसु - सी० । ३ गच्छामि - सी० ।

४-५. यत्थ पच्छा पजायामि - सी० ।

- ७७ “दासीगणं दामगणं, नारियो समलङ्कृता ।
लभामि सव्वमेवेतं, बुद्धपूजायिदं फल ॥
- ७८ “कोसेय्यकम्बलियानि, खोमकप्पासिकानि च ।
लभामि सव्वमेवेतं, बुद्धपूजायिदं फल ॥
- 5 ७९. “नववत्थं नवफलं, नवगरसभोजनं ।
लभामि सव्वमेवेतं, बुद्धपूजायिदं फल ॥
- ८० “इमं खाद इमं भुञ्ज, इमं हि सयने सय ।
लभामि सव्वमेवेतं, बुद्धपूजायिदं फल ॥
८१. “सव्वत्थं पूजितो होमि, यसो अच्चुग्गतो मम ।
10 महापक्खो सदा होमि, अभेज्जपरिसो सदा ।
जातीनं उत्तमो होमि, बुद्धपूजायिदं फल ॥
- ८२ “सीत उण्हं न जानामि, परिच्छाहो न विज्जति ।
अथो चेतसिकं दुक्खं, हृदये मे न विज्जति ॥
- ८३ “सुवण्णवण्णो हुत्वा, संसरामि भवाभवे ।
15 वेवण्णियं न जानामि, बुद्धपूजायिदं फलं ॥
- ८४ “देवलोकां चित्त्वानं, सुक्कमूलेन चोदितो ।
सावत्थियं पुरे जातो, महासालेसु अड्डके ॥
- ८५ “पञ्च कामगुणे हित्वा, पव्वजि अन्नगरियं ।
जानियां सत्तवस्सोहं, अरहत्तमपापुणि ॥
- ८६ “उपसम्पादयीं बुद्धो, गुणमञ्जाय चक्खुमा ।
20 तरुणो पूजनीयोहं, बुद्धपूजायिदं फलं ॥
८७. “दिब्बचक्खुं विसुद्धं मे, सन्नाधिकुसलो अहं ।
अभिञ्जापारमिप्पत्तो, बुद्धपूजायिदं फलं ॥
- ८८ “पटिसम्भिदां अनुप्पत्तो, इद्धिपादेसु कोविदो ।
25 बम्मेसु पारमिप्पत्तो, बुद्धपूजायिदं फलं ॥
८९. “तिसकप्पसहस्समिहं, यं बुद्धमभिपूजयि ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं ॥
९०. “किलेसा ज्ञापिता मय्हं . पे०... विहरामि अनामवो ॥
९१. “स्वागतं वत मे आसि . पे०... कतं बुद्धस्स सासनं ॥

६२. “पटिसम्भिदा चतस्सो . पे० कत बुद्धस्स सासनं” ॥

इत्थं सुद आयस्मा उत्तरो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

७ अपरउत्तरत्थेरअपदानं

६३ “निब्बुते लोकनाथम्हि, सिद्धत्थे लोकनायके ।

मम ज्ञाती समानेत्वा, धातुपूज अकासह ॥

5

६४ “चतुन्नवुतितो कप्पे, य धातुमभिपूजयि ।

दुग्गति नाभिजानामि, धातुपूजायिद फल ॥

६५ “किलेसा ज्ञापिता मय्हं पे० विहरामि अनासवो ॥

B. 177

६६ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥

६७. “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कतं बुद्धस्स सासनं” ॥

10

इत्थं सुदं आयस्मा अपरउत्तरत्थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

८ भद्दजित्थेरअपदानं

६८. “ओगय्ह यं पोक्खरणि, नानाकुञ्जग्गसेवित ।

उद्धरामि भिस तत्थ, घासहेतु अहं तदा ॥

६९ “भगवा तम्हि समये, पदुमुत्तरसव्हयो ।

15

रत्तम्बरधरो बुद्धो, गच्छते अनिलञ्जसे ॥

१०० “धुनन्तो पसुकूलानि, सद् अस्सोसहं तदा ।

उद्ध निज्जायमानोह, अद्दस लोकनायकं ॥

१०१ “तत्थेव ठितको सन्तो, आयाचि लोकनायक ।

मधु भिसेहि सहित, खीर सप्पि मुळालिक ॥

20

१०२. “पटिग्गण्हानु मे बुद्धो, अनुकम्पाय चक्खुमा ।

ततो कारुणिको सत्था, ओरोहित्वा महायसो ॥

१०३ “पटिग्गण्हि मम भिक्खं, अनुकम्पाय चक्खुमा ।

पटिग्गहेत्वा सम्बुद्धो, अका मे अनुमोदनं ॥

१०४ 'मुखो होतु महापुञ्ज, गति तुह्य समिञ्जतु ।
इतिना भिसदानेन, लभस्सु विपुल सुख' ॥

१०५ "इद वत्वान सम्बुद्धो, जलजुत्तमनामको ।
भिव्रखमादाय सम्बुद्धो, आकासेनागमा जिनो ॥

5 १०६ "नतो भिस गहेत्वान, अगच्छि मम अस्सम ।
भिम रुवखे लगेत्वान, मम दान अनुस्सरि ॥

B. 178

१०७ "महावानो उट्टुहित्वा, सञ्चालेसि वन तदा ।
आकासो अभिनादित्थ, असनी च फली तदा ॥

10 १०८ "नतो मे असनीपातो मत्थके निपती तदा ।
मोह निसिन्नको सन्तो, तत्थ कालङ्कतो ग्रह ॥

१०९ "पुञ्जकम्मेन सञ्जुतो, तुसितं उपपज्जहं ।
कळेवर मे पतिनं, देवलोके रमामहं ॥

११० "छळसोतिसहस्सानि, नागियो समलङ्कता ।
सायं पात उपट्टन्ति, भिमदानस्सिदं फलं ॥

15 १११ "मनुस्सयोनिमागन्त्वा, सुखितो होमह तदा ।
भोगे मे ऊनता नत्थि, भिसदानस्सिदं फल ॥

११२ "अनुकम्पितको तेन, देवदेवेन तादिना ।
सव्वासवपग्गिखीणा, नत्थि दानि पुनब्भवो ॥

20 ११३ "सतसहस्सिनो कप्पे, य भिस अरुदि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, भिसदानस्सिद फल ॥

११४ "किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवा ॥

११५ "स्वागत वत मे आनि पे० .. कतं बुद्धस्स सासन ॥

११६ "पटिमम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन" ॥

इत्थं सुद आयस्मा भद्दजित्थेरो इमा गाथायो

25 अभिासित्था ति ।

६ सिवकत्थेरअपदानं

११७. "एसनाय चरन्तस्स, विपस्सिस्स महेसिनो ।
रित्तक पत्तं दिस्वान, कुम्मास पूरयि अह ॥

११८. “एकनवुतितो कप्पे, य भिक्खमददि तदा ।

दुग्गतिं नाभिजानामि, कुम्मासस्स इदं फल ॥

११९ “किलेसा ज्ञापिता मग्ग पे० विहरामि अनासवो ॥

१२०. “स्वागतं वत मे आसि पे० कतं बुद्धस्स सासनं ॥

B 179

१२१ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कतं बुद्धस्स सासनं” ॥ 5

इत्थं सुदं आरयस्मा सिक्खकत्थेरो इमा गाथायो
अभासित्था नि ।

१० उपवानत्थेरअपदानं

१२२ “पदुमुत्तरो नाम जिनो, मब्बधम्माम् पारगू ।

जलित्वा अग्गिक्खन्धो व, सम्बुद्धो परिनिव्वुतो ॥

१२३ “महाजना समागम्म, पूजयित्वा तथागत ।

10

चित्तं कत्वानं सुगतं, सरीरं अभिरोपयु ॥

१२४ “सरीरकिच्च कत्वानं, धातुं तत्थं समानयु ।

सदेवमनुस्सा सव्वे, बुद्धथूपं अकसु ते ॥

१२५. “पठमा कञ्चनमया, द्वितीया च मणिमया ।

तृतीया रुपियमया, चतुर्थी फलिकामया ॥

15

१२६. “तत्थ पञ्चमिका चेव^१, लोहितङ्कमया अहु ।

छट्ठा मसारगल्लस्स, सव्वं रतनमयूपरि ॥

१२७ “जङ्घा मणिमया आसि, वेदिका रतनामया ।

सव्वसोण्णनयो थूपो, उद्धं योजनमुग्गतो ॥

१२८ “देवा तत्थं समागन्त्वा, एकतो मन्तयु तदा ।

20

‘मयं पि थूपं कस्साम, लोकनाथस्स तादिनो ॥

१२९. ‘धातुं आवेणिकां नत्थि, सरीरं एकपिण्डित ।

इमं हि बुद्धथूपं हि, कस्सामं कञ्चुकं मयं ॥

१३० “देवा सत्तहि रत्तेहि, अञ्जं वड्डेसु योजन ।

थूपो द्वियोजनुब्बेधो, तिमिरं व्यपहन्ति सो ॥

25

- १३१ “नागा तत्थ समागन्त्वा, एकतो मन्तयु तदा ।
‘मनुस्सा चेव देवा च, बुद्धथूप अकसु ते ॥
१३२. ‘मा नो पमत्ता अस्सुम्ह, अप्पमत्ता सदेवका ।
मय पि थूप कस्साम, लोकनाथस्स तादिनो’ ॥
- 5 १३३ “इन्दनील महानील, अथो जोनिरसं मणि ।
एकतो सन्निपातेत्वा, बुद्धथूप अछादयु ॥
- १३४ “सब्ब मणिमय आसि, यावता बुद्धचेतिय ।
तियोजनसमुब्बेध, आलोककरणं तदा ॥
- १३५ “गरुळा च समागन्त्वा, एकतो मन्तयु तदा ।
10 ‘मनुस्सा देवनागा च, बुद्धपूज अकंसु ते ॥
- १३६ ‘मा नो पमत्ता अस्सुम्ह, अप्पमत्ता सदेवका ।
मय पि थूप कस्साम, लोकनाथस्स तादिनो’ ॥
- १३७ “सब्बं मणिमयं थूपं, अकरु ते च कञ्चुकं ।
योजनं ते पि वड्डेसु, आयत बुद्धचेतियं ॥
- 15 १३८ “चतुयोजनमुब्बेधो, बुद्धथूपो विरोचति ।
ओभासेति दिसा सब्बा, सतरसी व उग्गतो ॥
- १३९ “कुम्भण्डा च समागन्त्वा, एकतो मन्तयु तदा ।
‘मनुस्सा चेव देवा च, नागा च गरुळा तथा ॥
- १४० ‘पच्चेकं बुद्धसेट्टस्स, अकसु थूपमुत्तम ।
20 मा नो पमत्ता अस्सुम्ह, अप्पमत्ता सदेवका ॥
- १४१ ‘मयं पि थूपं कस्साम, लोकनाथस्स तादिनो ।
रतनेहि छादेस्साम, आयत बुद्धचेतियं’ ॥
- १४२ “योजनं ते पि वड्डेसु, आयत बुद्धचेतियं ।
पञ्चयोजनमुब्बेधो, थूपो ओभासते तदा ॥
- 25 १४३. “यक्खा तत्थ समागन्त्वा, एकतो मन्तयुं तदा ।
‘मनुस्सा देवनागा च, गरुळा च कुम्भण्डका ॥
- १४४ ‘पच्चेक बुद्धसेट्टस्स, अकंसु थूपमुत्तम ।
मा नो पमत्ता अस्सुम्ह, अप्पमत्ता सदेवका ॥

१४५. 'मय पि थूपं कस्साम, लोकनाथस्स तादिनो ।
फलिका छादयिस्साम, आयत बुद्धचेत्तिय' ॥
- १४६ "योजन ते पि वड्डेसु, आयन बुद्धचेत्तियं ।
छयोजनिकमुब्बेधो, थूपो ओभासते तदा ॥
- १४७ "गन्धब्बा व समागन्त्वा, एकनो मन्तयु तदा । 5
'मनुजा देवता नागा, कुम्भण्डा गरुळा' तथा ॥
- १४८ 'सब्बे अकसु बुद्धथूप, मयमेत्थ अकारका ।
मय पि थूपं कस्साम, लोकनाथस्स तादिनो' ॥
- १४९ "वेदियो सत्त कत्वान, धजं छत्त अकंसु ते ।
सव्वसोणमयं थूप, गन्धब्बा काग्यु तदा ॥ 10
- १५० "सत्तयोजनमुब्बेधो, थूपो ओभासते तदा ।
रत्तिन्दिवा न जायन्ति, आलोको होति सव्वदा ॥
- १५१ "अभिभोन्ति न तस्साभा, चन्दसूरा सतारका ।
समन्ता योजनसते, पदीपो पि न पज्जलि ॥
- १५२ "तेन कालेन ये केचि, थूप पूजेन्ति मानुसा । 15
न ते थूप आरुहन्ति, अम्वरे उक्खिपन्ति ते ॥
- १५३ "देवेहि ठपितो यक्खो, अभिसम्मतनामको ।
धज वा पुप्फदाम वा, अभिरोपेति उत्तरि ॥
- १५४ "न ते पस्सन्ति त यक्ख, दाम पस्सन्ति गच्छतो ।
एवं पस्सित्वा गच्छन्ता, सब्बे गच्छन्ति सुग्गति ॥ 20
- १५५ "विरुद्धा ये पावचने, पसन्ना ये च मासने ।
पाटिहीर दट्ठकामा, थूप पूजेन्ति मानुसा ॥
- १५६ "नगरे हसवतिया, अहोसि भनको तदा ।
आमोदितं जन दिस्वा, एवं चिन्तेसह तदा ॥
- १५७ 'उळारो भगवा नेसो, यस्स धातुघरे दिस । 25
इमा च जनता तुट्ठा, कारं कुब्बं न तप्परे ॥
१५८. 'अहं पि कारं कस्सामि, लोकनाथस्स तादिनो ।
तस्स धम्मेषु दायादो, भविस्सामि अनागते' ॥

- १५६ सुधान रजकनाह, उत्तरय्य पट मम ।
वेळगो आलभेत्वान, धज उत्रिखपिमम्बरे ॥
- १६० “अभिसम्मतको गय्ह, अम्बरे हामि मे धज ।
वातेरितं धज दिस्वा, भिय्यो हास जनेसह ॥
- 5 १६१. “तत्थ चित्त पसादेत्वा, समणं उपसङ्कमि ।
तं भिक्खु अभिवादेत्वा, विपाक पुच्छहं धजे ॥
- १६२ “सो मे कथेसि आनन्दी, पीतिसञ्जनन मम ।
‘तस्स धजस्म विपाकं, अनुभोस्ससि सब्बदा ॥
- १६३ ‘हत्थिअस्सरथापत्ती, सेना च चतुरङ्गिणी ।
10 परिवारेस्सन्ति त निच्च, धजदानस्सिद फल ॥
१६४. ‘मद्वितुरियसहस्सानि, भेरियो समलङ्कता ।
परिवारेस्सन्ति त निच्च, धजदानस्सिद फल ॥
१६५. ‘छळसीतिसहस्सानि, नारियो समलङ्कता ।
विचित्तवत्थाभरणा, आमुक्कमणिकुण्डला ॥
- 15 १६६. ‘आळारपम्हा हमुत्ता, सुसञ्जा^१ तनुमज्झिमा ।
परिवारेस्सन्ति त निच्च, धजदानस्सिद फलं ॥
१६७. ‘तिमक्कप्पसहस्सानि, देवलोके रमिस्समि ।
असीतिकक्षत्तु देविन्दो, देवरज्ज करिस्सति ॥
- १६८ ‘सहस्सक्खत्तु गजा च, चक्कवत्ती भविस्सनि ।
20 पदेसरज्जं विपुल, गणनातो असङ्खियं ॥
- १६९ ‘क्कप्पसतसहस्समिह, ओक्काककुलसम्भवो ।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति ॥
- १७० ‘देवलोका चवित्वान, सुक्कमूलेन चोदितो ।
पुञ्जकम्मेन सञ्जुत्तो. ब्रह्मबन्धु भविस्ससि ॥
- B 183 25 १७१ ‘असीतिकोटिं छड्ढेत्वा, दासे कम्मकरं बहू ।
गोतमस्स भगवतो, सासने पब्बजिस्समि ॥
१७२. ‘आराधयित्वा सम्बुद्ध, गोतम सक्कपुङ्गव ।
उपवानो ति नामेन, हेस्ससि सत्थु सावको’ ॥

१७३. “सतसहस्रे कत कम्म, फल दस्सेसि मे इध ।
मुमुत्तो सरवेगो व, किलेसे^१ ज्ञापयि^१ मम ॥
१७४. “चक्कवत्तिस्स सन्तस्स, चातुद्दीपिस्सरस्स मे ।
तीणि योजनानि सामन्ता, उस्सीयन्ति धजा सदा ॥
१७५. “सतसहस्सितो कप्पे, य कम्ममकरि तदा । 5
दुग्गति नाभिजानामि, धजदानस्मिद फल ॥
१७६. “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
१७७. “स्वागतं वत मे ग्रासि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
१७८. “पटिसम्भदा चतस्सो पे० कतं बुद्धस्स सासन” ॥
- इत्थं सुद आयस्मा उपवानत्थेरो इमा गाथायो 10
अभासित्था ति ।

११ रट्टपालत्थेरअपदान

१७९. “पटुमुत्तरस्स भगवतो, लोकजेट्टस्स तादिनो ।
वरनागो मया दिन्नो, ईसादन्तो उरूब्धवा ॥
१८०. “सेतच्छत्तोपसोभितो, सकप्पनो^२ सहत्थिपो ।
अग्घापेत्वान त सब्ब, सङ्खाराम अकारयि ॥ 15
१८१. “चतुपञ्जाससहस्सानि, पासादे कारयि अह ।
महोघदान^३ करित्वान, निग्यादेसि महेमिनो ॥
१८२. “अनुमोदि महावीरो, सयम्भू अगगपुग्गलो ।
सब्बे जने हासयन्तो, देसेसि अमत पद ॥ B 184
१८३. “तं मे बुद्धो वियाकासि, जलजुत्तमनामको ।
भिक्षुसङ्घे निसीदित्वा, इमा गाथा अभासथ ॥ 20
१८४. “चतुपञ्जाससहस्सानि, पासादे कारयी अय ।
कथयिस्सामि विपाक, सुणाथ मम भासतो ॥
१८५. “अट्टारससहस्सानि, कूटागारा भविस्सरे ।
व्यम्हत्तमम्हि निब्बत्ता, सब्बसोणमया च ते ॥ 25

१-१ किलेसा ज्ञापिता - सी० । २ सीदन्नो - सी० । ३ मह्वञ्च - सी० ।
धे० २ - २३

- १८६ पञ्जासकखत्तु दावन्दा, दवरज्ज कारस्सति ।
अट्ठपञ्जासकखत्तु च, चक्कवत्ती भविस्सति ॥
- १८७ 'कप्पसतसहस्सम्हि, ओक्काककुलसम्भवो ।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति ॥
- 5 १८८ 'देवलोका चवित्वान, सुक्कमूलेन चोदितो ।
अट्ठे कुले महाभोगे, निव्वत्तिस्सति तावदे ॥
- १८९ 'सो पच्छा पव्वजित्वान, सुक्कमूलेन चोदितो ।
रट्ठपालो ति नामेन, हेस्मति सत्थु सावको ॥
- १९० 'पधानपहित्तो सो, उपसन्तो निरूपधि ।
10 सव्वासवे परिञ्जाय, निव्वायिस्सतिनासवो' ॥
- १९१ "उट्ठाय अभिनिक्खम्म, जहिता भोगसम्पदा ।
खेळपिण्डेव भोगम्हि, पेमं मय्ह न विज्जति ॥
- १९२ "विरियं मे धुरधोरय्ह, योगक्खेमाधिवाहन ।
धारेमि अन्तिम देह, सम्मामम्बुद्धसासने ॥
- 15 १९३. "किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
१९४. "स्वागतं वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासनं ॥
B 185 १९५ "पटिसम्भदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन' ॥
- इत्थं सुद आयस्मा रट्ठपालो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।
यसवग्गो छपञ्जासमो ।

तस्सुद्धानं

- यसो नदीकस्सपो च, गयाकिमिलवज्जनो ।
20 दुवे उत्तरा भद्दजी, सिवको उपवाहनो ।
रट्ठपालो एकसत, गाथान पञ्चनदुति ॥
- थेरापदान समत्त ।
एत्तावता बुद्धापदान च पच्चेकापदान च थेरापदान च समत्तानि ।

सुत्तपिटके खुद्दकनिकाये
थेरीअपदानं

थेरीअपदानपालि

१. सुमेधावग्गो

१ सुमेधाथेरीअपदानं^१

अथ थेरिकापदानानि सुणाथ-

B 187

१. “भगवति कोणागमने, सङ्घारामम्हि तवनिवेसनम्हि^२ ।
सखियो निस्सो^३ जनियो, विहारदान अदासिम्ह^४ ॥
- २ “दसक्खत्तु सतक्खत्तु, दससतक्खत्तु सतान^५ च सतक्खत्तु^६ ।
देवेषु उपपज्जिम्ह, को वादो मानुसे भवे ॥
- ३ “देवे^७ महिद्धिका अहुम्ह^८, मानुसकम्हि को वादो ।
सत्तरतनमहेसी^९, इत्थिरतन अहं भवि^{१०} ॥
- ४ “इध^{११} सञ्चितकुसला^{१२}, सुममिद्धकुलप्पजा ।
धनञ्जानी च खेमा च, अहं पि च तयो जना ॥
५. “आरामं मुकत कत्वा, सब्बावयवमण्डित ।
बुद्धप्पमुखसङ्घस्स, निथ्यादेत्वा समोदिता^{१३} ॥
६. “यत्थ यत्थूपपज्जामि, तस्स कम्मस्स वाहमा ।
देवेषु अग्गतं पत्ता, मनुस्सेसु तथेव च ॥

10

B. 188

१ सुमेधापदानं - सी०, पठम सुमेधाथेरियापदान - स्या० । २ निवेसम्हि - स्या० । ३ तीणि - रो० । ४ अदम्हसे - स्या० । ५ - ५ सतानि च सत्तक्खत्तु - सी० । ६ देवेषु - सी०, स्या० । ७ हुत्वा - स्या० । ८ सत्तरतनस्स महेसी - सी०, रो० । ९ आसि - सी० । १०-१० तत्थ सञ्चित कुसल - स्या० । ११ पमोदिता - स्या० ।

- ७ “इमस्मियेव कप्पम्हि, ब्रह्मवन्धु महायसो ।
कस्सपो नाम गोत्तेन^१, उप्पज्जि वदतं वरो ॥
- ८ “उपट्ठाको महेसिस्स, तदा आसि नरिस्सरो ।
कासिराजा विंकी नाम, बाराणसिपुरुत्तमे ॥
- ५ ९ “तस्सासु सत्त धीतरो, राजकञ्जा सुखेधिता^२ ।
बुद्धोपट्ठाननिरता, ब्रह्मचरिय चरिसु ता ॥
- १० “तास सहायिका हुत्वा, सीलेसु सुममाहिता ।
दत्त्वा दानानि सक्कच्च, अगारेव वत^३ चरि ॥
- ११ “तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
१० जहित्वा मानुस देह, तावतिसूपगा अहं ॥
- १२ “ततो चुता याममग^४, ततोह तुसितं गता ।
ततो च निम्मानरति, वसवत्तिपुरं ततो^५ ॥
- १३ “यत्थ यत्थूपपज्जामि, पुज्जाकम्मसमोहिता^६ ।
तत्थ तत्थेव राजून, महेसित्तमकारयि ॥
- १४ “ततो चुना मनुस्सत्ते, राजून चक्कवत्तिन ।
१५ मण्डलीन च राजून, महंसित्तमकारयि ॥
- १५ “सम्पत्तिमनुभोत्वान, देवेसु मानुसेसु च ।
सब्बत्थ सुखिता हुत्वा, नेकजातीसु ससरि ॥
- १६ “सो हेतु च सो पभवो, तम्मूल^७ सासने खम^८ ।
२० पठमं तं समोधानं, त धम्मरत्ताय निब्बान^९ ॥
- १७ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह, भवा सब्बे समूहता ।
नागीव बन्धनं छेत्वा, विहरामि अनासवा ॥
- १८ “स्वागतं वत मे आसि, मम बुद्धस्स^९ सन्तिके ।
तिस्सो विज्जा अनुप्पत्ता, कत बुद्धस्स सासनं ॥

१ नामेन - सी०, स्या० । २ सुखे ठिता - स्या० । ३ वत्त - स्या० ।
४ यामासग - स्या० । ५ गता - स्या० । ६ पुज्जाकम्मसमाहिता - सी०, स्या० ।
७-८ तम्मूल सा च सासने खन्ति - सी०, रो० । ९ निब्बुत - स्या० । ९ बुद्धसेट्ठस्स -
सी०, स्या० ।

१६. “पटिसम्भदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्टिमे ।
छळभिञ्जा सच्छिकता, कनं बुद्धस्स सासन” ॥
इत्थ सुद सुमेधा^१ भिक्खुनी इमा गाथायो अभसित्था ति ।

२ मेखलादायिकाथेरीअपदान^२

- २० “सिद्धत्थस्स भगवतो, थूपकारापिका^३ ग्रहु^३ ।
मेखलिका मया दिन्ना, नवकम्माय^४ सत्थुनो ॥ 5
- २१ “निट्ठिते च महाथूपे, मेखलं पुनदासहं ।
लोकनाथस्स मुनिनो, पसन्ना सेहि पाणिभि ॥
- २२ “चतुन्नवुत्तितो कप्पे, य^५ मेखलमदं^६ तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, थूपकाररिसद फलं ॥
२३. “किलेसा ज्ञापिता मय्ह . पे० विहरामि अनासवा ॥ 10
- २४ “स्वागतं वन मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- २५ “पटिसम्भदा चतस्सो पे० . कतं बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद मेखलादायिका भिक्खुनी इमा गाथायो
अभसित्था ति ।

३. मण्डपदायिकाथेरीअपदानं

२६. “कोणागमनबुद्धस्स, मण्डपो कारितो मया ।
धुवं^७ तिचीवरंदासि^८, बुद्धस्स लोकवन्धुनो ॥ 15
२७. “यं यं जनपदं यामि, निगमे राजधानियो ।
सब्बत्थ पूजितो^९ होमि, पुञ्जकम्मस्सिदं फलं ॥
२८. “किलेमा ज्ञापिता मय्ह पे० . विहरामि अनासवा ॥
२९. “स्वागतं वत मे आसि पे० . कतं बुद्धस्स सासनं ॥ 20 B 190
३०. “पटिसम्भदा चतस्सो पे० . कतं बुद्धस्स सासनं” ॥

इत्थं सुदं मण्डपदायिका भिक्खुनी इमा गाथायो अभसित्था ति ।

१ आयस्मा सुमेधा - स्या०, एवमुपरि पि । २ खेमादायिकाअपदान - म०,
मेखलादायिकाथेरिया ० - स्या० । ३-३ थूपकारमकासह - स्या० । ४ नवकम्मस्स -
स्या० । ५-५ मेखल अददि - स्या० । ६-६ थूपञ्च पवरमद - स्या०, धुवञ्च
चीवर अद - रो० । ७ पूजिता - सी०, स्या० ।

४ मङ्कमनत्थाथेरीअपदानं^१

- ३१ “विपस्मिस्स^२ भगवतो, लोकजेट्टस्स तादिनो ।
रथिय पटिपन्नस्स, तारयन्तस्स पाणिनो ॥
- ३२ “घग्गतो निक्खमित्वान, अवकुज्जा निपज्जह ।
अनुकम्पको लोकनाथो^३, सिरसि^४ अक्कमी मम^५ ॥
- 5 ३३ “अक्कमित्वान सिरसि, अगमा लोकनायको ।
तेन चित्तप्पसादेन, तुसित अगमासह^६ ॥
- ३४ “किलेसा ज्ञापिता मय्हं पे० . विहरामि अनामवा ॥
- ३५ “स्वागत वत मे आसि . पे० . कत बुद्धस्स सासनं ॥
- ३६ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासनं” ॥
- 10 इत्थ सुद मङ्कमनत्था^७ भिक्खुनी इमा गाथायो अभासित्था ति ।

५ नल्लमालिकाथेरीअपदानं

३७. “चन्दभागानदीतीरे, अहोसि किन्नरी तदा ।
अद्दस विरज बुद्ध, सयम्भु अपराजितं ॥
- ३८ “पसन्नचित्ता सुमना, वेदजाता कतञ्जली ।
नल्लमालं गहेत्वान, सयम्भु अभिपूजयि ॥
- B 191 15 ३९ “तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि^८ च ।
जहित्वा किन्नरीदेह^९, अगच्छि त्तिदसं गति^{१०} ॥
- ४० “छत्तिसदेवगजून, महेसित्तमकारयि ।
दसन्न चक्कवत्तीन, महेसित्तमकारयि ।
मवेजेत्वान^{११} मे चित्त^{१२}, पब्बजि अनगाग्गियं ॥
- 20 ४१ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह, भवा सब्बे समूहता ।
सब्बागवपरिक्खीणा, नत्थि दानि पुनब्भवो ॥

१ मङ्कमनदाथेरिया ० - स्या० । २ कोण्डञ्जस्स - स्या०, रो० ।
३ लोकजेट्टो - स्या० । ४ मीसन्ते - सी० । ५ तदा - स्या०, पे० ।
६ उपपज्जह - सी० । ७ मङ्कमनदा - स्या० । ८ - ८ सी० पोत्थके नत्थि ।
९ गण - स्या०, रो० । १०-१० मवेजयित्वा मे चित्त - सी०, वेदयित्वा कुसल - स्या०,
मवेदयित्वा कुसल - रो० ।

- ४२ “चतुन्नवुतितो कण्ठे, यं पुष्पमभिपूजयि ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, पुष्पपूजायिद^१ फल ॥
- ४३ “किलेमा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवा ॥
- ४४ “स्वागतं वन मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासनं ॥
- ४५ “पटिसम्भिदा चतस्मो पे० कतं बुद्धस्स सासनं” ॥ 5
- इत्थ मुद नल्लभातिका थेरी इमा गाथायो अभामित्था नि ।

६ एकपिण्डपानदायिकाथेरीअपदानं

- ४६ “नगरे बन्धुमनिया, बन्धुभा नाम खत्तियो ।
तस्स^२ रञ्जो अहु^३ भरिया, एकज्झ^४ चारयामहं^५ ॥
- ४७ “रहोगता निसीदित्वा, एव चिन्तेसह नदा ।
‘आदाय गमनीय हि, कुमलं नत्थि मे कत ॥ 10
- ४८ ‘महाभिताप कटुक, घोररूप सुदारुण ।
निरय नून गच्छामि, एत्थ मे नत्थि ससयो’ ॥
- ४९ “राजानं उपसङ्कम्म”, इद वचनमब्रवि ।
‘एक मे समणं देहि, भोजयिस्सामि खत्तिय’ ॥
५०. “अदासि मे महाराजा, समण भावितिन्द्रियं । 15
तस्स पत्तं गहेत्वान, परमन्नेन पूरयि^६ ॥
- ५१ “पूरयित्वा” परमन्न, गन्धालेप अकासह । B 192
जालेन पिदहित्वान^७, वत्थयुगेन^८ छादयि ॥
- ५२ “आरम्मण मम^९ एतं, सरामि यावजीविह^{१०} ।
तत्थ चित्त पसादेत्वा, तावतिसमगच्छह ॥ 20
- ५३ “तिसानं देवराजूनं, महेसित्तमकारयि ।
मनसा पत्थितं मय्हं, निब्बत्तति यथिच्छित्त^{११} ॥

१ बुद्धपूजायिद - स्या० । २ यस्स - सी० । ३ अह - स्या० । ४-४ एकच्च
वादयामह - स्या०, रो० । ५ उपगन्त्वान - स्या० । ६ तप्पयि - स्या०, रो० ।
७ पूजयित्वा - स्या० । ८ सहस्सगघनकेव - सी० । ९ पीतचोळेन - स्या०, महानेलेन
- रो० । १० मम - सी०, स्या० । ११ यावजीवित - सी०, स्या० । १२ यथिच्छक -
स्या०, यदिच्छक - रो० ।

- ५४ “वीमान चक्कवत्तीनं, महेसित्तमकारयि ।
ओचितत्ता^१ व हुत्वान, ससरामि भवेस्वह^२ ॥
- ५५ “सव्ववन्धनमुत्ताह, अपेता मे उपादिका ।
सव्वासवपरिक्खीणा, नत्थि दानि पुनब्भवो ॥
- ५६ “एकनवुत्तितो कप्पे, य दानमदादि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, पिण्डपातस्सिदं फल ॥
- ५७ “किलेसा ज्ञापिता मय्हं . पे० . विहरामि अनासवा ॥
- ५८ “स्वागत वत मे आसि .. पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
५९. “पटिसम्भिदा चतस्सो . पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥
- १० इत्थ मुद एकपिण्डपातदायिका भिक्खुनी इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

७ कटच्छुभिक्षादायिकाथेरीअपदानं

- ६० “पिण्डचार चरन्तस्स, तिस्सनामस्स सत्थुनो ।
कटच्छुभिक्षं पग्गय्ह, बुद्धसेट्ठस्स दासहं ॥
६१. “पटिग्गहेत्वा सम्बुद्धो, तिस्सो लोकग्गनायको ।
वीथिया सण्ठितो सत्था, अका मे अनुमोदनं ॥
६२. ‘कटच्छुभिक्ष दत्वान, तावतिस गमिस्ससि ।
छत्तिसदेवराजून, महेसित्त करिस्ससि ॥
- ६३ ‘पञ्जास चक्कवत्तीन, महेसित्त करिस्ससि ।
मनसा पत्थितं सब्बं, पटिलच्छसि सब्बदा ॥
- ६४ ‘सम्पत्ति अनुभोत्वान, पब्बजिस्ससिकिञ्चना ।
सव्वासवे परिञ्जाय, निब्बायिस्ससिनासवा’ ॥
- ६५ “इद वत्वान सम्बुद्धो, तिस्सो लोकग्गनायको ।
नभ अभुग्गमी वीरो, हसराजा व अम्बरे ॥
६६. “सुदिन्नं^३ मे दानवरं, सुयिट्ठा यागसम्पदा ।
कटच्छुभिक्षं दत्वान, पत्ताहं अचलं पदं ॥

१ उपचितत्ता - स्या० । २ भवाभवे - स्या० । ३-३ सुदिन्नमेव मे दान -
स्या० ।

६७ “द्वेनवुते इतो कप्पे, य दानमददि तदा ।

दुग्गति नाभिजानामि, भिक्खादानस्सिद^१ फलं ॥

६८ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवा ॥

६९. “स्वागतं वन मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥

७० “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥ 5

इत्थ सुद कटच्छुभिक्खादायिका भिक्खुनी इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

८ सत्तुप्पलमालिकाथेरीअपदानं

७१ “नगरे अरुणवतिया, अरुणो^२ नाम खत्तियो ।
तस्स रञ्जो अहु भरिया, वारित^३ वारयामह^४ ॥

७२ “सत्तमालं^५ गहेत्वान, उप्पला देवगन्धिका । 10
निसज्ज पासादवरे, एव चिन्तेसि तावदे ॥

७३ ‘कि मे इमाहि मालाहि, सिरसारोपिताहि मे । B 194
वरं मे बुद्धसेट्ठस्स, जाणमिह अभिरोपित’ ॥

७४. “सम्बुद्धं पटिमानेन्ती, द्वारासन्ने निसीदहं । 15
‘यदा एहिनि सम्बुद्धो, पूजयिस्स महामुनि’ ॥

७५ “ककुधो विलसन्तो व, मिगराजा व केसरी ।
भिक्खुसङ्घेन सहितो, आगच्छि वीथिया जिनो ॥

७६ “बुद्धस्स रसि दिस्वान, हट्ठा सविग्गमानसा ।
द्वारं अवापुरित्वान^६, बुद्धसेट्ठमपूजयि ॥

७७ “सत्त उप्पलपुप्फानि, परिकिण्णानि^७ अम्बरे । 20
छदि^८ करोन्तो^९ बुद्धस्स, मत्थके धारयन्ति ते ॥

७८ “उदग्गचित्ता सुमना, वेदजाता कतञ्जली ।
तत्थ चित्त पसादेत्वा, तावतिसमगच्छह ॥

१ भिक्खदानस्सिद - स्या० । २ अरुणवा - सी०, रो० । ३ - ३ चारिक
चारयामह - सी०, नगुल पादयामह - स्या०, न माल पादयामह - रो० । ४ सत्त माला
- सी०, स्या० । ५ अपापुणित्वा - स्या० । ६ सुवित्थिण्णानि - स्या०, पवत्थिण्णानि -
रो० । ७-७ छद करोन्त - सी०, छादि करोन्ता - स्या० ।

- ७६ “महानेलस्स छादन, धारेन्ति मम मुद्धनि ।
दिब्वगन्ध पवायामि^१, सत्तुप्पलस्सिद फलं ॥
- ८० “कदाचि नीयमानाय, जातिसङ्घेन मे तदा ।
यावता परिसा मय्ह, महानेल धरीयति ॥
- 5 ८१ “सत्तनिदेवराजून, महेसित्तमकारयि ।
सव्वत्थ इस्सरा हुत्वा, ससरामि भवाभवे ॥
- ८२ “तेसट्ठिचक्कवत्तीन, महेसित्तमकारयि ।
सव्वे ममनुवत्तन्ति, आदेय्यवचना अहुं ॥
- ८३ “उप्पलम्सेव मे वण्णो, गन्धो चेव पवायति ।
10 दुव्वण्णियं^२ न जानामि^३, बुद्धपूजायिदं फल ॥
- ८४ “इद्धिपादेमु कुसला, बोज्झङ्गभावना रता ।
अभिज्जापारमिप्पत्ता, बुद्धपूजायिद फल ॥
- ८५ “सतिपट्टानकुसला, समाधिज्ञानगोचरा ।
सम्मप्पधानमनुयुत्ता, बुद्धपूजायिदं फलं ॥
- B 195 15 ८६ “विरिय मे धुरधोरय्ह, योगक्खेमाधिवाहन ।
मव्वासवपरिक्खीणा, नत्थि दानि पुनब्भवो ॥
- ८७ “एकतिसे इतो कप्पे, य पुप्फमभिपूजयि^४ ।
दुग्गति नाभिजानामि, बुद्धपूजायिद^५ फल ॥
- ८८ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवा ॥
- 20 ८९ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासनं ॥
९०. “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कतं बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद सत्तुप्पलमालिका भिक्खुनी इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

६ पञ्चदीपिकाथेरीअपदानं

- ९१ “नगरे हसवतिया, चारिकी” आसहं तदा ।
25 आरामेन^६ च^७ आराम, चरामि कुसलत्थिका ॥

१ पवायति - स्या० । २-२ दुग्गति नाभिजानामि - स्या०, रो० । ३ कम्ममकरि
तदा - सी० । ४ पुप्फदानस्सिद - सी० । ५ चारिनी - स्या० । ६ - ६ आरामेनेव
- स्या० ।

- ६२ “काळपक्खम्हि दिवमे, अट्टस बोधिमुत्तम ।
तत्थ चित्त पसादेत्वा, बोधिमूले निसीदह ॥
- ६३ “गरुचित्त उपट्ठेत्वा, सिरे कत्वान अञ्जलि ।
सोमनस्स पवेदेत्वा, एव चिन्तेसि तावदे ॥
- ६४ ‘यदि बुद्धो अमितगुणो, असमप्पटिपुग्गलो ।
दस्सेतु पाटिहीर मे, बोधि ओभासतु अय’ ॥ 5
- ६५ “सह आवज्जिते^१ मय्ह, बोधि पज्जलि तावदे ।
सब्बसोण्णमया^२ आसि, दिसा सब्बा विरोचति^३ ॥
- ६६ “सत्तरत्तिन्दिव^४ तत्थ, बोधिमूले निसीदह ।
सत्तमे दिवसे पत्ते, दीपपूज अकासहं ॥ 10
- ६७ “आसन परिवारेत्वा, पञ्च दीपानि पज्जलु ।
याव उदेति सूरियो^५, दीपा मे पज्जलु तदा ॥
६८. “तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुस देह, तावतिसमगच्छह ॥ B 196
- ६९ “तत्थ मे सुकत व्यम्ह, पञ्चदीपा^६ ति वुच्चति ।
सट्ठियोजनमुब्बेध^७, तिसयोजनवित्थत^८ ॥ 15
- १०० “असङ्खियाणि^९ दीपानि, परिवारे जलन्ति मे ।
यावता देवभवन, दीपालोकेन जोतति^{१०} ॥
- १०१ “परम्मुखा^{११} निसीदित्वा^{११}, यदि इच्छामि पस्सितु ।
उद्ध अधो च तिरिय, सब्ब पस्सामि चक्खुना ॥ 20
- १०२ “यावता अभिकङ्खामि, दट्ठु सुगतदुग्गते^{१२} ।
तत्थ आवरण नत्थि, रुक्खेसु पब्बतेसु वा ॥
- १०३ “असीतिदेवराजून, महेसित्तमकारयि ।
सतान चक्कवत्तीन, महेसित्तमकारयि ॥

१ आवज्जना - सी० । २ सब्बसावण्णया - सी०, सब्बसोवण्णमया - स्या० ।
३. विरोचयि - सी० । ४ सत्तरत्तिन्दिव - रो० । ५ सूरियो - सी०, स्या० ।
६ पञ्चदीपा - सी० । ७ सतयोजनमुब्बेध - सी०, स्या०, रो० । ८ सट्ठियोजनवित्थत - स्या०, रो० । ९ असङ्खेय्यानि - स्या० । १० जोतयि - सी० । ११-११ पुरत्थाभि-
मुखा सन्ति - स्या०, पुरत्थाभिमुखा थिता - रो० । १२ सुकतदुक्कट - स्या०, सुकत-
दुक्कते - रो० ।

- १०४ “य य योनुपपज्जामि, देवत्तं अथ मानुसं ।
दीपसतसहस्सानि, परिवारे^१ जलन्ति मे^१ ॥
- १०५ “देवलोका चवित्तवान्, उप्पज्जि मातुकुच्छियं ।
मातुकुच्छिगता^२ सन्ती^३, अक्खि मे न निमीलति ॥
- 5 १०६ “दीपसतसहस्सानि, पुज्जकम्मसमङ्गिता^४ ।
जलन्ति^५ सूतिकागेहे^६, पञ्चदीपानिदं फलं ॥
- १०७ “पच्छिमे भवे सम्पत्ते, मानसं विनिवत्तयि^७ ।
अजरामतं^८ सीतिभाव, निब्बानं फस्सयि^९ अहं ॥
- १०८ “जानिया सत्तवस्साहं, अरहत्तमपापुणि ।
10 उपसम्पादयी बुद्धो, गुणमञ्जाय गोतमो ॥
- १०९ “मण्डपे रुक्खमूले वा, पासादेसु गुहासु वा ।
मुञ्जागारे वसन्तिया^{१०}, पञ्च दीपा जलन्ति मे ॥
- B 197 ११० “दिब्बचक्खु विमुद्धं मे, समाधिकुसला अहं ।
अभिञ्जापारमिप्पत्ता, पञ्चदीपानिदं फलं ॥
- 15 १११ “सब्बवोसितवोसाना, कतकिच्चा अनासवा ।
पञ्चदीपा महावीर, पादे वन्दामि^{११} चक्खुमं ॥
- ११२ “सतसहस्सितो कप्पे, य दीपमददि तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, पञ्चदीपानिदं फलं ॥
- ११३ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवा ॥
- 20 ११४ “स्वागतं वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासनं ॥
- ११५ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासनं” ॥
- इत्थं सुदं पञ्चदीपिका भिक्खुनी इमा गाथायो अभासित्था ति ।

१० उदकदायिकाथेरीअपदानं

- ११६ “नगरे वन्धुमतिया, अहोसि^{१०} उदहारिका^{१०} ।
उदहारेन जीवामि, तेन पोसेमि दारके ॥

१-१ परिवारेत्वा जलन्ति म - सी० । २-२ मातुकुच्छिगतं सन्ति - सी०, मातुकुच्छिगतं मन्त - स्या० । ३ पुज्जकम्मसमङ्गितो - स्या० । ४-४ सूतिषरेव जलन्ति - स्या० । ५ विनिवत्तयि - सी० । ६ अजरामर - सी०, स्या० । ७ पस्सयि - स्या० । ८ च ज्ञायन्ते - सी०, पज्जायन्ता - स्या०, च ज्ञायन्ता - रो० । ९ वन्दति - सी० । १०-१० आसि उदकहारिका - स्या० ।

११७. “देय्यधम्मो च मे नत्थि, पुञ्ञकखेत्ते अनुत्तरे ।
कोट्टकं उपसङ्कम्म, उदकं पट्टपेसह ॥

११८ “तेन कम्मेन सुकतेन, तावतिसमगच्छह ।
तत्थ मे सुकतं व्यम्ह, उदहारेन निम्मित ॥

११९ “अच्छरानं सहस्सस्स, अह हि पवरा तदा ।
दसट्ठानेहि ता सव्वा, अभिभोमि सदा^१ अह ॥

5

१२०. “पञ्ञास देवराजून, महेसित्तमकारयि ।
वीसतिचक्कवत्तीनं, महेसित्तमकारयि ॥

१२१ “दुवे भवे ससरामि, देवत्ते अथ मानुसे ।
दुग्गति नाभिजानामि, दकदानस्सिदं फल ॥

10

१२२. “पब्बतग्गे दुमग्गे वा, अन्तलिक्खे च भूमिय ।
यदा उदकमिच्छामि, खिप्प पटिलभामह ॥

B 198

१२३ “अवुट्ठिका दिसा नत्थि, सन्तत्ता^२ कुथिता पि च^३ ।
मम सङ्कप्पमञ्ञाय, महामेघो पवस्सति ॥

१२४. “कदाचि नीयमानाय, जातिसङ्घेन मे तदा ।
यदा इच्छामह वस्स, महामेघो अजायथ^४ ॥

15

१२५. “उण्ह वा परिळाहो वा, सरीरे मे न विज्जति ।
काये च मे रजो नत्थि, दकदानस्सिद फलं ॥

१२६. “विसुद्धमनसा अज्ज, अपेतमनपापिका ।
सव्वासवपरिक्खीणा, नत्थि दानि पुनब्भवो ॥

20

१२७. “एकनवुत्तितो कप्पे, य दक^५ अददि तदा^५ ।
दुग्गति नाभिजानामि, दकदानस्सिद फल ॥

१२८. “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवा ॥

१२९ “स्वागतं वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥

१३० “पटिसम्भिदा चतस्सो पे०. कत बुद्धस्स सासन” ॥

25

इत्थ सुद उदकदायिका भिक्खुनी इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

सुमेधावग्गो पठमो ।

१ तदा - स्या० । २-२ सन्तत्ता कुथिता न च - सी०, रो०; सन्तत्ता खुप्पिता हि मे - स्या० । ३ पवस्सति - सी० । ४-४ कम्ममकारि तदा - स्या० ।

तस्सुद्धानं

सुमेधा मेखलादायी, मण्डप सङ्क्रम ददा ।
नळमाली^१ पिण्डददा, कटच्छु उप्पलप्पदा ॥
दीपदा^२ दकदा चेव^३, गाथायो गणिता इह^४ ।
एकगाथासत चेव, तिसत्ति^५ च तदुत्तरि^६ ॥

— ० : —

१ नळमालिनी—स्या० । २-२. दीपउदकदायी च—स्या० । ३ विह—स्या० ।
४-४ ति नति च तदुत्तरि—सी०, सत्तरसं तत्तदुत्तरि—स्या०, सत्तादस तदुत्तरि—रो० ।

२. एकूपोसथिकवग्गो

१. एकूपोसथिकाथेरीअपदानं

- १ “नगरे बन्धुमतिया, बन्धुमा नाम खत्तियो ।
दिवसे पुण्णमाय^१ सो, उपवसि उपोसथ ॥
- २ “अहं तेन समयेन, कुम्भदासी ग्रहं^२ तहि ।
दिस्वा सराजक^३ सेन, एवाह चिन्तयि तदा ॥
- ३ ‘राजा पि रज्जं छड्ढेत्वा, उपवसि उपोसथ ।
सफल नून त कम्मं, जनकायो पमोदितो’ ॥
- ४ “योनिं सो पच्चवेक्खित्वा, दुग्गच्च^४ च दलित^५ ।
मानसं सम्पहंसित्वा, उपवमि उपोसथ ॥
- ५ “अह उपोसथं कत्वा, सम्मासम्बुद्धसासने ।
तेन कम्मेन मुक्तेन, तावतिसमगच्छह ॥
- ६ “तत्थ मे सुकत व्यम्ह, उब्भयोजनमुग्गत^६ ।
कूटागारवरूपेत, महासनमुभूसितं^७ ॥
- ७ “अच्छरा सतसहस्सा, उपतिट्ठन्ति म सदा ।
अञ्जे देवे^८ अतिककम्म, अतिरोचामि सब्बदा ॥
८. “चतुसट्ठिदेवराजून, महेसित्तमकारयि ।
तेसट्ठिचक्कवत्तीनं, महेसित्तमकारयि ॥
९. “सुवण्णवण्णा हुत्वान, भवेसु ससरामह ।
सब्बत्थ पवरा होमि, उपोसथस्सिद फल ॥
१०. “हत्थियान अस्सयानं, रथयानं च सीविकं^९ ।
लभामि सब्बमेवेत^{१०}, उपोसथस्सिद फल ॥
११. “सोण्णमय रूपिमय, अथो पि फलिकामयं ।
लोहितङ्गमय^{११} चेव, सब्बं पटिलभामह ॥

१ पुण्णमाय — सी० । २ ग्रह — सी०, ग्रह — स्या० । ३ सराजिक — सी०, स्या० ।
४ दुग्गति — स्या० । ५ दलित — सी० । ६ उद्ध योजनमुग्गत — सी०, स्या०, रो० ।
७ सयनासनभूसित — सी० । ८ अञ्जादेव — स्या० । ९ केवल — सी०, स्या०, रो० ।
१० सब्बमेतम्पि — सी०, स्या० । ११ लोहितङ्गमयं — सी०, स्या० ।

१२. “कोसेय्यकम्बलियानि^१, खोमकप्पासिकानि च ।
महग्धानि च वत्थानि, सब्ब पटिलभामह ॥
- १३ “अन्न पानं खादनीय, वत्थसेनासनानि च ।
सब्बमेत पटिलभे, उपोसथस्सिद फलं ॥
- १४ “वरगन्ध च माल च, चुण्णक च विलेपनं ।
सब्बमेत पटिलभे, उपोसथस्सिद फल ॥
- १५ “कूटागार च पासाद, मण्डप हम्मिय गुहं ।
सब्बमेत पटिलभे, उपोसथस्सिद फल ॥
- १६ “जातिया सत्तवस्साह, पव्वजि अनगारिय ।
अड्ढमासे असम्पत्ते, अरहत्तमपापुणि ॥
- १७ “किलेसा^२ ज्ञापिता मय्ह, भवा सब्बे समूहता^३ ।
सब्बासवपरिक्खीणा, नत्थि दानि पुनब्भवो ॥
- १८ “एकनवुत्तितो कप्पे, य कम्ममकरि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, उपोसथस्सिद फल ॥
- १९ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवा ॥
- २० “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- २१ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥
- इत्थ सुद एकूपोसथिका भिक्खुनी इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

२ सल्लपुण्णिकाथेरीअपदानं^४

२२. “चन्दभागानदीतीरे, अहोसि किल्लरी तदा ।
अद्दसाह^५ देवदेव, चङ्कमन्त नरासभ ॥
- २३ “ओचिन्तित्वान^६ सल्ल^७, बुद्धसेट्ठस्सदासह ।
उपसिङ्घि^८ महावीरो^९, सल्ल देवगन्धिक ॥
- २४ “पटिग्गहेत्वा सम्बुद्धो, विपस्सी लोकनायको ।
उपसिङ्घि महावीरो, पेक्खमानाय मे तदा ॥

१ कोसेय्यकम्बलकानि - स्या० । २-२ स्या० पोत्थके नत्थि ।
पुण्णिकापदान - सी०, सल्लपुण्णिकाथेरियापदान - स्या० । ४ अथद्दस ।
५-५ ओचिन्तित्वा सल्लपुण्ण - स्या० । ६-६ उपसिङ्घ महावीर - सी० ।

२५. “अञ्जनि पग्गहेत्वान, वन्दित्वा द्विपदुत्तम^१ ।

सकं चित्त पसादेत्वा, ततो पव्वनमारुहि ॥

२६. “एकनवुत्तितो कप्पे, य पुप्फमददि तदा ।

दुग्गति नाभिजानामि, बुद्धपूजायिद फल ॥

२७. “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनामवा ॥

२८. “स्वागत वत मे आसि . पे० कत बुद्धस्स सासन ॥

२९ “पटिसम्भिदा चतस्सो . पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद सळलपुप्फिका भिक्खुनी इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

B 201

5

३. मोदकदायिकाथेरीअपदानं

३० “नगरे बन्धुमतिया, कुम्भदासी अहोसह ।

मम भाग गहेत्वान, गच्छ उदकहारिका^२ ॥

३१ “पन्थमिह समण दिस्वा, सन्तचित्त समाहत ।

पसन्नचित्ता मुमना, मोदके तीणिदासह ॥

३२ “तेन कम्मेन मुक्तेन, चेतनापणिधीहि च ।

एकनवुत्तिकप्पानि^३, विनिपात नगच्छह ॥

३३. “सम्पत्ति^४ तं करित्वान, सब्ब अनुभवि अह ।

मोदके तीणि दत्त्वान, पत्ताह अचल पद ॥

३४ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवा ॥

३५. “स्वागतं वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासनं ॥

३६. “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थं सुद मोदकदायिका भिक्खुनी इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

10

15

20

४. एकासनदायिकाथेरीअपदानं

३७ “नगरे हसवतिया, अहोसि बालिका^५ तदा ।

माता च मे पिता चेव, कम्मन्त अगमसु ते ॥

B 202

१ द्विपदुत्तम - सी०, स्य०, रो० । २ उदकहारिक - सी०, उदकहारिके - स्या० ।

३ एकनवुत्तिकप्पानि - स्या० । ४-४ सम्पत्ति त - सी०, सम्पत्तिञ्च - स्या० । ५ मालिका - स्या०, रो० ।

- ३८ “मज्झन्हिकम्हि^१ सूरिये, अद्दस समण अह ।
वीथिया^२ अनुगच्छन्त, आसन पञ्जपेसहं ॥
- ३९ “गोनकाविकतिकाहि^३, पञ्जपेत्वा^४ ममासन ।
पसन्नचित्ता सुमना, इदं^५ वचनमब्रवि ॥
- ५ ४० ‘सन्तत्ता कुथिता^६ भूमि, सूरु मज्झन्हिके ठितो ।
मालुता च न वायन्ति, कालो चेवेत्थ^७ मेहिति^८ ॥
- ४१ ‘पञ्जत्तमासनमिद, तवत्थाय महामुनि ।
अनुकम्प उपादाय, निसीद मम आसने’ ॥
- ४२ “निसीदि तत्थ समणो, सुदन्तो सुद्धमानसो ।
१० तस्स पत्त गहेत्वान, यथारत्थ अदासह ॥
- ४३ “तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुस देहं, तार्वतिसमगच्छह ॥
- ४४ “तत्थ मे सुकत ब्यम्ह, आसनेन सुनिम्मितं^९ ।
सट्ठियोजनमुब्बेधं, तिसयोजनवित्थतं ॥
- १५ ४५ “सोण्णमया मणिमया, अथो पि फलिकामया ।
लोहितङ्गमया चेव, पल्लङ्का विविधा मम ॥
- ४६ “तूलिका^{१०} विकतिकाहि^{११}, कट्टिस्स चित्तकाहि च ।
उद्दएकन्तलोमी^{१२} च^{१३}, पल्लङ्का मे सुसण्ठिता^{१४} ॥
४७. “यदा इच्छामि गमन, हासखिडुसमप्पिता^{१५} ।
२० सह पल्लङ्कसेट्ठेन, गच्छामि मम पत्थित ॥
४८. “असीतिदेवराजूनं, महेसित्तमकारयिं ।
सत्ततिचक्कवत्तीन, महेसित्तमकारयि ॥
४९. “भवाभवे ससरन्ती, महाभोग लभामहं ।
भोगे मे ऊनता नत्थि, एकासनस्सिद^{१६} फलं^{१७} ॥

१ मज्झन्तिकम्हि - सी०, स्या० । २ वीथिय - सी० । ३ गोनकचित्तकादीहि - सी०, स्या० । ४-४ पञ्जपेत्वाहमासन - सी०, पञ्जापेत्वाहमासन - स्या० । ५ इम - स्या० । ६ कठिता - स्या० । ७-७ चेत्य उपट्ठितो - सी०, चेवत्थ मेहिति - स्या०, चेवत्थ एति त - रो० । ८ सुनिम्मत्त - स्या० । ९-९ ० विकतीहि च - स्या० । १०-१० उद्द-एकन्तलोमीहि - सी०, उद्द एकन्तलोमि च - स्या० । ११ सुसन्धता - सी० । १२ हास-खिडुसमप्पित - सी० । १३-१३ एकासनफल इद - सी०, स्या०, रो० । एवमुपरि पि ।

५०. “दुवे भवे संसरामि, देवत्ते अथ मानुसे ।
अञ्जे भवे न जानामि, एकासनस्सिदं फलं ॥
- ५१ “दुवे कुले पजायामि, खत्तिये चापि ब्राह्मणे ।
उच्चाकुलीना^१ सव्वत्थ, एकासनस्सिदं फलं ॥
- ५२ “दोमनस्सं न जानामि, चित्तसन्तापनं मम ।
वेवण्णियं न जानामि, एकासनस्सिदं फलं ॥ 5
- ५३ “धातियो म उपट्टन्ति, खुज्जा चेलापिका^२ बहू ।
अङ्गेन^३ अङ्गं^४ गच्छामि, एकासनस्सिदं फलं ॥
५४. “अञ्जा^५ न्हापेन्ति भोजेन्ति, अञ्जा रमेन्ति मं सदा ।
अञ्जा गन्धं विलिम्पन्ति, एकासनस्सिदं फलं^६ ॥ 10
५५. “मण्डपे रुक्खमूले वा, मुञ्जागारे वसन्तिया ।
मम सङ्कप्पमञ्जाय, पल्लङ्को उपतिट्ठति ॥
५६. “अयं पच्छिमको मय्ह, चरिमो वत्तते भवो ।
अज्जा पि रज्ज छड्ढेत्वा, पव्वजि अनगारिय ॥
५७. “सतसहस्सितो कप्पे, य दानमददि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, एकासनस्सिदं फलं ॥ 15
- ५८ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवा ॥
५९. “स्वागतं वत मे आसि पे० कतं बुद्धस्स सासनं ॥
- ६० “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कतं बुद्धस्स सासनं” ॥
- इत्थ सुद एकासनदायिका भिक्खुनी इमा गाथायो 20
अभासित्था ति ।

५. पञ्चदीपदायिकाथेरीअपदानं

६१. “नगरे हसवतिया, चारिकी^१ आसहं तदा ।
आरामेन^२ च आरामं^३, चरामि कुसलत्थिका ॥

B 204

१ उच्चाकुलिका - स्या०, रो० । २ खेलासिका - सी०, चेलावका - स्या०,
चेलाविका - रो० । ३-३ अङ्गेन अङ्ग - स्या० ।

४-४ अञ्जा ममेव न्हापेन्ति, अञ्जा भोजेन्ति भोजन ।

अञ्जा म अलङ्करोन्ति, अञ्जा रमेन्ति म सदा ॥ - स्या० ।

५ चारिका - सी०, स्या० । ६-६ आरामेन विहारेन - स्या०, रो० ।

- ६२ “काळपक्खम्हि दिवसे, अद्दसं बोधिमुत्तमं ।
तत्थ चित्त पसादेत्वा, बोधिमूले निसीदहं ॥
- ६३ “गरुचित्त उपट्ठेत्वा, सिरे कत्वान अञ्जलि ।
सोमनस्स पवेदेत्वा, एव चिन्तेसि^१ तावदे ॥
- 5 ६४. “यदि बुद्धो अमितगुणो, असमप्पटिपुग्गलो ।
दस्सेतु पाटिहीर मे, बोधि ओभासतु अयं ॥
६५. “सह आवज्जिते मय्ह, बोधि पज्जलि तावदे ।
सब्बसोणमया आसि, दिसा सब्बा विरोचति ॥
- ६६ “सत्तरत्तिन्दिव तत्थ, बोधिमूले निसीदहं ।
10 सत्तमे दिवसे पत्ते, दीपपूजं अकासहं ॥
- ६७ “आसन परिवारेत्वा, पञ्च दीपानि पज्जलु^२ ।
याव उदेति सूरियो, दीपा मे पज्जलु तदा ॥
६८. “तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुसं देहं, तार्वतिसमगच्छहं ॥
- 15 ६९. “तत्थ मे सुकतं व्यम्ह, पञ्चदीपा ति वुच्चति ।
सट्ठियोजनमुब्बेध, तिसयोजनवित्थत ॥
- ७० “असङ्खियाणि दीपानि, परिवारे जलिसु मे ।
यावता देवभवन, दीपालोकेन जोतति ॥
- ७१ “परम्मुखा^३ निसीदित्वा, यदि इच्छामि पस्सितु ।
20 उद्धं अघो च तिरिय, सब्ब पस्सामि चक्खुना ॥
७२. “यावता अभिकङ्खामि, दट्ठु सुगतदुग्गते^४ ।
तत्थ आवरणं नत्थि, रुक्खेसु पव्वतेसु वा ॥
७३. “असीतिदेवराजूनं, महेसित्तमकारयि ।
सतान चक्कवत्तीन, महेसित्तमकारयि ॥
- B 205 25 ७४ “यं यं योनुपपज्जामि, देवत्तं अथ मानुसं ।
दीपसतसहस्सानि, परिवारे^५ जलन्ति मे^६ ॥

१ चिन्तेसि — सी० । २. पज्जलि — सी० । ३ पुब्बमुखा — स्या० । ४ सुकत.
दुक्कट — स्या०, सुकतदुक्कटे — रो० । ५-५ परिवारेत्वा जलन्ति म — सी० ।

- ७५ “देवलोका चवित्वान, उप्पज्जि मातुकुच्छिय ।
मातुकुच्छिगता सन्ती, अक्खि मे न निमीलति ॥
- ७६ “दीपसतसहस्मानि, पुञ्जाकम्मसमङ्गिता^१ ।
जलन्ति सूतिकागेहे, पञ्चदीपानिद फल ॥
- ७७ “पच्छिमे भवे सम्पत्ते, मानस विनिवत्तयि ।
अजरामतं सीतिभाव, निब्बान फस्सयि अह ॥
- ७८ “जातिया सत्तवस्साह, अरहत्तमपापुणि ।
उपसम्पादयी बुद्धो, गुणमञ्जाय^२ गोतमो^३ ॥
- ७९ “मण्डपे रुक्खमूले वा, सुञ्जागारे वसन्तिया ।
सदा पज्जलते दीप, पञ्चदीपानिद फलं ॥
- ८० “दिब्बचक्खु विमुद्ध मे, समाधिकुसला अह ।
अभिञ्जापारमिप्पत्ता, पञ्चदीपानिद फल ॥
- ८१ “सब्बवोसितवोसाना, कतकिच्चा अनासवा ।
पञ्चदीपा महावीर, पादे वन्दामि चक्खुम ॥
- ८२ “सतसहस्मितो कप्पे, य^३ दीपमददि तदा^३ ।
दुग्गति नाभिजानामि, पञ्चदीपानिद फलं ॥
- ८३ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवा ॥
- ८४ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- ८५ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० . कत बुद्धस्स सासनं” ॥
- इत्थ मुद पञ्चदीपदायिका भिक्खुनी इमा गाथायो 20
अभासित्था ति ।

६. नळमालिकाथेरीअपदानं

- ८६ “चन्दभागानदीतीरे, अहोसि किन्नरी तदा ।
अद्दसं विरज बुद्ध, सयम्भुं अपराजितं ॥
८७. “पसन्नचित्ता सुमना, वेदजाता कतञ्जली ।
नळमालं गहेत्वान, सयम्भु अभिपूजयि ॥

B. 206

25

१. पुञ्जाकम्मसमङ्गिनो - स्या० । २-२ पञ्चदीपानिद फल - स्या० । ३-३ य दीपमभिपूजयि - सी०, य दानमर्दादि तदा - स्या० ।

- ८८ “तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
जह्त्वा किन्नरीदेह^१, तावतिसमगच्छहं ॥
- ८९ “छत्तिसदेवराजून, महेसित्तमकारयि ।
मनसा पत्थित मय्ह, निव्वत्तति यथिच्छित्त ॥
- 5 ९०. “दमन्न चक्कवत्तीन, महेसित्तमकारयि ।
ओचितत्ता^२ व हुत्वान, संसरामि भवेस्वहं ॥
- ९१ “कुसल विज्जते मय्हं, पव्वजि अनगारिय ।
पूजारहा अह अज्ज, सक्कपुत्तस्स सासने ॥
९२. “विसुद्धमनसा अज्ज, अपेतमनपापिका ।
10 सव्वासवपरिक्खीणा, नत्थि दानि पुनब्भवो ॥
९३. “चतुन्नवुत्तितो कप्पे, य बुद्धमभिपूजयि ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, नळमालायिद फलं ॥
- ९४ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह . पे०. विहरामि अनासवा ॥
- ९५ “स्वागत वत मे आसि .. पे०.. कत बुद्धस्स सासन ॥
- 15 ९६ “पटिसम्भिदा चतस्सो .. पे० कत बुद्धस्स सासनं” ॥
- इत्थं सुद नळमालिका भिक्खुनी इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

७. महापजापतिगोतमीथेरीअपदानं

९७. “एकदा लोकपज्जोतो, वेसालिय महावने ।
कूटागारे^३ सुसालायं^३, वसते नरसारथि ॥
- 20 ९८ “तदा जिनस्स मातुच्छा, महागोतमि भिक्खुनी ।
तहि^४ कते^४ पुरे रम्मे, वसी भिक्खुनुपस्सये ॥
- B 207 ९९. “भिक्खुनीहि विमुत्ताहि, सतेहि सह पञ्चहि ।
रहोगताय तस्सेव, चितस्सासि^५ वित्तविकत ॥
१००. “बुद्धस्स परिनिब्बान, सावकगगयुगस्से वा ।
25 राहुलानन्दनन्दान, नाह लच्छामि पस्सितु ॥

१ मानुस देह - सी०, रो० । २ सुचित्ता - रो० । ३ - ३ कूटागारेसु सालाय - स्या० । ४. तहिथेव - स्या० । ५ चित्तस्सापि - सी०, स्या० ।

- १०१ “बुद्धस्स* परिनिब्बाना, सावकग्गयुगस्स वा^१ ।
महाकस्सपनन्दानं, आनन्दराहुलान च* ॥
- १०२ “पटिगच्चायुसङ्खार^२, ओसज्जित्वान निब्बुति ।
गच्छेय्य लोकनाथेन, अनुज्जाता महेसिना ॥
- १०३ “तथा पञ्चसतान पि, भिक्खुनीन वितक्कित । 5
आसि खेमादिकानं पि, एतदेव वितक्कित ॥
१०४. “भूमिचालो तदा आसि, नादिता देवदुन्दुभी ।
उपस्सयाधिवत्थायो, देवता सोकपीळिता ॥
१०५. “विलपन्ता सुकरुणं^३, तत्थस्सूनि पवत्तयु ।
मित्ता^४ भिक्खुनियो ताहि, उपगन्त्वान गोतमि ॥ 10
- १०६ “निपच्च सिरसा पादे, इद वचनमब्रवु ।
‘तत्थ तोयलवामित्ता, मयमय्ये रहोगता ॥
१०७. ‘सा चला चलिता भूमि, नादिता देवदुन्दुभी ।
परिदेवा च मुय्यन्ते^५, किमत्थ नून गोतमी’ ॥
१०८. “तदा अबोच सा सब्ब, यथापरिवितक्कित । 15
तायो^६ पि सब्बा आहंमु, यथापरिवितक्कितं ॥
- १०९ ‘यदि ते रुचितं अय्ये, निब्बानं परमं सिव ।
निब्बायिस्साम सब्बा पि, बुद्धानुज्जाय^७ मुव्वते^८ ॥
११०. ‘मय सहा व निक्खन्ता, घरा पि च भवा पि च ।
सहायेव गमिस्साम, निब्बान पदमुत्तम^९’ ॥ 20
१११. “निब्बानाय वजन्तीनं, कि वक्खामी ति सा वद ।
सह सब्बाहि निग्गञ्छि, भिक्खुनीनिलया^{१०} तदा ॥
११२. “उपस्सये याधिवत्था, देवता ता खमन्तु मे ।
भिक्खुनीनिलयस्सेद, पच्छिम दस्सन मम ॥
११३. “न जरा मच्चु वा यत्थ, अप्पियेहि समागमो ।
पियेहि न^{११} वियोगोत्थि^{१२}, त वजिस्स^{१३} असङ्खत ॥ 25

B. 208

— अय गाथा स्या० पोत्थके न दिस्सति । १ च—सी० । २ पटिगच्चायुसङ्खारे—
सी० । ३ सकरुण—सी०, स्या०, रो० । ४ सब्बा—स्या०, रो० । ५ सुयन्ति—सी० ।
६ ततो—स्या० । ७—७ बुद्धानुज्जातपुव्वके—स्या० । ८ पुरमुत्तम—सी०, स्या० ।
९. भिक्खुनीनिलयना—स्या० । १०—१० विप्पयोगोत्थि—सी० । ११ वज्जिय—स्या० ।

- ११४ “अवीतरगा त सुत्वा, वचन सुगतोरसा ।
सोकट्टा परिदेविसु, अहो नो अप्पपुञ्जता ॥
- ११५ “भिक्षुनीनिलयो सुञ्जो, भूतो ताहि विना अय ।
पभाते विय तारायो, न दिस्सन्ति जिनोरसा ॥
- ११६ “निब्बान गोतमी याति, सतेहि सह पञ्चहि ।
नदीसतेहि व सह, गङ्गा पञ्चहि सागर ॥
- ११७ “रथियाय^१ वजन्तियो^२, दिस्वा सद्धा उपासिका ।
घरा निक्खम्म पादेसु, निपच्च इदमब्रवुं ॥
- ११८ ‘पसीदम्सु महाभोगे, अनाथायो विहाय नो ।
तया न युत्ता^३ निब्बातु, इच्छट्ठा^४ विलपिसु ता’ ॥
- ११९ “तास सोकपहानत्थ, अवोच मधुर गिर ।
‘रुदितेन अलं पुत्ता, हासकालोयमज्ज वो ॥
- १२० ‘परिञ्जात मया दुक्ख, दुक्खहेतु विवज्जितो ।
निरोधो मे सच्छिकतो, मग्गो चापि सुभावितो ॥
- पठम भाणवार ।
१२१. ‘परिचिण्णो मया सत्था, कतं बुद्धस्स सासनं ।
ओहितो गरुको भारो, भवनेत्ति समूहता ॥
- १२२ ‘यस्सत्थाय पव्वजिता, अगारस्मानगारिय ।
सो मे अत्थो अनुप्पत्तो, सब्बसयोजनक्खयो ॥
- १२३ ‘बुद्धो तस्स च सद्धम्मो, अनूनो याव तिट्ठति ।
निब्बातु ताव कालो मे, मा म सोचथ पुत्तिका ॥
- १२४ ‘कोण्डञ्जानन्दनन्दादी, तिट्ठन्ति राहुलो जिनो ।
मुखितो सहितो सद्धो, हतदब्बा^५ च^६ तित्थिया ॥
- १२५ ‘ओक्काकवंसस्स यसो, उस्सितो मारमद्दनो ।
ननु सम्पत्ति^७ कालो मे, निब्बानत्थाय पुत्तिका ॥
१२६. ‘चिरप्पभुति यं मय्हं, पत्थितं अज्ज सिज्जते ।
आनन्दभेरिकालोयं, कि वो अस्सूहि पुत्तिका ॥

१-१ रथिकाय वजन्ति त - सी०, ० वजन्ती त - स्या०, ० वजन्ता - रो० । २ युत्त - सी०, स्या०, रो० । ३ इच्छट्ठा - सी० । ४-४ हतदप्पा च - सी०, हतदप्पा व - स्या० । ५ सम्पत्ति - स्या० ।

- १२७ 'सचे मयि दया अत्थि, यदि चत्थि कतञ्जुता ।
सद्धम्मद्वितिया सब्वा, करोथ विरियं दब्धं ॥
- १२८ 'थीन अदासि पब्बज्ज, सम्बुद्धो याचितो मया ।
तस्मा यथाह नन्दिस्स, तथा तमनुतिदुथ' ॥
- १२९ "ता एवमनुसासित्वा^१, भिक्खुनीहि पुरक्खता ।
उपेच्च बुद्ध वन्दित्वा, इदं वचनमब्रवि ॥
- १३० 'अहं सुगत ते माता, त्व^२ च वीर^३ पिता मम ।
सद्धम्मसुखद^४ नाथ, तथा जाताम्हि^५ गोतम ॥
१३१. 'संवद्धितोय सुगत, रूपकायो मया तव ।
अनिन्दितो^६ धम्मकायो^७, मम संवद्धितो तथा ॥
- १३२ 'मुहुत्त तण्हासमणं, खीर त्वं पायितो मया ।
तथाह सन्तमच्चन्तं, धम्मखीर हि^८ पायिता ॥
- १३३ 'बन्धनारक्खनेन^९ मय्ह, अनणो^{१०} त्व महामुने ।
पुत्तकामा थियो याच, लभन्ति तादिस सुत ॥
- १३४ 'मन्धातादिनरिन्दानं, या माता सा भवण्णवे ।
निमुग्गाहं तथा पुत्त, तारिता भवसागरा ॥
- १३५ 'रज्जो माता महेसी ति, सुलभ नाममित्थिन ।
बुद्धमाता ति य नाम, एत परमदुल्लभ ॥
- १३६ 'त च लद्ध महावीर, पणिधान मम तथा ।
अणुक वा महन्त^{११} वा, त मव्व पूरित मया^{१२} ॥
१३७. 'परिनिब्बातुमिच्छामि, विहायेम कळेवर^{१३} ।
अनुजानाहि मे वीर, दुक्खन्तकर नायक ॥
१३८. 'चक्कडकुसधजाकिण्णे, पादे कमलकोमले ।
पसारेहि पणाम ते, करिस्स पुत्तउत्तमे^{१४} ॥
१३९. 'सुवण्णरासिसङ्कास, सरीर कुरु प.कट ।
कत्वा देह सुदिट्ठ ते, सन्ति^{१५} गच्छामि नायक' ॥

5

10

15

20

B 210

25

१ एवमनुसासित्वा - स्या० । २-२ तुव वीर - स्या० । ३ सद्धम्मसुखदो
सी०, स्या०, रो० । ४ जाताम्हि - सी०, स्या० । ५ अनिन्दियो - सी०, रो०, आनन्दियो
स्या० । ६ धम्मतनु - सी०, रो० । ७ पि - स्या० । ८ वद्धनरक्खने - सी० ।
९ अणुणो - म० । १० तथा - स्या० । ११ कलेवर - सी० । १२ पुत्तपेमसा - सी०,
रो०, पुत्तपेमह - स्या० । १३ सन्त - स्या० ।

- १४० “द्वित्तिसलक्खणूपेत, सुप्पभालङ्कतं तनुं ।
सञ्ज्ञाघना^१ व बालक्क^२, मातुच्छ दस्सयी जिनो ॥
- १४१ “फुल्लारविन्दसङ्कासे, तरुणादिच्चसप्पभे ।
चक्कङ्किते पादतले, ततो सा सिरसा पति ॥
- ५ १४२. ‘पणमामि नरादिच्च^३, आदिच्चकुलकेतुक्^४ ।
पच्छिमे मरणे^५ मय्ह, न त इक्खामह^६ पुनो^७ ॥
१४३. ‘इत्थियो नाम लोकग, सब्बदोसाकरा मता ।
यदि को चत्थि दोसो मे, खमस्सु करुणाकर ॥
- १४४ ‘इत्थिकान च पव्वज्जं, हं^८ तं^९ याचि पुनप्पुनं ।
१० नत्थ चे अत्थि दोसो मे, त खमस्सु नरासभ ॥
- १४५ ‘मया भिक्खुनियो वीर, तवानुज्जाय सासिता ।
तत्र^{१०} चे अत्थि दुन्नीतं, तं खमस्सु खमाधिप^{११} ॥
- १४६ ‘अक्खन्ते नाम खन्तब्बं, कि भवे गुणभूसने ।
किमुत्तर ते वक्खामि, निब्बानाय वजन्तिया^{१२} ॥
- १५ १४७ ‘मुद्धे अनूने मम भिक्खुसङ्घे,
लोका इतो निस्सरितु खमन्ते ।
पभातकाले व्यसनङ्गतानं,
दिस्वान निय्याति व^{१३} चन्दलेखा’ ॥
- १४८ ‘तदेतरा भिक्खुनियो जिनग्गं,
२० तारा व चन्दानुगता सुमेरु ।
पदक्खिणं कच्च^{१४} निपच्च पादे,
ठिता मुखन्त^{१५} समुदिकखमाना ॥
- १४९ ‘न तित्तिपुब्ब तव दस्सनेन,
B. 211 चक्खु न सोत तव भासितेन ।
चित्त मम केवलमेकमेव,
२५ पप्पुय्य त धम्मरसेन तित्ति^{१६} ॥

१-१ मञ्जुघनाव बालक्ख - स्या० । २ नरादिच्च - सी०, स्या० । ३ आदिच्च-
कुलकेतुन - स्या० । ४ मरण - स्या० । ५-५ दक्खामह पुन - स्या० । ६-६ यमह
- सी०, स्या० । ७. तत्थ - स्या० । ८ खमाधिप - स्या० । ९ वदन्तिया - स्या० ।
१० हि - स्या० । ११ कत्व - सी०, स्या० । १२ मुखन्तस्स - स्या० ।
१३ तित्ति - सी०, स्या० ।

- १५० 'नदतो परिसायं ते, वादितब्बपहारिनो^१ ।
ये ते दक्खन्ति वदन, धञ्जा ते नरपुङ्गव ॥
- १५१ 'दीघडगुली तम्बनखे, मुभे आयतपण्हिके ।
ये पादे पणमिस्सन्ति^२, ते पि धञ्जा गुणन्धर^३ ॥
- १५२ 'मधुरानि पहट्टानि, दोसग्धानि^४ हितानि च ।
ये ते वाक्यानि सुय्यन्ति^५, ते पि धञ्जा नरुत्तम ॥
- १५३ 'धञ्जाहं ते महावीर, पादपूजनतप्परा^६ ।
तिण्णसंसारकन्तारा, सुवाक्येन सिरीमतो' ॥
- १५४ "ततो सा अनुसावेत्वा, भिक्खुसङ्घं^७ पि^८ सुब्बता ।
राहुलानन्दनन्दे च, वन्दित्वा इदमब्रवि ॥
- १५५ 'आसीविसालयसमे, रोगावासे कळेवरे ।
निब्बिन्दा^९ दुक्खसङ्घाटे^{१०}, जरामरणगोचरे ॥
- १५६ 'नानाकलिमलाकिण्णे^{११}, परायत्ते निरीहके ।
तेन निब्बातुमिच्छामि, अनुमञ्जथ पुत्तका' ॥
- १५७ "नन्दो राहुलभट्टो च, वीतसोका निरासवा ।
ठिताचलट्टिति^{१२} थिरा^{१३}, धम्मतमनुचिन्तयु ॥
- १५८ 'धिरत्थु सङ्खतं लोलं^{१४}, असारं कदलूपमं ।
मायामरीचिसदिसं, इतरं अनवट्टितं ॥
- १५९ 'यत्थ नाम जिनस्साय, मातुच्छा बुद्धपोसिका ।
गोतमी निधन याति, अनिच्च सब्बसङ्खत' ॥
- १६० "आनन्दो च तदा सेखो, सोकट्टो^{१५} जिनवच्छलो ।
तत्थस्सूनि करोन्तो सो, करुण परिदेवति ॥
- १६१ "हा^{१६} सन्ति^{१७} गोतमी याति, नून बुद्धो पि निब्बुति ।
गच्छति न चिरेनेव, अग्गिरिव^{१८} निरिन्धनो ॥

१ वादादप्पापहारिनो - सी०, वादिदप्पपहारिनो - स्या० । २ पणमायन्ति - स्या० । ३ रणन्तग - स्या० । ४ दोसज्ञानि - स्या० । ५ सोस्सन्ति - सी०, सुणन्ति - स्या० । ६ पादपूजनतप्पवा - स्या० । ७-७ भिक्खुसङ्घमिह - स्या० । ८-८ निब्बिन्न दुक्खसङ्घाते - सी०, निब्बिण्णा दुक्ख सङ्घकेते - स्या० । ९ नानाकुणपमलाकिण्णे - स्या० । १०-१० ठिताचला धिती वीरा - स्या० । ११ लोक - स्या० । १२ कनिट्टो - स्या० । १३-१३ भासन्ती - स्या० । १४ अग्गिविय - स्या० ।

- १६२ 'एव विलापमान त, आनन्द ग्राह गोतमी ।
मुत्तसागरगम्भीर^१, बुद्धोपट्टानतप्पर ॥
- १६३ 'न युत्त सोचितु पुत्त, हासकाले उपट्ठिते ।
तया^२ मे सरण^३ पुत्त, निब्बानं तमुपागतं ॥
- १६४ 'तया तात समज्झिट्ठो, पब्बज्ज अनुजानि नो ।
मा पुत्त विमनो होहि, सफलो ते परिस्समो ॥
- १६५ 'य न दिट्ठ पुराणेहि, तित्थिकाचरियेहि पि^४ ।
त पद मुकुमारीहि, सत्तवस्साहि वेदित ॥
- १६६ 'बुद्धमासनपालेत^५, पच्छिम दस्सन तव ।
तत्थ गच्छामहं पुत्त, गतो यत्थ न दिस्सते^६ ॥
- १६७ 'कदाचि धम्म देसेन्तो, खिपी लोकगनायको ।
नदाह आसीसवाच^७, अवोच अनुकम्पिका ॥
- १६८ 'चिरं जीव महावीर, कप्पं तिट्ठ महामुने ।
सब्बलोकस्स^८ अत्थाय^९, भवस्सु अजरामरो ॥
- १६९ 'त तथावादिनि बुद्धो, मम सो एतदब्रवि ।
न हेव वन्दिया बुद्धा, यथा वन्दसि गोतमी ॥
- १७० 'कथं चरहि सब्बञ्जू, वन्दितब्बा तथागता ।
कथं अवन्दिया बुद्धा, त मे अक्खाहि पुच्छितो ॥
१७१. 'आरद्धविरिये पहितत्ते, निच्चं दब्धपरक्कमे ।
समग्गे सावके पस्से^{१०}, एत बुद्धानवन्दन ॥
१७२. 'ततो उपस्सय गन्त्वा, एकिकाह विचिन्तयि ।
समग्गपरिस नाथो, रोधेसि^{११} तिभवन्तगो ॥
- १७३ 'हन्दाह पग्गिनिब्बिस्स^{१२}, मा विपत्तितमद्दसं ।
एवाह चिन्तयित्वान, दिस्वान् इसिसत्तम ॥

१ मुत्तिसागरगम्भीर - सी०, मुत्तिसागरगम्भीर - स्या० । २-२ तव मे सरण - मी०, तस्मा मे मरण - स्या० । ३ च - स्या० । ४ बुद्धनामनपालेता - सी०, स्या० । ५ दिस्सति - स्या० । ६ प्राप्तिमवच - मी० । ७-७ सब्बलोकहितत्थाय - स्या० । ८ पस्से - सी० । ९ रोधेति - मी०, स्या० । १० परिनिब्बाय - स्या० ।

- १७४ 'परिनिव्वानकालं मे, आरोचेसि' विनायकं ।
ततो सो समनुञ्जासि, काल जानाहि गोतमी ॥
- १७५ 'किलेसा आपिता मय्हं पे० विहरामि अनासवा ॥ B 213
- १७६ 'स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- १७७ 'पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन ॥ 5
- १७८ 'थीनं धम्माभिसमये, ये बाला विमति गता ।
तेस दिट्ठिप्पहानत्थं, इद्धि दस्सेहि गोतमी' ॥
१७९. "तदा निपच्च सम्बुद्धं, उप्पतित्वान अम्बर ।
इद्धी अनेका दस्सेसि, बुद्धानुञ्जाय गोतमी ॥
- १८० "एकिका बहुधा आसि, बहुका चेतिका तथा । 10
आविभाव तिरोभावं, तिरोकुट्टुं तिरोनग ॥
- १८१ "असज्जमाना अगमा, भूमिय पि निमुज्जथ ।
अभिज्जमाने उदके, अगच्छि महियां यथा ॥
- १८२ "सकुणीव तथाकासे", पल्लङ्केन कमीं तदा ।
वस वत्तेसि कायेन, याव ब्रह्मनिवेसन ॥ 15
- १८३ "सिनेहं दण्डं कत्वान, छत्त कत्वा महामहि ।
समूल परिवत्तेत्वा, धारयं चङ्कमी नभे ॥
- १८४ "छस्सूरोदयकालेव", लोकं चाकासि धूमिकं ।
युगन्ते विय लोकं सा, जालामालाकुल अकां ॥
१८५. "मुचलिन्दं महासेलं, मेरूमूलनदन्तरे" ॥ 20
सासपारिव^{१२} सब्बानि, एकेनग्गहि^{१३} मुट्ठिना ॥
१८६. "अडगुलग्गेन छादेसि, भाकर सनिसाकर ।
चन्दसूरसहस्सानि^{१४}, आवेळमिव^{१५} धारयि ॥
- १८७ "चतुसागरतोयानि, धारयी एकपाणिना ।
युगन्तजलदाकारं^{१६}, महावस्स पवस्सथ^{१७} ॥ 25

१. आरोचेमि - स्या० । २. दिट्ठिप्पहानत्थ - सी०, स्या० । ३. तिरोकुट्टु - म० ।
४. महिय - स्या० । ५. यथाकासे - सी०, स्या० । ६. गमी - सी० । ७. धारेत्ती -
सी० । ८. छस्सूरोदयकालोव - स्या० । ९. रुचित - स्या० । १०-१० युगन्धे विय त लोक,
जालमालागुल अका - स्या० । ११. मेरुमन्दारददरे - सी०, रो०, मेरु मन्दारददरे - स्या० ।
१२. सासपेरिव - सी०, सासपानिव - स्या० । १३. एकेनग्गणिह - स्या० । १४. चन्दमुरिय-
सहस्सानि - स्या० । १५. आवेलीमिव - सी० । १६. युगन्धजलदाकार - स्या० । १७. पवस्सयी
- सी०, अवस्सथ - स्या० ।

- १८८ “चक्कवत्ति सपरिस, मापयी सा नभत्तले ।
गरुळ द्विरद सीह, विनदन्त पदस्सयि^१ ॥
- १८९ “एकिका अभिनिम्मित्वा, अप्पमेय्य भिक्खुनीगण ।
पुन अन्तरधापेत्वा, एकिका मुनिमब्रवि ॥
- १९० ‘मातुच्छा ते महावीर, तव सासनकारिका ।
अनुप्पत्ता सक अत्थ, पादे वन्दामि चक्खुमा’ ॥
१९१. “दस्सेत्वा विविधा इद्धी, ओरोहित्वा नभत्तला ।
वन्दित्वा लोकपज्जोत, एकमन्त निसीदि सा ॥
- १९२ “सा वीसवस्ससतिका, जातियाह महामुने ।
अलमेत्तावता वीर, निव्वायिस्सामि नायक ॥
- १९३ “तदातिविम्हिता सब्बा, परिसा सा कतञ्जली ।
अवोचय्ये कथ आसि, अतुलिद्धिपरक्कमा^२ ॥
- १९४ “पदुमुत्तरो नाम जिनो, सब्बधम्मेषु चक्खुमा ।
इतो सतसहस्सम्हि, कप्पे उप्पज्जि नायको ॥
१९५. “तदाह हसवतिय, जातामच्चकुले अहु ।
सब्बोपकारसम्पन्ने, इद्धे फीते महद्धने ॥
- १९६ “कदाचि पितुना सद्धि, दासिगणपुरक्खता ।
महता परिवारेन, त उपेच्च नरासभं ॥
- १९७ “वासव विय वस्सन्त, धम्ममेष अनासव ।
सरदादिच्चसदिस, रसिजालसमुज्जल^३ ॥
१९८. “दिस्वा चित्तं पसादेत्वा, सुत्वा चस्स सुभासित ।
मातुच्छ भिक्खुनि अग्गे, ठपेन्त नरनायकं ॥
- १९९ “सुत्वा दत्वा महादानं, सत्ताह तस्स तादिनो ।
ससङ्खस्स नरग्गस्स, पच्चयानि बहूनि च ॥
- २०० “निपच्च पादमूलम्हि, त ठानमभिपत्थयि ।
ततो महापरिसति, अवोच इसिसत्तमो ॥

१. च दस्सयि - स्या० । २ अतुलिद्धि परक्कमे - स्या० । ३ रसिमालाकुल
जिन-सी०, स्या०, रसिजालाकुल जिन - रो० ।

२०१. 'या ससङ्घ अमोजेसि, सत्ताह लोकनायक ।
तमह कित्तयिस्सामि, मुणाथ मम भामतो ॥
२०२. 'सतसहस्सितो कप्पे, ओक्काककुलसम्भवो ।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्समि ॥
२०३. 'तस्स धम्मेषु दायादा, ओरसा धम्मनिम्मिता ।
गोतमी नाम नामेन, हेस्सति सत्थु साविका ॥ 5 B 215
२०४. 'तस्स बुद्धस्स मानुच्छा, जीवितापादिका^१ अय ।
रत्तञ्जूनं च अग्गत, भिक्खुनीन लभिस्सति' ॥
२०५. "त^२ सुत्वान पमोदित्वा^३, यावजीव तदा जिन ।
पच्चयेहि उपट्ठित्वा, ततो कालङ्कता अहं ॥ 10
२०६. "तावतिसेसु देवेषु, सब्बकामसमिद्धिसु ।
निव्वत्ता दमहङ्गेहि, अञ्जे अभिभवि अह ॥
२०७. "रूपसद्देहि गन्धेहि, रसेहि फुसनेहि^४ च ।
आयुता पि च वण्णेन, सुखेन यससा पि च ॥
२०८. "तथेवाधिपतेय्येन, अधिगय्ह विरोचह ।
अहोसि अमरिन्दस्स, महेसी दयिता तहि ॥ 15
२०९. "संसारे संसरन्तीह^५, कम्मवायुसमेरिता ।
कासिस्स रञ्जो विसये, अजायि दासगामके ॥
२१०. "पञ्चदाससतानूना, निवसन्ति तहि तदा ।
सब्बेसं तत्थ यो जेट्ठो, तस्स जाया अहोसह ॥ 20
२११. "सयम्भुनो पञ्चसता, गाम पिण्डाय पाविसुं ।
ते दिस्वान अहं तुट्ठा, सह सब्बाहि^६ इत्थिभि" ॥
२१२. "पूगा^७ हुत्वा व सब्बायो^८, चतुमासे उपट्ठहु^९ ।
तिचीवरानि दत्तवान, ससरिम्ह^{१०} ससामिका ॥
२१३. "ततो चुता सब्बा^{११} पि ता^{१२}, तावतिसगता मयं ।
पच्छिमे च भवे दानि, जाता देवदहे पुरे ॥ 25

१ जीवितपालिका - स्या० । २-२ त सुत्वाह पमोदित - सी०, स्या०, रो० ।
३ फुसनेहि - स्या० । ४ संसरन्तीहि - स्या० । ५-५ सब्बेहि जातिभि - सी०,
स्या०, रो० । ६-६ कत्वा पञ्चसतकुटी - सी०, कत्वा पञ्चसतकुटि - स्या० । ७ उपट्ठिय -
सी०, स्या०, रो० । ८ पसन्नम्ह - स्या० । ९-९ सपतिका - सी०, स्या० ।

- २१४ “पिता अञ्जनसक्को मे, माता मम सुलक्खणा ।
ततो कपिलवत्थुस्मि, सुद्धोदनघरं गता ॥
- २१५ “सेसा^१ सक्ककुले जाता, सक्कानं घरमागमु ।
अहं विसिद्धा^२ सब्बास, जिनस्सापादिका अहुं ॥
- B 216 5 २१६ “मम^३ पुत्तोभिनिक्खम्म^३, बुद्धो आसि विनायको ।
पच्छाहं पव्वजित्वान, सतेहि सह पञ्चहि ॥
- २१७ “साकियानीहि धीराहि, सह सन्तिसुखं फुसि ।
ये तदा पुव्वजातिय, अम्हाक आसु सामिनो ॥
- २१८ “सहपुञ्जस्स कत्तारो, महासमयकारका ।
10 फुसिसु अरहत्त ते, सुगतेनानुकम्पिता ॥
- २१९ “तदेतरा भिक्खुनियो, आरुहिसु नभत्तल ।
सगता^४ विय तारायो, विरोचिसु महिद्धिका ॥
- २२० “इद्धी अनेका दस्सेसु, पिळ्ळन्धविकति^५ यथा ।
कम्मारो कनकस्से व, कम्मञ्जस्स^६ सुसिक्खितो^६ ॥
- 15 २२१. “दस्सेत्वा पाटिहीरानि, विचित्तानि^७ बहूनि च ।
तोसेत्वा वादिपवर^८, मुनिं सपरिसं तदा ॥
२२२. “ओरोहित्वान^९ गगना^९, वन्दित्वा इसिसत्तमं ।
अनुञ्जाता नरग्गेन, यथाठाने^{१०} निसीदिसु ॥
२२३. ‘अहोनुकम्पिका अम्ह, सब्बासं चिर गोतमी ।
20 वासिता तव^{११} पुञ्जेहि, पत्ता नो आसवक्खय ॥
- २२४ “किलेसा ज्ञापिता अम्ह, भवा सब्बे समूहता ।
नागी व बन्धनं छेत्वा, विहराम अनासवा ॥
- २२५ ‘स्वागतं वत नो आसि, बुद्धसेट्ठस्स सन्तिके ।
तिस्सो विज्जा अनुप्पत्ता, कत बुद्धस्स सासनं ॥
- 25 २२६ ‘पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे ।
छल्लभिञ्जा सच्छिक्कता, कत बुद्धस्स सासन ॥

१ सब्बा—स्या० । २ सेट्ठाच—स्या० । ३-३ स मे पुत्तोभिनिक्खम्म—स्या० ।
४ खगता—सी० । ५ पिळ्ळन्धविकती—सी०, पिल्लन्ध ०—स्या० । ६-६ पुण्ण-
कम्मेसु सिक्खिता—स्या० । ७ विचित्तानि—स्या० । ८ वादिच्चवर—स्या० ।
९-९ ओरोहित्वा नभतला—स्या० । १०. यथाठाने—स्या० । ११ ताय—स्या० ।

२२७. 'इद्धीमु च वसी होम, दिव्वाय सोतधातुया ।
चेतोपरियजाणस्स, वसी होम महामुने ॥
- २२८ 'पुब्बेनिवास जानाम, दिव्वचक्खु विसोधित ।
सव्वासवपरिक्खीणा, नत्थि दानि पुनब्भवो ॥
२२९. 'अत्थे धम्मो च नेरुत्ते, पटिभाने' च विज्जति । 5 B 217
जाणं अम्ह महावीर, उप्पन्न तव सन्तिके ॥
२३०. 'अस्माभि परिचिण्णोसि, मेत्तचित्ताहि नायक ।
अनुजानाहि सव्वासं', निव्वानाय महामुने' ॥
- २३१ "निव्वायिस्साम इच्चेव, कि वक्खामि वदन्तियो^१ ।
यस्स दानि च वो काल, मञ्जथा ति जिनोब्रवि ॥ 10
- २३२ "गोतमीआदिका तायो, तदा भिक्खुनियो जिनं ।
वन्दित्वा आसना तम्हा, वुट्ठाय अगमिसु ता ॥
- २३३ "महता जनकायेन, मह लोकग्गनायको ।
अनुसंयायी^२ सो वीरो^३, मातुच्छं यावकोट्टक ॥
- २३४ "तदा निपति पादेसु, गोतमी लोकवन्धुनो । 15
सहेव^४ ताहि^५ सव्वाहि, पच्छिमं पादवन्दन ॥
- २३५ 'इदं पच्छिमकं मय्हं, लोकनाथस्स दस्सन ।
न पुनो अमताकार, पस्सिस्सामि मुखं तव ॥
- २३६ 'न च मे वन्दन वीर, तव पादे सुकोमले ।
सम्फुसिस्सति लोकग्ग, अज्ज गच्छामि निव्वुति' ॥ 20
- २३७ "रूपेन कि तवानेन, दिट्ठे धम्मो यथातथे ।
सव्व सङ्खतमेवेत, अनस्सासिकमित्तरं ॥
- २३८ "सा सह ताहि गन्त्वान, भिक्खुनुपस्सय सकं ।
अट्ठपल्लङ्कमाभुज्ज, निसीदि परमासने ॥
२३९. "तदा उपासिका तत्थ, बुद्धसासनवच्छला । 25
तस्सा पवत्ति सुत्वान, उपेसु पादवन्दिका ॥

- २४० “कराह उर पहन्ता, छिन्नमूला यथा लता ।
रोदन्ता करुण रव^२, सोकट्टा भूमिपातिता^३ ॥
२४१. “मा नो सरणदे नाथे, विहाय^४ गमि निब्बुति ।
निपतित्वान याचाम, सब्बायो सिरसा मयं ॥
- B 218 5 २४२. “या पधानतमा^५ तासं, सद्धा पञ्जा उपासिका ।
तस्सा सीसं पमज्जन्ती, इद वचनमब्रवि ॥
२४३. ‘अलं पुत्ता विसादेन^६, मारपासानुवत्तिना ।
अनिच्चं सङ्घत सब्बं, वियोगन्तं चलाचलं’ ॥
- २४४ “ततो सा ता विसज्जित्वा, पठम ज्ञानमुत्तमं ।
10 दुतिय^७ च ततिय च^८, समापज्जि चतुत्थकं ॥
- २४५ “आकासायतनं चेव, विञ्जाणायतनं तथा ।
आकिञ्च^९ नेवसञ्जं च^८, समापज्जि यथाक्कमं ॥
- २४६ “पटिलोमेन ज्ञानानि, समापज्जित्थ^९ गोतमी ।
यावता पठमं ज्ञानं, ततो यावचतुत्थकं ॥
- 15 २४७. “ततो वुट्ठाय निब्बायि, दीपच्ची व निरासवा^{१०} ।
भूमिचालो महा ग्रासि, नभसा विज्जुता पति ॥
- २४८ “पनादिता दुन्दुभियो, परिदेविसु देवता ।
पुप्फवुट्ठी च गगना, अभिवस्सथ मेदिनि^{११} ॥
२४९. “कम्पितो मेहराजा पि, रङ्गमज्झे यथा नटो ।
20 सोकेन चातिदीनो व, विरवो आसि सागरो ॥
२५०. “देवा नागासुरा ब्रह्मा, सविग्गाहिनु^{१२} तङ्घणे ।
‘अनिच्चा वत सङ्घारा, यथाय विलय गता’ ॥
- २५१ “या चे मं परिवारिसु, सत्थु सासनकारिका ।
तायो पि अनुपादाना, दीपच्चि^{१३} विय^{१३} निब्बुता ॥
- 25 २५२ “हा योगा विप्पयोगन्ता, हानिच्च सब्बसङ्घतं ।
हा जीवितं विनासन्नं, इच्चासि परिदेवना ॥

१ पहन्ता - सी० । २ राव - सी०, स्या० । ३ भूमिपातिका - सी०, स्या०, ब्रविपातिता - रो० । ४ विहाया - स्या० । ५ पधानतमा - स्या० । ६ विलापेन - स्या० । ७-७ दुतिय ततिय चापि - सी० । ८-८ आकिञ्चञ्च नेवसञ्ज - सी० । ९ समापज्जि - स्या० । १० निरासना - सी०, रो० । ११ मेदिनि - सी० । १२ सविग्गाहिनु - सी०, स्या० । १३-१३ दीपसिद्धा विय - स्या० ।

२५३. “ततो देवा च ब्रह्मा च, लोकधम्मानुवत्तनं ।
कालानुरूप कुव्वन्ति, उपेत्वा इसिसत्तम ॥
२५४. “तदा आमन्तयी सत्था, आनन्दं मुत्तागर^१ ।
‘गच्छानन्द निवेदेहि, भिक्खून् मातु निव्वुत्ति’ ॥
२५५. “तदानन्दो निरानन्दो, अस्मुना पुण्णलोचनो ।
गग्गेरेन सरेणाह, ‘समागच्छन्तु भिक्खवो ॥
२५६. ‘पुब्बदक्खिणपच्छासु, उत्तराय^२ च सन्तिके^३ ।
सुणन्तु^४ भासितं मय्ह^५, भिक्खवो सुगतोरसा ॥
२५७. ‘या वड्डयि^६ पयत्तेन, सरीरं पच्छिम मुने ।
सा गोतमी गता सन्ति, तारा व सूरियोदये ॥
२५८. ‘बुद्धमाता ति पञ्चत्ति^७, ठपयित्वा गतासम ।
न यत्थ पञ्चनेत्तो पि, गति^८ दक्खति नायको ॥
२५९. ‘यस्सत्थि मुगते सद्धा, यो^९ च पियो^{१०} महामुने ।
बुद्धमातुस्स^{११} सक्कार, करोतु सुगतोरसो’ ॥
२६०. “सुदूरट्ठा पि^{१२} तं सुत्वा, सीधमागच्छु^{१३} भिक्खवो ।
केचि बुद्धानुभावेन, केचि इद्धीसु कोविदा ॥
२६१. “कूटागारवरे रम्मे, सब्बसोण्णमये सुभे ।
मञ्चकं समारोपेसु^{१४}, यत्थ सुत्तासि गोतमी ॥
२६२. “चत्तारो लोकपाला ते^{१५}, असेहि समधारयु ।
सेसा सक्कादिका देवा, कूटागारे समग्गहुं ॥
२६३. “कूटागारानि सब्बानि, आसु पञ्चसत्तानि पि^{१६} ।
सरदादिच्चवण्णानि, विस्सकम्मकत्तानि^{१७} हि ॥
२६४. “सब्बा तापि^{१८} भिक्खुनियो, आसु मञ्चेसु सायिता ।
देवानं खन्धमारुह्हा^{१९}, निव्यन्ति अनुपुब्बसो ॥

5 B 219

10

15

20

१ मुत्तिसागरं - सी०, स्या०, रो० । २-२ उत्तराय वसन्तिके - सी०, उत्तराय वसन्तिके - स्या० । ३-३ मय्ह सा भिक्खुनी माता - स्या० । ४ वड्डयि - स्या० । ५ सञ्चत्ति - स्या० । ६ गन् - सी०, रा०, तत्थ - स्या० । ७-७ यो वा सिस्सो - सी०, स्या० । ८ बुद्धमातरि - सी०, बुद्धरस मातु - स्या० । ९ नीधमागच्छु - सी०, सीधमागच्छ - स्या० । १० सनरोपेनु - स्या० । ११ ये - स्या० । १२ हि - सी०, स्या० । १३ विस्सकम्मकत्तानि - स्या० । १४ तहि - स्या० । १५ खन्धमारुह्हा - स्या० ।

- २६५ “मव्वमो छादित आसि, वितानेन नभत्तल ।
सतारा चन्दसूरा^१ च, लञ्छिता कनकामया ॥
- २६६ “पटाका उस्सितानेका, वितता^२ पुप्फकञ्चुका ।
ओगताकासपदुमा^३, महिया पुप्फमुग्गत ॥
- ५ २६७ “दस्सन्ति^४ चन्दसूरिया, पज्जलन्ति^५ च तारका ।
मज्झ गतो पि चादिच्चो, न तापेसि ससी यथा ॥
२६८. “देवा दिब्बेहि गन्धेहि, मालेहि सुरभीहि च ।
वादितेहि च नच्चेहि, सङ्गीतीहि च पूजयु ॥
- २६९ “नागामुरा^६ च ब्रह्मानो, यथासत्ति^७ यथाबल ।
१० पूजयिसु च^८ निव्यन्ति^९, निब्बुतं बुद्धमातर ॥
- २७० “सव्वायो पुरतो नीता, निब्बुता सुगतोरसा ।
गोतमी निव्यते पच्छा, सक्कता बुद्धपोसिका ॥
२७१. “पुरतो देवमनुजा, सनागामुरब्रह्मका ।
पच्छा ससावको बुद्धो, पूजत्थ याति मातुया ॥
- १५ २७२ “बुद्धस्स परिनिब्बानं, नेदिस आसि यादिस ।
गोतमीपरिनिब्बान, अतेवच्छरियं अहु ॥
- २७३ “बुद्धो^{१०} बुद्धस्स निब्बाने^{११}, नोपटियादि^{१२} भिक्खवो ।
बुद्धो गोतमिनिब्बाने, सारिपुत्तादिका तथा^{१३} ॥
- २७४ “चित्तकानि करित्वान, सब्बगन्धमयानि ते^{१४} ।
२० गन्धचुण्णपकिण्णानि^{१५}, ज्ञापयिसु च ता तहि ॥
- २७५ “सेसभागानि डग्गिहसु, अट्ठी सेसानि सब्बसो ।
आनन्दो च तदावोच, सवेगजनक वचो ॥
२७६. ‘गोतमी निधन याता, डग्गह^{१६} चस्सा सरीरकं ।
सङ्केत^{१७} बुद्धनिब्बान, न चिरेन भविस्सति’ ॥

१ चन्दसूरिया - सी०, चन्दसुरा - स्या० । २ चित्तका - स्या० । ३ ओभग्गा-
कासपदुमा - स्या०, ओगताकासपदुमाव - रो० । ४ दिस्सन्ति - सी०, स्या० । सी०,
स्या० । ५ विज्जलन्ति - स्या० । ६ नागामुरा - स्या० । ७ यथासत्ति - सी० ।
८-८ विनिव्यन्ति - स्या० । ९ अतीवच्छरिय - सी०, स्या०, रो० । १० न बुद्धो
बुद्धनिब्बाने - स्या०, रो० । ११ नोपदिस्सति - सी०, रो०, सारिपुत्तादि - स्या० ।
१२ यथा - स्या० । १३ च - स्या० । १४ गन्धचुण्णावकिण्णानि - सी०, गन्धचुण्ण-
विकिण्णान - स्या० । १५ निड्ड - सी०, दड्ड - स्या० । १६ सङ्केह - सी० ।

२७७ “ततो गोतमिधानूनि, तस्सा पत्तगतानि सो ।
उपनामेसि नाथस्स, आनन्दो बुद्धचोदितो ॥

२७८. “पाणिना तानि पग्गय्ह, अवोच इसिसत्तमो ।
‘महतो सारवन्तस्स, यथा रुक्खस्स तिठुतो ॥

२७९. ‘यो सो महत्तरो खन्धो, पलुज्जेय्य अनिच्चता । 5
तथा भिक्खुनिसङ्घस्स, गोतमी परिनिव्वुता ॥

२८० ‘अहो’ अच्छरियं मय्ह^१, निव्वुताय^२ पि मातुया ।
सरीरमत्तसेसाय, नत्थि^३ सोकपरिद्वो^३ ॥

२८१. ‘न सोचिया परेसं सा, तिण्णसंसारसागरा । B 221
परिवज्जितसन्तापा, सीतिभूता सुनिव्वुता ॥ 10

२८२. ‘पण्डितासि महापञ्जा, पुथुपञ्जा तथेव च ।
रत्तञ्जू भिक्खुनीन सा, एव धारेथ^४ भिक्खवो ॥

२८३ ‘इद्धीमु’^५ च वसी आसि, दिव्वाय सोतधातुया ।
चेतोपरियञ्जाणस्स, वसी आसि च गोतमी ॥

२८४. ‘पुब्बेनिवासमञ्जासि, दिव्वचक्खु विसोधित । 15
सब्बासवपरिक्खीणा, नत्थि तस्सा^६ पुनब्भवो ॥

२८५. ‘अत्थधम्मनिरुत्तीसु, पटिभाने तथेव च ।
परिसुद्धं अहु जाणं, तस्मा सोचनिया न सा ॥

२८६. ‘अयोधनहतस्सेव, जलतो जातवेदस्स’^७ ।
अनुपुब्बूपसन्तस्स, यथा न जायते गति ॥ 20

२८७. ‘एवं सम्मा विमुत्तान, कामबन्धोघतारिन ।
पञ्जापेतु गति नत्थि, पत्तान अचलं सुखं’^८ ॥

२८८. ‘अत्तदीपा ततो होथ, सतिपट्टानगोचरा ।
भावेत्वा सत्तबोज्झङ्गे^९, दुक्खस्सन्तं करिस्सथ’” ॥

इत्थं सुदं महापजापतिगोतमी इमा गाथायो अभासित्था ति । 25

१-१ आनन्द पस्स बुद्धस्स - स्या० । २ निव्वुताया - सी० । ३-३ न
सोकपरिदेवना - स्या० । ४ विज्जाथ - स्या०, जानाथ - रो० । ५ इद्धिया - सी०,
स्या० । ६ दानि - स्या० । ७ जातवेदसो - सी०, स्या० । ८ पद - स्या० ।
९. सत्तबोज्झङ्ग - स्या० ।

२८९. “पटुमुत्तरो नाम जिनो, सब्बधम्मेषु चक्खुमा ।
इतो सतसहस्समिह, कप्पे उप्पज्जि नायको ॥
- २९० “तदाह हसवतिय, जाता सेट्ठिकुले अहु^२ ।
नानारतनपज्जोते, महासुखसमप्पिता ॥
- 5 २९१ “उपेत्वा त महावीर, अस्सोसि धम्मदेसन ।
ततो जातप्पसादाह, उपेमि^३ सरण जिनं ॥
- B 222 २९२ “मातर पितर चाह^४, आयाचित्वा विनायकं ।
निमन्तयित्वा सत्ताह, भोजयि सहसावकं ॥
- २९३ “अतिक्कन्ते च सत्ताहे, महापज्जानमुत्तम ।
10 भिक्खुनि एतदग्गमिह, ठपेसि नरसारथि ॥
- २९४ “तं सुत्वा मुदिता हुत्वा, पुनो^५ तस्स महेसिनो ।
कार कत्वान त ठान, पणिपच्च पणीदहि ॥
- २९५ “ततो मम^६ जिनो आह, ‘सिज्झत पणिधी तव ।
ससङ्घे मे कत कार, अप्पमेय्यफल तया ॥
- 15 २९६ ‘सतसहस्सितो कप्पे, ओक्काककुलसम्भवो ।
गोतमो नाम गोत्तेन^७, सत्था लोके भविस्सति ॥
- २९७ ‘तस्स धम्मेषु दायादा, ओरसा धम्मनिम्मिता ।
एतदग्गमनुप्पत्ता, खेमा नाम भविस्सति^८ ॥
- २९८ “तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
20 जहित्वा मानुस देह, तावतिसूपगा अह ॥
- २९९ “ततो चुता याममग, ततोह तुसित गता ।
ततो च निम्मानरति, वसवत्तिपुर ततो ॥
- ३०० “यत्थ यत्थूपपज्जामि, तस्स कम्मस्स वाहसा ।
तत्थ तत्थेव राजून, महेसित्तमकारयि ॥
- 25 ३०१ “ततो चुता मनुस्सत्ते, राजून चक्कवत्तिनं ।
मण्डलीन च राजून, महेसित्तमकारयि ॥

१ खेमापदान - सी० । २ अहु - स्या० । ३ उपेसि - सी०, स्या० । ४ चापि - सी० । ५ पुन - स्या० । ६ म स - स्या०, रो० । ७ नामे - सी०, स्या० । ८ भविस्समि सी० ।

३०२. “सम्पत्तिं अनुभोत्वान, देवेभ्यो मनुजेभ्यः^१ च ।
सर्व्वतश्च मुखितां हृत्वा, नेककण्ठेभ्यो समरि ॥
- ३०३ “एकनवुत्तितो कण्ठे, विपस्सी लोकनायको ।
उपपज्जि चारुदस्सनो^२, सर्व्वधम्मविपस्सको ॥
३०४. “तमहं लोकनायक, उपेत्वा नरसारथि । 5
धम्मं भणितं^३ सुत्वा, पव्वजि अनगारिय ॥
३०५. “दसवस्ससहस्सानि, तस्स वीरस्स सासने । B. 223
ब्रह्मचरियं चरित्वा, युत्तयोगा बहुस्सुता ॥
- ३०६ “पच्चयाकारकुसला, चतुसच्चविसारदा ।
निपुणा चित्तकथिका, सत्थुमासनकारिका ॥ 10
- ३०७ “ततो चूताहं तुमित, उपपन्ना यसस्सिनी ।
अभिभोमि^४ तहिं अञ्जे, ब्रह्मचारीफलेनह ॥
- ३०८ “यत्थं यत्थूपपन्नाहं, महाभोगा महद्धना ।
मेधाविनी सीलवती^५, विनीतपग्ग्मा पि च ॥
- ३०९ “भवामि तेन कम्ममेन, योगेन जिनसासने । 15
सब्बा सम्पत्तियो मय्ह, सुलभा मनसो पिया ॥
३१०. “यो पि मे भवते भत्ता, यत्थं यत्थं गताय पि ।
विमानेति न मं कोचि, पटिपत्तिवलेन^६ मे ॥
- ३११ “इमं हि भद्दके कण्ठे, ब्रह्मबन्धु महायसो ।
नामेन कोणागमनो, उपपज्जि वदतं वरो ॥ 20
- ३१२ “तदा^७ हि^८ वाराणसिय, सुसमिद्धकुलपपजा^९ ।
धनञ्जानी सुमेधा च, अहं पि च तयो जना ॥
- ३१३ “सङ्घाराममदासिं, दानसहायिका^{१०} पुरे^{११} ।
सङ्घस्स^{१२} च विहारं पि^{१३}, उद्दिस्स कारिका^{१४} मय ॥

१ मानुसेभ्यो — स्या० । २ वारनयनो — सी०, रो० । ३ पणीत — सी०, स्या० ।
४ अभिभोमि — नी, स्या० । ५ रूपवती — सी०, स्या०, रो० । ६ पटिपत्तिफलेन —
सी०, स्या० । ७-७ तदाहं — सी० । ८ सुसमिद्धकुलपपजा — स्या० । ९-९ नेके सहस्सिके भुने
— स्या०, दान सहस्सिक भुने — रो० । १०-१० ससङ्घस्स विहारं हि — सी०, रो० ।
११. दायिका — रो० ।

३१४ “ततो चुता मय सव्वा, तावतिमूपगा अहु ।

यससा अग्गत पत्ता, मनुस्सेसु तथेव च ॥

३१५ “इमस्मियेव कप्पम्हि, ब्रह्मबन्धु महायसो ।
कस्सपो नाम गोत्तेन, उप्पज्जि वदत वरो ॥

5 ३१६ “उपट्ठाको महेसिस्स, तदा आसि नरिस्सरु ।
कासिराजा किकी नाम, बाराणसिपुरुत्तमे ॥

B 224

३१७ “तस्सासि जेट्ठिका^१ धीता, समणी इति विस्सुता ।
धम्म सुत्वा जिनग्गस्स, पव्वज्ज समरोचयि ॥

३१८ “अनुजानि न नो तातो, अगारेव तदा मयं ।
10 वीसवस्ससहस्सानि, विचरिम्ह अतन्दिता ॥

३१९. “कोमारिब्रह्मचरिय, राजकञ्जा सुखेधिता^२ ।
बुद्धोपट्ठाननिरता, मुदिता सत्त धीतरो ॥

३२०. “समणी समणगुत्ता च, भिक्खुनी भिक्खुदायिका^३ ।
धम्मा चेव सुधम्मा च, सत्तमी सङ्घदायिका ॥

15 ३२१ “अह उप्पलवण्णा च, पटाचारा च कुण्डला ।
किसागोतमी धम्मदिन्ना, विसाखा होति सत्तमी ॥

३२२ “कदाचि सो नरादिच्चो, धम्मं देसेसि^४ अब्भुत ।
महानिदानसुत्तन्तं, सुत्वा तं परियापुणि ॥

३२३ “तेहि कम्मेहि सुकतेहि, चेतनापणिधीहि च ।
20 जहित्वा मानुसं देहं, तावतिसमगच्छह ॥

३२४ “पच्छिमे च भवे दानि, साकलाय^५ पुरुत्तमे ।
रज्जो मद्दस्स धीताम्हि^६, मनापा दयिता पिया ॥

३२५ “सह मे जातमत्तम्हि, खेमं तम्हि पुरे अहुं ।
ततो खेमा ति नाम मे, गुणतो उपपज्जथ ॥

25 ३२६ “यदाह योव्वनं पत्ता, रूपलावज्जाभूसिता^७ ।
तदा अदासि मं तातो, बिम्बिसारस्स राजिनो ॥

१ जेट्ठिका - स्या० । २ सुखे ठिता - स्या० । ३ भिक्खुदायिका - सी०, स्या० ।

४ देसेति - स्या० । ५ सागलाय - सी०, साकलाय - स्या० । ६ धीतासि - स्या० ।

७ रूपवण्णविभूसिता - स्या०, रूपवन्ता विभूसिता - रो० ।

- ३२७ “तस्साह मुप्पिया^१ आसि, रूपके लायने रता ।
रूपान दोसवादी ति, न उपेसि^२ महादय ॥
- ३२८ “विम्बिसारो तदा राजा, ममानुग्गहवुद्धिया ।
वण्णयित्वा वेळुवन, गायके गापयी मम ॥
- ३२९ “रम्मं वेळुवन येन, न दिट्ठ सुगतालय । 5
न तेन नन्दन दिट्ठ, इति मञ्जामसे^३ मय ॥
- ३३० “येन वेळुवन दिट्ठं, नरनन्दननन्दन । B 225
मुदिट्ठ नन्दनं तेन, अमरिन्दसुनन्दन ॥
- ३३१ “विहाय नन्दन देवा, ओतरित्वा महीतल^४ ।
रम्म वेळुवन दिस्वा, न तप्पन्ति सुविम्हिता ॥ 10
- ३३२ “राजपुञ्जेन निव्वत्त, बुद्धपुञ्जेन भूसित ।
को वत्ता तस्स निस्सेस, वनस्स गुणसञ्चय ॥
३३३. “त सुत्वा वनसमिद्ध^५, मम सोतमनोहर ।
दट्ठुकामा तमुय्यान, रञ्जो आरोचयि तदा ॥
- ३३४ “महता परिवारेन, तदा च^६ सो महीपति । 15
म^७ पेसेसि^८ तमुय्यान, दस्सनाय समुस्सुक ॥
३३५. “गच्छ पस्स महाभोगे, वन नेत्तरसायन ।
यं सदा भाति सिरिया, सुगताभानुरञ्जित ॥
३३६. “यदा च पिण्डाय मुनि, गिरिब्वजपुरुत्तम ।
पविट्ठोह तदायेव, वन दट्ठमुपागमि ॥ 20
३३७. “तदा^९ त फुल्लविपिन्^{१०}, नानाभमरकूजित^{११} ।
कोकिलागीतसहित, मयूरगणनच्चित ॥
- ३३८ “अप्पसद्दमनाकिण्णं, नानाचङ्कमभूसितं ।
कुटिमण्डपमङ्किण्ण, योगीवरविराजित ॥
३३९. “विचरन्ती अमञ्जिस्स, सफल नयनं मम । 25
तत्था^{१२} पि तरुण भिक्खु, युत्तं दिस्वा विचिन्तयि ॥

१ सुपिया - स्या० । २ उपेसि - स्या० । ३ मञ्जामसे - स्या० । ४ महीतले -
स्या०, रो० । ५ वनसमिद्धि - सी०, स्या० । ६ म - स्या०, रो० । ७-७ सपेमेसि -
स्या०, सम्पापेसि - रो० । ८-८ तदाह० - सी०, तदा त सम्फुल्लवन - स्या० ।
९. नानाभमरकुजित - स्या० । १० तदा - स्या० ।

- ३४० 'ईदिसे' विपिने' रम्मे, ठितोयं नवयोब्बने ।
वसन्तमिव कन्तेन, रूपेण च^२ समन्वितो^१ ॥
- ३४१ 'निसिन्नो खखमूलम्हि, मुण्डो सञ्जाटिपास्तो ।
ज्ञायते वतय भिक्खु, हित्वा विसयज रति ॥
- 5 ३४२ 'ननु नाम गहट्ठेन, काम भुत्वा यथासुख ।
पच्छा जिण्णेन धम्मोय, चरितब्बो सुभद्दको' ॥
- B 226 ३४३ "सुञ्जकन्ति विदित्वान, गन्धगेह जिनालय ।
उपेत्वा जिनमद्दक्ख^३, उदयन्तं व भाकरं ॥
- ३४४ "एकक मुखमासीन, बीजमान^४ वरिस्थिया ।
10 दिस्वानेव विचिन्तेसि, नाय लूखो नरासभो ॥
- ३४५ "सा कञ्जा कनकाभासा, पदुमाननलोचना ।
विम्बोढी कुन्ददसना^५, मनोनेत्तरसायना ॥
- ३४६ "हेमदोलाभमवना^६, कलिकाकारसुत्थनी^७ ।
वेदिमज्जा^८ व सुस्सोणी^९, रम्भोरू^{१०} चारुभूसना ॥
- 15 ३४७ "रत्तंसकुपसंव्याना, नीलमट्टनिवासना ।
अतप्पनेय्यरूपेण^{११}, हासभावसमन्विता^{१२} ॥
- ३४८ "दिस्वा तमेव चिन्तेसि, अहोयमभिरूपिनी^{१३} ।
न मयानेन नेत्तेन, दिट्ठपुब्बा कुदाचनं ॥
- ३४९ "ततो जराभिभूता सा, विवण्णा विकतानना ।
भिन्नदन्ता^{१४} सेतसिरा, सलाला वदनासुचि ॥
- 20 ३५०. "सङ्घित्तकण्णा सेतक्खी, लम्बासुभपयोधरा ।
वलिविततसब्बङ्गी, सिराविततदेहिनी ॥
३५१. "नतङ्गा^{१५} दण्डदुत्तिया, उप्फासुलिकता^{१६} किंसा ।
पवेधमाना पतिता, निस्ससन्ती मुट्ठ^{१७} मुट्ठ^{१८} ॥

१-१ ईदिमेपि वने - सी०, स्या० । २-२ सुसमन्वितो - स्या० । ३ जिनमद्दक्ख - सी०, स्या० । ४ बीजमाना - सी०, बीजमान - स्या० । ५ कुन्ददसना - स्या० । ६ हेमदोला सुवदना - स्या० । ७ कनकाकारसुत्थनी - सी०, रो०, कनकाकारसुत्थनी - स्या० । ८-८ तनुमज्जा च सुस्सोणी - सी०, वेदिमज्जा वरमोणी - स्या०, रो० । ९ रम्भोरू - स्या०, रो०, रम्भोरू - म० । १० अतप्पनेय्यरूपेण - सी० । ११ हासभावसमन्विता - सी०, सव्वाभरणमण्डिता - स्या० । १२ अहोयमति० - स्या० । १३ छिन्नदन्ता - स्या० । १४ नतङ्गी - स्या० । १५ उपण्डुपण्डुका - सी०, स्या० । १६-१६ महु महु - स्या० ।

- ३५२ “ततो मे आमि मवेगो, अम्भुतो लोमहमनो ।
धिरत्थु रूप अम्भुचि, रमन्ते यत्थ वालिसा ॥
- ३५३ “तदा महाकारुणिको, दिस्वा सविग्गमानस ।
उदग्गचित्तो मुगतो^१, इमा गाथा अभासथ ॥
३५४. ‘आतुरं अम्भुचि पूति, पस्म खेमे ममुम्मय । 5
उग्घरन्त पग्घरन्त, वालानं अभिनन्दित ॥
- ३५५ ‘असुभाय चित्त भावेहि, एकग्ग मुसमाहित । B 227
सति कायगता त्यत्थु, निव्विदा बहुला भव ॥
३५६. ‘यथा इद तथा एत, यथा एत तथा इद ।
अज्झत्तं च वहिद्धा च, काये छन्द विराजय ॥ 10
३५७. ‘अनिमित्तं च भावेहि, मानानुसयमुज्जह^२ ।
ततो मानाभिममया, उपमन्ता चरिस्ससि ॥
३५८. ‘ये रागरत्तानुपतन्ति सोत,
सयं कत मक्कटको व जालं ।
एत पि छेत्वान परिव्वजन्ति, 15
न^३ पेक्खिनो^३ काममुख पहाय’ ॥
- ३५९ “ततो कल्लितचित्त^४ म, जत्वान नरसारथि ।
महानिदानं देसेसि, सुत्तन्तं विनयाय मे ॥
३६०. “सुत्वा सुत्तन्तसेट्ठं तं, पुब्बसज्जमनुस्सरि ।
तत्थ ठितावह सन्ती, धम्मचक्खु विसोधयि ॥ 20
- ३६१ “निपतित्वा महेसिस्स, पादमूलम्हि तावदे ।
अच्चय देसनत्थाय, इदं वचनमब्रवि ॥
- ३६२ ‘नमो ते सब्बदस्सावी, नमो ते करुणाकर^५ ।
नमो ते तिण्णसंसार, नमो ते अमतं दद ॥
- ३६३ ‘दिट्ठिगहनपक्खन्दा^६, कामरागविमोहिता । 25
तया सम्मा उपायेन, विनीता विनये रता ॥

१ सुमनो - स्या० । २ मानानुसय पज्जह - स्या० । ३-३ अनपेक्खिनो - सी०,
स्या०, रो० । ४ कल्लिकचित्त - स्या०, कलिकचित्त - रो० । ५ करुणालय - स्या०,
करुणासय - रो० । ६ दिट्ठिगहनपक्खन्ता - सी०, स्या० ।

- ३६४ 'अदस्सनेन विभोगा^१, तादिसानं महेसिन ।
अनुभोन्ति महादुक्ख, सत्ता संसारसागरे ॥
- ३६५ 'यदाह लोकसरण, अरण अरणन्तगु^२ ।
नाहसामि^३ अदूरट्ठ^४, देसयामि^५ तमच्चय ॥
- ३६६ 'महाहित वरदद^६, अहितो ति विसङ्किता ।
नोपेसि रूपनिरता, देसयामि तमच्चय' ॥
- ३६७ "तदा मधुरनिग्घोसो, महाकारुणिको जिनो ।
अवोच तिट्ठ खेमे ति, सिञ्चन्तो अमतेन मं ॥
- ३६८ "तदा पणम्य सिरसा, कत्वा च न पदक्खिण ।
गन्त्वा दिस्वा नरपतिं, इद वचनमब्रवि ॥
- ३६९ 'अहो सम्मा उपायो ते, चिन्तितोयमरिन्दम ।
वनदस्सनकामाय, दिट्ठो निब्बानतो^६ मुनि ॥
- ३७० 'यदि ते रुच्चते राज^७, सासने तस्स तादिनो ।
पव्वजिस्सामि रूपेह, निब्बिन्ना मुनिवाणिना^८ ॥

दुतिय भाणवार ।

- ३७१ "अञ्जलि पगहेत्वान, तदाह समहीपति ।
'अनुजानामि ते भद्दे, पव्वज्जा तव सिञ्जतु' ॥
- ३७२ "पव्वजित्वा तदा चाह. अद्धमासे^९ उपट्ठिते ।
दीपोदय च भेद च, दिस्वा सविग्गमानसा ॥
- ३७३ "निब्बिन्ना सब्बसङ्खारे, पच्चयाकारकोविदा ।
चतुरोधे अतिक्कम्म, अरहत्तमपापुणि ॥
- ३७४ "इद्धीसु^{१०} च वसी आसि, दिब्बाय सोतधातुया ।
चेतोपरियञ्जाणस्स, वसी चापि भवामह ॥
- ३७५ "पुब्बेनिवास जानामि, दिब्बचक्खु^{११} विसोधित ।
सब्बासवपरिक्खीणा, नत्थि दानि पुनब्भवो ॥

१ विभोगा - सी०, विहिता - स्या० । २ मरणन्तगु - सी०, मरणन्तग - स्या० ।
३-३ नाहसामिमदूरट्ठ - सी०, ० मधुरत्थ - स्या० । ४ देसेस्सामि - स्या० । ५ वरदद -
स्या० । ६ निब्बानतो - सी०, निब्बानतो - स्या०, रो० । ७ राजा - स्या० । ८ मुनि-
वाणिना - स्या०, रो० । ९ सत्तमासे - स्या० । १० इद्धिया - सी०, स्या० ।
११ दिब्बचक्खु - स्या० ।

- ३७६ “अत्थधम्मनिरुत्तीसु, पटिभाने तथेव च ।
परिसुद्ध मम^१ जाणं, उप्पन्नं बुद्धसासने ॥
- ३७७ “कुसलाहं विमुद्धीमु, कथावत्थुविसारदा ।
अभिधम्मनयञ्जू च, वसिप्पत्तामिह सासने ॥
- ३७८ “ततो तोरणवत्थुस्मि^२, रञ्जा कोसलसामिना ।
पुच्छिता^३ निपुणे पञ्हे, व्याकरोन्ती यथातथ ॥
३७९. “तदा स राजा सुगतं, उपसङ्कम्म पुच्छथ ।
तथेव बुद्धो व्याकासि, यथा ते व्याकता मया ॥
३८०. “जिनो तस्मि गुणे तुट्ठो, एदग्गे ठपेसि म ।
महापञ्जानमग्गा ति, भिक्खुनीन नरुत्तमो ॥
३८१. “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवा ॥
३८२. “स्वागतं वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- ३८३ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥
- इत्थं सुद खेमा भिक्खुनी इमा गाथायो अभासित्था ति ।

5 B 229

10

६ उप्पलवण्णाथेरीअपदानं

३८४. “भिक्खुनी उप्पलवण्णा, इद्धिया पारमि गता ।
वन्दित्वा सत्थुनो पादे, इदं वचनमब्रवि ॥
- ३८५ “नित्थिण्णा^४ जातिससार^५, पत्ताहं अचल पदं ।
सव्वदुक्ख मया खीणं, आरोचेमि महामुनि ॥
- ३८६ ‘यावता परिसा अत्थि, पसन्ना जिनसासने ।
यस्सा^६ च मेपराधोत्थि, खमन्तु जिनसम्मुखा ॥
३८७. ‘ससारे संसरन्तिया^७, खलितं मे सचे भवे ।
आरोचेमि महावीर, अपराध खमस्सु तं^८ ॥
३८८. ‘इद्धि चापि निदस्सेहि, मम सासनकारिके ।
चतस्सो परिसा अज्ज, कङ्ख छिन्दाहि यावता ॥

15

20

१ मम - स्या० । २ भोजनवत्थुस्मि - सी० । ३ पुच्छित्वा - स्या० । ४ नित्थिण्णा - सी०, नित्थिण्णा - स्या० । ५ जातिससारा - रो० । ६ येस - सी०, स्या० ।

३६०. 'उप्पलस्सेव मे वण्णो, नामेनुप्पलनामिका ।
साविका^२ ते महावीर, पादे वन्दामि^३ चक्खुम ॥
- 5 ३६१. 'राहुलो च ग्रह चेव, नेकजातिसते बहू ।
एकस्मि सम्भवे जाता, समानच्छन्दमानसा^४ ॥
३६२. 'निव्वत्ति एकतो होति, जातिया^५ पि च एकतो^६ ।
पच्छिमे भवे सम्पत्ते, उभो^७ पि नानासम्भवा^८ ॥
- ३६३ 'पुत्तो च राहुलो नाम, धीता उप्पलसव्हया ।
10 पस्स वीर मम इद्धि, बल दस्सेमि सत्थुनो ॥
- ३६४ 'महासमुदे चतुरो, पक्खि पि हत्थपातियं^९ ।
तेल हत्थगत चेव, खिड्डो^{१०} कोमारको यथा ॥
- ३६५ 'उव्वत्तयित्वा पथवि, पक्खि पि हत्थपातियं ।
चित्तं मुञ्जं यथा नाम, लुञ्चि कोमारको युवा ॥
- 15 ३६६. 'चक्कवाळसमं पाणि, छादयित्वान मत्थके ।
वस्सापेत्वान फुसितं, नानावण्ण पुनप्पुन ॥
३६७. 'भूमि उदुक्खलं कत्वा, धञ्ज कत्वान सक्खरं ।
सिनेरं मुसलं कत्वा, मद्दि कोमारिका यथा ॥
३६८. 'धीताहं बुद्धसेट्ठस्स, नामेनुप्पलसव्हया ।
20 अभिञ्जासु वसीभूता, तव सासनकारिका ॥
३६९. 'नानाविकुब्बनं कत्वा, दस्सेत्वा लोकनायकं ।
नामगोत्त च^{११} सावेत्वा^{१२}, पादे वन्दामि चक्खुम ॥
- ४०० 'इद्धीसु च वसी होमि, दिव्वाय सोतधातुया ।
चेतोपरियण्णस्स, वसी होमि महामुने ॥
- 25 ४०१. 'पुव्वेनिवास जानामि, दिव्वचक्खु विसोधितं ।
सव्वासवपरिक्खीणा^{१३}, नत्थि दानि पुनब्भवो ॥

१ धीतु - सी० । २ सा धीता - स्या० । ३ वन्दति - सी० । ४ समान-
च्छन्दमानसा - सी०, समानच्छन्दचेतसा - स्या० । ५-५ जानीसु बहुसो मम - सी० ।
६-६ उभयो नामसम्भवा - स्या० । ७ हत्थपाणिय - स्या० । ८ वेज्जो - सी०, रो० ।
९-९ पकासेत्वा - स्या० । १० सव्वासव परिक्खीणा - स्या० ।

- ४०२ 'अथधम्मनिरुत्तीमु, पटिभाने तथेव च ।
ज्जाण मे विमल^१ मुद्ध, सभावेन महेसिनो ॥
- ४०३ 'पुरिमान जिनग्गान, मङ्गम^२ ते निदस्मित^३ ।
अधिकार बहु^३ मय्ह, तुय्हत्थाय महामुनि ॥
- ४०४ 'य मया प्रग्ति कम्म, कुमल मर मे मृति ।
तवत्थाय महावीर, पुञ्ज उपचित मया ॥
- ४०५ 'अभव्वट्टाने वज्जेत्वा, वाग्ग्यन्ती^४ अनाचर ।
तवत्थाय महावीर, चत्त मे जीवितुत्तम ॥
- ४०६ 'दसकोटिसहस्सानि, अदासि^५ मम^६ जीवित ।
परिचचना^७ च मे होमि, तवत्थाय महामुनि ॥
- ४०७ 'तदातिविम्हिता मव्या, सिरसा व कतञ्जली ।
अवोचय्ये कत आमि, अनुलिद्धिपरक्कमा ॥
४०८. सतसहस्मितो कप्पे, नागकञ्जा अहं तदा ।
विमला नाम नामेन, कञ्जान साधु सम्मता ॥
४०९. महोरगो महानागो, पसन्नो जिनसासने ।
पटुमुत्तरं महातेज, निमन्तेसि ससावकं ॥
- ४१० रतनमयं^८ मण्डपं^९, पल्लङ्ग रतनामयं ।
रतनं वालुकाकिण्ण, उपभोग रतनामय ॥
- ४११ मगं च पटियादेसि, रतनद्धजभूसित ।
पच्चुगन्त्वान सम्बुद्ध, वज्जन्तो तूरियेहि सो ॥
- ४१२ परिसाहि^{१०} च चतूहि^{१०}, परिवृतो^{११} लोकनायको ।
महोरगस्स भवने, निसीदि परमासने ॥
- ४१३ अन्नं पान खादनीय, भोजन^{१२} च^{१३} महारह ।
वर वर च पादासि, नागराजा महायस^{१३} ॥

B 231

5

10

15

20

१ विपुल - स्या० । २-२ सम्मुखा च परम्मुखा - सी०, सगम तेन दस्सित - स्या० ।
३ बहु - स्या० । ४ पुरिम - स्या० । ५ परिवज्जन्ति - सी०, परिपाचेन्तो - स्या० ।
६-६ अदासि मय्ह - सी०, अदासि मम - स्या० । ७ परिचवत्त - सी० । ८ अहु - सी० ।
९-९ रतनामय मण्डप च - सी०, रतनामय च ० - स्या० । १०-१० परिसाहि चतूहि
सो - सी०, परिसाहि चतस्सो हि - रो० । ११ सहितो - सी०, फरते - स्या०,
परेतो - रो० । १२-१२ भोजनीय - सी० । १३ महायसो - सी० ।

- ४१४ भुञ्जित्वान^१ सम्बुद्धो, पत्ते^२ धोवित्वा^३ योनिसो ।
अनुमोदनीयं कासि, नागकञ्जा महिद्धिका ॥
४१५. सब्बञ्जु फुल्लित दिस्वा, नागकञ्जा महायस ।
पसन्नं सत्थुनां चित्तं, सुनिबन्धं^४ च मानसं ॥
- 5 ४१६. मम च चित्तमञ्जाय, जलजुत्तमनामको ।
तस्मि खणे महावीरो, भिक्खुनि दस्सयिद्धिया ॥
- ४१७ इद्धी अनेका दस्सेसि, भिक्खुनी सा विसारदा ।
पमोदिता वेदजाता, सत्थार इदमब्रवि^५ ॥
४१८. 'अदस्साह इमं^६ इद्धि^७, सुमन^८ इतराय पि ।
10 कथं अहोसि सा वीर, इद्धिया सुविसारदा' ॥
- ४१९ 'ओरसा मुखतो जाता, धीता मम महिद्धिका ।
ममानुसासनिकरा, इद्धिया सुविसारदा' ॥
- ४२० "बुद्धस्स वचनं सुत्वा, एव^९ पत्थेसह तदा^८ ।
अहं पि तादिसा होमि, इद्धिया सुविसारदा ॥
- 15 ४२१. "पमोदिताह सुमना, पत्थे उत्तममानसा^९ ।
अनागतमिह अद्धाने, ईदिसा होमि नायक ॥
४२२. "मणिमयमिह^{१०} पल्लङ्के, मण्डपमिह पभस्सरे^{१०} ।
अन्नपानेन तप्पेत्वा, ससङ्घ लोकनायक ॥
- ४२३ "नागानं पवर पुप्फ, अरुण नाम उप्पल ।
20 वण्ण मे ईदिसं होतु, पूजेसि लोकनायक ॥
- ४२४ "तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुस देह, तावतिसमगच्छहं ॥
- ४२५ "ततो चुताह मनुजे, उपपन्ना सयम्भुनो ।
उप्पलेहि पटिच्छन्नं, पिण्डपातमदासहं ॥

१ भुञ्जित्वान च - सी०, भुञ्जित्वान स- स्या० । २ पत्ते - स्या० । ३ धोविय - सी०, धोवित्व - स्या० । ४ सुनिबद्ध च - सी०, सुनिबद्ध - स्या० । ५ इदमब्रवि - सी०, एतदब्रवि - स्या०, रो० । ६-८ इमा इद्धी - स्या० । ७ सुमना - सी०, सुमिता - स्या० । ८-९ तुट्ठो एव अबोचह - स्या० । ९ पत्तुत्तममानसा - सी०, स्या०, रो० । १०-१० मणिमय च पल्लङ्क, मण्डप च पभस्सर - स्या० ।

- ४२६ “एकनवुतितो कप्पे, विपस्सी नाम नायको ।
उप्पज्जि चारुदस्सनो, सब्बधम्मेषु चक्खुमा ॥
- ४२७ “सेट्ठिधीता तदा हुत्वा, वाराणसिपुरुत्तमे ।
निमन्तेत्वान सम्बुद्ध, ससङ्घ लोकनायकं ॥
- ४२८ “महादानं ददित्वान, उप्पलेहि विनायकं ।
पूजयित्वा चेतसा^१ व^२, वण्णसोभं अपत्थयि ॥
- ४२९ “इमम्हि भद्दके कप्पे, ब्रह्मवन्धु महायसो ।
कस्सपो नाम गोत्तेन, उप्पज्जि वदतं वरो ॥
४३०. “उपट्ठाको महेसिस्स, तदा आसि नरिस्सरो ।
कासिराजा किकी नाम, वाराणसिपुरुत्तमे ॥
- ४३१ “तस्सासि दुतिया धीता, समणगुत्तसम्बुद्धा^३ ।
धम्म सुत्वा जिनग्गस्स, पव्वज्जं समरोचयि ॥
- ४३२ “अनुजानि न नो तातो, अगारेव तदा मय ।
वीसवस्ससहस्सानि, विचरिम्ह अतन्दिता ॥
- ४३३ “कोमारिब्रह्मचरिय, राजकञ्जा मुखेधिता ।
बुद्धोपट्ठाननिरता, मुदिता सत्त धीतरो ॥
- ४३४ “समणी समणगुत्ता च, भिक्खुनी भिक्खुदायिका^३ ।
धम्मा चेव सुधम्मा च, सत्तमी सङ्घदायिका^४ ॥
४३५. “अहं खेमा च सप्पञ्जा, पटाचारा च कुण्डला ।
किसागोतमी धम्मदिन्ना, विसाखा होति सत्तमी ॥
४३६. “तेहि कम्मेहि सुकतेहि, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुसं देह, तावतिसमगच्छहं ॥
- ४३७ “ततो चुता मनुस्सेसु, उपपन्ना महाकुले ।
पीतं मट्ठ वर दुस्सं, अद अरहतो अहं ॥
४३८. “ततो चुतारिट्ठपुरे, जाता विप्पकुले अहं ।
धीता तिरिट्ठिवच्छस्स, उम्मादन्ती^५ मनोहरा ॥

5 B. 233

10

15

20

25

१-१. च तेहेव - स्या० । २ समणगुत्तसम्बुद्धा - सी०, समणीगुत्त० - स्या० ।

३ भिक्खुदासिका - सी०, स्या० । ४ सब्बदासिका - सी०, स्या० । ५ उम्मादेन्ति - सी० ।

- ४३६ “ततो चुता जनपदे, कुले अञ्जतरे अहं ।
पसूता नातिफीतम्हि, सालि गोपेमह तदा ॥
- ४४० “दिस्वा पच्चेकसम्बुद्ध, पञ्चलाजासतानिह ।
दत्वा पदुमच्छन्नानि, पञ्च पुत्तसतानिह^१ ॥
- ४४१ “पत्थयि ते^२ पि पत्थेसु^३, मधु दत्वा सयम्भुनो ।
ततो चुता अरञ्जेह, अजायि पदुमोदरे ॥
- ४४२ “कासिरञ्जो महेसीह, हुत्वा सक्कतपूजिता ।
अजनि राजपुत्तान, अनून सतपञ्चक ॥
- ४४३ “यदा ते योञ्जनप्पत्ता, कीळन्ता जलकीळित ।
दिस्वा^४ ओपत्तपदुम, आसु पच्चेकनायका ॥
- ४४४ “साह तेहि विनाभूता, सुतवीरेहि^५ सोकिनी^६ ।
चुता इसिगिलिपस्से, गामकम्हि अजायिह^७ ॥
४४५. “यदा बुद्धा^८ सुतमती, सुतान भत्तुनो^९ पि च^{१०} ।
यागु आदाय गच्छन्ती, अट्ट पच्चेकनायके ॥
४४६. “भिक्षाय गामं गच्छन्ते, दिस्वा पुत्ते अनुस्सरि ।
खीरधारा विनिग्गच्छि, तदा मे पुत्तपेमसा ॥
४४७. “ततो तेस अद यागु, पसन्ना सेहि पाणिभि ।
ततो चुताह तिदस^{११}, नन्दन उपपज्जह ॥
- ४४८ “अनुभोत्वा सुख दुक्ख, ससरित्वा भवाभवे ।
तवत्थाय महावीर, परिच्चत्त च जीवितं ॥
४४९. “एव बहुविध दुक्ख, सम्पत्ती च बहुबिधा^{१२} ।
पच्छिमे भवे सम्पत्ते, जाता सावत्थिय पुरे ॥
- ४५० “महाघनसेट्टिकुले, सुखिते सज्जिते तथा ।
नानारतनपज्जोते, सब्बकामसमिद्धिने^{१३} ॥

१ पुत्तसतानि पि - सी०, स्या० । २-२ तेसु पुत्तेसु - स्या० । ३ दिस्वान - स्या० । ४-४ सुतवीरेहि सोकिनी - सी०, स्या० । ५ अजायिस - सी० । ६ बुद्धा - सी० । ७-७ कसत तदा - सी०, अत्तनोपि च - स्या० । ८ तिदसे - सी० । ९ बहुविधा - स्या० । १० सब्बकामसमिद्धिनि - सी०, सब्बकामसमिद्धिने - स्या० ।

४५१ “सक्कता पूजिता चेव^१, मानितापचिता तथा ।
रूपमीरिमनुप्पत्ता^२, कुलेमु अनिसक्कता^३ ॥

४५२ “अतीव पत्थिता चामि, रूपभोगसिरीहि च ।
पत्थिता सेट्ठिपुत्तेहि, अनेकेहि सनेहि पि^४ ॥

४५३. “अगारं पजहित्वान, पव्वाजि अनगागिय ।
अड्डुमासे असम्पत्ते, चतुमच्चमपापुणि^५ ॥

5

४५४ “इद्धिया अभिनिम्मित्वा, चतुरस्स रथ अह ।
बुद्धस्स पादे वन्दिस्स^६, लोकनाथस्स^७ तादिनो^८ ॥

B 235

४५५ ‘मुपुप्फितग्ग उपगम्म पादप^९,
एका तुव तिट्ठमि सालम्ले ।
न^{१०} चापि ते दुतियो अत्थि कोचि^{११},
वाले न त्व भायसि धुत्तकान^{१२}’ ॥

10

४५६ ‘मतं सहस्सानि^{१३} पि धुत्तकान,
समागता^{१४} एदिसका^{१५} भवेय्यु ।
लोम न^{१६} इज्जे न सम्पवेधे^{१७},
कि^{१८} मे तुव मार करिस्ससेको^{१९} ॥

15

४५७ ‘एसा अन्तरधायामि, कुच्छि वा पविसामि ते ।
भमुकन्तरिकायं पि, तिट्ठन्ति मं न दक्खसि ॥

४५८ ‘चित्तिस्मि वसीभूताम्हि, इद्धिपादा सुभाविता^{२०} ।
सव्ववन्धनमुत्ताम्हि, न त भायामि आवुसो ॥

20

४५९ ‘सत्तिसूलूपमा कामा, खन्धास^{२१} अधिकुट्टना^{२२} ।
यं^{२३} त्वं^{२४} कामरति ब्रूसि, अरती दानि सा मम ॥

१ आमि - सी० । २ रूपभोगसम्पन्ना - सी० । ३ अभिसम्पत्ता - सी० ।
४ च - स्या० । ५ अरहत्तमपापुणि - सी० । ६ अवन्दि - स्या० । ७-७ लोक-
नाथस्स सिरीमतो - सी०, लोकनाथ सिरिमतो - स्या० । ८, भिक्खुनी - सी०, रो० ।
९-९ न चत्थि ते दुतिया वण्णधातु - सी०, रो०, न चापि तुय्हं दुतियत्थि कोचि - स्या० ।
१० सहस्सान - रो० । ११-११ इधागता तादिसका - सी०, इधागता एदिसका -
स्या० । १२-१२ न इज्जामि न सत्तसामि - सी० । १३-१३ न मार भायामि तवेकिकापि -
सी०, ० तमेकिकाप्पि - रो० । १४ सुविभाविता - स्या० । १५-१५ खन्धाप्पि अधिकुण्डरा
- स्या० । १६-१६ यत्थ - स्या० ।

४६०. 'सब्बत्थ विहता नन्दी, तमोखन्धो' पदालितो' ।
 एव जानाहि पापिम, निहतो त्वमसि अन्तक' ॥
४६१. "जिनो तस्मिं गुणे तुट्ठो, एतदग्गे ठपेसि म ।
 अग्गा^२ इद्धिमतीन ति, परिसासु विनायको ॥
- 5 ४६२. "परिचिण्णो मया सत्था, कत बुद्धस्स सामन ।
 ओहितो गरुको^३ भारो, भवनेत्ति समूहता ॥
४६३. "यस्सत्थाय पब्बजिता, अगारस्मानगारिय ।
 सो मे अत्थो अनुप्पत्तो, सब्बसयोजनक्खयो ॥
- B. 236 ४६४. "चीवर पिण्डपात च, पच्चय सयनासन ।
 10 खणेन उपनामेन्ति, सहस्सानि समन्ततो ॥
४६५. "किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवा ।
४६६. "स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासनं ॥
४६७. "पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं उप्पलवण्णा भिक्खुनी इमा गाथायो अभासित्था ति ।

१० पटाचाराथेरीअपदानं

- 15 ४६८. "पटुमुत्तरो नाम जिनो, सब्बधम्मान पारगू ।
 इतो सतसहस्सस्मिं, कप्पे उप्पज्जि नायको ॥
४६९. "तदाहं हंसवतिय, जाता सेट्ठिकुले अहु ।
 नानारतनपज्जोते, महासुखसमप्पिता ॥
४७०. "उपेत्वा तं महावीर, अस्सोसि धम्मदेसनं ।
 20 ततो जातपसादाहं, उपेसि सरणं जिनं ॥
४७१. "ततो विनयधारीनं, अग्ग वण्णेसि नायको ।
 भिक्खुनि लज्जिनि तादि, कप्पाकप्पविसारदं ॥
४७२. "तदा मुदितचित्ताहं, तं ठानमभिकङ्खिनी" ।
 निमन्तेत्वा दसबल, ससङ्घं लोकनायकं ॥

१-१ तमोक्खन्धा पदालिता - स्या० । २ सेट्ठा - स्या० । ३ गरुको - स्या० ।

४. जातप्पसादाह - सी०, स्या० । ५ ठान अभिकङ्खयि - स्या० ।

४७३. “भोजयित्वान सत्ताहं, ददित्वा^१ व तिचीवरं^२ ।
निपच्च सिरसा पादे, इदं वचनमब्रवि ॥
४७४. ‘या तया वणिता वीर, इतो अट्टमके मुनि^३ ।
तादिसाहं भविस्सामि, यदि सिज्झति नायक’ ॥
४७५. “तदा अबोच मं सत्था, ‘भद्दे मा भायि अस्सस ।
अनागतम्हि अद्धाने, लच्छसे त मनोरथं ॥
४७६. ‘सतसहस्सितो कप्पे, ओप्पकाककुलसम्भवो ।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति ॥
४७७. ‘तस्स धम्मेषु दायादा, ओरसा धम्मनिम्मिता ।
पटाचारा ति नामेन, हेस्मति सत्थु साविका’ ॥
४७८. “तदाह मुदिता हुत्वा, यावजीव तदा^३ जिन ।
मेत्तचित्ता परिचरि, ससङ्ख लोकनायक ॥
४७९. “तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनाणिधीहि च ।
जहित्वा मानुस देह, तावतिसमगच्छह ॥
४८०. “इमम्हि भद्दके कप्पे, ब्रह्मबन्धु महायसो ।
कस्सपो नाम गोत्तेन, उप्पज्जि वदत वरो ॥
४८१. “उपट्ठाको महेस्सिस्स, तदा आसि नरिस्सरो ।
कासिराजा किकी नाम, बाराणसिपुरुत्तमे ॥
४८२. “तस्सासि ततिया धीता, भिक्खुनी इति विस्सुता ।
धम्मं सुत्वा जिनगस्स, पव्वज्जं समरोचयि ॥
४८३. “अनुजानि न नो तातो, अगारेव तदा मय ।
वीसवस्ससहस्सानि, विचरिम्ह अतन्दिता ।
४८४. “कोमारिब्रह्मचरिय, राजकञ्जा सुखेधिता ।
बुद्धोपट्ठाननिरता, मुदिता सत्तधीतरो ॥
४८५. “समणी समणगुत्ता च, भिक्खुनी भिक्खुदायिका ।
धम्मा चेव सुधम्मा च, सत्तमी सङ्खदायिका ॥
४८६. “अहं उप्पलवण्णा च, खेमा भद्दा च भिक्खुनी ।
किसागोतमी धम्मदिन्ना, विसाखा होति सत्तमी ॥

B. 237

10

15

20

25

१-१. ददित्वा च तिचीवर - सी०, ददित्वा पत्तचीवर - स्या० । २. हनि - सी० ।
३. ततो - सी० ।

- ४८७ “तेहि कम्मोहि सुकतेहि, चेतनायणिधीहि च ।
जहित्वा मानुसं देह, तावतिसमगच्छह ॥
- ४८८ “पच्छिमे च भवे दानि, जाता सेट्टिकुले अह ।
सावत्थिय पुरवरे, इद्धे फीते महद्धने ॥
- B 238 5 ४८९ “यदा च योब्बनूपेता, वितक्कवसगा अहं ।
नरं जारपति^१ दिस्वा, तेन सद्धि अगच्छह ॥
- ४९० “एकपुत्तपसूताह^२, दुतियो कुच्छिया^३ मम^४ ।
तदाह मातापितरो, ओक्खामी^५ ति सुनिच्छिता ॥
- ४९१ “नारोचेसि^६ पति^७ मय्ह, तदा तम्मिह पवासिते ।
10 एकिका निग्गता गेहा, गन्तु सावत्थिमुत्तम ॥
- ४९२ “ततो मे सामि आगन्त्वा, सम्भावेसि पथे मम ।
तदा मे कम्मजा वाता, उप्पन्ना अतिदारुणा ॥
- ४९३ “उद्धितो^८ च^९ महामेघो, पसूतिसमये मम ।
दब्बत्थाय तदा गन्त्वा, सामि सप्पेन मारितो ॥
- 15 ४९४ “तदा विजातदुक्खेन, अनाथा कपणा अह ।
कुन्नदि पूरित दिस्वा, गच्छन्ती सकुलालयं ॥
- ४९५ “बाल आदाय अतरि^{१०}, पारकूले^{११} च एकक^{१२} ।
सायेत्वा^{१३} बालक पुत्तं, इतर तरणायह^{१४} ॥
- ४९६ “निवत्ता उक्कुसो हासि, तरुण विलपन्तक ।
20 इतर च वही सोतो, साह सोकसमप्पिता ॥
- ४९७ “सावत्थिनगर गन्त्वा, अस्सोसि सजने मते ।
तदा अवोच सोकट्ठा, महासोकसमप्पिता ॥
४९८. “उभो पुत्ता कालङ्कता, पन्थे^{१५} मय्ह पती मतो ।
माता पिता च भाता च, एकचित्तम्मिह^{१६} ड्यहरे ॥

१ जानपद - सी०, स्या० । २ एकपुत्तप्पमुताह - सी०, स्या० । ३-३ कुच्छिय मम - सी०, कुच्छिया मम - स्या० । ४ दक्खामी - सी०, इक्खामी - स्या० । ५-५ नरोचेसि पति - सी० । ६ उद्धितो व - स्या०, रो० । ७ ओतरि - स्या० । ८ परकूले - सी० । ९ एकिका - स्या० । १० पात्वा - स्या० । ११ तारणायहं - सी०, स्या० । १२ वने - स्या० । १३ एकचित्तकम्मिह - सी० ।

४६६ “तदा किंसा च पण्डु च, अनाथा दीनमानसा ।
इतो ततो भमन्तीह^१, अद्दस नरसारथि ॥

५०० “ततो अबोच मं सत्था, ‘पुत्ते मा सोचि अस्सस ।
अत्तान ते गवेसस्सु, किं निरत्थं विहज्जसि ॥

५०१. ‘न सन्ति पुत्ता ताणाय, न जाती नो पि बन्धवा ।
अन्तकेनाधिपन्नस्स, नत्थि जातीसु ताणता’ ॥

5

५०२. “तं सुत्वा मुनिनो वाक्यं, पठमं फलमज्झगं ।
पव्वजित्वान नचिरं, अरहत्तमपापुणि ॥

B. 239

५०३. “इद्धीमु च वसी होमि, दिव्वाय सोतधातुया ।
परचित्तानि जानामि, सत्थुसासनकागिका ॥

10

५०४ “पुव्वेनिवास जानामि, दिव्वचक्खु विसोधितं ।
खेपेत्वा आसवे सव्वे, विमुद्धासि^२ मुनिम्मला ॥

५०५. “ततोह विनय सव्व, सन्तिके सव्वदस्सिनो ।
उग्गहि सव्ववित्थार, व्याहरि च यथातथ ॥

५०६ “जिनो तस्मिं गुणे तुट्ठो, एतदग्गे ठपेसि म ।
अग्गा^३ विनयधारीन, पटाचारा व एकिका ॥

15

५०७ “परिचिण्णो मया सत्था, कतं बुद्धस्म सासन ।
ओहितो गरुको भागे, भवनेत्ति समूहता ॥

५०८ “यस्सत्थाय पव्वजिता, अगारस्मानगारिय ।
सो मे अत्थो अनुप्पत्तो, सव्वसयोजनक्खयो ॥

20

५०९ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवा ॥

५१०. “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥

५११. “पटिसम्भिदा चतस्सो . पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थं सुद पटाचारा भिक्खुनी इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

25

एकूपोसथिकवग्गो दुतियो ।

तस्सुद्धानं

एकूपोसथिका चेव, सळला चाथ मोदका^१ ।
एकासना पञ्चदीपा, नळमाली च गोतमी ॥
खेमा उप्पलवण्णा च, पटाचारा च भिक्खुनी ।
गाथा सतानि पञ्चेव, नव चा पि तदुत्तरि ॥

—••—

३. कुण्डलकेसीवग्गो^१

१. कुण्डलकेसाथेरीअपदानं^२

B. 240

१. “पदुमुत्तरो नाम जिनो, सब्बधम्मान पार्गू ।
इतो सतसहस्सस्मिह, कप्पे उप्पज्जि नायको ॥
- २ “तदाहं हंसवतियं, जाता सेट्ठिकुले अहु ।
नानारतनपज्जोते, महासुखसमप्पिता ॥
- ३ “उपेत्वा तं महावीर, अस्सोसि धम्मदेसन^३ ।
ततो जातप्पसादाह^४, उपेसि सरणं जिनं ॥
- ४ “तदा महाकारुणिको, पदुमुत्तरनामको ।
खिप्पाभिञ्जानमग्ग^५ ति^६, ठपेसि^७ भिक्खुनि सुभं ॥
- ५ “तं सुत्वा मुदिता हुत्वा, दान दत्वा महेसिनो ।
निपच्च सिरसा पादे, त ठानमभिपत्थयि ॥
६. “अनुमोदि महावीरो, ‘भद्दे य तेभि पत्थितं ।
समिज्झस्सति त सब्ब, सुखिनी होहि निव्वुता ॥
७. ‘सतसहस्सितो कप्पे, ओक्काककुलसम्भवो ।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति ॥’
- ८ ‘तस्स धम्मेषु दायादा, ओरसा धम्मनिम्मिता ।
भद्दाकुण्डलकेसा ति, हेस्सति सत्थु साविका’ ॥
९. “तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुसं देहं, तावतिसमगच्छह ॥
१०. “ततो चुता याममगं, ततोह तुसितं गता ।
ततो च निम्मानरति, वसवत्तिपुर ततो ॥
- ११ “यत्थ यत्थूपपज्जामि, तस्स कम्मस्स वाहसा ।
तत्थ तत्थेव राजून, महेसित्तमकारयि ॥

10

15

20

१ कुण्डलकेसीवग्गो - स्या० । २ कुण्डलकेसापदान - सी०, कुण्डलकेसीथरिया-
पदान - स्या० । ३ धम्ममुत्तमं - स्या० । ४ जातपसादाह - सी० । ५-५, ० मग्गत्ते -
सी० । ६ ठपयि - स्या० ।

- १२ "तता चुता मनुस्ससु, राजून चक्कवत्तिन ।
मण्डलीन च राजून, महेसित्तमकारयि ॥
- १३ "सम्पत्ति अनुभोत्वान, देवेसु मानुसेसु च ।
सव्वत्थ मुखिता हुत्वा, नेककप्पेसु ससरि ॥
- 5 १४ "इमम्हि भद्दके कप्पे, ब्रह्मबन्धु महायसो ।
कस्सपो नाम गोत्तेन, उप्पज्जि वदत वरो ॥
- १५ "उपट्ठाको महेसिस्स, तदा आसि नरिस्सरो ।
कामिराजा किकी नाम, बाराणसिपुरुत्तमे ॥
- १६ "तस्स धीता चतुत्थासि, भिक्खुदायी ति विस्सुता ।
10 धम्म सुत्वा जिनग्गस्स, पव्वज्ज समरोचयि ॥
- १७ "अनुजानि न नो तातो, अगारेव तदा मयं ।
वीमवस्समहस्सानि, विचरिम्ह अतन्दिता ॥
१८. "कोमारिब्रह्मचरिय, राजकञ्जा मुखेधिता ।
बुद्धोपट्टाननिरता, मुदिता सत्त धीतरो ॥
- 15 १९ "समणी समणगुत्ता च, भिक्खुनी भिक्खुदायिका ।
धम्मा चेव सुधम्मा च, सत्तमी सङ्गदायिका ॥
- २० "खेमा उप्पलवण्णा च, पटाचारा अहं तदा ।
किसागोतमी धम्मदिन्ना, विसाखा होति सत्तमी ॥
- २१ "तेहि कम्मेहि सुकतेहि, चेतनापणिधीहि च ।
20 जहित्वा मानुस देह, तावतिसमगच्छहं ॥
- २२ "पच्छिमे च भवे दानि, गिरिब्वजपुरुत्तमे ।
जाता सेट्ठिकुले फीते, यदाह योब्वने ठिता ॥
२३. "चोर वधत्थं नीयन्त, दिस्वा रत्ता तहि अहं ।
पिता मे त सहस्सेन, मोचयित्वा वधा ततो ॥
- 25 २४ "अदासि तस्स म तातो, विदित्वान मनं मम ।
तस्साहमासि विस्सट्ठा, अतीव दयिता हिता ॥
- २५ "सो मे भूसनलोभेन, बलिमज्झासयो^१ दिसो ।
चोरप्पपातं नेत्वान, पव्वतं^२ चेतयी वधं ॥

१ खलितज्झासयो - सी०, बलि पच्चाहर - स्या०, मालपच्छाहतं - रो० ।

२ पव्वते - स्या० ।

- २६ “तदाह पणमित्वान, सत्तुक^१ सुकतञ्जली ।
रक्खन्ती अत्तनो पाण, इद वचनमब्रवी ॥
- २७ ‘इद सुवण्णकेयूर^२, मुत्ता वेळुरिया वहू ।
सब्ब हरस्सु भद्दन्ते, म च दासी ति सावय’ ॥
- २८ ‘ओरोपयस्सु कल्याणी, मा ब्राह्म परिदेवसि^३ ।
न चाह अभिजानामि, अहन्त्वा धनमाभत” ॥ 5
- २९ ‘यतो सरामि अत्तान, यतो पत्तोस्मि” विञ्जुत ।
न चाहं अभिजानामि, अञ्जं पियतर तथा’ ॥
- ३० ‘एहि त उपगुहिस्स^४, कत्वान त पदक्खिण ।
न च दानि पुनो अत्थि^५, मम तुय्ह च सङ्गमो ॥ 10
- ३१ ‘न हि सब्बेसु ठानेसु, पुरिसो होति पण्डितो ।
इत्थी पि पण्डिता होति, तत्थ तत्थ विचक्खणा ॥
- ३२ ‘न हि सब्बेसु ठानेसु, पुरिसो होति पण्डितो ।
इत्थी पि पण्डिता होति, लहु अत्थविचिन्तिका” ॥
३३. ‘लहु च वत खिप्प च, निकट्ठे^६ समचेतयि ।
मिग^७ उण्णा यथा एव^८, तदाह सत्तुक वधि ॥ 15
३४. ‘यो च उप्पतित अत्थ, न खिप्पमनुवुज्जति ।
सो हञ्जते मन्दमति, चोरो व गिरिगव्भरे ॥
- ३५ ‘यो च उप्पतित अत्थ, खिप्पमेव निबोधति ।
मुच्चते सत्तुसम्वाधा, तदाह सत्तुका यथा’ ॥ 20
- ३६ “तदाह पातयित्वान, गिरिदुग्गम्हि सत्तुक ।
सन्तिक सेतवत्थान, उपेत्वा^९ पव्वजि अह ॥
- ३७ “सण्डासेन च केसे मे, लुञ्चित्वा सब्बसो तदा ।
पव्वजित्वान^{१०} समय, आचिक्खिसु निरन्तर ॥

१ भतुक - सी० । २ सुवण्णकायुर - स्या० । ३ परिदेवयी - सी० । ४ वन-
मागत - स्या० । ५ पत्तास्मि - सी० । ६ अगुहिस्स - स्या० । ७-७ त वन्दामि पुन
नत्थि - स्या० । ८ अत्थविचिन्तिका - सी०, अत्थ विचिन्तिता - स्या० । ९ नेकत्थे -
सी०, स्या० । १०-१० चित्तपुण्णायतानेव - स्या०, मिग पुण्णाय तेनेव - रो० । ११ उपेता -
स्या० । १२ पव्वजेत्वा स - सी० ।

- ३८ “ततो तं उगहेत्वाहं, निसीदित्वान एकिका ।
समय त विचिन्तेसि, सुवानो मानुसं कर ॥
- ३९ “छिन्नं गच्छ समीपे मे, पातयित्वा अपक्वमि ।
दिस्वा निमित्तमलभि, हत्थ^३ त पुळ्वाकुलं ॥
- ४० “ततो उट्ठाय संविग्गा, अपुच्छि^४ सहधम्मिके ।
ते अवोचु विजानन्ति, तं अत्थं सक्यभिक्षवो ॥
- ४१ “साहं तमत्थ पुच्छिस्सं, उपेत्वा बुद्धसावके ।
ते ममादाय गच्छिस्सु, बुद्धसेट्ठस्स सन्तिक^५ ॥
- ४२ “सो मे धम्ममदेसेसि, खन्धायतनधातुयो ।
असुभानिच्चदुक्खा ति, अनत्ता ति च नायको ॥
- ४३ “तस्स धम्मं सुणित्वाहं, धम्मचक्खु विसोधयि ।
ततो विञ्जातसद्धम्मा, पब्बज्ज उपसम्पद ॥
- ४४ “आयाचितो” तदा आह, एहि भदेति नायको ।
नदाहं उपसम्पन्ना, परित्तं तोयमद्दसं ॥
- ४५ “पादपक्खालनेनाहं, जत्वा सउदयब्बयं^६ ।
तथा सब्बे पि सङ्गारे^७, ईदिसं^८ चिन्तयि^९ तदा ॥
- ४६ “ततो चित्त विमुच्चि मे, अनुपादाय सब्बसो ।
खिप्पाभिञ्जानमग्ग मे^६, तदा पञ्जापयी जिनो ॥
- ४७ “इद्धीसु च वसी होमि, दिब्बाय सोतधातुया ।
परचित्तानि जानामि, सत्थुसासनकारिका ॥
- ४८ “पुब्बेनिवासं जानामि, दिब्बचक्खु विसोधितं ।
खेपेत्वा आसवे सब्बे, विसुद्धासि सुनिम्मला ॥
- ४९ “परिचिण्णो मया सत्था, कतं बुद्धस्स सासनं ।
ओहितो गरुको भारो, भवनेत्ति समूहता ॥
- ५० “यस्सत्थाय पब्बजिता, अगारस्मानगारियं ।
सो मे अत्थो अनुप्पत्तो, सब्बसंयोजनक्खयो ॥

१ उगहेत्वान - स्या० । २ तिट्ठ - स्या० । ३ आपुच्छि - स्या० । ४ सन्तिके - स्या० । ५ आयाचितो सो - सी० । ६ सउदयं वयं - सी० । ७ सङ्गारा - सी०, स्या०, रो० । ८ ईदिसं इति सचिन्तयि - सी०, स्या०, रो० । ९ म - सी० ।

५१ “अथधम्मनिस्सीसु, पटिभाने तथेव च ।
जाणं मे विमलं^१ सुद्धं, बुद्धसेट्ठस्स सासने^२ ॥

५२ “किलेसा ज्ञापिता मय्हं, भवा सब्बे समूहता ।
नागीव बन्धनं छेत्वा, विहरामि अनासवा ॥

५३ “स्वागत वत मे आसि, मम बुद्धस्स सन्तिके ।
तिस्सो विज्जा अनुप्पत्ता, कत बुद्धस्स सासनं ॥

५४. “पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे ।
छळभिञ्ज्जा सच्छिकता, कत बुद्धस्स सासनं” ॥

इत्थं सुदं भद्दाकुण्डलकेसा^३ भिक्खुनी इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

२ किसानोत्तमीथेरीअपदानं

५५. “पटुमुत्तरो नाम जिनो, सब्बधम्मान पारगू ।
इतो सतसहस्सग्गिह, कप्पे उप्पज्जि नायको ॥

५६ “तदाहं हंसवतियं, जाता अञ्जतरे कुले ।
उपेत्वा तं नरवरं, सरणं समुपागमि ॥

५७. “धम्मं च तस्स अस्सोसिं, चतुसच्चूपसज्झितं ।
मधुरं परमस्साद, वट्टसन्तिसुखावहं^४ ॥

५८. “तदा च भिक्खुनि वीरो, लूखचीवरधारिनि^५ ।
ठपेन्तो एतदग्गग्गिह, वण्णयी पुरिसुत्तमो ॥

५९. “जनेत्वानप्पकं पीतिं, सुत्वा भिक्खुनिया गुणे^६ ।
कारं कत्वान बुद्धस्स, यथासत्ति^७ यथाबलं ॥

६०. “निपच्च मुनिवरं^८ तं, तं ठानमभिपत्थयि ।
तदानुमोदि सम्बुद्धो, ठानलाभाय नायको ॥

६१ “सतसहस्सितो कप्पे, ओक्काककुलसम्भवो ।
गोत्तमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति ॥

१. विपुल — सी०, स्या० । २. वाहसा — स्या०, रो० । ३. कुण्डलकेसा — सी० ।

४. चित्तसन्तिसुखावहं — स्या०, रो० । ५. लूखचीवरधारिक — स्या० । ६. गुण — सी०, स्या० । ७. यथासत्ति — सी० । ८. मुनिवीर — सी०, मुनिवीरं — स्या० ।

- ६२ 'तस्स धम्मेसु दायादा, ओरसा धम्मनिम्मिता ।
किसागोतमी' नामेन, हेस्सति सत्थु साविका' ॥
- ६३ "त सुत्वा मुदिता हुत्वा, यावजीव तदा जिन ।
मेत्तचित्ता परिचरि, पच्चयेहि विनायक ॥
- 5 ६४ "तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुस देह, तावतिसमगच्छह ॥
- ६५ "इमहि भद्दके कप्पे, ब्रह्मबन्धु महायसो ।
कस्सपो नाम गोत्तेन, उप्पज्जि वदतं वरो ॥
- ६६ "उपट्ठाको महेमिस्स, तदा आसि नरिस्सरु ।
01 कासिराजा किकी नाम, वाराणसिपुरुत्तमे ॥
- ६७ "पञ्चमी तस्स धीतासि", धम्मा नामेन विस्सुता ।
धम्म सुत्वा जिनगस्स, पब्बज्ज समरोचयि ॥
- ६८ "अनुजानि न नो तातो, अगारेव तदा मय ।
वीसवस्ससहस्सानि, विचरिम्ह अतन्दिता ॥
- 15 ६९ "कोमारिब्रह्मचरिय, राजकञ्जा सुखेधिता ।
बुद्धोपट्ठाननिरता, मुदिता सत्त धीतरो ॥
- ७० "समणी समणगुत्ता च, भिक्खुनी भिक्खुदायिका ।
धम्मा चेव सुधम्मा च, सत्तमी सङ्घदायिका ॥
- ७१ "खेमा उप्पलवण्णा च, पटाचारा च कुण्डला ।
20 अह च धम्मदिन्ना च, विसाखा होति सत्तमी ॥
७२. "तेहि कम्मेहि सुकतेहि, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुसं देहं, तावतिसमगच्छहं ॥
७३. "पच्छिमे च भवे दानि, जाता सेट्ठिकुले अहं ।
दुग्गते अधने नट्टे^३, गता च सधन कुल ॥
- 25 ७४. "पति^४ ठपेत्वा^५ सेसा मे, देस्सन्ति^६ अधना इति ।
यदा च पसूता^६ आसि, सब्बेस दयिता तदा ॥

१. गोतमी नाम - सी०, किसानगोतमि नाम - स्या० । २ धीताह - स्या० ।
३ नीचे - स्या०, निट्टे - रो० । ४-४ पतिट्ठपेतवान - स्या० । ५ दिस्सन्ति - सी०,
स्या० । ६ ससुता - सी०, रो० ।

७५. “यदा मो तरुणो भदो^१, कोमलको^२ मुखेधितो ।

सपाणमिव कन्तो मे, तदा यमवस गतो ॥

७६. “सोकट्टा दीनवदता, ग्रम्मुनेत्ता रुदम्मुखा^३ ।

मत कुणपमादाय, विलपन्ती गमामह^४ ॥

७७ “तदा एकेन सन्दिट्ठा, उपेत्वा भिसवकुत्तम^५ ।

अवोच देहि भेमज्ज, पुत्तमज्जीवन ति भो ॥

७८. “न विज्जन्ते मता यम्मि, गेहे सिद्धत्थक ततो ।

आहरा ति जिनो आह, विनयोपायकोविदो ॥

७९ “तदा गमित्वा मावत्थि, न लभि तादिस घर ।

कुतो सिद्धत्थक तम्मा, नतो लद्धा मति अह ॥

८० “कुणप छड्डुयित्वान, उपेमि लोकनायक ।

दूरतो व मम दिम्वा, अवोच मधुग्म्मरो ॥

८१ ‘यो च वस्ससत जीवे, ग्रपस्स उदयव्वय ।

एकाह जीवित सेय्यो, पस्सतो उदयव्वय ॥

८२ ‘न गामधम्मो निगमस्स धम्मो,

न चापिय एककुलस्स धम्मो ।

सव्वस्स लोकस्स सदेवकस्स,

एसेव^६ धम्मो यदिद अनिच्चता’ ॥

८३. “साह मुत्त्वानिमा गाथा, धम्मचक्खु विसोधयि ,

ततो विज्जातसद्धम्मा, पव्वजि अनगारिय ॥

८४ “तथा पव्वजिता सन्ती, युज्जन्ती जिनसासने ,

न चिरेनेव कालेन, अरहत्तमपापुणि ॥

८५. “इद्धीसु च वसी होमि, दिव्वाय सोतधातुया ।

परचित्तानि जानामि, सत्थुसासनकारिका ॥

८६. “पुब्बेनिवास जानामि, दिव्वचक्खु विसोधित^७ ।

खेपेत्वा आसवे सब्बे, विमुद्वासि सुनिम्मला ॥

१. पुतो - सी०, स्या० । २ कोमलङ्गो - सी०, रो०, कोमारको - स्या० ।
३ रुदमुखा - स्या० । ४ भमामह - सी० । ५ भिसगुत्तम - सी० । ६ एसेव -
स्या० । ७ विसोधयि - सी० ।

- ८७ “परिचिण्णो मया सत्था, कत बुद्धस्स सासन ।
ओहितो गरुको भारो, भवनेत्ति समूहता ॥
- ८८ “यस्सत्थाय पब्बजिता, अगारस्मानगारिय ।
सो मे अत्थो अनुप्पत्तो, सब्बसयोजनक्खयो ॥
- 5 ८९ “अत्थधम्मनिरुत्तीसु, पटिभाने तथेव च ।
जाण मे विमल सुद्ध, बुद्धसेट्ठस्स वाहसा ॥
- ९० “सङ्कारकूटा^१ आहित्वा^१, मुसाना रथिया पि च ।
ततो सङ्घाटिक कत्वा, लूखं धारेमि चीवर ॥
- ९१ “जिनो तस्मि गुणे तुट्ठो, लूखचीवरधारणे ।
10 ठपेसि एतदग्गम्हि, परिसासु विनायको ॥
- ९२ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवा ॥
- ९३ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासनं ॥
- ९४ “पटिमम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥
- इत्थ सुद किसागोतमी भिक्खुनी इमा गाथायो अभासित्था ति ।

३ धम्मदिन्नाथेरीअपदानं

- 15 ९५ “पटुमुत्तरो नाम जिनो, सब्बधम्मान पारगू ।
इतो सतसहस्सम्हि, कप्पे उप्पज्जि नायको ॥
- ९६ “तदाह हसवतिय, कुले अञ्जतरे अहु ।
परकम्मकारी^२ आसि, निपका सीलसवुता ॥
- ९७ “पटुमुत्तरबुद्धस्स, सुजातो अगगसावको ।
20 विहारा अभिनिक्खम्म, पिण्डपाताय गच्छति ॥
- ९८ “घट गहेत्वा गच्छन्ती, तदा उदकहारिका ।
तं दिस्वा अदद^३ पूप^३, पसन्ना सेहि पाणिभि ॥
- ९९ “पटिग्गहेत्वा तत्थेव, निसिन्नो परिभुज्जि सो ।
ततो नेत्वान त गेह, अदासि तस्स भोजनं ॥

१-१ ० आहत्वा - सी०, सङ्कारकूटा आहृत्वा - स्या० । २ परकम्मकरी - सी०, परकम्म करी - स्या० । ३-३ अददि पूव - सी०, स्या० ।

- १०० “ततो मे अय्यको तुट्ठो, अकरी^१ सुणिम नक ।
सम्मुया मह गन्तवान, सम्बुद्ध अभिवादयि ॥
- १०१ “तदा सो धम्मकथिक, भिक्खुनि पग्गिन्नय ।
ठपेमि एतदग्गम्हि, त सुत्वा मुदिता अह ॥
- १०२ “निमन्तयित्वा सुगत, समञ्च लोकनायक ।
महादानं ददित्वान, त ठानमभिपत्थयि ॥
- १०३ “ततो म सुगतो आह, धननिन्नादमुस्सरो ।
‘ममुपट्ठाननिरते, ससञ्चपरिवेसिके ॥
- १०४ ‘सद्धम्मस्सवने युत्ते, गुणवद्धितमानसे ।
भद्दे भवस्सु मुदिता, लच्छसे^२ पणिधीफल ॥
- १०५ ‘सत्तसहस्सितो कप्पे, ओक्काककुलसम्भवो ।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्समि ॥
- १०६ ‘तस्म धम्मेसु दायादा, ओग्गसा धम्मनिम्मिता ।
धम्मदिज्ञा नि नामेन, हेस्सति सत्थु साविका’ ॥
- १०७ “त सुत्वा मुदिता हुत्वा, यावजीव महामुनि ।
मेत्तचित्ता परिचरि, पच्चयेहि विनायक ॥
- १०८ “तेन कम्मेन मुक्तेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुस देह, तावतिसमगच्छह ॥
- १०९ “इमम्हि भद्दके कप्पे, ब्रह्मवन्धु महायसो ।
कस्सपो नाम गोत्तेन, उप्पज्जि वदत वरो ॥
- ११० “उपट्ठाको महेसिस्स, तदा आसि नरिस्सरो ।
कासिराजा किकी नाम, वाराणसिपुस्तमे ॥
१११. “छट्ठा तस्सासह^३ धीता, सुधम्मा इति विस्सुता ।
धम्मं सुत्वा जिनग्गस्स, पब्बज्ज समरोचयि ॥
- ११२ “अनुजानि^४ न नो^५ तातो, अगारेव^६ तदा^७ मय ।
वीसवस्ससहस्सानि, विचरिम्ह अतन्दिता ॥

ततिय भाणवार ।

- ११३ “कोमारिब्रह्मचरिय, राजकञ्जा सुखेधिता ।
बुद्धोपट्टाननिरता, मुदिता सत्त धीतरो ॥
११४. “समणी समणगुत्ता च, भिक्खुनी भिक्खुदायिका ।
धम्मा चेव मुधम्मा च, सत्तमी सङ्घदायिका ॥
- 5 ११५ “खेमा उप्पलवण्णा च, पटाचारा च कुण्डला ।
गोतमी च अह चेव, विसाखा होति सत्तमी ॥
११६. “तेहि कम्मेहि सुकतेहि, चेतनापणिधीहि च ।
जह्तिवा मानुस देह, तावतिसमगच्छह ॥
- ११७ “पच्छिमे च भवे दानि, गिरिव्वजपुरुत्तमे ।
10 जाता सेट्ठिकुले फीते, सब्बकामसमिद्धिने^१ ॥
- ११८ “यदा रूपगुणूपेता, पठमे योव्वने ठिता ।
नदा परकुल गन्त्वा, वसि सुखसनप्पिता ॥
- ११९ “उपेत्वा लोकसरण, सुणित्वा धम्मदेसन ।
अनागामिफल पत्तो, सामिको मे सुबुद्धिमा ॥
- 15 १२०. “तदाह^२ अनुजानेत्वा, पब्बजि अनगारिय ।
न चिरेनेव कालेन, अरहत्तमपापुणि ॥
- १२१ “तदा उपासको सो म, उपगन्त्वा अपुच्छथ ।
गम्भीरे निपुणे पञ्हे, ते सब्बे व्याकरि अह ॥
१२२. “जिनो तस्मि गुणे तुट्ठो, एतदग्गे ठपेसि म ।
20 ‘भिक्खुनि धम्मकथिक, नाञ्च पस्सामि एदिसि^३ ॥
- १२३ ‘धम्मदिन्ना यथा धीरा, एव धारेथ भिक्खवो’ ।
“एवाह पण्डिता होमि^४, नायकेनानुकम्पिता ॥
- १२४ “परिचिण्णो मया सत्था, कत बुद्धस्स सासन ।
ओहितो गरुको भारो, भवनेत्ति समूहता ॥
- 25 १२५. “यस्सत्थाय पब्बजिता, अगारस्मानगारिय ।
सो मे अत्थो अनुप्पत्तो, सब्बसयोजनक्खयो ॥

१ सब्बकामसमिद्धिके - सी० । २ तदा त - सी०, स्या० । ३ एदिस - सी०, स्या०
४ जाता - सी०, नाम - स्या० ।

- १२६ “इद्धीमु च वमी होमि, दिव्वाय मोनधानुया ।
पग्गित्तानि जानामि, मन्थुसामनकारिका^१ ॥
- १२७ “पुव्वेनिवाम जानामि, दिव्वचक्खु विसोधित ।
खेपेत्वा ग्रामवे मव्वे, विमुद्धामि^२ मुनिम्मला ॥
- १२८ “किलेमा ज्ञापिता मय्ह पे०. विह्गमि अनासवा ॥ 5
- १२९ “स्वागत वत मे ग्रामि पे० कत बुद्धस्स सासनं ॥
- १३० “पटिमम्भदा चतस्सो पे०. कत बुद्धस्स सासनं” ॥
- इत्थ मुद धम्मदिन्ना भिक्खुनी इमा गाथायो अभासित्था ति ।

४ मकुलाथेरीअपदानं

- १३१ “पदुमुत्तरो नाम जिनो, सब्बधम्मान पारगू ।
इतो मतमहस्मम्हि, कप्पे उप्पज्जि नायको ॥ 10
- १३२ “हिताय मव्वसत्तानं, सुखाय वदतं वरो ।
अत्थाय पुग्गिमाजञ्जो, पटिपन्नो सदेवके ॥
- १३३ “यमग्गपत्तो^३ मिरिमा, कित्तिवण्णगतो^४ जिनो ।
पूजितो सब्बलोकस्स, दिसासव्वासु विस्मुतो ॥
- १३४ “उत्तिण्णविचिकिच्छो सो, वीतिवत्तकथङ्कथो ।
सम्पुण्णमनसङ्कप्पो, पत्तो सम्बोधिमुत्तमं ॥ 15
- १३५ “अनुप्पन्नस्स मग्गस्स, उप्पादेता नरुत्तमो ।
अनक्खात च अक्खासि, अमञ्जात च सञ्जनी ॥
- १३६ “मग्गञ्जू च मग्गविदू, मग्गक्खायी नरासभो ।
मग्गस्स कुसलो सत्था, सारथीन वरुत्तमो ॥ 20
- १३७ “महाकारुणिको^५ सत्था^६, धम्म देसेसि^७ नायको ।
निमुग्गे कामपङ्कम्हि, समुद्धगति पाणिने^८ ॥
- १३८ “तदाहं हसवतिय, जाता खत्तियनन्दना ।
सुरूपा सधना चापि^९, दयिता च सिरीमती ॥

१ बुद्धमासन ० - स्या० । २ विमुद्धाम्हि - सी० । ३ यमग्गपत्तो - सी०, स्या०, रो० । ४ कित्तिवण्णगतो - मी०, स्या० । ५-५ तदा महाकारुणिको - मी० । ६ देसेसि - सी०, स्या० । ७ पाणिनी - सी०, स्या० । ८ चासि - सी० ।

- १३६ “आनन्दस्म महारञ्जो, धोता परमसोभणा ।
वेमाता^१ भगिनी चापि, पदुमुत्तरनामिनो ॥
- १४० “राजकञ्जाहि सहिता, सव्वाभरणभूसिता ।
उपागम्म^३ महावीर, अस्सोसि धम्मदेसन ॥
- ५ १४१ “तदा हि सो लोकगुरु^४, भिक्खुनि दिव्वचक्खुकं ।
कित्तयं परिसामज्जे^५, अग्रगट्ठाने ठपेसि त ॥
- १४२ “मुणित्वा तमहं हट्ठा, दानं दत्तवानं सत्थुनो ।
पूजितवानं च सम्बुद्धं, दिव्वचक्खु अपत्थयि ॥
- १४३ “ततो^६ अवोचं मं सत्था, ‘नन्दे लच्छसि पत्थितं ।
पदीपधम्मदानानं, फलमेतं सुनिच्छितं ॥
- १० १४४ ‘सतसहस्सितो कप्पे, ओक्काककुलसम्भवो ।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति ॥
- १४५ ‘तस्स धम्मेषु दायादा, ओरसा धम्मनिम्मिता ।
सकुला^७ नाम^८ नामेन, हेस्सति सत्थु साविका’ ॥
- १५ १४६ “तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुसं देहं, तावतिसमगच्छहं ॥
- १४७ “इमं हि भद्दके कप्पे, ब्रह्मबन्धु महायसो ।
कस्सपो नाम गोत्तेन, उप्पज्जि वदतं वरो ॥
- १४८ “परिव्वाजकिनी आसि, तदाहं एकचारिणी ।
भिक्खाय विचरित्वानं, अलंभि तेलमत्तकं ॥
- १४९ “तेन दीपं पदीपेत्वा, उपट्ठि सव्वसवरि^९ ।
चेतियं द्विपदग्गस्स^{१०}, विप्पसन्नेन चेतसा ॥
- १५० “तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुसं देहं, तावतिसमगच्छहं ॥
- २५ १५१ “यत्थं यत्थूपपज्जामि, तस्स कम्मस्स वाहसा ।
पज्जलन्ति^{११} महादीपा, तत्थं तत्थं गताय मे ॥

१ परमसोभना - सी०, स्या० । २ वेमाता - सी० । ३ उपागम्म - सी०, स्या० ।
४ लोकविद्व - स्या० । ५ चतुपरिसाय मज्जे - स्या० । ६ तदा - सी० । ७-७ सकुला ति
च - स्या० । ८ सव्वसवर - स्या० । ९ द्विपदग्गस्स - सी०, स्या०, रो० । १० सज्ज-
लन्ति - स्या०, सचरन्ति - रो० ।

- १५२ “निरोकुडु निरोसेलं, समनिगय्ह पव्वन ।
पस्सामह यदिच्छामि, दीपदानस्सिद फल ॥
- १५३ “विमुद्धनयना होमि, यममा च जलामह^१ ।
सद्वापञ्जावती^२ चेव, दीपदानस्सिद फल ॥
- १५४ “पच्छिमे च भवे दानि, जाना विप्पकुले अह ।
पहूतधनवञ्जमिह, मुदिते राजपूजिते ॥ 5
- १५५ “अह^३ मव्वज्जमम्पन्ना, मव्वाभरणभूमिता ।
पुरप्पवेसे मुगतं, वानपाने ठिता अह ॥
- १५६ “दिस्वा जलन्त यमसा, देवमनुस्ससक्कत^४ ।
अनुव्यञ्जनसम्पन्न, लक्खणेहि विभूतित ॥ 10
- १५७ “उदग्गचित्ता मुमना, पव्वज्ज समरोच्चयि ।
न चिरेनेव कालेन, अरहत्तमपापुणि ॥
- १५८ “इद्धीमु च वसी होमि, दिव्वाय सोतधातुया ।
परचित्तानि जानामि, सत्थुसामनकारिका ॥
- १५९ “पुव्वेनिवास जानामि, दिव्वचक्खु विसोधित ।
खेपेट्वा आसवे सब्बे, विसुद्धासि सुनिम्मला ॥ 15
- १६० “परिचिण्णो मया सत्था, कत बुद्धस्स सासन ।
ओहितो गरुको भारो, भवनेत्ति समूहता ॥
१६१. “यस्सत्थाय पव्वजिता, अगारस्मानगारिय ।
सो मे अत्थो अनुप्पत्तो, सब्बसयोजनक्खयो ॥ 20
१६२. “ततो महाकारुणिको, एतदग्गे ठपेसि म ।
दिव्वचक्खुकान^५ अग्गा, सकुला ति नरुत्तमो ॥
- १६३ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवा ॥
१६४. “स्वागतं वत मे आसि पे० कतं बुद्धस्स सासन ॥
१६५. “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥ 25
- इत्थं सुद सकुला भिक्खुनी इमा गाथायो अभासित्था ति ।

१. पज्जलामह — स्या० । २ सद्वापञ्जावती — स्या० । ३ अहु — सी० । ४. देव-
मानुस० — सी० । ५ दिव्वचक्खुकिन — सी० ।

- १६६ “पदुमुत्तरो नाम जिनो, सब्बधम्ममान पारगू ।
इतो सतसहस्समिह, कप्पे उप्पज्जि नायको ॥
- १६७ “ओवादको विञ्जापको, तारको सब्बपाणिन ।
देसनाकुसलो बुद्धो, तारेसि जनत बहु ॥
- 5 १६८ “अनुकम्पको कारुणिको, हितेसी सब्बपाणिन ।
सम्पत्ते तिथिये सब्बे, पञ्चसीले पतिट्ठपि^३ ॥
- १६९ “एव निराकुल आसि, सुञ्जात^३ तिथियेहि च ।
विचित्त अरहन्तेहि, वसीभूतेहि तादिभि ॥
- १७० “रतनानट्ठपञ्जास, उगगतो व^४ महामुनि ।
10 कञ्चनग्घियसङ्कासो, वात्तिसवरलक्खणो ॥
- १७१ “वस्ससतसहस्सानि, आयु विज्जति तावदे ।
तावता तिट्ठमानो सो, तारेसि जनत बहु ॥
- १७२ “तदाह हंसवतिय, जाता सेट्ठिकुले अहु ।
नानारतनपज्जोत्ते, महासुखसमप्पिता ॥
- 15 १७३ “उपेत्वा त महावीर, अस्सोसि धम्मदेसन ।
अमत परमस्साद, परमत्थनिवेदक ॥
- १७४ “तदा निमन्तयित्वान, ससङ्घ लोकनायक ।
दत्त्वा तस्स महादान, पसन्ना सेहि पाणिभि ॥
- १७५ “झायिनीन भिक्खुनीन, अग्गट्ठानमपत्थयि ।
20 निपच्च सिरसा धीर, ससङ्घ लोकनायक ॥
- १७६ “तदा अदन्तदमको, तिलोकसरणो पभू ।
व्याकासि^५ नरसारथि^५, ‘लच्छसे त सुपत्थित ॥
१७७. ‘सतसहस्सितो कप्पे, ओक्काककुलसम्भवो ।
गोतमो नाम गौत्तेन, सत्था लोके भविस्सति ॥

१ नन्दाजनपदकल्याणि ० - सी०, नन्दाथेरिया० - स्या० । २ पतिट्ठहि - स्या० ।

३ सञ्जाक - सी० । ४ सो - सी०, स्या० । ५-५ व्याकासि नरसद्दुलो - सी०,

० नरसुन्धरो - स्या० ।

१७८. 'तस्म धम्मेषु दायादा, ओरसा धम्मनिम्मिता ।
नन्दा ति नाम नामेन, हेम्मनि मत्थु माविका' ॥
- १७९ "त मुत्वा मुदिता हुत्वा, यावजीव तदा जिन ।
मेत्तचिना पग्गिर्गि, पच्चयेहि विनायक ॥
- १८० "तेन कम्मेन मुक्तेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहिन्वा मानुस देह, नावतिममगच्छह ॥
- १८१ "ततो चुता याममग, ततोह तुमित गता^१ ।
ततो च निम्मानरति, वसवत्तिपुर ततो^२ ॥
१८२. "यत्थ यत्थूपपज्जामि, तस्स कम्मस्स वाहसा ।
तत्थ तत्थेव राजून, महेसित्तमकार्गयि ॥
- १८३ "ततो चुता मनुम्मत्ते, राजान^३ चक्कवत्तिन ।
मण्डलीन च राजून, महेसित्तमकार्गयि ॥
- १८४ "सम्पत्ति अनुभोत्वान, देवेषु मनुजेषु च ।
सव्वत्थ सुखिता हुत्वा, नेककप्पेषु ससरि ॥
- १८५ "पच्छिमे भवे सम्पत्ते, सुरम्मे^४ कपिलव्हेये ।
रज्जो मुद्धोदनस्साह, धीता आसि अनिन्दिता ॥
- १८६ "सिरिया^५ रुपिनि दिस्वा, नन्दित आसि त कुल ।
तेन नन्दा ति मे नाम, मुन्दर^६ पवर अहु^७ ॥
- १८७ "युवतीन च सव्वास, कल्याणी ति च विस्सुता ।
तस्मि पि नगरे रम्मे, ठपेत्वा त^८ यसोधर ॥
१८८. "जेट्ठो भाता तिलोकग्गो, पच्छिमो^९ अरहा तथा ।
एकाकिनी^{१०} गहट्ठाह, मातरा^{११} परिचोदिता ॥
- १८९ 'साकियम्हि कुले जाता, पुत्ते बुद्धानुजा तुव ।
नन्देन पि विना भूता, अगारे कि नु अच्छसि^{१२} ॥
१९०. 'जरावसानं योव्वज्ज, रूप असुचिसम्मत्तं ।
रोगन्तमपि चारोग्य, जीवित मरणन्तिक ॥

१ अग - सी०, रो० । २ गता - स्या० । ३ राजून - सी०, म्या० । ४ पुरस्मि - स्या० । ५ सिरिव - सी०, रनिरिव - स्या० । ६-६ सुन्दरापपद अहु - सी०, सुन्दरा पवरा अहु - स्या० । ७ हि - सी० । ८ मज्झिमो - रो० । ९ एककनी - स्या० । १०. मातुया - स्या० । ११ लच्छसि - स्या० ।

- १६१ 'इदं पि ते सुभं रूपं, ससोकन्तं मनोहरं ।
भूतनानां अलङ्कारं, सिरिसङ्घाटसन्निभं' ॥
- १६२ 'पूजितं' लोकसारं व, नयनानां रसायनं ।
पूज्यज्ञानं कितिजननं, उक्काककुलनन्दनं ॥
- ५ १६३ 'न चिरेनेव कालेन, जरा समधिसेस्सति' ३ ।
विहाय^४ गेहं कारुञ्जे^५, चरं धम्ममनिन्दिते^६ ॥
- १६४ "सुत्वाहं मातुं वचनं, पब्बजिं अनगारियं ।
देहेन न तु चित्तेन, रूपयोव्वनलाळिता^६ ॥
- १६५ "महता च पयत्तेन, ज्ञानज्ज्ञेन परं^७ मम^८ ।
१० कातुं च वदते माता, न चाहं तत्थ उस्सुका ॥
- १६६ "ततो महाकारुणिको, दिस्वा मं कामलालसं^९ ।
निव्विन्दनत्थं रूपस्मिं, मम चक्खुपथे जिनो ॥
- १६७ "सकेन आनुभावेन, इत्थि मापेसि सोभिनि^९ ।
दस्सनीयं सुरुचिरं, ममतो पि सुरूपिनि ॥
- १५ १६८ "तमहं विम्वितां दिस्वा, अतिविम्वितदेहिनि ।
चिन्तयि सफलं मे ति, नेत्तलाभं च मानुसं ॥
- १६९ "तमहं एहि सुभगे^{१०}, येनत्थो तं वदेहि मे ।
कुलं ते नामगोत्तं च, वद मे यदि ते पियं ॥
- २०० 'न पञ्चकालो^{११} सुभगे^{११}, उच्छङ्गे मं निवासय^{१२} ।
२० सीदन्ती व ममङ्गानि, पमुप्पयं मुहुत्तकं' ॥
- २०१ "ततो सीसं ममङ्गे^{१३} सा, कत्वा सयि सुलोचना^{१४} ।
तस्सा नलाटे^{१५} पतिता, लुद्धा^{१६} परमदारुणा ॥
- २०२ "सहं तस्सा निपातेन, पिळ्ळका उपपज्जथ ।
पग्घारिसु पभिन्ना च, कुणपा पुव्वलोहिता ॥

१ सिरिमङ्कतमन्निभं - स्या० । २ पिण्डित - सी०, पूजित - स्या० । ३ समभि-
भोस्मति - सी०, स्या०, समधिसेस्सति - रो० । ४ पहाय - स्या० । ५ तारुञ्जे -
सी०, रो०, गारेयुहं - स्या० । ६ रूपयोव्वनलोहिता - स्या० । ७-७ परं मम - सी०,
सरं मम - स्या० । ८ कमलानन - स्या० । ९ सोभिनि - सी०, सोभन - स्या० ।
१० सुभगे - स्या० । ११-११ वञ्चकालो सुभगे - म० । १२ निवेसय - सी०,
स्या० । १३ ममङ्गे - म० । १४ सुभोभणा - स्या० । १५ ललाटे - स्या० ।
१६ लता - सी० ।

- २०३ 'पभिन्न' वदन चा पि, कुणप पूतिगन्धन ।
उद्धुमान विनिल च पुव्व चा पि सरीरक ॥
- २०४ 'ना पवेदितसव्वङ्गी, निम्मनन्ती मुहु' मुहु' ।
वेदयन्ती सक दुक्ख, करुण पग्गिदेवयि ॥
- २०५ 'दुक्खेन दुक्खिता होमि, फुमयन्ति च वेदना ।
महादुक्खे निमुग्गम्हि, मरण होहि मे सखी' ॥
- २०६ 'कुहि वदनसोभ ते, कुहि ते तुङ्गनामिका ।
तम्बविम्बवरोद्ध ते, वदन ते कुहि गत ॥
- २०७ 'कुहि समीनिभ वण्ण', कम्बुगीवा कुहि गता ।
दोळालोला^१ व ते कण्णा^२, वेवण्ण समुपागता ॥
- २०८ 'मकुळखारकाकारा^३, कलिका^४ व पयोधरा ।
पभिन्ना पूतिकुणपा, दुद्धुगन्धित्तमागता^५ ॥
- २०९ 'वेदिमज्झा^६ व सुस्सोणी^७, सुना^८ व नीतिकिव्विभा ।
जाना अमेज्झभरिता^९, अहो रूपमग्गस्सत ॥
- २१० 'सव्व मरीग्गमज्झान, पूतिगन्ध भयानक ।
सुसानमिव वीभच्छ^{१०}, रमन्ते यत्थ वालिसा^{११} ॥
- २११ 'तदा महाकारुणिको, भाता मे लोकनायको ।
दिस्वा सविग्गचित्त म, इमा गाथा अभासथ ॥
- २१२ 'आतुर कुणप पूति, पस्स तन्दे समुस्सय ।
अमुभाय चित्त भावेहि, एकग्ग सुसमाहित ॥
- २१३ 'यथा इद तथा एत, यथा एत तथा इद ।
दुग्गन्ध पूतिक वा ति, वालान अभिनन्दितं ॥
- २१४ 'एवमेत अवेक्खन्ती, रत्तिन्दिवमतन्दिता ।
ततो सकाय पज्जाय, अभिनिव्विज्झ^{१२} दक्खसि' ॥

5 B 256

10

15

20

१ सम्भिन्न - स्या० । २ विनील - सी०, स्या० । ३-३ विपुव्व च - सी०,
सव्व चापि - स्या०, रो० । ४-४ मुहु मुहु - स्या० । ५ वत्त - सी० । ६ दामामाल -
स्या० । ७ कण्ण - स्या० । ८ मकुळपदुमाकारा - सी०, मकुळपदुमाकारा - स्या० ।
९ कालसा - सी०, स्या०, रो० । १० दुद्धुगन्धज० - स्या० । ११-११ तनुमज्झा पुथुस्सोणी
- सी०, रो०, वेदिमज्झा पुथुस्सोणी - स्या० । १२ सुना - स्या० । १३ अमज्झभरिता
- स्या० । १४ जेगुच्छ - स्या०, रो० । १५ वालिया - सी०, स्या० ।
१६ अभिनिव्विज्झ - सी०, स्या० ।

२१५ 'ततोह अतिसविग्गा', सुत्वा गाथा मुभासता ।
तत्रट्ठितावह^१ सन्ती^२, अरहत्तमपापुणि ॥

२१६ "यत्थ यत्थ निमिन्नाह, सदा^३ ज्ञानपरायना ।
जिनो तस्मि गुणे तुट्ठा, एतदग्गे ठपेसि म ॥

5 २१७ "किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवा ॥

B 257

२१८ "स्वागत वत मे आमि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥

२१९ "पटिमम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन" ॥

इत्थ मुद नन्दा भिक्खुनी जनपदकल्याणी इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

६ सोणाथेरीअपदानं

10 २२० "पदुमुत्तरो नाम जिनो, सव्वधम्ममान पारगू ।
इतो सतसहस्समिह, कप्पे उप्पज्जि नायको ॥

२२१. "तदा सेट्टिकुले जाता, सुखिता पूजिता^४ पिया ।
उपेत्वा त मुनिवर, अस्सोसि मधुरं वच ॥

२२२ "आरद्धविरियानग्ग, वण्णेसि" भिक्खुनि जिनो ।
15 त सुत्वा मुदिता हुत्वा, कार कत्वान सत्थुनो ॥

२२३ "अभिवादिय सम्बुद्धं, ठान त पत्थयि तदा ।
अनुमोदि महावीरो, 'सिज्जत पणिधी तव ॥

२२४. 'सतसहस्सितो कप्पे, ओक्काककुलसम्भवो ।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति ॥

20 २२५. 'तस्स धम्मेषु दायादा, ओरसा धम्मनिम्मिता ।
सोणा ति नाम नामेन, हेस्सति सत्थु साविका' ॥

२२६ "त सुत्वा मुदिता हुत्वा, यावजीव तदा जिन ।
मेत्तचित्ता परिचरि, पच्चयेहि विनायक ॥

२२७. "तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
25 जहित्वा मानुस देह, तावतिसमगच्छह ॥

१ आमि मविग्गा - स्या० । २-२ तत्रट्ठिता विपस्सन्ती - सी० । ३. तदा -
स्या० । ४ सज्जिता - स्या० । ५ वण्णेति - स्या० ।

- २२८ “पच्छिमे च भवे दानि, जाना सेट्टिकुले ग्रह ।
मावन्थिय पुग्गरे, इहे फीने महद्धने ॥
- २२९ “यदा च योव्वनप्पत्ता, गन्त्वा पतिकुल ग्रह ।
दम पुत्तानि ग्रज्जनि, मुरुपानि विमेमतो ॥
- २३० “मुखेधिता च ते मव्वे, जननेत्तमनोहग ।
अमित्तान पि रुचिता, मम^१ पगेव ते पिया ॥
- २३१ “ततो मय्ह अकामाय, दमपुत्तपुरव्वत्तो ।
पव्वजित्थ स मे भत्ता, देवदेवस्स मामने ॥
- २३२ “तदेकिका विचिन्तेसि, जीवितेनालमत्थु मे ।
चत्ताय^२ पतिपुत्तेहि, वुड्ढाय^३ च^३ वगक्रिया ॥
- २३३ “अह पि तत्थ गच्छिम्स, सम्पत्तो यत्थ मे पति ।
एवाह चिन्नयित्वान, पव्वजि अनगाग्रिय ॥
- २३४ “ततो च^४ म^४ भिक्खुनियो, एक भिक्खुनुपम्मये ।
विहाय गच्छुमोवाद, तापेहि उदक इति ॥
- २३५ “तदा उदकमाहित्वा”, ओकिरित्वान कुम्भिया ।
चुल्ले ठपेत्वा आसीना, ततो चित्त समादहि ॥
२३६. “खन्धे अनिच्चतो दिस्वा, दुक्खतो च अनत्ततो ।
खेपेत्वा^५ आसवे सब्बे, अरहत्तमपापुणि ॥
- २३७ “तदागन्त्वा भिक्खुनियो, उण्होदकमपुच्छिसु ।
तेजोधातुमधिद्वाय, खिप्प सन्तापयि जल ॥
- २३८ “विम्हिता ता जिनवर, एतमत्थमसावयु ।
त सुत्वा मुदितो नाथो, इम गाथ अभासथ ॥
- २३९ ‘यो च वस्ससत जीवे, कुसीतो हीनविरियो ।
एकाह जीवित सेय्यो, विरियमारभतो दब्ध’ ॥
- २४० “आराधितो महावीरो, मया सुप्पट्ठिपत्तिया ।
आरद्धविरियानगं, ममाह^६ स^६ महामुनि ॥

B 258

5

10

15

20

25

१ मम - सी० । २ जिनाय - स्या०, रो० । ३ - ३ बुद्धाय पि -
स्या० । ४-४ मम - स्या० । ५ उदकमानेत्वा - स्या० । ६ छेत्वा - सी० ।
७-७ मममासि - सी० ।

- २४१ “किलेसा आपिता मग्धं पे० विहरामि अनासवा ॥
 २४२ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासनं ॥
 २४३ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥
 इत्थ सुद सोणा भिक्खुनी इमा गाथायो अभासित्था ति ।

७ भट्टकापिलानीथेरीअपदानं

- 5 २४४ “पदुमुत्तरो नाम जिनो, सब्बधम्मान^१ पारगू^१ ।
 इनो सतसहस्समिह, कप्पे उप्पज्जि नायको ॥
 २४५ “तदाहु^२ हसवतिय^३, विदेहो नाम नामतो^४ ।
 सेट्ठी पट्टतरतनो, तस्स जाया अहोसहं ॥
 २४६ “कदाचि सो नरादिच्च, उपेच्च सपरिज्जनो ।
 10 धम्ममस्सोसि बुद्धस्स, सब्बदुक्खभयप्पह^५ ॥
 २४७ “सावक धुतवादान, अगग कित्तेसि नायको ।
 सुत्वा सत्ताहिक दान, दत्वा बुद्धस्स तादिनो ॥
 २४८ “निपच्च सिरसा पादे, त ठानमभिपत्थयि ।
 स हासयन्तो परिस, तदा हि नरपुङ्गवो ॥
 15 २४९ “सेट्ठिनो अनुकम्पाय, इमा गाथा अभासथ ।
 ‘लच्छसे पत्थित ठान, निब्बुतो होहि पुत्तक ॥
 २५० ‘सतसहस्सितो कप्पे, ओक्काककुलसम्भवो ।
 गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति ॥
 २५१ ‘तस्स धम्मेसु दायादो, ओरसो धम्मनिम्मितो ।
 20 कस्सपो नाम गोत्तेन, हेस्सति सत्थु सावको’ ॥
 २५२ “त मुत्वा मुदितो हुत्वा, यावजीव तदा जिन ।
 मेत्तचित्तो परिचरि, पच्चयेहि विनायक ॥
 २५३ “सासन जोतयित्वान, सो मद्दित्वा कुत्तिथिये ।
 वेनेय्य विनयित्वा^६ च^६, निब्बुतो सो ससावको ॥

१-१ सब्बधम्मेसु चक्खुमा - सी०, रो० । २ तदाहि - स्या० । ३ हसवतिय - सी० ४ नामको - स्या०, रो० । ५ सब्बदुक्खक्खयावह - स्या०, रो० ।
 ६-६ विनयित्वान - स्या० ।

- २५८ “निव्वुते तम्हि लोक्कगे, पूजनत्थाय मत्थुनो ।
जातिमिन्ने वमानेत्वा, मह तेहि अकारयि ॥
- २५५ “सत्तयोजनिक थूप, उट्ठिद्ध^१ रतनामय ।
जन्त मनरसि^२ व, मालराज व फुल्लित ॥
- २५६ “सत्तसत्तसहस्मानि, पातियो^३ तत्थ कारयि । 5
नळग्गी विय जोतन्ती^४, रतनेहेव सत्तहि ॥
- २५७ “गन्धनेलेन पूरेत्वा, दीपानुज्जलयी तहि ।
पूजनत्थाय^५ महेसिस्म, सब्बभूतानुकप्पिनो^६ ॥
- २५८ “सत्तमतमहस्सानि, पुण्णकुम्भानि कारयि ।
रतनेहेव पुण्णानि, पूजनत्थाय महेसिनो ॥ 10
- २५९ “मज्जे अट्ठट्ठकुम्भीन, उम्मिता कञ्चनग्घियो^७ ।
अतिरोचन्ति वण्णेन, सरदे^८ व दिवाकरो ॥
- २६० “चतुद्वारेमु मोभन्ति, तोरणा रतनामया ।
उस्सिता फण्णका रम्मा, मोभन्ति रतनामया ॥
- २६१ “विरोचन्ति पग्गिक्खित्ता^९, अवट्ठसा मुनिस्मिता । 15
उस्सितानि पटाकानि, रतनानि विरोचरे ॥
- २६२ “सुरत्तं मुकत चित्त^{१०}, चेतियं रतनामय ।
अतिरोचति वण्णेन, समञ्जो^{११} व दिवाकरो ॥
- २६३ “थूपस्स वेदियो^{१२} तिस्सो, हरितालेन पूरयि ।
एकं मनोसिलायेक, अञ्जनेन च एकिक ॥ 20
- २६४ “पूजं एतादिस रम्म, कारेत्वा वग्गवादिनो ।
अदासि दान सङ्खस्स, यावजीव यथावल ॥
- २६५ “सहा^{१३} व^{१३} सेट्ठिना तेन, तानि पुज्जानि सब्बसो ।
यावजीव करित्वान, सहा व मुगति गता ॥

१ उट्ठेध - स्या० । २ सतरसी - स्या० । ३ चातियो - म्या० । ४ जोतन्ते - स्या०, रो० । ५ पूजत्थाय - मी० । ६ सब्बसत्तानु० - स्या० । ७ कञ्चनग्घिया - सी० । ८ सारदे - स्या० । ९ परिक्रान्तो - स्या० । १० चेत - सी०, स्या० । ११ ससञ्ज्ञा - स्या०, ससञ्ज्ञा - रो० । १२ मेदिसा - स्या० । १३-१३ महाद् - सी०, स्या० ।

- २६६ “सम्पत्तियोनुभोत्वान, देवत्ते अथ मानुसे ।
छाया विय सरीरेन, सह तेनेव ससरि ॥
- २६७ “एकनवृत्तितो कप्पे, विपस्सी नाम नायको ।
उप्पज्जि चारुदस्सनो, सव्वधम्मविपस्सकौ ॥
- 5 २६८ “तदाय बन्धुमतिय, ब्राह्मणो साधुसम्मतो ।
अड्ढो सन्तो^१ गुणेना पि^२, धनेन च सुदुग्गतो ॥
- २६९ “तदा पि तस्साह आसि, ब्राह्मणी समचेतसा ।
कदाचि सो दिजवरो, सङ्गमेसि महामुनि ॥
- २७० “निसिन्न जनकायम्हि, देसेन्त अमत पद ।
10 सुत्वा धम्म पमुदितो, अदासि एकसाटक ॥
- २७१ “घरमेकेन वत्थेन, गन्त्वानेत स मब्रवि^३ ।
‘अनुमोद महापुञ्ज^४, दिन्न बुद्धस्स साटक’ ॥
- २७२ “तदाह अञ्जलि कत्वा, अनुमोदि सुपीणिता^५ ।
‘सुदिन्नो साटको मामि, बुद्धसेट्ठस्स तादिनो’ ॥
- 15 २७३ “सुखितो सज्जितो हुत्वा, ससरन्तो भवाभवे ।
वाराणसिपुरे रम्मे, राजा आसि महीपति ॥
- २७४ “तदा तस्स महेसीहं, इत्थिगुम्बस्स उत्तमा ।
तस्सा^६ ति दयिता^७ आसि, पुब्बस्नेहेन^८ भत्तुनो^९ ॥
- २७५ “पिण्डाय विचरन्ते ते^{१०}, अट्ठ पच्चेकनायके ।
20 दिस्वा पमुदितो हुत्वा, दत्वा पिण्ड महारह ॥
- २७६ “पुनो^{११} निमन्तयित्वान, कत्वा रतनमण्डप ।
कम्मारेहि कत्त^{१२} पत्त^{१३}, सोवण्ण वत्त^{१४} तत्तकं^{१५} ॥
- २७७ “समानेत्वान ते सब्बे, तेम दानमदासि सो ।
सोण्णासने^{१६} पविट्ठान, पसन्नो सेहि पाणिभि ॥

१-१ मत्थागमेनासि - सी०, ० मुणेनासि - स्या० । २ ममब्रवि - सी०, स्या०, रो० । ३ महापुञ्जे - सी०, महापुञ्जे - स्या० । ४ सुविदिता - स्या० । ५-५ तस्सापि दुतियिका - स्या० । ६-६ पुब्बसिनेहेन उत्तरि - स्या०, रो० । ७ सो - सी०, स्या०, १० । ८ बुद्धे - स्या० । ९-९ कत छत्त - सी०, कतमट्ठ - स्या० । १०-१० सतहत्थक - सी०, स्या० । ११ सोण्णसनो - सी०, सेनासने - स्या० ।

- २७८ “त पि दानं महादामि, कामिगजेनह तदा ।
पुनाहं वागणमिय, जाना^१ कामिकगामके^१ ॥
- २७९ “कुटुम्बिककुले फीते, मुखिनो मो सभानुको ।
जेदुस्स भानुनो जाया, अहोमि मुपनिव्वता ॥
- २८० “पच्चेकवुद्ध दिस्वान, कनियस्स^२ मम भत्तुनो^२ ।
भागन्न^३ तस्स दत्तवान^३, आगते नम्मि पावदि ॥
- २८१ “नाभिनन्दित्थ सो दान, ततो तस्स अदासह ।
उखा^४ आनिय^४ त अन्न, पुनो तस्सेव सो अदा ॥
- २८२ “तदन्न^५ छड्डयित्वान, दुट्ठा बुद्धस्सह तदा ।
पत्तं कललपुण्ण त, अदामि तस्स नादिनो ॥
- २८३ “दाने च गहणे चैव, अदच्चे^६ पदुसे पि च^६ ।
ममचित्तमुख दिस्वा, तदाह मन्निजि भुम ॥
- २८४ “पुनो पत्त गहेत्वान, सोधयित्वा मुगन्धिना ।
पमन्नचित्ता पूरेत्वा, मघन मक्कर अद ॥
- २८५ “यत्थ यत्थूपपज्जामि, मुरूपा होमि दानतो ।
बुद्धस्स अपकारेन, दुग्गन्धा वदनेन^७ च ॥
- २८६ “पुन^८ कस्सपवीरस्स^८, निधायन्तम्मिह^८ चेतिये ।
सोवण्ण इट्ठक वर, अदासि मुदिता अह ॥
- २८७ “चतुज्जातेन गन्धेन, निचयित्वा^९ तमिट्ठक ।
मुत्ता दुग्गन्धदोमम्हा, सव्वज्जमुसमागता ॥
- २८८ “सत्तपातिसहस्सानि, रतनेहेव^{१०} सत्तहि ।
कारेत्वा घतपूरानि, वट्ठीनि^{१०} च सहस्ससो ॥
- २८९ “पक्खिपित्वा^{११} पदीपेत्वा, ठपयि सत्त पन्तियो ।
पूजनत्थ लोकनाथस्स, विप्पसन्नेन चेतसा ॥

10

15

20

१-१ अजायि द्वारगामके - सी० । २-२ मम भत्तुकनियसो - स्या०, रो० ।
३-३ भानु भत्त तस्स दत्ता - स्या० । ४-४ बुद्धानानिय - स्या० । ५ त दान - स्या० ।
६-६ अमेज्जे पदुसे यथा - सी० । ७ मदनेन - स्या० । ८-८ पुनो कस्सपवीरस्स -
स्या० । ९ निट्ठापितम्मिह - स्या० । १० तेमयित्वा - स्या० । ११ रतनेहि च - स्या० ।
१२ वट्ठीयो - सी० । १३ पक्खिपेत्वा - स्या० ।

- २६० “तदा पि तम्हि पुञ्जम्हि, भागिनीयि^१ विसेसतो ।
पुन कासीसु सञ्जातो, मुमिता इति विस्सुतो ॥
२६१. “तस्साह भरिया आसि, सुखिता सज्जिता पिया ।
तदा पच्चेकमुनिनो, अदासि^२ घनवेठन^३ ॥
- B 263 5 २६२. “तस्सा पि भागिनी आसि, मोदित्वा दानमुत्तम ।
पुना पि कासिरट्ठम्हि, जातो कोलियजातिया ॥
- २६३ “तदा कोलियपुत्तान, सतेहि सह पञ्चहि ।
पञ्चपच्चेकबुद्धान, सतानि समुपट्ठहि ॥
- २६४ “तेमास तप्पयित्वान^४, अदासि च तिचीवर^५ ।
10 जाया तस्स तदा आसि, पुञ्जकम्मपथानुगा ॥
- २६५ “ततो चुतो अहु राजा, नन्दो नाम महायसो ।
तस्सा पि महेसी आसि, सब्बकामसमिद्धिनी ॥
- २६६ “तदा^६ राजा भवित्वान^७, ब्रह्मदत्तो महीपति ।
पदुमवतीपुत्तान^८, पच्चेकमुनिन तदा ॥
- 15 २६७ “सतानि पञ्चनूतानि, यावजीव उपट्ठहि ।
राजुय्याने निवासेत्वा, निव्वुत्तानि च पूजयि ॥
- २६८ “चेतियानि च कारेत्वा, पव्वजित्वा उभो मय ।
भावेत्वा अप्पमञ्जायो, तहल्लोक अगम्हमे ॥
- २६९ “ततो चुतो महातित्थे, सुजातो पिप्फलायनो ।
20 माता सुमनदेवी ति^९, कोसिगोत्तो दिजो पिता ॥
- ३०० “अह महे जनपदे, साकलाय पुरुत्तमे ।
कप्पिलस्स दिजस्सासि, धीता माता सुचीमति ॥
- ३०१ “घनकञ्चनत्रिम्बेन, निम्मिनित्वान म पिता ।
अदा कस्सपधीरस्स, कामेहि^{१०} वज्जितस्सम^{११} ॥
- 25 ३०२ “कदाचि सो कारुणिको^{१२}, गत्त्वा कम्मन्तपेक्खको ।
काकादिकेहि खज्जन्ते, पाणे दिस्वान सविजि ॥

१ भागिनीह — सी०, स्या० । २-२ अदासि ० — सी०, अदासि घनवेठन — स्या० ।
३ वासयित्वान — स्या०, रो० । ४ तिचीवर — स्या० । ५-५ ततो चुतो भवित्वान — सी०,
ततो अहु चवित्वान — स्या० । ६ पदुमावतिपुत्तान — स्या० । ७ च — सी०, स्या० ।
८-८ कामासा वज्जितस्सम — सी०, ० वज्जितस्स न — स्या० । ९ तरुणिको — स्या० ।

३०३ “घरेवाह^१ निले जाने, दिस्वानानपनापने ।

किमिकाकेहि^२ खज्जन्ते, सवेगमग्गभि नदा ॥

३०४ “नदा मो पव्वज्जी धीग्गे, अहं नन्तपव्वज्ज ।

पञ्च वस्मानि निर्वाय, पग्गिवाज्जवने^३ अहं ॥

३०५ “यदा पव्वज्जिता आसि, गोतमी जिनपोसिता ।

तदाहं तमुपगन्त्वा, बुद्धेन अनुमानिता ॥

३०६ “न चिरेनेव कालेन, अग्रहत्तमपापुणि ।

अहो कल्याणमित्तत्त, कस्सपस्स मिरीमतो ॥

३०७ “मुतो^४ बुद्धस्स दायादो, कस्मपो मुममाहितो ।

पुब्बेनिवासं यो^५ वेदि, सग्गापाय च पस्सति ॥

३०८ “अथो जानिक्खय पत्तो, अभिज्जावोमितो मुनि ।

एताहि तीहि विज्जाहि, तेविज्जो होति ब्राह्मणो ॥

३०९ “तथेव भद्दकापिलानी^६, तेविज्जा मच्चुद्दायिनी ।

धारेति^७ अन्तिम देह, जित्वा मार सवाहन ॥

३१० “दिस्वा आदीनव लोके, उभो पव्वज्जिता मय ।

त्यम्ह खीणासवा दन्ता, मीतिभूताम्ह निव्वुता ॥

३११ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवा ॥

३१२ “स्वागत वत मे आसि पे० . कत बुद्धस्स सासनं ॥

३१३ “पटिसम्भदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सामन” ॥

इत्थ सुद भद्दकापिलानी भिक्खुनी इमा गाथायो २०
अभासित्था ति ।

८ यमोधराथेरीअपदानं

३१४ एकस्मि^१ समये रम्मे, इद्धे राजगहे पुरे ।

पब्भारम्हि वरेकम्हि, वसन्ते नरनायके ॥

३१५ वसन्तिया तम्हि नगरे, रम्मे भिक्खुनुपस्सये ।

यसोधराभिक्खुनिया, एव आसि वित्तविकत^२ ॥

१ घरेपाह — स्या० । २ किमी काकेहि — म० । ३ पग्गिवाजपथे — स्या०,
रो० । ४ तमुपागन्त्वा — सी०, स्या० । ५ पुतो — स्या० । ६ मो — स्या० ।

- ३१६ “सुद्धोदनो^१ महाराजा, गोतमी च पजापती ।
अभिञ्जाता महाथेरा, थेरियो च महिद्धिका ॥
- ३१७ “सन्ति गता व आसु ते, दीपच्ची व निरासवा ।
लोकनाथे धरन्ते व, अहं पि च सिवं पद ॥
- ५ ३१८ “गमिस्सामी ति चिन्तेत्वा, पस्सन्ती आयुमत्तनो ।
पस्सित्वा आयुसङ्खार, तदहेव खयं गत ॥
- ३१९ “पत्तचीवरमादाय, निक्खमित्वा सकस्समा^१ ।
पुरक्खता भिक्खुनीभि, सतेहि सहस्सेहि^२ सा^३ ॥
- ३२० “महिद्धिका महापञ्जा, सम्बुद्ध उपसङ्कमि ।
१० सम्बुद्ध अभिवादेत्वा, सत्थुनो चक्कलक्खणे ॥
निसिन्ना एकमन्तम्हि, इदं वचनमब्रवि ॥
- ३२१ ‘अट्टसत्ततिवस्साह^३, पच्छिमो^४ वत्तते वयो^५ ।
पग्भारम्हि अनुप्पत्ता, आरोचेमि महामुनि ॥
३२२. ‘परिपक्को वयो मय्ह, परित्तं मम जीवित ।
१५ पहाय वो गमिस्सामि, कतं मे सरणमत्तनो ॥
- ३२३ ‘वयम्हि पच्छिमे काले, मरण उपरुद्धति^६ ।
अज्ज रत्ति महावीर, पापुणिस्सामि निब्बुति ॥
- ३२४ ‘नत्थि जाति जरा व्याधि, मरणं च महामुने^६ ।
अजरामरण^७ पुरं, गमिस्सामि असङ्खत ॥
- २० ३२५ ‘यावता परिसा नाम, समुपासन्ति सत्थुनो ।
अपराधमजानन्ती^८, खमन्तं सम्मुखा मुने ॥
- ३२६ ‘संसरित्वा च ससारे, खलितं चे मम तयि ।
आरोचेमि महावीर, अपराधं खमस्सु मे^९ ॥
- ३२७ “सुत्वानं^९ वचनं तस्सा, मुनिन्दो इदमब्रवि ।
२५ ‘किमुत्तरं ते वक्खामि, निब्बानाय वजन्तिया^९ ॥

१-१ स्या० पोत्थकेन दिस्सन्ति । २-२ सह पञ्चहि - सी०, रो० । ३ अट्टसत्त-
तिवस्साम्हि - सी० । ४-४ पच्छिमा वत्तयि वयो - स्या० । ५ उपरुद्धति - सी० ।
६ यहि मुने - सी० । ७-७ अजरामर सन्तिपुर - सी०, अजरामरामयपुर - स्या० ।
८ अपराधं सचे मेत्थि - सी०, अपराधं पजानन्ति - स्या० । ९-९ स्या० पोत्थके नत्थि ।

- ३२८ 'इद्धि चा पि निदस्सेहि, मम सामनकाग्गिे ।
परिमान च मव्वास, कद्ध छिन्दस्मु यावता'^१ ॥
- ३२९ "मुत्वा^२ त मुनिनो वाच, भिक्खुनी सा यसोधरा ।
वन्दित्वा मुनिगज त, इद वचनमब्रवि^३ ॥
- ३३० 'यसोधरा अह वीर, अगारे ते पजापति ।
साकियम्हि कुले जाता, इत्थिअङ्गे^४ पतिट्ठिता ॥
- ३३१ 'थीन सतमहस्सान, नवुतीन छदुत्तरि^५ ।
अगारे ते अह वीर, पामोक्खा सव्वा इस्सरा ॥
- ३३२ 'रूपाचारगुणपेता, योव्वनट्ठा पियंवदा^६ ।
सव्वा म अपचायन्ति, देवता विय मानुसा ॥
- ३३३ 'कज्जासतमहस्सपमुखा^७, सक्कपुत्तनिवेसने ।
समानमुखदुक्खा^८, देवता विय नन्दने ॥
- ३३४ 'कामधातुमतिक्कम्म^९, सण्ठिता^{१०} रूपधातुया ।
रूपेन मदिमा नत्थि, ठपेत्वा लोकनायक ॥
- ३३५ 'सम्बुद्ध^{११} अभिवादेत्वा, इद्धि दस्सेसि सत्थुनो ।
नेका नानाविधाकारा, महाइद्धी पि दस्सयी^{१२} ॥
- ३३६ 'चक्कवाळसम काय, सीस उत्तरतो कुरु ।
उभो पक्खा दुवे दीपा, जम्बुदीपं सरीरतो ॥
- ३३७ 'दक्खिण च सर पिच्छ, नानासाखा तु पत्तका ।
चन्द^{१३} च सुरिय चक्खि^{१४}, मेरुपव्वततो सिख ॥
- ३३८ 'चक्कवालगिरि तुण्ड, जम्बुद्वीप समूलक ।
बीजमाना उपागन्त्वा, वन्दन्ती^{१५} लोकनायक ॥
- ३३९ 'हत्थिवण्ण तथेवस्स, पव्वत जलधि^{१६} तथा ।
चन्दिम^{१७} सुरिय^{१८} मेरुं, सक्कवण्ण च दस्सयि ॥

5 B 266

10

15

20

१ सासने - सी०, स्या० । २-२ स्या० पोत्थके नात्थ । ३ इत्थिअङ्गे - सी०, इत्थीअङ्गे - स्या० । ४ छदुत्तरि - सी०, स्या० । ५ पि सव्वदा - स्या० । ६ कज्जासहस्सपमुखा - सी०, स्या० । ७ समानमुखदुक्खा ता - सी०, स्या० । ८ कामधातुमतिक्कन्ता - सी०, स्या०, रो० । ९ पण्डिता - स्या० ।

१०-१०. एवमादीनि वत्तान, उपनित्तवान् अम्बर ।

इद्धी अनेका दस्सेसि, बुद्धानुज्जा यसोधरा ॥ - सी० ।

११-११ चन्दोव सुरियोग्रक्खी - सी०, ० चक्खी - स्या० । १२ वन्दते - सी०, स्या० ।

१३ जलज - स्या० । १४-१४ चन्द च सुरिय - स्या० ।

- ३४१ 'ब्रह्मवर्णं च मापेत्वा, धम्म देसेसि सुञ्जातं ।
यसोधरा अह वीर, पादे वन्दामि चक्खुम ॥
- 5 ३४२ 'इद्धीसु च वसी होमि, दिब्बाय सोतधातुया ।
चेतोपरियञ्जाणस्स, वसी होमि महामुनि^३ ॥
- B. 267 ३४३ 'पुब्बेनिवासं जानामि, दिब्बचक्खु विसोधितं ।
सव्वासवपरिक्खीणा, नत्थि दानि पुनब्भवो ॥
- ३४४ 'अत्थधम्मनिरुत्तीसु, पटिभाने तथेव च ।
10 ज्ञाण मय्ह महावीर, उप्पन्न तव सन्तिके ॥
- ३४५ 'पुब्बानं लोकनाथान, सङ्गम ते निदस्सित^४ ।
अधिकार बहु मय्ह, तुय्हत्थाय महामुने ॥
- ३४६ 'य मय्ह पूरित^५ कम्म, कुसल सरसे मुने ।
तुय्हत्थाय महावीर, पुञ्ज उपचितं मया ॥
- 15 ३४७ 'अभव्वट्टाने वज्जेत्वा^६, वारयित्वा अनाचर ।
तुय्हत्थाय महावीर, सञ्चत्त जीवित मया ॥
- ३४८ 'नेककोटिसहस्सानि^७, भरियत्थायदासि म ।
न तत्थ विमना होमि, तुय्हत्थाय महामुनि ॥
- ३४९ 'नेककोटिसहस्सानि, उपकारायदासि म ।
20 न तत्थ विमना होमि, तुय्हत्थाय महामुनि ॥
- ३५० 'नेककोटिसहस्सानि भोजनत्थायदासि म ।
न तत्थ विमना होमि, तुय्हत्थाय महामुनि ॥
- ३५१ 'नेककोटिसहस्सानि, जीवितानि परिच्चर्ज ।
भयमोवख करिस्सन्ति, ददामि^८ मम जीवित ॥
- 25 ३५२ 'अङ्गगते अलङ्कारे, वत्थे नानाविधे बहू ।
इत्थिमण्डे^९ न गूहामि^९, तुय्हत्थाय महामुनि ॥

१ फुलपद्धेन - स्या० । २ महामुने - स्या० । ३ सुदस्सित - सी०, स्या०, रो० । ४ पुरिम - सी०, स्या० । ५ वज्जित्वा - स्या० । ६ नेककोटिसहस्सानि - सी० । ७ चजामि - सी० । ८ इत्थिमण्डे - स्या०, रो० । ९ गूहामि - स्या० ।

- ३५३ 'धनधञ्जापरिच्चाग, गामानि निगमानि च ।
खेत्त^१ पुत्ता च धीना च, परिच्चत्ता^२ महामुनि ॥
- ३५४ 'हत्थी अस्सा^३ गवा^४ चा पि, दासियो परिचारिका ।
तुहत्थाय महावीर, परिच्चत्ता असङ्खिया ॥
- ३५५ 'य मय्हं पटिमन्तेसि^५, दान दस्सामि याचके । 5
विमन मे न पस्सामि, ददतो दानमुत्तम ॥
- ३५६ 'नानाविध बहु दुक्ख, ससारे च बहुब्बिधे । B 26
तुहत्थाय महावीर, अनुभुत्ता असङ्खिय ॥
- ३५७ 'सुखप्पत्तानुमोदामि, न च दुक्खेसु दुम्मना ।
सव्वत्थ तुलिता होमि, तुहत्थाय महामुनि ॥ 10
- ३५८ 'अनुमग्गेन सम्बुद्धो, यं धम्मं अभिनीहरि ।
अनुभोत्वा मुख दुक्ख, पत्तो बोधि महामुनि ॥
- ३५९ 'ब्रह्मदेव च सम्बुद्ध, गोतम लोकनायक ।
अञ्जेम लोकनाथान, सङ्गम ते वहुं मया ॥
- ३६० 'अधिकार बहु मय्ह, तुहत्थाय महामुनि । 15
गवेमतो^६ बुद्धधम्म^७, अह ते परिचारिका ॥
- ३६१ 'कप्पे च सतमहस्से, चतुरो च असङ्खिये ।
दीपङ्कुरो महावीरो, उप्पज्जि लोकनायको ॥
- ३६२ 'पच्चन्तदेसविसये, निमन्तेत्वा तथागत ।
तस्स आगमन गग्ग, सोधेन्ति तुट्ठमानसा ॥ 20
- ३६३ 'तेन कालेन सो आसि, सुमेधो नाम ब्राह्मणो ।
मग्ग च पटियादेसि, आयतो^८ मव्वदस्सिनो ॥
- ३६४ 'तेन कालेनहं आसि, कञ्जा ब्राह्मणसम्भवा ।
सुमित्ता नाग नामेन, उपगच्छि समागम ॥
- ३६५ 'अट्ठ उपलहत्थानि, पूजनत्थाय सत्थुनो । 25
प्रादाय जनसम्मज्जे^९, अद्दस इसिमुग्गत^{१०} ॥

१ खेत्ता - सी० । २ परिच्चत्ता - स्या० । ३-३ सस्सगव - स्या० । ४ पति-
मन्तेसि - सी० । ५-५ गवेत्तन्ती बुद्धधम्म - स्या०, गवेमन्ता ० - रो० । ६ आयत -
सी० । ७ जनतामज्जे - सी०, जनस्स मज्जे - स्या० । ८ ० मुत्तम - स्या० ।

- ३६६ चिरानुगत दायित, अतिक्कन्त मनोहर ।
दिस्वा तदा अमज्झिस्स, सफल जीवित मम ॥
- ३६७ 'परक्कम त सफल, अद्दस इसिनो तदा ।
पुव्वकम्मेन सम्बुद्धे, चित्तं चा पि पसीदि मे ॥
- 5 ३६८ 'भिय्यो चित्त पसादेसि, इसे^१ उग्गतमानसे^२ ।
देय्य अज्जनपस्सामि, देमि पुप्फानि ते इसि^३ ॥
- ३६९ 'पञ्च हत्था तव होन्तु, तयो होन्तु मम इसे ।
तेन सिद्धि^४ समा होन्तु^५, बोधत्थाय तव इसे^६ ॥
- चतुत्थ भाणवार ।
- ३७० "इसि गहेत्वा पुप्फानि, आगच्छन्त महायस ।
10 पूजेसि जनसम्मज्झे, बोधत्थाय महाइसि ॥
- ३७१ "पस्सित्वा जनसम्मज्झे, दीपङ्करो महामुनि ।
वियाकासि महावीरो, इसिमुग्गतमानसं ॥
- ३७२ "अपरिमेय्ये इतो कप्पे, दीपङ्करो महामुनि ।
मम कम्मं वियाकासि, उज्जुभावं महामुनि ॥
- 15 ३७३ 'समचित्ता समकम्मा, समकारी भविस्सति ।
पिया हेस्सति कम्मेन, तुय्हत्थाय महाइसि^७ ॥
- ३७४ 'सुदस्सना सुपिया च, मनापा पियवादिनी ।
तस्स धम्मेसु दायादा, विहरिस्सति^८ इट्ठिका^९ ॥
- ३७५ 'यथा पि भण्डसामुग, अनुरक्खति^{१०} सामिनो ।
20 एव कुसलधम्मानं, अनुरक्खिस्सते अय ॥
- ३७६ 'तस्स ते^{११} अनुकम्पन्ती, पूरयिस्सति पारमी ।
सीहो व पञ्जर भेत्वा^{१२}, पापुणिस्सति बोधिय^{१३} ॥
- ३७७ "अपरिमेय्ये इतो कप्पे, य म बुद्धो वियाकरी ।
त वाच अनुमोदेन्ती^{१४}, एवकारी भवि अह ॥

१-१ चिरानुपरि आसीन - सी० । २-२ इसिमुग्गतमानसे - सी०, इसे उदग्ग-
मानसे - स्या० । ३ इसे - म्या० । ४ सिद्धि - सी० । ५ होन्तु - सी० । ६ महाइसे -
स्या० । ७-७ वियाहेस्सति इत्थिका - सी० । ८ अनुरक्खन्ति - सी०, स्या० ।
९ त - स्या० । १० हित्वा - स्या०, हेत्वा - रो० । ११ अनुमोदन्ती - सी०,
स्या० ।

३७८. “तस्स कम्मस्स सुकतस्स, तत्थ चित्तं पसादयिं ।
देवमनुस्सकं योनि, अनुभोत्वा असङ्खियं ॥
- ३७९ “सुखदुक्खेनुभोत्वाह^१, देवेसु मानुसेसु च ।
पच्छिमे भवे सम्पत्ते, अजायि साकिये कुले ॥
- ३८० “रूपवती भोगवती, यससीलवती ततो ।
सब्बङ्गसम्पदा होमि, कुलेसु अभिसक्कता^२ ॥ 5
- ३८१ “लाभं सिलोकं सक्कारं, लोकधम्मसमागमं ।
चित्तं च दुक्खितं नत्थि, वसामि अकुतोभया ॥ B.
- ३८२ “वुत्तं हेतुं भगवता, रञ्जो अन्तेपुरे तदा ।
खत्तियानं पुरे वीरं, उपकारं च निद्दिसि ॥ 10
- ३८३ “उपकारां च या नारी, या च नारी सुखे दुखे ।
अत्थक्खायी च या नारी, या च नारीनुकम्पिका ॥
- ३८४ “पञ्चकोटिसता बुद्धा, नवकोटिसतानि च ।
एतेसं देवदेवानं, महादानं पवत्तयि ॥
- ३८५ “अधिकारं महा^३ मय्हं, धम्मराजं सुणोहि मे ।
एकादसकोटिसता, बुद्धा^४ द्वादस कोटियो^५ ॥ 15
- ३८६ “एतेसं देवदेवानं, महादानं पवत्तयि ।
अधिकारं महा मय्हं, धम्मराजं सुणोहि मे ॥
- ३८७ “वीसकोटिसता बुद्धा, तिसकोटिसतानि च ।
एतेसं देवदेवानं, महादानं पवत्तयि ॥ 20
- ३८८ “अधिकारं महा मय्हं, धम्मराजं सुणोहि मे ।
चत्तालीसकोटिसता, पञ्चास कोटिसतानि^६ च ॥
३८९. “एतेसं देवदेवानं, महादानं पवत्तयि ।
अधिकारं महा मय्हं, धम्मराजं सुणोहि मे ॥
- ३९० “सट्ठिकोटिसता बुद्धा, सत्ततिकोटिसतानि च ।
एतेसं देवदेवानं, महादानं पवत्तयि ॥ 25

१-१ सुखदुक्खं अनुभोत्वान् - स्या० । २ अतिसक्कता - सी०, पतिसक्कता - स्या० । ३ सदा - रो० । ४ महाराज - स्या० । ५-५ होन्ति लोकगनायका - सी०, स्या०, पण्णाकोटिसतानि च - रो० । ६ पञ्च० - स्या० ।

- ३६१ 'अधिकार महा मय्ह, धम्मराज सुणोहि मे ।
ग्रमीतिकोटिमता बुद्धा, नवुतिकोटिसतानि च ॥
- ३६२ 'एतेस देवदेवान, महादान पवत्तयि ।
अधिकार महा मय्ह, धम्मराज सुणोहि मे ॥
- 5 ३६३. 'कोटिमनसहस्मानि, होन्ति लोकगनायका ।
एतेस देवदेवान, महादान पवत्तयि ॥
- B. 271 ३६४ 'अधिकार महा मय्ह, धम्मराज सुणोहि मे ।
नवकोटिसहस्सानि, अपरे लोकनायका ॥
- ३६५ 'एतेस देवदेवान, महादान पवत्तयि ।
10 अधिकार महा मय्ह, धम्मराज सुणोहि मे ॥
- ३६६ 'कोटिसतसहस्सानि, पञ्चासीतिमहेसिन ।
पञ्चासीतिकोटिसता, सत्ततिसा^१ च^१ कोटियो ॥
- ३६७ 'एतेस देवदेवान, महादान पवत्तयि ।
अधिकार महा मय्ह, धम्मराज सुणोहि मे ॥
- 15 ३६८ 'पच्चेकबुद्धा वीतरागा^२, अट्ठमककोटियो^३ ।
अधिकारं महा मय्ह, धम्मराज सुणोहि मे ॥
- ३६९ 'खीणासवा वीतमला, असङ्खिया^४ बुद्धसावका ।
अधिकार महा मय्ह, धम्मराज सुणोहि मे ॥
- ४०० 'एव धम्मे सुचिण्णान, सदा धम्मस्स^५ चारिन^५ ।
20 धम्मचारी मुख सेति, अस्मि लोके परमिह च ॥
- ४०१ 'धम्म चरे सुचरित, न न दुच्चरित चरे ।
धम्मचारी मुख सेति, अस्मि लोके परमिह च ॥
- ४०२ 'निब्बिन्दित्वान ससारे, पब्बजि अनगारिय ।
सहस्सपरिवारेन, पब्बजित्वा अकिञ्चना ॥
- 25 ४०३ 'अगार विजहित्वान, पब्बजि अनगारिय ।
अट्ठमासे असम्पत्ते, चतुसच्चमपापुणि ॥

१-१ मत्तजीमति - सी०, स्या० । २ धुतरागा - रो० । ३ अट्ठमत्तककोटियो - सी०, अट्ठमत्तककोटियो - स्या० । ४ असङ्ख्येय्या - सी०, स्या० । ५-५ सद्धम्म - सी० सद्धम्म चारिनो - स्या० ।

- ४०४ 'चीवरं पिण्डपातं च, पच्चयं सयनासनं ।
उपनेन्ति बहू^१ जना^१, सागरे येव ऊमियो^२ ॥
- ४०५ 'किलेसा ज्ञापिता मथ पे० विहरामि अनासवा ॥
- ४०६ 'स्वागत वत मे आसि पे० कतं बुद्धस्स सासन ॥
- ४०७ 'पटिसम्भदा चतस्सो पे० कतं बुद्धस्स सासन' ॥ 5
- ४०८ "एव बहुविध दुक्ख, सम्पत्ती^३ च बहुब्बिधा^३ ।
विमुद्धिभाव^४ सम्पत्ता^४, लभामि सब्बसम्पदा ॥
- ४०९ "या^५ ददाति सक्तानं, पुञ्ञात्थाय महेसिनो ।
सहायसम्पदा होन्ति, निब्बानपदमसङ्खतं ॥
- ४१० "परिक्खीण अतीत च, पच्चुप्पन्न अनागत । 10
सव्वकम्म ममं खीण, पादे वन्दामि चक्खुम" ॥
- इत्थ सुद यसोधरा भिक्खुनी भगवतो^६ सम्मुखा^६ इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

६ यमोधरापमुखदसभिक्खुनीसहस्सअपदानं^७

- ४११ "कप्पे च सतसहस्से, चतुरो च असङ्खिये ।
दीपङ्करो नाम जिनो, उप्पज्जि लोकनायको ॥ 15
४१२. "दीपङ्करो महावीरो, वियाकासि विनायको ।
सुमेध च सुमित्त च, समानसुखदुक्खतं ॥
४१३. "सदेवक च पम्सन्तो, विचरन्तो सदेवकं ।
तेस पकित्तने अम्हे, उपगम्म समागम ॥
४१४. "अम्ह सब्बपति^८ होहि^८, अनागतसमागमे । 20
सब्बा व तुहं भरिया, मनापा पियवादिका ॥
- ४१५ "दान सीलमय सब्ब, भावना च सुभाविता ।
दीघरत्त^९ च नो^९ सब्ब, परिच्चत्त महामुने ॥

१ बहनेके - सी०, स्या० । २ उम्मियो - म्या० । ३-३ सम्पत्ति च बहुब्बिध -
या० । ४-४ विमुद्धिभाव० - स्या० । ५ यो - स्या० । ६-६ सी० पोत्थके नत्थि ।
७ दससहस्सथेरियापदान - स्या० । ८-८ सब्बपति होति - स्या०, सब्बापती होन्ति -
रो० । ९-९ दीघरत्तमिद - स्या० ।

- ४१६ "गन्धं विलपन मालं, दोषं च रतनामय ।
य किञ्चि पत्थितं सव्वं, परिच्चत्तं महामुनि ॥
- ४१७ "अञ्जं वा पि कतं कम्मं, परिभोगं च मानुसं ।
दीघरत्तं हि नो मव्वं, परिच्चत्तं महामुनि ॥
- 5 ४१८ "अनेकजानिससारं, बहु^१ पुञ्जं पि^१ नो कतं ।
इस्सरमनुभोत्वान्, संसरित्वा भवाभवे ॥
- B. 273 ४१९ "पच्छिमे भवे सम्पत्ते, सक्कयपुत्तनिवेसने ।
नानाकुलूपपन्नायो, अच्छरा कामवण्णिनी ॥
- ४२० "लाभग्गेन यसं पत्ता, पूजिता सव्वसक्कता ।
10 लाभियो अन्नपानान्, सदा सम्मानिता मय ॥
- ४२१ "अगारं पज्जहित्वान्, पव्वजिम्हनगारियं^२ ।
अड्डमासे असम्पत्ते, सव्वा पत्ताम्ह निब्बुति ॥
४२२. "लाभियो अन्नपानान्, वत्थसेनासनानि च ।
उपेन्ति पच्चया सव्वे, सदा सक्कतपूजिता ॥
- 15 ४२३ "किलेमा ज्ञापिता अम्ह पे० विहराम अनासवा ॥
४२४ "स्वागतं वत नो आसि पे० . कतं बुद्धस्स सासन ॥
४२५ "पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कतं बुद्धस्स सासन" ॥
- इत्थं सुदं यसोधरापमुखानि दसभिव्खुनीसहस्सानि भगवतो
सम्मुखा इमा गाथाया अभासित्था ति ।

१० यसोधरापमुखअट्टारसभिव्खुनीसहस्सअपदानं

- 20 ४२६ "अट्टारससहस्सानि, भिव्खुनी सक्कयसम्भवा ।
यसोधरापमुखानि, सम्बुद्ध उपसङ्कमु ॥
- ४२७ "अट्टारससहस्सानि, सव्वा होन्ति महिद्धिका ।
वन्दन्ती मुनिनो पादे, आरोचेन्ति यथाबलं ॥
- ४२८ 'जातिं खीणां जरा व्याधिं, मरणं च महामुनि ।
25 अनासवं पदं सन्तं, अमत्तं याम् नायक ॥

१-१ बहु पुञ्जं हि - सी०, बहु पुञ्जं हि - स्या० । २ पव्वजित्वानगारिय -
सी० ।

- ४२६ 'खलित चे' पुरे ग्रत्थि, सब्वास पि महामुनि ।
अपराधमजानन्ती, खम अम्ह विनायक ॥
- ४३० 'इद्धि चा पि निदस्सेथ, मम सासनकारिका ।
परिसान च सब्वास, कद्ध छिन्दथ यावता ॥
- ४३१ 'यसोधरा महावीर, मनापा पियदस्सना ।
सब्बा तुग्ह महावीर, अगारस्मि पजापति ॥
- ४३२ 'थीन सतसहस्सान, नवुतीन छदुत्तरि ।
अगारे ते मय वीर, पामोक्खा सब्बा इस्सरा ॥
- ४३३ 'रूपाचारगुणूपेता, योब्बनट्ठा पियवदा ।
सब्बा' नो' अपचायन्ति, देवता विय मानसा ॥
- ४३४ 'अट्टारससहस्सानि, सब्बा साकियसम्भवा ।
यसोधरासहस्सानि, पामोक्खा इस्सरा तदा ॥
- ४३५ 'कामधातुमतिक्कम्म', सण्ठिता रूपधातुया ।
रूपेन सदिसा नत्थि, सहस्सान महामुनि ॥
- ४३६ 'सम्बुद्ध अभिवादेत्वा, इद्धि दस्ससु' सत्थुनो ।
नेका' नानाविधाकारा, महाइद्धी पि दस्सयु ॥
- ४३७ 'चक्कवाळसमं काय, सीसं उत्तरतो कुरु ।
उभो पक्खा दुवे दीपा, जम्बुदीप सरीरतो ॥
- ४३८ 'दक्खिण च सर पिञ्छ, नानासाखा तु पत्तका ।
चन्द च सुरिय चक्खि, मेरुपब्बततो सिख ॥
- ४३९ 'चक्कवाळगिरि तुण्ड, जम्बुसक्ख समूलक ।
बीजमाना उपागन्त्वा, वन्दन्ती लोकनायक ॥
४४०. 'हत्थिवण्ण तथेवस्स, पब्बतं जलधि तथा ।
चन्द च सुरिय मेरु, सक्कवण्णं च दस्सयु ॥
- ४४१ 'यसोधरा मय वीर, पादे वन्दाम चक्खुम ।
तव चिरपभावेन', निप्फन्ना नरनायक ॥

5 B

10

15

20

25

१ च - स्या० । २-२ सब्बायो - सी०, स्या० । ३ कामधातुमतिक्कन्ता - सी०, स्या० । ४ दस्सेसु - सी०, देसेसु - स्या० । ५ लोके - सी० । ६ वीरपभावेन - सी०, चिरपभावेन - स्या० ।

- ४४२ 'इहोमु च वसी होम, दिव्वाय सोनधातुया ।
चेनोपग्न्यञ्चाणस्म, वसी होम महामुने ॥
- ४४३ 'पुव्वेनिवास जानाम, दिव्वचक्खु विसोधित ।
मव्वामवपरिवखीणा, नत्थि दानि पुनवभवो ॥
- 5 ४४४ 'अत्थधम्मनिरुत्तीसु, पटिभाने तथेव च ।
ञ्चाण अम्ह महावीर, उप्पन्न तव सन्तिके ॥
- ४४५ 'पुव्वान लोकनाथान, मङ्गम नो निदस्सित ।
अधिकारा वहू अम्ह, तुय्हत्थाय महामुने ॥
- ४४६ 'य अम्ह पूरित कम्म, कुसल सरसे मुने ।
10 तुय्हत्थाय महावीर, पुञ्ञानुपचित्तानि नो ॥
- ४४७ 'अभव्वद्धाने वज्जेत्वा, वाग्धिम्ह अनाचर ।
तुय्हत्थाय महावीर, चत्तानि^१ जीवितानि नो^१ ॥
- ४४८ 'नेककोटिसहस्सानि, भरियत्थायदासि नो ।
न तत्थ विमना होम, तुय्हत्थाय महामुने ॥
- 15 ४४९ 'नेककोटिसहस्सानि, उपकारायदासि नो ।
न तत्थ विमना होम, तुय्हत्थाय महामुने ॥
- ४५० 'नेककोटिसहस्सानि, भोजनत्थायदासि नो ।
न तत्थ विमना होम, तुय्हत्थाय महामुने ॥
- ४५१ 'नेककोटिसहस्सानि, जीवितानि चजिम्हसे^२ ।
20 भयमोक्ख करिस्साम, जीवितानि चजिम्हसे ॥
- ४५२ 'अङ्गगते अलङ्कारे, वत्थे नानाविधे बहू ।
इत्थिभण्डे न गूहाम, तुय्हत्थाय महामुने ॥
- ४५३ 'धनधञ्ञपरिच्चाग, गामानि निगमानि च ।
खेत्त पुत्ता च धीता च, परिच्चत्ता महामुने ॥
- 25 ४५४ 'हत्थी अस्सा गवा चा पि, दासियो परिचारिका ।
तुय्हत्थाय महावीर, परिच्चत्त असङ्खिय ॥
- ४५५ 'यं अम्हे पटिमन्तेसि, दानं दस्साम याचके ।
विमनं नो न पस्साम, ददतो दानमुत्तमं ॥

- ४५६ 'नानाविध बहु दुक्ख, ससारे च बहुब्बिधे ।
तुय्हत्थाय महावीर, अनुभुत्त असङ्खिय ॥
- ४५७ 'सुखप्पत्तानुमोदाम, न च दुक्खेसु दुम्मना ।
सव्वत्थ तुलिता^१ होम, तुय्हत्थाय महामुने ॥
- ४५८ 'अनुमग्गेन सम्बुद्धो, य धम्म अभिनीहरि ।
अनुभोत्वा सुख दुक्ख, पत्तो बोधि महामुने ॥
- ४५९ 'ब्रह्मदेव च सम्बुद्ध, गोतम लोकनायक ।
अज्जेस लोकनाथान, सङ्गम तेहि नो बहू ॥
- ४६० 'अधिकार बहु^२ अम्हे^३, तुय्हत्थाय महामुने ।
गवेसतो बुद्धधम्मे^३, मय ते परिचारिका ॥
४६१. 'कप्पे च सतसहस्से, चतुरो च असङ्खिये ।
दीपङ्करो महावीरो, उप्पज्जि लोकनायको ॥
- ४६२ 'पच्चन्तदेसविसये, निमन्तेत्वा तथागत ।
तस्स आगमन मग्ग, सोधेन्ति तुट्ठमानसा ॥
- ४६३ 'तेन कालेन सो आसि, सुमेधो नाम ब्राह्मणो ।
मग्ग च पटियादेसि, आयतो सब्बदस्सिनो ॥
- ४६४ 'तेन कालेन अहुम्ह, सब्बा ब्राह्मणसम्भवा ।
थलूदजानि^४ पुप्फानि, आहरिम्ह समागम ॥
- ४६५ 'तस्मिं सो समये बुद्धो, दीपङ्करो महायसो ।
वियाकासि महावीरो, इसिमुगगतमानस ॥
- ४६६ 'चलती^५ रवती पुथवी^५, सङ्कम्पति सदेवके ।
तस्स कम्म पकित्तेन्ते, इसिमुगगतमानस ॥
- ४६७ 'देवकज्जा मनुस्सा च, मय चा पि सदेवका ।
नानापूजनीय भण्ड, पूजयित्वान पत्थयु ॥
- ४६८ 'तेस बुद्धो वियाकासि, जोतिदीपसनामको ।
अज्ज ये पत्थिता अत्थि, ते भविस्सन्ति सम्मुखा ॥

१ तुसिता - स्या० । २-२ बहु अम्ह - सी०, बहु अम्ह - स्या० । ३ बुद्धधम्म - स्या० । ४ फलुकजाति - स्या०, रो० । ५-५ ० पठवी - सी०, चलति रवति पठवी - स्या० ।

४६६. 'अपरिमेय्ये इतो कप्पे, य नो बुद्धो वियाकरि ।
त वाचमनुमोदेन्ता, एवकारी अहुम्ह नो ॥
- ४७० 'तस्स कम्मस्स मुक्तस्स, तस्स^१ चित्त पत्तादयु ।
देवमानुसिक योनि, अनुभोत्वा असङ्खिय ॥
- 5 ४७१ 'सुखदुक्खेनुभोत्वान, देवेसु मानुसेसु च ।
पच्छिमे भवे सम्पत्ते, जाताम्ह साकिये कुले ॥
- B 277 ४७२ 'रूपवती भोगवती, यससीलवती ततो ।
सव्वङ्गसम्पदा होम, कुलेसु अभिसक्कता ॥
- ४७३ 'लाभ सिलोक सक्कार, लोकधम्मसमागम ।
चित्त च दुक्खित नत्थि, वसाम अकुतोभया ॥
- 10 ४७४ 'वुत्त हेत भगवता, रञ्जो अन्तेपुरे तदा ।
खत्तियान पुरे वीर^२, उपकार च निद्दिसि ॥
४७५. 'उपकारा^३ च या नारी, या च नारी सुखे दुक्खे ।
अत्थक्खायी च या नारी, या च नारीनुकम्पिका ॥
- 15 ४७६ 'धम्मं चरे सुचरित, न न दुच्चरित चरे ।
धम्मचारी मुख सेति, अस्मि लोके परम्हि च ॥
- ४७७ 'अगार विजहित्वान^४, पव्वजिम्हनगारिय ।
अड्डमासे असम्पत्ते, चतुसच्च फुसिम्ह नो ॥
४७८. 'चीवर पिण्डपात च, पच्चय सयनासन ।
उपनेन्ति बहू अम्हे, सागरस्से व ऊमियो ॥
- 20 ४७९ 'किलेसा ज्ञापिता अम्ह^५, भवा सव्वे समूहता ।
नागी व वन्धन छेत्वा, विहराम अनासवा ॥
- ४८० 'स्वागत वत नो आसि, मम^६ बुद्धस्स^६ सन्तिके ।
तिस्सो विज्जा अनुप्पत्ता, कत बुद्धस्स सासन ॥
- 25 ४८१. 'पटिसम्भदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे ।
छळभिञ्जा सच्छिकता, कत बुद्धस्स सासन' ॥

१ तत्त्व - सी०, स्या० । २ नाम - स्या० । ३ उपकारी - स्या० । ४ पज-
हित्वान - स्या० । ५ मय्ह - स्या० । ६-६ बुद्धसेट्ठस्स-स्या० ।

४८२ “एवं बहुविधं दुःखं, सम्पत्ती च बहुविधा ।

विमुद्धभाव सम्पत्ता, लभाम सब्वसम्पदा ॥

४८३ “या ददन्ति सकत्तानं, पुञ्ञात्थाय महेसिनो ।

सहायसम्पदा होन्ति, निब्बानपदमसङ्गत ॥

४८४ “परिक्खीणं अतीतं च, पच्चुप्पन्न अनागतं ।

सब्वकम्म पि नो खीण, पादे वन्दाम चक्खुम ॥

४८५ “निब्बानाय वदन्तीन, किं वो वक्खाम^१ उत्तरि^१ ।

सन्तसङ्गतदोस^२ हि^३, पप्पोथ^४ अमत पद^५ ॥

B 27

इत्थं सुदं यसोधरापमुखानि अट्टारसभिक्षुनीसहस्सानि
भगवतो सम्मुखा इमा गाथायो अभासित्था ति ।

10

कुण्डलकैसीवग्गो ततियो ।

तस्सुद्धानं

कुण्डला गोतमी चेव, धम्मदिन्ना च सकुला ।

वरनन्दा च सोणा च, कापिलानी यसोधरा ॥

दससहस्सभिक्षुनी, अट्टारससहस्सका ।

गाथासतानि^१ चत्तारि, छ^२ च सत्ततिमेव च^३ ॥

—:०:—

१-१ वक्खामि उत्तरि - सी०, वक्खाम उत्तरि - स्या० । २-२ सत्तसङ्गतदोसो
यो - स्या०, रो० । ३ पञ्ञोत - स्या०, रो० । ४ सतानि चेव - स्या० । ५-५ अट्ट-
सत्ततिमेव च - स्या० ।

४. खत्तियावग्गो^१

१ यसवतीपमुखभिक्षुनीसहस्सअपदानं^२

B 279

- १ “भवा सब्बे परिवखीणा, भवा^३ सन्ति^४ विमोचिता ।
सव्वासवा च नो नत्थि, आरोचेम महामुने ॥
- २ “पुरिमं^५ कुसलं कम्म^६, य किञ्चि साधुपत्थितं ।
परिभोगमय दिन्न, तुय्हत्थाय महामुने ॥
- ३ “बुद्धपच्चेकबुद्धान, सावकान^७ च पत्थित^८ ।
परिभोगमय दिन्न, तुय्हत्थाय महामुने ॥
- ४ “उच्चनीचमय^९ कम्म, भिक्खून साधुपत्थित ।
उच्चाकुलपरिकम्म, कतमेत^{१०} महामुने ॥
- ५ “तेनेव सुक्कमूलेन, चोदिता कम्मसम्पदा ।
मानुसिकमतिक्कन्ता, जायिसु खत्तिये कुले ॥
- ६ “उप्पत्ते^{११} च कते कम्मे, जातिया वा पि एकतो ।
पच्छिमे एकतो जाता, खत्तिया कुलसम्भवा ॥
७. “रूपवती भोगवती, लाभसक्कारपूजिता ।
अन्तेपुरे महावीर, देवानं विय^{१२} नन्दने ॥
- ८ “निव्विन्दित्वा अगारम्हा, पव्वजिम्हनगारिय ।
कतिपाह उपादाय, सब्बा पत्ताम्ह निव्वुत्ति ॥
९. “चीवरं पिण्डपात च, पच्चय सयनासन ।
उपनेन्ति बहू अम्हे, सदा सक्कतपूजिता ॥
- १० “किलेसा ज्ञापिता अम्ह, भवा सब्बे समूहता ।
नागीव बन्धनं छेत्वा, विहराम अनासवा ॥
- ११ “स्वागतं वत नो आसि, मम बुद्धस्स सन्तिके ।
तिस्सो विज्जा अनुप्पत्ता, कतं बुद्धस्स सासनं ॥

१ खत्तियकञ्जावग्गो - स्या० । २ यसवतीपमुखभिक्षुनीन अपदान - सी० ।
३-३ भवसन्धि - सी०, स्या० । ४-४ परिकम्मञ्च कुसल - स्या० । ५-५ बुद्धान
सावकानञ्च - सी० । ६ उच्चानीच मया - स्या० । ७ कतम्हेहि - स्या०, रो० ।
८ उपचिते - स्या० । ९ इव - स्या० ।

१२ “पटिसम्भदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्टिमे ।

छल्लभिञ्जा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थं सुदं यसवतीपमुखानि खत्तियकञ्जाभिक्षुनियो अट्टारस-
सहस्सानि भगवतो सम्मुखा इमा गाथायो अभासित्था ति ।

२ चतुरासीतिभिक्षुनीसहस्सअपदानं

१३ “चुल्लासीतिसहस्सानि^१, ब्राह्मञ्जकुलसम्भवा^२ ।

5

सुखुमालहत्यपादा, पुरे तुय्हं महामुने ॥

१४ “वेस्ससुद्धकुले जाता, देवा नागा च किन्नरा ।

चातुद्दीपा^३ बहू कञ्जा, पुरे तुय्ह महामुने ॥

१५ “काचि पव्वजिता अत्थि, सब्बदस्साविनो^४ बहू ।

देवा च किन्नरा नागा, फुसिस्सन्ति^५ अनागते ॥

10

१६ “अनुभोत्वा यस सब्ब, पत्वान सब्बसम्पदा ।

तुम्ह^६ पसाद पटिलद्धा, बुज्झिस्सन्ति अनागते ॥

१७ “अम्हे ब्राह्मणधीता तु, ब्राह्मञ्जकुलसम्भवा^७ ।

पेक्खतो^८ नो^९ महावीर, पादे वन्दाम चक्खुम^{१०} ॥

१८ “उपहता^{१०} भवा मव्वे, मूलतण्हा समूहता ।

15

समुच्छिन्ना अनुसया, पुञ्जसङ्खारदालिता ॥

१९ “समाधिगोचरा सब्बा, समापत्तिवसी कता^{११} ।

ज्ञानेन धम्मरतिया, विहरिस्साम नो सदा ॥

२० “भवनेत्ति अविज्जा च, सङ्खारा पि च खेपिता ।

सुदुद्दसं पद गन्त्वा, अनुजानाथ^{१२} नायक ॥

20

२१ “उपकारा मम तुम्हे, दीघरत्त कताविनो^{१३} ।

चतुन्न^{१४} ससय छेत्वा, सब्बा गच्छन्तु^{१५} निब्बुति ॥

१ चुल्लासीतिसहस्सानि - स्या० । २ ब्राह्मणकुलसम्भवा - स्या० । ३ चतुद्दीपा -
सी०, रो० । ४ सब्बदस्साविनो - सी०, रो० । ५ बुज्झिस्सन्ति - सी०, स्या० । ६ त्वयि
- सी०, रो० । ७ ब्राह्मञ्जकुलसम्भवा - सी०, स्या० । ८-८ लक्खणा च - स्या० ।
९ चक्खुमा - स्या० । १० उपाहता - स्या० । ११ तथा - सी०, स्या० । १२ अनुजानिम्ह -

- २२ “वन्दित्वा मुनिनो पादे, कत्वा इद्धिविकुब्बनं ।
काचि दस्सेन्ति आलोकं, अन्धकारमथापरा^१ ॥
- २३ “दस्सेन्ति चन्दसूरिये, सागर च समच्छकं ।
सिनेरु परिभण्ड च, दस्सेन्ति पारिच्छत्तकं ॥
- 5 २४ “तावतिस च भवन, याम दस्सेन्ति इद्धिया ।
तुसित^२ निम्मिने देवे^३, वसवत्ती महिस्सरे ॥
- २५ “ब्रह्मानो काचि दस्सेन्ति, चङ्गम च महारह ।
ब्रह्मवण्ण च मापेत्वा, धम्मं देसेन्ति मुञ्जतं ॥
- २६ “नानाविकुब्बन कत्वा, इद्धि दस्सिय सत्थुनो ।
10 दस्सयिसु वल सव्वा, पादे वन्दिसु सत्थुनो ॥
- २७ “इद्धीमु च वसी होम, दिब्बाय सोतधातुया ।
चेतोपरियञ्जाणस्स, वसी होम महामुने ॥
- २८ “पुब्बेनिवास जानाम, दिब्बचक्खु विसोधित ।
सव्वासवपरिक्खीणा, नत्थि दानि पुनब्भवो ॥
- 15 २९ “अत्थधम्मनिरुत्तीसु, पटिभाने तथेव च ।
जाण अम्हं महावीर, उप्पन्न तव सन्तिके ॥
- ३० “पुब्बान लोकनाथान, सङ्गम नो निदस्सित ।
अधिकारं बहुं अम्ह, तुय्हत्थाय महामुने ॥
- ३१ “यं अम्हेहि कत कम्म, कुसल सर तं मुने ।
20 तुय्हत्थाय महावीर, पुञ्जानुपचितानि नो ॥
- ३२ “सतसहस्सितो कप्पे, पटुमुत्तरो महामुनि ।
पुरं हसवती नाम, सम्बुद्धस्स कुलासय^४ ॥
- ३३ “द्वारेन हसवतिया, गङ्गा सन्दति सव्वदा ।
उव्वब्हा^५ नदिया भिक्खू, गमन न लभन्ति ते ॥
- 25 ३४ “दिवसं द्वे तयो चेव, सत्ताहं मासिक^६ ततो ।
चतुमास^७ पि सम्पुण्ण, गमन न लभन्ति ते ॥

१ अन्धकार तथापर - स्या० । २-२. तुस्सिता निम्मिता देवा - स्या० ।

३ कुलाल - स्या० । ४ उव्वाब्हा - सी०, स्या० । ५ मासक - सी० । ६ चातुमास - स्या० ।

- ३५ “तदा अहु सत्तसारो, जटिलो^१ नाम रट्टिको^१ ।
 ओरुद्धे^२ भिक्खवो दिस्वा, सेतु गङ्गाय कारयि ॥
३६. “तदा सतसहस्सेहि, सेतु गङ्गाय कारयि ।
 सङ्खस्स ओरिमे^३ तीरे, विहारं च अकारयि ॥
- ३७ “इत्थियो पुरिसा चेव, उच्चनीचकुलानि च ।
 तस्स^४ सेतु विहारं च^५, समभाग अकंसु ते ॥
- ३८ “अम्हे अञ्जे च मानुजा^६, विप्पसन्नेन चेतसा ।
 तस्स धम्मेसु^७ दायादा, नगरे जनपदेसु च ॥
३९. “इत्थी पुमा^८ कुमारा च, बहू चेव कुमारिका ।
 सेतुनो च विहारस्स, वालुका आकिरिसु ते ॥
- ४० “वीथिं सम्मज्जन कत्वा, कदलीपुण्णघटे धजे ।
 धूपं चुण्णं च मालं च, कारं कत्वान सत्थुनो ॥
- ४१ “सेतुविहारे कारेत्वा^९, निमन्तेत्वा विनायक ।
 महादान ददित्वान, सम्बोधि अभिपत्थयि ॥
- ४२ “पदुमुत्तरो महावीरो, तारको^{१०} सब्बपाणिन ।
 अनुमोदनीयंकासि^{१०}, जटिलस्स महामुनि^{१०} ॥
४३. ‘सतसहस्सातिक्कन्ते, कप्पो हेस्सति भट्ठको ।
 भवाभवेनुभोत्वान^{११}, पापुणिस्सति बोधियं ॥
- ४४ ‘काचि^{१२} हत्थपरिकम्मं^{१३}, कतावी नरनारियो ।
 अनागतम्हि अद्धाने, सब्बा हेस्सन्ति सम्मुखा’ ॥
- ४५ “तेन कम्मविपाकेन, चेतनापणिधीहि च ।
 उप्पन्ना देवभवनं^{१३}, तुय्हं ता^{१४} परिचारिका ॥
४६. “दिब्बसुखं असङ्खियं, मानुस च असङ्खियं ।
 तुय्हं^{१५} ते परिचारेम^{१५}, संसरिम्ह^{१६} भवाभवे ॥

१-१ जज्जियो नाम रट्टिको-स्या० । २ ओरुद्धे-स्या० । ३ पारिमे-स्या० ।
 ४-४ तेसु सेतुविहारेसु - सी०, तस्स सेतु विहारे च - रो० । ५ मनुजा - सी०, स्या० ।
 ६ कम्मेसु - सी० । ७ पुरिसा - सी० । ८ कत्वान - स्या० । ९ गहको - स्या० ।
 १०-१० अनुमोदनिय कत्वा, व्याकासि महामुनि - स्या० । ११ भवाभवे सुख लद्धा -
 स्या० । १२-१२ ये केचि० - सी०, ये केचि हत्थकम्म च - स्या० । १३ देवभवने -
 स्या० । १४ ते - स्या० । १५-१५ अनुभोन्ती चिर काल - सी०, अनुभोन्ति चिर काल -
 स्या० । १६ संसरित्वा - स्या० ।

४७ “सतसहस्रितो कप्पे, सुकतं कम्मसम्पद ।
सुखुमाली^१ मनुस्सान^२, अथो देवपुरे वरे ॥

४८ “रूपभोगयसे चेव, अथो कित्ति^३ च सक्कतं^४ ।
लभाम सततं सब्ब, सुकतं कम्मसम्पद ॥

४९ “पच्छिमे भवे सम्पत्ते, जाताम्ह^५ ब्राह्मणे कुले ।
सुखुमालहत्थपादा, सक्कपुत्तनिवेसने ॥

५०. “सब्बकाल पि पथवि, न पस्साम न लङ्कतं ।
चिक्खल्लभूमिममुचि^६, न पस्साम महामुने ॥

५१ “अगारं^७ वसन्ते अम्हे, सक्कारं सब्बकालिकं ।
उपनेन्ति सदा सब्बं, पुब्बकम्मफलेन^८ नो ॥

५२ “अगारं पजहित्वान, पब्बजित्वानगारियं ।
ससारपथनित्थिणा^९, वीतरागा^{१०} भवामसे^{११} ॥

५३ “चीवर पिण्डपातं च, पच्चयं सयनासनं ।
उपनेन्ति सदा अम्हे, सहस्सानि ततो ततो ॥

५४. “किलेसा ज्ञापिता अम्हं .. पे० विहराम अनासवा ॥

५५ “स्वागतं वत नो आसि . पे० . कत बुद्धस्स सासनं ॥

५६ “पटिसम्भदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासनं” ॥

इत्थं सुद चतुरासीतिब्राह्मणकञ्जाभिक्षुनीसहस्सानि भगवतो
सम्मुखा इमा गाथायो अभासित्था ति ।

३ उप्पलदायिकाथेरीअपदानं

५७ “नगरे अरुणवतिया, अरुणो नाम खत्तियो ।
तस्स रञ्जो अहु^१ भरिया, एकज्झ^२ चारयामहं^३ ॥

५८. “रहोगता निसीदित्वा, एव चिन्तेसहं तदा ।
‘कुसलं मे कतं नत्थि, आदाय गमियं मम ॥

१-१ ० मनुस्सेसु - सी०, सुखुमालि मनुस्सेसु - स्या० । २-२ कित्तिसुख पिय - स्या० । ३ जायाम्ह - स्या० । ४ चिक्खल्ल भूमि गमन - स्या०, रो० । ५ अगारा - स्या० । ६ पुब्बकम्मबलेन्तो - सी०, रो० । ७ ससारपथनित्थिणा - सी०, ससारपथ नित्थिणा - स्या० । ८-८ नत्थि दानि पुनब्भवो - स्या०, रो० । ९ अहु - सी०, स्या० । १०-१० एकच्च वादयामह - स्या० ।

५६. 'महाभिताप कटुकं, घोररूपं सुदारुणं ।
निरयं नून गच्छामि, एत्थ मे नत्थि संसयो' ॥
६०. 'एवाह चिन्तयित्वान, पहसेत्वान मानस ।
राजान उपगन्त्वान, इद वचनमब्रवि ॥
६१. 'इत्थी नाम मयं देव, पुरिसावित्तरा^१ ग्रहु^१ ।
एकं मे समणं देहि, भोजयिस्सामि खत्तिय' ॥ 5
६२. 'अदासि मे तदा राजा, समणं भावितिन्द्रियं ।
तस्स पत्तं गहेत्वान, परमन्नेन पूरयि ॥
६३. 'पूरेत्वा परमं अन्नं, सह सुगन्धलेपनं ।
महाचैलेन छादित्वा^२, अदासि तुट्ठमानसा ॥ 10
६४. 'तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुस देहं, तावतिसमगच्छहं ॥
६५. 'सहस्सदेवराजूनं, महेसित्तमकारयि ।
सहस्सचक्कवत्तीनं, महेसित्तमकारयि ॥
६६. 'पदेसरज्जं विपुलं, गणनातो असद्वियं ।
नानाविधं बहुं अज्जं, तस्स कम्मफलं ततो ॥ 15
६७. 'उप्पलस्सेव मे वण्णो, अभिरूपा सुदस्सना ।
इत्थिसब्बज्जसम्पन्ना, अभिजाता जुतिन्धरा ॥
६८. 'पच्छिमे भवे सम्पत्ते, अजायि साकिये कुले ।
नारीसहस्सपामोक्खा, सुद्धोदनसुतस्सहं ॥ 20
६९. 'निब्बिन्दित्वा अगारेहं, पब्बजि अनगारियं ।
सत्तमीरत्तिसम्पत्ता^३, चतुसच्चमपापुणि ॥
७०. 'चीवरं पिण्डपातं च, पच्चयं सयनासनं ।
परिमेतु न सक्कोमि, पिण्डपातस्सिदं फलं ॥
७१. 'यं मय्हं पूरितं^४ कम्मं, कुसलं सरसे मुनि ।
तुय्हत्थाय महावीर, परिचत्तं बहुं मया ॥ 25

१-१ पुरिसानुगता सदा - सी०, पुरिसा न भवाम नो - स्या०, पुरिसान भरा मय - रो० । २ छादेत्वा - सी०, स्या० । ३ सत्तमि रत्तिमपत्त्वा - सी०, रो०, सत्तमी-
रत्तिमपत्त्वा - स्या० । ४ पुरिम - सी०, स्या० ।

- ७२ “एकाक्षसे इतो कप्पे, यं दानमर्दादि तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, पिण्डपातस्सिदं फलं ॥
७३. “द्वे^१ गतियो^१ पजानामि, देवत्तं अथ मानुसं ।
अञ्ज गतिं न जानामि, पिण्डपातस्सिदं फलं ॥
- ७४ “उच्चे कुले पजायामि^२, महासाले महद्धने ।
अञ्जे कुले न जायामि, पिण्डपातस्सिदं फलं ॥
- ७५ “भवाभवे ससरित्वा, सुक्कमूलेन चोदिता ।
अमनापं न पस्सामि, सोमनस्सकत^३ फलं ॥
- ७६ “इद्धीसु च वसी होमि, दिब्बाय सोतधातुया ।
चेनोपरियञ्जाणस्स, वसी होमि महामुने^४ ॥
- ७७ “पुब्बेनिवास जानामि, दिव्वचक्खु^५ विसोधितं ।
सव्वासवपरिक्खीणा, नत्थि दानि पुनब्भवो ॥
- ७८ “अत्थधम्मनिरुत्तीसु, पटिभाने तथेव च ।
जाणं मम महावीर, उप्पन्नं तव सन्तिके ॥
- ७९ “किलेसा ज्ञापिता मय्हं . पे०. विहरामि अनासवा ॥
८०. “स्वागत वत मे आसि पे० कतं बुद्धस्स सासनं ॥
- ८१ “पटिसम्भिदा चतस्सो . पे० . कतं बुद्धस्स सासनं” ॥
- इत्थ सुदं उप्पलदायिका भिक्खुनी भगवतो सम्मुखा इमा
गाथायो अभसित्था ति ।

४ सिङ्गलमातुथेरीअपदानं^६

८२. “पदुमुत्तरो नाम जिनो, सब्बधम्मान पारगू ।
इतो सतसहस्सस्मिह, कप्पे उप्पज्जि नायको ॥
८३. “तदाहं हंसवतियं, जातामच्चकुले अहु^७ ।
नानारतनपज्जोते, इद्धे फीते महद्धने ॥
८४. “पितुना सह गन्त्वान, महाजनपुरक्खता ।
धम्मं बुद्धस्स सुत्त्वान, पब्बजि अनगारियं ॥

१. दुवे गती - स्या० । २. पजानामि - म०, स्या० । ३. सोमनस्सकता -
सी०, सोमनस्सस्सिद - स्या० । ४. महामुनि - सी०, स्या० । ५. दिव्वचक्खुं - स्या० ।
६. सिङ्गलमातापदान - सी० । ७. अहु - स्या० ।

८५. “पव्वजित्वान कायेन, पापकम्म विवज्जयि ।
वचीदुच्चरित हित्वा, आजीव परिसोर्धयि ॥
- ८६ “बुद्धे पसन्ना धम्मे च, सङ्खे च तिव्वगारवा ।
सद्धम्मस्सवने युत्ता. बुद्धदस्सनलालसा^१ ॥
- ८७ “अग्ग सद्धाधिमुत्तान, अस्सोसि भिक्खुनि तदा । 5
त ठान पत्थयित्वान, तिस्सो सिवखा अपूरयि ॥
- ८८ “ततो म सुगतो आह, करुणानुगतासयो ।
‘यस्स सद्धा तथागते, अचला सुपतिट्ठिता ॥
सील च यस्स कल्याणं, अरियकन्तं पससितं ॥
- ८९ ‘सङ्खे पसादो यस्सत्थि, उजुभूत च दस्सनं । 10
अदलिद्दो ति तं आहु, अमोघं तस्स जीवितं ॥
- ९० ‘तस्मा सद्ध च सीलं च, पसाद धम्मदस्सनं ।
अनुयुञ्जेथ मेधावी, सर बुद्धान^२ सासन^३ ॥
- ९१ “तं सुत्वाहं पमुदिता, अपुच्छि पणिधि मम ।
तदा अनोमो अमितो, व्याकरित्थ विनायको । 15
‘बुद्धे पसन्ना’ कल्याणी, लच्छसे तं सुपत्थितं ॥
- ९२ ‘सतसहस्सितो कप्पे, ओवकाककुलसम्भवो ।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति ॥
९३. ‘तस्स धम्मेसु दायादा, ओरसा धम्मनिम्मिता ।
सिङ्गालकस्स^४ माता^५ ति”, हेस्सति सत्थुसाविका’ ॥ 20
- ९४ “त सुत्वा मुदिता हुत्वा, यावजीवं तदा जिन ।
मेत्तचित्ता परिचरि, पटिपत्तीहि नायकं ॥
- ९५ “तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुसं देहं, तावतिसमगच्छह ॥
- ९६ “पच्छिमे च भवे दानि, गिरिब्वजपुरुत्तमे । 25
जाता सेट्ठिकुले फीते, महारतनसञ्चये ॥

१ बुद्धदस्सनलालया - स्या० । २-२ बुद्धानुसासन - सी०, बुद्धानं सासन - स्या० । ३ बुद्धस्स पसन्नो - स्या० । ४ सिंगालकस्स - सी०, रो० । ५-५ या माता - स्या० ।

- ६७ “पुत्तो सिङ्गालको नाम, ममासि विपथे रतो ।
दिट्ठिगहनपक्खन्दो^१, दिसापूजनतप्परो ॥
- ६८ “नानादिसा नमस्सन्तं^२, पिण्डाय नगरं वजं ।
त दिस्वा ओवदी^३ बुद्धो, मग्गे ठत्वा विनायको ॥
- ५ ६९ “तस्स देसयतो धम्म, पनादो विम्हयो अहु ।
द्वेकोटिनरनारीन, धम्माभिसमयो अहु ॥
- १०० “तदाह^४ परिसं गन्त्वा, सुत्वा सुगतभासितं ।
सोतापत्तिफलं पत्ता, पव्वजि अनगारियं ॥
- १०१ “न चिरेनेव कालेन, बुद्धदस्सनलालसा ।
१० अनुस्सति तं भावेत्वा, अरहत्तमपापुणि ॥
- १०१ “दस्सनत्थाय बुद्धस्स, सब्बदा च^५ वजामह ।
अतित्ता येव पस्सामि, रूपं नयननन्दन ॥
- १०३ “सब्बपारमिसम्भूत, लक्खीनिलयन^६ वर^६ ।
रूप सब्बसुभाकिण्णं, अतित्ता विहरामह ॥
- १५ १०४ “जिनो तस्मि गुणे तुट्ठो, एतदग्गे ठपेसि मं ।
सिङ्गालकस्स या माता, अग्गा सद्धाधिमुत्तिका^७ ॥
- १०५ “इद्धीसु च वसी होमि, दिब्बाय सोतधातुया ।
चेतोपरियञ्जाणस्स, वसी होमि महामुनि ॥
- १०६ “पुब्बेनिवासं जानामि, दिब्बचक्खु विसोधितं ।
२० सब्बासवपरिक्खीणा^८, नत्थि दानि पुनब्भवो ॥
- १०७ “अत्थधम्मनिरुत्तीमु, पटिभाने तथेव च ।
जाणं मम महावीर, उप्पन्नं तव सन्तिके ॥
- १०८ “किलेसा ज्ञापिता मय्हं ... पे० .. विहरामि अनासवा ॥
- १०९ “स्वागत वत मे आसि . पे०... कतं बुद्धस्स सासनं ॥
- २५ ११० “पटिसम्भिदा चतस्सो .. पे० . कतं बुद्धस्स सासनं” ॥

१ ० पक्खन्तो - सी०, दिट्ठिगहणपक्खन्नो - स्या० । २ नमस्सति - स्या० ।

३ अवदि - स्या० । ४ तदा तं - स्या० । ५ व - सी० । ६-६ लक्खिनिलयन पर - स्या० । ७ सद्धाविमुत्तिका - रो० । ८ सब्बासवा० - सी०, सब्बासे परिञ्जाय - स्या० ।

इत्थं सुद सिङ्गालमाता भिक्खुनी इमा गाथाया
अभासित्था ति ।

५ सुक्काथेरीअपदान

- १११ “एकनवुतितो कप्पे, विपस्सी नाम नायको ।
उप्पज्जि चारुदस्सनो, सब्बधम्मविपस्सको ॥
- ११२ “तदाह बन्धुमतिय, जाता अञ्जतरे कुले ।
धम्म सुत्वान मुनिनो, पब्बजि अनगारिय ॥
- ११३ “बहुस्सुता धम्मधरा, पटिभानवती तथा ।
विचित्तकथिका चा पि, जिनसासनकारिका ॥
११४. “तदा धम्मकथे कत्वा, हिताय^१ जनतं बहु^२ ।
ततो चुताहं तुसितं, उपपन्ना यसस्सिनी ॥
- ११५ “एकतिसे इतो कप्पे, सिखी विय सिखी जिनो ।
तपन्तो यससा लोके^३, उप्पज्जि वदत वरो ॥
११६. “तदा पि पब्बजित्वान, बुद्धसासनकोविदा ।
जोतेत्वा जिनवाक्यानि, ततो पि तिदिव गता ॥
११७. “एकतिसे व^४ कप्पमिह^३, वेस्सभू नाम नायको ।
उप्पज्जित्थ महाज्जाणी, तदा पि च तथेवहं ॥
११८. “पब्बजित्वा धम्मधरा, जोतयि जिनसासन ।
गन्त्वा मरुपुर रम्मं, अनुभोसि^५ महासुख ॥
११९. “इममिह भद्दके कप्पे, ककुसन्धो जिनुत्तमो ।
उप्पज्जि नरसरणो^६, तदा पि च तथेवह ॥
१२०. “पब्बजित्वा^७ मुनिमत^८, जोतयित्वा यथायुक् ।
ततो चुताह तिदिव^९, अगं सभवनं यथा ॥
१२१. “इमस्मियेव कप्पमिह, कोणागमननायको ।
उप्पज्जि लोकसरणो^{१०}, अरणो^{११} अमतङ्गतो^{१२} ॥

१-१. जनताय हित बहु - सी०, ० सदा - स्या०, हिताय जनससरि - रो० ।
२ लोक - स्या०, रो० । ३-३ इतो कप्पे - सी०, स्या० । ४ अनुभोमि - स्या० ।
५ नरसद्दलो - सी०, स्या०, रो० । ६-६ पब्बजि जिनसासन - स्या० । ७ तिदस -
स्या० । ८. वदत वरो - स्या० । ९-९ सब्बसत्तानमुत्तमो - स्या० ।

१२२. “तदा पि पब्बजित्वान, सासने तस्स तादिनो ।
बहुस्सुता धम्मधरा, जोतयि जिनसासन ॥
१२३. “इमस्मियेव कप्पम्हि, कस्सपो मुनिमुत्तमो^१ ।
उप्पज्जि लोकसरणो^२, अरणो मरणन्तगू ॥
१२४. “तस्सा पि नरवीरस्स, पब्बजित्वान सासने ।
परियापुटसद्धम्मा, परिपुच्छाविसारदा ॥
- १२५ “सुसीला लज्जिनी चेव, तीसु सिक्खासु कोविदा ।
बहुं धम्मकथं कत्वा, यावजीवं महामुने ॥
- १२६ “तेन कम्मविपाकेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुसं देहं, तावतिसमगच्छहं ॥
- १२७ “पच्छिमे च भवे दानि, गिरिव्वजपुरुत्तमे ।
जाता सेट्ठिकुले फीते, महारतनसञ्चये ॥
१२८. “यदा भिक्खुसहस्सेन, परिवृतो^३ लोकनायको ।
उपागमि राजगहं, सहस्सक्खेन वणिणतो ॥
- १२९ ‘दन्तो दन्तेहि सह पुराणजटिलेहि, विप्पमुत्तो विप्पमुत्तेहि ।
सिङ्गीनिक्खसवण्णो, राजगह पाविसि भगवा’ ॥
- १३० “दिस्वा बुद्धानुभाव त, सुत्वा व^४ गुणसञ्चय ।
बुद्धे चित्तं पसादेत्वा, पूजयि त यथाबलं^५ ॥
- १३१ “अपरेन च कालेन, धम्मदिन्नाय सन्तिके ।
अगारा निक्खमित्वान, पब्बजि अनगारियं ॥
- १३२ “केसेसु छिज्जमानेसु, किलेसे ज्ञापयि अह ।
उग्गहि सासनं सब्ब, पब्बजित्वाचिरेनहं^६ ॥
- १३३ “ततो धम्ममदेसेसि, महाजनसमागमे ।
धम्मे देसियमानम्हि, धम्माभिसमयो अहु ॥
१३४. “नेकपाणसहस्सान, तं विदित्वातिविम्हितो^७ ।
अभिप्पसन्नो मे यक्खो, भमित्वान^८ गिरिव्वजं ॥

१ पुरिसुत्तमो - सी०, मुनिसुत्तमो - स्या० । २ लोकनयनो - सी० । ३ परीतो - सी०, परेतो - स्या० । ४ च - सी०, स्या० । ५ महबल - स्या० । ६. पब्ब-जित्वा न चिरेनह - स्या० । ७. विदित्वा विजिम्हितो - स्या० । ८ गमित्वान - स्या० ।

- १३५ “किं मे कता राजगहे मनुस्सा, मधु पीता व अच्छरे ।
ये सुक्कं न उपासन्ति^१, देसेन्ति अमतं पदं ॥
- १३६ “त च अप्पटिवानीयं^२, असेचनकमोजव ।
पिवन्ति मञ्जे सप्पञ्जा, वलाहकमिवद्धग् ॥
- १३७ “इद्धीसु च वसी होमि, दिब्बाय सोतधातुया ।
चेतोपरियञ्जाणस्स, वसी होमि महामुने ॥
- १३८ “पुब्बेनिवास जानामि, दिव्वचक्खु विसोधित ।
सब्बासवपरिक्खीणा, नत्थि दानि पुनब्भवो ॥
१३९. “अत्थधम्मनिरुत्तीसु, पटिभाने तथेव च ।
जाणं मम महावीर, उपन्नं तव सन्तिके ॥
- १४० “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवा ॥
१४१. “स्वागतं वत मे आसि . पे० . कतं बुद्धस्स सासनं ॥
- १४२ पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- इत्थं सुद सुक्का भिक्खुनी इमा गाथायो अभ्रासित्था ति ।

पञ्चम भाणवार ।

६ अभिरूपनन्दाथेरीअपदान^३

१४३. “एकनवुतितो कप्पे, विपस्सी नाम नायको ।
उप्पज्जि चारुदस्सनो, सव्वधम्मेषु चक्खुमा ॥
- १४४ “तदाहं बन्धुमतियं, इद्धे फीते महाकुले ।
जाता सुरुपा दयिता, पूजनीया जनस्स च ॥
- १४५ “उपगन्त्वा महावीर, विपस्सि लोकनायक ।
धम्मं सुणित्वा मरणं, उपेसि नरनायक ॥
- १४६ “सीलेसु संवुता हुत्वा, निब्बुते च नरुत्तमे ।
धातुत्थपस्स उपरि, सोण्णच्छत्तमपूजयि ॥
- १४७ “मुत्तचागा सीलवती. यावजीवं ततो चुता ।
जहित्वा मानुसं देहं, तावतिसूपगा^४ अहं^५ ॥

१ पयिरूपासन्ति - स्या० । २-२ पन अप्पटिवानिय - स्या० । ३ रूपनन्दा -
पदान - सी० । ४-४ तावतिस अगच्छह - स्या० ।

- १४८ “तदा दसहि ठानेहि, अधिभोत्वान^१ सेसके^२ ।
रूपसदेहि गन्धेहि, रसेहि फुसनेहि^३ च ॥
- १४९ “आयुना पि च वण्णेन, सुखेन यससा पि च ।
तथेवाधिपतेय्येन, अधिगय्ह विरोचहं ॥
- 5 १५० “पच्छिमे च भवे दानि, जाताहं कपिलव्हये ।
धीता खेमकसक्कस्स, नन्दा नामा^४ ति^५ विस्सुता ॥
- १५१ “अभिरूपसम्पदं^६ पि, अहु^७ मे कन्तिसूचक ।
यदाह योव्वनप्पत्ता, रूपलावज्जभसिता^८ ॥
- १५२ “तदा^९ ममत्थे^{१०} सक्यानं, विवादो सुमहा अहु ।
10 पव्वाजेसि ततो तातो, मा सक्या विनस्सिसु^{११} ति ॥
- १५३ “पव्वजित्वा तथागत, रूपदेस्सि नरुत्तमं ।
सुत्वान नोपगच्छामि, मम रूपेन गव्विता ॥
- १५४ “ओवाद पि न गच्छामि, बुद्धदस्सनभीरुता^{१२} ।
तदा जिनो उपायेन, उपनेत्वा ससन्तिक ॥
- 15 १५५ “तिसिस्सिस्थियो^{१३} निदस्सेसि, डद्धिया मग्गकोविदो ।
अच्छरारूपसदिस, तरुणि जरित^{१४} मत ॥
- १५६ “तायो^{१५} दिस्वा सुसविग्गा, विरत्तासे कळेवरे ।
अट्ठासि भवनिव्विन्दा, तदा म आह नायको ॥
- १५७ ‘आतुर अमुचि पूति, पस्स नन्दे समुस्सय ।
20 उग्घरन्त पग्घरन्त, वालान अभिनन्दित^{१६} ॥
- १५८ ‘असुभाय चित्त भावेहि, एकग्ग सुसमाहित ।
यथा इद तथा एतं, यथा एत तथा इद ॥
- १५ ‘एवमेत अवेक्खन्ती, रत्तिन्दिवमतन्दिता ।
ततो सकाय पज्जाय, अभिनिव्विज्ज वच्छसि’ ॥
- 25 १६०. “तस्सा मे अप्पमत्ताय, विचरन्तिया^{१७} योनिसो ।
यथाभूत अय कायो, दिट्ठो सन्तरबाहिरो ॥

१-१ अभिभोत्वा असेसतो - स्या० । २ फुस्सनेहि - स्या० । ३-३ नामेन - स्या० । ४ अभिरूप उपपद - सी०, अभिरूप उप्पाद - रो० । ५ आहु - स्या० । ६ रूप-वण्णविभसिता - स्या० । ७-७ ० ममत्थ - सी०, इव ममत्ते - स्या० । ८ विनस्सु इति - स्या० । ९ बुद्धदस्सनभीरुता - सी०, स्या० । १० तिस्रो थीयो - सी०, रो० । ११ जरिक - स्या० । १२ तयो - स्या० । १३ अभिपत्थित - स्या० । १४ विचरन्त्याध - सी०, विचिनन्तीध - स्या०, रो० ।

१६१. “अथ निब्विन्दह काये, अज्झत्त च विरज्जह ।
अप्पमत्ता विसयुत्ता, उपसन्ताम्हि^१ निब्वुता ॥
- १६२ “इद्धीसु च वसी होमि, दिब्बाय सोतधातुया ।
चेतोपरियञ्जाणस्स, वसी होमि महामुने ॥
- १६३ “पुब्बेनिवासं जानामि, दिव्वचक्खु विसोधित । 5
सब्बासवपरिक्खीणा, नत्थि दानि पुनब्भवो ॥
१६४. “अत्थधम्मनिरुत्तीसु, पटिभाने तथेव च ।
जाणं मम महावीर, उप्पन्न तव सन्तिके ॥
- १६५ “किलेसा ज्ञापिता मय्हं पे० विहरामि अनासवा ॥
१६६. “स्वागतं वत मे आसि पे० कतं बुद्धस्स सासनं ॥ 10
- १६७ “पटिसम्भदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥
- इत्थं सुदं अभिरूपनन्दा भिक्खुनी इमा गाथायो अभासित्था ति ।

७ अड्डकासिथेरीअपदानं

१६८. “इमम्हि भद्दके कप्पे, ब्रह्मबन्धु महायसो ।
कस्सपो नाम गोत्तेन, उप्पज्जि वदत वरो ॥
१६९. “तदाहं पब्बजित्वान, तस्स बुद्धस्स सासने । 15
संवुता पातिमोक्खम्हि, इन्द्रियेसु च पञ्चसु ॥
- १७० “मत्तञ्जुनी च असने, युत्ता जागरिये पि च ।
वसन्ती युत्तयोगाह, भिक्खुनि विगतासव ॥
१७१. “अक्कोसि द्ढुच्चित्ताहं, गणिकेति भणि^२ तदा ।
तेन^३ पापेन कम्मेन^४, निरयम्हि अपच्चिसं ॥ 20
- १७२ “तेन कम्मावसेसेन, अजायि गणिकाकुले ।
बहुसो व पराधीना, पच्छिमाय च जातिर्य^५ ॥
- १७३ “कासीसु सेट्टिकुलजा, ब्रह्मचारीबलेनह ।
अच्छरा विय देवेसु, अहोसि रूपसम्पदा ॥
- १७४ “दिस्वान दस्सनीयं मं, गिरिब्वजपुरुत्तमे । 25
गणिकत्ते निवेसेसु, अक्कोसनबलेन मे ॥

१ उपसन्तम्हि - स्या० । २ सकि - स्या० । ३-३ तेनेव पाप ० - स्या० ।

४ जातिया - स्या० ।

- १७५ “साह सुत्वान^१ सद्धम्म, बुद्धसेट्ठेन^२ देसित^३ ।
पुब्बवासनसम्पन्ना, पब्बजि अनगारियं ॥
- १७६ “तदूपसम्पदत्थाय^४, गच्छन्ती जिनसन्तिक ।
मग्गे धुत्ते ठिते सुत्वा^५, लभि दूतोपसम्पद ॥
- १७७ “सब्बकम्म परिकखीण, पुञ्ञ पाप तथेव च ।
सब्बससारमुत्तिण्णा, गणिकत्त च खेपित ॥
- १७८ “इद्धीसु च वसी होमि, दिव्वाय सोतधातुया ।
चेतोपरियञ्जाणस्स, वसी होमि महामुने ॥
- १७९ “पुब्बेनिवासं जानामि, दिव्वचक्खु विसोधित ।
सब्बासवपरिकखीणा, नत्थि दानि पुनब्भवो ॥
- १८० “अत्थधम्मनिरुत्तीसु, पटिभाने तथेव च ।
जाण मम महावीर, उप्पन्न तव सन्तिके ॥
- १८१ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवा ॥
- १८२ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- १८३ “पटिसम्भदा चतस्सो . पे० कतं बुद्धस्स सासन” ॥
- इत्थं सुद अट्टकासि भिक्खुनी इमा गथायो अभासित्था ति ।

८ पुण्णिकाथेरीअपदान^६

- १८४ “विपस्सिनो भगवतो, सिखिनो वेस्सभुस्स च ।
ककुसन्धस्स मुनिनो, कोणागमनतादिनो ॥
- १८५ “कस्सपस्स च बुद्धस्स, पब्बजित्वान सासने ।
भिक्खुनी सीलसम्पन्ना, निपका सबुतिन्द्रिया ॥
- १८६ “बहुस्मुता धम्मधरा, धम्मत्थपटिपुच्छिका^७ ।
उगहेता च धम्मान, सोता पयिरुपासिना^८ ॥
- १८७ “देसेन्ती जनमज्झेह, अहोसि जिनसासने^९ ।
वाहुसच्चेन तेनाह, पेसला अतिमज्जिास ॥

१ सुणित्वान - स्या० । २-२ बुद्धसेट्ठस्स भासित - स्या० । ३. ततोप० - सी० ।

४ दिस्वा - स्या० । ५ पुण्णापादान - सी० । ६ धम्मत्थपरि० - सी, धम्मत्थपरि-
पुच्छिता - स्या० । ७ पयिरुपासिका - सी०, स्या० । ८. जिनसासन - स्या० ।

- १८८ “पच्छिमे च भवे दानि, सावत्थिय पुरुत्तमे ।
अनाथपिण्डिनो गेहे, जाताह कुम्भदासिया ॥
- १८९ “गता उदकहागियं”, सोत्थिय दिजमद्दस ।
सीतद्द तोयमञ्जम्हि, त दिम्वा इदमव्वि ॥
- १९० ‘उदहारी’ अह सीते, सदा उदकमोतरि । 5
अय्यान दण्डभयभीता, वाचादोसभयट्ठिता^३ ॥
- १९१ ‘कम्म ब्राह्मण त्व भीतो, सदा उदकमोतरि ।
वेधमानेहि गत्तेहि, सीत वेदयसे भुमं’ ॥
- १९२ ‘जानन्ती वत म भोति, पुण्णिके परिपुच्छसि ।
करोन्त कुसल कम्म, रुन्धन्त^४ कतपापक^५ ॥ 10
१९३. ‘यो चे’ वुड्ढो दहरो वा”, पापकम्म पकुव्वति ।
दकाभिसिञ्चना^६ सो पि^७, पापकम्मा पमुच्चति^८ ॥
१९४. “उत्तरन्तस्स अवखासि, धम्मत्थसहित पद ।
तं च सुत्वा स^९ सविग्गो”, पव्वजित्वारहा अहु ॥
- १९५ “पूरेन्ती ऊनकसत, जाता दामिकुले यतो । 15
ततो पुण्णा ति नामं मे, भुजिस्स म अकंसु ते ॥
- १९६ “सेट्ठि ततोनुजानेत्वा^१, पव्वजि अनगारिय ।
न चिरेनेव कालेन, अरहत्तमपापुणि ॥
१९७. “इद्धीसु च वसी होमि, दिव्वाय सोतधातुया ।
चेतोपरियञ्जाणस्स, वसी होमि महामुने ॥ 20
- १९८ “पुब्बेनिवास जानामि, दिव्वचक्खु विसोधित ।
सव्वासवपरिक्खीणा, नत्थि दानि पुनव्ववो ॥
१९९. “अत्थधम्मनिरुत्तीसु, पटिभाने तथेव च ।
जाणं मे विमलं सुद्ध, बुद्धसेट्ठस्स वाहसा ॥

१ उदकहारिक - सी० । २ उदकहारी - स्या० । ३ वाचारोसभयट्टिका - स्या० । ४-४ नुदन्त कम्मपापक - स्या०, निद्वन्त ० - रो० । ५-५ वुड्ढो दहरो वापि - सी०, वुड्ढो दहरो चापि - स्या० । ६-६ ० भोति - सी०, उदकाभिसेचना ० - स्या० । ७-७ सुसविग्गो - स्या० । ८ ० अनुमोदेत्वा - सी०, स्या०, ० अन-मानेत्वा - रो० ।

- २०० “भावनाय महापञ्चा, सुतेनेव सुताविनी ।
मानेन नीचकुलजा, न हि कम्मं विनस्सति^१ ॥
- २०१ “किलेसा ज्ञापिता मय्हे पे० विहरामि अनासवा ॥
२०२. “स्वागत वत मे आसि पे० कतं बुद्धस्स सासन ॥
- 5 २०३ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कतं बुद्धस्स सासनं” ॥
इत्थं सुद पुण्णिका भिक्खुनी इमा गाथायो अभसित्था ति ।

६ अम्बपालिथेरीअपदानं

- २०४ “यो रसिफुसितावेळो^२, फुस्सो नाम महामुनि ।
तस्साहं भगिनी आसि, अजायि खत्तिये कुले ॥
- २०५ “तस्स धम्मं सुणित्वाह, विप्पसन्नेन चेतसा ।
महादान ददित्वान, पत्थयि रूपसम्पदं ॥
- 10 २०६ “एकतिसे इतो कप्पे, सिखी लोकगनायको ।
उप्पन्नो लोकपज्जोतो, तिलोकसरणो जिनो ॥
- २०७ “तदारुणपुरे रम्मे, ब्राह्मञ्जकुलसम्भवा ।
विमुत्तचित्त कुपिता, भिक्खुनि अभिसापयि ॥
- 15 २०८ “वेसिका व^३ अनाचारा, जिनसासनदूसिका ।
एव अक्कोसयित्वान, तेन पापेन कम्मुना ॥
- २०९ “दारुणं निरय गन्त्वा, महादुक्खसमप्पिता ।
ततो चुता मनुस्सेसु, उपपन्ना तपस्सिनी ॥
- 20 २१० “दसजातिसहस्सानि, गणिकत्तमकारयि ।
तम्हा^४ पापा न मुच्चिस्स, भुत्वा दुट्ठविस यथा ॥
- २११ “ब्रह्मचरियमसेविस्स^५, कस्सपे जिनसासने ।
तेन कम्मविपाकेन, अजायि तिदसे पुरे ॥
२१२. “पच्छिमे भवे सम्पत्ते, अहोसि ओपपातिका ।
अम्बसाखन्तरे जाता, अम्बपाली ति तेनह ॥

१ पनस्सति - स्या० । २ रसिहवितावेळो - स्या० । ३ च - स्या० । ४ ततो - स्या० । ५ ब्रह्मवेस - स्या०, ब्रह्मचेरम - रो० ।

२१३. “परिवृता पाणकोटीहि, पट्वजि जिनसासने ।

पत्ताहं अचल ठान, धीता बुद्धस्स ओरसा ॥

२१४. “इद्धीमु च वसी होमि, सोनधातुविमुद्धिया^१ ।

चेतोपरियञ्जाणस्स, वसी होमि महामुने ॥

२१५. “पुब्बेनिवास जानामि, दिव्वचक्खु विसोधित ।

सब्बासवपरिक्खीणा, नत्थि दानि पुनब्भवो ॥

5

२१६. “अत्थधम्मनिरुत्तीसु, पटिभाने तथेव च ।

जाणं मे विमलं सुद्धं, बुद्धसेट्ठस्स वाहसा ॥

२१७. “किलेसा ज्ञापिता मय्हं पे० विहरामि अनासवा ॥

२१८. “स्वागतं वत मे आसि . पे० कतं बुद्धस्स सासनं ॥

10

२१९. “पटिसम्भिदा चतस्सो . पे० . कतं बुद्धस्स सासनं” ॥

इत्थं सुदं अम्बपालि भिक्खुनी इमा गाथायो अभासित्था ति ।

१० पेसलाथेरीअपदानं^२

२२०. “इमम्हि भद्दके कप्पे, ब्रह्मवन्धु महायसो ।

कस्सपो नाम गोत्तेन^३, उप्पज्जि वदत वरो ॥

२२१. “सावत्थियं पुरे वरे, उपासककुले अहं ।

पसूता तं^४ जिनवर, दिस्वा सुत्वा च देसन ॥

15

२२२. “तं वीरं सरणं गन्त्वा, सीलानि च समादियि^५ ।

कदाचि सो महावीरो, महाजनसमागमे ॥

२२३. “अत्तनो अभिसम्बोधि, पकासेसि नरासभो ।

अननुस्सुतधम्मसे, पुब्बे दुक्खादिकेसु च ॥

20

२२४. “चक्खु जाणं च पञ्चा च, विज्जालोको^६ च आसि मे ।

तं सुत्वा उगगहेत्वान, परिपुच्छि^७ च^८ भिक्खवो ॥

२२५. “तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।

जहित्वा मानुस देह, तावतिसमगच्छह ॥

१ दिब्बाय सोतधातुया - स्या० । २ पेसलापदान - सी०, सेलाथेरियापदान - स्या० । ३. नामेन - सी०, स्या० । ४ न - स्या० । ५ समादयि - स्या० । ६. विज्जालोक - स्या० । ७-७ परिपुच्छामि - स्या० ।

२२६. “पच्छिमे च भवे दानि, जाता सेट्ठिमहाकुले ।
उपेच्च बुद्ध सद्धम्म, सुत्वा सच्चूपसहित^१ ॥
- २२७ “पव्वजित्वाचिरेनेव, सच्चत्थानि^२ विचिन्तय ।
खेपेत्वा आसवे सब्बे, अरहत्तमपापुणि ॥
- 5 २२८. “इट्ठीसु च वसी होमि, दिब्बाय सोतधातुया ।
चेतोपरियञ्जाणस्स, वसी होमि महामुने ॥
२२९. “पुब्बेनिवास जानामि, दिव्वचक्खु विसोधित ।
सब्बासवपग्गिखीणा, नत्थि दानि पुनम्भवो ॥
- 10 २३०. “अत्थधम्मनिरुत्तीसु, पटिभाने तथेव च ।
जाणं मे विमल सुद्ध, बुद्धसेट्ठस्स वाहसा ॥
२३१. “किलेसा ज्ञापिता मय्ह, भवा सब्बे समूहता ।
नागी व बन्धन छेत्वा, विहरामि अनासवा ॥
- २३२ “स्वागतं वत मे आसि, मम^३ बुद्धस्स^३ सन्तिके ।
तिस्सो विज्जा अनुप्पत्ता, कत बुद्धस्स सासन ॥
- B. 298 15 २३३. “पटिसम्भदा चतस्सो^४, विमोक्खा पि च अट्ठिमे ।
छल्लभिज्जा सच्छिकता, कन बुद्धस्स सासन” ॥
- इत्थं सुदं पेसला^५ भिक्खुनी इमा गाथायो अभासित्था ति ।
खत्तियावग्गो चतुत्थो ।

तस्सुद्दानं

- खत्तिया ब्राह्मणी चैव, तथा उप्पलदायिका ।
सिङ्गालमाता सुक्का च, अभिरूपा^६ अड्ढकासिका^७ ॥
- 20 पुण्णा^८ च अम्बपाली च, पेसला ति च ता दस ।
गाथायो द्विसतानेत्य, द्विचत्तालीस चुत्तरि^९ ॥

१ मच्चूपसहित - स्या० । २ सब्बत्थानि - स्या० । ३-३ बुद्धसेट्ठस्स - सी०, स्या० । ४ चतस्सो च - सी० । ५ सेला - स्या०, रो० । ६ खत्तियकञ्जावग्गो - स्या० । ७-७ अभिरूपनन्दा चैव - स्या० । ८-८ अड्ढकासिका चैव पुण्णाव अम्बपाली सेला भिक्खुनीति - स्या० ।

अथ वग्गुद्धानं

सुमेधा^१ एकूपोसथा, कुण्डलकेसी खत्तिया ।
सहस्स तिसता गाथा, सत्ततालीस पिण्डिता ॥
सह उद्धानगाथाहि, गणितायो विभाविभि ।
सहस्सं तिसतं गाथा, सत्तपञ्चासमेव चा ति^१ ॥

थेरीअपदानं^२ समत्त ।

—:०:—

अपदानपालि समत्ता ।

सुत्तपिटके खुद्दकनिकाये
बुद्धवंसो

बुद्धवंसपालि

१. रतनचङ्कमनकण्डं

- १ ब्रह्मा च लोकाधिपती सहम्पती^१,
कतञ्जली अनधिवर अयाचथ ।
“सन्तीध सत्ताप्परजक्खजातिका,
देसेहि धम्मं अनुकम्पिम पज^२” ॥
- २ सम्पन्नविज्जाचरणस्स तादिनो, 5
जुतिन्धरस्सन्तिमदेहधारिनो ।
तथागतस्सप्पटिपुग्गलस्स,
उप्पज्जि कारुञ्जाता सब्बसत्ते^३ ॥
३. “न हेते जानन्ति सदेवमानुसा^४,
बुद्धो अयं कीदिसको नरुत्तमो । 10
इद्धिबलं पञ्जाबलं च कीदिस,
बुद्धबल लोकहितस्स कीदिस ॥
- ४ “न हेते जानन्ति सदेवमानुसा,
बुद्धो अय एदिसको^५ नरुत्तमो ।
इद्धिबलं पञ्जाबलं च एदिसं, 15
बुद्धबल लोकहितस्स एदिस ॥

१ सहम्पति — स्या०, रो० । २ एत्थ स्या० पोत्थके इमा गाथायो अधिका दिस्सन्ति—

भगवा लोकाधिपती नरुत्तमो, कतञ्जली ब्रह्मगणेहि याचितो ।

सन्तीध धीराप्परजक्खजातिका, देसेतु धम्म अनुकम्पिम पज ॥

देसेतु सुगतो धम्म, देसेतु अमत पद ।

लोकानमनुकम्पाय, धम्म देसेतु नायक ॥

३ इमस्मि ठाने स्या० पोत्थके सत्तरस्स गाथायो अधिका दिस्सन्ति, ता तत्थेव दट्ठब्बा ।

५. “हन्दाहं दस्सयिस्सामि, बुद्धबलमनुत्तरं ।
चङ्कमं मापयिस्सामि, नभे रतनमण्डितं” ॥

६ भुम्मा महाराजिका तार्वतिसा,
यामा च देवा तुसिता च निम्मिता ।
परनिम्मिता ये पि च ब्रह्माकायिका,
आनन्दिता विपुलमकंसु घोस ॥

R. 2

७ ओभासिता च पथवी सदेवका,
पुथू च लोकन्तरिका असवुता ।
तमो च तिव्वो विहतो तदा अहु,
दिस्वान अच्छेरक पाटिहीर ॥

10

८ सदेवगन्धब्बमनुस्सरक्खसे,
आभा उळारा विपुला अजायथ ।
इमस्मि लोके परस्मि चोभयस्मि^१,
अधो च उद्ध तिरियं च वित्थन ॥

15

९. सत्तुत्तमो अनधिवरो विनायको,
सत्था अहु देवमनुस्सपूजितो ।
महानुभावो सतपुञ्जलक्खणो,
दस्सेसि अच्छेरक पाटिहीर^२ ॥

20

१० सो याचितो देववरेण चक्खुमा,
अत्थं समेक्खित्वा^३ तदा नरुत्तमो ।
चङ्कमं^४ मापयि लोकनायको,
सुनिट्ठितं सब्बरतननिम्मितं ॥

25

११. इद्धी च आदेसनानुसासनी,
तिपाटिहीरे भगवा वसी अहु ।
चङ्कमं मापयि लोकनायको,
सुनिट्ठितं सब्बरतननिम्मितं ॥

१. चूभये - स्या० । २. एत्थ स्या० पोत्थके इमा द्वे गाथायो अधिका दिस्सन्ति—
तस्मि समागमे सत्था, अब्भुग्गत्वा नभे तले ।
सिनेषपव्वत रम्म, चङ्कम मापयी जिनो ॥
दससहस्सि लोकधातु-देवता जिनसन्तिके ।
तथागत नमस्सित्वा, बुद्धपूज करिसु ते ॥
३. समेक्खित्व - सी० । ४. चङ्कम तत्थ - सी० ।

१२. दससहस्रीलोकधातुया, सिनेरुपब्बतुत्तमे ।
थम्भे व दस्सेसि पट्टिपाटिया, चङ्कमे रतनामये ॥
१३. दससहस्री अतिक्कम्म, चङ्कम मापयी जिनो ।
सब्बसोण्णमया पस्से, चङ्कमे रतनामये ॥
१४. तुलासङ्घाटानुवग्गा^१, सोवण्णफलकत्थता^१ । 5
वेदिका सब्बसोवण्णा, दुभतो पस्सेसु निम्मिता ॥
१५. मणिमुत्तावालुकाकिण्णा^२, निम्मितो^३ रतनामयो^३ ।
ओभासेति दिसा सब्बा, सतरसी व उग्गतो ॥
१६. तस्मि चङ्कमने धीरो, वृत्तिसवरलवखणो ।
विरोचमानो सम्बुद्धो, चङ्कमे चङ्कमी जिनो ॥ 10
१७. दिव्व मन्दारव पुप्फ, पदुम पारिछत्तक ।
चङ्कमने ओकिरन्ति, सब्बे देवा समागता ॥
१८. पस्सन्ति त देवसङ्घा, दससहस्री पमोदिता^४ ।
नमस्समाना निपतन्ति, तुट्ठहट्ठा पमोदिता ॥
१९. तावतिसा च यामा च, तुसिता चा पि देवता । 15
निम्मानरतिनो देवा, ये देवा वसवत्तिनो ।
उदग्गचित्ता सुमना, पस्सन्ति लोकनायक ॥
२०. सदेवगन्धब्बमनुस्सरवखसा,
नागा सुपण्णा अथ वा पि किन्नरा^५ ।
पस्सन्ति त लोकहितानुकम्पक,
नभे व अच्चुगतचन्दमण्डल ॥ 20
२१. आभस्सरा सुभकिण्हा, वेहप्फला अकनिट्ठा च देवता^६ ।
सुसुद्धसुक्कवत्थवसना, तिट्ठन्ति पञ्जलीकता ॥
२२. मुञ्चन्ति पुप्फ पन पञ्चवण्णिक,
मन्दारव चन्दनचुण्णमिस्सित^७ ।
भमेन्ति^८ चेलानि च अम्बरे तदा,
“अहो जिनो लोकहितानुकम्पको ॥ 25

१-१ तुलासङ्घाटानुवत्ता, सोवण्णफलकत्थका - स्या० । २ मणिमुत्तावालिका-
किण्णा - म०, मणिमुत्तावालुकाकिण्णो - स्या० । ३-३ निम्मिता रतनामया - सी० ।
४ समागता - स्या० । ५ रक्खसा - सी० । ६ स्या० पोत्थके नत्थि । ७. चन्दन-
चुण्णमिस्सक - स्या० । ८ भमेन्ति - स्या० ।

२३. “तुवं सत्था च केतू च, धजो यूपो च पाणिनं ।
परायनो पतिट्ठा^१ च, दीपो च द्विपदुत्तमो^२ ॥
- २४ “दससहस्सीलोकधातुया, देवतायो महिद्धिका ।
परिवारेत्वा नमस्सन्ति, तुट्ठहट्ठा पमोदिता ॥
- 5 २५ “देवता देवकञ्जा च, पसन्ना तुट्ठमानसा ।
पञ्चवणिक्पुप्फेहि, पूजयन्ति नरासभ ॥
२६. “पस्सन्ति त देवसङ्घा, पसन्ना तुट्ठमानसा ।
पञ्चवणिक्पुप्फेहि, पूजयन्ति नरासभ ॥
२७. “अहो अच्छरिय लोके, अब्भुत^३ लोमहसन ।
10 न मेदिसं भूतपुब्ब, अच्छेर लोमहंसनं” ॥
२८. सकसकम्हि भवने, निसीदित्वान देवता ।
हसन्ति ता^४ महाहसितं, दिस्वानच्छेरकं नभे ॥
२९. आकासट्ठा च भूमट्ठा^५, तिणपन्थनिवासिनो^६ ।
कतञ्जली नमस्सन्ति, तुट्ठहट्ठा पमोदिता ॥
- 15 ३०. ये पि दीघायुका नागा, पुञ्जवन्तो महिद्धिका ।
पमोदिता नमस्सन्ति, पूजयन्ति नरुत्तमं ॥
३१. सङ्गीतियो पवत्तेन्ति^७, अम्बरे अनिलञ्जसे ।
चम्मनद्धानि वादेन्ति, दिस्वानच्छेरकं नभे ॥
३२. सङ्घा च पणवा चेव, अथो पि डिण्डिमा^८ बहू ।
20 अन्तलिक्खस्मि वज्जन्ति^९, दिस्वानच्छेरकं नभे ॥
३३. अब्भुतो वत नो अज्ज, उप्पज्जि लोमहंसनो ।
धुवमत्थसिद्धि लभाम, खणो नो पटिपादितो^{१०} ॥
३४. बुद्धो ति तेस सुत्वान, पीति उप्पज्जि तावदे ।
बुद्धो बुद्धो ति कथयन्ता, तिट्ठन्ति पञ्जलीकता ॥

१. पतिट्ठो - सी० । २. द्विपदुत्तमो - स्या० । ३. अब्भूत - स्या० । ४. सी० पोत्थके नत्थि । ५. भूमट्ठा - सी० । ६. तिणपिट्ठनिवासिनो - सी०, तिणोसधिनिवासिनो - स्या० । ७. पवत्तन्ति - स्या० । ८. डेण्डिमा - सी०, देण्डिमा - स्या० । ९. वज्जेन्ति - सी० । १०. पटिपाटितो - स्या० ।

३५. हिङ्कारा^१ साधुकारा^१ च, उक्कुट्टि सम्पहसन^२ ।
पजा च विविधा गगने, वत्तेन्ति पञ्जलीकता ॥
- ३६ गायन्ति सेळेन्ति च वादयन्ति च,
भुजानि^३ पोथेन्ति^३ च नच्चयन्ति च ।
मुञ्चन्ति पुप्फ पन पञ्चवणिक,
मन्दारवं चन्दनचुण्णमिस्सित ॥ 5
- ३७ “यथा तुय्ह महावीर, पादेसु चक्कलक्खण ।
धजवजिरपट्टाका, वड्डुमानडकुसाचित^४ ॥
३८. “रूपे सीले समाधिम्हि, पञ्जाय च असादिसो ।
विमुत्तिया असमसमो, धम्मचक्कप्पवत्तने ॥ 10
- ३९ “दसनागबल काये, तुय्ह पाकतिक बल ।
इद्धिवलेन असमो, धम्मचक्कप्पवत्तने ॥
- ४० “एव सब्बगुणूपेत, सब्बज्झसमुपागत ।
महामुनि कारुणिक, लोकनाथ नमस्सथ ॥
४१. “अभिवादन थोमन च, वन्दन च पसंसन ।
नमस्सन च पूज च, सब्ब अरहसी तुव ॥ 15
४२. “ये केचि लोके वन्दनेय्या, वन्दन अरहन्ति ये ।
सब्बसेट्ठो महावीर, सदिसो ते न विज्जति ॥
- ४३ “सारिपुत्तो महापञ्चो, समाधिज्ज्ञानकोविदो ।
गिज्झकूटे ठितो येव, पस्सति लोकनायक ॥ 20
- ४४ “सुफुल्लं सालराज व, चन्द व गगने यथा ।
मज्झन्हिके^५ व सूरिय, ओलोकेसि नरासभ ॥
- ४५ “जलन्त दीपरुक्ख व, तरुणसुरियं व उग्गत ।
व्यामप्पभानुरज्जित, धीर^६ पस्सति लोकनायक^७ ॥
४६. “पञ्चन्न भिक्खुसतान, कतकिच्चान तादिन ।
खीणासवानं विमलान, खणेन सन्निपातयि ॥ 25

१-१ हिङ्कार साधुकार - सी०, स्या० । २ सम्पसादन - सी०, सम्पनादन - स्या० । ३-३ भुजानिप्फोदेन्ति - स्या० । ४ वड्डुमानडकुसापित - स्या० । ५ मज्झन्तिके - सी०, स्या०, रो० । ६ स्या० पोत्थके नत्थि । ७ नायक - सी० ।

B. 304

10

४८ “एथ सब्बे गमिस्साम^१, पुच्छिस्साम मय जिन ।
कङ्ख विनोदयिस्साम, पस्सित्वा लोकनायक” ॥

४९. साधू ति ते पटिस्सुत्वा, निपका सवुतिन्द्रिया ।
पत्तचीवरमादाय, तरमाना उपागमु ॥

५०. खीणासवेहि विमलेहि, दन्तेहि उत्तमे दमे ।
सारिपुत्तो महापञ्चो, इद्धिया उपसङ्कमि ॥

५१. तेहि भिक्खूहि परिवुतो, सारिपुत्तो महागणी ।
लळन्तो^३ देवो व गगने, इद्धिया उपसङ्कमि ॥

५२ उक्कासित च खिपित^४, अज्झुपेक्खिय^५ सुब्बता ।
सगारवा सप्पतिस्सा, सम्बुद्ध उपसङ्कमु ॥

५३. उपसङ्कमित्वा पस्सन्ति, सयम्भु लोकनायकं ।
नभे अच्चुगगत धीरं^६, चन्दं व गगने यथा ॥

15

५४ जलन्तं दीपरुक्खं व, विज्जु^७ व गगने यथा ।
मज्झन्हिके व सूरिय, पस्सन्ति लोकनायक ॥

५५. पञ्चभिक्खुसता सब्बे, पस्सन्ति लोकनायक ।
रहदमिव विप्पसन्न, सुफुल्ल पदुम यथा ॥

R. 5

20

५६. अज्जलि पग्गहेत्वान, तुट्ठहट्ठा पमोदिता ।
नमस्समाना निपतन्ति, सत्थुनो चक्कलक्खणे ॥

५७ सारिपुत्तो महापञ्चो, कोरण्डसमसादिसो ।
समाधिज्ज्ञानकुसलो, वन्दते^८ लोकनायकं ॥

५८. गज्जिता^९ कालमेघो व, नीलुप्पलसमसादिसो ।
इद्धिबलेन असमो, मोगल्लानो महिद्धिको ॥

25

५९. महाकस्सपो पि च^{१०} थेरो, उत्तत्तकनकसन्निभो^{११} ।
धुतगुणे अगगनिक्खित्तो, थोमितो सत्थुवणिगतो ॥

१ गमिस्साम - सी० । २ समागन्त्वा - सी० । ३ जलन्तो - सी०,
लिळन्तो - स्या० । ४ खिपितञ्च - स्या० । ५ अज्झुपेक्खित्वा - सी० । अज्झु-
पेक्खित्वा - स्या० । ६ वीर - स्या० । ७ विज्जु - सी०, विज्जु - स्या० । ८ वन्दति
- सी०, स्या० । ९ गज्जितो - स्या० । १० स्या० पोत्थके नत्थि । ११ उगगत-
कनक० - स्या० ।

६०. दिव्यचक्रवून यो अग्गो, अनुद्वो महागणी ।
जातिसेट्ठो भगवतो, अविदूरे व तिट्ठति ॥
- ६१ आपत्तिअनापत्तिया, सतेकिच्छाय कोविदो ।
विनये अग्गनिक्खित्तो, उपालि सत्थुवण्णितो ॥
- ६२ सुखुमनिपुणत्थपटिविद्वो, कथिकान पवरो गणी ।
इसि मन्तानिया पुत्तो, पुण्णो नामा ति विस्सुतो ॥
६३. एतेसं चित्तमञ्जाय, ओपम्मकुसलो मुनि ।
कङ्खच्छेदो महावीरो, कथेसि अत्तनो गुणं ॥
६४. “चत्तारो ते असङ्खेय्या, कोटि येसं न नायति^१ ।
सत्तकायो च आकासो, चक्कवाळा चनन्तका ।
बुद्धजाणं अप्पमेय्य, न सक्का एते विजानितु ॥
- ६५ “किमेत अच्छरिय लोके, य मे इद्विविकुब्बनं ।
अञ्जे बहू अच्छरिया, अब्भुता लोमहंसना ॥
६६. “यदाहं तुसिते काये, सन्तुसितो नामह तदा ।
दससहस्सी समागम्म, याचन्ति पञ्जली^२ ममं ॥
- ६७ ‘कालो^३ खो ते^३ महावीर, उ’पज्ज मातुकुच्छिय ।
सदेवकं तारयन्तो, बुज्झस्सु अमतं पद’ ॥
६८. “तुसिता काया चवित्वान, यदा ओक्कमि^४ कुच्छिय ।
दससहस्सीलोकधातु, कम्पित्थ^५ धरणी तदा ॥
- ६९ “यदाह मातुकुच्छित्तो, सम्पजानो व निक्खमि ।
साधुकार पवत्तेन्ति, दससहस्सी पकम्पथ ॥
- ७० “ओक्कन्ति^६ मे समो नत्थि, जातितो अभिनिक्खमे ।
सम्बोधिय अह सेट्ठो, धम्मचक्कप्पवत्तने ॥
- ७१ “अहो अच्छरिय लोके, बुद्धान गुणमहन्तता ।
दससहस्सीलोकधातु, छप्पकार पकम्पथ ।
ओभासो च महा आसि, अच्छेर लोमहंसनं” ॥

१ जायति - सी० । २ अञ्जली - स्या० । ३-३ कालो देव - सी०, कालोय ते - स्या० । ४ ओक्कमि - सी० । ५ कम्पति - स्या० । ६ ओक्कन्ति - सी०, स्या० ।

७२. भगवा ताम्ह' समय, लोकजंढो नरासभो ।
सदेवक दस्सयन्तो, इद्धिया चङ्कमी जिनो ॥
- ७३ चङ्कमे चङ्कमन्तो व, कथेसि लोकनायको ।
अन्तरा न निवत्तेति, चतुहत्थे चङ्कमे यथा^२ ॥
- R 6 5 ७४. सारिपुत्तो महापज्जो, समाधिज्ज्ञानकोविदो ।
पज्जाय पारमिप्पत्तो^१, पुच्छति लोकनायक ॥
- ७५ "कीदिसो ते महावीर, अभिनीहारो नरुत्तम^३ ।
कम्हि^४ काले तया धीर, पत्थिता बोधिमुत्तमा ॥
- B. 306 ७५ "दान सील च नेक्खम्म, पज्जाविरिय^५ च कीदिस ।
10 खन्तिसच्चमधिट्ठान, मेत्तुपेक्खा च कीदिसा ॥
- ७७ "दस पारमी तया^६ धीर^७, कीदिसी^८ लोकनायक ।
कथ उपपारमी पुण्णा, परमत्थपारमी कथ^९ * ॥
- ७८ तस्स पुट्ठो वियाकासि, करवीकमधुरगिरो^९ ।
निब्बापयन्तो हृदय, हासयन्तो सदेवक ॥
- 15 ७९ अतीतबुद्धान जिनान देसित,
निकीलित बुद्धपरम्परागत ।
पुब्बेनिवासानुगताय बुद्धिया,
पकासयी लोकहित सदेवके ॥
- ८० "पीतिपामोज्जजननं, सोकसल्लविनोदन ।
20 सब्बसम्पत्तिपटिलाभ, चित्तीकत्वा^{१०} सुणोथ^{११} मे ॥
८१. "मदनिम्मदनं सोकनुदं, संसारपरिमोचनं^{१२} ।
सब्बदुक्खक्खयं मग्ग, सक्कच्चं पटिपज्जथा^{१३} ति ॥
- रतनचङ्कमनकण्ड^{१३} निट्ठितं^{१३} ।

१ च तम्हि — सी०, स्या० । २ तदा — सी० । ३ पारप्पत्तो पि — सी० ।
४ नरासभ — सी० । ५ किम्हि — स्या० । ६ पज्जाविरिय — सी०, स्या० । ७-७ महा-
वीर — स्या० । ८ कीदिसा — सी०, स्या० । * 'अतिकम्म अधिट्ठाय पे० केवल
परिपूरया' ति इमा द्वे गाथायो स्या० पोत्थके अधिका दिस्सन्ति । ९ करवीरमधुरगिरो
— सी० । १० चित्त कत्वा — स्या० । ११ सुणोथ — सी० । १२ संसारमोचन — सी० ।
१३-१३ रतनचङ्कमनकण्डो निट्ठितो — म० ।

२ सुमेधपत्थनाकथा

- १ कप्पे च सतमहस्से. चतुरो च अमद्भिषे ।
अमर नाम नगर, दस्सनेय्य मनोरम ॥
२. दसहि सद्देहि अविवित्त, अन्नपानममायुत ।
हत्थिसद् अस्समद्, भेरिसङ्खरथानि च ।
खादथ पिवथ चेव, अन्नपानेन घोसित ॥ 5
- ३ नगर सब्बङ्गसम्पन्न, सब्बकम्ममुपागत ।
सत्तरतनसम्पन्न, नानाजनसमाकुल ।
समिद्ध देवनगर व, आवास पुञ्जकम्मिन ॥
- ४ नगरे अमरवतिया, सुमेधो नाम ब्राह्मणो ।
अनेककोटिसन्निचयो, पहूनधनधञ्जवा ॥ 10
५. अज्झायको^१ मन्तधरो, तिण्ण वेदान पाग्गू ।
लक्खणे इतिहासे च, सधम्म^२ पारमि गतो ॥ B 307,
R 7
- ६ रहोगतो निसीदित्वा, एव चिन्तेसह तदा ।
“दुक्खो पुनब्भवो नाम, सरीरस्स च^३ भेदन^३ ॥
- ७ “जातिधम्मो जराधम्मो, व्याधिधम्मो सह^४ तदा ।
अजर अमत्^५ खेमं, परियेसिस्सामि निव्वुत्ति ॥ 15
- ८ “यन्नूनिम पूतिकाय, नानाकुणपपूरित ।
छड्डयित्वान गच्छेय्य, अनपेक्खो^६ अनत्थिको ॥
९. “अत्थि हेहिति सो मग्गो, न सो सक्का न हेतुये ।
परियेसिस्सामि त मग्ग, भवतो परिमुत्तिया ॥ 20
- १० “यथा पि दुक्खे विज्जन्ते, सुख नाम पि विज्जति ।
एव भवे विज्जमाने, विभवो पि^७ इच्छित्तब्बको ॥
- ११ “यथा पि उण्हे विज्जन्ते, अपर विज्जति सीतलं ।
एव तिविधग्गि विज्जन्ते, निव्वान इच्छित्तब्बकं ॥
- १२ “यथा पि पापे विज्जन्ते, कल्याणमपि विज्जति ।
एवमेव जाति विज्जन्ते, अजातिपिच्छित्तब्बकं ॥ 25

१ अज्झायिको - स्या० । २ सद्धग्गे - स्या० । ३-३ पभेदन - स्या० ।
४ चह - सी०, स्या०, रो० । ५ अमर - सी०, स्या०, रो० । ६ अनपेक्खो - सी० ।
७ स्या० पोत्थके नत्थि ।

- १३ “यथा गूथगतो पुरिसो, तळाकं दिस्वान पूरितं ।
न गवेसति तं तळाक, न दोसो तळाकस्स सो ॥
- १४ “एवं किलेसमलधोव^१, विज्जन्ते अमतन्तळे^२ ।
न गवेसति तं^३ तळाकं, न दोसो अमतन्तळे ॥
- 5 १५ “यथा अरीहि परिरुद्धो, विज्जन्ते गमनम्पथे^४ ।
न पलायति सो पुरिसो, न दोसो अञ्जसस्स सो ॥
१६. “एवं किलेसपरिरुद्धो, विज्जमाने सिवे पथे ।
न गवेसति त मग्ग, न दोसो सिवमञ्जसे ॥
- १७ “यथा पि^५ व्याधितो पुरिसो, विज्जमाने तिकिच्छके ।
न तिकिच्छापेति त व्याधि, न दोसो सो तिकिच्छके ॥
- 10 B. 308 १८ “एव किलेसव्याधीहि, दुक्खितो परिपीळितो ।
न गवेसति त आचरिय, न दोसो सो विनायके ॥
- १९ “यथा पि कुणप पुरिसो, कण्ठे बन्ध^६ जिगुच्छिय^७ ।
मोचयित्वान गच्छेय्य, सुखी सेरी सयवसी ॥
- 15 २० “तथेविम पूतिकाय, नानाकुणपसञ्चय ।
छड्डयित्वान गच्छेय्य, अनपेक्खो अनत्थिको ॥
- २१ “यथा उच्चारट्टानम्हि^८, करीस नरनारियो ।
छड्डयित्वान गच्छन्ति, अनपेक्खा अनत्थिका ॥
- २२ “एवमेवाह इमं काय, नानाकुणपपूरितं ।
छड्डयित्वान गच्छिस्सं, वच्चं कत्वा यथा कुटि ॥
- 20 २३ “यथा पि जज्जरं नावं, पलुग्ग^९ उदगाहिनि^{१०} ।
सामी छड्डेत्वा गच्छन्ति, अनपेक्खा अनत्थिका ॥
- R. 8 २४. “एवमेवाह इम कायं, नवच्छिद्द धुवस्सवं ।
छड्डयित्वान गच्छिस्स, जिण्णनावं व सामिका ॥
- 25 २५. “यथा पि पुरिसो चोरेहि, गच्छन्तो भण्डमादिय ।
भण्डच्छेदमयं दिस्वा, छड्डयित्वान गच्छति ॥

१. किलेसमलधोवे - सी०, रो०, ० धोवन - स्या० । २. अमतन्तले - रो० । ३. स्या०
पोत्थके नत्थि । ४. गमने पथे - रो० । ५. स्या० पोत्थके नत्थि । ६. बद्ध - सी०, रो० ।
७. जिगुच्छिय - रो० । ८. उस्सासठानम्हि - स्या० । ९. पलुत्त - स्या० । १०. उदक-
गाहिनि - सी०, स्या० ।

२६. “एवमेव अयं कायो, महाचोरममो विय ।
पहायिमं गमिस्सामि, कुसलच्छेदना भया” ॥
२७. एवाह चिन्तयित्वान, नेककोटिसत धन ।
नाथानाथान दत्त्वान, हिमवन्तमुपागमि ॥
२८. हिमवन्तस्साविदूरे, धम्मिको नाम पव्वतो । 5
अस्समो सुकतो मय्ह, पण्णसाला सुमापिता ॥
२९. चङ्कम तत्थ मापेसि, पञ्चदोसविवज्जित ।
अट्ठगुणसमूपेत, अभिञ्जावलमाहरि ॥
३०. साटकं पजहि तत्थ, नवदोसमुपागत । 10
वाकचीर निवासेसि, द्वादसगुणमुपागतं ॥
३१. अट्ठदोससमाकिण्णं, पजहि पण्णसालक । B 309
उपागमि रुक्खमूलं, गुणे दसहुपागत ॥
३२. वापितं रोपितं धञ्जं, पजहि निरवसेसतो ।
अनेकगुणसम्पन्नं, पवत्तफलमादियि ॥
३३. तत्थप्पधानं^२ पदहि, निसज्जट्ठानचङ्कमे । 15
अब्भन्तरम्हि सत्ताहे, अभिञ्जावलपापुणि ॥
३४. एवं मे सिद्धिप्पत्तस्स, वसीभूतस्स सासने ।
दीपङ्करो नाम जिनो, उप्पज्जि लोकनायको ॥
३५. उप्पज्जन्ते च जायन्ते, बुज्जन्ते धम्मदेसने ।
चतुरो निमित्ते नाद्दसं, ज्ञानरतिसमप्पितो ॥ 20
३६. पच्चन्तदेसविसये, निमन्तेत्वा तथागतं ।
तस्स आगमनं मग्गं, सोधेन्ति तुट्ठमानसा ॥
३७. अहं तेन समयेन, निक्खमित्वा सकस्समा ।
धुनन्तो वाकचीरानि, गच्छामि अम्बरे तदा ॥
३८. वेदजातं जनं दिस्वा, तुट्ठहट्ठ पमोदित । 25
ओरोहित्वान गगना, भनुस्से पुच्छि तावदे ॥
३९. “तुट्ठहट्ठो पमुदितो, वेदजातो महाजनो ।
कस्स सोधीयति मग्गो, अञ्जसं वट्ठमायनं” ॥

- ४० ते मे पुट्टा वियाकंसु, “बुद्धो लोके अनुत्तरो ।
दीपङ्करो नाम जिनो, उप्पज्जि लोकनायको ।
तस्स सोधीयति^१ मग्गो, अञ्जस वटुमायन” ॥
- ४१ बुद्धो ति वचन^२ सुत्वान, पीति उप्पज्जि तावदे ।
बुद्धो बुद्धो ति कथयन्तो, सोमनस्स पवेदथि ॥
- ४२ तत्थ ठत्वा विचिन्तेसि, तुट्ठो सविग्गमानसो ।
“इध बीजानि रोपिस्स, खणो^३ वे मा उपच्चगा ॥
- ४३ “यदि बुद्धस्स सोधेथ, एकोकास ददाथ मे ।
अहं पि सोधयिस्सामि, अञ्जस वटुमायन” ॥
- ४४ अदसु ते ममोकास^४, सोधेतु अञ्जस तदा ।
बुद्धो बुद्धो ति चिन्तेन्तो, मग्ग सोधेमह तदा ॥
- ४५ अनिट्ठिते ममोकासे, दीपङ्करो महामुनि ।
चतूहि सतसहस्सेहि, छळभिञ्जेहि तादिहि ।
खीणासवेहि विमलेहि, पटिपज्जि अञ्जस जिनो ॥
- ४६ पच्चुग्गमना वत्तन्ति, वज्जन्ति भेरियो बहू ।
आमोदिता नरमरू, साधुकार पवत्तयु ॥
- ४७ देवा मनुस्से पस्सन्ति, मनुस्सा पि^५ च^६ देवता ।
उभो पि ते पञ्जलिका, अनुयन्ति तथागत ॥
- ४८ देवा दिब्बेहि तुरियेहि, मनुस्सा मानुसेहि^७ च ।
उभो पि ते वज्जयन्ता, अनुयन्ति तथागत ॥
- ४९ दिब्ब मन्दारव पुप्फ, पदुम पारिच्छत्तक ।
दिसोदिस ओकिरन्ति, आकासनभगता^८ मरू ॥
- ५० दिब्ब^९ चन्दनचुण्ण च, वरगन्ध च केवल ।
दिसोदिस ओकिरन्ति, आकासनभगता मरू^{१०} ॥
- ५१ चम्पक सरल^{११} नीप, नागपुन्नागकेतक ।
दिसोदिस उक्खिपन्ति^{१२}, भूमितलगता नरा ॥

१ साविधते - स्या० । २ मम - सी०, स्या०, रो० । ३ खणे - रो० ।
४ ममोकासे - स्या० । ५-५. पस्सन्ति - स्या० । ६ मा सुक्केहि - सी०, स्या०, रो० ।
७ आकासे नभगा - स्या० । ८-८. रो० पोत्थके नत्थि । ९ सलल - सी०, सलळ -
स्या०, सळल - रो० । १०. ओकिरन्ति - स्या० ।

- ५० केमे मुञ्चित्वाह तत्थ, वाक्कीर च चम्मक ।
कलले पत्थगित्वान, अवकुज्जो निपज्जह ॥
- ५३ “अक्कमित्वान म बुद्धो, मह सिस्सेहि गच्छतु ।
मा न कलले^१ अक्कमित्थ^२, हिताय मे भविस्सति” ॥
- ५४ पथविय निपन्नस्स, एव मे आसि चेतसो ।
“इच्छमानो अह अज्ज, किलेसे ज्ञापये मम ॥
- ५५ “कि मे अज्जातवेसेन, धम्म सच्छिकतेनिध ।
सव्वज्जुत पापुणित्वा, बुद्धो^३ हेस्स^३ सदेवके ॥
- ५६ “कि मे एकेन तिण्णेन, पुरिसेन थामदस्सिना ।
सव्वज्जुत पापुणित्वा, सन्तारेस्स सदेवक^४ ॥
- ५७ “इमिना मे अधिकारेन, कतेन पुरिसुत्तमे ।
सव्वज्जुत पापुणित्वा^५, तारेमि जनत बहु ॥
- ५८ “ससारसोत छिन्दित्वा, विद्धसेत्वा तयो भवे ।
धम्मनाव समास्यह, सन्तारेस्स सदेवक^६” ॥
- ५९ मनुस्सत्तं^७ लिङ्गसम्पत्ति, हेतु मत्थारदस्सन ।
पव्वज्जा गुणसम्पत्ति, अधिकारो च छन्दता ।
अदुधम्मसमोधाना, अभिनीहारो समिज्झति^८ ॥
६०. दीपङ्करो लोकविदू, आहुतीन पटिग्गहो ।
उस्सीसके मं ठत्वान, इद वचनमब्रवि ॥
- ६१ “पस्सथ इम तापस, जटिल उग्गतापन ।
अपग्गिमेय्यितो कप्पे, बुद्धो लोके भविस्सति ॥
- ६२ “अहु^९ कपिलवह्या रम्मा, निक्खमित्वा तथागतो ।
पधान पदहित्वान, कत्वा दुक्करकारिक^{१०} ॥
- ६३ “अजपालख्खमूलस्मि, निसीदित्वा तथागतो ।
तत्थ पायासं^{११} पग्गय्ह^{१२}, नेरज्जरम्पेहिति ॥
- ६४ “नेरज्जराय तीरम्हि, पायास अद^{१३} सो जिनो ।
पटियत्तवरमग्गेन, बोधिमूलमुपेहिति^{१४} ॥

१ कलल - स्या० । २ अक्कमित्थो - सी०, रो० । ३-३ सुत्तो मोचे - स्या० ।
४ सदेवके - सी०, स्या०, रो० । ५ पापुणामि - स्या०, रो० । ६ सदेवके - स्या०, रो० ।
७-७ स्या० पोत्थके नत्थि । ८ अथ - सी०, रो० । ९ ० कारिय - रो० । १०-१०. पाय-
समग्गय्ह - सी०, रो० । ११ अदा - सी०, आदा - रो०, अदि - स्या० । १२ बोधिमूलम्हि
एहिति - स्या०, रो० ।

अस्सत्थरुक्खमूलम्हि, बुज्झिस्सति महायसो ॥

६६. “इमस्स जनिका माता, माया नाम भविस्सति ।
पिता सुद्धोदनो नाम, अयं हेस्सति गोतमो ॥

5 ६७. “अनासवा वीतरागा^१, सन्तचित्ता समाहिता ।
कोलितो उपतिस्सो च, अग्गा हेस्सन्ति सावका ।
आनन्दो नामुपट्ठाको, उपट्ठिस्सतिमं^३ जिनं ॥

६८ “खेमा उप्पलवण्णा च, अग्गा हेस्सन्ति साविका ।
अनासवा वीतरागा, सन्तचित्ता समाहिता ।
10 बोधि तस्स भगवतो, अस्सत्थो ति पवुच्चति ॥

B 312

६९. “चित्तो च हत्थाळवको^४, अग्गा हेस्सन्तुपट्ठाका ।
उत्तरा नन्दमाता च, अग्गा हेस्सन्तुपट्ठाका” ॥

७० इदं सुत्वान वचनं, असमस्स महेसिनो ।
आमोदिता नरमरु, बुद्धबीज^५ किर^६ अयं ॥

15 ७१ उक्कुट्टिसद्दा^७ वत्तन्ति^८, अप्पोटेन्ति^९ हसन्ति च ।
कतञ्जली नमस्सन्ति, दससहस्सी सदेवका ॥

७२ “यदिमस्स लोकनाथस्स, विरज्झिस्साम सासन ।
अनागतम्हि अद्धाने, हेस्साम सम्मुखा इम ॥

७३ “यथा मनुस्सा नदि तरन्ता, पटितित्थं विरज्झिय ।
20 हेट्ठातित्थे^९ गहेत्वान, उत्तरन्ति महानदि ॥

७४ “एवमेव मय सब्बे, यदि मुञ्चामिम जिन ।
अनागतम्हि अद्धाने, हेस्साम सम्मुखा इम” ॥

७५. दीपङ्करो लोकविदू, आहुतीन पटिग्गहो ।
मम कम्म पकित्तेत्वा, दक्खिण पादमुद्धरि^९ ॥

25 ७६. ये तत्थासु जिनपुत्ता, पदक्खिणमकसु^{१०} म ।
देवा मनुस्सा असुरा च^{११}, अभिवादेत्वान पक्कमु ॥

१ नरुत्तरो - सी०, अनुत्तर - स्या० । २ वीतमला - सी०, रो० । ३ उपट्ठिस्सति त - सी०, रो० । ४ हत्थाळवको - सी० । ५-५ बुद्धबीजङ्कुरो - सी०, स्या०, रो० । ६-६ उक्कुट्टिसद्दा वत्तेन्ति - सी० । ७. अप्पोटेन्ति - सी०, रो० । ८ हेट्ठातित्थ - स्या० । ९ पदमुद्धरि - सी०, रो० । १० सब्बे पदक्खिणमकसु - स्या०, रो० । ११ यक्खा - स्या० ।

- ७७ दस्सनं मे अतिक्कन्ते, ससङ्गे लोकनायके ।
सयना बुट्ठहित्वान, पल्लङ्क आभुजि तदा ॥
- ७८ सुखेन सुखितो होमि, पामोज्जेन पमोदितो ।
पीतिया च अभिस्सन्नो^१, पल्लङ्क आभुजि तदा ॥
- ७९ पल्लङ्केन निसीदित्वा, एव चिन्तेसह तदा ।
“वसीभूतो अहं ज्ञाने, अभिञ्जामु” पारमीगतो^२ ॥
८०. “सहस्सियम्हि लोकम्हि, इसयो नत्थि मे समा ।
असमो^३ इद्धिधम्मेषु, अलभि ईदिस सुख ॥
८१. “पल्लङ्काभुजने” मय्ह, दससहस्साधिवासिनो ।
महानाद पवत्तेसु, ‘धुव बुद्धो भविस्सति ॥
- ८२ ‘या पुब्बे बोधिसत्तान, पल्लङ्कवरमाभुजे ।
निमित्तानि पदिस्सन्ति, तानि अज्ज पदिस्सरे ॥
८३. ‘सीतं व्यपगतं होति, उण्हं च उपसम्मति ।
तानि अज्ज पदिस्सन्ति, धुवं बुद्धो भविस्ससि ॥
- ८४ ‘दससहस्सी लोकधातू, निस्सदा होन्ति^४ निराकुला ।
तानि अज्ज पदिस्सन्ति, धुव बुद्धो भविस्ससि ॥
८५. ‘महावाता न वायन्ति, न सन्दन्ति सवन्तियो ।
तानि अज्ज पदिस्सन्ति, धुव बुद्धो भविस्ससि ॥
८६. ‘थलजा दकजा^५ पुप्फा, सव्वे पुप्फन्ति तावदे ।
तेपज्ज पुप्फिता सव्वे, धुव बुद्धो भविस्ससि ॥
- ८७ ‘लता वा यदि वा रुक्खा, फलभारा^६ होन्ति^७ तावदे ।
तेपज्ज फलिता सव्वे, धुव बुद्धो भविस्ससि ॥
- ८८ ‘आकासट्ठा च भूमट्ठा, रतना जोतन्ति तावदे ।
तेपज्ज रतना जोतन्ति, धुव बुद्धो भविस्ससि ॥
- ८९ ‘मानुस्सका^८ च दिब्बा च, तुरिया वज्जन्ति तावदे ।
तेपज्जुभो अभिरवन्ति, धुव बुद्धो भविस्ससि ॥

- ते पि अज्ज पवस्सन्ति^३, धुव बुद्धो भविस्ससि ॥
- ६१ 'महासमुदो आभुजति, दससहस्सी पक्कमपति ।
तेपज्जुभो अभिरवन्ति, धुव बुद्धो भविस्ससि ॥
- 5 ६२ 'निरये' पि दससहस्से^३, अग्गी निव्वन्ति तावदे ।
तेपज्ज निव्वुता अग्गी, धुव बुद्धो भविस्ससि ॥
- ६३ 'विमलो होति सूरियो, सब्वा^४ दिस्सन्ति तारका ।
ते पि अज्ज पदिस्सन्ति, धुव बुद्धो भविस्ससि ॥
- ६४ 'अनोवुट्ठेन^५ उदकं, महिया^६ उव्विज्जि तावदे ।
10 तम्पज्जुव्विज्जते महिया, धुव बुद्धो भविस्ससि ॥
- B 314 ६५ 'तारागणा विरोचन्ति, नक्खत्ता गगनमण्डले ।
विसाखा चन्दिमा युत्ता, धुव बुद्धो भविस्ससि ॥
- ६६ 'विलासया दरीसया, निवखमन्ति सकासया ।
तेपज्ज आसया छुद्धा, धुव बुद्धो भविस्ससि ॥
- 15 ६७ 'न होन्ति^७ अरती^७ सत्तान, सन्तुट्ठा होन्ति तावदे ।
तेपज्ज सब्बे सन्तुट्ठा, धुव बुद्धो भविस्ससि ॥
- ६८ 'रोगा तदुपसम्मन्ति^८, जिघच्छा च विनस्सति ।
R 12 तानि अज्ज^९ पदिस्सन्ति, धुव बुद्धो भविस्ससि ॥
- ६९ 'रागो तदा तनु होति, दोसो मोहो विनस्सति ।
20 तेपज्ज विगता सब्बे, धुव बुद्धो भविस्ससि ॥
१००. 'भय तदा न भवति, अज्जपेत पदिस्सति ।
तेन लिङ्गेन जानाम, धुव बुद्धो भविस्ससि ॥
- १०१ 'रजोनुद्धसति उद्धं, अज्जपेत पदिस्सति ।
तेन लिङ्गेन जानाम, धुव बुद्धो भविस्ससि ॥
- 25 १०२ 'अनिट्ठगन्धो पक्कमति, दिव्वगन्धो पवायति ।
सोपज्ज वायति गन्धो, धुवं बुद्धो भविस्ससि ॥

१ विचित्तपुप्फा - सी०, स्या०, रो० । २ पदिस्सन्ति - सी०, स्या०, रो० ।
३-३ निरयेषु दससहस्सी - सी०, निरये दससहस्सा - स्या०, निरये पि दससहस्सी -
रो० । ४ सब्बे - सी० । ५ अनोवुट्ठेन - स्या०, ० वुट्ठेन - रो० । ६ महीया - रो० ।
७-७ होति अरति - सी०, स्या०, रो० । ८ तनूपसम्मन्ति - स्या० । ९ पज्ज - स्या० ।

- १०३ 'सर्व्वे देवा पदिस्सन्ति, ठपयित्वा अर्रापना ।
तेपज्ज सर्व्वे दिस्सन्ति, धुवं बुद्धो भविस्ससि ॥
- १०४ 'यावता निग्गया नाम, सर्व्वे दिस्सन्ति तावदे ।
तेपज्ज सर्व्वे दिस्सन्ति, धुव बुद्धो भविस्ससि ॥
- १०५ 'कुट्टा' कवाटा सेला च, न होन्तावरणा तदा । 5
आकासभूता तेपज्ज, धुव बुद्धो भविस्ससि ॥
- १०६ 'चुती च उपपत्ति च, खणे तस्मि न विज्जति ।
तानि पज्ज' पदिस्सन्ति, धुव बुद्धो भविस्ससि ॥
- १०७ 'दब्बह पग्गण्ह' वीग्गिय', मा निवत्त' अभिक्कम ।
मयम्पेत विजानाम', धुवं बुद्धो भविस्ससि' ॥ 10
- १०८ बुद्धस्म वचन सुत्वा, दमसहस्मीन चूभय ।
तुट्ठहट्ठो पमोदितो. एव चित्तेमह' तदा ॥
- १०९ "अट्ठेज्जवचना बुद्धा, अमोघवचना जिना ।
वितथ नत्थि बुद्धान, धुव बुद्धो भवामह ॥
- ११० "यथा खित्त नभे लेड्डु', धुव पतति भूमिय । 15
तथेव बुद्धसेट्ठान, वचन धुवसस्सत ।
वितथ नत्थि बुद्धान, धुव बुद्धो भवामह ॥
- १११ "यथापि सब्वसत्तान, मरण धुवसस्सत ।
तथेव बुद्धसेट्ठान, वचन धुवसस्सत ।
वितथ नत्थि बुद्धान, धुव बुद्धो भवामह ॥ 20
- ११२ "यथा रत्तिक्खये पत्ते, सुरियुग्गमन' धुव ।
तथेव बुद्धसेट्ठान, वचन धुवसस्सत ।
वितथ नत्थि बुद्धान, धुव बुद्धो भवामह ॥
११३. "यथा निक्खन्तसयनस्स, सीहस्स नदन धुव ।
तथेव बुद्धसेट्ठान, वचन धुवसस्सत । 25
वितथ नत्थि बुद्धान, धुव बुद्धो भवामह ॥

१ ठपेत्वा च - स्या० । २ कुट्टा - म०; कुटा - स्या० । ३ अज्ज - सी०, स्या० ।
४-४ पग्गय्ह विरिय - स्या०, ० विरिय - सी०, रो० । ५ निवत्ति - सी० । ६ पजा-
नाम - सी० । ७ चित्तेसिह - स्या० । ८ लेण्ड - स्या० । ९ सुरियस्सुग्गमन - सी०, रो० ।

तथेव बुद्धसेट्ठानं, वचनं धुवसस्सतं ।
वितथं नत्थि बुद्धानं, धुव बुद्धो भवामहं ॥

११५ “हन्द बुद्धकरे धम्मे, विचिनामि इतो चितो ।
उद्ध अधो दस दिसा, यावता धम्मधातुया” ॥

११६ विचिनन्तो तदा दक्खि, पठम दानपारमि ।
पुब्बकेहि महेसीहि, अनुचिण्ण महापथ ॥

११७ “इम त्व पठम ताव, दब्बह कत्वा समादिय ।
दानपारमित गच्छ, यदि बोधि पत्तुमिच्छसि ॥

११८ “यथा पि कुम्भो सम्पुण्णो, यस्स कस्सचि अधो कतो ।
वमने वुदक निस्सेसं, न तत्थ परिरक्खति ॥

B, 316

११९ “तथेव याचके दिस्वा, हीनमुक्कट्टमज्झिमे ।
ददाहि दान निस्सेस, कुम्भो विय अधो कतो ॥

१२० “न हेते एत्तकायेव, बुद्धधम्मा भविस्सरे ।
अञ्जे पि विचिनिस्सामि, ये धम्मा बोधिपाचना” ॥

१२१ विचिनन्तो तदा दक्खि, दुतिय सीलपारमि ।
पुब्बकेहि महेसीहि, आसेवितनिसेवित ॥

१२२ “इम त्व दुतिय ताव, दब्बह कत्वा समादिय ।
सीलपारमित गच्छ, यदि बोधि पत्तुमिच्छसि ॥

१२३ “यथा पि चमरी^१ वाल, किस्मिञ्चि^२ पटिलगित^३ ।
उपेति मरण तत्थ, न विकोपेति वालधि ॥

१२४ “तथेव त्व^३ चतूसु भूमीसु, सीलानि परिपूरय ।
परिरक्ख सब्बदा सीलं, चमरी विय वालधि ॥

१२५ “न हेते एत्तकायेव, बुद्धधम्मा भविस्सरे ।
अञ्जे पि विचिनिस्सामि, ये धम्मा बोधिपाचना” ॥

१२६. विचिनन्तो तदा दक्खि, ततिय नेक्खम्मपारमि ।
पुब्बकेहि महेसीहि, आसेवितनिसेवितं ॥

१ चामरी - स्या० । २-२ किस्मिचि पटिलगित - सी०, किस्मिचि पटिविलगित
- रो० । ३ स्या०, रो० पोत्थकेसु नत्थि ।

- १२७ “इमं त्वं ततियं ताव, दब्धं कत्वा समादिय ।
नेक्खम्मपारमितं गच्छ, यदि बोधिं पत्तुमिच्छसि ॥
१२८. “यथा अन्दुघरे^१ पुग्सो, चिग्वुत्थो दुखद्वितो^२ ।
न तत्थ गग जनेसि^३, मुत्तियेव गवेसति ॥
- १२९ “तथेव त्वं सब्बभवे, पस्म अन्दुघरे विय ।
नेक्खम्माभिमुखो होहि, भवतो परिमुत्तिया ॥ 5
१३०. “न हेते एत्तकायेव, बुद्धधम्मा भविस्सरे ।
अञ्जे पि विचिनिस्सामि, ये धम्मा बोधिपाचना” ॥
- १३१ विचिनन्तो तदा दक्खि, चतुत्थ पञ्जापारमि ।
पुब्बकेहि महेसीहि, आसेवितनिसेवित ॥ 10
- १३२ “इमं त्वं चतुत्थ ताव, दब्धं कत्वा समादिय ।
पञ्जापारमितं गच्छ, यदि बोधिं पत्तुमिच्छसि ॥
- १३३ “यथा पि भिक्खु भिक्खन्तो, हीनमुक्कट्टमज्झिमे ।
कुलानि न विवज्जेन्तो^४, एव लभति यापनं ॥
- १३४ “तथेव त्वं सब्बकाल, परिपुच्छं^५ बुधं जन ।
पञ्जापारमितं गन्त्वा, सम्बोधिं पापुणिस्ससि ॥ 15
- १३५ “न हेते एत्तकायेव, बुद्धधम्मा भविस्सरे ।
अञ्जे पि विचिनिस्सामि, ये धम्मा बोधिपाचना” ॥
१३६. विचिनन्तो^६ तदा दक्खि, पञ्चम विरियपारमि ।
पुब्बकेहि महेसीहि, आसेवितनिसेवित” ॥ 20
- १३७ “इमं त्वं पञ्चमं ताव, दब्धं कत्वा समादिय ।
विरियपारमितं गच्छ, यदि बोधिं पत्तुमिच्छसि ॥
- १३८ “यथा पि सीहो मिगराजा, निसज्जट्टानचङ्कमे ।
अलीनविरियो होति, पग्गहितमनो सदा ॥
१३९. “तथेव त्वं सब्बभवे, पग्गण्ह विरियं दब्धं ।
विरियपारमितं गन्त्वा, सम्बोधिं पापुणिस्ससि ॥ 25

१ नेक्खम्मपारमि — सी०, रो० । २ अन्दुघरे — स्या० । ३ दुखद्वितो — सी०, दुखद्वितो — स्या०, दुक्खद्वितो — १० । ४ अभिजनेति — सी०, स्या०, रो० । ५ विवज्जेन्तो — स्या० । ६ परिपुच्छन्तो — स्या० । ७-७ अ गाथा सी० पोत्थके न दिस्सति ।
८ त्वं पि — सी०, रो० ।

- १४० “न हेते एत्तकायेव, बुद्धधम्मा भविस्सरे ।
अञ्जे पि विचिनिस्सामि, ये धम्मा बोधिपाचना” ॥
- १४१ विचिनन्तो तदा दक्खि, छट्ठम खन्तिपारमि ।
पुब्बकेहि महेसीहि, आसेवितनिसेवितं ॥
- 5 १४२ “इम त्व छट्ठम ताव, दब्बह कत्वा समादिय ।
तत्थ अद्वेज्जमानसो^१, सम्बोधि पापुणिस्ससि ॥
- १४३ “यथा पि पथवी नाम, सुचि पि असुचि पि च ।
सब्ब सद्दति निक्खेप, न करोति पटिघ^२ तथा^३ ॥
- १४४ “तथेव त्व पि सब्बेसं, सम्मानावमानक्खमो ।
10 खन्तिपारमितं गन्त्वा, सम्बोधि पापुणिस्ससि ॥
- १४५ “न हेते एत्तकायेव, बुद्धधम्मा भविस्सरे ।
अञ्जे पि विचिनिस्सामि, ये धम्मा बोधिपाचना” ॥
- B 318 १४६ विचिनन्तो तदा दक्खि, सत्तम सच्चपारमि ।
पुब्बकेहि महेसीहि, आसेवितनिसेवितं ॥
- 15 १४७ “इमं त्व सत्तमं ताव, दब्बह कत्वा समादिय ।
तत्थ अद्वेज्जवचनो, सम्बोधि पापुणिस्ससि ॥
- १४८ “यथा पि ओसधी नाम, तुलाभूता सदेवके ।
समये उतुवस्से वा, न वोक्कमति वीथितो ॥
- १४९ “तथेव त्व पि सच्चसे, मा^४ वोक्कम हि^५ वीथितो ।
20 सच्चपारमित गन्त्वा, सम्बोधि पापुणिस्ससि ॥
- १५० “न हेते एत्तकायेव, बुद्धधम्मा भविस्सरे ।
अञ्जे पि विचिनिस्सामि, ये धम्मा बोधिपाचना” ॥
- १५१ विचिनन्तो तदा दक्खि, अट्ठम अधिट्ठानपारमि ।
पुब्बकेहि महेसीहि, आसेवितनिसेवित ॥
- R. 15 १५२ “इमं त्व अट्ठमं ताव, दब्बह कत्वा समादिय ।
25 तत्थ त्व अचलो^६ हुत्वा, सम्बोधि पापुणिस्ससि ॥

१ अद्वेज्जमानसो — रया० । २-२ पटिघ दय — सी०, १०, पटिघदय — स्या० ।
३-३ नातिक्कमहि — सी०, मा वोक्कमसि — स्या०, रो० । ४. निच्चलो — स्या० ।

- १५३ “यथा पि पव्वतो सेलो, अचलो मुप्पतिट्ठितो^१ ।
न कम्पति भुमवातेहि^२, सकट्टानेव तिट्ठति ॥
- १५४ “तथेव त्व पि^३ अधिट्टाने, सव्वदा अचलो भव ।
अधिट्टानपारमित गन्त्वा, सम्बोधि पापुणिस्ससि ॥
- १५५ “न हेते एत्तकायेव, बुद्धधम्मा भविस्सरे ।
अञ्जे पि विचिनिस्सामि, ये धम्मा बोधिपाचना” ॥
- १५६ विचिनन्तो तदा दक्खि, नवम मेत्तापारमि ।
पुव्वकेहि महेसीहि, आसेवितनिसेवित ॥
- १५७ “इम त्व नवम ताव, दब्बह कत्वा समादिय ।
मेत्ताय असमो होहि, यदि बोधि पत्तुमिच्छसि ॥
- १५८ “यथा पि उदक नाम, कल्याणे पापके जने ।
सम फरति सीतेन, पवाहेति रजोमल ॥
- १५९ “तथेव त्व हिनाहिते, सम मेत्ताय भावय ।
मेत्तापारमित गन्त्वा, सम्बोधि पापुणिस्ससि ॥
- १६० “न हेते एत्तकायेव, बुद्धधम्मा भविस्सरे ।
अञ्जे पि विचिनिस्सामि, ये धम्मा बोधिपाचना” ॥
- १६१ विचिनन्तो तदा दक्खि, दसम उपेक्खापारमि ।
पुव्वकेहि महेसीहि, आसेवितनिसेवित ॥
- १६२ “इम त्व दसम ताव, दब्बह कत्वा समादिय ।
तुलाभूतो दब्बहो हुत्वा, सम्बोधि पापुणिस्ससि ॥
- १६३ “यथा पि पथवी नाम, निविवित्त असुचि सुचि ।
उपेक्खति उभोपेते, कोपानुनयवज्जिता^४ ॥
- १६४ “तथेव त्व^५ सुखदुक्खे, तुलाभूतो सदा भव ।
उपेक्खापारमित गन्त्वा, सम्बोधि पापुणिस्ससि ॥
- १६५ “एत्तकायेव ते लोके, ये धम्मा बोधिपाचना ।
तत्तुद्ध^६ नत्थि अञ्जत्र, दब्बह तत्थ पतिट्ठह^७” ॥

१ सुपतिट्ठितो — स्या० । २ भुमवातेहि — स्या० । ३ स्या० पोत्यक नत्थि । ४ कोपा-
नुनयवज्जितो — सी०, कोपानुनयवज्जिता - स्या० । ५ त्वपि — सी०, रे० ।

- १६६ इम धम्मे सम्मसतो, सभावसरसलक्खणे^१ ।
धम्मतेजेन वसुधा, दससहस्सी पकम्पथ ॥
- १६७ चलती रवती पथवी, उच्छुयन्त व पीळितं ।
तेलयन्ते^२ यथा चक्कं, एवं कम्पति मेदनी ॥
- 5 १६८ यावता परिसा आसि, बुद्धस्स परिवेसने ।
पवेधमाना सा तत्थ, मुच्छिता सेति भूमिय^३ ॥
- १६९ घटानेकसहस्सानि, कुम्भीन च सता बहू ।
सञ्चुण्णमथिता तत्थ, अञ्जमञ्ज पघट्टिता ॥
१७०. उब्बिग्गा^४ तसिता भीता, भन्ता व्याथितमानसा^५ ।
R. 16 10 महाजना समागम्म, दीपङ्करमुपागमु ॥
- १७१ “कि भविस्सति लोकस्स, कल्याणमथ पापकं ।
सब्बो उपद्दुतो लोको, त विनोदेहि चक्खुम^६” ॥
१७२. तेसं तदा सञ्जपेसि, दीपङ्करो महामुनि ।
“विसट्ठा होथ मा भेथ^७, इमस्मि पथविकम्पने^८ ॥
- B. 320 15 १७३ “यमह अज्ज व्याकासि, बुद्धो लोके भविस्सति ।
एसो सम्मसति धम्म, पुव्वक जिनसेवितं ॥
१७४. “तस्स सम्मसतो धम्म, बुद्धभूमि असेसतो ।
त्तेनाय कम्पिता पथवी, दससहस्सी सदेवके” ॥
- १७५ बुद्धस्स वचनं सुत्वा, मनो निब्बायि^९ तावदे ।
20 सब्बे मं उपसङ्गम्म, पुना^{१०} पि^{१०} अभिवन्दिसु ॥
१७६. समादियित्वा बुद्धगुणं, दब्बह कत्वान मानस ।
दीपङ्कर नमस्सित्वा, आसना बुट्ठहि तदा ॥
१७७. दिब्बं मानुसक^{११} पुप्फं, देवा मानुसका उभो ।
समोकिरन्ति पुप्फेहि, बुट्ठहन्तस्स आसना ॥

१ सभावसरसलक्खण - सो०, सभावसर० - रो० । २ तेलयन्त - स्या० ।
३ भूमिया - रो० । ४ उब्बिग्गा - स्या० । ५ व्याथितमानसा - सी०, रो०, व्यथित ० -
स्या० । ६ चक्खुमा - सी०, स्या०, रो० । ७ भाथ - सी०, स्या०, रो० । ८. पुथुविकम्पने -
सी०, पठविकम्पने - स्या०, रो० । ९ निब्बाति - स्या० । १०-१० पुन पि म - सी०, रो०,
पुन पि - स्या० । ११. मानुस्सिक - स्या० ।

१७८. वेदयन्ति च ते सोत्थि, देवा मानुसका उभो ।
 “महन्तं पत्थित तुय्ह, त लभस्मु यथिच्छित्तं ॥
- १७९ “सब्बीतियो विवज्जन्तु, सोको^१ रोगो^१ विनस्सतु^२ ।
 मा ते भवन्त्वन्तराया^३, फुम खिप्प बोधिमुत्तम ॥
- १८० “यथा पि^४ समये पत्ते^४, पुप्फन्ति पुप्फिनो दुमा । 5
 तथेव त्व महावीर, बुद्धजाणेन पुप्फसि ॥
- १८१ “यथा ये केचि सम्बुद्धा, पूरयु दस पारमी^५ ।
 तथेव त्व महावीर, पूरय दस पारमी^५ ॥
- १८२ “यथा ये केचि सम्बुद्धा, बोधिमण्डमिह बुज्झरे ।
 तथेव त्व महावीर, बुज्झस्सु जिनबोधियं ॥ 10
१८३. “यथा ये केचि सम्बुद्धा, धम्मचक्क पवत्तयु ।
 तथेव त्वं महावीर, धम्मचक्क पवत्तय ॥
१८४. “पुण्णमाये^६ यथा चन्दो, परिसुद्धो^७ विरोचति ।
 तथेव त्वं पुण्णमनो, विरोच दससहस्सिय ॥
१८५. “राहुमुत्तो यथा सुरियो, तापेन अतिरोचति^८ । 15
 तथेव लोका मुञ्चित्वा, विरोच सिरिया तुव ॥
- १८६ “यथा या काचि नदियो, ओसरन्ति महोदधि ।
 एव सदेवका लोका, ओसरन्तु^९ तवन्तिके^९ ॥
१८७. तेहि थुत्तप्पसत्थो सो, दस धम्मे समादिय ।
 ते धम्मे परिपूरेन्तो, पवनं पाविसी तदा ति ॥ 20
- सुमेधपत्थनाकथा^{१०} निद्धिता ।

३ दीपङ्करबुद्धवंसो

१. तदा ते भोजयित्वान, ससङ्घं लोकेनायकं ।
 उपगच्छुं सरणं तस्स, दीपङ्करस्स सत्थुनो ॥
- २ सरणागमने कञ्चि, निवेसेसि^{११} तथागतो ।
 कञ्चि पञ्चसु सीलेसु, सीले दसविधे परं ॥

१-१ सव्व ० - सी०, रो० । २ विवज्जतु - म्या० । ३ भवत्वन्तरायो - सी०, स्या०, रो० । ४-४ यथा समये सम्पत्ते - स्या० । ५ पारमि - स्या० । ६ पुण्णमासे - सी०, रो०, पुण्णमाय - स्या० । ७ परिपुण्णो - स्या० । ८ अभिरोचति - सी० । ९ ओसरन्ति - सी०, स्या० । १० सुमेधकथा - सी०, स्या०, सेमेधवत्थुकथा - रो० । ११ निवासेसु - सी० ।

- ३ कस्सच्चि देति सामञ्जा, चतुरो फलमुत्तमे ।
कस्सच्चि असमे धम्मे, देति सो पटिसम्भदा ॥
- ४ कस्सच्चि वरसमापत्तियो, अट्ठ देति नरासभो ।
तिस्सो कस्सच्चि विज्जायो, छल्लभिञ्जा पवेच्छति ॥
- 5 ५ तेन योगेन जनकायं, ओवदति महामुनि^१ ।
तेन वित्थारिक आसि, लोकनाथस्स सासन ॥
- ६ महाहनुसभवखन्धो, दीपङ्करस्स नामको ।
वहू जने तारयति, परिमोचेति दुग्गति ॥
- ७ बोधनेय्यं जन दिस्वा, सतसहस्से पि योजने ।
10 खणेन उपगन्त्वान, बोधेति त महामुनि ॥
- ८ पठमाभिसमये बुद्धो, कोटिसतमबोधयि ।
दुतियाभिसमये नाथो, नवुतिकोटिमबोधयि ॥
- ९ यदा च देवभवनमिह, बुद्धो धम्ममदेसयि ।
नवुतिकोटिसहस्सान, ततियाभिसमयो अहु ॥
- 15 १० सन्निपाता तयो आसु, दीपङ्करस्स सत्थुनो ।
कोटिसतसहस्सान, पठमो आसि समागमो ॥
- ११ पुन नारदकूटमिह, पविवेकगते जिने ।
खीणासवा वीतमला, समिसु सतकोटियो ॥
- १२ यमिह काले महावीरो, सुदस्सनसिलुच्चये ।
20 नवकोटिसहस्सेहि^२, पवारेसि महामुनि^३ ॥
- १३ दसवीससहस्सान, धम्माभिसमयो अहु ।
एकद्वित्रं अभिसमया, गणनातो असङ्घिया ॥
- १४ वित्थारिकं बाहुजञ्जा^४, इद्धं फीतं अहु तदा ।
दीपङ्करस्स भगवतो, सासन सुविसोधित ॥
- 25 १५ चत्तारि सतसहस्सानि, छल्लभिञ्जा महिद्धिका ।
दीपङ्कर लोकविदु, परिवारेन्ति सब्बदा ॥

१ सो महामुनि - सी० । २ नवुतिकोटिसहस्सान - सी०, स्या० रो० । ३ एत्थ
'अह तेन समयेन पे०. पञ्चामिञ्जासु पारगू' ति अधिका गाथा सी०, स्या०, रो० पोत्थकेसु
दिस्सति । ४ बहुजञ्जा - स्या०, रो० ।

- १६ ये केचि तेन समयेन, जहन्ति मानुसं भवं ।
अपत्तमानमा^१ सेखा^१, गरहिता भवन्ति ते ॥
- १७ सुपुष्पित पावचन, अग्रहन्तेहि तादिहि ।
खीणासवेहि विमलेहि, उपसोभति सव्वदा ॥
- १८ नगरं रम्मवती नाम, सुदेवो नाम खत्तियो ।
सुमेधा नाम जनिका, दीपङ्करस्स सत्थुनो ॥
- १९ दसवस्ससहस्सानि, अगार अज्झ^२ सो वसि^३ ।
हंसा कोञ्चा मयूरा^४ च^५, तयो पासादमुत्तमा ॥
- २० तीणि सतसहस्सानि, नारियो समलङ्कता ।
पटुमा नाम सा नारी, उसभक्खन्धो अत्रजो^६ ॥
- २१ निमित्ते चतुरो दिस्वा, हत्थियानेन निक्खमि ।
अनूनदसमासानि, पधाने^७ पदही जिनो ॥
२२. पधानचारं चरित्वान^८, अवुज्झि मानसं मुनि ।
ब्रह्मना याचितो सन्तो, दीपङ्करो महामुनि ॥
- २३ वत्ति^९ चक्कं^{१०} महावीरो, नन्दारामे सिरीघरे^{११} ।
निसिन्नो सिरीसमूलम्हि, अका^{१२} तित्थियमद्वनं ॥
- २४ सुमङ्गलो च तिस्सो च, अहेसु अग्गसावका ।
सागतो नामुपट्ठाको, दीपङ्करस्स सत्थुनो ॥
- २५ नन्दा चेव सुनन्दा च, अहेसु अग्गसाविका ।
बोधि तस्स भगवतो, पिप्फली ति पवुच्चति ॥
- २६ तपुस्सभल्लिका^{१३} नाम, अहेसु अग्गुपट्ठाका ।
सिरिमा कोणा^{१४} उपट्ठिका, दीपङ्करस्स सत्थुनो ॥
- २७ असीतिहत्थमुब्बेधो, दीपङ्करो महामुनि ।
सोभति दीपरुक्खो व, सालराजा व फुल्लितो ॥

१-१ अप्पत्तमानसा सेखा - सी०, रो०, अप्पत्तमानसा सेखा - स्या० । २-२ अज्झावसी
जिनो - स्या० । ३-३ मायुराख्य - स्या० । ४ नाम अत्रजो - सी०, स्या०, रो० । ५ पधान
- सी०, स्या०, रो० । ६ चरित्वा - सी०, रो० । ७ मानसा - स्या० । ८-८ वत्तचक्को
- स्या० । ९ सिरीघरे - सी०, वसीजिनो - स्या० । १० अकासि - स्या० । ११ तपस्सु-
भल्लिका - सी०, ० बल्लिका - रो० । १२ सोना - सी०, रो०, सोणा - स्या० ।

२८. सतसहस्सवस्सानि, आयु तस्स महेसिनो ।
तावता तिट्ठमानो सो, तारेसि जनत बहु ॥
२९. जोतयित्वान सद्धम्म, सन्तारेत्वा महाजन ।
जलित्वा अग्गिक्खन्धो व, निब्बुतो सो ससावको ॥
३०. सा च इद्धि सो च यसो, तानि च पादेसु चक्करतनानि ।
सब्ब तमन्तरहित^१, ननु रिक्ता सब्बसङ्घारा ॥
३१. दीपङ्करो जिनो सत्था, नन्दारामम्हि निब्बुतो ।
तत्थेवस्स^२ जिनथूपो, छत्तिमुब्बेधयोजनो ति ॥
दीपङ्करस्स भगवतो वसो पठमो ।

४. कोण्डञ्जबुद्धवंसो

- R 19 10 १. दीपङ्करस्स अपरेन, कोण्डञ्जो नाम नायको ।
अनन्ततेजो अमितयसो, अप्पमेय्यो दुरासदो ॥
- २ धरणूपमो^३ खमनेन^४, सीलेन सागरूपमो ।
समाधिना मेरूपमो, जाणेन गगनूपमो ॥
- ३ इन्द्रियबलबोज्झङ्ग-मगसच्चप्पकासन ।
पकासेसि सदा बुद्धो, हिताय सब्बपाणिन ॥
- B 324 15 ४. धम्मचक्क पवत्तेन्ते, कोण्डञ्जे लोकनायके ।
कोटिसतसहस्सानं, पठमाभिसमयो अहु ॥
५. ततो पर पि देसेन्ते, नरमरुन समागमे ।
नवुतिकोटिसहस्सान, दुतियाभिसमयो अहु ॥
- ६ तित्थिये अभिमदन्तो, यदा धम्ममदेसयि ।
असीतिकोटिसहस्सान, ततियाभिसमयो^५ अहु ॥
- 20 ७. सन्निपाता तयो आसु, कोण्डञ्जस्स महेसिनो ।
खीणासवान विमलानं, सन्तचित्तान तादिन ॥
८. कोटिसतसहस्सान, पठमो आसि समागमो ।
दुतियो कोटिसहस्सान, ततियो नवुतिकोटिनं ॥

१ समन्तरहित - सी०, स्या०, रो० । २ तत्थेव तस्स - सी०, स्या०, रो० । ३ चरणूपमो - स्या० । ४. सो खमनेन - सी०, स्या०, रो० । ५ धम्माभिसमयो - सी० ।

- ६ अह तेन समयेन, विजितावी नाम खत्तियो ।
समुद् अन्तमन्तेन, इस्सरिय^१ वत्तयामह ॥
- १० कोटिसतसहस्सान, विमलान महेसिन ।
सह लोकगनाथेन, परमन्नेन तप्पयि ॥
- ११ सो पि म बुद्धो व्याकासि, कोण्डञ्जो लोकनायको । 5
“अपरिमेयितो कप्पे, बुद्धो लोके भविस्सति ॥
- १२ “पधानं पदहित्वान, कत्वा दुक्करकारिक^२ ।
अस्सत्थमूले सम्बुद्धो, बुज्झिस्सति महायसो ॥
- १३ “इमस्स जनिका माता, माया नाम भविस्सति ।
पिता सुद्धोदनो नाम, अय हेस्सति गोतमो ॥ 10
- १४ “कोलितो उपतिस्सो च, अग्गा हेस्सन्ति सावका ।
आनन्दो नामुपट्ठाको उपट्ठिस्सतिमं जिनं ॥
- १५ “खेमा उप्पलवण्णा च, अग्गा हेस्सन्ति साविका ।
बोधि तस्स भगवतो, अस्सत्थो ति पवुच्चति ॥
- १६ “चित्तो च हत्थाळवको, अग्गा हेस्सन्तुपट्ठाका । 15
नन्दमाता च उत्तरा, अग्गा हेस्सन्तुपट्ठाका ।
आयु वस्ससतं तस्स, गोतमस्स यसस्सिनो” ॥
१७. इद सुत्वान वचन, असमस्स महेसिनो ।
आमोदिता^३ नरमरू, बुद्धबीज किर अय ॥
- १८ उक्कुट्टिसद्दा वत्तन्ति, अप्फोटेन्ति हसन्ति च । 20
कतञ्जली नमस्सन्ति, दससहस्सिदेवता^४ ॥
- १९ “यदिमस्स लोकनाथस्स, विरज्झिस्साम सासनं ।
अनागतम्हि अद्धाने, हेस्साम सम्मुखा इमं ॥
- २० “यथा मनुस्सा नदि तरन्ता, पटितित्थ विरज्झिय ।
हेट्ठातित्थे^५ गहेत्वान, उत्तरन्ति महानदि ॥ 25
- २१ “एवमेव मय सब्बे, यदि मुञ्चामिम जिन ।
अनागतम्हि अद्धाने, हेस्साम सम्मुखा इम” ॥

२२. तस्साह वचन सुत्वा, भिय्यो चित्त पसादयि ।
तमेव अत्थ साधेन्तो, महारज्ज जिने अद ।
महारज्ज ददित्वान^१, पब्बजि तस्स सन्तिके ॥
२३. सुत्तन्तं विनयं चा पि, नवज्जं सत्थुसासनं ।
5 सब्बं परियापुणित्वान, सोभयि जिनसासनं ॥
- २४ तत्थप्पमत्तो विहरन्तो, निसज्जट्टानचङ्कमे ।
अभिञ्जापारमि गन्त्वा, ब्रह्मलोकमगच्छहं ॥
- २५ नगरं रम्मवती नाम, सुनन्दो नाम खत्तियो ।
सुजाता नाम जनिका, कोण्डञ्जस्स महेसिनो ॥
- 10 २६ दसवस्ससहस्सानि, अगार^२ अज्ज सो वसि^३ ।
सुचि^४ सुरुचि सुभो च^५, तयो पासादमुत्तमा^६ ॥
- २७ तीणि सतसहस्सानि, नारियो समलङ्कता ।
रुचिदेवी नाम नारी^७, विजितसेनो अत्रजो ॥
- २८ निमित्ते चतुरो दिस्वा, रथयानेन निक्खमि ।
15 अनूनदसमासानि^८, पधान पदही जिनो ॥
- २९ ब्रह्मुना याचितो सन्तो, कोण्डञ्जो द्विपदुत्तमो ।
वत्ति चक्क महावीरो, देवान नगरत्तमे^९ ॥
३०. भद्दो चेव सुभद्दो च, अहेसु अगसावका ।
अनुरुद्धो नामुपट्टाको, कोण्डञ्जस्स महेसिनो ॥
- B 326 20 ३१ तिस्सा च उपतिस्सा च, अहेसु अगसाविका ।
सालकल्याणिको^{१०} बोधि, कोण्डञ्जस्स महेसिनो ॥
- ३२ सोणो च उपसोणो च, अहेसु अग्गुपट्टका ।
नन्दा चेव सिरीमा^{११} च, अहेसु अग्गुपट्टिका ॥
- ३३ सो अट्टासीति हत्थानि, अच्चुग्गतो महामुनि ।
25 सोभते^{१२} उळ्ळुराजा व, सुरियो मज्झन्हिके यथा ॥

१ चजित्वान - सी०, रो० । २-२ अगारमज्जे च सो वसि - स्या० । ३-३ रुची
सुरुची सुभो - सी०, रुचि सुरुचि सुभो च - स्या०, रुचि सुरुचि सुभो - रो० । ४ पासादवर-
मुत्तमा - सी०, रो० । ५ सा नारी - स्या० । ६ अनूनदसवस्सानि - सी० । ७ च महावने
- स्या० । ८ सालकल्याणिका - सी०, रो० । ९ सिरीमा - सी०, स्या०, रो० ।
१० सोभति - सी०, स्या०, रो० ।

३४. वस्ससतसहस्सानि, आयु विज्जति तावदे ।
तावता तिट्ठमानो सो, तारेसि जनत बहु ॥
३५. खीणासवेहि विमलेहि, विचित्ता आसि मेदनी ।
यथा गगनमुल्लूहि^१, एव सो उपसोभथ ॥
३६. ते पि नागा अप्पमेय्या, असङ्खोभा^२ दुरासदा । 5
विज्जुपात व दस्सेत्वा, निव्वुता ते महायसा ॥
३७. सा च अतुलिया जिनस्स इद्धि, ज्ञाणपरिभावितो च^३ समाधि ।
सब्ब तमन्तरहित^४, ननु रिक्ता सब्बसङ्खारा ॥
३८. कोण्डञ्जो पवरो^५ बुद्धो, चन्दारामम्हि^६ निव्वुतो ।
तत्थेव चेतियो चित्तो^७, सत्त योजनमुस्सितो ति ॥ 10
कोण्डञ्जस्स^८ भगवतो वसो^९ दुतियो ।

५. मङ्गलबुद्धवंसो

- १ कोण्डञ्जस्स अपरेन, मङ्गलो नाम नायको ।
तम लोके निहन्त्वान, धम्मोक्कमभिधारयि ॥
२. अतुलासि^१ पभातस्स, जिनेहञ्जेहि उत्तरि ।
चन्दसुरियपभ^२ हन्त्वा, दससहस्सी विरोचति^३ ॥
३. सो पि बुद्धो पकासेसि, चतुरो^४ सच्चवरुत्तमे^५ । 15
ते ते सच्चरस पीत्वा^६, विनोदेन्ति महातम ॥
४. पत्वान बोधिमतुल, पठमे धम्मदेसने ।
कोटिसतसहस्सान, धम्माभिसमयो^७ अहु ॥
५. सुरिन्ददेवभवने, बुद्धो^८ धम्ममदेसयि^९ ।
तदा^{१०} कोटिसहस्सान^{११}, दुतियो^{१२} समयो^{१३} अहु ॥ 20

१ गगन उल्लूहि - स्या०, ० सुलूहि - रो० । २ असङ्खोभा - स्या० । ३ रो० पोत्थके नत्थि । ४ समन्तरहित - सी०, स्या०, रो० । ५ सिरिधरो - स्या० । ६ नन्दारामम्हि - स्या० । ७ तस्स - स्या० । ८-८ कोण्डञ्जबुद्धवसो - स्या० । ९ अतुलापि - सी०, रो० । १० चन्दसुरियपभ - स्या० । ११ विरोचयिती - सी० । १२-१२ चतु० - सी०, रो० । १३ पीत्वा - स्या० । १४ पठमाभिसमयो - सी०, स्या०, रो० । १५-१५ यदा बुद्धो पकासयि - रो० । १६-१६ तवकोटिसहस्सान - सी० । १७-१७ दुतियाभिसमयो - स्या०, रो० ।

- ६ यदा सुनन्दो चक्कवत्ती, सम्बुद्ध उपसङ्कमि ।
तदा आहनि^१ सम्बुद्धो, धम्मभेरि वरुत्तम ॥
- ७ सुनन्दस्सानुचरा जनता^२, तदासु नवुत्तिकोटियो ।
सब्बे पि^३ ते निरवसेसा, अहेसु एहि-भिक्षुका ॥
- 5 ८. सन्निपाता तयो आसुं, मङ्गलस्स महेसिनो ।
कोटिसतसहस्सानं, पठमो आसि समागमो ॥
९. दुतियो^४ कोटिसतसहस्सान, ततियो नवुत्तिकोटिनं ।
खीणासवानं विमलानं, तदा आसि समागमो^५ ॥
- 10 १०. अहं तेन समयेन, सुरुची नाम ब्राह्मणो ।
अज्झायको मन्तघरो, तिण्णं वेदान पारगू ॥
- R 22 ११. तमहं उपसङ्कम्म^६, सरणं गन्त्वान सत्थुनो ।
सम्बुद्धप्पमुखं सङ्गं, गन्धमालेन पूजयि ।
पूजेत्वा गन्धमालेन, गवपानेन तप्पयि ॥
- 15 १२. सो पि मं बुद्धो व्याकासि, मङ्गलो द्विपदुत्तमो ।
“अपरिमेयितो कप्पे, ग्रय बुद्धो भविस्सति ॥
१३. पधान पदहित्वान पे० हेस्साम सम्मुखा इमं” ॥
१४. तस्सा पि वचनं सुत्वा, भिय्यो चित्त पसादयि ।
उत्तरि वतमधिद्वासि, दस पारमिपूरिया ॥
- 20 १५. तदा पीतिमनुब्रूहन्तो, सम्बोधिवरपत्तिया ।
बुद्धे दत्त्वान म गेह, पब्बजि तस्स सन्तिके ॥
१६. सुत्तन्तं विनयं चा पि, नवङ्ग सत्थुसासनं ।
सब्ब परियापुणित्वा, सोभयि जिनसासन ॥
१७. तत्थप्पमत्तो विहरन्तो, ब्रह्मं भावेत्वं^६ भावनं ।
अभिञ्जापारमि गन्त्वा, ब्रह्मलोकमगच्छहं ॥
- B 328 25 १८. उत्तरा नाम नगरं, उत्तरो नाम खत्तियो ।
उत्तरा नाम जनिका, मङ्गलस्स महेसिनो ॥

१. अहनि—सी०, रो० । २ च—स्या० । ३ स्या० पोत्थक नत्थि । ४-४. दुतियो कोटिसहस्सान ०—सी०, रो०, कोटिसतसहस्सान, दुतियो आसि समागमो । ततिये नवुत्तिकोटीन, ततियो आसि समागमो—स्या० । ५ उपसङ्कमि—स्या० । ६ भावेत्वा—स्या०, रो० ।

१९. नववस्ससहस्सानि, अगारं अज्झ सो वसि ।
यसवा सुचिमा सिरीमा, तयो पासादमुत्तमा ॥
२०. समतिससहस्सानि, नारियो समलङ्कता ।
यसवती नाम नारी, सीवलो नाम अत्रजो ॥
- २१ निमित्ते चतुरो दिस्वा, अस्सयानेन निक्खमि । 5
अनूनअट्टमासानि^१, पधान पदही जिनो ॥
२२. ब्रह्मना याचितो सन्तो, मङ्गलो नाम^२ नायको^३ ।
वत्ति^३ चक्कं महावीरो, वने सिरीवरुत्तमे^४ ॥
२३. सुदेवो धम्मसेनो च, अहेसु अग्गसावका ।
पालितो नामुपट्ठाको, मङ्गलस्स महेसिनो ॥ 10
२४. सीवला च असोका च, अहेसु अग्गसाविका ।
बोधि तस्स भगवतो, नागरुवखो ति वुच्चति ॥
- २५ नन्दो चेव विसाखो च, अहेसु अग्गुपट्ठाका ।
अनुला चेव सुतना^५ च, अहेसु अग्गुपट्ठिका ॥
२६. अट्ठासीति रतनानि, अच्चुग्गतो महामुनि । 15
ततो निद्धावती^६ रंसी, अनेकसतसहस्सियो ॥
- २७ नव्वुतिवस्ससहस्सानि, आयु विज्जति तावदे ।
तावता तिट्ठमानो सो, तारेसि जनतं वहुं ॥
- २८ यथा पि सागरे ऊमी^६, न सक्का ता^७ गणेतुये ।
तथेव सावका तस्स, न सक्का ते गणेतुये ॥ 20
- २९ याव अट्ठासि सम्बुद्धो, मङ्गलो लोकनायको ।
न तस्स सासने अत्थि, सक्किलेसमरण^८ तदा ॥
३०. धम्मोक्कं धारयित्वान, सन्तारेत्वा महाजनं ।
जलित्वा^९ धूमकेतू व, निब्बुतो सो महायसो ॥
३१. सङ्खारानं सभावत्थं^{१०}, दस्सयित्वा सदेवके ।
जलित्वा अग्निक्खन्धो व, सुरियो अत्थज्झतो यथा ॥

१. अनूनकमट्टमास - सी०, रो० । २-२ लोकनायको - सी०, स्या०, रो० ।
३-३ वत्तचक्को महावीरो, चरेसि दिपदुत्तमो - स्या० । ४ सुमना - स्या० । ५ निद्धावन्ति
- सी० । ६ उम्मि - स्या० । ७ ते - स्या० । ८ सक्किलेसमरण - सी०, रो० ।
९ जालेत्वा - सी० । १० सभावत्त - सी०, स्या०, रो० ।

३२. उय्याने वस्सरे^१ नाम, बुद्धो निब्बायि मङ्गलो ।
 तत्थेवस्स^२ जिनधूपो, तिसयोजनमुग्गतो ति ॥
 मङ्गलस्स भगवतो वसो ततियो ।

६. सुमनबुद्धवंसो

१. मङ्गलस्स अपरेन, सुमनो नाम नायको ।
 सब्बधम्महेहि असमो, सब्बसत्तानमुत्तमो ॥
 २ तदा^३ अमतभेरि सो^४, आहनी^५ मेखले पुरे ।
 धम्मसङ्घसमायुत्त, नवङ्ग जिनसासन ॥
 ३ निज्जिनित्वा^६ किलेसे सो, पत्वा^७ सम्बोधिमुत्तम ।
 मापेसि नगर सत्था^८, सद्धम्मपुरवरुत्तम^९ ॥
 ४ निरन्तर अकुटिलं, उज्जु विपुलवित्थत ।
 मापेसि सो महावीथि, सतिपट्टानवरुत्तम ॥
 ५ फले चत्तारि सामञ्जे, चतस्सो पटिसम्भिदा ।
 छळभिञ्जाट्टसमापत्ती, पसारेसि तत्थ वीथिय ॥
 ६. ये अप्पमत्ता अखिला, हिरिविरियेहुपागता ।
 ते ने इमे गुणवरे, आदियन्ति यथा मुख ॥
 ७ एवमेतेन योगेन, उद्धरन्तो महाजनं ।
 बोधेसि पठम सत्था, कोटिसतसहस्सियो ॥
 ८ यम्हि काले महावीरो, ओवदी^९ तित्थिये गणे ।
 कोटिसहस्साभिसमिसु^{१०}, दुतिये धम्मदेसने ॥
 ९. यदा देवा मनुस्सा च, समग्गा एकमानसा ।
 निरोधपञ्च पुच्छिसु, संसय चा पि मानसं ॥
 १० तदा पि धम्मदेसने, निरोधपरिदीपने ।
 नवुतिकोटिसहस्सान, ततियाभिसमयो अहु ॥

B. 330

१ वेस्सरे - सी०, स्या०, वेस्सरो - रो० । २ तत्थेव तस्स - सी०, रो० ।
 ३-३ सो पि तदा अमतभेरि - सी०, रो०, तदा अमतभेरियो - स्या० । ४ अहनी - सी०,
 रो० । ५ विज्जिनित्वा - स्या०, जिनित्वान - रो० । ६ पत्तो - स्या०, रो० । ७ तत्थ -
 सी० । ८ धम्मपुरवरुत्तमे - सी०, धम्मपुरवरुत्तम - रो० । ९ ओवदति - सी०,
 ओवदि - स्या०, रो० । १० कोटिसतसहस्सानि - स्या० ।

- ११ सन्निपाता तयो आसु, सुमनस्स महेसिनो ।
खीणासवान विमलान, सन्तचित्तान^१ तादिनं ॥
- १२ वस्सवुत्थस्स^२ भगवतो, अभिघुट्ठे^३ पवारणे ।
कोटिसतसहस्सेहि, पवारेसि तथागतो ॥
१३. ततोपर सन्निपाते, विमले कञ्चनपव्वते । 5
नवुतिकोटिसहस्सान, दुतियो आसि समागमो ॥
१४. यदा सक्को देवराजा, बुद्धदस्सनुपागमि ।
असीतिकोटिसहस्सान, ततियो आसि समागमो ॥
- १५ अह तेन समयेन, नागराजा महिद्धिको ।
अतुलो नाम नामेन, उस्सन्नकुसलसञ्चयो^४ ॥ 10
- १६ तदाह नागभवना, निक्खमित्वा सञ्जातिभि ।
नागान दिव्वतुरियेहि, ससङ्घ जिनमुपट्ठहि ॥
- १७ कोटिसतसहस्सान, अन्नपानेन तप्पयि ।
पच्चेकदुस्सयुग दत्त्वा, सरण तमुपागमि ॥
- १८ सो पि म बुद्धो व्याकासि, सुमनो लोकनायको । 15
“अपरिमेय्यतो कप्पे, अय बुद्धो भविस्सति ॥
१९. “पधान पदहित्वान . पे० . हेस्साम सम्मुखा इम” ॥
- २० तस्सा पि वचन सुत्वा, भिय्यो चित्त पसादयि ।
उत्तरि वतमधिट्ठासि, दसपारमिपूरिया ॥
- २१ नगर^५ मेखल नाम^६, सुदत्तो नाम खत्तियो । 20
सिरिमा नाम जनिका, सुमनस्स महेसिनो ॥ .
- २२ नववस्ससहस्सानि, अगार अज्झ सो वसि ।
चन्दो सुचन्दो वटसो च, तयो पासादमुत्तमा ॥
- २३ तेसट्ठिसतसहस्सानि^७, नारियो समलङ्कता ।
वटसिका^८ नाम नारी, अनूपमो^९ नाम अत्रजो ॥ 25

१ सन्तिचित्तान - स्या० । २ वस्सवुत्थस्स - स्या०, रो० । ३ अभिसङ्घट्ठे - स्या० । ४ उस्सन्नकुसलपञ्चयो - सी०, रो०, उप्पन्नकुसलसञ्चयो - स्या० । ५-५ मेखल नाम नगर - सी०, स्या० । ६ तेसट्ठिसहस्सानि - सी०, रो० । ७ वटसकी - सी० स्या० । ८ अनूपमो - स्या०, रो० ।

- २४ निमित्ते चतुरो दिस्वा, हत्थियानेन निक्खमि ।
अनूनदसमासानि, पधान पदही जिनो ॥
२५. ब्रह्मना याचितो सन्तो, सुमनो लोकनायको ।
वत्ति चक्कं महावीरो, मेखले पुरमुत्तमे ॥
- 5 २६. सरणो भावित्तो च, अहेसुं अगसावका ।
उदेनो नामुपट्ठाको, मुमनस्स महेसिनो ॥
२७. सोणा च उपसोणा च, अहेसु अगसाविका ।
सो पि बुद्धो अमितयसो^१, नागमूले अबुज्झथ ॥
२८. वरुणो चेव^२ सरणो च, अहेसु अगुपट्ठाका ।
चाला च उपचाला च, अहेसु अगुपट्ठिका ॥
- 10 २९ उच्चत्तनेन^३ सो बुद्धो, नवुत्तिहत्थमुग्गतो^४ ।
कञ्चनग्घियसङ्कासो^५, दससहस्सी विरोचति ॥
३०. नवुत्तिवस्ससहस्सानि, आयु विज्जति तावदे ।
तावता तिट्ठमानो सो, तारेसि जनतं बहुं ॥
- R. 25 15 ३१. तारणीये तारयित्वा, बोधनीये^६ च बोधयि^६ ।
परिनिब्बायि सम्बुद्धो, उल्लुराजा व अत्थमि^७ ॥
३२. ते च^८ खीणासवा भिक्खू, सो च बुद्धो असादिसो^९ ।
अतुलप्पभ दस्सयित्वा, निब्बुता ये^{१०} महायसा ॥
३४. तं च आणं अतुलियं, तानि च अतुलानि^{११} रतनानि ।
सब्बं तमन्तरहितं, ननु रिक्ता सब्बसङ्खारा ॥
- 20 ३५. सुमनो यसधरो बुद्धो, अङ्गारामम्हि निब्बुतो ।
तत्थेव तस्स जिनथूपो, चतुयोजनमुग्गतो ति ॥
सुमनस्स भगवतो वंसो चतुत्थो ।

७ रेवतबुद्धवंसो

१. सुमनस्स अपरेन, रेवतो नाम नायको ।
अनूपमो असदिसो, अतुलो उत्तमो जिनो ॥

१ असमसमो - स्या० । २ च - सी०, रो० । ३ उच्चतरेन - सी०, रो० ।
४ नवुत्तिहत्थसमुग्गतो - सी०, रो० । ५ कञ्चनग्घियसङ्कासो - स्या० । ६-६ बोधनेय्ये
अबोधयि - स्या० । ७ अट्ठमि - सी०, रो० । ८ पि - सी० । ९ असदिसो - रो० ।
१० ते - सी०, स्या०, रो० । ११ अतुलियानि - सी० स्या०, रो० ।

- २ सो पि धम्म पकासेसि, ब्रह्मना अभियाचितो ।
खन्धधातुववत्थान, अप्पवत्तं भवाभवे ॥
- ३ तस्साभिसमया तीणि, अहेसु धम्मदेसने ।
गणनाय न वत्तब्बो, पठमाभिसमयो अहु ॥
४. यदा अरिन्दम राज, विनेसि रेवतो मुनि । 5
तदा कोटिसहस्सान, दुतियाभिसमयो अहु ॥
५. सत्ताहं पटिसल्लाना, वुट्ठित्वा नरासभो ।
कोटिसतं नरमरुनं, विनेसि उत्तमे फले ॥
६. सन्निपाता तयो आसु, रेवतस्स महेसिनो ।
खीणासवानं विमलानं, सुविमुत्तान तादिनं ॥ 10
७. अतिक्कन्ता गणनपथं, पठमं ये समागता ।
कोटिसतसहस्सान, दुतियो आसि समागमो ॥
- ८ यो पि^१ पञ्जाय असमो, तस्स चक्कानुवत्तको ।
सो तदा व्याधितो^२ आसि, पत्तो जीवितससय ॥
९. तस्स गिलानपुच्छाय, ये तदा उपगता मुनी^३ । 15
कोटिसहस्सा^४ अरहन्तो^५, ततियो आसि समागमो ॥
१०. अहं तेन समयेन, अतिदेवो नाम ब्राह्मणो ।
उपगन्त्वा रेवतं बुद्धं, सरणं तस्स गच्छह ॥
११. तस्स सीलं समाधि च, पञ्जागुणमनुत्तमं^६ ।
थोमयित्वा यथाथाम^६, उत्तरीयमदासह ॥ 20
१२. सो पि मं बुद्धो व्याकासि, रेवतो लोकनायको ।
“अपरिमेय्यितो कप्पे, अयं बुद्धो भविस्सति ॥
१३. “पधानं पदहित्वान . पे० हेस्साम सम्मुखा इमं” ॥
- १४ तस्सा पि वचनं सुत्वा, भिय्यो चित्तं पसादयि ।
उत्तरि वतमधिट्ठासि, दसपारमिपूरिया ॥ 25

१. सो - स्या०, रो० । २ व्याधिको - स्या० । ३ मुनि - स्या०, मुनि - रो० । ४-४ कोटिसतसहस्सा ० - सी०, रो०, कोटिसतसहस्सान - स्या० । ५ पञ्जागुणवत्तम - सी०, रो०, पञ्जागुणमनुत्तर - स्या० । ६. यथाथोम - रो० ।

- १५ तदा पि त बुद्धधम्म, सरित्वा अनुब्रूह्यि ।
आहरिस्सामि त धम्म, य मय्ह अभिपत्थित ॥
- १६ नगर सुधञ्जवती^१ नाम, विपुलो नाम खत्तियो ।
विपुला नाम जनिका, रेवतस्स महेसिनो ॥
- ५ १७ छ^२ च वस्ससहस्सानि^३, अगार अञ्ज सो वसि ।
सुदस्सनो^४ रतनग्धि, आवेल्लो च विभुसितो ।
पुञ्जकम्माभिनिव्वत्ता, तयो पासादमुत्तमा ॥
- १८ तैत्तिस^५ च सहस्सानि^६, नारियो समलङ्कता ।
सुदस्सना नाम नारी^७, वरुणो नाम अत्रजो ॥
- १० १९ निमित्ते चतुरो दिस्वा, रथयानेन निक्खमि ।
अननसत्तमासानि, पधान पदही जिनो ॥
२०. ब्रह्मना याचितो सन्तो, रेवतो लोकनायको ।
वत्ति चक्क महावीरो, वरुणारामे सिरीधरे^८ ॥
२१. वरुणो ब्रह्मदेवो च, अहेसु अग्गसावका ।
१५ सम्भवो नामपट्टाको, रेवतस्स महेसिनो ॥
- २२ भद्दा चेव सुभद्दा च, अहेसु अग्गसाविका ।
सो पि बुद्धो असमसमो, नागमूले अबुज्झथ ॥
- २३ पटुमो^९ कुञ्जरो चेव^{१०}, अहेसु अग्गुपट्टका ।
सिरीमा^{११} चेव यसवती^{१२}, अहेसु अग्गुपट्टिका ॥
- २० २४ उच्चत्तनेन सो बुद्धो, असीतिहत्थमुग्गतो ।
ओभासेति^{१३} दिसा सब्बा, इन्दकेतु व उग्गतो ॥
- २५ तस्स सरीरे निव्वत्ता, पभामाला अनुत्तरा ।
दिवा वा यदि वा रत्ति, समन्ता फरति^{१४} योजन ॥
- २६ सट्ठिवस्ससहस्सानि, आयु विज्जति तावदे ।
२५ तावता तिट्ठमानो सो, तारेसि जनत बहु ॥

१ सुधम्मक - सी०, सुधञ्जक - स्या०, रो० । २-२ छब्बस्ससहस्सानि - सी०, स्या०, छब्बस्ससहस्सानि - रो० । ३ सुदस्सनो च - सी०, स्या०, रो० । ४-४ तैत्तिस० - सी०, रो०, तैत्तिससत्त० - स्या० । ५ देवी - सी०, रो० । ६ सिरीधने - सी०, वसी जिनो - स्या०, सिरीधने - रो० । ७-७ वरुणो च सरभो च - स्या० । ८ पाला च उपपाला च - स्या० । ९ ओभासेसि - स्या० । १० फरि - सी०, रो० ।

२७. दम्सयित्वा बुद्धबलं, अमत लोके पकासयं^१ ।
 निब्बायि^२ अनुपादानो, यथंगुपादानसङ्ख्या ॥
- २८ सो च कायो रतननिभो, सो च धम्मो असादिसो ।
 सब्ब तमन्तरहित, ननु रित्ता सब्बसङ्खारा ॥
- २९ रेवतो यसधरो बुद्धो, निब्बुतो सो महापुरे^३ । 5
 धातुवित्थारिक आसि, तेसु तेसु पदेसतो ति ॥
 रेवतस्स भगवतो वसो पञ्चमो ।

८ सोभितबुद्धवंसो

- १ रेवतस्स अपरेन, सोभितो नाम नायको ।
 समाहितो सन्तचित्तो, असमो अप्पटिपुग्गलो ॥
- २ सो जिनो सकगेहम्हि, मानस विनिवत्तयि ।
 पत्वान केवलं बोधि, धम्मचवकं पवत्तयि ॥ 10
- ३ याव हेट्ठा अवीचितो, भवग्गा चा पि उद्धतो ।
 एत्थन्तरे एकपरिसा, अहोसि धम्मदसने ॥
- ४ ताय परिसाय सम्बुद्धो, धम्मचवक पवत्तयि ।
 गणनाय न वत्तब्बो, पटमाभिसमयो अहु ॥
- ५ ततो पर पि देसेन्ते, मरुन^४ च^५ समागमे । 15
 नवुतिकोटिसहस्सानं, दुतियाभिसमयो अहु ॥
- ६ पुनापर राजपुत्तो, जयसेनो नाम खत्तियो ।
 आरामं रोपयित्वान, बुद्धे निर्यादयी^६ तदा ॥
- ७ तस्स याग^६ पकित्तेन्तो, धम्मं देसेसि चवखुमा ।
 तदा कोटिमहस्सान, ततियाभिसमयो अहु ॥ 20
- ८ सन्निपाता तयो आसु, सोभितस्स महेसिनौ ।
 खीणासवान विमलान, सन्तचित्तान तादिन ॥
- ९ उग्गतो नाम सो राजा, दान देति नरुत्तमे ।
 तम्हि दाने समागञ्छु, अरहन्ता सतकोटियो ॥

१ पकासयि - स्या० । २ निब्बासि - स्या० । ३ महामुनि - सी०, रो०,
 महापुञ्जो - स्या० । ४-४ नरमरुन - सी०, स्या०, रो० । ५ निर्यातयि - रो० ।
 ६ योग - रो० ।

- १० पुनापर पुरगणो^१, देति दान नरुत्तमे ।
तदा नवुतिकोटीन, दुतियो आसि समागमो ॥
- ११ देवल्लोके वसित्वान, यदा ओरोहती जिनो ।
तदा असीतिकोटीन, ततियो आसि समागमो ॥
- ५ १२ अह तेन समयेन, सुजातो नाम ब्राह्मणो ।
तदा ससावकं बुद्ध, अन्नपानेन तप्पयि ॥
- १३ सो पि मं बुद्धो व्याकासि, सोभितो लोकनायको ।
“अपरिमेय्यतो कप्पे, अय बुद्धो भविस्सति ॥
- १४ “पधानं पढित्वान पे० हेस्साम सम्मुखा इम” ॥
- १० १५ तस्सा पि वचनं सुत्वा, हट्ठो^२ सविग्गमानसो ।
तमेवत्थमनुप्पत्तिया, उगं धितिमकासह ॥
- १६ सुधम्म नाम नगरं, सुधम्मो नाम खत्तियो ।
सुधम्मा नाम जनिका, सोभितस्स महेसिनो ॥
- R. 28 १७ नववस्ससहस्सानि, अगार अज्झ सो वसि ।
१५ कुमुदो माळिनो^३ पदुमो, तयो पासादमुत्तमा ॥
- १८ तत्ततिसहस्सानि^४, नारियो समलङ्कता ।
मणिला^५ नाम सा नारी, सीहो नामासि अन्नजो ॥
- १९ निमित्ते चतुरो दिस्वा, पासादेनाभिनिक्खमि ।
सत्ताह पधानचारं, चरित्वा पुरिसुत्तमो ॥
- २० २०. ब्रह्मना याचितो सन्तो, सोभितो लोकनायको ।
वत्ति चक्कं महावीरो, सुधम्मय्यानमुत्तमे ॥
- २१ असमो च सुनेत्तो च, अहेसु अगसावका ।
अनोमो नामुपट्ठाको, सोभितस्स महेसिनो ॥
- २२ नकुला च सुजाता च, अहेसु अगसाविका ।
२५ बुज्झमानो च सो बुद्धो, नागमूले अबुज्झथ ॥

१ पुगणो - स्या० । २ तुद्धो - स्या० । ३ कलीरो - सी०, नळिर्न
स्या०, नळिरो - रो० । ४ अस्ततिसहस्सानि - सी०, तिवत्तारिसहस्सानि - स्या
अस्ततिसहस्सानि - रो० । ५ समङ्गी - सी०, रो०, मकिला - स्या० ।

- २३ रम्भो चैव सुदत्तो^१ च, अहेसु अग्गुपट्टिका ।
नकुला चैव चित्ता च, अहेसु अग्गुपट्टिका ॥
- २४ अट्ठपण्णासरतन^२, अच्चुग्गतो महामुनि ।
ओभासेति दिसा सब्बा, सतरसी व उग्गतो ॥
- २५ यथा सुफुल्लं पवन, नानागन्धेहि धूपित ।
तथेव तस्स पावचन, सीलगन्धेहि धूपित ॥
२६. यथा पि सागरो नाम, दस्सनेन अतप्पियो ।
तथेव तस्स पावचन, सवणेन अतप्पियं ॥
२७. नवुतिवस्ससहस्सानि, आयु विज्जति तावदे ।
तावता तिट्ठमानो सो, तारेसि जनत बहु ॥ 10
- २८ ओवाद अनुसिट्ठि च, दत्त्वान सेसके जने ।
हुतासनो व तापेत्वा, निब्बुतो सो ससावको ॥
- २९ सो च बुद्धो असमसमो, ते पि^३ सावका बलप्पत्ता ।
सब्बं तमन्तरहितं, ननु रित्ता सब्बसङ्खारा ॥
- ३० सोभितो वरसम्बुद्धो, सीहारामम्हि निब्बुतो । 15
धातुवित्थारिक आसि, तेसु तेसु पदेसतो ति ॥
सोभितस्स भगवतो वसो छट्ठो ।

६ अनोमदस्सीबुद्धवसो

- १ सोभितस्स अपरेन, सम्बुद्धो द्विपदुत्तमो ।
अनोमदस्सी अमितयसो, तेजस्सी^४ दुरतिक्कमो ॥
२. सो छेत्वा बन्धन सब्ब, विद्धंसेत्वा तयो भवे ।
अनिवत्तिगमन मग्ग, देसेसि देवमानुसे ॥ 20
- ३ सागरो व असङ्खोभो, पब्बतो व दुरासदो ।
आकासो व अनन्तो सो, सालराजा व फुल्लितो ॥
- ४ दस्सनेन पि त बुद्ध, तोसिता होन्ति पाणिनो ।
ब्याहरन्तं गिरं सुत्वा, अमत पापुणन्ति ते ॥

१ सुनेत्तो - स्या० । २ अट्ठपञ्जासरतन - सी०, स्या०, रो० । ३. पि च - सी०, रो०, च - स्या० । ४ तेजसी - सी०, स्या०, रो० ।

- ५ धम्माभिसमयो तस्स, इद्धो फीतो तदा अहु ।
कोटिसतानि अभिसमिसु, पठमे धम्मदेसने ॥
६. ततो पर^१ अभिसमये, वस्सन्ते धम्मवुट्ठियो ।
असीतिकोटियोभिसमिसु, दुतिये धम्मदेसने ॥
- B 337 5 ७ ततो परं हि^२ वस्सन्ते, तप्पयन्ते च^३ पाणिनं ।
अट्ठसत्तिकोटीन, ततियाभिसमयो अहु ॥
८. सन्निपाता तयो आसु, तस्सा पि च महेसिनो ।
अभिञ्जाबलप्पत्तान, पुण्फितान विमुत्तिया ॥
- ९ अट्ठसत्तसहस्सानं, सन्निपातो^४ तदा अहु ।
10 पहीनमदमोहान, सन्तचित्तान तादिन ॥
- १० सत्तसत्तसहस्सान, दुतियो आसि समागमो ।
अनङ्गणान विरजानं, उपसन्तान तादिनं ॥
- ११ छन्नं सत्तसहस्सान, ततियो आसि समागमो ।
अभिञ्जाबलप्पत्तानं, निब्बुतान तपस्सिन ॥
- 15 १२ अहं तेन समयेन, यक्खो आसि महिद्धिको ।
नेकानं यक्खकोटीनं, वसवत्तिम्हि इस्सरो ॥
- १३ तदा पि त बुद्धवरं, उपगन्त्वा महेसिन ।
अन्नपानेन तप्पेसि, ससङ्घं लोकनायक ॥
- १४ सो पि मं तदा व्याकासि, विसुद्धनयनो मुनि ।
20 “अपरिमेय्यितो कप्पे, अय बुद्धो भविस्सति ॥
- १५ “पधानं पदहित्वान पे० हेस्साम सम्मुखा इमं” ।
- १६ तस्सा पि वचन सुत्वा, हट्ठो सविग्गमानसो ।
उत्तरि वतमधिट्ठासि, दसपारमिपूरिया ॥
- R 30 १७ नगरं चन्दवती नाम, यसवा नाम खत्तियो ।
25 माता यसोधरा नाम, अनोमदस्सिस्स सत्थुनो ॥
- १८ दसवस्ससहस्सानि, अगार अज्झ सो वसि ।
सिरी उपसिरी वड्ढो, तयो पासादमुत्तमा ॥

१ परम्पि - सी०, रो० । २ पि - सी०, रो० । ३. व - स्या० । ४ सन्नि-
पाता - स्या० ।

- १६ तेवीसतिमहस्सानि, नाग्रियो समलङ्कृता ।
मिग्मा नाम सा^१ नारी^१, उपवाणो^२ नाम अत्रजो ॥
- २० निमिन्ने वतुरो दिस्वा, मिक्कायाभिनिक्कमि ।
अनूनदसमामानि, पधान पदही जिनो ॥
- २१ ब्रह्मुना याचितो नन्तो, अनोमदस्सी महामुनि । 5
वत्ति णवक महावीरो, उय्याने^३ सो मुदस्सने^३ ॥
- २२ निसभो च अनोमो^४ च, अहेसु अग्गसावका ।
वरुणो नामुपट्ठाको, अनोमदस्सिस्स सत्थुनो ॥
- २३ सुन्दरी^५ च सुमना च, अहेसु अग्गसाविका ।
बोधि तम्म भगवतो, अज्जुनो ति पवुच्चति ॥ 10
२४. नन्दिबड्ढो सिग्गिबड्ढो, अहेसु अग्गुपट्ठाका ।
उप्पला^६ चेव^६ पदुमा च, अहेसु अग्गुपट्ठिका ॥
- २५ अट्ठपण्णासरतन, अच्चुग्गतो महामुनि ।
पभा निद्धावती तस्स, सतरसी व उग्गतो ॥
- २६ वस्ससतसहस्सानि, आयु विज्जति तावदे । 15
तावता तिट्ठमानो सो, तारेसि जनत बहु ॥
- २७ सुपुप्फित पावचन, अरहन्तेहि तादिहि ।
वीतरागेहि विमलेहि, सोभित्थ^७ जिनसासन ॥
- २८ सो च सत्था अमितयसो, युगानि तानि^८ अतुलियानि ।
सब्ब तमन्तरहित, ननु रिक्ता सब्बसङ्गारा ॥ 20
- २९ अनोमदस्सी जिनो सत्था, धम्मारामम्हि निव्वुतो ।
तत्थेवस्स^९ जिनथूपो, उब्बेधो पञ्चवीसती^{१०} ति ॥
अनोमदस्सिस्स भगवतो वसो सत्तमो ।

१० पदुमबुद्धवंसो

- १ अनोमदस्सिस्स अपरेन, सम्बुद्धो द्विपदुत्तमो ।
पदुमो नाम नामेन, असमो अप्पट्ठिपुगलो ॥

१-१ नारी च - सी०, रो० । २ उपसालो - स्या० । ३-३ सुदस्सनुय्यानमुत्तमे - स्या० । ४ आसोको - सी० । ५ सुन्दरा - स्या० । ६-६ उपला च - स्या० । ७ सोभति - स्या० । ८ तीनि - सी० । ९ तत्थेव तस्स - सी०, स्या०, तथेव तस्स - रो० । १० पन० - स्या०, पञ्च० - रो० ।

- २ तस्सा पि असमं सीलं, समाधि पि अनन्तको^१ ।
असङ्ख्यं जाणवर, विमुत्ति पि अनूपमा ॥
३. तस्सा पि अतुलतेजस्स, धम्मचक्कप्पवत्तने ।
अभिसमया तयो आसु, महातमपवाहना ॥
- ५ ४ पठमाभिसमये बुद्धो, कोटिसतमबोधयि ।
दुतियाभिसमये धीरो, नवुतिकोटिमबोधयि ॥
- ५ यदा च पदुमो बुद्धो, ओवदी सकमत्रजं ।
तदा असीतिकोटीनं, ततियाभिसमयो अहु ॥
६. सन्निपाता तयो आसु, पदुमस्स महेसिनो ।
१० कोटिसतमहस्सान, पठमो आसि समागमो ॥
- ७ कठिनत्थारसमये, उप्पन्ने कठिनचीवरे ।
धम्मसेनापत्तिथाय, भिक्खु सिब्बिसु चीवर ॥
- ८ तदा ते विमला भिक्खु, छळ्ळभिञ्जा महिद्धिका ।
तीणि सतसहस्सानि, समिसु अपराजिता ॥
- १५ ९ पुनापरं सो नरासभो^२, पवने वास उपागमि^३ ।
तदा समागमो आसि, द्विन्नं सतराहस्सिनं^४ ॥
- १० अह तेन समयेन, सीहो आसि मिगाधिभू^५ ।
विवेकमनुब्रूहन्तं, पवने अद्दसं^६ जिनं^६ ॥
- ११ वन्दित्वा सिरसा पादे, कत्वान त पदत्रिखणं ।
२० तिक्वत्तु अभिनादित्वा, सत्ताहं जिनमुपट्टहं^७ ॥
- १२ सत्ताह वरसमापत्तिया, वुट्टहित्वा तथागतो ।
मनसा चिन्तयित्वान, कोटि भिक्खु समानयि ॥
- १३ तदा पि सो महावीरो, तेस मज्झे वियाकरि ।
“अपग्मिग्नितो कप्पे, अय बुद्धो भविस्सति ॥
- २५ १४ “पधान पदहित्वान पे० . हेस्साम सम्मुखा इम” ॥
- १५ तस्सा पि वचनं सुत्वा, भिग्यो चित्तं पसादयि ।
उत्तरि वतमधिद्वासि, दसपारमिपूगिया ॥

१६. चम्पकं नाम नगरं, असमो नाम खत्तियो ।
असमा नाम जनिका, पटुमस्स महेसिनो ॥
१७. दसवस्ससहस्सानि, अगार अज्झ सो वमि ।
नन्दा-वमु-यसुत्तरा^१, तथो पासादमुत्तमा ॥
१८. तेत्तिम^२ च सहस्सानि^३, नागियो समलङ्कता ।
उत्तरा नाम सा नारी, रम्मो नामासि अत्रजो ॥
१९. निमित्ते चतुरो दिस्वा, रथयानेन निक्खमि ।
अनृनअट्ठमासानि^४, पधानं पदही जिनो ॥
२०. ब्रह्मुना याचितो सन्तो, पटुमो लोकनायको ।
वत्ति चक्कं महावीरो, धनञ्जयुय्यानमुत्तमे^५ ॥
२१. सालो च उपसालो च, अहेसु अगसावका ।
वरुणो नामुपट्ठाको, पटुमस्स महेसिनो ॥
२२. राधा चेव सुराधा च, अहेसु अगसाविका ।
बोधि तस्स भगवतो, महासोणो ति वुच्चति ॥
२३. भिय्यो^६ चेव असमो च, अहेसु अगुपट्ठाका ।
रुची च नन्दरामा च, अहेसु अगुपट्ठिका ॥
२४. अट्ठपण्णासरतन, अच्चुग्गतो महामुनि ।
पभा निट्ठावती तस्स, असमा सब्बसो^७ दिसा ॥
२५. चन्दप्पभा सुरियप्पभा, रतनग्गिमणिप्पभा^८ ।
सव्वा पि ता हता होन्ति, पत्वा जिनपभुत्तम^९ ॥
२६. वस्ससतसहस्सानि, आयु विज्जति तावदे ।
तावता तिट्ठमानो सो, नारेसि जनत बहु ॥
२७. परिपक्कमानसे सत्ते, बोधयित्वा असेसतो ।
सेसके^{१०} अनुसासित्वा, निब्बुतो सो ससावको ॥
२८. उरगो व तच्चं जिन्न, वुड्ढपत्त^{११} व पादपो ।
जहित्वा सब्बसङ्खारे, निब्बुतो सो यथा सिखी ॥

१ नन्दा च सुयमा उत्तरा - सी०, रो०, नन्दो वसु भसुत्तरो - स्या० । २-२ ० सत ०
- सी०, रो० । ३ अनृनक अट्ठमास - सी०, रो० । ४ धनञ्जयुय्यानमुत्तमे - सी०,
धनञ्जयुय्यानमुत्तमे - स्या०, रो० । ५ सभियो - स्या० । ६ सब्बतो - स्या० ।
७ रतनग्गिमणिप्पभा - स्या०, रो० ।

२६ पदुमो जिनवरो सत्था, धम्मारामम्हि निब्बुतो ।
 धातुवित्थारिक आसि, तेसु तेसु पदेसतो ति ॥
 पदुमस्स^१ भगवतो वसो^१ अट्टमो ।

११ नारदबुद्धवसो

B 341,
R 33

- १ पदुमस्स अपरेन, सम्बुद्धो द्विपदुत्तमो ।
 नारदो नाम नामेन, असमो अप्पटिपुग्गलो ॥
- २ सो बुद्धो चक्कवत्तिस्स, जेट्ठो दयितओरमो ।
 आमुक्कमालाभरणो^२, उय्यान उपसङ्गमि ॥
- ३ तत्थासि^३ रुक्खो यसविपुलो^३, अभिरूपो ब्रह्मा सुचि ।
 तमज्झपत्त्वा उपनिसीदि^४, महासोणस्स हेट्ठतो ॥
- ४ तत्थ जाणवरुप्पज्जि, अनन्त वजिरूपम ।
 तेन विचिनि सङ्खारे, उक्कुज्जमवकुज्जक^५ ॥
- ५ तत्थ सब्बकिलेसानि, असेसमभिवाहयि ।
 पापुणी केवल बोधि, बुद्धजाणे च चुट्ठस ॥
- ६ पापुणित्वान सम्बोधि, धम्मचक्क पवत्तयि ।
 कोटिसतसहस्सान, पठमाभिसमयो अहु ॥
- ७ महादोण नागराज, विनयन्तो महामुनि ।
 पाटिहेर तदाकासि, दस्सयन्तो सदेवके ॥
- ८ तदा देवमनुस्सान, तम्हि धम्मप्पकासने ।
 नवुतिकोटिसहस्सानि, तरिसु सब्बससय ॥
- ९ यम्हि काले महावीरो, ओवदी सकमव्रजं ।
 असीतिकोटिसहस्सान, ततियाभिसमयो अहु ॥
- १० सन्निपाता तयो आसु, नारदस्स महेसिनो ।
 कोटिसतसहस्सान, पठमो आसि समागमो ॥
- ११ यदा बुद्धो बुद्धगुण, सनिदान पकासयि ।
 नवुतिकोटिसहस्सानि, समिसु विमला तदा ॥

१-१ पदुमबुद्धवसो - स्या० । २ आमुत्तमल्याभरणो - सी०, रो०, आमुत्त-
 मण्याभरणो - स्या० । ३ तत्रासि - सी०, रो० । ४ विपुतो - स्या० । ५ निसीदि -
 स्या०, रो० । ६ उक्कुज्जमवकुज्जत - स्या० ।

- १२ यदा वेरोचनो नागो, दान ददाति सत्थुनो ।
तदा ममिमु जिनपुत्ता, असीनिमतमहस्मियो^१ ॥
- १३ अहं तेन ममयेन, जटिलो उग्गतापनो ।
अन्तलिक्खचरो आसि, पञ्चाभिञ्जामु पारगू ॥
- १४ तदापाह असमसम, ससङ्ख मपग्ज्जन^२ । 5
अन्नपानेन तप्पेत्वा, चन्दनेनाभिपूजयि ॥
- १५ सो पि म तदा व्याकासि, नारदो लोकनायको ।
“अपरिमेय्यितो कप्पे, अय^३ बुद्धो^३ भविस्सति ॥
- १६ “पधान पदहित्वान पे० हेस्साम सम्मुखा डम” ॥
- १७ तस्सा^४ पि^४ वचन मुत्वा, भिय्यो हासेत्वं^५ मानस । 10
अधिदुहि वत्त^५ उग्ग, दसपारमिपूग्या ॥
- १८ नगरं धञ्जवर्त्ता नाम, सुदेवो नाम खत्तियो ।
अनोमा नाम जनिका, नारदस्स महेसिनो ॥
- १९ नववस्ससहस्सानि, अगार यज्झ सो वसि ।
जितो^६ विजिताभिरामो^६, तयो पासादमुत्तमा ॥ 15
- २० तिचत्तारीससहस्सानि^७, नारियो समलङ्कता ।
विजितसेना^७ नाम नारी^७, नन्दुत्तरो नाम अत्रजो ॥
- २१ निमित्ते चतुरो दिस्वा, पदसा^८ गमनेन निक्खमि ।
सत्ताह पधानचार^८, अचरी पुरिसुत्तमो^८ ॥
- २२ ब्रह्मना याचितो सन्तो, नारदो लोकनायको । 20
वत्ति चक्कं महावीरो, धनञ्चुय्यानमुत्तमे ॥
- २३ भद्दसालो जितमित्तो, अहेसु अगगसावका ।
वासेट्ठो नामुपट्ठाको, नारदस्स महेसिनो ॥
- २४ उत्तरा फग्गुनी चेव, अहेसु अगगसाविका ।
बोधि तस्स भगवतो, महासोणो ति वुच्चति ॥ 25

१ असीतिसत्तलहस्सिनो - स्या० । २ मपरिजन - स्या०, रो० । ३-३ बुद्धो लोके - स्या० । ४-४ तस्साह - स्या० । ५ हामेत्वा - स्या० । ६ वत्त - स्या० । ७-७ जिता-विजिताभिरामा - सी०, जिताविजिताभिरामा - रो० । ८ तिचत्तारि सहस्सानि - स्या० । ९ जितसेना - सी०, रो० । १० सा नारी - स्या० । ११ पासाद - सी० । १२ पधानचरिय - सी०, रो० । १३ लोकनायको - सी०, रो० ।

- २५ उगगरिन्दो वसभो च, अहेसु अग्गुपट्टका ।
इन्दावरी च वण्डी^१ च, अहेसु अग्गुपट्टिका ॥
- २६ अट्ठासीतिरतनानि, अच्चुगगतो महामुनि ।
कच्चनग्घियसङ्कासो, दससहस्सी विरोचति ॥
- २७ तस्स व्यामप्पभा काया, निद्धावति दिसोदिसं^२ ।
निरन्तरं दिवारत्ति, योजनं फरते सदा^३ ॥
- २८ न केचि तेन समयेन, समन्ता योजने जना ।
उक्का पदीपे उज्जालेन्ति, बुद्धरसीहि ओत्थटा ॥
- २९ नवुतिवस्ससहस्सानि, आयु विज्जति तावदे ।
तावता तिट्ठमानो सो, तारेसि जनतं बहुं ॥
- ३० यथा उल्लूहि गगनं, विचित्तं उपसोभति ।
तथेव सासनं तस्स, अरहन्तेहि सोभति ॥
- ३१ संसारसोतं तरणाय^४, सेसके पटिपन्नके ।
धम्मसेतु दब्धं कत्वा, निब्बुतो सो नरासभो ॥
३२. सो पि बुद्धो असमसभो, ते पि खीणासवा अतुलतेजा ।
सब्ब तमन्तरहित, ननु रिक्ता सब्बसङ्खारा ॥
३३. नारदो जिनवसभो^५, निब्बुतो सुदस्सने पुरे ।
तत्थेवस्स^६ थूपवरो, चतुयोजनमुगगतो ति ॥
- नारदस्स भगवतो वंसो नवमो ।

१२ पदुमुत्तरबुद्धवंसो

१. नारदस्स अपरेन, सम्बुद्धो द्विपदुत्तमो ।
पदुमुत्तरो नाम जिनो, अक्खोभो सागरूपमो ॥
- २ मण्डकप्पो वं सो आसि, यम्हि बुद्धो^१ अजायथ ।
उस्सन्नकुसला जनता, तम्हि कप्पे अजायथ ॥
३. पदुमुत्तरस्स भगवतो, पठमे धम्मदेसने ।
कोटिसतसहस्सान, धम्माभिसमयो अहु ॥

१ उन्दी - सी०, गण्डी - स्या०, चण्डी - रो० । २ समन्ततो - सी० ।
३ दिसा - सी०, रो० । ४ तारणाय - स्या० । ५. जिनवसभो - स्या० । ६. तत्थेव
जिन - सी०, रो०, तथेव - स्या० । ७ च - स्या० । ८ बुद्धा - सी० ।

- ४ ततो पर पि वस्सन्ते, तप्पयन्ते च पाणिने ।
सत्ततिससतसहस्सान^१, दुतियाभिसमयो अहु ॥
- ५ यम्हि काले महावीरो, आनन्द उपसङ्कमि ।
पितुसन्तिक उपगन्त्वा, आहनी अमतदुन्दुभि ॥
- ६ आहते अमतभेरिम्हि, वस्सन्ते धम्मवुट्ठिया^२ ।
पञ्चाससतसहस्सान, ततियाभिसमयो अहु ॥
- ७ ओवादको विञ्जापको, तारको सव्वपाणिन ।
देसनाकुसलो बुद्धो, तारेसि जनत बहु ॥
८. सन्निपाता तयो आसु, पदुमुत्तरस्स सत्थुनो ।
कोटिसतसहस्सान, पठमो आसि समागमो ॥
- ९ यदा बुद्धो असमसमो, वसि^३ वेभारपव्वते ।
नवुतिकोटिसहस्सानं, दुतियो आसि समागमो ॥
१०. पुन चारिकं पक्कन्ते, गामनिगमरट्ठतो ।
असीतिकोटिसहस्सानं, ततियो आसि समागमो ॥
- ११ अहं तेन समयेन, जटिलो नाम रट्ठिको ।
सम्बुद्धप्पमुखं सङ्घं, सभत्तं दुस्समदासह ॥
१२. सो पि मं बुद्धो व्याकासि, सङ्घमज्जे निसीदिय ।
“सतसहस्सितो कप्पे, अयं बुद्धो भविस्सति ॥
- १३ “पधानं पदहित्वान . पे० हेस्साम सम्मुखा इमं” ॥
- १४ तस्सा पि वचनं सुत्वा, उत्तरि वतमधिट्ठहि ।
अकासि^४ उग्गदब्बहं^५ धिति, दसपारमिपूरिया ॥
- १५ व्याहता तिथिया सब्बे, विमना दुम्मना तदा ।
न तेस केचि परिचरन्ति, रट्ठतो निच्छुभन्ति ते ॥
- १६ सब्बे तत्थ समागन्त्वा, उपगच्छु बुद्धसन्तिके ।
तुव नाथो^६ महावीर, सरणं होहि चक्खुम ॥
१७. अनुकम्पको कारुणिको, हितेसी सब्बपाणिनं ।
सम्पत्ते तिथिये सब्बे, पञ्चसीले पतिट्ठपि^७ ॥

१ सत्ततिससहस्सान - सी०, रो०, सत्ततिससहस्सान - स्या० । २ धम्मवुट्ठियो - सी०, स्या०, रो० । ३ वसी - सी०, वसति - रो० । ४-५ अकासि मुग्ग दब्बह - सी०, रो० । ६ नाथ - सी० । ७ पतिट्ठहि - सी०, स्या०, रो० ।

- १८ एव निराकुलं आसि, सुञ्जत तिथियेहि त ।
विचित्त अरहन्तेहि, वसीभूतेहि तादिहि ॥
- १९ नगर हसवती^१ नाम, ग्रानन्दो नाम खत्तियो ।
सुजाता नाम जनिका, पदुमुत्तरस्स सत्थुनो^२ ॥
- २० दसवस्ससहस्सानि^३, अगार अज्झ सो वसि ।
नरवाहनो^४ यसो वसवत्ती^५, तयो पासादमुत्तमा ॥
- २१ तिचत्तारीससहस्सानि, नारियो समलङ्कता ।
वसुदत्ता^६ नाम नारी, उत्तमो^७ नाम अत्रजो ॥
- २२ निमित्ते चतुरो दिस्वा, पासादेनाभिनिक्खमि ।
सत्ताह पधानचारं, अचरी पुरिसुत्तमो ॥
- २३ ब्रह्मना याचितो सन्तो, पदुमुत्तरो विनायको ।
वत्ति चक्क महावीरो, मिथिलुय्यानमुत्तमे ॥
२४. देवलो^८ च सुजातो च, अहेसु अग्गसावका ।
सुमनो नामुपट्ठाको, पदुमुत्तरस्स महेसिनो^९ ॥
- २५ अमिता^{१०} च असमा च^{११}, अहेसु अग्गसाविका ।
बोधि तस्स भगवतो, सललो ति पवुच्चति ॥
- २६ वितिण्णो चेव^{१२} तिस्सो च, अहेसु अग्गुपट्ठका ।
हट्ठा चेव विचित्ता^{१३} च, अहेसु अग्गुपट्ठिका ॥
२७. अट्ठपण्णासरतन, अच्चुग्गतो महामुनि ।
कञ्चनग्घियसङ्कासो, द्वत्तिसवरलक्खणो ॥
- २८ कुड्डा^{१४} कवाटा भित्ती च, रुक्खा नगसिलुच्चया ।
न तस्सावरणं अत्थि, समन्ता द्वादसयोजने ॥
- २९ वस्ससतसहस्सानि, आयु विज्जति तावदे ।
तावता तिट्ठमानो सो, तारेत्ति जनत बहु ॥

१ हेमवती - सी० । २ महेसिनो - सी०, रो० । ३ नववस्ससहस्सानि - स्या० ।
४-४ नारीवाहनो यसो यसवती - सी०, नारी बाहनो यसवती - स्या०, नारवाहनो -
१० । ५ वसुदत्ता - स्या० । ६ उत्तरो - सी०, स्या०, रो० । ७. देविलो -
स्या० । ८ सत्थुनो - सी०, स्या० । ९-९ अमिता असमा चेव - सी०, स्या०, रो० ।
१०. अमिती - स्या० । ११ सुचित्ता - स्या० । १२ कुड्डा - म०, रो० ।

- ३० मन्तारेत्वा बहुजन^१, छिन्दित्वा मव्वससय ।
जलित्वा अग्गिक्खन्धो व, निव्वुतो सो समावको ॥
- ३१ पटुमुत्तरो जिनो बुद्धो, नन्दागमम्हि निव्वुतो ।
तत्थेवस्म थूपवरो, द्वादमुव्वेधयोजनो ति ॥
पटुमुत्तरस्स भगवतो वसो दसमो ।

१३ सुमेधबुद्धवंसो

- १ पटुमुत्तरस्स अपरेन, सुमेधो नाम नाथको । 5
दुरामदो उगतेजो, सब्बलोकुत्तमो^२ मुनि^३ ॥
- २ पसन्ननेत्तो सुमुखो, ब्रह्मा उज्जु पतापवा ।
हितेसी सब्बमत्तान, बहू मोचेसि बन्धना ॥
- ३ यदा बुद्धो पापुणित्वा, केवल बोधिमुत्तम ।
सुदस्सनम्हि नगरे, धम्मचक्क पवत्तयि ॥ 10
४. तस्सा^४ पि अभिसमया^५ तीणि, अहेसु धम्मदेसने ।
कोटिसतसहस्सानं, पठमाभिसमयो अहु ॥
- ५ पुनापर कुम्भकण्ण, यक्ख सो^६ दमयी जिनो ।
नवुतिकोटिसहस्सान, दुतियाभिसमयो अहु ॥
- ६ पुनापरं अमितयसो, चतुसच्च पकासयि । 15
असीतिकोटिसहस्सानं, ततियाभिसमयो अहु ॥
- ७ सन्निपाता तयो आसु, सुमेधस्स महैसिनो ।
खीणासवान विमलान, सन्तचित्तान तादिनं ॥
८. सुदस्सन^८ नाम नगर^९, उपगच्छि जिनो यदा ।
तदा खीणासवा भिक्खू, समिसु सतकोटियो ॥ 20
९. पुनापर देवकूटे, भिक्खून कथिनत्थते ।
तदा नवुतिकोटीन, दुतियो आसि समागमो ॥
- १० पुनापरं दसवलो, यदा चरति चारिकं ।
तदा असीतिकोटीन, ततियो आसि समागमो ॥

१ बहुजञ्जा - स्या० । २ सब्बलोकुत्तरो - सी०, रो० । ३ जिनो - स्या० ।
४-४ तस्साभिसमया - सी० रो० । ५ च - स्या० । ६-६ सुदस्सन नगर वर - सी०,
रो०, सुदस्सनम्हि नगरे - स्या० ।

- ११ अहं तेन समयेन, उत्तरो नाम माणवो ।
असीतिकोटियो मय्हं, घरे सन्निचित^१ घन ॥
- १२ केवल सब्ब दत्तवान, ससङ्खे लोकनायके ।
सरणं तस्सुपगञ्छि, पब्बज्जं चाभिरोचयि^२ ॥
- 5 १३ सो पि मं बुद्धो व्याकासि, करोन्तो अनुमोदनं ।
“तिसकप्पसहस्समिह, अय बुद्धो भविस्सति ॥
- B 347 १४ “पधानं पदहित्वान . पे० हेस्साम सम्मुखा इम” ॥
१५ तस्सा पि वचनं सुत्वा, भिय्यो चित्तं पसादयि ।
उत्तरि वतमधिट्ठासि, दसपारमिपूरिया ॥
- 10 १६ सुत्तन्तं विनय चा पि, नवङ्गं सत्थुसासनं ।
सब्ब परियापुणित्वान, सोभयि जिनसासनं ॥
- R 38 १७ तत्थप्पमत्तो विहरन्तो, निसज्जट्टानचङ्कमे ।
अभिञ्जासु पारमि गन्त्वा^३, ब्रह्मलोकमगञ्छहं ॥
१८ सुदस्सन नाम नगरं, सुदत्तो नाम खत्तियो ।
15 सुदत्ता नाम जनिका, सुमेधस्स महेसिनो ॥
१९ नववस्ससहस्सानि, अगारं अज्झ सो वसि ।
सुचन्दकञ्चनसिरिवट्ठा, तयो पासादमुत्तमा ॥
२०. तिसोळससहस्सानि, नारियो समलङ्कता ।
सुमना नाम सा नारी, पुनब्बसु^४ नाम अत्रजो ॥
20 २१ निमित्ते चतुरो दिस्वा, हत्थियानेन निक्खमि ।
अनूनकं अट्ठमासं^५, पधानं पदही जिनो ॥
२२. ब्रह्मना याचितो सन्तो, सुमेधो लोकनायको ।
वत्ति चक्क महावीरो^६, सुदस्सनुय्यानमुत्तमे ॥
२३ सरणो^६ सब्बकामो च, अहेसु अगसावका ।
25 सागरो नामुपट्ठाको, सुमेधस्स महेसिनो ॥
२४ रामा चेव सुरामा च, अहेसुं अगसाविका ।
बोधि तस्स भगवतो, महानीपो^७ ति वुच्चति^७ ॥

१ सन्निचित - स्या०; सन्निचित - रो० । २ अभिरोचयि - स्या० ।
३ पत्वा - स्या० । ४ सुमित्तो - सी०, रो०, पुनब्बो - स्या० । ५ अट्ठमास - सी०, स्या० ।
६ सरणो च - स्या० । ७-७ महानिम्बो - सी०, रो०, निम्बस्सुक्खोति पवुच्चति - स्या० ।

- २५ उरुवेला^१ यसवा च, अहेसु अग्गुपट्टिका ।
यसोधरा^२ सिरिमा^३ च, अहेसु अग्गुपट्टिका ॥
- २६ अट्टामीतिरननानि, अच्चुगतो महामुनि ।
ओभासेति दिसा सव्वा, चन्दो तारगणे^३ यथा ॥
२७. चक्कवन्तिमणी नाम, यथा तपति योजनं । 5
तथेव तस्स रतन, समन्ता फरति योजन ॥
- २८ नवुतिवस्ससहस्सानि, आयु विज्जति तावदे ।
तावता तिट्ठमानो सो, तारेसि जनत बहं ॥
- २९ तेविज्जच्छळभिज्जेहि^४, बलप्पत्तेहि तादिहि ।
समाकुलमिद आसि, अरहन्तेहि साधुहि^५ ॥ 10
- ३० ते पि सब्बे अमितयसा, विप्पमुत्ता निरूपधी ।
आणालोकं दस्सयित्वा, निब्बुता ते महायसा ॥
- ३१ सुमेधो जिनवरो बुद्धो, मेधारामम्हि निब्बुतो ।
धातुवित्थारिक आसि, तेमु तेमु पदेसतो ति ॥
सुमेधस्स भगवतो वसो एकादसमो ।

१४ सुजातबुद्धवंसो

१. तत्थेव मण्डकप्पम्हि, सुजातो नाम नायको । 15
सीहहनुसभक्खन्धो, अप्पमेय्यो दुरासदो ॥
- २ चन्दो व विमलो सुद्धो, सतरसी व पतापवा^१ ।
एवं सोभति सम्बुद्धो^२, जलन्तो सिरिया सदा^३ ॥
३. पापुणित्वान सम्बुद्धो, केवलं बोधिमुत्तम ।
सुमङ्गलम्हि नगरे, धम्मचक्कं पवत्तयि ॥ 20
- ४ देसेन्ते^४ पवरं धम्मं, सुजाते^५ लोकनायके^६ ।
असीतिकोटी अभिसमिसु, पठमे धम्मदेसने ॥

१ उरुवेला च - सी०, रो०, उरुवेला चेव - स्या० । २-२. यसा नाम सिरिवा - स्या० । ३ तारगणे - सी० । ४ तेविज्जा छळभिज्जाहि - स्या० । ५ सासनं स्या०, तादिहि - रो० । ६ तापवा - सी०, रो० । ७ सो बुद्धो - सी० । ८ पभा - सी०, रो० । ९ देसेन्तो - स्या० । १०-१० सुजातो लोकनायको - स्या० ।

- ५ यदा सुजातो अमितयसो, देवे वस्सं उपागमि ।
सत्ततिससतसहस्सान^१, दुतियाभिसमयो अहु ॥
- ६ यदा सुजातो असमसमो^२, उपगच्छि पितुसन्तिक ।
सट्ठिसतसहस्सान, ततियाभिसमयो अहु ॥
- 5 ७ सन्निपाता तयो आसु, सुजातस्स महेसिनो ।
खीणासवान विमलानं, सन्तचित्तान तादिन ॥
- B 349 ८ अभिञ्जाबलप्पत्तान, अप्पत्तान^३ भवाभवे ।
सट्ठिसतसहस्सानि, पठम सन्निपतिसु ते ॥
- ९ पुनापरं सन्निपाते, तिदिबोरोहणे जिने ।
10 पञ्जाससतसहस्सानं, दुतियो आसि समागमो ॥
- १० उपसङ्कमन्तो^४ नरासभ, तस्स यो अग्गसावको ।
चतुहि सनसहस्सेहि, सम्बुद्धं उपसङ्कमि ॥
- ११ अह तेन समयेन, चतुदीपम्हि इस्सरो ।
अन्तलिक्खचरो आसि, चक्कवत्ती महब्बलो ॥
- 15 १२ लोके^५ अच्छरिय दिस्वा, अब्भुत लोमहसनं ।
उपगन्तवान वन्दि सो, सुजात लोकनायक^६ ॥
- १३ चतुदीपे महारज्ज, रतने सत्त उत्तमे ।
बुद्धे निय्यादयित्वान, पब्बजि तस्स सन्तिके ॥
- १४ आरामिका जनपदे, उट्ठान पटिपिण्डिय ।
20 उपनेन्ति भिक्खुसङ्घस्स, पच्चय सयनासन ॥
- १५ सो पि म बुद्धो^७ ब्याकासि, दससहस्सिम्हि^८ इस्सरो ।
“तिसकप्पसहस्सिम्हि, अय बुद्धो भविस्सति ॥
- R 40 १६ “पधान पदहित्वान .पे० हेस्साम सम्मुखा इम” ॥
- १७ तस्सा पि वचन सुत्वा, भिय्यो हास जनेसह^९ ।
25 अधिट्ठहि वत उग्ग, दसपारमिपूरिया ॥
- १८ सुत्तन्तं विनयं चा पि, नवज्जं सत्थुसासन ।
सब्बं परियापुणित्वान, सोभयि जिनसासनं ॥

१ सत्ततिससहस्सान - सी०, रो० । २ असमो - स्या० । ३ अप्पमत्तान - सी० ।
४ उपसङ्कम - स्या० । ५-४ स्या० पोत्थके नत्थि । ६ तदा - स्या० । ७ दस-
सहस्सिम्हि - स्या०, रो० । ८. जने अहु - स्या० ।

- १९ तत्प्रपमत्तो विहगन्तो, बह्व भावेत्व भावन ।
अभिञ्जापारमि गत्वा, ब्रह्मलोकमगच्छह ॥
- २० सुमङ्गल नाम नगर, उगगतो नाम खत्तियो ।
माता पभावता नाम, सुजातस्स महेसिनो ॥
- २१ नववस्ससहस्सानि, अगार अज्ज सो वसि । 5
सिरी उपसिरो नन्दो^१, तयो पासादमुत्तमा ॥
- २२ तेवीत्तिसहस्सानि, नारियो समलङ्कता ।
सिरिनन्दा नाम नारी, उपसेनो नाम अत्रजो ॥
- २३ निमित्ते चतुरो दिग्धा, अस्मयानेन निक्खमि ।
अनूननवमासानि, पधान पदही जिनो ॥ 10
- २४ ब्रह्मना याचितो सन्तो, सुजातो लोकनायको ।
वत्ति चक्क नहावीरो, सुमङ्गलुय्यानमुत्तमे ॥
- २५ सुदस्सनो सुदेवो च, अहेसु अग्गसावका ।
नारदो नामुपट्ठाको, सुजातस्स महेसिनो ॥
- २६ नागा^२ च नागसमाला^३ च, अहेसु अग्गसाविका । 15
बोधि तस्स भगवतो, महावेळ् ति वुच्चति ॥
- २७ सो च हक्खो घनक्खन्धो^४, अच्छिद्दो होति पत्तिको ।
उजुवसो ब्रहा होति, दस्सनीयो मनोरमो ॥
- २८ एकक्खन्धो पवड्डित्वा^५, ततो साखा पभिज्जति^६ ।
यथा सुबद्धो^७ मोग्हत्यो, एव सोभति सो दुमो ॥ 20
- २९ न तस्स कण्डका^८ होन्ति, ना पि छिद्द महा अहु ।
वित्तिण्णसाखो^९ अदिरलो, सन्दच्छायो मनोरमो ॥
- ३० मुदत्तो चेव चित्तो च, अहेसु अग्गुपट्ठका ।
सुभद्दा च पटुमा च, अहेसु अग्गुपट्ठिका ॥
- ३१ पञ्जासरतनो आसि, उच्चत्तनेन सो जिनो । 25
सब्बाकारवरूपेतो, सब्बगुणमुपागतो ॥

१ नन्दा - सी०, रो०, चन्दो - स्या० । २-२ ना ७ नागसमाना - श्या० ।
३ घनक्खिरो - सी०, रो० । ४ पवड्डित्वा - सी, रो० । ५ अभिज्जथ - सी०, च भिज्जति -
स्या० । ६ सुबद्धो - स्या० । ७ कण्डका - सी०, रो०, कण्डका - स्या० । ८ वित्तिण्ण-
साखो - स्या० ।

B 351,
R 41

- ३२ तस्स पभा असमसमा, निद्धावति समन्ततो ।
अप्पमाणो अतुलियो^१, ओपम्मेहि^२ अनूपमो ॥
- ३३ नवुतिवस्ससहस्सानि, आयु विज्जति तावदे ।
तावता तिट्ठमानो सो, तारेसि जनत बहु ॥
- 5 ३४ यथा पि सागरे ऊमी, गगने तारका यथा ।
एव तदा पावचन, अरहन्तेहि चित्ति^३ ॥
- ३५ सो च बुद्धो असमसमो, गुणानि च तानि अतुलियानि ।
सब्बं तमन्तरहितं, ननु रिक्ता सब्बसङ्खारा ॥
- ३६ सुजातो जिनवरो बुद्धो, सिलारामम्हि^४ निब्बुतो ।
10 तत्थेव तस्स^५ चेतियो^६, तीणिगावुतमुग्गतो ति ॥
सुजातस्स भगवतो वसो द्वादसमो ।

१५ पियदस्सीबुद्धवंसो

- १ सुजातस्स अपरेन, सयम्भू^६ लोकनायको ।
दुरासदो असमसमो, पियदस्सी महायसो ॥
- २ सो पि बुद्धो अमितयसो, आदिच्चो व विरोचति ।
सब्ब तम निहन्त्वान, धम्मचक्क पवत्तयि ॥
- 15 ३ तस्सा पि अतुलतेजस्स, अहेसु अभिसमया तयो ।
कोटिसतसहस्सान, पठमाभिसमयो अहु ॥
- ४ सुदस्सनो देवराजा, मिच्छादिट्ठिमरोचयि ।
तस्स दिट्ठि विनोदेन्तो, सत्था धम्ममदेसयि ॥
- ५ जनसन्निपातो अतुलो, महासन्निपती तदा ।
20 नवुतिकोटिसहस्सान,^७ दुतियाभिसमयो अहु ॥
- ६ यदा दोणमुख हत्थि, विनेसि^८ नरसारथि ।
असीतिकोटिसहस्सानं, ततियाभिसमयो अहु ॥
- ७ सन्निपाता तयो आसु, तस्सा पि पियदस्सिनो ।
कोटिसतसहस्सान, पठमो आसि समागमो ॥

१ अतुलियो च - सी०, रो० । २ उपमेहि - स्या०, ओपमेहि - रो० ।
३ चित्तक - स्या०, विचित - रो० । ४ सेलारामम्हि - स्या० । ५-५ चेतियो

- ८ ततो पर नवुतिकोटी, समिसु एकतो मुनी ।
ततिये सन्निपातम्हि, असीतिकोटियो अहू ॥
- ९ अह तेन समयेन, कस्सपो नाम ब्राह्मणो^१ ।
अज्झायको मन्तधरो, तिण्ण वेदान पारगू ॥
१०. तस्स धम्म सुणित्वान, पसाद जनयि अह । 5
कोटिसतसहस्सेहि, सङ्घाराम अमापयि ॥
- ११ तस्स दत्तवान आराम, हट्ठो संविग्गमानसो ।
सरणे^२ पञ्च सीले च^३, दब्धं कत्वा समादियि ॥
१२. सो पि म बुद्धो व्याकासि, सङ्घमज्जे निसीदिय ।
“अट्ठारसे कप्पसते, अय बुद्धो भविस्सति ॥ 10
- १३ “पधानं पदहित्वान पे० हेस्साम सम्मुखा इम” ॥
- १४ तस्सा पि वचनं सुत्वा, भिय्यो चित्त पसादयि ।
उत्तरि वतमर्धि^४ट्ठासि, दसपारमिपूरिया ॥
- १५ सुधज्जं नाम नगरं, सुदत्तो नाम खत्तियो ।
चन्दा^५ नामासि^६ जनिका, पियदस्सिस्स सत्थुनो ॥ 15
- १६ नववस्ससहस्सानि, अगार अज्झ सो वसि ।
सुनिम्मलविमलगिरिगुहा^७, तयो पासादमुत्तमा ॥
- १७ तेत्तिससहस्सानि^८ च^९, नारियो समलङ्कता ।
विमला नाम नारी^{१०} च^{११}, कञ्चनावेळो^{१२} नाम^{१३} अत्रजो ॥
- १८ निमित्ते चतुरो दिस्वा, रथयानेन निक्खमि । 20
छमास पधानचार, अचरी पुरिसुत्तमो ॥
- १९ ब्रह्मना याचितो सन्तो, पियदस्सी महामुनि ।
वत्ति चक्कं महावीरो, उसभुय्याने^{१४} मनोरमे ॥
- २० पालितो सब्बदस्सी च, अहेसु अग्गसावका ।
सोभितो नामुपट्ठाको, पियदस्सिस्स सत्थुनो ॥ 25
- २१ सुजाता धम्मदिन्ना च, अहेसु अग्गसाविका ।
बोधि तस्स भगवतो, ककुधो ति पवुच्चति ॥

१ मानवो - स्या० । २-२ सरण पञ्चसीलञ्च - सी० । ३-३ सुचन्दा नाम - सी०, स्या०, सुचन्दो नाम - रो० । ४ सुनिमल० - सी०, सुनिमल० - रो० । ५ ० विमल-गिरिगुहा - स्या० । ६-६ तेत्तिसतिसहस्सानि - सी०, स्या०, रो० । ७-७ सा नारी - स्या० ।

- २२ सन्धको^१ धम्मको^१ चैव, अहेसु अग्गुपट्टका ।
 विसाखा धम्मदिन्ना च, अहेसु अग्गुपट्टिका ॥
- २३ सो पि बुद्धो अमितयसो, द्वत्तिसवरलक्खणो ।
 असीतिहत्यमुब्बेधो, सालराजा व दिस्सति ॥
- २४ अग्गिचन्दसुरियान^२, नत्थि तादिसिका पभा ।
 यथा अहु पभा तस्स, असमस्स महेसिनो ॥
- २५ तस्सा पि देवदेवस्स, आयु तावतक^३ अहु ।
 नबुतिवस्ससहस्सानि, लोके अट्ठासि चक्खुमा ॥
- २६ सो पि बुद्धो असमसमो, युगानि पि तानि अतुलियानि ।
 सब्ब तमन्तरहित, ननु रित्ता सब्बसङ्खारा ॥
- २७ पियदस्सी मुनिवरो, अस्सत्थारामम्हि निब्बुतो ।
 तत्थेवस्स जिनथूपो, तीणियोजनमुग्गतो ति ॥
 पियदस्सिस्स भगवतो असो तेरसमो ।

१६ अत्थदस्सीबुद्धवंसो

- १ तत्थेव मण्डकप्पम्हि, अत्थदस्सी महायसो^४ ।
 महातमं निहन्तवान, पत्तो सम्बोधिमुत्तम ॥
- २ ब्रह्मना याचितो सन्तो, धम्मचक्क पवत्तयि ।
 अमतेन तप्पयी लोक, दससहस्सिसदेवक^५ ॥
- ३ तस्सा पि लोकनाथस्स, अहेसु अभिसमया तयो ।
 कोटिसतसहस्सान, पठमाभिसमयो अहु ॥
- ४ यदा बुद्धो अत्थदस्सी, चरते^६ देवचारिक ।
 कोटिसतसहस्सानं, दुतियाभिसमयो अहु ॥
- ५ पुनापर यदा बुद्धो, देसेसि पितुसन्तिके ।
 कोटिसतसहस्सानं, ततियाभिसमयो अहु ॥
- ६ सन्निपाता तयो आसु, तस्सा पि च महेसिनो ।
 खीणासवान विमलान, सन्तचित्तान तादिन ॥

१-१ सन्धको धम्मिको - सी०, रो०, सन्धको धम्मिको - स्या० । २ अग्गिया चन्द० - स्या०, अग्गिचन्दा० - रो० । ३ तावत्तका - स्या० । ४ नरासमो - सी०, रो० ।

- ७ अट्टनवृत्तिसहस्सान, पठमो आसि समागमो ।
अट्टासीत्तिसहस्सान, दुतियो आसि समागमो ॥
- ८ अट्टसत्तत्तिसत्तसहस्सान, ततियो आसि समागमो ।
अनुपादा विमुत्तान, विमलान महेसिन ॥
- ९ अह तेन समयेन, जटिलो उग्गतापनो । 5
सुसीमो नाम नामेन, महिया सेट्टसम्मतो ॥
- १० दिब्ब मन्दारव पुप्फ, पटुम पारिच्छत्तक ।
देवलोकाहरित्वान^१, सम्बुद्धमभिपूजयि ॥
११. सो पि म बुद्धो व्याकासि, अत्थदस्सी महामुनि ।
“अट्टारसे कप्पसते, अय बुद्धो भविस्सति ॥ 10
- १२ “पधान पदहित्वान पे० हेस्साम सम्मुखा इम” ॥
१३. तस्सा पि वचन सुत्वा, हट्ठो^२ सविग्गमानसो ।
उत्तरि वत्तमधिट्ठासि, दसपारमिपूगिया ॥
१४. सोभण नाम नगर, सागरो नाम खत्तियो ।
सुदस्सना नाम जनिका, अत्थदस्सिस्स सत्थुनो^३ ॥ 15
- १५ दसवस्ससहस्सानि, अगार अज्झ सो वसि ।
अमरगिरिसुगिरिवाहना^४, तयो पासादमुत्तमा ॥
- १६ तेत्तिस च सहस्सानि, नारियो समलङ्कता ।
विसाखा नाम नारी^५ च^६, सेलो^७ नामासि अत्रजो ॥
- १७ निमित्ते चतुरो दिस्वा, अस्सयानेन निक्खमि । 20
अनूनअट्टमासानि, पधान पदही जिन्नो ॥
- १८ ब्रह्मना याचितो सन्तो, अत्थदस्सी महायसो ।
वत्ति चक्क महावीरो, अनोमुय्याने नरासभो ॥
- १९ सन्तो च उपसन्तो च, अहेसु अगसावका ।
अभयो नामुपट्ठाको, अत्थदस्सिस्स सत्थुनो ॥ 25
२०. धम्मा चेव सुधम्मा च, अहेसु अगसाविका ।
बोधि तस्स भगवतो, चम्पको ति पवुच्चति ॥

१ देवलोका परिहरित्वा — सी०, रो० । २ तुट्ठा — स्या० । ३ महेसिनो — स्या० ।

४ अमरगिरि सुरगिरि गिरिवाहना — सी०, रो०, अमरगिरिसुरगिरिगिरिवाहना — स्या० ।

५ सा नारी — सी०, स्या०, रो० । ६ सोनो — सी० सेनो — रो० ।

- २१ नकुलो च^१ निसभो च, अहेसु अग्गुपट्टका ।
मकिला च सुनन्दा च, अहेसु अग्गुपट्टिका ॥
- २२ सो पि बुद्धो असमसमो, असीतिहत्थमुग्गतो^२ ।
सोभते सालराजा व, उळ्ळुराजा व पूरितो ॥
- २३ तस्स पाकतिका रसी, अनेकसतकोटियो ।
उद्ध अधो दस दिसा, फरन्ति योजन सदा^३ ॥
- २४ सो पि बुद्धो नरासभो, सब्बसत्तुत्तमो मुनि ।
वस्ससतसहस्सानि, लोके अट्ठासि चक्खुमा ॥
- २५ अतुल दस्सेत्वा^४ ओभास, विरोचेत्वा सदेवके ।
सो पि अनिच्चत पत्तो, यथग्गुपादानसङ्ख्या ॥
- २६ अत्थदस्सी जिनवरो, अनोमारामम्हि निब्बुतो ।
धातुवित्थारिक^५ आसि, तेसु तेसु पदेसतो ति ॥
- अत्थदस्सिस्स भगवतो वसो चुद्दसमो ।

१७ धम्मदस्सीबुद्धवंसो

- १ तत्थेव मण्डकप्पम्हि, धम्मदस्सी महायसो ।
तमन्धकार विधमित्वा^६, अतिरोचति सदेवके ॥
- २ तस्सा पि अतुलतेजस्स, धम्मचक्कप्पवत्तने ।
कोटिसतसहस्सान, पठमाभिसमयो अहु ॥
- ३ यदा बुद्धो धम्मदस्सी, विनेसि सञ्जयं इसि ।
तदा नवुतिकोटीन, दुतियाभिसमयो अहु ॥
- ४ यदा सक्को उपागञ्छि^७, सपरिसो विनायक ।
तदा असीतिकोटीन, ततियाभिसमयो अहु ॥
- ५ तस्सा पि देवदेवस्स, सन्निपाता तयो अहु^८ ।
खीणासवान विमलान, सन्तचित्तान तादिनं ॥

१ चेव - स्या० । २ असीतिरतन० - स्या० । ३ तदा - सी०, रो० । ४ दत्तवान - सी० । ५ धातुवित्थारक - स्या० । ६ विधमेत्वा - सी०, रो० । ७ उपगञ्छि - स्या० । ८ आसु - स्या० ।

६. यदा^१ बुद्धो धम्मदस्सी, सरणे वस्सं उपागमि ।
तदा कोटिसतसहस्मान^२, पठमो ग्रामि समागमो ॥
- ७ पुनापर यदा बुद्धो, देवतो एति मानुस^३ ।
तदा पि सतकोटीन, दुनियो ग्रामि समागमो ॥
- ८ पुनापर यदा बुद्धो, पकासेति धुते गुणे ।
तदा असीतिकोटीन, ततियो ग्रामि समागमो ॥
- ९ अह तेन समयेन, सक्को ग्रामि पुग्गिन्दो ।
दिब्बेन गन्धमालेन, तुरियेनाभिपूजयि ॥
- १० सो पि मं बुद्धो^४ व्याकासि, देवमज्जे निसीदिय ।
“अट्टारसे कप्पसते, अय तुद्धो भविस्सति ॥
११. “पधान पदहित्वान पे० हेस्साम सम्मुखा इम” ॥
- १२ तस्सा पि वचन सुत्वा, भिय्यो चित्त पसादयि ।
उत्तरि वतमधिट्ठासि, दसपारमिपूरिया ॥
- १३ सरणं नाम नगर, सरणो नाम खनिया ।
सुनन्दा नाम जनिका, धम्मदस्सिस्स सत्थुनो ॥
- १४ अट्ठवस्ससहस्सानि, अगारं अज्झ सो वसि ।
अरजो विरजो सुदस्सनो, तयो पासादमुत्तमा ॥
- १५ तिचत्तारीससहस्सानि^५, नारियो समलङ्कता ।
विचिकोळि^६ नाम नारी, अत्रजो पुज्जवड्डुनो ॥
- १६ निमित्ते चतुरो दिस्वा, पासादेनाभिनिक्खमि ।
सत्ताह पधानचारं, अचरी पुरिसुत्तमो ॥
- १७ ब्रह्मुना याचितो सन्तो, धम्मदस्सी नरासभो ।
वत्ति चक्क महावीरो, मिगदाये नरुत्तमो ॥
- १८ पटुमो फुस्सदेवो^७ च, अहेसु अगसावका ।
सुनेत्तो नामुपट्ठाको, धम्मदस्सिस्स सत्थुनो ॥
- १९ खेमा च सच्चनामा च, अहेसु अगसाविका ।
बोधि तस्स भगवतो, बिम्बिजालो^८ ति वुच्चति ॥

२०. सुभद्रो कटिस्सहो चैव, अहेसुं अग्गुपट्टका ।
साळिया^१ च कळिया च^२, अहेसु अग्गुपट्टिका ॥
- २१ सो पि बुद्धो असमसमो, असीतिहत्थमुग्गतो ।
अतिरोचति तेजेन, दससहस्सिम्हि^३ धातुया ॥
२२. सुफुल्लो सालराजा व, विज्जू व गगने यथा ।
मज्झन्हिके व सूरियो, एव सो उपसोभथ ॥
२३. तस्सा पि अतुलतेजस्स, समक आसि जीवित ।
वस्ससतमहस्सानि, लोके अट्ठासि चक्खुमा ॥
२४. ओभास दस्सयित्वान, विमल कत्वान सासन ।
चवि^४ चन्दो व^५ गगने, निब्बुतो सो ससावको ॥
- २५ धम्मदस्सी महावीरो, सालारामम्हि^६ निब्बुतो ।
तत्थेवस्स^७ थूपवरो, तीणियोजनमुग्गतो^८ ति ॥
धम्मदस्सिस्स भगवतो वसो पन्नरसमो ।

१८ सिद्धत्थबुद्धवंसो

- १ धम्मदस्सिस्स अपरेन, सिद्धत्थो नाम^९ नायको^{१०} ।
निह्नित्वा^{११} तमं सब्ब, सुरियो अब्भुग्गतो यथा ॥
- २ सो पि पत्वान सम्बोधि^{१२}, सन्तारेन्तो सदेवक ।
अभिवस्सि धम्ममेघेन, निब्बापेन्तो सदेवकं ॥
- ३ तस्सा पि अतुलतेजस्स, अहेसु अभिसमया तयो ।
कोटिसतसहस्सान, पठमाभिसमयो अहु ॥
४. पुनापर भीमरथे^{१३}, यदा आहनि दुन्दुभि ।
तदा नवुतिकोटीन, दुतियाभिसमयो अहु ॥
- ५ यदा बुद्धो धम्म देसेसि, वेभारे सो पुरुत्तमे^{१४} ।
तदा नवुतिकोटीन, ततियाभिसमयो अहु ॥

१-१ सालिया च वलोया च - सी०, सालिसा च कळिस्सा च - स्या०, साळिया च वळिया च - रो० । २ दससहस्सिम्हि - स्या०, रो० । ३-३ रवि चन्दो व - सी०, विरोचयि चन्दो व - रो० । ४ केसारामम्हि - सी०, स्या०, रो० । ५ तत्थेव सो - सी०, रो०, तस्सेव सो - स्या० । ६ तियोजनसमुग्गतो - सी०, रो० । ७-७ लोक० - स्या० । ८ नीह्नित्वा - सी०, रो०, निह्त्त्वान - स्या० । ९ सम्बुद्ध - सी० । १० भीमरथे - सी०, स्या०, रो० । ११ नरुत्तमो - स्या० ।

- ६ सन्निपाता तयो आसु, तस्मि^१ पि द्विपदुत्तमे^१ ।
खीणासवान विमलान, सन्तचित्तान तादिनं ॥
- ७ कोटिसतान नवुतीन^२, असीतिया पि च कोटिन ।
एते आसु तयो ठाना, विमलान समागमे ॥
- ८ अह तेन समयेन, मङ्गलो नाम तापसो ।
उगतेजो दुप्पसहो, अभिञ्जावलसमाहितो ॥ 5
- ९ जम्बुतो फलमानेत्वा^३, सिद्धत्थस्स अदासह ।
पटिग्गहेत्वा सम्बुद्धो, इद वचनमब्रवि ॥
- १० “पस्सथ इम तापस, जटिल उगतापन ।
चतुन्नवुतितो कप्पे, अय बुद्धो भविस्सति ॥ 10
११. “पधान पदहित्वान पे० हेस्साम सम्मुखा इम” ॥
- १२ तस्सा पि वचन सुत्वा, भिय्यो चित्त पसादयि ।
उत्तरि वतमधिट्ठासि, दसपारमिपूरिया ॥
- १३ वेभार नाम नगर, उदेनो नाम खत्तियो ।
सुफस्सा नाम जनिका, सिद्धत्थस्स महेसिनो ॥ 15
- १४ दसवस्ससहस्सानि, अगार अज्झ सो वसि ।
कोकामुप्पलकोकनदा^४, तयो पासादमुत्तमा ॥
- १५ तिसोळससहस्सानि, नारियो समलङ्कता ।
सोमनस्सा^५ नाम सा नारी, अनुपमो नाम अत्रजो ॥
- १६ निमित्ते चतुरो दिस्वा, सिविकायाभिनिक्खमि^६ ।
अनूनदसमासानि, पधानं पदही जिनो ॥ 20
- १७ ब्रह्मना याचितो सन्तो, सिद्धत्थो लोकनायको ।
वत्ति चक्कं महावीरो, मिगदाये नरुत्तमो^७ ॥
- १८ सम्बलो^८ च सुमित्तो च, अहेसु अगसावका ।
रेवतो नामुपट्ठाको, सिद्धत्थस्स महेसिनो ॥ 25

१-१ सिद्धत्थस्स महेसिनो - न्या०, ० दीपदुत्तमे - रो० । २ नवुतिया - स्या० ।

३ फलमाहत्वा - सी०, स्या०, रो० । ४ ० कोकनुदा - स्या०, रो० । ५ सुमना - सी०,

स्या०, रो० । ६ सिविकायानेन निक्खमी - सी०, सविकायानेन निक्खमि - रो० ।

७ पुरुत्तमे - सी० । ८ सम्फलो - सी०, रो० ।

- १६ निमिने चतुरो दिस्वा, अस्सयानेन निक्खामि ।
अनूनअट्ठमासानि^१, पधान पदही जिनो ॥
- २० ब्रह्मना याचितो सन्तो, तिस्सो लोकगनायको ।
वत्ति चक्कं महावीरो, यसवतियमुत्तमे^२ ॥
- 5 २१ ब्रह्मदेवो^३ उदयो च, अहेसु अगसावका ।
समङ्गो^४ नामुपट्ठाको, तिस्सस्स च महेसिनो ॥
- B. 361 २२ फुस्मा चेव मुदत्ता च, अहेसु अगसाविका ।
वोधि तस्स भगवतो, असनो ति पवुच्चति ॥
- २३ सम्बलो च सिरिमा^५ चेव, अहेसु अग्गुपट्ठका ।
10 किसागोतमी उपसेना, अहेसु अग्गुपट्ठिका ॥
- २४ सो^६ बुद्धो सट्ठिरतनो, अहु उच्चत्तने जिनो ।
अनूपमो असदिसो, हिमवा विय दिस्सति ॥
- २५ तस्सा पि अतुलतेजस्स, आयु आसि अनुत्तरो ।
वस्ससतसहस्सानि, लोके अट्ठासि चक्खुमा ॥
- 15 २६ उत्तमं पवरं सेट्ठं, अनुभोत्वा महायसं ।
जलित्वा अग्गिक्खन्धो व, निब्बुतो सो ससावको ॥
- R 50 २७ वलाहको व अनिलेन, सुरियेन विय उस्सवो ।
अन्धकारो व पदीपेन^७, निब्बुतो सो ससावको ॥
- २८ तिस्सो जिनवरो बुद्धो, नन्दारामम्हि निब्बुतो ।
20 तत्थेवस्स जिनथूपो, तीणियोजनमुगगतो^८ ति ॥
- तिस्सस्स भगवतो वसो सत्तरसमो ।

२० फुस्सबुद्धवंसो^१

- १ तत्थेव मण्डकप्पम्हि, अहु सत्था अनुत्तरो ।
अनूपमो असमसमो, फुस्सो लोकगनायको ॥

१ अनूनक अट्ठमास — सी०, रो०, अनूनक अट्ठमास — स्या० । २ यसवतीदायमुत्तमे — स्या० । ३ ब्रह्मदेवो च — सी०, स्या० । ४ सुमङ्गलो — सी०, समगो — स्या० । ५ सिरि — सी०, स्या०, रो० । ६ सो पि — सी०, स्या०, रो० । ७ दीपेन — सी०, स्या०, रो० । ८ तीणि योजनमुस्सितो — सी०, स्या०, रो० । ९ पुस्सबुद्धवंसो — स्या० ।

- २ सोऽपि सब्ब तम हन्त्वा^१, विजटेत्वा महाजट ।
सदेवक तप्पयन्तो, अभिवस्सि अमतम्बुना^२ ॥
- ३ धम्मचक्क पवत्तेन्ते, फुस्से नवखत्तमङ्गले ।
कोटिसतसहस्सान, पठमाभिसमयो अहु ॥
- ४ नवुत्तिसतसहस्सान, दुत्तियाभिसमयो अहु । 5
असीत्तिसतसहस्सानं तत्तियाभिसमयो अहु ॥
- ५ सन्निपाता तयो आसु, फुस्सस्सा^३ पि^३ महेसिनो ।
खीणासवानं विमलान, सन्तचित्तान तादिन ॥
- ६ सट्ठिसतसहस्सानं, पठमो आसि समागमो ।
पञ्जाससतसहस्सान, दुत्तियो^४ आसि समागमो ॥ 10
- ७ चत्तारीससतसहस्सानं^५, तत्तियो आसि समागमो ।
अनुपादा^५ विमुत्तान, वोच्छिन्नपटिसन्धिन ॥
- ८ अहं तेन समयेन, विजितावी^६ नाम खत्तियो ।
छड्डयित्वा^५ महारज्ज, पब्बजि तस्स सन्तिके ॥
- ९ सोऽपि म बुद्धो व्याकासि, फुस्सो लोकगनायको । 15
“द्वेनवुते इतो कप्पे, अयं बुद्धो भविस्सति ॥
- १० “पधानं पदहित्वान पे० . हेस्साम सम्मुखा इम” ॥
- ११ तस्सा पि वचन सुत्वा, भिय्यो चित्त पसादयि^७ ।
उत्तरि वत्तमधिट्ठासि, दसपारमिपूरिया ॥
- १२ सुत्तन्त विनयं चा पि, नवङ्ग सत्थुसासन । 20
सब्ब परियापुणित्वा^८, सोभयि जिनसासन ॥
- १३ तत्थप्पमत्तो विहरन्तो, ब्रह्मं भावेत्वा^९ भावन ।
अभिञ्जासु पारमि गन्त्वा, ब्रह्मलोकमगच्छह^{१२} ॥
- १४ कासिकं नाम नगरं, जयसेनो नाम खत्तियो ।
सिरिमा नाम जनिका, फुस्सस्सा पि महेसिनो ॥ 25

१ हत्वा - रो० । २ अमतम्बुना - रो० । ३-३ पुस्सस्स च - स्या० । ४ दुत्तिया - स्या० । ५ चत्तारीस - स्या० । ६ अनुपादि - सी० । ७ विजितो - स्या० । ८ छड्डयित्वान - सी०, रो० । ९ पसादयि - रो० । १० परियापुणित्वान - सी०, स्या०, रो० । ११ भावेत्वा - स्या०, रो० । १२ ब्रह्मलोकमगच्छह - सी०, रो० ।

१५. नववस्ससहस्सानि^१, अगारं अज्झ सो वसि ।
गरुळपक्खहसमुवण्णभारा^२, तयो पासादमुत्तमा ॥
- १६ तिसइत्थिसहस्सानि^३, नारियो समलङ्कता ।
किसागोतमी नाम नारी, अनूपमो^४ नाम अत्रजो ॥
- 5 १७ निमित्ते चतुरो दिस्वा, हत्थियानेन निक्खमि ।
छमास^५ पधानचारं, अचरी पुरिसुत्तमो ॥
- १८ ब्रह्मुना याचितो सन्तो, फुस्सो लोकग्गनायको ।
वत्ति चक्क महावीरो, मिगदाये नरुत्तमो ॥
- 10 १९ मुरक्खितो^६ धम्मसेनो^६, अहेसु अग्गसावका ।
सभियो^७ नामुपट्ठाको, फुस्सस्सा पि महेसिनो ॥
- 20 २० चाला च उपचाला च, अहेसु अग्गसाविका ।
बोधि तस्स भगवतो, आमण्डो^८ ति पवुच्चति^९ ॥
२१. धनञ्जयो^{१०} विसाखो च, अहेसु अग्गुपट्ठका ।
पटुमा चेव^{१०} नागा च, अहेसु अग्गुपट्ठिका ॥
- 15 २२. अट्ठपण्णासरतन, सो पि अच्चुग्गतो मुनि ।
सोभते सतरसी व, उळुराजा व पूरितो ॥
- २३ नवुतिवस्ससहस्सानि, आयु विज्जति तावदे ।
तावता तिट्ठमानो सो, तारेसि जनत बहु ॥
- 20 २४ ओवदित्वा^{११} बहू सत्ते, सन्तारेत्वा बहू^{१२} जने ।
सो पि सत्था अतुलयसो, निब्बुतो सो ससावको ॥
- २५ फुस्सो जिनवरो सत्था, सेनारामम्हि^{१३} निब्बुतो ।
धातुवित्थारिकं आसि, तेसु तेसु पदेसतो ति ॥

फुस्सस्स भगवतो वसो अट्टारसमो ।

१ छव्वस्ससहस्सानि - सी०, छव्वस्ससहस्सान - रो० । २-२ गरुळ-हस-मुवण्ण-भारा - सी०, रो०, गरुळ-हस-मुवण्ण तारा - स्या० । ३ तेवीसतिसहस्सानि - सी०, स्या०, रो० । ४ आनन्दो - सी०, स्या०, रो० । ५ सत्ताह - स्या० । ६-६ सुखितो धम्मसेनो च - सी०, रो० । ७ सभिय्यो - स्या०, सभियो - रो० । ८-८ आमलकोति वुच्चति - स्या० । ९ धनञ्जयो - म०, अनञ्जयो - स्या० । १० सिरि - स्या० । ११ ओवादेत्वा - रो० । १२ महा - सी०, रो० । १३ सोनारामम्हि - सी०, रो० ।

२१ विपस्सीबुद्धवंसो

- १ फुस्सस्स च अपरेन, सम्बुद्धो द्विपदुत्तमो ।
विपस्सी नाम नामेन, लोके उप्पज्जि चक्खुमा ॥
- २ अविज्ज^१ सब्ब^२ पदालेत्वा, पत्तो सम्बोधिमुत्तमं ।
धम्मचक्क पवत्तेतु, पक्कामि बन्धुमतीपुर ॥
- ३ धम्मचक्कं पवत्तेत्वा, उभो बोधेसि नायको ।
गणनाय न वत्तब्बो, पठमाभिसमयो अहु ॥
- ४ पुनापरं अमितयसो, तत्थ सच्चं पकासयि ।
चतुरासीतिसहस्सानं, दुतियाभिसमयो अहु ॥
- ५ चतुरासीतिसहस्सानि, सम्बुद्धं अनुपब्बजु ।
तेसमारामपत्तानं, धम्मं देसेसि चक्खुमा ॥
६. सब्बाकारेन भासतो^३, सुत्वा^३ उपनिसादिनो^४ ।
ते पि धम्मवरं गत्वा, ततियाभिसमयो अहु ॥
७. सन्निपाता तयो आसुं, विपस्सिस्स महेसिनो ।
खीणासवानं विमलानं, सन्तचित्तान तादिनं ॥
८. अट्ठसट्ठिसतसहस्सान, पठमो आसि समागमो ।
भिक्खुसतसहस्सानं, दुतियो आसि समागमो ॥
९. असीतिभिक्खुसहस्सानं, ततियो आसि समागमो ।
तत्थ भिक्खुगणमज्झे, सम्बुद्धो अतिरोचति ॥
१०. अह तेन समयेन, नागराजा महिद्धिको ।
अतुलो नाम नामेन, पुञ्जवन्तो जुतिन्धरो ॥
११. नेकान नागकोटीनं, परिवारेत्वानह तदा ।
वज्जन्तो दिब्बतुरियेहि, लोकजेट्ठं उपागमि ॥
१२. उपसङ्कमित्वा सम्बुद्धं, विपस्सि लोकनायक ।
मणिमुत्तरतनखचित, सब्बाभरणविभूसित^५ ।
निमन्तेत्वा धम्मराजस्स, सुवण्णपीठमदासह ॥

१-१ अविज्जण्ड - स्या० । २ भासते - सी० । ३ ठत्वा - स्या० । ४ उप-
निस्स जिने - सी०, उपनिस्सा जिनो - स्या०, उपनिसा जिनो - रो० । ५ सब्बाभरण-
भूसिता - सी०, सब्बाभरण भूसित - रो० ।

- १४ “अहु कपिलव्यूया^१ रम्मा^२, निक्खमित्वा तथागतो ।
पधान पदहित्वान, कत्वा दुक्करकारिक^३ ॥
- R 53 5 १५ “अजपालरुक्खमूलस्मि, निसीदित्वा तथागतो ।
तत्थ पायास पग्गय्ह, नेरञ्जरमुपेहिति ॥
- १६ “नेरञ्जराय तीरम्हि, पायास^३ अद सो^३ जिनो ।
पटियत्तवरमग्गेन, बोधिमूलमुपेहिति^५ ॥
- 10 १७ “ततो पदक्खिणं कत्वा, बोधिमण्डं अनुत्तरो^५ ।
अस्सत्थमूले सम्बोधि, बुज्झिस्सति महायसो ॥
- १८ “इमस्स जनिका माता, माया नाम भविस्सति ।
पिता सुद्धोदनो नाम, अय हेस्सति गोतमो ॥
- B 365 १९ “अनासवा वीतरागा^६, सन्तचित्ता समाहिता ।
कोलितो उपतिस्सो च, अग्गा हेस्सन्ति सावका ।
15 आनन्दो नामुपट्ठाको, उपट्ठिस्सतिम^७ जिनं ॥
- २० “खेमा उप्पलवण्णा च, अग्गा हेस्सन्ति साविका ।
अनासवा वीतरागा, सन्तचित्ता समाहिता ।
बोधि तस्स भगवतो, अस्सत्थो ति पवुच्चति ॥
- 20 २१ “चित्तो च हत्थाळवको, अग्गा हेस्सन्तुपट्ठका ।
नन्दमाता च उत्तरा, अग्गा हेस्सन्तुपट्ठिका ।
आयु वस्ससत तस्स, गोतमस्स यस्सिस्सिनो ॥
- २२ “इदं सुत्वान वचनं पे० हेस्साम सम्मुखा इम” ॥
- २३ तस्साह वचन सुत्वा, भिय्यो चित्त पसादयि ।
उत्तरि वतमधिट्ठासि, दसपारमिपूरिया ॥
- 25 २४ नगरं बन्धुमती नाम, बन्धुमा^८ नाम खत्तियो ।
माता बन्धुमती नाम, विपस्सिस्स महेसिनो ॥

१-१ कपिलव्यूये रम्मे - सी०, रो० । २ दुक्करकारिय - रो० । ३-३ पायास
असति - सी०, ० अदिसो - स्या०, ० असति - रो० । ४ बोधिमूलम्हि एहिति - स्या० ।
५ अनुत्तर - सी०, स्या०, रो० । ६ वीतमला - सी० । ७ उपट्ठिस्सति त - सी० ।
८ बन्धुमो - स्या०, रो० ।

२५. अट्टवस्ससहस्सानि, अगारं अज्झ सो वसि ।
नन्दो सुनन्दो सिरिमा, तयो पासादमुत्तमा ॥
- २६ तिक्तारीससहस्सानि, नारियो समलङ्घिता ।
सुदस्सना^१ नाम सा नारी, समवत्तक्खन्धो नाम अत्रजो ॥
- २७ निमित्ते चतुरो दिस्वा, रथयानेन निक्खमि । 5
अनूनअट्टमासानि, पधान पदही जिनो ॥
- २८ ब्रह्मना याचितो सन्तो, विपस्सी लोकनायको ।
वत्ति चक्क महावीरो, मिगदाये नरुत्तमो ॥
- २९ खण्डो च तिस्सनामो^२ च, अहेसु अग्गसावका ।
असोको नामुपट्ठाको, विपस्सिस्स महेसिनो ॥ 10
- ३० चन्दा च चन्दमित्ता च, अहेसु अग्गसाविका ।
बोधि तस्स भगवतो, पाटली ति पवुच्चति ॥
- ३१ पुनब्बसुमित्तो नागो च, अहेसु अग्गुपट्ठाका ।
सिरिमा उत्तरा चेव, अहेसु अग्गुपट्ठाका ॥
- ३२ असीतिहत्थमुब्बेधो, विपस्सी लोकनायको । 15
पभा निद्धावति तस्स, समन्ता सत्तयोजने ॥
- ३३ असीतिवस्ससहस्सानि, आयु बुद्धस्स तावदे ।
तावता तिट्ठमानो सो, तारेसि जनत बहु ॥
- ३४ बहुदेवमनुस्सान, बन्धना^३ परिमोचयि ।
मग्गामग्ग च आचिक्खि, अवसेसपुथुज्जने ॥ 20
- ३५ आलोक दस्सयित्वान, देसेत्वा^४ अमतं पदं ।
जलित्वा अग्गिक्खन्धो व, निब्बुतो सो ससावको ॥
- ३६ इद्धिवर पुञ्जवर, लक्खणं च^५ कुसुमित^६ ।
सब्ब तमन्तरहित, ननु रिक्ता सब्बसङ्घारा ॥
- ३७ विपस्सी जिनवरो^७ बुद्धो^८, मुमित्तारामम्हि निब्बुतो । 25
तत्थेवस्स थूपवरो, सत्तयोजनमुस्सितो ति ॥
विपस्सिस्स भगवतो वसो एकूनवीसतिमो ।

१ सुतना - सा०, रो० । २ तिस्सो नाम - रो० । ३ बन्धन - स्या०, रो० ।
४ दस्सेत्वा - स्या० । ५-५ लक्खण चतुभूमिक - सी०, लक्खणचक्कसुमित - स्या०,
लक्खण चतुभूमिक - रो० । ६-६ जिनवरो धीरो - सी०, रो०, नरवरो वीरो - स्या० ।

- १ विपस्सिस्स अपरेन, सम्बुद्धो द्विपदुत्तमो ।
सिखिव्हयो आसि^१ जिनो, असमो अप्पटिपुग्गलो ॥
- २ मारसेन पमद्वित्वा, पत्तो सम्बोधिमुत्तमं ।
धम्मचक्क पवत्तेसि, अनुकम्पाय पाणिन ॥
- 5 ३ धम्मचक्क पवत्तेन्ते, सिखिम्हि जिनपुङ्गवे^२ ।
कोटिसतसहस्सान, पठमाभिसमयो अहु ॥
- ४ अपर पि धम्म देसेन्ते, गणसेट्ठे नरुत्तमे ।
नवुतिकोटिसहस्सान, दुतियाभिसमयो अहु ॥
- ५ यमकपाटिहारिय^३ च^४, दस्सयन्ते सदेवके ।
10 असीतिकोटिसहस्सान, ततियाभिसमयो अहु ॥
- B 367 ६ सन्निपाता तयो आसुं, सिखिस्सा पि महेसिनो ।
खीणासवान विमलान, सन्तचित्तान तादिन ॥
- ७ भिक्खुसतसहस्सानं, पठमो आसि समागमो ।
असीतिभिक्खुसहस्सान, दुतियो आसि समागमो ॥
- 15 ८. सत्ततिभिक्खुसहस्सान, ततियो आसि समागमो ।
अनुपलित्तो पदुमं व, तोयम्हि सम्पवड्ढित ॥
- ९ अहं तेन समयेन, अरिन्दमो नाम खत्तियो ।
सम्बुद्धप्पमुख सङ्घं, अन्नपानेन तप्पयि ॥
१०. बहं दुस्सवरं दत्त्वा, दुस्सकोटि अनप्पकं ।
20 अलङ्कतं हत्थियानं, सम्बुद्धस्स अदासहं ॥
११. हत्थियानं निम्मिनित्वा, कप्पियं उपनामयि ।
पूरयि मानस मय्ह, निच्च दब्बमुपट्ठितं ॥
- R 55 १२ सो पि म बुद्धो व्याकासि, सिखी लोकगनायको ।
“एकतिसे इतो कप्पे, अयं बुद्धो भविस्सति ॥
- 25 १३ “अहु कपिलव्हया रम्मा पे० .. हेस्साम सम्मुखा इमं” ॥

१ नाम - सी०, स्या०, रो० । २ मुनिपुङ्गवे - सी० । ३-३ यमक पाटिहीरं च - सी०, रो०, यमकपाटिहारिय - स्या० ।

१४. तस्साह^१ वचनं सुत्वा, भिय्यो चित्तं पसादयि ।
उत्तरि वतमधिट्ठासि, दसपारमिपूरिया ॥
१५. नगर अरुणवती नाम, अरुणो नाम खत्तियो ।
पभावती नाम जनिका, सिखिस्सा^२ पि^३ महेसिनो ॥
१६. सत्तवस्ससहस्सानि, अगार अज्झ सो वसि । 5
सुचन्दको^३ गिरि वसभो^३, तयो पासादमुत्तमा ॥
१७. चतुवीससहस्सानि, नारियो समलङ्कता ।
सब्बकामा नाम नारी^४, अतुलो नाम अत्रजो ॥
१८. निमित्ते चतुरो दिस्वा, हत्थियानेन निक्खमि ।
अट्ठमास पधानचार, अचरी^५ पुरिसुत्तमो ॥ 10
१९. ब्रह्मुना याचितो सन्तो, सिखी लोकगनायको ।
वत्ति चक्क महावीरो, मिगदाये नरुत्तमो ॥
२०. अभिभू सम्भवो चेव^६, अहेसु अग्गसावका ।
खेमङ्करो नामुपट्ठाको^७, सिखिस्सा पि महेसिनो ॥
२१. सखिला^८ च^८ पटुमा च, अहेसु अग्गसाविका । 15
बोधि तस्स भगवतो, पुण्डरीको ति वुच्चति ॥
२२. सिरिवट्ठो च नन्दो^९ च, अहेसु अग्गुपट्ठका ।
चित्ता चेव सुगुत्ता च, अहेसु अग्गुपट्ठिका ॥
२३. उच्चत्तनेन सो बुद्धो, सत्ततिहत्थमुग्गतो ।
कञ्चनग्घियसङ्कासो, द्वत्तिसवरलक्खणो ॥ 20
२४. तस्सा पि व्यामप्पभा काया, दिवारत्ति^{१०} निरन्तर ।
दिसोदिस निच्छरन्ति, तीणियोजनसो पभा ॥
२५. सत्ततिवस्ससहस्सानि, आयु तस्स महेसिनो ।
तावता तिट्ठमानो सो, तारेसि जनतं बहु ॥

१ तस्सापि - स्या० । २-२ सिखिस्स च - सी०, स्या०, रो० । ३-३ सुचन्दो गिरि वह्नो - सी०, रो०, सुवट्ठको गिरि नारीवाहनो - स्या० । ४ सा नारी - स्या० । ५ अचरि - स्या०, रो० । ६ नाम - सी०, स्या०, रो० । ७ उपट्ठाको - सी०, रो० । ८-८ अखिला चेव - सी०, रो०, माखला च - स्या० । ९ चन्दो - सी०, रो० । १० निच्छरन्ति - स्या० ।

- २६ धम्ममघ^१ पवस्सत्वा^२, तेमयित्वा सदेवके ।
 खेमन्त^३ पापयित्वान, निब्बुतो सो ससावको ॥
- २७ अनुव्यञ्जनसम्पन्न,
 सव्व तमन्तरहित, ननु रिक्ता सव्वसङ्घारा ॥
- ५ २८ भिक्खी मुनिवरो बुद्धो, अस्सारामहि^४ निब्बुतो ।
 तत्थेवस्स थूपवरो, तीणियोजनमुग्गतो ति ॥
 सिखिस्स भगवतो वसो वीसतिमो ।

२३ वेस्सभूबुद्धवंसो

- R 56 १ तत्थेवं मण्डकप्पमिह, असमो अप्पटिपुग्गलो ।
 वेस्सभू नाम नामेन, लोके उप्पज्जि नायको^१ ॥
- B 369 २ आदित्त^२ वत^३ रागग्गि, तण्हान विजित तदा^४ ।
 नागो व बन्धन छेत्वा, पत्तो सम्बोधिमुत्तम ॥
- 10 ३ धम्मचक्क पवत्तेन्ते^५, वेस्सभूलोकनायके^६ ।
 असीतिकोटिसहस्सान, पठमाभिसमयो अहु ॥
- ४ पक्कन्ते चारिक रट्ठे, लोकजेट्ठे नरासभे ।
 सत्ततिकोटिसहस्सान, दुतियाभिसमयो अहु ॥
- 15 ५ महादिट्ठि विनोदेन्तो, पाटिहेर^७ करोति सो ।
 समागता नरमरु, दससहस्सी सदेवके ॥
- ६ महाअच्छरिय दिस्वा, अब्भुतं लोमहसनं ।
 देवा चेव मनुस्सा च, बुज्झरे सट्ठिकोटियो ॥
- ७ सन्निपाता तयो आसु, वेस्सभुस्स महेसिनो ।
 20 खीणासवानं विमलानं, सन्तचित्तान तादिन ॥
- ८ असीतिभिक्खुसहस्सान^८, पठमो आसि समागमो ।
 सत्ततिभिक्खुसहस्सान. दुतियो आसि समागमो ॥

१ उम्मेया - रो० । २ वस्सित्वान - स्या० । ३ खेमन्त - स्या० । ४ दुस्सारामहि - सी०, रो० । ५ सो जितो - स्या०, रो० । ६-६ असित्तमिव - सी०, आदित्त इव - स्या०, आदित्त ति च - रो० । ७ जान - स्या०, सदा - रो० । ८ पवत्तेसि - स्या० । ९ वेस्सभू लोकनायको - स्या०, रो० । १० पाटिहीर - सी०, रो० । ११ असीतिकोटि-सहस्सान - स्या० ।

६. सट्ठिभिक्खुसहस्सानं, ततियो आसि समागमो ।
जरादिभयभीतानं^१, ओरसान महेसिनो^२ ॥
१०. अह तेन समयेन, सुदस्सनो नाम खत्तियो ।
निमन्तेत्वा महावीर, दान दत्वा महारह ।
अन्नपानेन वत्थेन, ससङ्खं जिन पूजयि ॥ 5
११. तस्स बुद्धस्स असमस्स, चक्कं वत्तितमुत्तमं ।
सुत्वान पणित धम्मं, पव्वज्जमभिरोचयि ॥
१२. महादान पवत्तेत्वा, रत्तिन्दिवमतन्दितो ।
पव्वज्जं गुणसम्पन्न, पव्वजि जिनसन्तिके ॥
१३. आचारगुणसम्पन्नो, वत्तसीलसमाहितो । 10
सव्वज्जुत गवेसन्तो, रमामि जिनसासने ॥
१४. सद्धापीति उपगन्त्वा^३, बुद्ध वन्दामि सत्थरं^४ ।
पीति उप्पज्जति मय्ह, बोधियायेव कारणा ॥
१५. अनिवत्तमानस जत्वा, सम्बुद्धो एतदब्रवि । B 370
“एकतिसे इतो कप्पे, अय बुद्धो भविस्सति ॥ 15
१६. “अहु कपिलवह्या रुम्मा पे० हेस्साम सम्मुखा इमं” ॥
१७. तस्साहं वचनं सुत्वा, भिय्यो चित्त पसादयि । R 57
उत्तरि वतमधिद्वासि, दसपारमिपूरिया ॥
१८. अनोम नाम नगर, सुप्पतीतो^५ नाम खत्तियो ।
माता यसवती नाम, वेस्सभुस्स महेसिनो ॥ 20
१९. छं च वस्ससहस्सानि^६, अगार अज्झ सो वसि ।
रुचिं सुरुचिं^७ रतिवड्डनो^८, तयो पासादमुत्तमा ॥
२०. अनूनतिससहस्सानि, नारियो समलङ्घिता ।
सुचित्ता नाम सा नारी, सुप्पबुद्धो नाम अत्रजो ॥
२१. निमित्ते चतुरो दिस्वा, सिविकायाभिनिक्खमि^९ । 25
छमासं पधानचार, अचरी पुरिसुत्तमो ॥

१ ० वित्तान - रो० । २ महेसिन - रो० । ३ उपागन्त्वा - सी०, उप्पादेत्वा -
स्या० । ४ सत्थार - सी० । ५ सुतीतो - सी०, सुप्पतितो - स्या०, सुपतितो - रो० ।
६-६ छव्वस्स ० - सी०, स्या०, छव्वस्ससहस्सान - रो० । ७-७ सुरुचिं वड्डमाना - सी०,
सुरति वड्डका - स्या०, ० वड्डना - रो० । ८ सिविकायानाभिनिक्खमि - रो० ।

२२. ब्रह्मना याचतो सन्तो, वेस्सभू लोकनायको ।
वत्ति चक्कं महावीरो, अरुणारामे^१ नरुत्तमो^२ ॥
२३. सोणो च उत्तरो चेव, अहेसुं अग्गसावका ।
उपसन्तो नामुपट्ठाको, वेस्सभुस्स महेसिनो ॥
२४. रामा^३ चेव समाला च, अहेसुं अग्गसाविका ।
बोधि तस्स भगवतो, महासालो ति वुच्चति ॥
२५. सोत्थिको चेव रम्भो^४ च, अहेसु अग्गुपट्ठाका ।
गोतमी^५ सिरिमा चेव^६, अहेसु अग्गुपट्ठिका ॥
२६. सट्ठिरतनमुच्चेधो, हेमयूपसमूपमो ।
काया निच्छरति रस्मि^७, रत्ति^८ व पव्वते सिखी ॥
२७. सट्ठिवस्ससहस्सानि, आयु तस्स महेसिनो ।
तावता तिट्ठमानो सो, तारेसि जनतं बहुं ॥
२८. धम्मं वित्थारिकं कत्वा, विभजित्वा^९ महाजनं ।
धम्मनावं ठपेत्वान, निब्बुतो सो ससावको ॥
२९. दस्सनेय्य सब्बजन^{१०}, विहार इरियापथं^{११} ।
सब्बं तमन्तरहितं, ननु रित्ता सब्बसङ्खारा ॥
३०. वेस्सभू जिनवरो सत्था, खेमारामम्हि निब्बुतो ।
धातुवित्थारिकं आसि, तेसु तेसु पदेसतो ति ॥
वेस्सभुस्स भगवतो वसो एकवीसतिमो ।

२४. ककुसन्धबुद्धवंसो^{११}

१. वेस्सभुस्स अपरेन, सम्बुद्धो द्विपदुत्तमो ।
ककुसन्धो नाम नामेन, अप्पमेय्यो दुरासदो ॥
२. उग्घाटेत्वा सव्वभव, चरियाय^{१२} पारमि गतो ।
सीहो व पञ्जर भेत्वा, पत्तो सम्बोधिमुत्तमं ॥

१ अरुणेपि - स्या० । २ नरुत्तमे - रो० । ३ दामा - सी०, रो० । ४ रम्भो - सी०, स्या०, रो० । ५-५ गोतमी च सिरिमा च - सी०, गोतमी च सिरिमा व - स्या०, रो० । ६ रसी - सी०, रसि - स्या०, रो० । ७ रत्ती - सी०, रत्ति - रो० । ८ विभजित्वा - स्या० । ९ महाजन - रो० । १० विरियापथ - सी०, रो० । ११ कुक्कुसन्धबुद्धवंसो - स्या० । १२ चरिया - सी०, रो० ।

- ३ धम्मचक्कं पवत्तेन्ते, ककुसन्धे^१ लोकनायके ।
चत्तारीसकोटिसहस्सानं, धम्माभिसमयो^२ अहु ॥
- ४ अन्तलिक्खम्हि आकासे, यमकं कत्वा विकुब्बनं ।
निसकोटिसहस्सानं, बोधेसि देवमानुसे ॥
५. नरदेवस्स यक्खस्स, चतुसच्चप्पकासने । 5
धम्माभिसमयो तस्स, गणनातो असङ्खियो ॥
- ६ ककुसन्धस्स भगवतो, एको आसि समागमो ।
खीणासवानं विमलानं, सन्तचित्तान तादिनं ॥
७. चत्तालीससहस्सानं, तदा^३ आसि समागमो ।
दन्तभूमिमुप्पत्तान, आसवारिगणक्खया^४ ॥ 10
८. अहं तेन समयेन, खेमो नामासि खत्तियो ।
तथागते जिनपुत्ते, दान दत्वा अनप्पक ॥
९. पत्तं च चीवरं दत्वा, अञ्जनं मधुलट्टिकं ।
इमेतं पत्थितं सब्ब, पटियादेमि^५ वरं वरं ॥
- १० सो पि मं बुद्धो^६ व्याकासि, ककुसन्धो विनायको । 15 B 372
“इमम्हि भद्दके कप्पे, अय बुद्धो भविस्सति ॥
११. “अहु कपिलव्हेया रम्मा पे० हेस्साम सम्मुखा इम” ॥
१२. तस्सा पि वचनं सुत्वा, भिय्यो चित्त पसादयि ।
उत्तरिं वतमधिट्ठासि, दसपारमिपूरिया ॥
- १३ नगरं खेमावती^७ नाम, खेमो नामासहं तदा । 20
सब्बञ्जुतं गवेसन्तो, पब्बजि तस्स सन्तिके ॥
- १४ ब्राह्मणो अग्गिदत्तो च, आसि बुद्धस्स सो पिता ।
विसाखा नाम जनिका, ककुसन्धस्स सत्थुनो^८ ॥
१५. वसते तत्थ खेमे पुरे, सम्बुद्धस्स महाकुलं ।
नरानं पवरं सेट्ठं, जातिमन्त महायसं ॥ 25

१ कुक्कुसन्धे - स्या० । २ पठमाभिसमयो - सी०, स्या०, रो० । ३ दुत्तियो - सी० । ४ आसवारिगणक्खया - सी०, स्या०, रो० । ५ पटियादेत्वा - सी० । ६ मुनि - सी०, स्या०, रो० । ७ खेमावती - सी०, स्या०, रो० । ८ महेसिनो - सी०, स्या०, रो० ।

१६. चतुवस्ससहस्सानि, अगारं अञ्ज सो वसि ।
काम-कामवण-कामसुद्धिनामा^१, तयो पासादमुत्तमा ॥

R 59

१७. समतिससहस्सानि, नारियो समलङ्कता ।
रोचिनी^२ नाम सा नारी^३, उत्तरो नाम अत्रजो ॥

5 १८. निमित्ते चतुरो दिस्वा, रथयानेन निक्खमि ।
अनूनअट्टमासानि^४, पधान पदही जिनो ॥

१९ ब्रह्मणा याचितो सन्तो, ककुसन्धो विनायको^५ ।
वत्ति चक्क महावीरो, मिगदाये नरुत्तमो ॥

10 २०. विधुरो^६ च सञ्जीवो च^७, अहेसु अगसावका ।
बुद्धिजो नामुपट्टाको, ककुसन्धस्स सत्थुनो ॥

२१ सामा^८ च चम्पानामा च^९, अहेसु अगसाविका ।
बोधि तस्स भगवतो, सिरीसो ति पवुच्चति ॥

२२. अचुतो^{१०} च सुमनो च, अहेसु अगुपट्टका ।
नन्दा चेव सुनन्दा च, अहेसु अगुपट्टिका ॥

B. 373 15

२३. चत्तालीसरतनानि, अचुगतो महामुनि ।
कनकप्पभा निच्छरति, समन्ता दसयोजन^{११} ॥

२४ चत्तालीसवस्ससहस्सानि, आयु तस्स महेसिनो ।
तावता तिट्ठमानो सो, तारेसि जनतं बहुं ॥

20

२५ धम्मापणं पसारेत्वा, नरनारीनं सदेवके ।
नदिन्वा सीहनादं व, निब्बुतो सो ससावको ॥

२६. अट्ठङ्गवचनसम्पन्नो, अच्छिद्धानि निरन्तर ।
सब्ब तमन्तरहित, ननु रिता सब्बसङ्खारा ॥

१-१ सुचि सुखि रतिवद्धननामका - सी०, कामवड्ड कामसुद्धि रतिवड्डनो -
स्या०, खि सुखि वड्डना - रो० । २-२ विरोचमाना नाम नारी - सी०, रो०, रोपिनी ० -
स्या० । ३ अनूनक अट्टमास - सी०, स्या०, रो० । ४ लोकनायको - सी०, स्या०, रो० ।
५-५ विधुरो सञ्जीवो नाम च - सी०, रो०, विधुरो सजीवनामो च - स्या० ।
६-६ समा च चम्पानामा च - सी०, रो० । ७ अचुगतो - स्या० । ८ द्वादसयोजन -
सी०, रो० ।

२७. ककुसन्धो जिनवरो, खेमारामग्निं निवृत्तो ।
 तत्थेवस्स थूपवरो, गावुत^१ नभमुग्गतो^१ ति ॥
 ककुप्पन्धस्स भगवतो वसो द्वावीसतिमो ।

२५. कोणागमनबुद्धवंसो^१

१. ककुसन्धस्स अपरेन, सम्बुद्धो द्विपदुत्तमो । R 60
 कोणागमनो नाम जिनो, लोकजेट्ठो नरासभो ॥
२. दस धम्मे पूरयित्वान, कन्तारं समतिवकमि । 5
 पवाहिय^३ मलं सब्ब, पत्तो सम्बोधिमुत्तमं ॥
३. धम्मचक्कं पवत्तेन्ते, कोणागमननायके^४ ।
 तिसकोटिसहस्सान, पठमाभिसमयो अहु ॥
४. पाटिहीर करोन्ते च, परवादप्पमद्दने ।
 वीसतिकोटिसहस्सान, दुतियाभिसमयो अहु ॥ 10
५. ततो विकुब्बनं कत्वा, जिनो देवपुर गतो ।
 वसते^५ तत्थ सम्बुद्धो, सिलाय पण्डुकम्बले ॥
६. पकरणे सत्त देसेन्तो, वस्सं वसति सो मुनि ।
 दसकोटिसहस्सानं, ततियाभिसमयो अहु ॥
७. तस्सा पि देवदेवस्स, एको आसि समागमो । 15
 खीणासवानं विमलानं, सन्तचित्तान तादिनं ॥
८. तिसभिकवुसहस्सानं, तदा आसि समागमो । B 374
 ओघानमतिक्कन्तान, भिज्जितानं च मच्चुया ॥
९. अहं तेन समयेन, पब्बतो नाम खत्तियो ।
 मित्तामच्चेहि सम्पन्नो, अनन्तबलवाहनो^६ ॥ 20
१०. सम्बुद्धदस्सनं गन्त्वा, सुत्वा धम्ममनुत्तरं ।
 निमन्तेत्वा सजिनसङ्घं, दानं दत्वा यदिच्छकं ॥

१-१ गावुत० - सी०, स्या०, रो० । २ कोणागमनबुद्धवंसो - स्या० । ३ पवाहाय -
 स्या० । ४ कोणागमने नाम नायके - सी०, कोणागमने विनायके - स्या०, कोणागमने
 नायके - रो० । ५ वसति - सी० । ६ बलबाहनमप्यक - स्या० ।

- ११ पट्टुणं चीनपट्टं च, कोसेय्यं कम्बलं पि च ।
सोवण्णपादुकं चेव, अदासि सत्थुसावके ॥
१२. सो पि म बुद्धो व्याकासि, सङ्खमज्जे निसीदिय ।
“इमहि भद्दे कप्पे, अय बुद्धो भविस्सति ॥
- 5 १३. “अहु कपिलब्धया रम्मा . पे० हेस्साम सम्मुखा इम” ॥
१४. तस्सा पि वचन सुत्वा, भिय्यो चित्त पसादयि ।
उत्तरि वतमधिट्ठासि, दसपारमिपूरिया ॥
- १५ सव्वञ्जुतं गवेसन्तो, दान दत्वा नरुत्तमे ।
ओहायाह^१ महारज्ज, पव्वजि जिनसन्तिके^२ ॥
- 10 १६ नगर सोभवती नाम, सोभो नामासि खत्तियो ।
वसते तत्थ नगरे, सम्बुद्धस्स महाकुलं ॥
- R 61 १७. ब्राह्मणो यञ्जदत्तो च, आसि बुद्धस्स सो पिता ।
उत्तरा नाम जनिका, कोणागमनस्स सत्थुनो ॥
१८. तीणि वस्ससहस्सानि, अगार अज्झ सो वसि ।
तुसित-सन्तुसित-सन्तुट्ठा, तयो पासादमुत्तमा ॥
- 15 १९ अनूनसोळससहस्सानि, नारियो समलङ्कता ।
रुचिगत्ता नाम नारी, सत्थवाहो नाम अत्रजो ॥
२०. निमित्ते चतुरो दिस्वा, हत्थियानेन निक्खमि ।
छमासं पधानचारं, अचरी पुरिसुत्तमो ॥
- B 375 20 २१ ब्रह्मना याचितो सन्तो, कोणागमननायको ।
वत्तिचक्कं महावीरो, मिगदाये नरुत्तमो ॥
२२. भिय्यसो^३ उत्तरो नाम, अहेसु अग्गसावका ।
सोत्थिजो नामुपट्ठाको, कोणागमनस्स सत्थुनो^४ ॥
२३. समुद्दा उत्तरा चेव, अहेसु अग्गसाविका ।
25 बोधि तस्स भगवतो, उदुम्बरो^५ ति पवुच्चति^६ ॥
२४. उग्गो च सोमदेवो च, अहेसुं अग्गुपट्ठका ।
सीवला चेव सामा च, अहेसुं अग्गुपट्ठिका ॥

१ ओहायिम - सी० । २ तस्स सन्तिके - सी० । ३ भिय्यो सो - स्या०, रो० ।
४ यस्सिन्तो - स्या० । ५-५ ० वुच्चति - स्या०, उदुम्बरोति वुच्चति - रो० ।

२५. उच्चत्तनेन सो बुद्धो, तिसहत्थसमुग्गतो ।
उक्कामुखे यथा कम्बु^१, एवं रसीहि मण्डितो ॥
२६. तिसवस्ससहस्सानि, आयु बुद्धस्स तावदे ।
तावता तिट्ठमानो सो, तारेसि जनत वहुं ॥
२७. धम्मचेति^२ समुस्सेत्वा^३, धम्मदुस्सविभूसितं ।
धम्मपुप्फगुळं कत्वा, निब्बुतो सो ससावको ॥ 5
२८. महाविलासो तस्स जनो, सिरिधम्मप्पकासनो ।
सब्बं तमन्तरहितं, ननु रित्ता सब्बसङ्घारा ॥
२९. कोणागमनो सम्बुद्धो, पव्वतारामम्हि निब्बुतो ।
धातुवित्थारिक आसि, तेसु तेसु पदेसतो ति ॥ 10
- कोणागमनस्स भगवतो वसो तेवीसतिमो ।

२६. कस्सपबुद्धवंसो

१. कोणागमनस्स अपरेन, सम्बुद्धो द्विपटुत्तमो ।
कस्सपो नाम गोत्तेन, धम्मराजा पभङ्करो ॥ R. 62
२. सञ्छट्ठितं^३ कुलमूलं, बव्हन्नपानभोजनं^४ ।
दत्तवान याचके^५ दान, पूरयित्त्वान मानसं ।
उसभो व आळकं भेत्वा, पत्तो सम्बोधिमुत्तम ॥ 15
३. धम्मचवकं पवत्तेन्ते, कस्सपे लोकनायके ।
वीसकोटिसहस्सानं^६, पठमाभिसमयो अहु ॥ B. 376
४. चतुमासं यदा बुद्धो, लोके चरति चारिकं ।
दसकोटिसहस्सानं, दुतियाभिसमयो अहु ॥
५. यमकं विकुब्बनं कत्वा, जाणधातु पकित्तयि ।
पञ्चकोटिसहस्सानं, ततियाभिसमयो अहु ॥ 20
६. सुधम्मा देवपुरे रम्मे, तत्थ धम्मं पकित्तयि^७ ।
तीणिकोटिसहस्सानं, देवानं बोधयी जिनो ॥

१ तम्ब - स्या० । २-२ धम्मचेतिय समुस्सित्वा - स्या० । ३ स छट्ठित - स्या० । ४ वहुं च पानभोजन - सी०, बहून् पाणपूजित - स्या०, बहून् पानभोजन - रो० । ५ दायके - स्या० । ६ वीसति ० - सी०, स्या० । ७ पकासयि - सी०, रो० ।

- ७ नरदेवस्स यक्खस्स, अपरे^१ धम्मदेसेने ।
एतेसानं अभिसमया, गणनातो असख्खिया^२ ॥
८. तस्सा पि देवदेवस्स, एको आसि समागमो ।
खीणासवानं विमलान, सन्तचित्तान तादिनं ॥
- 5- ९. वीसभिक्खुसहस्सान, तदा आसि समागमो ।
अतिक्कन्तभवन्तान^३, सिरिसीलेन तादिनं ॥
१०. अहं तदा माणवको, जोतिपालो ति विस्मुतो ।
अज्झायको मन्तधरो, तिण्णं वेदान पारगू ॥
११. लक्खणे इतिहासे च, सधम्मं पारमि गतो ।
10- भूमन्तलिकखकुसलो, कतविज्जो अनावयो^४ ॥
१२. कस्सपस्स भगवतो, घटिकारो नामुपट्ठको ।
सगारवो सप्पतिस्सो, निब्बुतो ततिये फले ॥
१३. आदाय म घटीकारो, उपगञ्छि कस्सप जिन ।
तस्स धम्मं सुणित्वान, पब्बजि तस्स सन्तिके ॥
- 15 १४. आरद्धविरियो हुत्वा, वत्तावत्तेसु कोविदो ।
न क्वचि^५ परिहायामि, पूरेसि^६ जिनसासनं ॥
१५. यावता बुद्धभणित, नवङ्ग^७ जिनसासनं ।
सब्ब परियापुणित्वान, सोभयि जिनसासन ॥
१६. मम अच्छरिय दिस्वा, सो पि बुद्धो वियाकरि ।
20 “इमम्हि भद्दके कप्पे, अयं बुद्धो भविस्सति ॥
१७. “अहु कपिलव्हया रम्मा, निक्खमित्वा तथागतो ।
पधानं पदहित्वान, कत्वा दुक्करकारिक ॥
१८. “अजपालरुक्खमूले, निसीदित्वा तथागतो ।
तत्थ पायास पग्गय्ह^८, नेरञ्जरमुपेहिति ॥
- 25 १९. “नेरञ्जराय तीरम्हि, पायास परिभुञ्जिय ।
पटियत्तवरमग्गेन, बोधिमूलमुपेहिति^९ ॥

B 377,
R 63

१ अपरे च - स्या० । २ असखियो - स्या० । ३ अभिक्कन्त ० - स्या० ।
४ अनामयो - स्या० । ५ क्वापि - सी० । ६ पूरेमि - सी०, स्या०, रो० । ७-७ नवङ्ग
सत्थुसासन - सी०, रो०, नवङ्ग सत्थुसासन - स्या० । ८ समादाय - स्या० । ९ बोधिमण्ड-
मुपेहिति - सी०, रो०, बोधि मूलम्हि एहिति - स्या० ।

२०. “ततो पदक्खिणं कत्वा, बोधिमण्डं अनुत्तरो^१ ।
अपराजितद्वानमिह, बोधिपल्लङ्कमुत्तमे ।
पल्लङ्केन निसीदित्वा, बुज्झिस्सति महायसो ॥
- २१ “इमस्स जनिका माता, माया नाम भविस्सति ।
पिता सुद्धोदनो नाम, अय हेस्सति गोतमो ॥ 5
- २२ “अनासवा वीतरागा, सन्तचित्ता समाहिता ।
कोलितो उपतिस्सो च, अग्गा हेस्सन्ति सावका ।
आनन्दो नामुपट्ठाको, उपट्ठिस्सतिम जिन ॥
२३. “खेमा उप्पलवण्णा च, अग्गा हेस्सन्ति साविका ।
अनासवा सन्तचित्ता, वीतरागा समाहिता ।
बोधि तस्स भगवतो, अस्सत्थो ति पवुच्चति ॥ 10
२४. “चित्तो हत्थाळवको च, अग्गा हेस्सन्तुपट्ठाका ।
नन्दमाता च उत्तरा, अग्गा हेस्सन्तुपट्ठिका^२” ॥
- २५ इद सुत्वान वचन, अस्समस्स महेसिनो ।
आमोदिता नरमरू, बुद्धबीज किर^३ अय ॥ 15
- २६ उक्कुट्टिसद्दा पवत्तन्ति^४, अप्फोटन्ति हसन्ति च ।
कतञ्जली नमस्सन्ति, दससहस्सी सदेवका ॥
२७. “यदिमस्स लोकनाथस्स, विरज्झिस्साम सासन ।
अनागतमिह अद्धाने, हेस्साम सम्मुखा इम ॥
२८. “यथा मनुस्सा नदि तरन्ता, पटितित्थं विरज्झिय ।
हेट्ठातित्थे^५ गहेत्वान, उत्तरन्ति महानदि ॥ 20
- २९ “एवमेव मयं सब्बे, यदि मुञ्चामिम जिन ।
अनागतमिह अद्धाने, हेस्साम सम्मुखा इम” ॥ B 378
३०. तस्सा पि वचनं सुत्वा, भिय्यो चित्त पसादयि ।
उत्तरि वतमधिट्ठासि, दसपारमिपूरिया ॥ 25
३१. एवमहं संसरित्वा, परिवज्जेन्तो अनाचर ।
दुक्करं च^६ कत^१ मय्हं, बोधियायेव कारणा ॥

१ नरुत्तमो—सी०, रो०, अनुत्तर—स्या० । २ एत्थ स्या० पोत्थके ‘आयु वस्ससत्त तस्स, गोतमस्स यसस्सिनो’ ति अधिको पाठो दिस्सति । ३ कुरो — सी०, स्या०, रो० । ४ वत्तन्ति—सी०, स्या० । ५ ० तित्थ—स्या० । ६-६ पकत—स्या० ।

- ३२ नगर बाराणसी नाम, किकी नामासि खत्तियो ।
वसते तत्थ नगरे, सम्बुद्धस्स महाकुल ॥
- ३३ ब्राह्मणो ब्रह्मदत्तो व^१, आसि बुद्धस्स सो पिता ।
धनवती^२ नाम जनिका^३, कस्सपस्स महेसिनो ॥
- R 64 5 ३४ दुवे वस्ससहस्सानि, अगार अज्झ सो वसि ।
हसो यसो सिरिन्दो^४, तयो पासादमुत्तमा ॥
- ३५ तिसोळससहस्सानि, नारियो समलङ्कता ।
सुनन्दा नाम सा नारी, विजितसेनो नाम अत्रजो ॥
- ३६ निमित्ते चतुरो दिस्वा, पासादेनाभिनिक्खमि ।
10 सत्ताह पधानचार, अचरी पुरिसुत्तमो ॥
३७. ब्रह्मना याचितो सन्तो, कस्सपो लोकनायको ।
वत्ति चक्कं महावीरो, मिगदाये नरुत्तमो ॥
३८. तिस्सो च भारद्वाजो च, अहेसु अग्गसावका ।
सब्बमित्तो नामुपट्ठाको, कस्सपस्स महेसिनो ॥
- 15 ३९. अनुळा^५ उरुवेळा च, अहेसु अग्गसाविका ।
बोधि तस्स भगवतो, निग्गोधो ति पवुच्चति ॥
४०. सुमङ्गलो घटिकारो च, अहेसु अग्गुपट्ठाका ।
विचितसेना^६ भद्दा च, अहेसु अग्गुपट्ठिका ॥
४१. उच्चत्तनेन सो बुद्धो, वीसतिरतनुग्गतो ।
20 विज्जुलट्ठी व आकासे, चन्दो व गहपूरितो ॥
- B 379 ४२. वीसतिवस्ससहस्सानि, आयु तस्स महेसिनो ।
तावता तिट्ठमानो सो, तारेसि जनतं बहुं ॥
४३. धम्मतळाकं मापयित्वा^७, सीलं दत्वा विलेपनं ।
धम्मदुस्सं निवासेत्वा, धम्ममालं विभज्जिय^८ ॥
- 25 ४४. धम्मविमलमादासं, ठपयित्वा महाजने ।
केचि निब्बानं पत्थेन्ता, पस्सन्तु मे अलङ्करं ॥

१ च - स्या०, रो० । २-२ माता धनवती नाम - स्या० । ३ सिरिचन्दो - स्या० । ४ अनुला च - सी०, स्या०, रो० । ५ विजितसेना च - सी०, स्या०, रो० । ६ मापेत्वा - सी०, रो० । ७ विराजिय - सी०, रो०

- ४५ सीलकञ्चुक दत्वान, ज्ञानकवचवम्मि^१ ।
 धम्मचम्म पारुपित्वा, दत्वा सन्नाहमुत्तम ॥
- ४६ सतिफलक दत्वान, तिखिणज्जाणकुन्तिम ।
 धम्मखग्गवर दत्वा, सीलससग्गमद्द^२ ॥
- ४७ तेविज्जाभूसन^३ दत्वान, आवेळ^४ चतुरो फले । 5
 छळभिज्जाभरण दत्वा, धम्मपुप्फपिळन्धन^५ ॥
- ४८ सद्धम्मपण्डरच्छत्त, दत्वा पापनिवारण ।
 मापयित्वाभय^६ पुप्फ, निब्बुतो सो ससावको ॥
- ४९ एसो हि सम्मासम्बुद्धो, अप्पमेय्यो दुरासदो ।
 एसो हि धम्मरतनो, स्वाक्खातो एहिपस्सिको ॥ 10
५०. एसो हि सङ्घरतनो, सुप्पटिपन्नो अनुत्तरो ।
 सब्ब तमन्तरहित, ननु रिक्ता सब्बसङ्घारा ॥
- ५१ महाकस्सपो जिनो^७ सत्था, सेतव्यारामम्हि निब्बुतो ।
 तत्थेवस्स जिनथूपो, योजनुब्बेधमुग्गतो ति ॥
- कस्सपस्स भगवतो वसो चतुवीसतिमो ।

२७ गोतमबुद्धवंसो

- १ अहमेतरहि सम्बुद्धो^१, गोतमो सक्कवड्डनो । 15
 पधानं पदहित्वान, पत्तो सम्बोधिमुत्तम ॥
२. ब्रह्मना याचितो सन्तो, धम्मचक्कं पवत्तयि ।
 अट्टारसन्नं कोटीन, पठमाभिसमयो अहु ॥
३. ततो परं च देसेन्ते^२, नरदेवसमागमे ।
 गणनाय न वत्तब्बो, दुत्तियाभिसमयो अहु ॥ 20
- ४ इधेवाह एतरहि, ओवदि मम अत्रज ।
 गणनाय न वत्तब्बो, तत्तियाभिसमयो अहु ॥

१ ज्ञानकवचवम्मिक - स्या०, ० वम्मिक - रो० । २ सीलसत्तुप्पमद्द - स्या० ।
 ३ तेविज्जाभूस - स्या०, रो० । ४ आवेल - सी० । ५ धम्मपुप्फपिळन्धन - सी०,
 स्या०, रो० । ६ मापेत्वा अभय - सी०, रो० । ७ जिनवरो - सी० । ८ बुद्धो -
 सी० । ९ देसेन्तो - स्या०, रो० ।

५. एकास' सान्नपातां म, सावकान महांसन ।
अद्भुतेऽससतानं, भिक्खूनासि समागमो ॥
६. विरोचमानो विमलो, भिक्खुसङ्घस्स मज्झगो ।
ददामि पत्थितं सब्बं, मणी व सब्बकामदो ॥
- 5 ७. फलमाकङ्खमानान, भवच्छन्दजहेसिनं ।
चतुसच्चं पकासेमि^२, अनुकम्पाय पाणिनं ॥
८. दसवीससहस्सानं, धम्माभिसमयो अहु ।
एकद्विन्न अभिसमयो, गणनातो असङ्घियो ॥
९. वित्थारिकं बाहुजञ्जं^३, इद्ध फीत सुफुल्लित ।
10 इध मय्हं सक्कमुनिनो, सासन सुविसोधित ॥
१०. अनासवा वीतरागा, सन्तचित्ता समाहिता ।
भिक्खू नेकसता सब्बे, परिवारेन्ति म सदा ॥
११. इदानि ये एतरहि, जहन्ति मानुसं भवं ।
अप्पत्तमानसा सेखा^४, ते भिक्खू विञ्जुगरहिता ॥
- 15 १२. अरियं च सथोमयन्ता, सदा धम्मरता जना ।
बुज्झिस्सन्ति सतिमन्तो^५, संसारसरितं^६ गता^६ ॥
१३. नगरं कपिलवत्थु मे, राजा सुद्धोदनो पिता ।
मय्ह जनेत्तिका माता, मायादेवी ति वुच्चति ॥
१४. एकूनतिसवस्सानि, अगारं अज्झहं^७ वसिं^७ ।
20 रम्मो^८ सुरम्मो सुभको^८, तयो पासादमुत्तमा ॥
१५. चत्तारीससहस्सानि, नारियो समलङ्कता ।
भद्दकञ्चना^९ नाम नारी, राहुलो नाम अत्रजो ॥
१६. निमित्ते चतुरो दिस्वा, अस्सयानेन निक्खमि ।
छव्वस्सं^{१०} पधानचारं, अचरि दुक्करं अह ॥

१. एको व - सी०, रो० । २ पकासेसि - सी०, पकासेसि - स्या०, रो० ।
३. बहुजञ्ज - सी०, बहुजञ्ज - स्या०, रो० । ४. सेखा - स्या० । ५. जुतिमन्तो -
स्या० । ६-६ ससारसरिता नरा - सी०, स्या०, रो० । ७-७ अज्झावसीह - स्या० ।
८-८ सुचन्दो कोकनुदो कोञ्चो - स्या०, रामो सुरामो सुभतो - रो० । ९. भद्दकञ्चाना
- सी०, यमोधरा - स्या०, भद्दकञ्चा - रो० । १०. छवस्सं - स्या० ।

१७. बाराणसियं इसिपतने, चक्क^१ पवत्तितं मया^१ ।
अहं गोतमसम्बुद्धो, सरणं सब्बपाणिनं ॥
१८. कोलितो उपतिस्सो च, द्वे भिक्खू अग्गसावका ।
आनन्दो नामुपट्ठाको, सन्तिकावचरो मम ।
खेमा उप्पलवण्णा च, भिक्खुनी अग्गसाविका ॥ 5
१९. चित्तो हत्थाळवको च, अग्गुपट्ठाकुपासका ।
नन्दमाता च उत्तरा, अग्गुपट्ठिकुपासिका^२ ॥
२०. अहं अस्सत्थमूलम्हि, पत्तो सम्बोधिमुत्तम ।
व्यामप्पभा सदा मय्ह, सोळसहत्थमुग्गता^३ ॥
२१. अप्प वस्ससतं आयु, इदानीतरहि^४ विज्जति^५ । 10
तावता तिट्ठमानोह, तारेमि^६ जनतं बहु ॥
२२. ठपयित्वानं धम्मवक्कं, पच्छिमं जनबोधनं ।
अहं^७ पि^८ नचिरस्सेव, सद्धिं सावकसङ्घतो ।
इधेव परिनिब्बिस्स, अग्गी वाहारसङ्घया ॥
२३. तानि च अतुलतेजानि, इमानि^९ च दसवलानि^{१०} । 15
अयं^{११} च गुणधारणो देहो^{१२}, द्वत्तिसवरलक्खणविचित्तो^{१३} ॥
२४. दस दिसा पभासेत्वा, सतरसी व छप्पभा ।
सब्ब^{१४} तमन्तरहिस्सन्ति^{१५}, ननु रिक्ता सब्बसङ्घारा ति ॥
गोतमस्स भगवतो वंसो पञ्चवीसतिमो ।

२८ बुद्धपक्किणककण्ड

१. अपरिमेय्यितो कप्पे, चतुरो आसु विनायका ।
तण्हङ्करो मेघङ्करो, अथो पि सरणङ्करो । 20
दीपङ्करो च सम्बुद्धो, एककप्पम्हि ते जिना ॥
- २ दीपङ्करस्स अपरेन, कोण्डञ्जो नाम नायको ।
एको व एककप्पम्हि, तारेसि जनतं बहु ॥

१-१ जिनो चक्क पवर्त्ताय - स्या० । २ अग्गुपट्ठाकुपासिका - स्या०, म० ।
३ सोळसहत्थमुग्गतो - सी०, स्या०, रो० । ४-४ ममेतरहि - स्या० । ५ तारेसि -
स्या० । ६-६ अहंम्हि - सी० । ७-७ यसवलानि इद्धियो - स्या० । ८-८ अयञ्च गुणवर-
देहो - सी०, रो०, अहं गुणधारणो देहो - स्या० । ९ द्वत्तिसलक्खणाचित्तो - सी०, रो० ।
१०-१०. सब्बा समन्तरहेस्सन्ति - सी०, स्या०, रो० ।

- ३ दीपङ्करस्स भगवतो, कोण्डञ्जस्स च सत्थुनो ।
एतेसं अन्तरा कप्पा, गणनातो असङ्घिया^१ ॥
- ४ कोण्डञ्जस्स अपरेन, मङ्गलो नाम नायको ।
तेसं पि अन्तरा कप्पा, गणनातो असङ्घिया ॥
- 5 ५. मङ्गलो च सुमनो च, रेवतो सोभितो मुनि ।
ते पि बुद्धा एककप्पे, चक्खुमन्तो पभङ्गरा ॥
- R 67 ६. सोभितस्स अपरेन, अनोमदस्सी महायसो^२ ।
तेसं पि अन्तरा कप्पा, गणनातो असङ्घिया ॥
- ७ अनोमदस्सी पदुमो, नारदो चा पि नायको ।
10 ते पि बुद्धा एककप्पे, तमन्तकारका^३ मुनी ॥
८. नारदस्स अपरेन, पदुमुत्तरो नाम नायको ।
एककप्पमिह उप्पन्नो, तारेसि जनतं बहु ॥
- ९ नारदस्स भगवतो, पदुमुत्तरस्स सत्थुनो ।
तेसं पि अन्तरा कप्पा, गणनातो असङ्घिया ॥
- 15 १० कप्पसतसहस्समिह, एको आसि महामुनि ।
पदुमुत्तरो लोकविदू, आहुतीन पटिग्गहो ॥
- ११ तिसकप्पसहस्समिह, दुवे आसु^४ विनायका^५ ।
सुमेधो च सुजातो च, ओरतो^६ पदुमुत्तरा^६ ॥
- १२ अट्टारसे कप्पसते^७, तयो आसु विनायका ।
20 पियदस्सी अत्थदस्सी, धम्मदस्सी च नायका ॥
- १३ ओरतो च सुजातस्स, सम्बुद्धा द्विपदुत्तमा ।
एककप्पमिह ते^८ बुद्धा^९, लोके अप्पटिपुग्गला ॥
- १४ चतुन्नवुत्तितो कप्पे, एको आसि महामुनि ।
सिद्धत्थो सो लोकविदू, सल्लकत्तो^{१०} अनुत्तरो ॥
- B 383 25 १५ द्वेनवुत्ते इतो कप्पे, दुवे आसु विनायका ।
तिस्सो फुस्सो च सम्बुद्धा, असमा अप्पटिपुग्गला ॥

१ असङ्घेय्या - स्या० । २ महामुनि - स्या० । ३ तमन्तकरणा - स्या० ।
४-५ आसिसु नायका - स्या०, रो० । ६ ओरतो - सी०, रो० । ७ पदुमुत्तरो - स्या०,
रो० । ८ इतो कप्पसते - रो० । ९-१० सम्बुद्धा - सी०, स्या०, रो० । ११ सल्लक्खतो
- स्या०, सल्लकत्तो - रो० ।

१६. एकनवुतितो कप्पे, विपस्सी नाम नायको ।
सो पि बुद्धो कारुणिको, सत्ते मोचेसि बन्धना ॥
१७. एकत्तिसे^१ इतो कप्पे, दुवे आसु विनायका ।
सिखी च वेस्सभू चेव, असमा अप्पट्ठिपुग्गला ॥
१८. इमम्हि भद्दके कप्पे, तयो आसु विनायका ।
ककुसन्धो कोणागमनो, कस्सपो चा पि नायको ॥
१९. अहमेतरहि सम्बुद्धो, मेत्तेय्यो चा पि हेस्सति ।
एते पिमे पञ्च बुद्धा, धीरा लोकानुकम्पका ॥
२०. एतेस धम्मराजून, अञ्जेसं नेककोटिनं ।
आचिक्खित्वान तं मग्गं, निब्बुता ते ससावका ति ॥

5

10

२६ धातुभाजनीयकथा

१. महागोतमो जिनवरो, कुसिनारम्हि^२ निब्बुतो ।
धातुवित्थारिकं आसि, तेसु तेसु पदेसतो ॥
२. एको अजातसत्तुस्स, एको वेसालिया पुरे ।
एको कपिलवत्थुस्मि, एको च अल्लकप्पके ॥
३. एको च रामगामम्हि, एको च वेठ्ठीपके^३ ।
एको पावेय्यके मल्ले, एको च कोसिनारके ॥
४. कुम्भस्स^४ थूपं कारेसि, ब्राह्मणो दोणसब्बयो ।
अङ्गारथूपं कारेसु, मोरिया तुट्ठमानसा ॥
५. अट्ठ सारीरिका थूपा, नवमो कुम्भचेतियो ।
अङ्गारथूपो दसमो, तदायेव पतिट्ठितो ॥
६. उण्हीसं चतस्सो^५ दाठा, अवक्खका द्वे च धातुयो ।
असम्भिन्ना इमा सत्त, सेसा भिन्ना व धातुयो ॥
७. महन्ता मुग्गमत्ता च, मज्झिमा भिण्णतण्डुला ।
खुद्दका सासपमत्ता च, नानावण्णा च धातुयो ॥

15

20

१ एकत्तिसे - स्या० । २ कुसिनारामम्हि - सी०, रो० । ३ वेठ्ठीपके - स्या० ।

४ कुम्भस्स - स्या० । ५ चतुरो - सी०, रो० ।

- ८ महन्ता सुवण्णवण्णा च, मुत्तवण्णा च मज्झिमा ।
खुद्दका मकुलवण्णा च, सोळसदोणमत्तिका^१ ॥
- ९ महन्ता पञ्च नाळियो, नाळियो पञ्च मज्झिमा ।
खुद्दका छ नाळी चैव, एता सब्बा पि धातुयो ॥
- 5 १० उण्हीसं सीहळे दीपे, ब्रह्मलोके च वामकं ।
सीहळे दक्खिणक्ख च, सब्बापेता पत्तिट्ठिता ॥
११. एका दाठा तिदसपुरे, एका नागपुरे अहु ।
एका गन्धारविसये, एका कलिङ्गराजिनो^२ ॥
१२. चत्तालीससमा दन्ता, केसा लोमा च सब्बसो ।
10 देवा हरिसु एकेक, चक्कवाळपरम्परा ॥
- १३ वजिराय^३ भगवतो, पत्तो दण्ड^४ च चीवर ।
निवासन कुलघरे, पच्चत्थरण कपिलव्हये^५ ॥
- १४ पाटलिपुत्तपुरम्हि^६, करणं^७ कायबन्धन ।
चम्पायुदकसाटिय^८, उण्णलोम च कोसले ॥
- 15 १५. कासाव^९ ब्रह्मलोके च, वेठनं तिदसे पुरे ।
निसीदनं अवन्तीसु, रट्ठे^{१०} अत्थरणं तदा ॥
- १६ अरणी च मिथित्ताय, विदेहे परिसावन ।
R 69 वासि सूचिघर चा पि, इन्दपत्थपुरे^{११} तदा ॥
- १७ परिक्खारा अवसेसा, जनपदे अपरन्तके ।
20 परिभुत्तानि^{१२} मुनिना, अकसु^{१३} मनुजा तदा ॥
१८. धातुवित्थारिक आसि, गोतमस्स महेसिनो ।
पाणीन अनुकम्पाय, अहु पोराणिक तदा ति ॥

—:०:—

बुद्धवंसो निट्ठितो

१ सोळसदोणिका ० - सी० । २ कलिङ्गराजिनो - सी०, स्या०, रो० । ३ मधुराय - सी० । ४ दण्डो - स्या० । ५ सिलव्हये - स्या० । ६ पाटलिपुत्तनगरे - सी०, रो० । पाटलीपुत्तनगरे - स्या० । ७ करक - सी०, स्या०, रो० । ८ चम्पाय उदकसाटिका - सी०, रो०, चम्पाय उदकसाटिका - स्या० । ९ कासावक - स्या० । १० देवरट्ठे - स्या० । ११ इन्दरट्ठे पुरे - रो० । १२ परिभुत्तञ्च - सी० । १३ महेस्सन्ति - स्या० ।

सुत्तपिटके खुद्दकनिकाये
चरियापिटकं

चरियापिटकपालि

१. अकित्तिवग्गो

१. अकित्तिचरिया

१. “कप्पे च सतसहस्से, चतुरो च असङ्खिये^१ ।
एत्थन्तरे य चरित, सव्व त बोधिपाचन ॥

B 385,
R 73

२ “अतीतकप्पे चरित, ठपयित्वा भवाभवे ।
इमम्हि कप्पे चरित, पवक्खिस्स सुणोहि मे ॥

३. ‘यदा अहं ब्रह्मारब्धे, सुब्धे विपिनकानने^२ ।
अज्झोगाहेत्वा^३ विहरामि, अकित्ति^४ नाम तापसो ॥

5

४. ‘तदा मं तपतेजेन, सन्तत्तो तिदिवाभिभू ।
धारेन्तो ब्राह्मणवण्णं, भिक्खाय मं उपागमि ॥

५ ‘पवना आभतं पण्णं, अतेलं च अलोणिकं ।
मम द्वारे ठितं दिस्वा, सकटाहेन आकिरि ॥

10

६ ‘तस्स दत्तवानहं पण्ण, निक्कुज्जित्वान^५ भाजनं ।
पुनेसनं जहित्वान, पाविसि पण्णसाळकं ॥

७. ‘दुतिय^६ पि ततियं पि, उपगञ्छि ममन्तिक^७ ।
अकम्पितो अनोलगो, एवमेवमदासहं ॥

८. ‘न मे तप्पच्चया अत्थि, सरीरस्मिविवण्णियं ।
पीतिसुखेन रतिया, वीतिनामेमि तं दिवं ॥

15 B 386

९. ‘यदि मासं पि द्वेमासं^८, दक्खिण्यं वर लभे ।
अकम्पितो अनोलीनो, ददेयं दानमुत्तमं ॥

१ असङ्खिये - स्या०, रो० । २ विवन० - स्या०, विविन० - रो० । ३ अज्झो-
वा - सी०, स्या० । ४ अकित्ति - रो० । ५ निक्कुज्जित्वान - स्या० । ६-७ दुतियं
स ततियं पि, उपगञ्छि ममन्तिके - स्या० । ७ द्विमास - स्या० ।

१० 'न तस्स दान ददमानो, यसं लाभ च पत्थयि ।
सब्बञ्जुत पत्थयानो, तानि कम्मनि आचरि ति ॥

२ सङ्खचरिया^१

R 74

११ 'पुनापर यदा होमि, ब्राह्मणो सङ्खसव्हयो ।
महासमुद्द तरितुकामो, उपगच्छामि पट्टन ॥

5

१२ 'तत्थद्दस^२ पटिपथे, सयम्भु अपराजितं ।
कन्तारद्धान^३ पटिपन्न^३, तत्ताय कठिनभूमिया ॥

१३ 'तमह पटिपथे दिस्वा, इममत्थ विचिन्तयि ।
इदं^४ खेत्त अनुप्पत्त, पुञ्जकामस्स जन्तुनो ॥

10

१४ यथा^५ कस्सको पुरिसो, खेत्त दिस्वा महागम^६ ।
तत्थ बीज न रोपेति, न सो धञ्जेन अत्थिको ॥

१५ एवमेवाह पुञ्जकामो, दिस्वा खेत्तवरुत्तम ।
यदि^७ तत्थ^८ कार न करोमि, नाह पुञ्जेन अत्थिको ॥

१६ यथा अमच्चो मुद्दिकामो^९, रञ्जो अन्तेपुरे जने ।
न देति तेस धनधञ्ज, मुद्दितो परिहायति ॥

15

१७ एवमेवाह पुञ्जकामो, विपुल दिस्वान दक्खिण ।
यदि तस्स^९ दान न ददामि^{१०}, परिहायिस्सामि पुञ्जतो ॥

१८ 'एवाह चिन्तयित्वान, ओरोहित्वा उपाहना ।
तस्स पादानि वन्दित्वा, अदासि छत्तुपाहन ॥

B 387

१९ 'तेनेवाह सनगुणतो, सुखुमालो सुखेधितो^{११} ।
अपि च दान परिपूरेन्तो, एव तस्स अदासह ति ॥

20

३. कुरुराजचरिया^{१२}

२० 'पुनापर यदा होमि, इन्दपत्थे^{१३} पुरुत्तमे ।
राजा धनञ्जयो^{१४} नाम, कुसले^{१५} दसहुपागतो ॥

१ सङ्खब्राह्मणचरिय - स्या० । २ तत्थद्दसामि - सी०, स्या०, तत्थ अदास्सि - रो० । ३-३ कन्तारद्धानपटिपन्न - मी०, स्या० । ४ इम - स्या० । ५ यथा पि - मी०, स्या०, रो० । ६ महाराम - स्या० । ७-७ यदि - स्या० । ८ मुद्दिकामो - स्या० । ९ तत्थ - स्या० । १० दामि - स्या० । ११ सुखे ठितो - रो० । १२ कुरुधम्मचरिय - स्या० । १३ इन्दपत्ते - सी०, इन्दपट्टे - रो० । १४ धनञ्जयो - म० । १५ कुसलेहि - स्या० ।

- २१ 'कलिङ्गरट्टविसया, ब्राह्मणा उपगञ्छु म ।
आयाचु^१ म हत्थिनाग, धञ्ज मङ्गलसम्मत ॥
- २२ अवुट्टिको जनपदो, दुब्भिक्खो छातको महा ।
ददाहि पवर नाग, नील अञ्जनसव्हय ॥
२३. न मे याचकमनुप्पत्ते, पटिक्खेपो अनुच्छवो ।
मा मे भिज्जि समादान, दस्सामि विपुल गज ॥
- २४ 'नागं गहेत्वा सोण्डाय, भिङ्गारे^२ रतनामये ।
जलं हत्थे आकिरित्वा, ब्राह्मणानं अदं गज ॥
- २५ 'तस्स^३ नागे पदिन्नमिह, अमच्चा एतदब्रवु ।
कि नु तुय्हं वरं नागं, याचकानं पदस्ससि^४ ॥
- २६ धञ्जं मङ्गलसम्पन्नं, सङ्गामविजयुत्तमं ।
तस्मि^५ नागे पदिन्नमिह, कि ते रज्ज करिस्सति ॥
- २७ रज्जं पि मे ददे सब्ब, मरीर दज्जमत्तनो ।
सब्बञ्जतं पिय मय्हं, तस्मा नाग अदासह ति ॥

5 R. 75

10

४ महासुदस्सनचरिया

- २८ 'कुसावतिमिह नगरे, यदा आसि महीपति ।
महासुदस्सनो नाम, चक्कवत्ती^६ महब्बलो ॥
२९. 'तत्थाहं दिवसे तिक्खत्तु, घोसापेमि तहि तहि ।
को कि इच्छति पत्थेति, कस्स कि दीयतु धन ॥
३०. को छातको को तसितो, को माल को विलेपन ।
नानारत्तानि वत्थानि, को नग्गो परिदहिस्सति ॥
- ३१ को पत्थे छत्तमादेति, कोपाहना मुदु सुभा ।
'इति सायं च पातो च, घोसापेमि तहि तहि ॥
३२. 'न तं दससु ठानेसु, न पि ठानसतेसु वा ।
अनेकसतठानेसु, पटियत्तं याचके धन ॥

15

B 388

20

१ अयाचु - स्या० । २ भिङ्गारे - सी०, रो० । ३ तस्मि - रो० । ४ च दस्ससि - स्या० । ५ तस्स - स्या० । ६ चक्कवत्ति - स्या० ।

- ३३ 'दवा वा याद वा रत्त', यदि एति वनिब्बको^१ ।
लद्धा यदिच्छक भोग, पूरहत्थो व गच्छति ॥
- ३४ 'एवरूपं महादान, अदासि यावजीविकं ।
न पाहं देस्स धन दम्मि, न पि नत्थि निचयो मयि ॥
- 5 ३५ 'यथा पि आतुरो नाम, रोगतो परिमुत्तिया ।
धनेन वेज्जं तप्पेत्वा, रोगतो परिमुच्चति ॥
३६. 'तथेवाहं जानमानो, परिपूरेतुमसेसतो ।
ऊनमन^२ पूरयितु, देमि दान वनिब्बके ।
निरालयो अपच्चासो^३, सम्बोधिमनुपत्तिया ति ॥

५ महागोविन्दचरिया

- R. 76 10 ३७ 'पुनापरं यदा होमि, सत्तराजपुरोहितो ।
पूजितो नरदेवेहि, महागोविन्दब्राह्मणो ॥
३८. 'तदाह सत्तरज्जेसु, य मे आसि उपायनं ।
तेन देमि महादानं, अक्खोब्भं^४ सागरूपमं ॥
- B 389 ३९ 'न मे देस्स धनं धञ्जे, न पि नत्थि निचयो मयि ।
15 सब्बञ्जुत पिय मय्ह, तस्मा देमि वर धन ति ॥

६ निमिराजचरिया^५

- ४० 'पुनापरं यदा होमि, मिथिलाय पुरुत्तमे ।
निमि नाम महाराजा, पण्डितो कुसलत्थिको ॥
४१. 'तदाहं मापयित्वान, चतुस्सालं चतुम्मुखं ।
तत्थ दानं पवत्तेसि, मिगपक्खिनरादिन^६ ॥
- 20 ४२ 'अच्छादनं च सयनं^७, अन्नं पानं च भोजन ।
अब्बोच्छन्नं करित्वान, महादानं पवत्तयि ॥
४३. 'यथा पि सेवको सामि, धनहेतुमुपागतो ।
कायेन वाचा मनसा, आराधनीयमेसति ॥

१ रत्ति - रो० । २ वनिब्बके - सी०, वनीपको - रो० । ३ ऊनधन - रो० ।
४ अपच्चायो - रो० । ५ अक्खोब्भ - स्या० । ६ नेमिराजचरिय - स्या० । ७. मिग-
पक्खिनरारिन् - रो० । ८ सयन च - सी० ।

४४. 'तथेवाहं सब्वभवे, परियेसिस्सामि वोधिज ।
दानेन सत्ते तप्पेत्वा, इच्छामि वोधिमुत्तम ति ॥

७ चन्दकुमारचरिया

४५. 'पुनापरं यदा होमि, एकराजस्स ग्रत्रजो ।
नगरे पुप्फवतिया, कुपारो चन्दसव्हयो ॥
४६. 'तदाह यजना मुत्तो, निवखन्तो यञ्जवाटतो' ।
संवंगं जनयित्वान, महादान पवतयि ॥
४७. 'नाहं पिवामि खादामि, न पि भुञ्जामि भोजन ।
दक्खिण्ये अदत्तवान, अपि छप्पञ्च रत्तियो ॥
४८. 'यथा पि वाणिजो नाम, कत्तवान भण्डसञ्चय ।
यत्थ लाभो महा होति, तत्थ^१ त हरति^२ भण्डकं ॥
४९. 'तथेव सकभुत्ता^३ पि, परे दिन्नं नहप्फल ।
तस्मा परस्स दातव्वं, सतभागो भविस्सति ॥
५०. 'एतमत्थवसं जत्वा, देमि दानं भवाभवे ।
न पटिक्कमामि दानतो, सम्बोधिमनुपत्तिया ति ॥

R 77

5

B 390

10

८ सिविराजचरिया

५१. 'अरिट्टसव्हये नगरे, सिविनामासि खत्तियो ।
निसज्ज पासादवरे, एवं चिन्तेसहं तदा ॥
५२. यं किञ्चि मानुसं दानं, अदिन्नं मे न विज्जति ।
यो पि याचेय्य मं चक्खुं, ददेय्यं अविकम्पितो ॥
५३. 'मम सङ्कप्पमञ्जाय, सक्को देवानमिस्सरो ।
निसिन्नो देवपरिसाय, इद वचनमब्रवि ॥
५४. निसज्ज पासादवरे, सिरिराजा महिद्धिको ।
चिन्तेन्तो विविधं दानं, अदेय्यं सो न पस्सति ॥
५५. तथं नु वितथं नेतं, हन्द वीमसयामि तं ।
मुहुत्तं आगमेय्याथ, याव जानामि तं मनं ॥

15

20

१ यञ्जपाततो - सी०, यञ्जवाटको - रो० । २-२ तत्थ न० - सी०, तत्था-
हरति - रो० । ३ सकभुत्त - स्या० ।

५७ 'सो तदा पग्गहेत्वान, वाम दक्खिणवाहु^४ च ।
सिरस्मि अञ्जलि कत्वा, इद वचनमब्रवि ॥

5 ५८ याचामि तं महाराज, धम्मिक रट्ठवड्डुन ।
तव दानरता कित्ति, उग्गता देवमानुसे ॥

५९ उभो पि नेत्ता नयना, अन्धा उपहता मम ।
एक मे नयनं देहि, त्व पि एकेन यापय ॥

10 ६० 'तस्साहं वचन सुत्वा, हट्ठो सविग्गमानसो ।
कतञ्जली वेदजातो, इदं वचनमब्रवि ॥

६१ इदानाहं चिन्तयित्वान^१, पासादतो इधागतो ।
त्व मम चित्तमञ्जाय, नेत्त याचितुमागतो ॥

६२ अहो मे मानस सिद्ध, सङ्कप्पो^२ परिपूरितो ।
अदिन्नपुव्व दानवर, अज्ज दस्सामि याचके ॥

15 ६३ एहि सिक्क उट्ठेहि, मा दन्धयि मा पवेधयि ।
उभो पि नयन^३ देहि, उप्पाटेत्वा वणिब्बके ॥

६४ 'ततो सो चोदितो मय्ह, सिक्को वचन करो ।
उद्धरित्वान पादासि, तालमिञ्ज व याचके ॥

20 ६५ 'ददमानस्स देन्तस्स, दिन्नदानस्म मे सतो ।
चित्तस्स अञ्जथा नत्थि, बोधियायेव कारणा ॥

६६ 'न मे देस्सा उभो चक्खू, अत्ता न^४ मे न देस्सियो ।
सव्वञ्जुत पिय मय्हं, तस्मा चक्खू अदासह ति ॥

६ वेस्सन्तरच्चरिया

६७ 'या मे अहोसि जनिका, फुस्सती^५ नाम खत्तिया ।
सा अतीतासु जातीसु, सक्कस्स^६ महेसी पिया^७ ॥

१ फलितसिरो - रो० । २ वलितगतो - सी०, रो० । ३ च - स्या० ।
४ दक्खिणवाहु - स्या० । ५ चिन्तयित्वा - सी० । ६ सङ्कप्पो मे - स्या० । ७ नयने
- सी०, रो० । ८ पि - स्या० । ९ फुसती - सी० । १०-१० सक्कस्स च महेसिया -
सी०, रो०, सक्कस्स महेसी सिया - स्या० ।

- ६८ 'तस्मा आयुक्खयं जत्वा', देविन्दो एतदब्रवि ।
ददामि ते दस वरे, वर भदे यदिच्छसि ॥
- ६९ 'एव वुत्ता च ना देवी, सक्क पुनिदमब्रवि ।
किं नु मे अपराधत्थि, किं नु देस्सा अहं तव ।
रम्मा चावेसि मं ठाना, वातो व धरणीरुह ॥ 5
- ७० 'एव वुत्तो च^२ सो सक्को, पुन तस्सिदमब्रवि ।
न चेव ते कत पाप, न च मे त्वंसि अप्पिया ॥ B 392
- ७१ एतकंयेव ते आयु, चवनकालो भविस्सति ।
पटिग्गण्ह मया दिन्ने, वरे दस वरुत्तमे ॥ R 79
- ७२ 'सक्केन सा दिन्नवरा, तुट्ठहट्ठा पमोदिता ।
ममं अब्भन्तर कत्वा, फुस्सती दमवरे वरी ॥ 10
- ७३ 'ततो चुता सा फुस्सती, खत्तिये उपपज्जथ ।
जेतुनरम्हि नगरे, सज्जयेन समागमि ॥
- ७४ 'यदाह^१ फुस्सतिया कुच्छि, ओक्कन्तो पियमातुया ।
मम तेजेन मे माता, सदा दानरता अहु ॥ 15
- ७५ 'अधने आतुरे जिण्णे, याचके अट्ठिके^४ जने ।
समणे ब्राह्मणे खीणे, देति दान अकिञ्चने ॥
- ७६ 'दस मासे धारयित्वान, करोन्ते पुर पदक्खिण ।
वेस्सान वीथिया मज्झे, जनेसि फुस्सती ममं ॥
- ७७ 'न नय्ह मत्तिक^३ नाम, न पि पेट्तिकसम्भवं ।
जातेत्थ^५ वेस्सवीथिया^६, तस्मा वेस्सन्तरो अहु ॥ 20
- ७८ 'यदाहं दारको होमि, जातिया अट्ठवस्सिको ।
तदा निसज्ज पासादे, दान दातु विचिन्तयि ॥
- ७९ हृदयं ददेय्य चक्खु, मंसं पि रुधिरं^७ पि च ।
ददेय्य काय सावेत्वा^८, यदि कोचि^९ याचये ममं ॥ 25

१ दिस्वा - सी०, स्या०, रो० । २ व - स्या० । ३ तदाह - सी० । ४ पत्थिके - सी०, पट्टिके - रो० । ५ मेनिक - सी० । ६ जातोम्हि - सी०, रो० । ७ वेस्स-वीथिय - स्या० । ८-८ रुधिर - रो० । ९ याचेत्वा - रो० । १० को - स्या० ।

८०. 'सभाव चिन्तयन्तस्स, अकम्पितमसण्ठित'^१ ।
अकम्पि तत्थ पथवी^२, सिनेख्वनवटसका ॥
- ८१ 'अन्वद्धमासे^३ पन्नरसे, पुण्णमासे उपोसथे ।
पच्चय नागमारुह, दान दातु उपागमि ॥
- 5 ८२. 'कलिङ्गरट्टविसया, ब्राह्मणा उपगच्छु मं ।
अयाचुं मं हत्थिनागं, धञ्जं मङ्गलसम्मत्तं ॥
- ८३ अवुट्ठिको^४ जनपदो, दुब्भिवखो छातको महा ।
ददाहि पवरं नाग, सब्बसेत गजुत्तमं ॥
८४. ददामि न विकम्पामि, यं मं याचन्ति ब्राह्मणा ।
10 सन्तं नप्पतिगूहामि^५, दाने मे रमते^६ मनो ॥
- ८५ न मे याचकमनुप्पत्ते, पटिक्खेपो अनुच्छवो ।
मा मे भिज्जि समादानं, दस्सामि विपुल गज ॥
- ८६ 'नागं गहेत्वा सोण्डाय, भिङ्गारे रतनामये ।
जल हत्थे आकिरित्वा, ब्राह्मणान अद गजं ॥
- 15 ८७ 'पुनापर ददन्तस्स, सब्बसेत गजुत्तम ।
तदा पि पथवी कम्पि, सिनेख्वनवटंसका ॥
- ८८ 'तस्स नागस्स दानेन, सिवयो कुद्धा समागता ।
पब्बाजेसु सका रट्ठा, वड्ढं गच्छतु पव्वतं ॥
- ८९ 'तेसं निच्छुभमानान, अकम्पित्थमसण्ठित'^७ ।
20 महादानं पवत्तेतु, एकं^८ वरमयाचिसं^९ ॥
- ९० 'याचित्ता सिवयो सब्बे, एकं वरमदसु मे ।
सावयित्वा^{१०} कण्णभेरि, महादानं ददामहं ॥
९१. 'अथेत्थ वत्तती सद्दो, तुमुलो^{११} भेरवो महा ।
दानेनिमं^{१२} नीहरन्ति, पुन दानं ददातय^{१३} ॥

१ अकम्पितम ० - स्या० । २ पथवी - सी०, स्या०, रो० । ३ अन्वद्धमासे - स्या०, अद्धमासे - रो० । ४ अवुट्ठिको - रो० । ५ नप्पतिगूहामि - स्या० । ६ रमते - सी०, स्या०, रो० । ७ अकम्पितमसण्ठित - स्या०, रो० । ८-८ एक वरमयाचिसं - सी०, रो०, एकवरमयाचिह - स्या० । ९ आसावयित्वा - सी०, आयाचयित्वा - रो० । १०. तुमुलो - स्या० । ११ दानेन म - सी०, रो० । १२ ददामह - सी०, रो० ।

- ६२ 'हृत्थि' अस्से रथे दत्वा, दासि दासं गवं धन ।
महादान ददित्वान, नगरा निक्खमि तदा ॥
- ६३ 'निक्खमित्वान नगरा, निवत्तित्वा' विलोकिते ।
तदा पि पथवी कम्पि, सिनेरुवनवटसका ॥
- ६४ 'चतुवाहि रथं दत्वा, ठत्वा चातुम्महापथे' । 5
एकाकियो^१ अदुतियो, मद्दिदेवि इदमव्रवि ॥
- ६५ त्वं मद्दि कण्ह गण्हाहि, लहुका एसा कनिट्टिका^२ ।
अहं जालि गहेस्सामि^३, गरुको भातिको हि सो ॥
- ६६ 'पदुम पुण्डरीकं व, मद्दी कण्हाजिनगगही । B. 394
अहं सुवण्णबिम्ब व, जालि खत्तियमगगहि ॥ 10
- ६७ 'अभिजाता सुखुमाला, खत्तिया चतुरो जना ।
विसम समं अक्कमन्ता, वड्ढं गच्छाम पव्वतं ॥
- ६८ 'ये केचि ननुजा एन्ति, अनुमग्गे पटिप्पथे' ।
मग्गन्ते पटिपुच्छाम, कुहि वड्ढन्तपव्वतो^४ ॥
- ६९ 'ते तत्थ अम्हे पस्सित्वा, करुणं गिरमुदीरयुं । 15
दुक्ख ते पटिवेदेन्ति, दूरे वड्ढन्तपव्वतो ॥
- १०० 'यदि पस्सन्ति पवने, दारका फलिने^५ दुमे ।
तेस फलानं हेतुम्हि, उपरोदन्ति दारका ॥
- १०१ 'रोदन्ते दारके दिस्वा, उब्बिद्धा^६ विपुला दुमा ।
सयमेवोणमित्वान, उपगच्छन्ति दारके ॥ 20
- १०२ 'इदं अच्छरिय दिस्वा, अब्भुत^७ लोमहसनं ।
साहुकार पवत्तेसि, मद्दी सब्बज्झसोभणा ॥
१०३. अच्छेर वत लोकस्मि, अब्भुत लोमहसनं ।
वेस्सन्तरस्स तेजेन, सयमेवोणता दुमा ॥
- १०४ 'सङ्घिपिसु पथ यक्खा, अनुकम्पाय दारके । 25
निक्खन्तदिवसेनेव^८, , चेतरेट्टमुपागमुं ॥

१ हृत्थी - स्या०, रो० । २ निवत्तित्वा - स्या० । ३ चतुमहापथे - स्या० ,
चातुमहापथे - रो० । ४ एकाकियो - स्या० । ५ कनिट्टिका - स्या०, रो० । ६ गहिस्सामि
- स्या० । ७ पटिपथे - स्या०, रो० । ८ वड्ढकत० - सी०, स्या०, रो० । ९ फलिते -
सी०, स्या०, रो० । १० उब्बिग्गा - सी०, उब्भिग्गा - स्या० । ११ अब्भूत - स्या० ।
१२. निक्खन्तदिवसेनेव - सी० ।

- १०६ 'तत्थ वत्तेत्वा सल्लाप, चेतेहि चेतपुत्तेहि ।
ते ततो निक्खमित्वान, वड्ढ् अगमु पब्बत ॥
- 5 १०७ 'आमन्तयित्वा देविन्दो, विस्सकम्म^२ महिद्धिकं ।
अस्सम सुकत रम्म, पण्णसाल सुमापय ॥
- १०८ 'सक्कस्स वचन सुत्वा, विस्सकम्भो महिद्धिवो ।
R 81 अस्सम सुकत रम्म, पण्णसालं सुमापयि ॥
- B 395 १०९ 'अञ्जोगाहेत्वा पवन, अप्पसद् निराकुल ।
10 चतुरो जना मय तत्थ, वसाम पब्बतन्तरे ॥
- ११० 'अह च मद्दिदेवी च, जाली कण्हाजिना चुभो ।
अञ्जमञ्जा सोकनुदा, वसाम अस्समे तदा ॥
- १११ 'दारके अनुरक्खन्तो, असुञ्जो^३ होमि अस्समे ।
मद्दी फलं आहरित्वा^४, पोसेति सा तयो जने ॥
- 15 ११२ 'पवने वसमानस्स, अद्धिको^५ म उपागमि ।
आयाचि पुत्तके मय्हं, जालि कण्हाजिन चुभो ॥
- ११३ 'याचक उपगत दिस्वा, हासो मे उपपज्जथ ।
उभो पुत्ते गहेत्वान, अदासि ब्राह्मणे तदा ॥
११४. 'सके पुत्ते चजन्तस्स, जूजके^६ ब्राह्मणे यदा ।
20 तदा पि पथवी कम्पि, सिनेख्वनवटसका ॥
- ११५ 'पुनदेव सवको ओरुय्ह, हुत्वा ब्राह्मणसन्निभो ।
आयाचि म मद्दिदेवि, सीलवन्ति^७ पतिब्बत ॥
- ११६ 'मद्दि हत्थे गहेत्वान, उदकञ्जलि पूरिय^८ ।
पसन्नमनसङ्कप्पो, तस्स मद्दि अदासहं ॥
- 25 ११७ 'मद्दिया दीयमानाय, गगने देवा पमोदिता ।
तदा पि पथवी कम्पि, सिनेख्वनवटसका ॥

१ मातुला - स्या०, रो० । २ विसुकम्म - स्या०, रो० । ३ असुञ्जे - स्या० ।
४ आहरति - सी०, स्या० रो० । ५ अत्थिको - स्या० । ६ याचके - रो० । ७ सील-
वन्ति - स्या० । ८ पूरय - स्या०, रो० ।

- ११८ 'जालि कण्हाजिन धीत', मद्दिदेवि पतिव्वत ।
चजमानो न चिन्तेनि, बोधियायेव काग्णा ॥
- ११९ 'न मे देस्सा उभो पुत्ता, मद्दिदेवी न देस्सिया ।
सब्बञ्जुत पिय मय्ह, तस्मा पिये अदासह ॥
- १२० 'पुनापर ब्रह्मारब्धे, नातापितुसमागमे ।
करुण परिदेवन्ते, सल्लपन्ते सुख दुख' ॥
- १२१ 'हिरोत्तप्पेन गरुणा', उभिन्न उपसङ्गमि ।
तदा पि पथवी कम्पि, सिनेरुवनवटसका ॥
- १२२ 'पुनापर ब्रह्मारब्धा, निदखमित्वा सञ्जातिभि ।
पविसामि पुर रम्म, जेतुत्तर पुरुत्तमं ॥
- १२३ 'रतनानि सत्त वस्सिसु, महामेवो पवस्सथ ।
तदा पि पथवी कम्पि, सिनेरुवनवटसका ॥
- १२४ 'अचेतनाय पथवी, अविञ्जाय सुख दुख ।
सा पि दानवन्ना मय्ह, सत्तपखत्तु' पकम्पथा' ति ॥

5

10

१० ससपण्डितचरिया

- १२५ 'पुनापर जदा होमि, ससको पवनचारको' ।
तिणपण्णासाकफलभवखो, परहेठनविवज्जितो ॥
- १२६ 'मक्कटो च सिङ्गालो च, उद्दपोतो' चह तदा ।
वसाम एकसामन्ता', साय पातो च' दिस्सरे' ॥
- १२७ 'अह ते अनुसासामि, किरिये' कल्याणपापके ।
पापानि परिवज्जेथ, कल्याणे अभिनिविस्सथ ॥
- १२८ 'उपोसथमिह दिवसे, चन्द दिस्वान पुरित ।
एतेस तत्थ आचिक्खि, दिवसो अज्जुपोसथो ॥
- १२९ 'दानानि पटियादेथ, दक्खिण्येयस्स दातवे ।
दत्त्वा दान दक्खिण्ये, उपवस्सथुपोसथं ॥

15

20

१ धीतु - स्या० । २ दुक्ख - सी०, स्या०, रो० । ३ गरुण - स्या० ।
४-४ सत्तपखत्तुपकम्पथा - स्या० । ५ पवनचारिको - सी०, स्या०, रो० । ६ सुत्त० -
म०, स्या० । ७ एकसमगा - स्या० । ८-८ पदिस्सरे - सी०, रो० । ९ किरिये - स्या० ।

- १३० 'ते मे साधू ति वत्वान, यथासत्ति यथाबल ।
दानानि पटियादेत्वा, दक्खिण्यय गवेसिसु ॥
- १३१ 'अहं निसज्ज^१ चिन्तेसि, दान दक्खिणनुच्छवं ।
यदिह लभे दक्खिण्ययं, कि मे दान भविस्सति ॥
- 5 १३२ न मे अत्थि तिला मुग्गा, मासा^२ वा^३ तण्डुला घत ।
अह तिणेन यापेमि, न सक्का तिण दातवे ॥
- B 397 १३३ यदि कोचि^४ एति दक्खिण्ययो, भिक्खाय मम सन्तिके ।
दज्जाह सक्कमत्तान, न सो तुच्छो गमिस्सति ॥
- १३४ 'मम सङ्कप्पमञ्जाय, सक्को ब्राह्मणवणिग्गना ।
10 आसय मे उपागच्छि, दानवीमसनाय मे ॥
- १३५ 'तमह दिस्वान सन्तुट्ठो, इद वचनमब्रवि ।
साधु खोसि अनुप्पत्तो, घासहेतु ममन्तिके ॥
- १३६ अदिन्नपुब्ब दानवर, अज्ज दस्सामि ते अह ।
तुव सीलगुणूपेतो, अयुत्त ते परहेठन^५ ॥
- 15 १३७ एहि अग्गि पदीपेहि, नानाकट्टे समानय^६ ।
अह पचिस्समत्तान, पक्क त्व भक्खयिस्ससि ॥
१३८. 'साधू ति सो हट्ठमनो, नानाकट्टे समानयि ।
महन्तं अकासि चित्तक^७, कत्वा^८ अङ्गारगम्भक^९ ॥
- १३९ 'अग्गि तत्थ पदीपेसि^{१०}, यथा सो खिप्प महाभवे ।
20 फोटेत्वा रजगते गत्ते, एकमन्त उपाविसि^{११} ॥
- १४० 'यदा महाकट्टपुञ्जो^{१२}, आदित्तो धमधमायति^{१३} ।
तदुप्पतित्वा पपति^{१४}, मज्झे जालसिखन्तरे ॥
- R 83 १४१ 'यथा सीतोदक नाम, पविट्ठं यस्स कस्सचि ।
समेति दरथपरिळाह, अस्साद देति पीति च ॥
- 25 १४२ 'तथेव जलितं अग्गि, पविट्ठस्स ममं तदा ।
सब्बं समेति दरथं, यथा सीतोदकं विय ॥

१ निपज्ज - स्या० । २-२ न मासा - स्या० । ३ रो० पीत्यके नत्थि ।
४ परहेठन - स्या० । ५ समानय - सी० । ६ चित्तक - स्या० । ७-७. कत्वा-
नङ्गारगम्भक - स्या० । ८ पदीपेति - रो० । ९ उपाविसि - रो० । १० महाकट्टपुञ्जो -
रो० । ११ धुमधुमायति - सी०; धममायति - रो० । १२ पपति - स्या० ।

१४३ 'छवि' चम्म मंसं न्हा^१, अट्टि हृदयबन्धनं ।
केवलं सकलं काय, ब्राह्मणस्स अदासह ति ॥

अकित्तिवग्गो पठमो ।

तत्सुद्धानं

अकित्तिब्राह्मणो^१ सङ्खो, कुरुराजा धनञ्जयो ।
महासुदस्सनो राजा, महागोविन्दब्राह्मणो ॥
निमि चन्दकुमारो च, सिवि वेस्सन्तरो ससो ।
अहमेव तदा आसि, यो ते दानवरे अदा ॥
एते दानपरिखारा, एते दानस्स पारमी ।
जीवितं याचके दत्त्वा, इमं^३ पारमि^२ पूरयि ॥
भिक्षाय उपगत दिस्वा, सकत्तानं परिच्चजि ।
दानेन मे समो नत्थि, एसा मे दानपारमी ति ॥

5

10

दानपारमिनिद्देसो निट्ठितो ।

—:०:—

२. हत्थिनागवग्गो^१

१ मातुपोसकचरिया^२

B 399,
R 84

- १ 'यदा अहोसि^३ पवने, कुञ्जरो मातुपोसको ।
न तदा अत्थि महिया, गुणेन मम सादिसो ॥
- २ 'पवने दिस्वा वनचरो, रञ्जो म पटिवेदयि ।
तवानुच्छवो महाराज, गजो वसति^४ कानने ॥
- ३ न तस्स परिक्खायत्थो, न^५ पि आळककासुया^६ ।
मह^६ गहिते^६ सोण्डाय, सयमेव इधेहि^७ति ॥
- ४ 'तस्स तं वचनं सुत्वा, राजा पि तुट्ठमानसो ।
पेसेसि हत्थिदमक, छेकाचरियं सुसिक्खित ॥
- ५ 'गन्त्वा सो हत्थिदमको, अद्दस पटुमस्सरे ।
भिसमुळाल^८ उद्धरन्त, यापनत्थाय मातुया ॥
- ६ 'विञ्जाय मे सीलगुण, लक्खण उपधारयि ।
एहि पुत्ता ति पत्वान, मम सोण्डाय अग्गहि ॥
- ७ 'य मे तदा पाकतिक, सरीरानुगत बल ।
अज्ज नागसहस्सान, बलेन समसादिस ॥
- ८ 'यदिहं तेस पकुप्पेय्य, उपेतान^९ गहणाय म ।
पटिबलो भवे तेस, याव रज्ज पि मानुसं ॥
- ९ 'अपि चाह सीलरक्खाय, सीलपारमिपूरिया ।
न करोमि^९ चित्ते अञ्जाथत्त, पक्खिपन्तं ममाळके^{१०} ॥
- १० 'यदि ते म तत्थ कोट्टेय्यु^{११}, फरसूहि तोमरेहि च ।
नेव तेसं पकुप्पेय्य, सीलखण्डभया ममा ति ॥

१ सीलपारमिता - स्या०, रो० । २ पठप सीलवनागचरिय - स्या० । ३ अहोसि - रो० । ४ ग्रन्थि - स्या० । ५-५ नपियाळककासुया - सी०, न पि अळककासुया - स्या० । ६-६ सम गहिते - सी०, समागहिते - स्या०, रो० । ७ भिसमूलं - रो० । ८ उपेत - सी०, स्या०, रो० । ९ करोम - स्या० । १० ममाळके - सी०, स्या०, ममालके - रो० । ११ कोट्टेय्यु - स्या० ।

२ भूरिदत्तचरिया

११. 'पुनापरं यदा होमि, भूरिदत्तो महिद्विको ।
विरूपक्खेन महारञ्जा, देवलोकमगञ्छह ॥
- १२ 'तत्थ पस्सित्वाह' देवे, एकन्त सुखसमप्पिते ।
तं सम्मगमनत्थाय, सीलव्वत समादयि' ॥
१३. 'सरीरकिच्च कत्वान, भुत्वा यापनमत्तकं ।
चनुरो अङ्गे अधिट्ठाय, सेमि वम्मिकमुद्धनि ॥
- १४ 'छविया चम्मेन मसेन, न्हारुअट्टिकेहि' वा ।
यस्स एतेन करणीय, दिन्नयेव हरातु सो ॥
- १५ 'ससितो अकतञ्जुना, आलम्पायनो' ममग्गहि ।
पेळाय पक्खिपित्वान, कीळेति म तहि तहि ॥
- १६ 'पेळाय पक्खिपन्ते पि, सम्मदन्ते' पि पाणिना ।
आलम्पायने न कुप्पामि, सीलखण्डभया मम ॥
- १७ 'सकजीवितपरिच्चागो, तिणतो' लहुको मम' ।
सीलवीतिककमो मय्ह, पथवी' उप्पतन' विय ॥
- १८ 'निरन्तर जातिसत्त, चजेय्य मम जीवित ।
नेव सील पभिन्देय्य, चतुदीपान' हेतु पि ॥
१९. 'अपि चाहं सीलरक्खाय, सीलपारमिपूरिया ।
न करोमि चित्ते अञ्जथत्त, पक्खिपन्त पि पेळके ति ॥

B 400,
R 85

5

10

15

३ चम्पेय्यनागचरिया'

२०. 'पुनापरं यदा होमि, चम्पेय्यको महिद्विको ।
तदा पि धम्मिको आसि, सीलव्वतसमप्पितो ॥
- २१ 'तदा पि म धम्मचारि, उपवुत्थ उपोसथं ।
अहितुण्डिको गहेत्वान, राजद्वारम्हि कीळति ॥

20

१ पस्सित्वह - सी० । २ समादयि - म० । ३ न्हारुहि० - स्या० ।
४ आलम्बणो - सी०, आलम्बानो - स्या०, आलम्पानो - रो० । ५ म मद्दन्ते - स्या० ।
६-६ तिणतोपि लहुको मयि - स्या० । ७-७ पठवी उप्पतना - सी०, रो०, पठवी उब्बत्तना -
स्या० । ८ चत्त दीपान - स्या० । ९ चम्पेय्यचरिया - स्या० ।

- २२ 'यं यं सो वण्णं चिन्तयि, नोल व पीतलोहितं ।
तस्स चित्तानुवत्तन्तो^१, होमि चिन्तितसन्निभो ॥
- R 86 २३ 'थल करेय्यमुदक, उदक पि थल करे ।
यदिह तस्स पकुप्पेय्यं^२, खणेन छारिक करे ॥
- 5 २४ 'यदि चित्तवसी हेस्सं, परिहायिस्सामि सीलतो ।
सीलेन परिहीनस्स, उत्तमत्थो न सिज्झति ॥
- २५ 'काम भिज्जतुय कायो, इधेव विकिरीयतु ।
नेव सीलं पभिन्देय्य^३, विकिरन्ते भुस विया ति ॥

४ चूळबोधिचरिया

- 10 २६ 'पुनापरं यदा होमि, चूळबोधि सुसीलवा ।
भव दिस्वान भयतो, नेक्खम्म अभिनिक्खमि ॥
- २७ 'या मे दुतिथिका आमि, ब्राह्मणी कनकसन्निभा ।
सा पि वट्टे अनपेक्खा, नेक्खम्म अभिनिक्खमि ॥
- २८ 'निरालया छिन्नबन्धु, अनपेक्खा कुले गणे ।
चरन्ना गामनिगम, वाराणसिमुपागमु ॥
- 15 २९ 'तत्थ वसाम निपका, अससट्ठा कुले गणे ।
निराकुले अप्पसद्दे, राजुय्याने वसामुभो ॥
- ३० 'उय्यानदस्सन गन्त्वा, राजा अद्दस ब्राह्मणि ।
उपगम्मं^४ मम^५ पुच्छि, तुय्हेसा का^६ कस्स भरिया ॥
- 20 ३१ 'एवं वुत्ते अह तस्स, इद वचनमब्रवि ।
न मय्ह भरिया एसा, सहधम्मा एकसासनी ॥
- ३२ 'तिस्मा^७ सारत्तगधितो^८, गाहापेत्वान चेटके ।
निप्पीळयन्तो वलसा, अन्तेपुर पवेसयि ॥
- B 402 ३३ 'ओदपत्तकिया मय्हं, सहजा^९ एकसासनी ।
आकड्ढित्वा नयन्तिया, कोपो मे उपपज्जथ ॥

१ चित्तानुवत्तन्तो - सी०, स्या० । २ कुप्पेय्य - स्या० । ३ पि भिन्देय्य - स्या० ।

४-४ उपसङ्गमम - स्या० । ५ सी० पोत्यके नन्थि । ६ तस्सा - सी०, स्या०, रो० ।

७. सारत्ताधिगतो - सी०, रो० । ८ सहजाता - स्या० ।

- ३४ 'सह कोपे समुप्पन्ने, सीलव्वतमनुस्सरि ।
तत्थेव कोप निग्गण्हि, नादासि वड्डितूपरि' ॥
३५. 'यदि न^१ ब्राह्मणि कोचि, कोट्टेय्य तिण्हसत्तिया ।
नेव सील पभिन्देय्य, बोधियायेव कारणा ॥
- ३६ 'न मेसा ब्राह्मणी देस्सा, न पि मे वल न विज्जति ।
सव्वञ्जुतं पिय मय्ह, तस्मा सीलानुरक्खिस्स^३ ति ॥

5

५ महिसराजचरिया^४

- ३७ 'पुत्तापर यदा होमि, महिसो वनचारको^५ ।
पवड्डुकायो बलवा, महन्तो भीमदस्सनो ॥
- ३८ 'पब्भारे गिरिदुग्गे च, रुक्खमूले दकासये ।
होतेत्थ ठान महिसान, कोचि कोचि तहि तहि ॥
- ३९ 'विचरन्तो ब्रह्मरञ्जे, ठान अद्दस भद्दकं ।
त ठान उपगन्त्वान, तिट्ठामि च सयामि च ॥
- ४० 'अथेत्थ कपिमागन्त्वा, पापो अनरियो लहु ।
खन्धे नलाटे भमुके, मुत्तेति ओहनेतित ॥
- ४१ 'सकि पि दिवस दुत्तिय, तत्तिय चतुत्थ पि च ।
दुस्सेति मं सब्बकाल, ते न होमि उपद्दुतो ॥
४२. 'मम उपद्दुतं दिस्वा, यक्खो म इदमब्रवि ।
नासेहेत छवं पाप, सिङ्गेहि च खुरेहि च ॥
४३. 'एव वुत्ते तदा यक्खे, अह तं इदमब्रवि ।
कि त्व मक्खेसि कुणपेन, पापेन अनरियेन मं ॥
४४. यदिदं तस्स पकुप्पेय्य, ततो हीनतगे भवे ।
सीलं च मे पभिज्जेय्य, विञ्जू च गरहेय्यु मं ॥
- ४५ हीळिता जीविता वा पि, परिसुद्धेन मत वरं ।
क्याहं जीवितहेतू पि, काहामि परहेठनं^६ ॥

10

15

20

१ वड्डितूपरी - सी०, वुड्डितुपरि - रो० । २ त - स्या० । ३ सीलानुरक्खिस्स - सी०, स्या०, रो० । ४ महिसराजचरिय - स्या० । ५ पवनचारिको - सी०, पवनचारणो - स्या०, पवनचारको - म० । ६ परहेठन - स्या० ।

४६. 'ममवाय' मञ्जमानो, अञ्जं येव करिस्सति ।
तेव तस्स^१ वधिस्सन्ति, सा मे मुत्ति भविस्सति* ॥
- ४७ 'हीनमज्झिमउक्कट्टे, सहन्तो अवमानित ।
एव लभति सप्पञ्जो, मनसा यथा पत्थित ति ॥

६ रुहराजचरिया^२

- 5 ४८ 'पुनापर यदा होमि, सुतत्तकनकसन्निभो ।
मिगराजा रुह नाम, परमसीलसमाहितो ॥
- ४९ 'रम्मे पदेसे रमणीये, विवित्ते अमनुस्सके ।
तत्थ वास उपगञ्छि, गङ्गाकूले मनोरमे ॥
- R 88 ५० 'अथ उपरि गङ्गाय, धनिकेहि परिपीळितो ।
10 पुरिसो गङ्गाय पपति^३, जीवामि वा मरामि वा ॥
- ५१ 'रत्तिन्दिव सो गङ्गाय, वुट्ठमानो महोदके ।
रवन्तो करुण रव^४, मज्झे गङ्गाय गच्छति ॥
- ५२ 'तस्साह सद् सुत्वान, करुण परिदेवतो ।
गङ्गाय तीरे ठत्वान^५, अपुच्छि कोसि त्व नरो ॥
- 15 ५३ 'सो मे पुट्ठो च^६ व्याकासि, अत्तनो करण^७ तदा ।
धनिकेहि भीतो तसितो, पक्खन्दोह^८ महानदि ॥
५४. 'तस्स कत्वान कारुञ्जा, चजित्वा मम जीवित ।
पविसित्वा नीहरि तस्स, अन्धकारम्हि रत्तिया ॥
- ५५ 'अस्सत्थकालमञ्जाय^९, तस्साह इदमब्रवि ।
20 एक त वर याचामि, मा म कस्सचि पावद ॥
- B 404 ५६ नगर गन्त्वान आचिविख, पुच्छितो धनहेतुको ।
'राजान सो गहेत्वान, उपगञ्छि ममन्तिक ॥

- स्या० पोत्थके नत्थि । १ तत्थ - सी०, रो० । २ रुहमिगवरिय - स्या० । ३ पतति - स्या०, रो० । ४ राव - सी० । ५ ठत्वा - स्या० । ६ स्या० पोत्थके नत्थि । ७ कारण - सी०, स्या०, रो० । ८ पक्खन्तोह - सी०, रो०, पक्खन्नो म - स्या० । ९ अस्सत्त ० - सी० ।

५८. 'तमह अनुक्खन्तो, निम्मीन मम अत्तना ।
तिट्ठेसो महाराज, कामकारो भवामि ते ॥ 5
- ५९ 'अनुरक्खि मम सील, नारक्खि मम जीवित ।
सीलवा हि तदा आसि, बोधियायेव कारणा ति ॥

७ मातङ्गचरिया

६०. 'पुनापर यदा होमि, जटिलो उग्गतापनो ।
मातङ्गो नाम नामेन, सीलवा सुसमाहितो ॥
६१. 'अहं च ब्राह्मणो एको, गङ्गाकूले वसामुभो । 10
अहं वसामि उपरि, हेट्ठा वसति ब्राह्मणो ॥
६२. 'विचरन्तो अनुकूलम्हि, उद्धं मे अस्समद्दस ।
तत्थ मं परिभासेत्वा^१, अभिसपि मुद्धफालनं ॥
- ६३ 'यदिह तस्स पकुप्पेय्यं, यदि सील न गोपये ।
ओलोकेत्वानह तस्स, करेय्य छारिक विय ॥ 15
- ६४ 'यं सो तदा म अभिसपि, कुपितो दुट्ठमानसो । R 89
तस्सेव मत्थके निपति, योगेन त पमोचयि ॥
- ६५ 'अनुरक्खि मम सीलं, नारक्खि मम जीवित ।
सीलवा हि तदा आसि, बोधियायेव कारणा ति ॥'

८ धम्मदेवपुत्तचरिया

- ६६ 'पुनापरं यदा होमि, महापक्खो^२ महिद्धिको । 20 B 405
धम्मो नाम महायक्खो, सब्बलोकानुकम्पको ॥
- ६७ 'दसकुसलकम्मपथे, समादपेन्तो महाजनं ।
चरामि गामनिगमं, समित्तो मपरिज्जनो ॥

१ विकप्पयि - सी०, रो० । २ घाटयिस्सामि - स्या०, रो० । ३ मित्तद्विभि
- सी० । ४ परिभासित्वा - सी०, स्या० । ५ महेसक्को - सी०, महेसक्को - स्या०, महा-
यक्को - रो० ।

- ६८ 'पापो कदरियो यक्खो, दीपेन्तो दस पापके' ।
 सो पेट्थ महिया चरति, समित्तो सपरिज्जनो ॥
- ६९ 'धम्मवादी अधम्मो च, उभो पच्चनिका मयं ।
 धुरे धुरं घट्टयन्ता', समिम्हा पटिपथे उभो ॥
- 5 ७० 'कलहो वत्तती भेस्मा', कल्याणपापकस्स च ।
 मग्गा ओक्कमनत्थाय, महायुद्धो उपट्ठितो ॥
- ७१ 'यदिह तस्स कुप्पेय्यं', यदि भिन्दे तपोगुण ।
 सहपरिजन तस्स, रजभूत करेय्यहं ॥
- ७२ 'अपि चाह सीलरक्खाय, निब्बापेत्वान मानसं ।
 सह जनेनोक्कमित्वा, पथ पापस्स दासह ॥
- 10 ७३ 'सह पथतो ओक्कन्ते', कत्वा चित्तस्स निब्बुत्ति ।
 विवर अदासि पथवी, पापयक्खम्स तावदे ति ॥

६ अलीनसत्तुचरिया'

- R 90 ७४ 'पञ्चालरुद्धे नगरवरे, कपिलायं' पुरुत्तमे ।
 राजा जयदिसो' नाम, सीलगुणमुपागतो ॥
- 15 ७५ 'तस्स रज्जो अह पुत्तो, सुतधम्मो सुसीलवा ।
 अलीनसत्तो गुणवा, अनुरक्खपरिज्जो' सदा ॥
- ७६ 'पिता मे मिगव गन्त्वा, पोरिसाद उपागमि ।
 सो मे पितुमग्गहेसि, भक्खोसि मम मा चलि ॥
- B 406 ७७. 'तस्स त वचन सुत्वा, भीतो तसितवेधितो ।
 20 उरुक्खम्भो' अहु तस्स, दिस्वान पोरिसादकं ॥
७८. 'मिगव गहेत्वा मुञ्चस्सु, कत्वा आगमनं पुन ।
 ब्राह्मणस्स धन दत्वा, पिता आमन्तयी ममं ॥
- ७९ रज्ज पुत्त पटिपज्ज, मा पमज्जि' पुरं इदं ।
 कत मे पोरिसादेन, मम आगमनं पुन ॥

१ पावके - रो० । २ घट्टयन्तो - सी०, घट्टयन्ता - स्या० । ३ अस्मा - रो० ।
 ४ कुप्पेय्यं - सी०, स्या०, रो० । ५ उक्कन्ते - स्या०, ओक्कन्तो - रो० । ६ जय-
 दिस्सचरिय - स्या०, रो० । ७ कपिलाय - सी०, कपिलाय - स्या०, रो० । ८ जयदिसो -
 स्या० । ९ अनुत्तरपरिज्जो - रो० । १० उरुक्खम्भो - रो० । ११ पमज्ज - स्या० ।

- ८० 'मातापितुं' च वन्दित्वा, निम्मिनित्वान अत्तना^१ ।
 निक्खपित्वा^२ धनु खग्ग, पोरिसाद उपागमि ॥
- ८१ 'ससत्थहत्थूपगत, कदाचि सो तसिस्सति ।
 तेन भिज्जिस्सति सील, परित्तास कते^३ मयि ॥
- ८२ 'सीलखण्डभया मय्ह, तस्स देस्स न व्याहरि ।
 मेत्तचित्तो हितवादी, इद वचनमब्रवि ॥
- ८३ उज्जालेहि^४ महाअग्गि, पपतिस्सामि रुक्खतो ।
 त्वं पक्ककालमञ्जाय^५, भक्खय म^६ पितामह^७ ॥
- ८४ 'इति सीलवत हेतु, नारक्खि मम जीवितं ।
 पब्बाजेसि^८ चह^९ तस्स, सदा पाणातिपातिक ति ॥

5

10

१० सङ्घपालचरिया

८५. 'पुनापर यदा होमि, सङ्घपालो महिद्धिको ।
 दाढावुधो^{१०} घोरविसो, द्विजिब्हो उरगाधिभू^{११} ॥
- ८६ 'चतुप्पथे महामग्गे^{१२}, नानाजनसमाकुले ।
 चतुरो अङ्गे अधिट्ठाय, तत्थ वासमकप्पयि ॥
- ८७ 'छविया चम्मेन मंसेन, नहारुअट्टिकेहि वा ।
 यस्स एतेन करणीयं, दिन्नयेव हरातु सो ॥
८८. 'अद्दससु भोजपुत्ता, खरा लुद्धा^{१३} अकारुणा ।
 उपगञ्छुं ममं तत्थ, दण्डमुग्गरपाणिनो ॥
- ८९ 'नासाय विनिविज्झित्वा, नडगुट्ठे पिट्टिकण्टके^{१४} ।
 काजे आरोपयित्वान, भोजपुत्ता हरिसु म ॥
- ९० 'ससागरन्त पथविं, सकाननं सपब्बतं ।
 इच्छमानो चहं तत्थ, नासावातेन^{१५} ज्ञापये ॥

R 91

15

B 407

20

१ मातुपितु - सी०, मातुपितु - स्या०, माता पितु - रो० । २ अत्तान - स्या०, रो० । ३ निक्खमित्वा - स्या०, निक्खपेत्वा - रो० । ४ गते - सी० । ५ उज्जलेहि - सी०, स्या०, रो० । ६ सुपक्ककालमञ्जाय - स्या०, सम्पत्तकालमञ्जाय - रो० । ७ त्वं - स्या०, रो० । ८ पितामहा - सी०, स्या० । ९-९ पब्बाजेसिमह - सी०, स्या०, पब्बाजेसि चाह - रो० । १० दाढावुधो - स्या० । ११ उरगाधिभू - स्या० । १२ महापथे - स्या० । १३ लद्धा - स्या० । १४ पिट्टिकण के - रया० । १५ नासावातेन - स्या० रो० ।

६१ सूलाह ।वानावज्जन्त, काट्टयन्त ।प सांत्तांभ ।
भोजपुत्ते न कुप्पामि, एसा मे सीलपारमी ति ॥

हत्थिनागवग्गो दुतियो ।

तस्सुद्दानं

5 हत्थिनागो भूरिदत्तो, चम्पेय्यो बोधि महिसो^१ ।
रु मातङ्गो धम्मो च, अत्रजो च जयद्दिसो ॥
एते नव^२ सीलबला, परिक्खारा पदेसिका ।
जीवितं परिरक्खित्वा, सीलानि अनुरक्खिय^३ ॥
सङ्खपालस्स मे सत्तो^४, सब्बकाल पि जीवितं ।
यस्स कस्सचि निय्यत्त^५, तस्मा सा सीलपारमी ति ॥

सीलपारमिनिद्देसो निट्ठितो ।

— .०: —

१ विज्जयन्ते पि — सी०, म्या०, रो० । २ माहिसो — सी०, स्या०, रो० ।
३ सब्बे — सी०, स्या०, रो० । ४ अनुरक्खिस्स — सी०, स्या०, रो० । ५ सत्तो — सी० ।
६ नीयन्त — सी०, रो०, निय्यन्त — स्या० ।

३. युधञ्जयवग्गो

१ युधञ्जयचरिया

- १ 'यदाह अमितयसो, राजपुत्तो युधञ्जयो ।
उस्सावविन्दु सुरियातपे, पतित दिस्वान सविजि ॥
- २ 'तञ्जेवाधिपति कत्वा, सवेगमनुब्रूहयि ।
मातापितू च वन्दित्वा, पट्वज्जमनुयाचह^१ ॥
- ३ 'याचन्ति म पञ्जलिका, सनेगमा सरट्ठका ।
अज्जेव पुत्त पटिपज्ज, इद्ध फीत महामहि ॥
- ४ 'सराजके सहोरोधे^२, सनेगमे सरट्ठके ।
करुणं परिदेवन्ते, अनपेक्खो व^३ परिच्चजि^३ ॥
५. 'केवलं पथवि^४ रज्ज, जातिपरिजन यसं ।
चजमानो न चिन्तेसि, बोधियायेव कारणा ॥
६. 'माता पिता न मे देस्सा, न पि मे^५ देस्सं^५ महायस^५ ।
सब्बञ्जुत पियं मय्हं, तस्मा रज्जं परिच्चजि ति ॥

B 408,
R 92

5

10

२ सोमनस्सचरिया

- ७ 'पुनापर यदा होमि, इन्दपत्थे पुरुत्तमे ।
कामितो दयितो पुत्तो, सोमनस्सो ति विस्सुतो ॥
८. 'सीलवा गुणसम्पन्नो, कल्याणपटिभानवा ।
वुड्ढापचायी हिरीमा, सज्जहेसु च कोविदो ॥
- ९ 'तस्स रज्जो पतिकरो, अहोसि^६ कुहकतापसो ।
आरामं मालावच्छं^७ च, रोपयित्वान जीवति^८ ॥
१०. 'तमहं दिस्वान कुहकं, थुसरासि व अतण्डुलं ।
दुमं^९ व अन्तो^{१०} सुसिरं, कदलि व असारकं ॥

15

R 93

20

१ पट्वज्जमनुयाचिह - सी०, स्या० । २ सओरोधे - स्या० । ३-३ परिच्चजि - सी०, स्या०, हि पव्वजि - रो० । ४ पठवी - सी०, स्या०, पठवि - रो० । ५ सी०, रो० पोत्थकेसु नत्थि । ६-६ देस्सा महायसा - स्या० । ७ आसि - रो० । ८ मालागच्छ - स्या० । ९ सो जीवति - रो० । १०-१० दुम अन्तो च - सी०, रो० ।

१२. 'कुपितो अहु'^१ पच्चन्तो, अटवीहि परन्तिहि ।
त निसेधेतु गच्छन्तो, अनुसासि पिता मम^२ ॥
- ५ १३ मा पमज्जि^३ तुव तात, जटिल^४ उग्गतापन^५ ।
यदिच्छक पवत्तेहि, सब्बकामददो हि सो ॥
- १४ 'तमह गन्त्वानुपट्ठान, इद वचनमब्रवि ।
कच्च ते गहपति कुसल, कि वा ते आहरीयतु ॥
- १५ 'तेन सो कुपितो आसि, कुहको माननिस्सितो ।
१० घातापेमि तुव अज्ज, रट्ठा पब्बाजयामि वा ॥
१६. 'निसेधयित्वा पच्चन्त, राजा कुहकमब्रवि ।
कच्च ते^६ भन्ते खमनीयं^७, सम्मानो ते पवत्तितो ॥
- १७ 'तस्स आचिक्खती पापो, कुमारो यथा नासियो^८ ।
तस्स तं वचनं सुत्वा, आणापेसि महीपति ॥
- १५ १८ सीसं तत्थेव छिन्दित्वा, कत्वान चतुखण्डिकं ।
रथिया रथिय दस्सेथ, सा गति जटिलहीळिता ॥
१९. 'तत्थ कारणिका^९ गन्त्वा, चण्डा लुट्ठा अकारुणा ।
मानु अद्धे निसिन्नस्स, आकड्ढित्वा नयन्ति म ॥
- २० 'तेसाह एवमवच, बन्धत गाब्हबन्धन ।
२० रज्जो दस्सेथ म खिप्प, राजकिरियानि अत्थि मे ॥
- २१ 'ते म रज्जो दस्सयिसु, पापस्स पापसेविनो ।
दिस्वान त सज्जापेसि, मम च वसमानयि ॥
२२. 'सो मं तत्थ खमापेसि, महारज्जमदासि मे ।
सोह तम दालयित्वा, पब्बजि अनगारिय ॥
- २५ २३. 'न मे देस्सं महारज्जं, कामभोगो न देस्सियो ।
सब्बज्जुत पियं मय्हं, तस्मा रज्जं परिच्चजि ति ॥

१ अहोसि - सी०, रो०, आसि - स्या० । २ मम - स्या० । ३ पमज्ज - स्या० ।
४-४ जटिले उग्गतापने - स्या० । ५-५ खमनीय तव - स्या० । ६ नासितो - रो० ।
७ ते करणी - स्या० ।

३ अयोधरचरिया

- २४ 'पुनापरं यदा होमि, कासिगजस्स अत्रजो ।
अयोधरम्हि सवड्ढो, नामेनासि अयोधरो ॥
- २५ 'दुक्खेन जीवितो' लद्धो, सम्पीळे पतिपोसितो ।
अज्जेव पुत्त पटिपज्ज, केवल वसुध^१ इम ॥
- २६ 'सरट्ठक सनिगम, सजन वन्दित्व^२ खत्तिय ।
अञ्जलि पग्गहेत्वान, इद वचनमब्रवि ॥
- २७ "ये केचि महिया सत्ता, हीनमुक्कट्टमज्झिमा ।
निरारक्खा सके गेहे, वड्ढन्ति सकञ्जातिभि^३ ॥
२८. "इद लोके उत्तरिय, सम्पीळे मम पोसनं ।
अयोधरम्हि संवड्ढो, अप्पभे चन्दसुरिये^४ ॥
- २९ पूतिकुणपसम्पुण्णा, मुच्चित्वा^५ मातु कुच्छित्तो ।
ततो घोरतरे दुक्खे, पुन पक्खित्तयोधरे ॥
३०. यदिह तादिस पत्वा, दुक्ख परमदारुणं ।
रज्जेसु यदि रज्जामि^६, पापान उत्तमो सियं ॥
३१. उक्कण्ठितोम्हि कायेन, रज्जेनम्हि अनत्थिको ।
निब्बुत्ति परियेसिस्स, यत्थ मं मच्चु न मदिये ॥
- ३२ 'एवाह चिन्तयित्वान, विरवन्ते^७ महाजने^८ ।
नागो व बन्धनं छेत्वा, पाविसि^९ कानन वनं ॥
- ३३ 'माता पिता न मे देस्सा, न पि मे देस्स महायसं ।
सब्बञ्जुत पिय मय्ह, तस्मा रज्ज परिच्चजि ति ॥

B 410,
R 97,

5

10

15

20

४ भिसचरिया^{१०}

३४. 'पुनापरं यदा होमि, कासीन पुरवरुत्तमे ।
भगिनी व^{११} भातरो सत्त, निब्बत्ता सोत्थिये कुले ॥

१ जीविको - रो० । २ वसुधर - स्या० । ३ वन्दित्वा - सी०, स्या०, रो० ।
४ सहज्जातिहि - सी०, सकञ्जातिहि - स्या०, सहजातिभि - रो० । ५ चन्दसुरिये - रो० ।
६ मुच्चित्वा - स्या० । ७ रज्जामि - सी०, स्या० । ८-८ विरवन्त महाजन - सी०,
रो०, विरवन्ते ० - स्या० । ९ पाविसि - रो० । १० भिसचरिय - स्या० । ११ सी०,
रो० पोत्थकेसु नत्थि ।

- ३५ 'एतस पुब्वजो आसि, हिरीसुक्कमुपागतो ।
भव दिस्वान भयतो, नेक्खम्माभिरतो अह ॥
- ३६ 'मातापितृहि पहिता^१, सहाया एकमानसा ।
कामेहि म निमन्तेन्ति, कुलवसं धरेहि^२ ति ॥
३७. 'य तेस वचन वृत्त, गिहीधम्मे सुखावह ।
त मे अहोसि कठिन, तत्तफालसम विय ॥
- ३८ 'ते म तदा उक्खिपन्त, पुच्छिसु पत्थिनं मम ।
कि त्वं पत्थयसे^३ सम्म, यदि कामे न भुञ्जसि ॥
- ३९ 'तेसाह एवमवच, अत्थकामो हितेसिन ।
नाह पत्थेमि गिहीभाव, नेक्खम्माभिरतो अह ॥
- ४० 'ते मय्ह वचन सुत्वा, पितु मातु च सावयु ।
माता पिता एवमाहु, सब्बे व^४ पब्वजाम भो ॥
- ४१ 'उभो माता पिता मय्हं, भगिनी च^५ सत्त भातरो ।
अमितधन छड्डयित्वा, पाविसिम्हा^६ महावन ति ॥

५ सोणपण्डितचरिया^७

- ४२ 'पुनापर यदा होमि, नगरे ब्रह्मवड्डने^८ ।
तत्थ कुलवरे सेट्ठे, महासाले अजायह^९ ॥
- ४३ 'तदा^{१०} पि^{१०} लोक दिस्वान, अन्धीभूत^{११} तमोत्थट ।
चित्त भवतो पतिकुटनि, तुत्तवेगहत विय ॥
- ४४ 'दिस्वान विविधं पाप, एवं चिन्तेमह तदा ।
कदाहं गेहा निक्खम्म, पविसिस्सामि काननं ॥
- ४५ 'तदा पि मं निमन्तेसु^{१२}, कामभोगेहि जातयो ।
तेस पि छन्दमाचिक्खि, मा निमन्तेथ तेहि म ॥

१ पहितो - सी० । २ धारेही - स्या० । ३ पत्थयसि - सी०, स्या०, रो० ।
४ पि - सी०, स्या०, रो० । ५ सी०, स्या० पोत्थकेसु नत्थि । ६ पविसिम्हा - सी० ।
७ सोणनन्दपण्डितचरियं - स्या० । ८ ब्रह्मवड्डने - स्या० । ९ अजायिहं - स्या० ।
१०-१० तदासि - स्या० । ११ अन्धभूत - सी०, स्या०, रो० । १२ निमन्तिसु - सी०,
स्या०, रो० ।

- ४६ 'यो मे कनिष्ठको भ्राता, नन्दो नामासि पण्डितो ।
सो पि म अनुसिष्यन्तो, पव्वज्ज समरोचयि' ॥
- ४७ 'अह सोणो च नन्दो च, उभो माता पिता मम ।
तदा पि भोगे छड्ढेत्वा, पाविमिह महावन ति ॥

६ तेमियच्चरिया^१

- ४८ 'पुनापर यदा होमि, कासिराजस्स अत्रजो ।
मूगपक्खो ति नामेन, तेमियो ति वदन्ति म ॥
- ४९ 'सोळसित्थिसहस्सान, न विज्जति पुमो तदा^२ ।
अहोरत्तान अच्चयेन, निव्वत्तो अहमेकको ॥
- ५० 'किच्छा लद्ध पिय पुत्त, अभिजात जुत्तिधर ।
सेतच्छत्त धारयित्वान, सयने पोसेति^३ म पिता ॥
५१. 'निदायमानो सयनवरे, पवुज्झित्वानह तदा ।
अदस पण्डरं छत्त, येनाह निरय गतो ॥
- ५२ 'सह दिट्ठस्स^४ मे छत्त, तासो उप्पज्जि भेरवो ।
विनिच्छय समापन्नो, कथाह^५ इम मुच्चिस्स^६ ॥
- ५३ 'पुब्बसालोहिता मय्ह, देवता अत्थकामिनी ।
सा म दिस्वान दुक्खित, तीसु ठानेसु योजयि ॥
- ५४ मा पण्डिच्चय^७ विभावय, बालमतो^८ भव सब्बपाणिन^९ ।
सब्बो^{१०} त जनो^{११} ओचिनायतु^{१२}, एव तव अत्थो भविस्सति ॥
- ५५ 'एव वुत्तायह तस्सा, इद वचनमब्रवि ।
करोमि ते त वचन, य त्व^{१३} भणसि देवते ।
अत्थकामासि मे अम्म, हितकामासि देवते ॥
- ५६ 'तस्साहं वचन सुत्वा, सागरे व थलं लभि ।
हट्ठो सविग्गमानसो, तयो अङ्गे अधिट्ठहि ॥

5 R 96

10

15

20

१ समरोचसि - स्या० । २ मृगपक्खचरिय - स्या० । ३ सदा - सी० । ४ पोसेसि - स्या० । ५ दिट्ठस्स - स्या० । ६ कदाह - स्या०, रो० । ७ मुच्चिस्स - रो० । ८ पण्डिच्च - रो० । ९-९ बहुमत सप्पाणिन - रो० । १०-१० सब्बो जनो - सी०, रो० । ११ ओजिनायतु - सी० । १२ म - स्या० ।

- ५७ 'मूगो अहोसि वधिरो, पक्खो गतिविवज्जितो ।
एते अङ्गे अधिट्ठाय, वस्सानि^१ सोळस वसि ॥
- ५८ 'ततो मे हत्थपादे च, जिह्व सोत च मद्दिय ।
अनूनत मे पस्सित्वा, काळकणी ति निन्दिसु ॥
- 5 ५९ 'ततो जानपदा^२ सब्बे, सेनापतिपुरोहिता ।
सब्बे एकमना हुत्वा, छड्डन अनुमोदिसु ॥
- ६० 'सोह तेस मति सुत्वा, हट्ठो सविग्गमानसो ।
यस्सत्थाय तपो चिण्णो, सो मे अत्थो समिज्जत्थ ॥
- ६१ 'न्हापेत्वा अनुलिम्पित्वा, वेठेत्वा राजवेठन ।
10 छत्तेन अभिसिञ्चित्वा, कारेसु पुर पदक्खिण ॥
- ६२ 'सत्ताहं धारयित्वान, उग्गते रविमण्डले ।
रथेन म नीहरित्वा, सारथी वनमुपागमि ॥
- R 97 ६३ 'एकोकासे रथ कत्वा, सज्जस्स हत्थमुच्चितो^३ ।
सारथी खणती कासु, निखातु^४ पथविया ममं ॥
- 15 ६४ 'अधिद्वितमधिट्ठान, तज्जेन्तो विविधकारणा ।
न भिन्दि तमधिट्ठान^५, बोधियायेव कारणा ॥
- ६५ 'माता पिता न मे देस्सा, अत्ता मे न च देस्सियो ।
सब्बञ्जुत पिय मग्गह, तस्मा वतमधिट्ठहि ॥
६६. 'एते अङ्गे अधिट्ठाय, वस्सानि सोळस वसि ।
20 अधिट्ठानेन मे^६ समो नत्थि, एसा मे अधिट्ठानपारमी ति ॥

७ कपिराजचरिया^७

- ६७ 'यदा अह कपि आसि, नदीकूले दरीसये ।
पीळितो सुसुमारेन^८, गमन न लभामहं ॥
- ६८ 'यम्होकासे अह ठत्वा, ओरा पार पतामह ।
तत्थच्छि सत्तु वधको, कुम्भीलो लुहदस्सनो ॥

१. वस्सान - रो० । २ जनपदा - रो० । ३ हत्थमुच्चितो - सी०, स्या०, हत्थमुच्चित - रो० । ४ निखातु - स्या० । ५ वतमधिट्ठान - सी०, स्या०, रो० । ६ सी०, स्या०, रो० पोत्थकेसु नत्थि । ७ कपिलराजचरिय - स्या० । ८ सुसुमारेन - म०

- ६६ 'सो म अससि एही ति, अह' पेमी ति त वति' ।
तस्स मत्थकमक्कम्म, परकृले पतिट्ठहि ॥
- ७० 'न तस्स अलिक भणित, यथा वाच अकासह ।
सच्चेन मे समो नत्थि, एसा मे सच्चपारमी ति ॥

८ सच्चतापसचरिया^१

- ७१ 'पुनापर यदा होमि, तापसो सच्चसव्हयो ।
सच्चेन लोक पालेसि, समग्ग जनमकासह ति ॥

९ वट्टपोतकचरिया^२

- ७२ 'पुनापर यदा होमि, मगघे वट्टपोतको ।
अजातपक्खो तरुणो, मसपेसि कुलावके ॥
- ७३ 'मुखतुण्डकेनाहरित्वा^३, माना पोसयती मम ।
तस्सा फस्सेन जीवामि, नत्थि मे कायिक बल ॥
- ७४ 'सवच्छरे गिम्हसमये, दवडाहो^४ पदिप्पति ।
उपगच्छति अम्हाक, पावको कण्हवत्तनी ॥
- ७५ 'धमधमा^५ इति एव^६, सदायन्तो महासिखी ।
अनुपुब्बेन ज्ञापेन्तो, अग्गि मममुपागमि ॥
- ७६ 'अग्गिवेगभयातीता', तसिता माता पिता मम ।
कुलावके म छड्ढेत्वा, अत्तान परिमोचयु ॥
- ७७ 'पादे पक्खे पजहामि, नत्थि मे कायिक बल ।
सोह अगतिको तत्थ, एव चिन्तेसह तदा ॥
७८. येसाह उपधावेय्यं, भीतो तसितवेधितो ।
ते मं ओहाय पक्कन्ता, कथं मे अज्ज कातवे ॥
- ७९ अत्थि लोके सीलगुणो, सच्चं सोचेय्यनुद्धया ।
तेन सच्चेन काहामि, सच्चकिरियमुत्तम ॥

१-१ अहमेमीति त वदि - सी०, अहपेमीति त वदि - स्या०, अहमेमीति त वदि - रो० । २ सच्चसव्हपण्डितचरिय - स्या० । ३ वट्टकपोतकचरिय - स्या० । ४ मुख-
तुण्डेनाहरित्वा - सी० । ५ धमधम० - स्या० । ६ धूमधूमजनीत्वेव - सी०,
रो०, धमधम० - स्या० । ७ अग्गिवेगभया भीता - सी०, स्या०, रो० ।

- ८० 'आवेज्जेत्वा धम्मवल, सग्त्वा पुब्बके जिने ।
सच्चवलमवस्साय, सच्चकिरियमकासहं ॥
- ८१ सन्ति पक्खा अपत्तना, सन्ति पादा अवञ्चना ।
माता पिता च निक्खन्ता, जातवेद पटिक्कम ॥
- 5 ८२ 'सहसच्चे कते मय्ह, महापज्जलितो सिखी ।
वज्जेसि सोळसकरीसानि, उदकं पत्वा यथा सिखी ।
सच्चेन मे समो नत्थि, एसा मे सच्चपारमी ति ॥

१० मच्छराजचरिया

- R 99 ८३ 'पुनापर यदा होमि, मच्छराजा महासरे ।
उण्हे सुरियमन्तापे, सरे उदक^१ खीयथ ॥
- 10 ८४ 'ततो काका च गिज्झा च, कङ्का^२ कुललसेनका ।
भक्खयन्ति दिवारत्ति, मच्छे उपनिसीदिय ॥
- ८५ 'एव चिन्तेसह तत्थ, सह जातीहि पीळितो ।
केन नु खो उपायेन, जाती दुक्खा पमोचये ॥
८६. 'विचिन्तयित्वा^३ धम्मत्थ, सच्च अद्दस^४ पस्सय ।
15 सच्चे ठत्वा पमोचेसि, जातीन त अतिक्खय ॥
- ८७ 'अनुस्सरित्वा सत'^५ धम्म', परमत्थ विचिन्तय ।
अकासि सच्चकिरिय, य लोके धुवसस्सत ॥
- B 416 ८८ यतो सरामि अत्तान, यतो पत्तोस्मि विञ्जुत्त ।
नाभिजानामि सञ्चिच्च, एकपाण पि हिसित ॥
- 20 ८९ एतेन सच्चवज्जेन, पज्जुन्नो अभिवस्सतु ।
अभित्थनय पज्जुन्न, निधि काक्कस्स नासय ।
काकं सोकाय रन्धेहि, मच्छे सोका पमोचय ॥
- ९० 'सहकते सच्चवरे, पज्जुन्नो अभिगज्जिय ।
थलं निन्नं च पूरेन्तो, खणेन अभिवस्सथ ॥

१ उदक — सी०, स्या०, रो० । २ बका — सी०, रो० । ३ चिन्तयित्वान — स्या० ।

४ अद्दस — स्या० । ५-५ सद्धम्म — सी०, रो० ।

६१. 'एवरूपं सच्चवर, कत्वा विरियमुत्तमं ।
वस्सापेसि महामेघ, सच्चतेजवलस्सितो ।
सच्चेन मे समो नत्थि, एसा मे सच्चपारमी ति ॥

११ कण्हदीपायनचरिया

६२. 'पुनापर यदा होमि, कण्हदीपायनो इसि ।
परोपञ्जासवस्सानि, अनभिरतो चरि अह ॥ 5
६३. 'न कोचि एत जानाति, अनभिरतिमन मम ।
अहं हि^१ कस्सचि नार्चिक्खि, अरति मे चरति^२ मानसे^३ ॥
६४. 'सब्रह्मचारी मण्डव्यो, सहायो मे महा इसि ।
पुब्बकम्मसमायुत्तो, सुलमारोपन लभि ॥ R 100
६५. 'तमहं उपट्ठहित्वान, आरोग्यमनुपापयि ।
आपुच्छित्वान आगच्छि, य मय्ह सकमस्सम ॥ 10
६६. 'सहायो ब्राह्मणो मय्ह, भरिय आदाय पुत्तक ।
तयो जना समागन्त्वा, आगच्छु पाहुनागत ॥
६७. 'सम्मोदमानो तेहि सह, निसिन्नो सकमस्समे ।
दारको वट्टमनुक्खिपं, आसीविसमकोपयि ॥ 15
६८. 'ततो सो वट्टगतं मग्ग, अन्वेसन्तो कुमारको ।
आसीविसस्स हत्थेन, उत्तमङ्ग परामसि ॥
६९. 'तस्स आमसने कुद्धो, सप्पो विसबलस्सितो ।
कुपितो परमकोपेन, अडसि दारक खणे ॥ B 417
१००. 'सह दट्ठो आसीविसेन^४, दारको पपनि^५ भूमिय ।
तेनाहं दुक्खितो आसि, मम वाहसि^६ त^७ दुक्ख ॥ 20
१०१. 'त्याह अस्सासयित्वान, दुक्खिते सोकसल्लिते^८ ।
पठम अकासि किरिय, अग्ग सच्च वरुत्तम ॥
१०२. सत्ताहमेवाह पसन्नचित्तो,
पुञ्जत्थिको अर्चारि ब्रह्मचरिय ।
अथापरं यं चरित ममेद,
वस्सानि पञ्जाससमाधिकानि ॥ 25

१ पि - स्या०, रो० । २-२ रति० - रो० । ३ अतिविसेन - स्या०, रो० ।

४ पतति - रो० । ५-५ वा हसित - स्या०, रो० । ६ सोकसल्लिते - स्या० ।

१०३

अकामको वाहि अह चरामि,

एतेन सच्चेन सुवत्थि होतु ।

हत विसं जीवतु यज्जदत्तो ॥

- १०४ 'सह सच्चे कते मय्ह, विसवेगेन वेधितो ।
 5 अबुज्जित्वान वुट्ठासि, अरोगो^१ चासि^२ माणवो ।
 सच्चेन मे समो नत्थि, एसा मे सच्चपारमी ति ॥

१२. सुनसोन्नचरिया

१०५. 'पुनापर यदा होमि, सुतसोमो महीपति ।
 गहितो पोरिसादेन, ब्राह्मणे सङ्गर सरि ॥
- १०६ 'खत्तियान एकसत, आवुणित्वा करत्तले^३ ।
 10 एतेस^४ पमिलापेत्वा^५, यज्जत्थे उपनयी मम ॥
- R 101 १०७ 'अपुच्छि^६ म पोरिसादो, कि त्व इच्छसि निस्सज^७ ।
 यथामति ते काहामि, यदि मे त्व पुनेहिसि ॥
- B 418 १०८ 'तस्स पटिस्सुणित्वान, पण्हे^८ आगमन् मम ।
 उपगन्त्वा पुर रम्म, रज्ज निय्यादयि तदा ॥
- 15 १०९ 'अनुस्सरित्वा सत धम्म, पुब्बक जिनसेवित ।
 ब्राह्मणस्स धन दत्वा, पोरिसाद उपागमि ॥
- ११० 'नत्थि मे ससयो तत्थ, घातयिस्सति वा न वा ।
 सच्चवाचानुरक्खन्तो, जीवित चजितुमुपागमि ।
 सच्चेन मे समो नत्थि, एसा मे सच्चपारमी ति ॥

१३. सुवण्णसामचरिया

- 20 १११ 'सामो यदा वने आसि, सक्केन अभिनिम्मितो ।
 पवने सीहव्यग्घे च^१, मेत्तायमुपनामयि ॥
- ११२ 'सीहव्यग्घेहि दीपीहि, अच्छेहि महिसेहि च ।
 पसदमिगवराहेहि, परिवारेत्वा वने वसि ॥

१ आरोगो - सी०, रो० । २ वासि - स्या० । ३ करत्तले - सी०, स्या०, रो० ।
 ४-५ एते सम्ममिलापेत्वा - स्या० । ५ आपुच्छि - स्या० । ६ निस्सज्ज - रो० ।
 ७ पण्हे - स्या० । ८ हि - स्या० ।

११३. 'न मं कोचि उत्तसति, न पि' भायामि कस्सचि ।
मेत्ताबलेनुपत्थद्धो, रमामि पवने तदा ति ॥

१४ एकराजचरिया

- ११४ 'पुनापरं यदा होमि, एकराजा ति विस्सुतो ।
परम सील अधिट्ठाय, पसासामि महामहि ॥
- ११५ 'दस कुसलकम्मपथे, वत्तामि अनवसेसतो । 5
चतूहि सङ्गहवत्थूहि, सङ्गण्हामि महाजन ॥
- ११६ 'एव मे अप्पमत्तस्स, इध लोके परत्थ च ।
दब्बसेनो उपगन्त्वा^२, अच्छिन्दन्तो पुर मम ॥ R 102
- ११७ 'राजूपजीवे निगमे, सबलट्ठे सरट्ठके । B 419
सब्बं हत्थगतं कत्वा, कासुया निखणी^३ मम ॥ 10
- ११८ 'अमच्चमण्डल रज्ज, फीत अन्तेपुर मम ।
अच्छिन्दित्वान गहित, पिय पुत्त व पस्सह ।
मेत्ताय मे समो नत्थि, ऐसा मे मेत्तापारमी ति ॥

१५ महालोमहंसचरिया

- ११९ 'सुसाने सेय्य कप्पेमि, छवट्ठिक उपनिधायह ।
गामण्डला^४ उपागन्त्वा, रूप दरसेन्तिनप्पक ॥ 15
- १२० 'अपरे गन्धमाल^५ च, भोजन विविधं बहुं ।
उपायनानूपनेन्ति^६, हट्ठा सविग्गमानसा ॥
- १२१ 'ये मे दुक्ख उपहरन्ति^७, ये च देन्ति सुख मम ।
सब्बेसं समको होमि, दया कोपो न विज्जति ॥
१२२. 'सुखदुक्खे तुलाभूतो, यसेसु अयसेसु च । 20
सब्बत्थ समको होमि, ऐसा मे उपेक्खापारमी^८ ति ॥

युधञ्जयवग्गो ततियो ।

१ पिह — स्या० । २ उपागन्त्वा — सी०, स्या०, रो० । ३ निखणी — स्या० ।
४ गोमण्डला — सी०, गामण्डला — स्या० । ५ गन्ध च माल — सी०, स्या०, रो० ।
६ उपायनानि उपेन्ति — स्या०, उपायनान्युपनेन्ति — रो० । ७ उपदहन्ति — सी०, रो० ।

युधञ्जयो सोमनस्सो, अयोधरभिसेन च ।
 सोणनन्दो मूगपक्खो, कपिराजा सच्चसव्हयो ॥
 वट्टको मच्छराजा च, कण्हदीपायनो इसि ।
 सुतसोमो पुन^१ आसि^१, सामो च एकराजहु^२ ।
 उपेक्खापारमी आसि, इति वुत्थ^३ महेसिना ॥२॥

5

B 420

एव बहुब्बिध दुक्ख, सम्पत्ती^४ च बहुब्बिधा^४ ।
 भवाभवे अनुभवित्वा, पत्तो सम्बोधिमुत्तम ॥ ३ ॥
 दत्त्वा दातब्बक दान, सील पूरेत्वा असेसतो ।
 नेक्खम्मे^५ पारमि गन्त्वा, पत्तो सम्बोधिमुत्तम ॥

10

पण्डिते परिपुच्छित्वा, विरिय^६ कत्त्वान मुत्तम ।
 खन्तिपा पारमि गन्त्वा, पत्तो सम्बोधिमुत्तम ॥ ४ ॥

R 103

कत्त्वा दब्भमधिद्वान, सच्चवाचानुरक्खिय ।
 मेत्ताय पारमि गन्त्वा, पत्तो सम्बोधिमुत्तम ॥ ५ ॥

15

लाभालाभे यसायसे, सम्माननावमानने ।
 सब्बत्थ समको हुत्वा, पत्तो सम्बोधिमुत्तम ॥ ६ ॥
 कोसज्ज भयतो दिस्वा, विरियारम्भ च खेमतो ।
 आरद्धविरिया होथ, एसा बुद्धानुसासनी ॥ ७ ॥
 विवाद भयतो दिस्वा, अविवाद च खेमतो ।
 समग्गा सखिजा^८ होथ, एसा बुद्धानुसासनी ॥ ८ ॥

20

पमाद भयतो दिस्वा, अप्पमादं च खेमतो ।
 भावेथदुङ्गिक^९ मग्गं, एसा बुद्धानुसासनी ॥ ९ ॥

इत्थ सुद भगवा अत्तनो पुब्बचरिय सम्भावयमानो बुद्धापदानिय
 नाम धम्मपरियाय अभासित्था ति ।

— 10: —

चरियापिटकं निट्ठितं ।

१-१. पुरे आसि - स्या० । २ एकराजा च - स्या० । ३ वुत्त - सो०, स्या०,
 रो० । ४-४ सम्पत्ति च बहुविधा - सी०, सम्पत्ति च बहुविध - स्या० । ५ निक्खम्म -
 स्या०, निक्खम्मे - रो० । ६ वीरिय - म० । ७ अखिला - रो० । ८ भावे अटुङ्गिक - रो० ।

विसेसपदान
अनुक्रमणिका

अ	अग्गासावको, सरणो	
अकनिट्टा, देवता	३६६	— सालो ३३६
अकित्ति, तापसो	३८७	— सुजातो २४२, ३४४
अक्कमनस्सिद, फल	३४	— सुदस्सनो ३४६
अग्गादानस्सिद, फल	२४, १६६	— सुदेवो ३२७, ३४६
अग्गपुग्गलो, सयम्भू	६८, १७७	— सुनेत्तो ३३४
अग्गसावको, अनोमो	३३७	— सुमङ्गलो ३२१
— अभिभू	३६७	— सुमित्तो ३५७
— उत्तरो ३७०, ३७४		— सुरक्खितो ३६२
— उदयो ३६०		— से.णो ३७०
— उपतिस्सो ३७७, ३८१	अग्गसाविका, अनुळा	३७८
— उपसन्तो ३५३	— अमिता ३४४	
— उपसालो ३३६	— असमा ३४४	
— कोलितो ३७७, ३८१	— असोका ३२७	
— खण्डो ३६५	— उत्तरा ३४१, ३७४, ३८१	
— जितमित्तो ३४१	— उपचाला ३६२	
— तिस्सो ३२१, ३६५, ३७८	— उपतिस्सा ३२४	
— देवलो ३४४	— उपसोणा ३३०	
— धम्मसेनो ३२७, ३६२	— उप्पलवण्णा ३७७, ३८१	
— निसभो ३३७	— खेमा ३५५, ३७७, ३८१	
— पदुमो ३५५	— चन्दमित्ता ३६५	
— पालितो ३५१	— चन्दा ३६५	
— फुस्सदेवो ३५५	— चम्पा ३७२	
— ब्रह्मदेवो ३३२, ३६०	— च.ला ३६२	
— भट्टसालो ३४१	— तिस्सा ३२४	
— भट्टो ३२४	— धम्मदिग्धा ३५१	
— भावितत्तो ३३०	— धम्मा ३५३	
— भिय्यसो ३७४	— नकुला ३३४, ३३५	
— वरुणो ३३२	— नन्दा ३२१	
— सन्तो ३५३	— नागसमाला ३४६	
— सब्बकामो ३४६	— नागा ३४६	
— सब्बदस्सी ३५१	— पदुमा ३६७	
— सम्बलो ३५७	— फग्गुनी ३४१	
— सम्भवो ३६७	— फुस्सा ३६०	
	— भद्दा ३३०	

अग्गमाविका, राधा	३३६
— रामा	३४६, ३७०
— सखिला	३६७
— सच्चनामा	३५५
— समाला	३७०
— समुदा	३७४
— सामा	३७२
— सीवला	३२७, ३५८
— सुजाता	३३४, ३५१
— सुदत्ता	३६०
— सुधम्मा	३५३
— सुनन्दा	३२१
— सुन्दरी	३३७
— सुभदा	३३२
— समना	३३७
— मुराधा	३३६
— सुरामा	३४६, ३५८
— सोणा	३३०

अग्गुपट्टका, तपुस्तभल्लिका

अग्गुपट्टको, अचुतो	३७२
— असमो	३३६
— उग्गरिन्दो	३४२
— उग्गो	३७४
— उपसोणो	३२४
— उरुवेला	३४७
— कटिस्सहो	३५६
— कुञ्जरो	३३२
— घटिकागो	३७८
— चित्तो	३४६, ३६४, ३७७
— तिस्सो	३४४
— धनञ्जयो	३६२
— धम्मको	३५१
— नकुलो	३५४
— नन्दिबड्डो	३३७
— नन्दो	३२७, ३६७
— नागो	३६५
— निसभो	३५४
— पटुभो	३३२
— पुनब्बसुमित्तो	३६५

अग्गुपट्टको, भिय्यो	३३६
— यसवा	३४७
— रम्मो	३३५, ३७०
— वरुणो	३३०
— वसभो	३४२
— वित्तिण्णो	३४४
— विसाखो	३२७, ३६२
— सन्धको	३५१
— समुदो	३५८
— सम्बलो	३६०
— सरणो	३३०
— सिरिमा	३६०
— सिरिवड्डो	३३७, ३६७
— सुदत्तो	३३५, ३४६
— सुप्पियो	३५८
— सुभदो	३५६
— सुमङ्गलो	३७८
— सोणो	३२४
— सोत्थिको	३७०
— तोमदेवो	३७४
— हत्थाळवको	३६४, ३७७, ३८१
अग्गुपट्टिका, अनुला	३२७
— इन्दावरी	३४२
— उत्तरा	३६४, ३६५, ३७७
— उपचाला	३३०
— उपसेना	३६०
— उप्पला	३३७
— कळिया	३५६
— किसानोत्तमी	३६०
— गोत्तमी	३७०
— वाला	३३०
— चित्ता	३३५, ३६७
— धम्मदिग्धा	३५२
— नन्दरामा	३३६
— नन्दमाता	३६४
— नन्दा	३२४, ३७२
— नागा	३६२
— पटुमा	३३७, ३४६, ३६२
— मकिला	३५४

अग्गुपट्टिका, यसवती	३३२	अत्रजो, नन्दुत्तरो	३४१
— यसोधरा	३४७	— पुञ्जवड्डनो	३५५
— रम्मा	३५८	— पुनव्वमु	३४६
— रुचि	३३६	— रम्मो	३३६
— विचित्ता	३४४	— राहूलो	३८०
— विसाखा	३५२	— वरुणो	३३२
— सामा	३७४	— देजितसेनो	३७८
— साळिया	३५६	— सत्थवाहो	३७४
— सिरिमा	३२४, ३३२, ३४७, ३६५, ३७०	— समवनक्खन्धो	३६५
— सीवला	३७४	— सुप्पबुद्धो	३६६
— सुगुत्ता	३६७	— सेलो	३५३
— सुतना	३२७	अनन्तपटिभानवा, भगवा	१४७
— सुनन्दा	३५४, ३७२	अनाथपिण्डनो	२८६
— सुभद्दा	३४६	अनुरुद्धो, उपट्टाको	३२४
— सुरम्मा	३५८	अनुळा, अगसाविका	३७८
— हट्ठा	३४४	अनूपमो, अत्रजो	३२६, ३५७, ३६२
अग्गुपासिका, नन्दमाता	३८१	अनोमदस्सी, भगवा	५०, ५१, ३३६, ३३७, ३८२
अचुत्तो, अग्गुपट्टको	३७२	अनोमा, जनिका	३४१
अजपालरुक्खमूलस्मि	३०६	अनोमो, अगसावको	३३४, ३३७
अजातसत्तुस्स	३८३	अपमारो	३
अज्जुनो, सम्बुद्धो	८६	अब्भञ्जनस्सिद, फल	६६
अञ्जनसक्को, पिता	२१०	अभयो, उपट्टाको	३५३
अट्टानिससे	१३	अभिभू, अगसावको	३६७
अट्ठिमे, विमोक्खा ४, ६५, ११०, १६६, १८३, २३६		अभिरूपनन्दा, भिक्खुनी	२८७
अट्ठकासि, भिक्खुनी	२८८	अमरगिरिसुगिरिवाहना, तयो पासादमुत्तमा	३५३
अट्ठदुस्सस्सिद, फल	७४	अमरिक, नदि	७६
अतिदेवो, ब्राह्मणो	३३१	अमर, नगर	३०५
अतुलो, अत्रजो	३२६, ३६३, ३६७	अमितयसो	३४८
अत्थदस्सी, भगवा	६४, ३५२, ३८२	अमिला, अगसाविका	३४४
अत्रजो, अतुलो	३६७	अम्बजम्भुविभीतक	२२
— अनूपमो	३५७, ३६२	अम्बपालि, भिक्खुनी	२६१
— आनन्दो	३५६	अयोधरो	४११
— उत्तमो	३४४	अरजो, पासादमुत्तमो	३५५
— उत्तरो	३७२	अरणी	३८४
— उपवाणो	३३७	अरिट्टसव्ह्ये, नगरे	३६१
— उपसेनो	३४६	अरिन्दमो, खत्तियो	३३१, ३६६
— कञ्चनावेळो	३५१	अरुणवती, नगर	१८७, २७८, ३६७
— कासिराजस्स	४११, ४१३	अरुणो, खत्तियो	१८७, २७८, ३६७
		अलाबुस्स, इद फल	१६

अलीनमत्तो	४०६
अल्लकप्पके	३८३
अवन्तीसु	३८४
असनो	३६०
असमसमो	३४८
असमा, जनिता	३३६, ३४४
असमो, अग्गुपट्टको	३३४, ३३६
असोका, अग्गसाविका	३२७
असोको, उपट्टाको	३६५
अस्सत्यो, बोधि	३६४, ३७७
अस्मलायनो, पिता	१२७

आ

आकासायतन	२१२
आकिञ्च	२१२
आचरियो, भोगल्लानो	१२७
आनन्दराहुलान	२०१
आनन्दो	६६, २०५, ३१०, ३२३
— उपट्टाको	३७७, ३८१
— अत्रजो	३५६
— खत्तियो	३४४
— उपट्टाको	३६४
आनन्द, सुतसागर	२१३
आभस्सरा	२६६
आमण्डस्स, इद फल	१०३
आमलक	२२
आयस्मा, अक्कमनदायको थैरो	३४
— अजेलिफलदायको थैरो	८७
— अज्जुनपुप्फियो थैरो	६३
— अपरउत्तरो थैरो	१७१
— अब्भञ्जनदायको थैरो	६६
— अभयो थैरो	१५५
— अमोदफलियो थैरो	८७
— अम्बपिण्डियो थैरो	२३
— अम्बफलियो थैरो	२४
— अम्बाटकायको थैरो	२१
— अम्बाटकियो थैरो	२८
— अवटफलियो थैरो	४०, ८५
— आमण्डफलदायको थैरो	१०३

आयस्मा, उक्कासतिको थैरो	४८
— उच्छुखण्डिको थैरो	२१
— उत्तरो थैरो	१७१
— उत्तलिपुप्फियो थैरो	२७
— उदकायको थैरो	७५
— उपड्डुदुस्सदायको थैरो	७४
— उपवानत्थैरो	१७७
— उरुवेलकस्सपो थैरो	१३२
— एकछत्तियो थैरो	३६
— एकधम्मस्सवनियो थैरो	११
— एकपत्तदायको थैरो	८५
— एकसङ्घियो थैरो	१६
— एकासनदायको थैरो	८
— कङ्खारेवतो थैरो	१४२
— कपित्थफलदायको थैरो	६१
— कळम्बदायको थैरो	२१
— कामुमारफलियो थैरो	८५
— काळुदायी थैरो	१५३
— किमिलो थैरो	१६७
— कसिकपुप्फियो थैरो	७३
— कुटजपुप्फियो थैरो	६३
— कुमारकस्सपो थैरो	१२२
— कुम्मासदायको थैरो	४६
— कुसट्टुकायको थैरो	४६
— केतकपुप्फियो थैरो	६१
— कोरण्डपुप्फियो थैरो	६, ७३
— कोलदायको थैरो	२६
— कोसम्बफलियो थैरो	६१
— गन्धपूजको थैरो	३७
— गयाकस्सपो थैरो	१६७
— गिरिनेलपूजको थैरो	१०१
— गिरिपुन्नागियो थैरो	५०
— घतमण्डदायको थैरो	१०, ७४
— घोससञ्जको थैरो	६४
— चन्दनमालियो थैरो	६१
— चितकनिब्बापको थैरो	३६
— चितपूजको थैरो	३८
— चूलमुगन्धो थैरो	१६२
— जगतिदायको थैरो	३२

आयस्मा, जातिपुष्पिको थेरो	३६
— आणत्थविको थेरो	२०, ५६
— तरणियो थेरो	६६
— तालफलदायको थेरो	८८
— तिकणिकारपुष्पिको थेरो	८४
— तिकिडकणिपुष्पिको थेरो	७१
— तिणमुट्टिदायको थेरो	६८
— तिणुक्कधारियो थेरो	३४
— दण्डदायको थेरो	१००
— दब्बमल्लपुत्तो थेरो	१२०
— धम्मरुचियो थेरो	६८
— धातुपूजको थेरो	६१
— नदीकस्सपो थेरो	१६६
— नन्दको थेरो	१५१
— नळकुट्टिदायको थेरो	७६
— नळमालियो थेरो	४५
— नागपुष्पिको थेरो	६२
— नाळिकेरफलदायको थेरो	८८
— निमित्तव्याकरणियो थेरो	४३
— पट्टिपुष्पिको थेरो	३७
— पदुमधारिको थेरो	६६
— पाटिहीरसञ्जको थेरो	१६
— पादपीठियो थेरो	२६
— पादफलियो थेरो	८६
— पानधिदायको थेरो	५२
— पियालफलदायको थेरो	७६
— पिलक्खफलदायको थेरो	४१
— पुलिनचडकमियो थेरो	५२
— पुलिनथूपियो थेरो	७८
— पुलिनुप्पादको थेरो	६४
— पसुकूलपूजको थेरो	७२
— पंसुकूलसञ्जको थेरो	५३
— बिल्लियो थेरो	२६
— बुद्धसञ्जको थेरो	५५
— बोधिघरदायको थेरो	३१
— बोधिसम्मज्जको थेरो	१०३
— भट्टजि थेरो	१७२
— भल्लातदायको थेरो	२७
— भिसदायको थेरो	५६

आयस्मा, सञ्चदायको थेरो	६८
— मणिपूजको थेरो	४७
— महाकच्चायनो थेरो	११०
— महाकप्पिनो थेरो	११६
— महाकोट्टिको थेरो	१२८
— मातुलुङ्गफलदायको थेरो	८६
— मोघराजा थेरो	१३७
— मोरहत्थियो थेरो	३३
— यसो थेरो	१६६
— रट्टपालो थेरो	१७८
— राधो थेरो	१३४
— लकुण्डभट्टियो थेरो	१४०
— लब्बुजफलदायको थेरो	४१
— लोमसकट्टियो थेरो	१५८
— वक्कलि थेरो	११३
— वज्जीसो थेरो	१४६
— वज्जीपुत्तो थेरो	१६८
— वनकोरण्डिको थेरो	३५
— वनवच्छो थेरो	१५६
— वल्लिकारफलदायको थेरो	५०
— विभीतकमिञ्जियो थेरो	२५
— वेदिकारको थेरो	३०
— सत्तकदम्बपुष्पिको थेरो	८
— सब्बफलदायको थेरो	६६
— सयपटिभानियो थेरो	४२
— सरणगमनियो थेरो	६८
— सालमण्डपियो थेरो	७०
— सिक्को थेरो	१७३
— स्रवत्थियो थेरो	१४५
— सीहासनवीजियो थेरो	३३
— सीहासनिको थेरो	२६
— सुगन्धो थेरो	१०७
— सुचिन्तितो थेरो	१४
— सुपट्टदायको थेरो	१००
— सुमन्तालवण्टियो थेरो	४०
— सुमन्वीजनियो थेरो	४६
— सेतुदायको थेरो	३६
— सोणकोन्तरिको थेरो	१६
— सोवण्णकिडकणियो थेरो	१५

आयस्मा, हरीतकदायको थरो	२२
आळवको, उपासको	६६

इ

इन्दपत्थपुरे	३८४, ४०६
इन्दावरी, अग्गुपट्टिका	३४२
इन्द्रियेसु, पञ्चसु	६६
इसि, कण्हेदीपायनो	४१७
इसिपत्ते, दाराणसिय	३८१
इसिह्य	१५३

उ

उक्कदानस्सिद, फल	३४
उक्कधारस्सिद, फल	४८
उखा	२५७
उग्गतो, खत्तियो	३४६
— राजा	३३३
उग्गरिन्दो, अग्गुपट्टको	३४२
उग्गो, अग्गुपट्टको	३७४
उच्छुखण्डस्सिद, फल	२०
उत्तमो, अन्नजो	३४४
उत्तरा	३१०, ३२३
— अग्गसाविका	३४१, ३७४, ३८१
— अग्गुपट्टिका	३६४, ३६५, ३७७
— जनिका	३२६, ३७४
— नारी	३३६
उत्तरो, अग्गसावको	३७०, ३७४
— अन्नजो	३७२
— खत्तियो	३२६
— माणवो	३४६
उत्तर, नगर	३२६
उदकदायिका, भिक्खुनी	१६१
उदङ्गणो, पव्वतो	७१
उदयो, अग्गसावको	३६०
उदायित्थेरो	१५६
उदायि, सत्थुसावको	१५२
उदेनो, खत्तियो	३५७
— उपट्टाको	३३०
उपचाला, अग्गसाविका	३६२
— अग्गुपट्टिका	३३०

उपज्झा, सारिपुत्तो	१४४
— सारिसम्भवो	१२७
उपट्टाको, अन्नरुद्धो	३२४
— अन्नोमो	३३४
— अभयो	३५३
— असोको	३६५
— आनन्दो	३६४, ३७७, ३८१
— उदेनो	३३०
— खेमडकरो	३६७
— घटिकारो	३७६
— नारदो	३४६
— पालितो	३२७
— बुद्धिजो	३७२
— रेवतो	३५७
— वड्डणो	३३७, ३३६
— वासेट्ठो	३४१
— सव्वमित्तो	३७८
— रुभियो	३६२
— समङ्गो	३६०
— सम्भवो	३३२
— सागरो	३४६
— सुनेत्तो	३५५
— सुमनो	३४४
— सौत्थिजो	३७४
— सोभितो	३५१
उपट्टानस्सिद, फल	१८
उपट्टिका, कोणा	३२१
— सिरिमा	३२१
उपतिस्सा, अग्गसाविका	३२४
उपतिस्सो	६६, ३१०, ३२३
— अग्गसावको	३६४, ३७७, ३८१
उपवाणो, अन्नजो	३३७
उपवानो, सत्थुसावको	१७६
उपसन्तो, अग्गसावको	३५३
उपसालो, अग्गसावको	३३६
उपसिरि, पासादमुत्तमो	३३६, ३४६
उपसेना, अग्गुपट्टिका	३६०
उपसेनो, अन्नजो	३४६
उपसोणा, अग्गसाविका	३३०

उपसोणो, अग्गुपट्टको	३२४
उपालि	३०३
उपोसथस्सिद, फल	१६३, १६४
उपोसथ	४०१
उप्पलदायिका, भिक्खुनी	२८०
उप्पलवण्णा	६६, २१८, २३६, २४०, २४४, ३१०, ३२३
— अग्गसाविका	३६४, ३७७, ३८१
— भिक्खुनी	२०३, २३१
उप्पलसव्हया	२२४
उप्पला, अग्गुपट्टिका	३३७
उरुवेला, अग्गुपट्टको	३४७
उरुवेळकस्सपो	१३१
उरुवेळनिवासिको, कस्सपो	१३१
उरुवेळा, अग्गसाविका	३७८
उरुवेळाय	१३१
उसभक्खन्धो	३२१

ए

एकदुस्सस्सिद, फल	५
एकपिण्डपातदायिका, भिक्खुनी	१८६
एकराजा	४१६
एकासनदायिका, भिक्खुनी	१६७
एकासनस्सिद, फल	१६६, १६७
एकूपोसथिका, भिक्खुनी	१६४

ओ

ओरतो	३८२
------	-----

क

ककुधो	१८७, ३५१
ककुसन्धो	२५, ३४, १६७, २८८, ३७०—३७२, ३८३
कङ्खासोत	६५
कञ्चनावेळो, अत्रजो	३५१
कटच्छुभिक्षादायिका, भिक्खुनी	१८७
कटिस्सहो, अग्गुपट्टको	३५६
कणिकारो	३५८
कण्डु	३
कण्हुदीपायनो, इसि	४१७

कपिलवत्थु, नगर	१४१, १५२, १५६, १५८, २१०, ३८०, ३८३
कपिलव्हय	१५३, १५६, २८६
कपिलाय, पुव्वत्ते	४०६
कप्पिनो, सत्थु सावको	११४
करवीकस्तो	१७, १२६
कलिङ्गराजिनो	३८४
कस्सपो	१७, ४६, १०३, ११८
— उरुवेळनिवासिको	१३१
— लोकनायको	३७८
— सत्थु सावको	१२६
कळम्बस्स, इद फल	२१
कळिया, अग्गुपट्टिका	३५६
काम-कामवण्ण-कामसुद्धिनामा, तयो	पासादमुत्तमा ३७२
कामगुणे, पञ्च	५६, ८३, १७०
कारुणिको, सत्था	१५१, १७१, ३८३
कासिकगामके	२५७
कासिक, नगर	३०, ३६१
कासिगोत्तो, दिजो	२५८
कासिराजा, किक्की	१३६, १८२, २१८, २२७, २३१, २३६, २४०, २४३
कासीसु	२०६, २५८, २८७, ४११
किक्की, खल्लियो	३७८
कित्तनाय, इद फल	४२, ६४, १५५
किलासो	३
किसागोतमी	२१८, २२७, २३१, २३६, २४०, २४२, ३६२, ३६३
किसुकस्स, इद फल	७३
कुक्कुटो, पव्वतो	८
कुञ्जरो, अग्गुपट्टको	३३२
— मातुपोसको	४००
कुट्ट	३
कुण्डला	२१८, २२७, २४०, २४४
कुमारकस्सपो	११६, १२१, १२२
कुमारो, चन्दसव्हयो	३६१
कुमुदो, पासादमुत्तमो	३३४
कुम्भा	६५
कुम्भीलो	४१४

कुले, खत्तिये	१३६
— सोत्थिये	४११
कुसट्टकस्सिद, फल	४६
कुसावतिम्हि, नगरे	३८६
कुसिनाराय	११६, ३८३
कुहकतापसो	४०६
केटुभविदू	१५४
केनियजातिय	११४
कोकासुप्पलकोकनदा, तयो पासादमुत्तमा	३५७
कोट्टिको, सत्थु सावको	१२७
कोणा, उपट्टिका	३२१
कोणागमनो	१८१, १८३, २१७, २८३, २८८, ३७३, ३७५, ३८३
कोण्डञ्जो, नायको	३२२-३२४, ३८१
कोरण्ड	८, ७२
कोलदानस्सिद, फल	२६, १६७
कोलितो	६६, ३१०, ३२३, ३६४, ३७७, ३८१
कोलियजातिया	२५८
कोलिये, पुरे	१४१
कोल	२२
कोसलो	१२१, ३८४
कोसिको, भगवा	४७
कोसिनारके	३८३

ख

खण्डो, अग्गसावको	३६५
खत्तिया, फुस्सती	३६२
खत्तिये, कुले	१३६
खत्तियो, अरिन्दमो	३६६
— अरुणो	१८७, २७८, ३६७
— असमो	३३६
— आनन्दो	३४४
— उग्गतो	३४६
— उत्तरो	३२६
— उदेनो	३५७
— किकी	३७८
— खेमो	३७१
— जनसन्धो	३५६
— जयसेनो	३३३, ३६१

— बन्धुमा	१८५, १६४, ३६४
— यस्सवा	३३६
— विजितावी	३२३, ३६१
— विपुलो	३३२
— सरणो	३५५
— सागरो	३५३
— सिविनामा	३६१
— सुजातो	३५६
— सुदत्तो	३२६, ३४६, ३५१
— सुदस्सनो	३६६
— सुदेवो	३४१
— सुधम्मो	३३४
— सुनन्दो	३२४
— ओभो	३७४

खिड्डारतिया	८२
खिपी, लोकगगनायको	२०६
खुज्जा	१६७
खुज्जुत्तरो	६६
खेमकसक्कस्स	२८६
खेमक, नगर	३५६, ३७१
खेमडकरो, उपट्टाको	३६७
खेमा, भिक्खुनी	६६, १८१, २०१, २१६, २१८, २२३, २२७, २३१, २३६, २४०, २४४, ३१०, ३२३, ३५५, ३६४, ३७७, ३८१
खेमो, खत्तियो	३०१

ग

गङ्गाकूले	४०४, ४०५
गण्डो	३
गन्धोदकस्सिद, फल	३६
गयाकस्सपो	१३१
गरुळपक्खहससुवण्णभारा, तयो पासादमुत्तमा	३६२
गिज्झकूट	११२, ३०१
गिरि, पासादमुत्तमो	३६
गिरि, मगधे	१५३
गुहासेलनारिसयनिसभा, तयो पासादमुत्तमा	३५६
गोतमी	२०६-२१२, २४४, २५६, २६०, ३७०
गोतमो, सत्था	५१, ५८, १११

घ

घटिकारो, अग्गुपट्टको	३७६, ३७८
घतमण्डस्सिद, फल	६, ७४
घरदानस्सिद, फल	३१
घोससञ्जायिद, फल	६३

च

चतस्सो, पटिसम्भिदा	४, १८, २५, ३२, ११०, १५३, १६६, १८३, २३६
चतुरासीतिब्राह्मणकञ्जाभिक्षुनीसहस्सानि	२७८
चतुरो, दीपा	६५
चतुसञ्च	१०, ६३, १२०
चत्तारो, महासमुद्दा	६, ७४, २२४
— लोकपाला	२१३
चन्दनो, देवपुत्तो	१५६
चन्दभागानदीतीरे	६२, १८४, १६४, १६६
चन्दमित्ता, अग्गसाविका	३६५
चन्दवती, नगर	३३६
— माता	१२७
चन्दसव्हयो, कुमारो	३६१
चन्दा, अग्गसाविका	३६५
चन्दो, पासादमुत्तमो	३२६
चम्पको, बोधि	३५३
चम्पक, नगर	३३६
चम्पा, अग्गसाविका	३७२
चम्पेय्यको, महिद्धिको	४०१
चम्मवासी	६६
चातुदीपा	६, ७४
चाला, अग्गसाविका	३६२
— अग्गुपट्टिका	३३०
चित्तपूजायिद, फल	३७
चित्ता, अग्गुपट्टिका	३३५, ३६७
चित्तो, अग्गुपट्टको	३४६, ३६४, ३७७, ३८१
— उपासको	६६, ३१०, ३२३
चूळबोधि, सुसीलवा	४०२
चेलापिका	१६७

छ

छत्तदानस्सिद, फल

छळाभञ्जा

१८, २५, ३२, ११०, १५३, १६६, १८३, २३६

जगतिदानस्सिद, फल	३२
जङ्घाविहार	१३८, १५४
जटिलो, नारदो	७५
— रट्टिको	२७७, ३४३
जनसन्धो, खत्तियो	३५६
जनिका, अनोमा	३४१
— असमा	३३६
— उत्तरा	३२४, ३७४
— चन्दा	३५१
— धनवती	३७८
— पडुमा	३५६
— पभावती	३६७
— माया	३१०, ३२३, ३७७, ३८०
— विपुला	३३२
— बिसाखा	३७१
— सिरिमा	३२६, ३६१, ३७७, ३८०
— सुजाता	३४४
— सुदत्ता	३४६
— सुदस्सना	३५३
— सुधम्मा	३३४
— सुनन्दा	३५५
— सुफस्सा	३५७
— सुमेधा	३२१
जयहिंसो, राजा	४०६
जयसेनो, खत्तियो	३३३, ३६१
जाली	३६६
जितमित्तो अग्गसाविको	३४१
जिनपोसिका, गौतमी	२५६
जिनो, कणागमनो	३७३
— दण्डकरो	२६७, ३०७, ३०८
जिनो, पडुमुत्तरो	४, १०, १६, ४५, १०३
— सिखिव्हयो	३६६
जूजके, ब्राह्मणे	३६६
जेतवन	१४५
जलुत्तरम्हि, नगरे	३६३

आणत्थवायिद, फल २०

ड

डसा ६५

त

तथागतो ११४, १४७, १५२, ३०७,

३०६, ३३८, ३६४, ३७६

तपुस्सभल्लिका, अग्गुपट्टका ३२१

तयो पासादमुत्तमा, अमरगिरिसुगिरिवाहना ३५३

— क मकामवण्णकामसुद्धिनामा ३७२

— कौकामुप्पलकोकनदा ३५७

— शरळपक्खहससुवण्णभारा ३६२

— गुहासेलनारिसयनिसभा ३५६

— तुसितसन्तुसितसन्तुट्ठा ३७४

— सुनिम्मलविमलगिरिगुहा ३५१

तापसो, अकिति ३८७

— देवलो ६२

— मङ्गलो ३५७

— सच्चसव्हयो ४१५

तालवण्टस्सिद, फल ३६

तावतिस १३३, १३८, १४१, १४३

तिट्ठमुट्ठे, इद फल ६७

तिदस १८४

तिस्सनामस्स, सत्थुतो ८, १८६

तिस्सस्स, भगवतो ३३

तिस्सा, अग्गसाविका ३२४

तिस्सो ५३, ८७, ३८२

— अग्गसावको ३२१, ३६५, ३७८

— अग्गुपट्टको ३४४

— लोकगगनायको ८, १८६, ३५८, ३५६

— विज्जा ४, १८, २२, ३२, ३८, ११०, १६६, १८२, २३६

तीणि, पदानि ८

तुसितसन्तुसितसन्तुट्ठा, तयो पासादमुत्तमा ३७४

तुसिता, देवा २६८, २६६, ३०३

तुसित ६०, ६३, ११४, १७२, १८२, १८४, २१६, २१७, २३५, २७६

तेमियो ४१३

तेविज्जो, ब्राह्मणो २५६

थूपकारस्सिद, फल १८३

थेरी, तळमालिका १८५

थेरो, आयस्मा अक्कमनदायको ३४

— अजेलिफलदायको ८७

— अज्जुनपुप्फियो ६३

— अपरउत्तरो १७१

— अभयो १५५

— अमोदफलियो ८७

— अगवपिण्डयो २३

— अम्बफलियो २४

— अम्बाटकदायको २१

— अम्बाटकियो २८

— अवटफलियो ४०, ८५

— उक्कासतिको ४८

— उच्छुखण्डिको २१

— उत्तरो १७१

— उत्तलिपुप्फियो २७

— उदकदायको ७५

— उपड्डुदुस्सदायको ७४

— उपवानो १७७

— उक्खेळकस्सपो १३२

— एकछत्तियो ३६

— एकधम्मस्सवनियो ११

— एकपत्तदायको ८५

— एकसङ्घियो १६

— एकासनदायको ८

— कङ्खारेवतो १४२

— कपिल्यफलदायको ६१

— कळम्बदायको २१

— क.सुमारफलियो ८५

— किमिलो १६७

— किंसुकपुप्फियो ७३

— कुटजपुप्फियो ६३

— कुम्मासदायको ४६

— कुसट्टकदायको ४६

— केतकपुप्फियो ६१

— कोरण्डपुप्फियो ६, ७३

थेरो, आर्यस्मा कालदायको	२६
— कोसम्बफलियो	२१
— गन्धपूजको	३७
— गयाकस्सपो	१६७
— धतमण्डदायको	१०, ७४
— घोसमञ्जको	६४
— च्चन्दनमालियो	६१
— चित्तकनिव्वापको	३६
— चित्तपूजको	३८
— चूळसुगन्धको	१६२
— जगतिदायको	३२
— जातिपुष्पियो	३६
— ज्ञानस्थविको	२०, ५६
— तरणियो	६६
— तालफलदायको	८८
— तिकणिकारपुष्पियो	८४
— तिकिङ्कणपुष्पियो	७१
— तिणुकधारियो	३४
— धम्मरुचियो	६८
— धातुपूजको	६१
— नदीकस्सपो	१६६
— नन्दको	१५१
— नळकुटिदायको	७६
— नळमालियो	४५
— नागपुष्पियो	६२
— नाळिकेरफलदायको	८८
— निमित्तव्याकरणियो	४३
— पटिपुष्पियो	३७
— पद्मधारिनो	६६
— पाटिहीरसञ्जको	१६
— पादपीठियो	२६
— पादफलियो	८६
— पानधिदायको	५२
— पियालफलदायको	७६
— पिलक्खफलदायको	४१
— पुलिनचङ्कमियो	५२
— पुलिनथूपियो	७८
— पुलिनुप्पादको	६४
— पसुकूलपूजको	७२

थेरो, आर्यस्मा पंसुकूलमञ्जको	५३
— द्विल्लियो	२६
— बोधिधरदायको	३१
— भद्रजि	१७२
— भल्लातदायको	२७
— भिमदायको	५६
— भणिपूजको	४७
— मानुलुङ्गफलदायको	८६
— मोघराजा	१३७
— मोरहृत्त्रियो	३३
— टसो	१६६
— रट्टपालो	१७८
— राधो	१३४
— लकुण्डभद्रियो	१४०
— लवुजफलदायको	८१
— लोमसकङ्गियो	१५८
— वज्जिपुत्तो	१६८
— वनकोरण्डियो	३५
— वनवच्छो	१५६
— वल्लिकारफलदायको	५०
— विभीतकमिञ्जियो	२५
— वेदिकारको	३०
— सत्तकदम्बपुष्पियो	८
— सव्वफलदायको	६६
— सयपटिभानियो	४२
— सालमण्डपियो	७०
— सावको	१७३
— सावलि	१४५
— साहासनवीजियो	३३
— सीहासनको	२६
— सुचिन्तितो	१४
— सुमनतालवण्टियो	४०
— सुमनवीजनियो	४६
— सेतुदायको	३६
— सोण्णकोन्तरिको	१६
— सोवण्णकिङ्कणियो	१५
— हरीतकदायको	२२

द

दकदानस्सिद, फल

दण्डदानस्मिद, फल	१००
ददु	३
दध्वो, मावको	११७
दसपागमिपुगिया	३०४, ३२६, ३३१
दसवल	१५३
दिजो, वच्छगोनो	१५८
दीपदकरो	६६, ८६३, ८६४, ८७१, ३०६, ३१०, ३२०, ३२३, ३८१
— जिनो	२६७, ३०७, ३०८

दीपा, चतुरो	६५
दीपानि, पञ्च	१६८
दीपदानस्मिद, फल	२४७
देवता, अकनिट्टा	२६६
— तुमिता	२६६
देवपुत्तो, चन्दनो	१५६
देवराजा, सुदम्मनो	३५०
देवलो, अग्गसावको	३४४
— तापनो	६२
देवानमिम्मरो, सक्को	३६१
देवा, निम्मानरतिनो	२६६
— निम्मिता	२६८
— तुमिता	२६८
— वसवत्तिनो	२६६
देविन्दो	३६३
देहपुजायिद, फल	३६
दोणसव्हयो, ब्राह्मणो	३८३
दोहळो	१५६

ध

धजदानस्मिद, फल	१७६, १७७
धज्जवती, नगर	३४१
धनज्जयो, अग्गुपट्टको	३६२, ३८८
धनज्जानी, भिक्खुनी	१८१, २१७
धनवती, जनिका	३७८
धम्मको, अग्गुपट्टको	३५१
धम्मदन्मी, महायसो	३२, ३५४, ३८२
धम्मदिशा, अग्गसाविका	३५१
— भिक्खुनी	२१८, २२७, २३१, २३६, २४०, ३५२

धम्मसचि	६७
धम्मसेनो, अग्गसाविको	३२७, ३६३
धम्मस्सवनस्सिद, फल	११
धम्मा	२२७, २३१, २३६, २४०, २४४, ३५३
धम्मिको, पव्वतो	३०७
धम्मो, महायक्खो	४०५
धातुपुजायिद, फल	१७१

न

नकुला, अग्गसाविका	३३४, ३३५
नकुलो, अग्गुपट्टको	३५४
नगर, अमर	३०५
— अरिदुसव्हय	३६१
— अरणवती	१८७, २७८, ३६७
— उत्तर	३२६
— कपिलवत्थु	३८०
— कासिक	३६१
— कुसावती	३८६
— खेमक	३५६
— खेमावती	३७१
— चन्दवती	३३६
— चम्पक	३३६
— जेतुत्तर	३६३
— धज्जवती	३४१
— पुप्फवती	३६१
— बन्धुमती	२०, ४०, ८८, ६६, १८५, १६०, १६३, १६५, ३६४
— ब्रह्मवड्डन	४१२
— मेखल	३२६
— रम्मवती	३२१, ३२४
— वेभार	६०, ३५७
— सरण	३५५
— सुदस्सन	३४५, ३४६
— सुधज्जवती	३३२
— सुधज्ज	३५१
— सुधम्म	३३४
— सुमङ्गल	३४७, ३४६
— सोभण	३५३
— सोभवती	३७४

नगरे, हसवती	४, ११, ७३, ८४, १७५,
	१८८, १९५, १९७, ३४४
— हससव्हय	११३, १४२
नदि, अमरिक	७६
नदीकस्सपसव्हयो	१३१
नन्दको, सत्यु सावको	१५०
नन्दमाना, अग्गुपासिका	६६, ३१०, ३२३,
	३६४, ३७७, ३८१
नन्दरामा, अग्गुपट्टिका	३३६
नन्दा, भिक्खुनी	२४६, २५२, २८६, ३२१,
	३२४, ३३६, ३७२
नन्दारामवने	१३८
नन्दिबड्ढो, अग्गुपट्टको	३३७
नन्दुत्तरो, अन्नजो	३४१
नन्दो	२०५, २५८, ३२७, ३४६,
	३६५, ३६७, ४१३
नरवाहनो, पासादमुत्तमो	३४४
नवसस्सस्सिद, फल	१३, १४
नळकुटियिद, फल	७६
नळमालायिद, फलं	२००
नळमालिका, भिक्खुनी	१८५, २००
नागराज, अहादोण	३८०
नागरुक्खो	३२७
नागसमाला, अग्गसाविका	३४६
नागा, अग्गसाविका	३४६, ३६२
नागो, अग्गुपट्टको	३६५
— वेरोचनो	३४१
नाटपुत्तेन	१५५
नायको, कस्सपो	३८३
— कोण्डञ्जो	३८१
— नारदो	३०२
— पट्टमुत्तरो	३०२
— मङ्गलो	३२५, ३२७, ३८२
— रेवतो	३३०
— त्रिपस्सी	११८, २२७, २५६, २८३,
	२८५, ३८३
— सिद्धत्थो	३५६
— सुजातो	३४७
— सुमनो	३२८
थे०२ - ५५	

नायको, सुमेधो	३
— सोभितो	३
— नारदो	७५, ७८, ३४०-३४२, ३४६, ३
नारी, उत्तरा	३
— क्लिसागोतमी	३
— भट्टकञ्चना	३
— मणिला	३
— असवती	३
— रचिगता	३५
— रचिदेवी	३८
— रोचिनी	३९
— वसुदत्ता	३४
— विचिकोळि	३५
— विजितसेना	३४
— विमला	३५
— विसाखा	३५
— सव्वकामा	३६
— सिरिनन्दा	३४
— सिरिमा	३३
— सुचित्ता	३६
— सुदस्सना	३३२, ३६
— सुनन्दा	३७
— सुभदा	३५
— सुमना	३४
— सोमनस्सा	३५
निगण्ठेन	१५
निग्रोधो, बोधि	३७८
निघण्डुम्हि	१५२
निमि, महाराजा	३६०
निम्मानरतिनो, देवा	१८२, २१६, २३५, २६६
निम्मिता, देवा	२६८
निरुत्तिया	१५४
निसभो, अग्गसावको	३३७
— अग्गुपट्टको	३३७, ३५४
नेरञ्जराय	३०६, ३६४, ३७६
नेवसञ्ज	२१२

प

पक्कुसाति	११६
पच्चेकनायके, अट्ट	२५६

पञ्चदीनदायिका, भिक्खुनी	१६०, १६६
पञ्चदीपानिद, फल	१६०
पञ्चवर्गिये	१५३
पञ्च, मीले	१२८, १३२, १३८, ३१६, ३४३
पञ्चालरट्टे	४०६
पटाचारा, भिक्खुनी	२१८, २२७, २३१, २३३, २४०, २४४
पटिमम्भदा, चतम्मो	४, १८, २५, ३० ११०, १५३, १६६, १८३, २३६
पट्टन	३८८
पत्तदानम्मिद फल	८४
पदपूजायिद, फल	६, ७२
पदानि, तीणि	८
पट्टमा, जनिका	३२१, ३३७, ३४६, ३५६, ३६२, ३६७
पट्टमुत्तरा, भगवा	४, १०, १६, २८, ३०
पट्टमो, अगमावको	३३०, ३३७, ३५५
— पासादमुत्तमो	३३४
पट्टम	२६६, ३०८
पव्वतो, उदङ्गणो	७१
— कुक्कुटो	८
— धम्मिको	३०७
— दमको	७५
— रोमसो	६६
— लम्बको	६७
— दसलो	६३
— हरितो	७८
पव्वने, हिमवन्तम्हि	६२
पभावती, जनिका	३४६, ३६७
परनिम्मिता	२६८
पवनचारको, महिसो	४०३
पहीनदरथो, बुद्धो	२२
पाटलि, बोधि	३६५
पाटलिपुत्तपुरम्हि	३८४
पाटिहीर	३०२
पादपीठस्सिद, फल	२६
पादमूले, महिसिस्स	११२
पानधिस्स, इद फल	५१

पारिच्छत्तक	२६६, ३५३, ३५०
पालितो, अगमावको	३२७, ३५१
पावेय्यके	३८३
पासादमुत्तमो, अरजो	३५५
— उपसिरी	३३६, ३४६
— कुमुदो	३३४
— गिरि	३६७
— चन्दो	३२६
— नन्दा	३३६
— नन्दो	३४६, ३६५
— नरवाहनो	३४४
— पट्टमो	३३४
— माळिनो	३३४
— यसवा	३२७
— यसो	३४४
— रम्मो	३८०
— वटसो	३२६
— वड्डो	३३६
— वसभो	३६७
— वसवत्ती	३४४
— वसु	३३६
— विरजो	३५५
— सिरिमा	३२७, ३६५
— सिरी	३३६, ३४६
— सुचन्दको	३६७
— सुचन्दो	३२६
— सुचिमा	३२७
— सुदस्सतो	३५५
— सुनन्दो	३६५
— सुभको	३००
— सुरम्मो	३८०
पासादो, मङ्गलो	३१
पिण्डपातस्सिद, फल	१८६, २७६, २८०
पिता, अञ्जनसक्को	२१०
— अस्सलायनो	१२७
— कोसिगोत्तो	२५८
— महालि, लिच्छवि	१४४
— सुद्धोदनो	३१०, ३२३, ३६४, ३७७, ३८०

पिप्पली, बोधि	३२१
पियदस्सी, भगवा	६८, ३५१, ३८२
पुञ्जकम्मस्सिद, फल	२६, १६७, १८३
पुञ्जकम्माभिनिव्वत्ता	३३२
पुञ्जवड्डुतो, अत्रजो	३५५
पुण्णिका, भिक्खुनी	२६०
पुण्णो, मन्तानिया पुत्तो	३०३
पुनव्वसु, अत्रजो	३४६
पुनव्वसुमित्तो, अग्गुपट्टको	३६५
पुष्पपूजायिद, फल	१८५
पुष्पवतिया, नगरे	३६१
पुष्प, मन्दारव	२६६, ३०८
पुस्तमे, इन्दपत्थे	४०६
— कपिलाय	४०६
पुरे, कोलिये	१४१
— राजगहे	२५६
पुलिनस्स, इद फल	५२
पूजित्वा अरहद्धज	७२
पेसला, भिक्खुनी	२६२

फ

फग्गुनी, अग्गसाविका	३४१
फलदानस्सिद, फल	२३, २६, ५०, ७६, ८५ ८८, ९०, ९१, ९४ ९६, १६८
फल, अग्गदानस्सिद	१६६
— उपोसथस्सिद	१६३, १६४
— एकासनस्सिद	१६६, १६७
— कुम्मासस्स इद	१७३
— कोलदानस्सिद	१६७
— थूपकारस्सिद	१८३
— दकदानस्सिद	१६१
— दीपदानस्सिद	२४७
— धजदानस्सिद	१७६, १७७
— धातुपूजायिद	१७१
— नळमालायिद	२००
— पञ्चदीपानिद	१६०
— पिण्डपातस्सिद	१८६, २७६, २८०
— पुञ्जकम्मस्सिद	१६७, १८३

फल, पुष्पपूजायिद	१
— बुद्धपूजायिद	८, १४, १५, १८
— भिक्खादानस्सिद	१
— भिसदानस्सिद	१
— सत्तुप्पलस्सिद	१
— सब्बदानस्सिद	१
— सम्मज्जनायिद	३,
— सोमनस्सकत	२,
फुस्सकोकिलो	१
फुस्सती, खत्तिया	३६
फुस्सदेवो, अग्गसावको	३६
फुस्सा, अग्गसाविका	३६
फुस्सो, लोकगनायको	२६०, ३६०-३६२, ३८

ब

बन्धुमलिया, नगरे	२०, ४०, ८८, १४३, १८१ १६०, १६३, १६५, २५६ २८३, २८५, ३६३, ३६
बन्धुमती, माता	३६
बन्धुमा, खत्तियो	१८५, १६४, ३६
बात्तिसलक्खणा, बुद्धा	६
बाराणसिय	११४, १२६, १३१, १४४, १६० २१७, २५६, २५७, २७८, ३८
बावरिस्स, दिजग्गस्स	१३६
बाहियो, सत्थु सावको	११६, १२८
बिम्बजालो	३५५
बिम्बिसारो, राजा	१५५, २१६
बिल्ल	२८
बीजमिञ्जस्सिद, फल	२५
बीजनाय, इद फल	३३, ४८
बुद्धपूजायिद, फल	८, १४, १५, १८
बुद्धवण्णस्सिद, फल	१०७
बुद्धसञ्जायिद, फल	१६, ५५
बुद्धा, सत्त	८
बुद्धिजो, उपट्ठाको	३७२
बुद्धो, कारुणिको	३८३
— दीपङ्करो	६६
— पहीनदरथो	२२
— बिनायको	१५२

— सिन्धी	२५
— सुदम्नतो	६३
बोधि	३४१, ३४४, ३४६, ३५१, ३५३ ३५५, ३५८, ३६०, ३६३-३६५, ३७७, ३७८
बोधिपूजायिद, फल	२७
व्याकरणस्मिद, फल	४३
ब्रह्मायिका	२६८
ब्रह्मचक्रापवर्तना	१०४
ब्रह्मदत्तो	२५८
ब्रह्मदेवो, अगमावको	३३२, ३८०
ब्रह्मवन्धु	२८७, २९१
ब्रह्मा, लोकाधिपति	२९७
ब्राह्मणे, जूजे	३६६
ब्राह्मणो, अग्निदत्तो	३७१
— अतिदेवो	३३१
— कस्मपो	३५१
— तेविज्जो	२५६
— दौणमव्हयो	३८३
— ब्रह्मदत्तो	३७८
— यञ्जदत्तो	३७४
— वरुणो	६४
— वेदपारगू	१४१
— सङ्खसव्हयो	३८८
— साधुसम्मतो	१४६
— सुजातो	३३४
— सुमेवो	२६३, २७१, ३०५

भ

भगवति, कोणागमने	१८१
भगवतो, ककुसन्धस्स	३७१
— पटुमुत्तरस्स	२८, ३०
— विपस्सितो	३, १८, ३६, ४६, ६८, १८४, २८८
— सिद्धत्थस्स	३०, ३४, ३६, १८३
भगवा, अत्यदस्सी	६४
— अनन्तपटिभानवा	१४७
— अनोमदस्सी	५०, ५१

— तिस्रो	५३
— धियदस्सी	६८
— सतरसी	४०, ८७
— सहस्सरसी	८५, १६७
— सिङ्गीनिकवसमप्पभो	१३२
भद्दकञ्चना, नारी	३००
भद्दकापिलानी, भिक्खुनी	२५६
भद्दसालो, अगमावको	३४१
भद्दा, अगमाविका	३३२
भद्दाकुण्डलकेसा, भिक्खुनी	२३५, २३६
भदियो, सत्थु सावको	१३८
नटो, अगमावको	३२४
भल्लातक	२२, २७
नारद्वारो, अगमावको	३७८
भावितत्तो, अगमावको	३३०
भिक्षादानस्सिद, फल	१८७
भिक्षुतो, वादिसूदस्स	१४७
भिक्षुदायिका	२२७, २३१, २३६, २४०, २४४
भिक्षुदायी	२३६
भिक्षुनी	२२७, २३१, २३६, २४०, २४४
— अड्ढासि	२८८
— अभिरूपनन्दा	२८७
— उदकदायिका	१६१
— उप्पलदायिका	२८०
— उप्पलवण्णा	२२३, २३०
— एकपिण्डपातदायिका	१८६
— एकासनदायिका	१६७
— एकूपोसथिका	१६४
— कटच्छुभिक्षादायिका	१८७
— किंसागोतमी	२४२
— खेमा	२२३
— धम्मदिन्ना	२४५
— नन्दा	२५२
— नळमालिका	२००
— ऽञ्चदीपदायिका	१६०, १६६
— पटाचारा	२३३
— पुण्णिका	२६०
— पेसला	२६२

भिक्षुनी, भद्रकापिलानी	२५६	मन्दारव, पुष्प	२६६, ३०१, ३०८, ३५३,
— भद्राकुण्डलकेसा	२३५, २३६	मल्लेसु	११६,
— मण्डपदायिका	१८३	महाकस्सपनन्दान	
— महागोतमी	२००	महाकस्सपो, सत्था	१२२,
— मेखलादायिका	१८३	महागोतमी, भिक्षुनी	
— मोदकदायिका	१६५	महागोविन्दब्राह्मणो	
— यसोधरा	२६१, २६७	महाजेतवन	
— सुकुला	२४७	महादोण, नागराज	
— सङ्कमनत्था	१८४	महानीपो, बोधि	
— सत्तुप्पलमालिका	१८८	महापजापति, गोतमी	
— सळलपुष्फिका	१६५	महामुनि, अनोमदस्सी	
— सिङ्गालमाता	२८३	— दीपङ्करो	
— सुक्का	२८५	— पियदस्सी	
— सुमेधा	१८३	— फुस्सो	
— सोणा	२५४	महायक्खो, धम्मो	
भिय्यसो, अगुसावको	३७४	महायक्खो, अत्थदस्सी	
भिय्यो, अगुपट्टको	३३६	— धम्मदस्सी	
भिसदानस्सिद, फल	५६, १७२	महाराजा, निमि	
भुम्मा, महाराजिका	२६८	— सुद्धोदनो	
भूरिदत्तो, महिद्धिको	४०१	महाराजिका, भुम्मा	
भेसज्जस्स, इद फल	२२	महालि, लिच्छवि पिता	

म

मकसा	६५	महासमुदा, चत्तारो	६, ७४,
मकिला, अगुपट्टिका	३५४	महासरे, मच्छराजा	
मगधे, गिरि	१५३	महासालो, बोधि	
मङ्गलो, नायको	३२५-३२७, ३५७, ३८२	महासुदस्सनो	
— पासादो	३१	महासोणो	३३६,
मच्चुराजा	१३६	महिद्धिको, चम्पेय्यको	
मच्छराजा, महासरे	४१६	— भूरिदत्तो	
मच्छो, तिमिङ्गलो	६७	— मोग्गल्लानो	
मञ्ज्वदानस्सिद, फल	६८	— सङ्खपालो	
मणिपूजायिद, फल	४७	— सिविराजा	
मणिला, नारी	३३४	— सुतसोमो	
मण्डपदायिका, भिक्षुनी	१८३	महिसो, पवनचारको	
मण्डपस्स, इद फल	६६	महेसिनो, फुस्सस्स	३६१,
मद्दिदेवी	३६५, ३६६	— सिखिस्स	
मधुकारा	६५	महेसिस्स, पादमूले	
मन्तानिया पुत्तो, पुण्णो	३०३	माणवको, जोतिपालो	

माणवो, उन्नरो

३४६

र

मानङ्गो

५५

माना, चन्दवनी

१२७

— पभावनी

३४६

— बन्धुमनी

३६४

— यमवनी

३६६

— यमोधरा

३३६

— सुप्पवामा

१६६

सुमनदेवी

२५८

— सुलक्खणा

२१०

मानुपोसको, कुञ्जरो

४००

माला, मन

८

मालिनो, पामादमुत्तमो

३३८

मिगराजा, हर

१०४

मिथिलाय

३८४, ३६०

मुनि, रेवतो

३३१

मूगपक्खो

८१३

मेखलादायिका, भिक्खुनी

१८३

मेखल, नगर

३२६

मेघो

६६

मेत्तेय्यो

३८३

मोगल्लानो, आचरियो

१२७, १४४

मोधराजा

१३६

मोदकदायिका, भिक्खुनी

१६५

मोरहत्थस्सिद, फल

३३

य

उञ्जदत्तो, ब्राह्मणो

३७४

यमको, पव्वतो

७५

यमधरो

३३०, ३३३

यमवती, नारी

२७५, ३२७, ३३२

यमवा, अग्गुपट्टिको

३३६, ३४७

— पासादमुत्तमो

३२७

यमुत्तरो, पासादमुत्तमो

३३६

यसो, पासादमुत्तमो

३४४, ३७७

यसोधरा, भिक्खुनी

२६१, २६७

याममग

१८२, २३५

यामा, देवा

२६८, २६९

युधञ्जयो, राजपुत्तो

४०६

रट्टपालो, सत्थु सावको

१७८

रट्टिको, जटिलो

२७७, ३४३

रतिवड्डुनो, पासादमुत्तमो

३६६

रम्मवती, नगर

३२१, ३२४

रम्मा, अग्गुपट्टिका

३५८

रम्मो

३३५, ३३६, ३७०

— पासादमुत्तमो

३८०

राजगहे

१२१, १४७, २५६, २८४, २८५

राजपुत्तो, युधञ्जयो

४०६

राजा, अरिन्दमो

३३१

— उगतो

३३३

— जयट्टिसो

४०६

— धनञ्जयो

३८८

— नन्दो

२५८

— बिम्बिसारो

२१६

— सुदस्सतो

१८

— सुद्धोदतो

३८०

राधा, अग्गसाविका

३३६

राधो, सत्थु सावको

१३३

रामगामम्हि

३०३

रामा, अग्गसाविका

३४६, ३७०

राहुलभट्टो

२०५

राहुलानन्दनन्दान

२००

राहुलो

२२४, ३८०

रचि, अग्गुपट्टिका

३२४, ३३६

रचिगत्ता, नारी

३७४

रचि, पासादमुत्तमो

३६६

रेवतो, सत्थु सावको १४१, १४५, ३३३, ३५७, ३८२

— लोकग्गनायको

३३०—३३२

रोचिनी, नारी

३७२

रोमसो, पव्वतो

६६

— सम्बुद्धो

२१

ल

लम्बको, पव्वतो

६७

लुम्बिनिकानने

१५२

लोकग्गनायको, बिपी

२०६

— तिस्सो

८, १८६, ३५८, ३६०

लोकगनायको, फुस्सो	३६०, ३६२
— सिखी	२६०, ३६६, ३६७
लोकनायको, वकुसन्धो	३७१
— कस्सपो	३७८
— कोण्डञ्जो	३२२, ३२३
— नारदो	३४१
— रेवतो	३३१, ३३२
— विपस्सी ६६, १४३, १६४, २१६, २६५	
— वेस्सभू	३७०
— सयम्भू	३५०
— सिद्धत्थो	३५७
— सुजातो	३४६
— सुमतो	३२६, ३३०
— सुमेधो	१६४, ३४६
— सोभितो	३३४
लोकपाला, चत्तारो	२१३
लोकविद्, दीपडकरो	३१०
लोकाधिपति, ब्रह्मा	२६७

व

वक्कलि	११२
वङ्गीसो, सत्थु सावको	१४७, १४८
वच्छगोत्तो, दिजो	१५८
वटसिका, नारी	३२६
वटसो, पासादमुत्तमो	३२६
वट्टपोतको	४१५
वड्डो, पासादमुत्तमो	३६
वनकम्मिको	८
वन्दनाय, इद फल	५३
वरुणो, उपट्टाको ६८, ३३०, ३३२, ३३७, ३३६	
— ब्राह्मणो	६४
वल्लिकारफल	५०
वसभो, अग्गुपट्टको	३४२
— पासादमुत्तमो	३६७
वसलो, पब्बतो	६३
वसवत्तिनो, देवा	२७६, २६६
वसवत्तिपुर	१८२, २१६, २३५
वसवत्ती, पासादमुत्तमो	३४४
वसुदत्ता, नारी	३४४

वसु, पासादमुत्तमो	
वागीसो	
वादिसूदनो	
वादिसूदस्स, भिक्खुनो	
वासेट्टो, उपट्टाको	
विचिकोळि, नारी	
विचित्ता, अग्गुपट्टिका	
विजितसेना, नारी	
विजितसेनो	३२४,
विजितावी, खत्तियो	३२३,
विज्जा, तिस्सो ४, १८, २२, ३२, ११०, १६६, १८२,	
विज्जानाणायतन	
वितन्च्छिका	
वितिण्णो, अग्गुपट्टको	
विधुरो, अग्गसावको	
विनतौनदिया, तीर	६४,
विनायको, ककुसन्धो	३७१,
— बुद्धो	
विपस्सिनो, भगवतो ३, १८, ३६, ४८, ६८, १८४, २१७, २८३, २८५,	
विपस्सी, लोकनायको ६६, ११८, १६४, ३६३, ३६५,	
विपुला, जनिका	
विपुलो, खत्तियो	
विमला, नारी	२२५,
विमोक्खा, अट्ठिमे ४, ६५, ११०, १६६, १८३,	
विरजो, पासादमुत्तमो	
विसाखा, अग्गुपट्टिका २१८, २२७, २३१, २४०, २४४, ३५२,	
— जनिका	
विसाखो, अग्गुपट्टको	३२७,
वेठदीपके	
वेदिकाय, इद फल	
वेभारपब्बते	
वेभार, नगर	६०,
वेरोचनो, नागो	
वेसालिय	२००,
वेस्सभू २८, ३६, २८८, ३६८, ३७०,	

वेहफला	२६६
वेदुवन	२१६

स

सकुणा, सुपण्णा	६५
सकुला, सत्थु साविका	२४६, २४७
सक्को, देवानमिस्मरो	३६१
सखिला, अग्गमाविका	३६७
सद्धमन्त्या, भिक्खुनी	१८४
सद्धपालो, महिद्विको	४०७
सद्धमव्हयो, ब्राह्मणो	३८८
सद्धदायिका	२२७, २३१, २३६, ३४०, २४४
सच्चनामा, अग्गमाविका	३५५
सच्चमव्हयो, तापमो	४१५
सञ्जीवो, अग्गसावको	३७२
सतरसी, भगवा	४०, ८७
सत्त, वुट्ठा	८
— माला	८
सत्तराजपुरोहितो	३६०
सत्तुप्पलमालिका, भिक्खुनी	१८८
सत्तुप्पलस्सिद, फल	१८८
सत्थवाहो, अत्रजो	३७४
सत्था, महाकस्सपो	३७६
— कारुणिको	१५१, १७१
— गोतमो	१४७, १५०, १५२, १६५, १७६, १७८, २०६, २१६, २३१, २३४, २३६, २४३, २४६, २४८, २५२, २५४, २८१
सत्थुनो, तिस्सनामस्स	८, १८६
सत्थु सावको, उदायि	१५२
— उपवानो	१७६
— कप्पिनो	११४
— कुमारकस्मपो	१२१
— कौट्टिको	१२७
— नन्दको	१५०
— बाहियो	१२२
— भदियो	१३८
— रट्टपालो	१७८
— राधो	१३३
— रेवतो	१४१

सत्थु सावको, वज्जीसो	१४७
— सोवलि	१४३
सत्थु साविका, किसागोतमी	२४०
— गोतमी	२०६
— नन्दा	२४६
— पटाचारा	२३१
— भद्राकुण्डलकेसा	२३५
— सकुला	२४६
— सिङ्गालकस्स माता	२८१
— सोणा	२५२
सनिघण्डुसकेटुभे	५३
सन्तो, अग्गसावको	३५३
सन्धको, अग्गुपट्टको	३५२
सप्पञ्जा	२२७
सब्बकामा, नारी	३६७
सब्बकामो, अग्गसावको	३४६
सब्बदस्सी, अग्गसावको	३५१
सब्बदानस्सिद, फल	१६५
सब्बमित्तो, उपट्ठाको	३७८
सभियो, उपट्ठाको	११६, ३६२
समङ्गो, उपट्ठाको	३६०
समणगुत्ता	२२७, २३१, २३६, २४०, २४४
समणी	२२७, २३१, २३६, २४०, २४४
समवत्तक्खन्धो, अत्रजो	३६५
समाला, अग्गसाविका	३७०
समुद्दा, अग्गसाविका	३७४
समुद्दो, अग्गुपट्टको	३५८
सम्बलो, अग्गुपट्टको	३५७, ३६०
सम्बुद्धो, अज्जुनो	८६
— कोणागमनो	३७५
— तिस्सो	६७
— रोमसो	२१
— सुमनो	५०
— सुमेधो	२६, ८१, १६८
— सुवण्णवण्णो	८६, ६०, ६२
— सोमितो	४६
सम्भवो, अग्गसावको	३६७
— उपट्ठाको	३३२
— बुद्धो	६६

सम्मज्जनायिद, फल	३, ४
सयम्भू, अग्गपुट्टको	६८, १७७
— नारदो	७८
— लोकनायको	३५०
सरणगमने, फल	६८
सरणो, अग्गपट्टको	३३०, ३४६
— खत्तियो	३५५
सरण, नगर	३५५
सळलो	३४४
सहस्सरसी, भगवा	८५, १६७
सळलपुप्फिका, भिक्खुनी	१६५
सागतो, उपट्टाको	३२१
सागरो, खत्तियो	३४६, ३५३
साधुसम्मतो, ब्राह्मणो	१४६
सामा, अग्गपट्टिका	३७२, ३७४
सामो	४१८
सारिपुत्तो	१३३, १३४, १४४, १४७, ३०१, ३०४
सालो, अग्गसावको	३३६
सावको, उपतिस्सो	३६४
— दब्बो	११७
— वरुणो	६८
— सुजातो	७३
सावत्थिय	७७, १११, १२४, १२५, १४०, १५०, १६१, १७०, २३२, २४१, २५३, २८६, २९१
साविका, उप्पलवण्णा	३६४
— खेमा	३६४
साळिया, अग्गपट्टिका	३५६
सिखी, लोकगनायको	२५, २८८, २९०, ३६६, ३६७, ३८३
सिङ्गालकस्स माता, सत्थु साविका	२८१-२८३
सिङ्गीनिकखसवण्णो	२८४
सिङ्गीनिकखसमप्पभो	१३२
सिद्धत्थस्स, भगवतो	३०, ३४, ३६, १५२, १८३, ३५६, ३५७
सिनेरुपब्बतुत्तमे	२९६
सिनेरुवनवटसका, पथवी	३६४-३६६
सिरिनन्दा, नारी	३४६
सिरिनन्दो, पासादमुत्तमो	३७८

सिरिमा, अग्गपट्टको	
— अग्गपट्टिका	३२१, ३२४, ३२६, ३३२, ३४७, ३६१, ३६५,
— पासादमुत्तमो	३२७,
सिरिवड्डो, अग्गपट्टको	३३७,
सिरी, पासादमुत्तमो	३३६,
सिवको	
सिविराजा, महिद्धिको	
सीलपारमिपूरिया	४००,
सीलेसु, पञ्चसु	
सीवला, अग्गसाविका	३२७, ३५८,
सीवलि, सत्थु सावको	
सीवलो	
सीहासनस्सिद, फल	
सीहो	
सुक्का, भिक्खुनी	
सुगुत्ता, अग्गपट्टिका	
सुचन्दो, पासादमुत्तमो	३२६,
सुचिण्णस्स, इड फल	
सुचित्ता, नारी	
सुचिमा, पासादमुत्तमो	
सुजाता, अग्गसाविका	३३४,
सुजातो, अग्गसावको	७३, २४२, ३३४, ३४४, ३४७-३५०,
सुतना, अग्गपट्टिका	
सुतसागर, आनन्द	
सुतसोमो, महीपति	
सुदत्ता, अग्गसाविका	३४६,
सुदत्तो, खत्तियो	३२६, ३३५, ३४६, ३४६,
सुदस्सना, नारी	३३२, ३५३,
सुदस्सनो, खत्तियो	१८, ३४६, ३५०,
— बुद्धो	
— पासादमुत्तमो	
सुदस्सन, नगर	३४५,
सुदिन्नो, साटको	
सुदेवो, खत्तियो	३२७, ३४१,
सुद्धावासे	
सुद्धोदनघर	
सुद्धोदनो, पिता	६६, १५२, १५६, २६०, ३२३, ३६४, ३७७,

सुधञ्जवती, नगर	३३२
सुधञ्ज, नगर	३५१
सुधम्मा, भिक्षुनी	२२७, २३१, २३६, २४०, २४३, २४४, ३३४, ३५३
सुधम्मो, खत्तियो	३३४
सुधम्म, नगर	३३४
सुनन्दा अग्गुपट्टिका	३२१, ३५४, ३५५, ३७२, ३७८
सुनन्दो, खत्तियो	३२४
— पासादमुत्तमो	३६५
सुनिम्मलविमलगिरिगुहा, तयो पासादमुत्तमा	३५१
सुनेत्तो, अग्गसावको	३३४, ३५५
सुन्दरी, अग्गसाविका	३३७
सुपटस्स, इद फल	६६
सुपण्णा, सकुणा	६५
सुप्पबुद्धो, अत्रजो	३६६
सुप्पवासा, माता	१४४
सुप्पियो, अग्गुपट्टको	३५८
सुफम्सा, जनिका	३५७
सुभकिण्हा	२६६
सुभको, पासादमुत्तमो	३८०
सुभद्दा, अग्गसाविका	३३२, ३४६, ३५६
सुभद्दो, अग्गुपट्टको	३५६
सुमङ्गलो, अग्गुपट्टको	३२१, ३७८
सुमङ्गल, नगर	३४७, ३४६
सुमना, अग्गसाविका	२५८, ३३७, ३४६
सुमनो, सम्बुद्धो	५०, ३२६, ३३०, ३४४
सुमनो, अग्गुपट्टको	३७२, ३८२
सुमिता, ब्राह्मणकञ्जा	२६३
सुमित्तो, अग्गसावको	३५७
सुमेधा, भिक्षुनी	१८३, २१७
सुमेधो, सम्बुद्धो	२६, ६६, ८१, १६८, २६३, २७१, ३०५, ३४५, ३४६, ३८२
सुरक्खितो, अग्गसावको	३६२
सुरम्मा, अग्गुपट्टिका	३५८
सुरम्मो, पासादमुत्तमो	३८०

सुराधा, अग्गसाविका	३३६
सुरामा, अग्गसाविका	३४६, ३५८
सुरुचि, पासादमुत्तमो	३६६
— ब्राह्मणो	३२६
सुलक्खणा, माता	२१०
सुवण्णवण्ण, सम्बुद्ध	८६, ६०, ६२
सुमीलवा, चूळबोधि	४०२
सुसुमारेन, पीळितो	४१४
सेलो, अत्रजो	३५३
सेणा	६५, २५२, २५४
सेणो, अग्गुपट्टको	३२४, ३७०, ४१३
सेण्णथूपस्सिद, फल	७८
सेतापत्तिफल	२८२
सेत्थिको, अग्गुपट्टको	३७०
सेत्थिजो, उपट्टाको	३७४
सेत्थिये, कुले	४११
सेभण, नगर	३५३
सेभवती, नगर	३७४
सेभितो	४६, ३३०, ३३३-३३५, ३५१, ३८२
सेभो, खत्तियो	३७४
सेमदेवो, अग्गुपट्टको	३७४
सेमनस्सकत, फल	२८०
सेमनस्सा, नारी	३५७
सेमनस्सो	४०६

हृ

हत्थाळवको	३१०, ३२३, ३६४, ३७७, ३८१
हरीतक	२२
हारितो, पव्वतो	७८
हिमवन्तम्हि, पव्वते	६२
हसवतिया, नगरे	४, ११, ७३, ८४, ११३, ११७, १३४, १३८, १४२, १४६, १५४, १७५, १८८, १९५, १९७, २०८, २१६, २३०, २३६, २४२, २४५, २४८, २५४, २७६, २८०, ३४४
हसो, पासादमुत्तमो	३७८

अ

अकरि आनन्तरिय ..
 अकामको वाहि अह चरामि
 अककन्ते च पदे दिस्वा
 अककमित्वान म बुद्धो .
 अककमित्वान सिरसि
 अककोसि दुदुचित्ताह
 अकखदस्सो तदा आसि
 अकखन्ते नाम खन्तब्ब
 अखिलो च विसल्लो च
 अगधो विय सब्बत्थ
 अगारा अभिनिक्खम्म
 अगारा निक्खमन्तो पि .
 अगार पजहित्वान ...
 अगार वसन्ते अम्हे .
 अगार विजहित्वान ...
 अगगल गहेत्वान ...
 अग्गिचन्दसुरियान ...
 अग्गिदारु नीहरित्वा ..
 अग्गिवेगभयातीता .
 अग्गो सद्धाधिमुत्तान
 अग्ग सद्धाधिमुत्तान
 अग्गि तत्थ पदीपेसि
 अङ्गगते अलङ्कारे
 अङ्गपच्चङ्गसम्पन्नो
 अङ्गारजाता पथवी
 अचिर गतमत्तस्स
 अचेतनाय पठवी
 अच्चुतो च सुमनो च
 अच्छरान सहस्सस्स
 अच्छरा सतसहस्सा
 अच्छादन च सयन ..
 अच्छेर वत लोकास्मि
 अजपालरुक्खमूलस्मि
 अजपालरुक्खमूले .
 अजिनचम्मवत्थोह .
 अजिनेन निवत्थोह ..

८,

२२६, २६८,

२६६,

२३,

२६२,

३४६,

अजिन मे गहेत्वान
 अज्जुनो नाम सम्बुद्धो
 अज्जेव किच्चमातप्प
 अज्झायको मन्तधरो ५३,
 अज्झोगय्ह हिमवन्त
 अज्झोगाहेत्वा पवन
 अज्झोगाहेत्वा सालवन
 अज्झोगाहेत्वा हिमवन्त ४२, ४७,
 अज्जलि पगहेत्वान १६५, २२२,
 अज्जा न्हापेन्ति भोजेन्ति
 अज्ज वा पि कत कम्म
 अट्ट उप्पलहत्थानि
 अट्टङ्गवचनसम्पन्नो
 अट्टदोससमाकिण्ण
 अट्टनवुत्तिसहस्सान
 अट्टपण्णासरतन ३३५, ३३७, ३३६, ३४४,
 अट्टवस्ससहस्सानि ३५५,
 अट्टसट्ठिसतसहस्सान
 अट्टसतसहस्सान
 अट्टसत्ततिवस्साह .
 अट्टसत्ततिसतसहस्सान
 अट्ट सारीरिका थूपा
 अट्ट हेत्तहि सम्फुस्स
 अट्टारससहस्सानि १७७, २६८,
 अट्टारसे कप्पसते १५, २७, ३२, ४१,
 ६६, ७०, १६५,
 अट्टासीतिरतनानि ३२७, ३४२,
 अतिक्कन्ता गणनपथ .
 अतिक्कन्ते च सत्ताहे
 अतीतकप्पे चरित
 अतीतबुद्धान जिान देसित ...
 अतीतो विसय तेस
 अतीत नान्वागमेय्य
 अतीव पत्थिता चासि
 अतुलासि पभातस्स .
 अतुल दस्सेत्वा ओभास
 अतोळारानि भण्डानि
 अत्तदीपा ततो होथ

अततो अभिसम्बोधि	२६१	अनाथान भवो नाथो	१४६
अततो पुब्बचरिय	१२५	अनाविल मप चित्त	३
अत्थदस्सी जिनवरो	३५४	अनासवा वीतरागा	३१०, ३६४, ३७७, ३८०
अत्थदस्सी तु भगवा	१४, ६४	अनिच्चा वत सङ्घारा	११
अत्थधम्मनिरुत्तीसु	१२८, २१५, २२३, २२५, २३६, २४२, २६२, २७०, २७६, २८०, २८२, २८५-२६२	अनिट्ठगन्धो पक्कमति	३१२
		अनिट्ठिते ममोकासे	३०८
		अनिमित्त च भावेहि	२२१
		अनिवत्तमानस जत्वा	३६६
अत्थि लोके सीलगुणो	४१५	अनुजानि न नो तातो	२१८, २२७, २३६, २४०, २४३
अत्थि हेहिति सो मग्गो	३०५	अनुकम्पको कारुणिको	२७, ३५, ११७, १२६, १३२, १३४, २४८, ३४३
अत्थे धम्मे च नेरुत्ते	२११	अनुकम्पितको तेन	५६, १७२
अथ उपरि गङ्गाय	४०४	अनुपलितो लोकेन	१६०
अथ निव्विन्दह काये	२८७	अनुपपन्नस्स मग्गस्स	१४६, २४५
अथ रूपा अरूपा च	१२५	अनुव्यञ्जनसम्पन्नो	१०३, १५६
अथेत्थ कपिमागन्त्वा	४०३	अनुव्यञ्जनमम्पन्न	३६८
अथेत्थ वत्तती सट्ठो	३६४	अनुभोत्वा यस सव्व	२७५
अथो जानिकखय पत्तो	२५६	अनुभोत्वा सुख दुक्ख	२२८
अदस्सनेन विभोगा	२२२	अनुभोमि सक पुञ्ज	११
अदासि तस्स म तातो	२३६	अनुमग्गेन सम्बुद्धो	२६३, २७१
अदासि मे तदा राजा	२७६	अनुमोदि महावीरो	१६, १७७, २३५
अदासि मे महाराजा	१८५	अनुमोदिसु मे वाक्य	६३
अदासि हट्ठचित्तोह	१३६	अनुराक्ख मम सील	४०५
अदिन्नपुब्ब दानवर	३६८	अनुरुद्धो उपट्ठाको	६८
अदसु ते ममोकास	३०८	अनुस्सरित्वा सत धम्म	४१६, ४१८
अदसम्ह तदारज्जे	११८	अनुळा उरुवेळा च	३७८
अदसाह इम इद्धि	२२६	अनूनतिससहस्सानि	३६६
अदससु भोजपुत्ता	४०७	अनूनसोळसहस्सानि	३७४
अद्वेज्जवचना वुट्ठा	३१३	अनेकजातिसार	२६८
अधने आनुरे जिण्णे	३६३	अनेकसतक्खत्तु च	५८
अधिकार बहु मय्ह	२६३, २७१	अनेज्जो अचलो धीमा	१०४
अधिकार महा मय्ह	२६५, २६६	अनोकास न पस्सामि	६६
अधिकार समङ्गस्स	११७	अनोमदस्सिस्स अपरेन	३३७
अधिगच्छि तदा पीति	४०, ८८	अनोमदस्सी जिनो सत्था	३३७
अधिच्चुप्पत्तिका बुद्धा	५४	अनोमदस्सी पदुमो	३८२
अधिद्वित्तमविट्ठान	४१४	अनोमदस्सी भगवा	५०, ५१
अधिता वेदगू सव्वे	४२	अनोम नाम नगर	३६६
अधिप्पायविट्ठ जातो	११०	अनोवट्ठेन उदक	३१२
अनन्तादीनवो कायो ..	११२		
अनागतमिह अद्धाने ...	१४७		

अन्तलिक्खम्हि आकासे	३७१	अग्हे ब्राह्मणधीता तु	२७५
अन्धकार पकास च .	१५६	अग्ह सब्बपति होहि	२६७
अन्न पान खादनीयं .	११४, २२५	अयोधनहतस्सेव	२१५
अन्न पान पट्टपेत्वा	१६५	अय पच्छिमको दानि	१३
अन्वद्धमासे पन्नरसे	३६४	अय पच्छिमको मय्ह	२२, ३६, ७०, १६७
अपरिमेय्यितो कप्पे	३८१	अय बुद्धो असमसमो	१२
अपरिमेय्ये इतो कप्पे .	५१, २६४, २७२	अय मे पच्छिमा जाति	३५
अपरे गन्धमाल च	४१६	अय लोको परो लोको	१३६
अपरेन च कालेन .	२८४	अरणी च मिथिलाय	३८४
अपर पि गुण तस्स	१०१, १०२	अरहा आसि सो थेरो	११३
अपर पि धम्म देसेन्ते	३६६	अरिट्टसव्हये नगरे	३६१
अपि चाह सीलरक्खाय	४००, ४०१, ४०६	अरिय च सथोमयन्ता	३८०
अपुच्छि म पोरिसादो	४१८	अलावुनोदक गय्ह	१५
अप्पकिच्चा अलोलुप्पा	५४	अल पुत्ता विसादेन	२१२
अप्पतिट्ठ अनालम्ब	११५	अवचासि तदा तेस	४३
अप्पसट्ठमनाकिण्ण	२१६	अवसेसेसु कप्पेपु	६४
अप्प वस्ससत आयु	३८१	अविज्ज सब्ब पदालेत्वा	३६३
अव्वन्तरा च बाहिरा	१०२	अविदूरे हिमवन्तस्स	४५
अव्वभुतो वत नो अज्ज	३००	अवीतरागा त सुत्वा	२०२
अव्वट्टाने वज्जेत्वा	२२५, २६२, २७०	अवुट्टिका दिसा नत्थि	१६१
अभिजाता सुखमाला	३६५	अवुट्टिको जनपदो	३८६, ३६४
अभिञ्जापारमि पत्तो	६५	असङ्खियानि दीपानि	१८६, १६८
अभिञ्जाबलप्पत्तान	३४८	असङ्गचित्तो निक्लेसो	१७
अभित्थवित्वा पदुमुत्तराह	१५५	असङ्गचित्तो सब्बत्थ	१६०
अभिनिक्खम्म भवना	१६४	असन्दिट्ठ वियाकासि	१२८
अभिभू सम्भवो चेव	३६७	असमो च सुनेत्तो च	३३४
अभिभोन्ति न तस्साभा	१७५	असम्भीता च ते बुद्धा	६२
अभिरूपसम्पद पि	२८६	असीतिकोटियो मय्ह	१४
अभिरूहतु म बुद्धो	६५	असीतिकोटि छट्ठेत्वा	१७६
अभिरूह महावीर	५०	असीतिदेवराज्ज	१८६, १६६, १६८
अभिवादन थोमन च	३०१	असीतिभिक्षुसहस्सान	३६३, ३६८
अभिवादिय सम्बुद्ध	२५२	असीतिसतसहस्सान	३५६
अभिसम्मतको गय्ह	१७६	असीतिहत्थमुव्वेधो	३२१, ३६५
अमच्चमण्डल रज्ज	४१६	असुभाय चित्त भावेहि	२२१, २८६
अमत परमस्साद	१७	अस्सय बुद्धसेट्ठो	४३
अमिता च असमा च	३४४	अस्माभि परिचिण्णोसि	२११
अम्बपिण्ड गहेत्वान	२३	अस्मि कप्पे समुद्दिग्ध	६७
अम्बरा पुप्फवस्सो मे	३६	अस्सत्थकालमञ्जाय	४०४
अग्हे अञ्जे च मानुजा	२७७	अस्समस्साविदूरग्धि	६३

इतो द्वेनवृते कप्पे	१२६	इमस्मियेव कप्पम्हि	२५, २६, २७
इतो सतसहस्सम्हि	११०, १२०, १२२	इमस्स जनिका माता	६६, ३१०, ३२३
इत्थिकान च पब्बज्ज	२०४		३६४, ३७७
इत्थियो नाम लोकग्ग	२०४	इमाह कट्ठ निस्साय	७७
इत्थियो पुरिसा चेव	२७७	इमिना एकदुस्सेन	५
इत्थी नाम मय देव	२७६	इमिना पणिपातेन	११४
इत्थी पुमा कुमारा च	२७७	इमिना बुद्धतरणेन	६५
इदानीह चिन्तयित्वान	३६२	इमिना मे अधिकारेन	३०६
इदानीह राजगहे	१२१	इमिना मोरहत्थेन	३३
इदानी पि मुनिन्देन	१२१	इमिनासनदानेन	७
इदानी ये एतरहि	३८०	इम अन्नेन पानेन	१२३
इद अच्छरिय दिस्वा	३६५	इम खाद इम भुञ्ज	१३, ८३, १७०
इद ततिय तव भूरिपज्जा	१५७	इम त्व अट्ठम ताव	३१६
इद पच्छिमक मय्ह	२११	इम त्व चतुत्थ ताव	३१५
इद पि ते सुभ रूप	२५०	इम त्व छट्ठम ताव	३१६
इद मे साटक एक	४	इम त्व ततिय ताव	३१५
इद लोके उत्तरिय	४११	इम त्व दसम ताव	३१७
इद वत्वान सम्बुद्धो	५, ७, २२, ४६, ५५, ६०, १७२, १८६	इम त्व दुतिय ताव	३१४
इद सुत्वान वचन	६६, ३१०, ३२३, ३६४, ३७७	इम त्व नवम ताव	३१७
इद सुवण्णकेयूर	२३७	इम त्व पञ्चम ताव	३१५
इद्धिपादेसु कुसला	१८८	इम त्व पठम ताव	३१४
इद्धिया अभिनिम्मित्वा	२२६	इम त्व सत्तम ताव	३१६
इद्धिवर पुञ्जावर	३६५	इमे धम्मे सम्मसतो	३१८
इद्धि चा पि निदस्सेथ	२६६	इसि गहेत्वा पुप्फानि	२६४
इद्धि चा पि निदस्सेहि	२२३, २६१	इसिब्बय गमित्वान	१५३
इद्धी अनेका दस्सेसि	२२६		
इद्धी अनेका दस्सेसु	२१०	ईदिसा ते महानागा	६३
इद्धी च आदेसनानुसासनी	२६८	ईदिसे विपिने रम्मे .	२२०
इद्धीसु च वसी आसि	२१५		
इद्धीसु च वसी आसि	२२२		
इद्धीसु च वसी होम	२११, २७०, २७६	उक्कण्ठितोम्हि कायेन	४११
इद्धीसु च वसी होमि	२२४, २३३, २३८	उक्का पतिसु नभसा	११८
इध नच्च च गीत च .	६६	उक्कासते गहेत्वान	४७
इध सञ्चितकुसला	१८१	उक्कासित च खिपित्	३०२
इधेवाह एतरहि	३७६	उक्कुट्टिसद्दा पवत्तन्ति	३७७
इन्दनील महानील	१७४	उक्कुट्टिसद्दा वत्तन्ति	३१०, ३२३
इन्द्रियबलबोज्झङ्ग	३२२	उग्गच्छन्ते च सूरिये	६६
इमम्हि भद्दे कप्पे	१७, १०३	उग्गतो नाम सो राजा	३३३
		उग्गरिन्दो वसभो च	३४२

उगो च सोमदेवो च	३७४	उपसङ्कमित्वा पस्सन्ति	३०२
उग्घाटेत्वा सब्बभव	३७०	उपसङ्कमित्वा सम्बुद्ध	३६३
उच्चत्तनेन सो बुद्धो	३३०, ३३२, ३६७, ३७५, ३७८	उपसम्पादयी बुद्धो .	८३, १७०
उच्चनीचमय कम्म	२७४	उपस्सये याधिवत्था	२०१
उच्चे कुले पजायामि	२८०	उपहता भवा सब्बे	२७५
उच्छङ्गेन पुलिन गय्ह	५२	उपासमानो यमह	७५
उच्छुखण्डिकमादाय	२०	उपेच्च त महावीर	१४६
उज्जालेहि महाअग्निं	४०७	उपेच्च पादमूलमिह	१५८
उट्ठाय अभिनिक्खम्म	१७८	उपेच्च सन्तिक तस्स	१०८
उट्ठितो च महामेघो	२३२	उपेत्वा त महावीर	२१६, २३०, २३५, २४८
उण्हीस चतस्सो दाठा	३८३	उपेत्वा लोकसरण	२४४
उण्हीस सीहल्ले द्वीपे	३८४	उपोसथमिह दिवसे	७७, ३६७
उण्हे वातातपे तस्स	१०१	उप्पज्जन्ता च सम्बुद्धा	६३
उण्ह वा परिळाहो वा	१६१	उप्पज्जन्ते च जायन्ते	३०७
उत्तम पवर सेट्ठ	३६०	उप्पत्ते च कते कम्मे	२७४
उत्तरन्तस्स अक्खासि	२८६	उप्पलस्सेव मे वण्णो	१८८, २२४, २७६
उत्तरा फग्गुनी चेव	३४१	उप्पादे दाहणे दिस्वा	११८
उत्तरित्वान सम्बुद्धो	६५	उब्बत्तयित्वा पथवि	२२४
उत्तर नाम नगर	३२६	उब्बिग्गा तसिता भीता	३१८
उत्तानकूला नदिका	७६	उभतो ब्यूद्धसङ्गामे	३०
उत्तिण्णविचिकिच्छो सो	१४६, २४५	उभो पि नेत्ता नयना	३६२
उदका अभिनिक्खम्म	६५	उभो पुञ्ज च पाप च	११६
उदके वोक्कमित्वान	१०	उभो पुत्ता कालङ्कता	२३२
उदग्गचित्ता सुमना	१८७, २४७	उभो माता पिता मय्ह	४१२
उदहारी अह सीने	२८६	उय्यानदस्सन गन्त्वा	४०२
उपकारा च या नारी	२६५, २७२	उय्याने वस्सरे नाम	३२८
उपकारा मम तुम्हे	२७५	उय्युत्तो परकिच्चेसु	१७
उपगच्छति य योनिं	१६५	उरगो व तच जिण्ण	३३६
उपगन्तवान सम्बुद्ध	६४	उख्वेला यसवा च .	३४७
उपगन्त्वा मग्गवार	२८५	उसभो व मही नदति	६३
उपज्झा मारिपुत्तो मे	१४४	उळारो भगवा नेसो	१७५
उपट्ठाको महेमिस्स	१८२, २१८, २३०, २३१, २३६, २४०, २४३		
उपट्ठितो मया बुद्धो	१४५		
उपट्ठित्वान सम्बुद्ध	१८		
उपतिस्सा कोलितो च	६६		
उपनिस्साय विहर	७८		
उपरिच्छदन आमि	१६५		
उपमडकमन्तो नरासभ	३४८		
		ए	
		एकक म विहरन्त	५६
		एकक मुखमासीन	२२०
		एकक्खन्धो पवट्ठित्वा	३४६
		एकतिसे इतो कप्पे	२१, २६, २८
		एकतिसे व कप्पमिह	२८३
		एकदा लोकपज्जोतो	२००
		एकनवुत्तितो कप्पे	४, १६, २०, ३६

एकपञ्चासकखत्तु च	६, ७४	एवाभिवक्तदस्सावि	१३६
एकपुत्तपसूताह	२३२	एवाह चिन्तयित्वान	४, २७६, ३०७, ३८८, ४११
एकरत्ति वसन्तोह .	५७	एव किलेसपरिरुद्धो	३०६
एकवीसतिक्खत्तु च	१०	एव किलेसव्याधीहि	३०६
एकसत्ततिक्खत्तु च	१५	एव किलेसमलधेव	३०६
एकसत्ततिमे कप्पे	१८	एव चिन्तेसह तत्थ	४१६
एकस्मि समये रम्भे	२५६	एव तेनानुसिट्ठोह	११२
एका दाठा तिदसपुरे	३८४	एव थेरो वियाकासि	१२५
एकासन ददित्वान	७	एव धम्मे सुचिण्णान	२६६
एकिका अभिनिम्मित्वा	२०८	एव निराकुल आसि	११७, १२६, १२८, १३२, १३४, २४८, ३४४
एकूनतिसवस्सानि	३८०	एव पब्बजितो चाह	१०४
एकूनतिसो वयसा .	१५२	एव पवेदजातेसु	१५१
एको अजातसत्तुत्स...	३८३	एव बहुविध दुक्ख	२२८, २६७, २७३
एकोकासे रथ कत्वा	४१४	एव मे अप्पमत्तस्स	४१६
एको च रामगामम्हि	३८३	एव मे सिद्धिप्पत्तस्स	३०७
एकोसि सन्निपातो मे	३८०	एव वुत्ता* च सा देवी	३६३
एकं दुस्सं ददित्वान	४	एव लोक अवेक्खन्तो	१३६
एतमत्थवस ज्ञत्वा	३६१	एव विहरमानोह	६६
एते अङ्गे अधिद्वाय	४१४	एव विहरमान म	७६
एतेन सच्चवज्जेन	४१६	एवविहारि आतापि	१५७
एतेनेव उपायेन ..	६०	एव वुत्तायह तस्सा	४१३
एतेस चित्तमञ्जाय	३०३	एव वुत्ते अह तस्स .	४०२
एतेस देवदेवान ..	२६५, २६६	एव वुत्ते तदा यक्खे	४०३
एतेस धम्मराजून	३८३	एव वुत्ते महावीरो	१११
एतेस पुब्बजो आसि	४१२	एव वुत्तो च सो सक्को	३६३
एत्तकायेव ते लोके .	३१७	एव सब्बगुणपेत	३०१
एत्तकयेव ते आयु	३६३	एव सम्मा विमुत्तान	२१५
एथ गम्ब्वान पच्चन्तं	१३०	एस खीणासवो बुद्धो	१०४
एथ सब्बे गमिस्साम	३०२	एस सो भगवा बुद्धो	१०४
एवमह ससरित्वा .	३७७	एसनाय चरन्तस्स	४६, १७३
एवमादीहि सम्बुद्ध	१४७, १५४	एसा अन्तरधायामि	२२६
एवमेतेन योगेन	३२८	एसाह उपधावेय्य	४१५
एवमेत अवेक्खन्ती .	२५१, २८६	एसो अनागतद्धाने	१११
एवमेव अय कायो	३०७	एसो पत्थयते ठान	१२२, १२६
एवमेव मय सब्बे .	३१०, ३२३, ३७७	एसो पत्थेति त ठान	१३५
एवमेवाह इम काय	३०६	एसो हि सङ्घरतनो	३७६
एवमेवाह पुञ्जकामो .	३८८	एसो हि सम्मासम्बुद्धो	३७६
एवरूप महादान .	३६०	एहि अग्नि पदीपेहि .	३६८
एवरूप सच्चवर...	४१७	एहि त उपगूहिस्स .	२३७
		एहि सिक्क उट्ठेहि...	३६२

ओ

ओक्कन्ति मे समो नत्थि	३०३
ओक्काकवसस्स यसो	२०२
ओगय्ह य पोक्खरणि	५५, १७१
ओचिन्तिवान सळल	१६४
ओदपत्तिकिया मय्ह	४०२
ओडुम्बरिकपुप्फ व	५४
ओभासिता च पथवी सदेवका	२६८
ओभास दस्सयित्वान	३५६
ओरतो च सुजातस्स	३८२
ओरसा मुखतो जाता	२२६
ओरोपयस्सु कल्याणी	२३७
ओरोहित्वान गगना	२१०
ओरोहित्वान सम्बुद्धो	२७
ओवदित्वा बहू सत्ते	३६२
ओवादको विञ्ञापको	११६, १२६, १२८, १३२, १३४, २४८, ३४३
ओवादकस्स भिक्खून	११३
ओवाद अनुसिद्धि च	३३५
ओवाद नादयित्वान	१३०
ओवाद पि न गच्छामि	२८६
ओसधीतिणवासी च	६५

क

ककुधो विलसन्तो व	१८७
ककुध विलसन्त व	४१, ६१
ककुसन्धस्स अपरेन	३७३
ककुसन्धस्स भगवतो	३७१
ककुसन्धस्स मुनिनो	३४
ककुसन्धो जिनवरो	३७३
ककुसन्धो महावीरो	२५
ककुसन्ध उपागम्म	२६
कह्वा मे बहुला आसि	१४१
कच्चानस्स गुण सुत्वा	१०६
कञ्ञासतसहस्सपमुखा	२६१
कटच्छुभिक्ख दत्तान ...	१८६
कटच्छुभिक्ख पादासि .	१३३
कठिनत्थारसमये .	३३८
कणिकार व जलित	२०, ८६
कणिकार व जोतन्त	७, ७१, ८५

कत्तान कुसल कम्म	२६
कदम्ब पुप्फित दिस्वा	८
कदाचि नीयमानाय	१८८, १६१
कदाचि पितुना सद्धि	२०८
कदाचि सो कारुणिको	२५८
कदाचि सो नरादिच्चो	२१८
कदाचि सो नरादिच्च	२५४
कप्पसतसहस्सग्धि	१७६, १७८, ३८२
कप्पिनो नामह आसि	११५
कप्पे च सतसहस्से	२६३, २६७, २७३, ३०५
कमण्डलुधरा सब्बे	५४
कमण्डलु ठपेत्तवान	२०
कम्पितो मेरुराजा पि	२१२
करवीकस्तो नाथो	१७
करित्वा पटिसन्धार	५६
करित्वा पुलिन थूप	७६
करित्वा हट्ठचित्तोह	१४
करेहि उर पण्णा	२१२
करोतोपधिक पुञ्ञ	१२
कलहो वत्तती भेस्सा	४०६
कलिङ्ग रट्टविसया	३८६, ३६४
कल्लत्थिका ये पस्सन्ति	६
कस्सचि देति सामञ्ञ	३२०
कस्सचि वरसमापत्तियो	३२०
कस्सपस्स च बुद्धस्स	२८८
कस्सपस्स भगवतो	४६, ३७६
कस्सपो नाम गोत्तेन	१३१
कस्स ब्राह्मण त्व भीतो	२८६
काचि पव्वजिता अत्थि	२७५
काचि हत्थपरिकम्म	२७७
कानन पविसित्वा पि	७
कानन वनमोगय्ह	१००
कामधातुमतिक्कम्म	२६१, २६६
काम भिज्जतुय कायो	४०२
कायस्स दोस दिस्वान	१३६
कालो खो ते महावीर	३०३
कासाव ब्रह्मलोके च	३८४
कासिक नाम नगर	३६१
कासिरञ्ञो महेशीह	२२८
कासीसु सेट्टिकुलजा	२८७

कास कुस पोटकिल	१५७	केवल सव्व दत्वान	३४६
काळपक्खम्हि दिवसे	१८६, १९८	केसे मुञ्चित्वाह तत्थ	३०६
किकिनो कासिराजस्स	१३६	केसेसु छिज्जमानेसु	१२७, १४५, २८४
किच्छा लद्ध पिय पुत्त	४१३	को छातको को तसितो	३८६
किञ्चि सिप्प ति तस्साह	१४८	कोटिसतसहस्सानि	२६६
कित्तयित्वा जिनवर	१५५	कोटिसतसहस्सान	३२२, ३२३, ३२६
किमेत अञ्छरिय लोके	३०३	कोणागमनबुद्धस्स	१८३
किलेसा ज्ञापिता मय्ह	४, ५, ७	कोणागमनस्स अपरेन	३७५
कि भविस्सति लोकस्स	३१८	कोणागमनो सम्बुद्धो	३७५
कि मे अञ्जातवेसेन	३०६	कोण्डञ्जस्स अपरेन	३२५, ३८२
कि मे इमाहि मालाहि	१८७	कोण्डञ्जानन्दनन्दादी	२०२
कि मे एकेन तिण्णेन	३०६	कोण्डञ्जो पवरो बुद्धो	३२५
कि मे कता राजगहे मनुस्सा	२८५	को नु खो भगवा बुद्धो	६८
किसुक पुप्फित दिस्वा	७३	को पथे छत्तमादेति .	३८६
कीदिसा ते महावीरा	६२	कोमारिब्रह्मचरिय	२१८, २२७, २३१, २३६, २४०, २४४
कीदिसो ते महावीर	३०४	कोरण्ड पुप्फित दिस्वा	८, ७२
कुटुम्बिककुले फीते	२५७	कोलितो उपतिस्सो च	३२३, ३८१
कुट्टरोगाधिभूतोह	३, १३६	को वा त्व कस्स वा पुत्तो	५६
कुट्ट गण्डो किलासो च	३, १०१	कोसिको नाम भगवा .	४७
कुट्टा कवाटा भित्ती च	३४४	कोसेय्यकम्बलियानि	१३, ८३, १७०, १६४
कुट्टा कवाटा सेला च	३१३		
कुणप छड्डयित्वान	२४१		
कुपितो अहु पच्चन्तो	४१०		
कुमारकस्सपो चेव	११६		
कुम्भण्डा च समागन्त्वा	१७४		
कुम्भमत्त गहेत्वान	८७		
कुम्भस्स थूप कारेसि	३८३		
कुम्भा सोणा मधुकारा	६५		
कुरञ्चियफल गय्ह	६०		
कुसलाह विसुद्धीसु	२२३		
कुसल कत्तुकामेन	७७		
कुसल विज्जते मय्ह	६२, २००		
कुसावतिम्हि नगरे	३८६		
कुहि वदनसोभ ते	२५१		
कुहि ससीनिभ वण्ण	२५१		
कूटागारवरे रम्मे	२१३		
कूटागारा गहा रम्मा	४६		
कूटागारानि सब्बानि	२१३		
कूटागार च पासाद	१६४		
केवल पथावि रज्ज	४०६		
		ख	
		खण्डो च तिस्सनामो च	३६५
		खत्तियान एकसत्त	४१८
		खत्तियेन महादान	१४३
		खत्तिये पुञ्जकम्मेन	१४४
		खन्वे अनिच्चतो दिस्वा	२५३
		खलित चे पुरे अत्थि	२६६
		खारिभार गहेत्वान	६४, १०३
		खिप्पाभिञ्जस्स भिक्खुस्स	१२२
		खीणासवसतसहस्सान	३५६
		खीणासवा वीतमला	२६६
		खीणासवेहि विमलेहि	३०२, ३२५
		खुज्जुत्तरा नन्दमाता	६६
		खेत्ततो धञ्जामाहत्वा	१२
		खेमक नाम नगर	३५६
		खेमा उप्पलवण्णा च	६६, २३६, २४०, २४४, ३१०, ३२३, ३६४, ३७७
		खेमा च सच्चनामा च	३५५

ग

गच्छ पस्स महाभोगे	२१६
गच्छमाना च ते बुद्धा	६२
गच्छमाना च सुगता	६२
गज्जिता कालमेघो व	३०२
गता उदकहारिय	२८६
गन्त्वा सो हत्थिदमको	४००
गन्धतेलेन पूरेत्वा	२५५
गन्धव्वा च समागन्त्वा	१७५
गरुडा च समागन्त्वा	१७४
गन्धं विलेपन माल	२६८
गमिस्सामी ति चिन्तेत्वा	२६०
गरुचित्त उपट्टेत्वा	१८६, १६८
गवेसमानो त वीर	७७
गायन्ति सेलेन्ति च वादयन्ति च	३०१
गुणत्थवस्स सव्वन्त	१०६
गुणथामबहुतर	१२२
गुणाचेळस्स वाक्येन	१३०
गुणानं आकरो वीरो	१६०
गुणान आयतिभूतो	११३
गुणेहि एवमादीहि	१०५
गुण च मे पकित्तिसि	१४७
गुण बुद्धस्स वत्वान	१०६
गुण वदन्तो बुद्धस्स	१०६
गोतमीआदिका तायो	२११
गोतमी निधन याता	२१४
गोनकाविकित्ताहि	१६६

घ

घटानेकसहस्सानि	३१८
घट गहेत्वा गच्छन्ती	२४२
घनकञ्चनविम्बेन	२५८
घरतो नि खमित्वान	१८४
घरमेकेन वत्थेन	२५६
घरेवाह तिले जाते	२५६
घोसे चित्त पसादेसि	६३

च

चक्कडकुसुमवजाकिण्णे	२०३
चक्कवत्तिमणी नाम	३४७

चक्कवत्तिस्स सन्तस्स	१७७
चक्कवत्ति सपरिस	२०८
चक्कवाळगिरि तुण्ड	२६१, २६६
चक्कवाळसम काय	२६१, २६६
चक्कवाळसम पाणि	२२४
चक्कवाळ उपादाय	५
चक्खु आण च पञ्जा च	२६१
चडकमे चडकमन्तो व	३०४
चडकम तत्थ मापेसि	३०७
चतुज्जातेन गन्धेन	२५७
चतुतिसतिकवत्तु च	७८
चतुदण्डे ठपेत्वान	६८
चतुदीपे महारज्ज	३४८
चतुद्दसेसु कप्पेसु	७८
चतुद्दिसा दुन्दुभियो	११८
चतुद्दारेसु सोभन्ति	२५५
चतुस्रवुत्तितो कप्पे	८, ६, २१, २२
चतुपञ्जाससहस्सानि	१७७
चतुपाकारपरिक्खित्त	४७
चतुप्पथे महामग्गे	४०७
चतुमास यदा बुद्धो	३७५
चतुयोजनमुब्बेधो	१७४
चतुरासीतिसहस्सानि	३६३
चतुवण्णपरिवुत्त	३५६
चतुवस्ससहस्सानि	३७२
चतुवाहि रथ दत्त्वा	३६५
चतुवीससहस्सानि	३६७
चतुसच्च पकासेन्तो	१२०
चतुसच्च पकासेन्त	६३
चतुसट्ठिदेवराजून	१६३
चत्तारि सतसहस्सानि	३२०
चत्तारीससतसहस्सान	३६१
चत्तारीससहस्सानि	३८०
चत्तारो च पटिपन्ना	१२
चत्तारो ते असङ्खेय्या	३०३
चत्तारो लोकपाला ते	२१३
चत्तालीसरतनानि	३७२
चत्तालीससमा दन्ता	३८४
चत्तालीससहस्सान	३७१
चन्दनो देवपुत्तो म	१५७

चन्दपभा सुरियपभा	३३६
चन्दभागानदीतीरे	२६, ६२, १८४, १६४, १६६
चन्दा च चन्दमिता च	३६५
चन्दो व विमलो सुद्धो	३४७
चम्पक नाम नगर	३३६
चम्पक सरल नीप	३०८
चरणेन च सम्पन्नो	१३८
चलती रवती पथवी ..	२७१, ३१८
चवित्वा तुसिता काया	४३
चातुद्दीपा महारुक्खा	१५६
चाला च उपचाला च	३६२
चितकानि करित्वान	२१४
चितक परिवारेत्वा	६४
चितासु कुरुमानासु	३७
चित्तिस्मि वसीभूताम्हि .	२२६
चित्तो च हत्थाळवको	३१०, ३२३, ३६४, ३७७, ३८१
चिरकालसमङ्गितो तया	६७
चिरप्पभुति य मय्ह	२०२
चिरानुगत दयित	२६४
चीवर पिण्डपात च	२३०, २६७, २७२, २७४, २७८, २७९
चुती च उपपत्ति च	३१३
चुल्लासीतिसहस्सानि .	१५, ३१, ६२, २७५
चेतियस्स पमाण य	१४०
चेतियानि च कारेत्वा	२५८
चोदितो ताय सविग्गो .	१२३
चोदितोह तदा तेन .	१५७
चोर वधत्थ नीयन्त .	२३६

छ

छ च वस्ससहस्सानि .	३३२, ३६६
छट्ठा तस्सासह धीता	२४३
छत्तिसक्खत्तु देविन्दो	५, ६२
छत्तिसदेवराजून .	१८४, २००
छन्न सतसहस्सान ...	३३६
छब्बीसतिकप्पसते	६०
छविद्या चम्मेन मसेन .	४०१, ४०७
छवि चम्म मस न्हारु ...	३६६
छहि गाथाहि सब्बञ्जु ...	५८

छठभिञ्जासु योजेसि	१५३
छत्तीसीतिसहस्सानि	४६, ५६, १७२
छिन्न गय्ह समीपे मे .	२३८

ज

जङ्घा मणिमया आसि .	१७३
जङ्घाविहार विचर .	१०४, १५४
जटाभारेन भरितो	६२
जनकायमतिककम्म	५७
जनसन्निपातो अतुलो	३५०
जनेत्वानप्पक पीति	२३६
जम्बुतो फलमानेत्वा	३५७
जरावसान योव्वञ्ज	२४६
जलन्त दीपरुक्ख व	३०१, ३०२
जाति खीणा जरा व्याधि	२६८
जातिधम्मो जराधम्मो	३०५
जातियौ पञ्चवस्सेन	६१
जातिया सत्तवस्साह	१६०, १६४, १६६
जातिया सत्तवस्सेन	११, ७७
जानन्ती वत म भोति .	२८६
जालि कण्हाजिन धीत .	३६७
जिनो तस्मि गुणे तुट्ठो	११६, १५३, २२३, २३०, २३३, २४२, २४४, २८२
जिनो ते तित्थिकाकिण्णे	१०६
जेट्ठो भाता तिलोकग्गो .	२४६
जेत्वा ससेनक मार . .	१५२
जोतयित्वान सद्धम्म ...	३२२

झ

झायमानस्स भगवतो ...	३८
झायिनीन भिक्खुनीन ..	२४८
झायि ज्ञानरत वीर .	१४१

ठ

ठपयित्वान धम्मक्क	३८१
ठपेसि एतदग्गम्हि ..	१२६
ठितो पव्वतपादम्हि . .	११२

त

तञ्जेवाधिपति कत्वा ..	४०६
ततो अङ्गसता तुरिया ...	१८

ततो अलत्थ पव्वज्ज	१३४	ततो देवा च ब्रह्मा च ..	२१३
ततो अबोच भगवा	१४३	ततो धम्ममदेसेसि	२८४
ततो अबोच म सत्था	२३३, २४६	ततो नावा अभिजित्थ .	१२३
ततो अबोच लोकगो	१२६	ततो पदक्खिण कत्वा	३१०, ३६४, ३७७
ततो अबोचु नरदेववन्दितो	१२४	ततो पर अभिसमये	३३६
ततो अह चवित्वान	२३	ततो पर नवुतिकोटी	३५१
ततो आमन्तयी सत्था	१२५	ततो पर पि देसेन्ते	३२२, ३३३, ३७६
ततो उट्ठाय सविग्गा	२३८	ततो पर पि वस्सन्ते	३३६, ३४३
ततो कल्लितचित्त म	२२१	ततो पर सन्निपाते	३२६
ततो काका च गिज्झा च	४१६	ततो भिक्खुसहस्सानि	११६
ततो गोतमिधातूनि	२१५	ततो भिस गहेत्वान	५६
ततो च म भिक्खुनियो	२५३	ततो मम जिनो आह	२१६
ततो चवित्वा तिदस	१५६	ततो मय अबोचुम्ह	१३०
ततो चित्त पमुच्चि मे	१२२	ततो मय लद्धवरा	१३०
ततो चित्त विमुच्चि मे	२३८	ततो मय्हु अकामाय	२५३
ततो चुता जनपदे	२२८	ततो महाकारुणिको	२४७, २५०
ततो चुता मनुस्सत्ते	१८२, २१६, २४६	ततो मे अजनी माता	१५८
ततो चुता मनुस्सेसु	२२७, २३६	ततो मे अय्यको तुट्ठो	२४३
ततो चुता मय सब्बा	२१८	ततो मे असनिपातो	५६, १७२
ततो चुता याममग	१८२, २१६, २३५, २४६	ततो मे आसि सवेगो	२२१
ततो चुतारिडुपुरे .	२२७	ततो मे चित्तमञ्जाय	१२३
ततो चुता सन्नुसित .	१३०, १५६	ततो मे सामि आगन्त्वा	२३२
ततो चुता सब्बा पि ता	२०६	ततो मे हत्थपादे च .	४१४
ततो चुता सा फुस्सती .	३६३	ततो म व्याकरि बुद्धो	१२२
ततो चुताह तुसिते	१०५, १३६	ततो म भगवा आह	१३२
ततो चुताह तुसित	२१७	ततो म सुगतो आह	२४३, २८१
ततो चुताह मनुजे	२२६	ततो विकुब्बन कत्वा	३७३
ततो चुतो अरञ्जम्हि	१५८	ततो विनयधारीन	२३०
ततो चुतो अह राजा	२५८	ततो वीमसनत्थ मे	१४८
ततो चुतो महातित्थे	२५८	ततो बुट्ठाय निब्बायि	२१२
ततो चुतो य मनुजो	६६	ततो सङ्ख गहेत्वान	१८
ततो जराभिभूता सा	२२०	ततो सा अनुसावेत्वा	२०५
ततो जानपदा सब्बे	४१४	ततो सा ता विसज्जित्वा	२१२
ततो जिनस्स वचन	१४३	ततो सीस ममङ्के सा	३५०
ततो जेतवन गन्त्वा	११६	ततो सो चोदितो मय्हु	३६२
ततो ज्ञानरत दिस्वा	१४२	ततोह अतिसविग्गा .	२५२
ततो तेस अद यागु ..	२२८	ततोह तिण्णससारो	१४१
ततो तेस विसेसेन ...	१४५	ततोह तुवट गन्त्वा	१२४
ततो तोरणवत्थुस्मि	२२३	ततोह बाहियो जातो .	१२३
ततो व उग्गहेत्वाह ...	२३८	ततोह विनय सब्ब	२३३

ततोह सुकर कार	११४
तत्थ कारणिका गन्त्वा	४१०
तत्थ चित्त पसादेत्वा	३, ३६, ६२, १७६
तत्थ जाणवरुप्पज्जि	३४०
तत्थ ठत्वा विचिन्तेसि	३०८
तत्थ दस्सामह दान	१२
तत्थ दिब्बेहि नच्चेहि	६६, ६४
तत्थइस पटिपथे	३८८
तत्थइस पसुकूल	५३
तत्थ नच्चेहि गीतेहि	१६६
तत्थ पञ्चमिका चेव	१७३
तत्थ पस्सित्वाह देवे	४०१
तत्थप्पधान पदहि	३०७
तत्थप्पमत्तो विहरन्तो	३२४, ३२६, ३४६, ३४६, ३६१
तत्थ भुत्वा पिवित्वा च	८२, १६६
तत्थ मे वसमानस्स	२६
तत्थ मे सुकत व्यम्ह	१२, ७८, ८१, १६८, १८६, १६३, १६६, १६८
तत्थ वत्तेत्वा सल्लापं	३६६
तत्थ वसाम निपका	४०२
तत्थ सब्बकिलेसानि ..	३४०
तत्थाप्पमत्तो विहर .	१५६
तत्थासि रुक्खो यसविपुलो . .	३४०
तत्थाह दिवसे तिक्खत्तु . .	३८६
तत्थेव ठित्तो सन्तो .	५५, १७१
तत्थेव मण्डकप्पम्हि .	३४७, ३५२, ३५४, ३६०, ३६८
तत्था पञ्चसतान पि .	२०१
तथा पब्बजिता सन्ती	२४१
तथेव जलित अग्नि .	३६८
तथेव त्व चतूसु भूमीसु	३१४
तथेव त्व पि अग्निद्वाने	३१७
तथेव त्व पि सच्चेसु .	३१६
तथेव त्व पि सब्बेस ..	३१६
तथेव त्व सब्बकाल	३१५
तथेव त्व सब्बभवे	३१५
तथेव त्व सुखदुक्खे	३१७
तथेव त्व हिताहिते .	३१७
तथेव भट्ठकापिलानी	२५६

तथेव मे कत कम्म	७७
तथेव याचके दिस्वा	३१४
तथेव सकमुत्ता पि	३६१
तथेवाधिपतेय्येन	२०६
तथेवाह जानमानो	३६०
तथेवाह सब्बभवे	३६१
तथेविद पत्तदान	८४
तथेविद बुद्धखेत्त	६५
तथेविम पूतिकाय	३०६
तथ नु वितथ नेत	३६१
तदन्न छड्डयित्वान	२५७
तदस्स सुत्वा वचन	१२४
तदहेव अह जातो .	१५२
तदा अजायि सिद्धत्थो	१५२
तदा अञ्जतरो पूगो .	१४३
तदा अदन्तदमको	२४८
तदा अमत्तमेरि सो	३२८
तदा अवोच परिस	१२६
तदा अवोच भगवा	१३५, १४७
तदा अवोच न सत्था	२०१, २३१
तदा अहु सत्तसारो ..	२७७
तदा आमन्तयी सत्था	२१३
तदा उदकमाहित्वा	२५३
तदा उपासको सो म ..	२४४
तदा उपासिका तत्थ .	२११
तदा उपेच्च म बुद्धो	१३१
तदा एकचरो हुत्वा	१०८
तदा एकेन सन्दिट्ठा	२४१
तदा ओवदि नो थेरो	११६
तदा किंसा च पण्डु च .	२३३
तदा कोलियपुत्तान	२५८
तदा खीणासवस्सेव	१४८
तदागन्त्वा भिक्खुनियो .	२५३
तदा गमित्वा सावत्थि .	२४१
तदा चतस्सो गाथायो .	१५४
तदा च भिक्खुनि वीरो	२३६
तदा चवित्वा तुसिता ..	६३
तदा जिनस्स मातुच्छा	२००
तदा जिनो वियाकासि .	१४१
तदा ततो निक्खमित्वान	१२५

तदा तपस्सिनो वुद्धा	१४४	तदा बुद्धो वियाकासि	१३८
तदा तस्स महेनीह	२५६	तदा भिक्खू समानेत्वा	१३३
तदातिमानिनो सक्का	१५६	तदा मधुरनिग्घोसो	२२२
तदातिविम्हिना सब्बा	२०८, २२५	तदा ममत्थे सक्क्यान	२८६
तदा ते खत्तिया सब्बे	१५६	तदा मयि कुच्छिगते	१२१
तदा ते भोजयित्वान	३१६	तदा महाकारुणिको	१५०, २२१, २३५, २५१
तदा ते मम वाक्येन	१३६	तदा महापरिसति	१२६
तदा ते विमला भिक्खू	३३८	तदा महेसि याचित्वा	१५३
तदा त फुल्लविपिन	२१६	तदा मातरमपुच्छि	१५७
तदा दसहि ठानेहि	२८६	तदा मुदितचित्ताह	२३०
तदा दिस्वा मुनि आह	६७	तदा मुदितचित्तोह	१२०
तदा देवमनुस्सान	३४०	तदा मुदितचित्त म	१३६
तदा देवो पणीतेहि	१४५	तदा मुनिवरो आह	१२०
तदा द्वे भातरो मय्ह	१३१	तदा मे चित्तमञ्जाय	१३६
तदा धम्मकथे कत्वा	२८३	तदा मे नगर आसि	४८
तदानन्दो निरानन्दो	२१३	तदा म तपतेजेन	३८७
तदा निपति पादेसु	२११	तदा म विनत पादे	१४२
तदा निमन्तयित्वान	२४८	तदाय पथवी सब्बा	११८
तदा पटिग्गहि सो म	११२	तदाय बन्धुमत्तिय	२५६, २८३, २८५
तदा पणम्य सिरसा	२२२	तदा राजा भवित्वान	२५८
तदा पमुति तेनाह	११२	तदारुणपुरे रम्मे	२६०
तदा पमुदितो नाथो	१५०	तदा वन पविट्ठोह	१५७
तदा परिसति नाथो	१३५	तदा विजातदुक्खेन	२३२
तदा पसन्नो सुगते	१२७	तदा विपुलपेमेन	१५८
तदा पाह असमसम	३४१	तदा सतसहस्सेहि	२७७
तदा पिण्डाय गच्छन्त	१३६	तदा स राजा सुगत	२२३
तदा पि तस्मि पुञ्जस्मि	२५८	तदा सुद्धोदनेनाह...	१५३
तदा पि तस्साह आसि	२५६	तदा सेट्ठिकुले जाता	२५२
तदा पि त बुद्धधम्म	३३२	तदा सो धम्मकथिक	२४३
तदा पि त बुद्धवर	३३६	तदा सो पव्वजी धीरो	२५६
तदा पि धम्मदेसने	३२८	तदा सो लोकपज्जोतो...	१३८
तदा पि पव्वजित्वान	२८३, २८४	तदा सो सावक वीरो	१२६
तदा पि म धम्मचारि	४०१	तदाहमेव चिन्तेत्वा	१४४
तदा पि म निमन्तेसु	४१२	तदाह स महावीरो..	११७
तदा पि लोक दिस्वान	४१२	तदा हि तुट्ठो बुट्ठाय ..	१२३
तदा पि सो महावीरो	३३८	तदा हि बाराणसिय...	१०४, १२६, २१७
तदा पीतिमनुब्रूहन्तो	३२६	तदा हि सो लोकगह	२४६
तदा पुनप्पुन बुद्ध	१२४	तदाहु हसवत्तिय..	२५४
तदा बुद्धानुभाव त	१५७	तदाह अञ्जलि कत्वा ..	२५६
		तदाह अनुजानेत्वा ..	२४४

तदाह कार कत्वान	१३२	तमह विम्हिता दिस्वा	२५०
तदाह खत्तियो आसि	१४२	तम्हि काले सिखी बुद्धो	२५
तदाह चन्दनो चव	१५६	तयि सद्धाय ते वीर	१२६
तदाह त गहेत्वान	१४४	तस्मा सद्ध च सील च	२८१
तदाह नागभवना	३२६	तस्मि चडकमने धीरो	२६६
तदाह पणमित्वान	२३७	तस्मि महाकारुणिके	१००
तदाह पव्वजित्वान	१५८, २८७	तस्मि सो समये बुद्धो	२७१
तदाह परिस गन्त्वा	२८२	तस्स आचिकखती पापो	४१०
तदाह पातयित्वान	२३७	तस्स आमसने कुद्धो	४१७
तदाह बन्धुमतिय	१४३	तस्स कत्वान कारुञ्ज	४०४
तदाह बाराणसिय	१६०	तस्स कम्मस्स तेजेन	१०१
तदाह ब्राह्मणो हुत्वा	१२०	तस्स कम्मस्स सुकतस्स	२६५, २७२
तदाह माणवो आसि	६६	तस्स गिलानपुच्छाय	३३१
तदाह मापयित्वान	३६०	तस्स तम्हि गुणे तुट्ठो	१३५
तदाह मुदिता हुत्वा	२३१, २४६, २८०	तस्स ते अनुकम्पन्ती	२६४
तदाह यजना मुत्तो	३६१	तस्स त वचन सुत्वा	४००, ४०६
तदाह वायमित्वान	१२३	तस्स दत्वान आराम	३५१
तदाह विम्हितो हुत्वा	१०१	तस्स दत्वानह पण्ण	३८७
तदाह सत्तरज्जेसु	३६०	तस्स देसयतो धम्म	२८२
तदाह सन्धवि वीर	१४६	तस्स धम्मेषु दायादा	२०६, २१६, २३१
तदा हससमभोगो .	११४	तस्स धम्मेषु दायादो	५१, ६६, १०६
तदाह हसवतिय	१११, ११७, १२६	तस्स धम्म सुणित्वान	१२५, ३५१
तद्वपसम्पदत्थाय .	२८८	तस्स धम्म सुणित्वाह	२३८, २६०
तदेकिका विचिन्तेसि .	२५३	तस्स धीता चतुत्थासि	२३६
तदेतरा भिक्खुनियो जिनग्ग	२०४, २१०	तस्स नागस्स दानेन	३६४
तपुस्सभल्लिका नाम	३२१	तस्स नागे पदिन्नम्हि	३८६
तमन्धकार नासेत्वा	४१	तस्स पटिस्सुणित्वान	४१८
तमन्धकार विधमित्वा .	३५८	तस्स पभा असमसमा	३५०
तमन्धकार विधम .	२०	तस्स पाकतिका रसी	३५४
तमह अनुरक्खन्तो	४०५	तस्स पुट्ठो वियाकासि	३०४
तमह उपट्ठहित्वान	४१७	तस्स बुद्धस्स असमस्स	३६६
तमह उपसडकम्म	३२६	तस्स बुद्धस्स मातुच्छा	२०६
तमह एहि सुभगे	२५०	तस्स व्यामप्पभा काया	३४२
तमह गन्त्वानुपट्ठान	४१०	तस्स याग पकित्तेन्तो	३३३
तमह दिस्वान कुहक	४०६	तस्स रज्जो अह पुत्तो	४०६
तमह दिस्वान सन्तुट्ठो	३६८	तस्स रज्जो पतिकरो	४०६
तमह पटिपथे दिस्वा...	३८८	तस्स वाच सुणित्वाह	५६
तमह पूजयिस्सामि . .	५६	तस्स सम्मसतो धम्म	३१८
तमह लोकनायक .	२१७	तस्स सरीरे निव्वत्ता .	३३२

तस्स सील समाधि च	३३१
तस्सा आयुक्खय जत्वा	३६३
तस्सा पि अतुलतेजस्स .	३३८, ३५०, ३५४, ३५६, ३६०
तस्सा पि अतुला इद्धि	३५८
तस्सा पि अभिसमया तीणि	३४५
तस्सा पि असम सील	३३८
तस्सा पि देवदेवस्स	३५२, ३५४, ३७३, ३७६
तस्सा पि नरवीरस्स	२८४
तस्सा पि व्यामप्पभा काया	३६७
तस्सा पि भाणिनी आसि	२५८
तस्सा पि लोकनाथस्स	३५२
तस्सा पि वचन सुत्वा	३२६, ३२६, ३३१
तस्साभिसमया तीणि	३३१
तस्सा मे अप्पमत्ताय	२८६
तस्सासि जेट्टिका धीता	२१८
तस्सासि ततिया धीता	२३१
तस्सासि दुतिया धीता	२२७
तस्सासु सत्त धीतरो	१८२
तस्साह भरिया आसि	२५८
तस्साह वचन सुत्वा .	३२४, ३६४, ३६७ .
तस्साह सद् सुत्वान	४०४
तस्साह सुप्पिया आसि	२१६
तस्सेव नरवीरस्स	११८
तहि कुसुमवस्सो मे	३६
ता एवमनुसासित्वा	२०३
तादिमग्गेन गच्छामि	३
तादिमो होमह वीर	१५२
तानि च अतुलतेजानि .	३८१
ताय परिसाय सम्बुद्धो .	३३३
तायेव मणिपूजाय	४७
तायो दिस्वा सुसविग्गा .	२८६
तारणीये तारयित्वा .	३३०
तारागणा विरोचन्ति ..	३१२
तारेता अत्थकारेता	१०५
तावतिसा च यामा च .	२६६
तावतिसेसु देवेषु	२०६
तावतिस गतो सन्तो	१६७
तावतिस च भवन .	२७६

तास सहायिका हुत्वा	१८२
तास सोकपहानत्थ	२०२
तिक्खहासलहुपञ्जो	१५५
तिचत्तारीससहस्सानि	३४१, ३४४, ३५५, ३६५
तिणत्थर पञ्जापेत्वा .	२७
तित्थियान यसे हन्ति	११३
तित्थये अभिमद्दन्तो	३२२
तियग्गी निब्बुता मग्गह	३३, ५८
तिरिय योजन आसि	३१
तिरोकुडु तिरोसेल	२४७
तिसोळससहस्सानि	३४६, ३५७, ३७८
तिसस्साह भगवतो	३३
तिस्सा च उपतिस्सा च	३२४
तिस्सा सारत्तगधितो	४०२
तिस्सित्थियो निदस्सेसि	२८६
तिस्सो च भारद्वाजो च	३७८
तिस्सो जिनवरो बुद्धो	३६०
तिस्सो नामासि भगवा	५३
तिसइत्थिसहस्सानि	३६२
तिसकप्पसहस्सम्हि .	२६, ३१, ५८, ६१, ८३, १६५, १७०, ३८२
तिसकप्पसहस्सानि	१०, १७६
तिसकप्पानि देविन्दो	३५, ६६
तिसवस्ससहस्सानि .	३७५
तिसान देवराजून .	१८५
तीणि किड्कणिपुप्फानि	७१
तीणि वस्ससहस्सानि	३७४
तीणि सतसहस्सानि .	३२१, ३२४
तुट्टुट्टो पमुदितो .	३०७
तुलदण्डे ठपेत्वान	५७
तुलासञ्जाटानुवग्गा	२६६
तुव सत्था च केतू च	५७, ३००
तुसिता काया चवित्वान	३०३
तुसित उपपन्नोम्हि	३०
तूलिका विकतिकाहि .	१६६
ते च खीणासवा भिक्खू	३३०
ते चैवञ्जे च बहवो .	१३१
ते तत्थ अग्गे पस्सित्वा	३६५
तेत्तिसक्खत्तु देविन्दो	७३

तेत्तिस च सहस्सानि .	३३२, ३३६, ३५३
तेत्तिससहस्सानि	३५१
तेन कम्मविपाकेन	१२७, १५२, २७७, २८४
तेन कम्मविसेसेन	१११, १३५
तेन कम्मावसेसेन	१३५, २८७
तेन कम्मेन देविन्दो	१६६
तेन कम्मेन द्विपदिन्द	२३, ४७
तेन कम्मेन सुकतेन .	८-१०, ६०, ७१ .
तेन कालेन अहुम्ह	२७१
तेन कालेन ये केचि	१७५
तेन कालेन सो आसि	२६३, २७१
तेन कालेनह आसि	२६३
तेन चित्तप्पसादेन	१००
तेन ज्ञाणेन सब्बञ्ज	२०
तेन दीप पदीपेत्वा .	२४६
तेन सा मिगराजेन .	१२१
तेन सो कुपितो आसि .	४१०
तेनानुसिद्धा मिगयूथपेन	१२१
तेनेव एकदुस्सेन	५
तेनेव सुक्कमूलेन	२७४
तेनेवाह सतगुणतो . .	३८८
ते पि नागा अप्पमेय्या	३२५
ते पि सब्बे अमितयसा .	३४७
ते मय्ह वचन सुत्वा	४१२
तेमास तप्पयित्वान	२५८
तेमास भोजयित्वान	११४
ते मे पुट्टा वियाकासु	३०८
ते मे साधू ति वत्तान	३६८
ते म तदा उक्खिपन्त	४१२
ते म रञ्जो दस्सयिसु	४१०
तेविज्जच्छब्बिञ्जेहि	३४७
तेविज्जा इद्धिपत्ता च	६५
तेविज्जाभुसन दत्तान	३७६
तेवीसतिसहस्सानि	३३७, ३४६
तेसट्ठिचक्कवत्तीन	१८८
तेसट्ठिसतसहस्सानि	३२६
ते सब्बे अनुभोत्तान	३१
तेसाह एवमवच	४१०, ४१२
तेस तदा सञ्जपेसि	३१८

तेस धम्मकथ कत्वा	६३
तेस निच्छुभमानान	३६४
तेस बुद्धो वियाकासि	२७१
तेस लालप्पमानान .	६४
तेस सडकप्पमञ्जाय	१५६
तेहि कम्मेहि सुकतेहि	२१८, २२७, २३२, २३६, २४०, २४४
तेहि थुत्तप्पसत्थो	३१६
तेहि भिक्खूहि परिवुतो	३०२
तेहि सब्बेहि परिवुतो	१६२
त च अप्पटिवानीय	२८५
त च ज्ञाण अतुलिय	३३०
त च लद्ध महावीर .	२०३
त दिस्वा विम्भितो हुत्वा	१२७, १४८
त पि दान सहादासि	२५७
त मे बुद्धो वियाकासि	१७७
त विदित्वा महीपालो	१२१
त वीर सरण गत्वा	२६१
त समेच्च निपच्चाह	१२४
त सुत्तवान पमोदित्वा	२०६
त सुत्वा मुदिता हुत्वा .	२१६, २३४, २४०, २४३, २५२, २८१
त सुत्वा मुदितो हुत्वा	१३३, १३५, १३८, १४७, २५४
त सुत्वा मुनिनो वाक्य	२३३
त सुत्वा वनसमिद्ध	२१६
त सुत्वाह पमुदिता .	२८१
त सुत्वाह पमुदितो	१५०
त्याह अरसासयित्वान...	४१७
त्व मद्दि कण्ह गण्हाहि .	३६५

थ

थलजा दकजा पुप्फा	३११
थल करेय्यमुदक	४०२
थीन अदासि पब्बज्ज	२०३
थीन सतसहस्सान	२६१, २६६
थूपस्स परिचिणत्ता	७७
थूपस्स वेदियो तिस्सो	२५५
थूप करोथ पूजेथ	१२५

दक्षिणा ताय को वत्ता	१४३
दक्षिणे हिमवन्तस्स	५६
दक्षिण च सर पिञ्छ	२६१, २६६
दत्त्वा सत्ताहिक दान	१२२
दत्त्वा ससङ्घमुनिनो	१३०
ददमानस्स देवतस्स	३६२
ददामि न विकम्पामि	३६४
दन्तो दन्तेहि सह पुराणजटिलेहि	२८४
दन्तो दमेता सन्तो च	१०४
दग्धमाने सरीरम्हि	३६
दरितो पव्वततो वा	३२
दसकुसलकम्मपथे	४०५, ४१६
दसकोटिसहस्सानि	२२५
दसक्खत्तु सतक्खत्तु	१८१
दसजातिसहस्सानि	२६०
दस दिसा पभासेत्वा	३८१
दम धम्मे पूरयित्वान	३७३
दस नागबल काये	३०१
दसन्न चक्कवत्तीन	२००
दस पारमी तथा धीर .	३०४
दस मासे धारयित्वान	३६३
दसधोजनआयाम	३०
दमवस्ससहस्सानि	३२१, ३२४, ३३६, ३३६, ३४४, ३५३, ३५७
दसवीससहस्सान	३२०, ३८०
दससहस्सपोक्खरञ्जो .	४८
दससहस्सी अतिक्कम्म	२६६
दससहस्सीलोकघानुया .	२६६, ३००
दससहस्सी लोकघात् ..	३११
दसहि सदेहि अविचित्त	३०५
दस्सनत्थाय बुद्धस्स	२८२
दस्सनेन पि त बुद्ध	३३५
दस्सनेय्य सब्बजन . .	३७०
दस्सन मे अतिक्कन्ते .	३११
दस्सन्ति चन्दसूरिया ..	२१४
दस्सयित्वा बुद्धबल . .	३३३
दस्सेत्वा पाटिहीरानि...	२१०
दस्सेत्वा रूपमनुल .	१५६

दस्सेत्वा विविधा इद्धी	२०८
दस्सेन्ति चन्दसूरिये	२७६
दग्ध पग्गण्ह बीरिय	३१३
दानानि पटियादेथ	३६७
दाने च गहणे चेव	२५७
दान दत्त्वा महाभोगो	१६१
दान सीलमय सब्ब	२६७
दान सील च नेक्खम्म	३०४
दारके अनुरक्खन्तो	३६६
दारकेनेव सन्तेन .	७८
दास्चीर निवासित्वा	१२३
दाएण निरय गन्त्वा	२६०
दासीगण दासगण	१३, ८२, १७०
दिट्ठिगहनपक्खन्दा	२२१
दिब्बचक्खु विसुद्ध मे	८३, ८८, १७०, १६०, १६६
दिब्बचक्खून यो अग्गो	३०३
दिब्बसुख असङ्खिय .	२७७
दिब्ब चन्द चुण्ण च .	३०८
दिब्ब मन्दारव पुप्फ	२६६, ३०८, ३५३, ३५६
दिवस चेव रत्ति च .	४७
दिवस द्वे तयो चेव .	२७६
दिवा वा यदि वा रत्ति	१६, १६७, ३६०
दिस्वा आदीनव लोके .	२५६
दिस्वा चित्त पसादेत्वा...	६, ७४, २०८
दिस्वा जलन्त यससा .	२४७
दिस्वा तमेव चिन्तेसि .	२२०
दिस्वा देवातिदेव त	१०४
दिस्वान त पाटिहीर	६४
दिस्वान दस्सनीय म ..	२८७
दिस्वान पग्गारगत	२२
दिस्वान विविध पाप	४१२
दिस्वा पच्चेकसम्बुद्ध	२२८
दिस्वा बुद्धानुभाव त	२८४
दिस्वा महाकारणिको...	१३३
दिस्वा म वाणिजा भीता . .	६७
दीपडकरस्स अपरेन	३२२, ३८१
दीपडकरस्स भगवतो ..	३८२
दीपडकरो जिनो सत्था	३२२
दीपडकरो महावीरो...	२६७

दीपङ्करो लोकविद्	३०६, ३१०	देवा मनुस्सा अग्रुरा	१०२
दीपसत्तसहस्सानि	१६०, १६६	देवा मनुस्से पस्सन्ति	३०८
दुक्खस्सन्तकर बुद्ध	१०६	देवा सत्तहि रतनेहि	१७३
दुक्खेन जीवितो लब्धो	४११	देवे महिद्धिका ग्रहुम्ह	१८१
दुक्खेन दुक्खिता होमि	२५१	देवेसु देवसोभग्ग	११४
दुच्चित्तो उपवादि	११८	देवेहि ठपितो यक्खो	१७५
दुत्तियो कोटिसत्तसहस्सान	३२६	देसन त महस्साद	१६१
दुत्तियो नवुत्तिकोटीन	३५८	देति मधुर धम्म	१०८
दुत्तिय पि तत्तिय पि	३८७	देसेन्ती जनमज्झेह	२८८
दुब्बलानि किलेसानि	१५४	देसेन्ते पवर धम्म	३४७
दुवे उत्तरा भद्दजी	१७८	देसेन्तो पवर धम्म	१४६
दुवे कुले पजायामि	८२, १०६, १२७, १५५, १६६, १६७	देसेन्तो विरज धम्म	१७, १५४
दुवे भवे ससरन्तो	८२	दोमनस्स न जानामि	१६७
दुवे भवे ससरामि	७, १०६, १२७, १६६, १६१, १६७	द्वत्तिसलक्खणधरो	१६०
दुवे वस्ससहस्सानि	३७८	द्वत्तिसलक्खणपेत	२०४
दुस्सेहच्छादयित्वान	१२६	द्वारेन हूँसवतिया	२७६
देति कस्सचि सो वीरो	१५३	द्वे गतियो पजानामि	२८०
देय्यधम्मो च मे नत्थि	१६१	द्वेनवुते इतो कपे	६, ३३, ४३, ५३
देवकञ्जा मनुस्सा च	२७१	द्वे सतानि कनिट्टस्स	१३१
देवता देवकञ्जा च	३००		
देवभूतो मनुस्सो वा	२२, १११, १२२	धञ्जाह ते महावीर	२०५
देवमानुसरज्जानि	११४	धञ्जा मङ्गलसम्पन्न	३८६
देवलोका इधागन्त्वा	६५, ६६	धनञ्जयो विसाखो च	३६२
देवलोका चवित्वान	८३, ६७, १०१, १७०, १७६, १७८, १६०, १६८	धनधञ्जापरिच्चाग	२६३, २७०
देवलोके मनुस्से च	१०२	धमधमा इति एव	४१५
देवलोके मनुस्से वा	२८, ५१, १०१	धम्मचक्क पवत्तेत्वा	३६३
देवलोके महारज्ज	१५५	धम्मचक्क पवत्तेन्ते	३२२, ३६१, ३६६, ३६८, ३७१, ३७३, ३७५
देवलोके वसन्तस्स	६६	धम्मचेति समुस्सेत्वा	३७५
देवलोके वसित्वान	३३४	धम्मतळाक मापयित्वा	३७८
देवलोक गतो सन्तो	१४	धम्मदस्सिस्स अपरेन	३५६
देवलो च मुजातो च	३४४	धम्मदस्सिस्स मुनिनो	३२
देवा च सब्बगन्धेहि	१६२	धम्मदस्सी महावीरो	३५६
देवा तत्थ समागन्त्वा	१७३	धम्मदिग्धा यथा धीरा	२४४
देवा दिब्बेहि गन्धेहि	२१४	धम्मपासादमारुह	७८
देवा दिब्बेहि तुरियेहि	३०८	धम्ममेघ पवत्सेत्वा	३६८
देवा नागासुरा ब्रह्मा	२१२	धम्मवादी अधम्मो च	४०६
		धम्मविमलमादास	३७८

ध

धम्मा चेव मुधम्मा च	३५३	नगर बन्धुमती नाम	३६४
धम्मापण पमारत्वा	३७२	नगर बाराणसी नाम	३७८
धम्माभिममयो तस्स	३३६	नगर मेखल नाम	३२६
धम्मोक्क धारयित्वान	३२७	नगर रम्मवती नाम	३२१, ३२४
धम्म अभिममेत्तस्म	६६	नगर सब्बज्जसम्पन्न	३०५
धम्म च तस्स अस्मोसि	२३६	नगर सुधञ्जवती नाम	३३२
धम्म चरे मुचरित	२६६, २७२	नगर सोभवती नाम	३७४
धम्म वित्थारिक कत्वा	३७०	नगर हसवती नाम	३४४
धरणीरिव सीनेन	१०३, १६०	न गामधम्मो निगमस्स धम्मो	२४१
धरणूपमो खमनेन	३२२	न च मे वन्दन वीर	२११
धाता धना च सन्ति च	१०५	नचिरेनेव कालेन	१५०, १५४, २५०, २५६, २८२
धानियो म उपट्ठन्ति	१६७	नच्छन्न नप्पतिरूप	११
धानु यावेणिका नत्थि	१७३	न जरा मच्चु वा यत्थ	२०१
धातुवित्थारिक आसि	३८४	नतज्जा दण्डदुत्तिया	२२०
धिरत्थु मज्झत लोल	२०५	न तत्थ चन्दिमा भाति	१२५
धीना तुय्ह महावीर	२२४	न तम्मिह नगरे अत्थि	४७
धीताह बुद्धमेट्ठस्स	२२४	न तस्स अलिक भणित	४१४
धुनन्तो पसुकूलानि	५५, १७१	न तस्स कण्टका होन्ति	३४६

न

न कब्बवित्तोह वीर	१४६	न तस्स परिक्खायत्थो	४००
नकुला च मुजाता च	३३४	न तित्तिपुब्ब तव दस्सनेन	२०४
नकुलो च निसमो च	३५४	न ते पस्सन्ति त यक्ख	१७५
न केचि तेन समयेन	३४२	न त दस्सु ठानेसु	३८६
न कोचि एत जानाति	४१७	नत्थि जाति जरा व्याधि	२६०
नगरा निक्खमन्तो त	१२५	नत्थिमस्स सत धम्मे	४१०
नगरे अमरवतिया	३०५	नत्थि मे ससयो तत्थ	४१८
नगरे अरुणवतिया	१८७, २७८	नदतो परिसाय ते	२०५
नगरे बन्धुमतिया	२०, ४०, ८८, ८५, १६०, १६३, १६५	नदि अमरिक नाम	७६
नगरे हसवतिया	४, ११, ७३, ८४, १७५, १८८, १९४, १९७	नदीसकासे भाता मे	१३१
नगर अरुणवती नाम	३६७	नदीसोतपटिभागा	५४
नगर कपिलवत्थु मे	३८०	ननु नाम गहट्टेन	२२०
नगर खेमावती नाम	३७	नन्दा चेव सुनन्दा च	३२१
नगर गन्तवान आचिक्खि	४०४	नन्दारामवने तस्स	१३८
नगर चन्दवती नाम	३३६	नन्दिबड्ढो सिरिवड्ढो	३३७
नगर धञ्जवती नाम	३४१	नन्दो चेव विसाखो च	३२७
नगर पविसतो यस्स	४२	नन्दो राहुलभट्टो च	२०५
नगर पविसन्तस्स ...	१६	न पञ्चकालो सुभगे	२५०
		न मय्ह मत्तिक नाम	३६३
		न मे अत्थि तिला मुग्गा	३६८

न मे ओवादको अस्थि	७५
न मे चोरा विहेसन्ति	३२
न मे तप्पच्चया अस्थि	३८७
न मे देय्यधम्मो अस्थि	६
न मे देस्सा उभो चक्खू	३६२
न मे देस्सा उभो पुत्ता	३६७
न मे देस्स धन धञ्ज	३६०
न मे देस्स महारज्ज	४१०
न मे याचकमनुप्पत्ते	३८६, ३६४
न मेसा ब्राह्मणी देस्सा .	४०३
न मोघ त कत मय्ह	७
नमो ते पुरिसाजञ्ज	६१, ८४
नमो ते मारमथन	१४६
नमो ते वादिमद्द	१४६
नमो ते सब्बदस्सावी	२२१
न म कोचि उत्तसति	४१६
न म सीत वा उण्ह वा	१३
नम्हि देवो न गन्धब्बो	५६
नरदेवस्स यक्खस्स	३७१, ३७६
नववत्थ नवफल	१३, ८३, १७०
नववत्ससहस्सानि	३२६, ३३४, ३४१, ३४६
नवसस्स च सम्पन्न	१२
नवसस्स ददित्वान .	१३
न विज्जन्ते मता यस्मि	२४१
नवुतिवत्ससहस्सानि	३२७, ३३०, ३३५, ३४२
नवुतिसत्तसहस्सान	३६१
न सन्ति पुत्ता ताणाय	२३३
न सोच्चिया परेस सा	२१५
न हि त ओरक मञ्जे	१८
नहि सब्बेसु ठानेसु	२३७
न हेते एत्तकायेव	३१४-३१७
न हेते जानन्ति सदेवमानुसा	२६७
न होति अरती सत्तान	३१२
नळमाल गहेत्वान	४५
नळागार करित्वान	७८
नागा च नागसमाला च	३४६
नागा च समागन्त्वा	१७४
नागान पवर पुफ्फ . .	२२६
नागासुरा च ब्रह्मानो .	२१४

नाग गहेत्वा सोण्डाय	३८६, ३६४
नानाकलिमलाकिण्णे	२०५
नानाचित्तेहि पुण्फेहि	१२०
नानादिसा नमस्सन्त	२८२
नानारतनपज्जोत	१२०
नानाविकुब्बन कत्वा	२२४, २७६
नानाविध बहु दुक्ख	२६३, २७१
नाभिनन्दित्थ सो दान	२५७
नायकान वरो सत्था	१५१
नारदस्स अपरेन	३४२, ३८२
नारदस्स भगवतो	३८२
नारदो जिनवसभो	३४२
नारदो नाम नामेन	६, ७५
नारोचेसि पति मय्ह	२३२
नासाय विनिविज्झित्वा .	४०७
नाह एवमिधेकच्च	१०८
नाह पिम्बामि खादामि	३६१
नाह सुणोमि सम्बुद्ध	५७
नाळिकेरफल गय्ह	८८
निकखमित्वान नगरा	३६५
निग्रोधमेव सेवेय्य	१२१
निग्रोधे हरितोभासे	२७
निज्जिनित्वा किलेसे सो	३२८
निट्ठिते च महाथूपे	१८३
निट्ठिते च महादाने	१४४
नित्तिण्णओघ सम्बुद्ध	१५
नित्तिण्णकङ्खो निम्मानो	१०५
नित्थिण्णा जातिससार	२२३
निद्दायमानो सयनवरे	४१३
निट्ठित्ठा नु मन्तपदे	६२
निन्नादिता तदा भूमि	१५१
निपच्च पादमूलम्हि	२०८
निपच्च पादमूलेह	१५२
निपच्च मुनिवर त .	२३६
निपच्च सिरसा तस्स	१११
निपच्च सिरसा पादे	१४६, १४८, २०१, २५४
निपतन्ति खणातीता	११६
निपतित्वा महेसिस्स	२२१
निप्पपञ्चो निरालम्बो .	१७
निब्बत्ति एकतो होति	२२४

निव्यानाय वजन्तीन	२०१
निव्यानाय वदन्तीन	२७३
निव्यान गोतमी याति	२०२
निव्यायिस्सति धम्मक्खो	११८
निव्यायिस्साम इच्चेव	२११
निव्विन्दित्वा अगारम्हा	२७४
निव्विन्दित्वा अगारेह	२७६
निव्विन्दित्वान ससारे	२६६
निव्विन्दित्य ततो रूपे	११२
निव्विन्ना सव्वसङ्गारे	२२२
निव्वुते ककुसल्यम्हि	१६७
निव्वुते तम्हि लोकगणे	१३६, २५५
निव्वुते लोकनाथम्हि	६१, १७१
निव्वुतो तिण्णससारो	११६
निमन्तयित्वा सत्ताह	१४२
निमन्तयित्वा सुगत	२४३
निमन्नेत्वा व सुगत	• १४६
निमित्ते चतुरो दिस्वा	३२१, ३२४, ३२७
निरन्तर अकुटिल	३२८
निरन्तर जातिसत्त	४०१
निरये पि दससहस्से	३१२
निरालया छिन्नबन्धू	४०२
निरुत्तिया च कुसलो	१५४
निवत्ता उक्कुसो हासि	२३२
निमज्ज पासादवरे	३६१
निमभो च अनोमो च	३३७
निमिन्नो रुक्खमूलम्हि	२२०
निसिन्न ग्रहस बुद्ध	११५
निसिन्न जनकायम्हि	२५६
निसीदनत्थ बुद्धस्स	६७
निसीदि तत्थ भगवा	६, ६०
निसीदि तत्थ समणो	१६६
निसेधयित्वा पच्चन्त	४१०
निस्सासो मुखगन्धो च	१०५
नीहरन्ते सरीरम्हि	३६
नेककोटिसहस्सानि	२६२, २७०
नेकपाणमहस्सान	२८४
नेकान नागकोटीन	३६३
नेपुञ्जो दस्सने वीरो	५७
नेरञ्जराय तीरम्हि	३०६, ३६४, ३७६
नोनीतसुखमाल म .	१११

न्यापेत्वा अनुलिम्पित्वा

४१४

प

पकरणे सत्त देसेन्तो	३७३
पक्कन्ते चारिक रट्टे	३६८
पक्खन्दि सेलपम्भारे	११२
पक्खिपित्वा पदीपेत्वा	२५७
पच्चन्तदेसविसये	२७१, ३०७, ३६३
पच्चयाकारकुसला	२१७
पच्चयान तदा लाभो	१२३
पच्चुगमना वत्तन्ति	३०८
पच्चुप्पन्न च यो धम्म	१५७
पच्चेकबुद्धा वीतरागा	२६६
पच्चेकबुद्ध दिस्वान	२५७
पच्चेक बुद्धसेट्ठस्स	१७४
पच्छिमे च भवे दानि	१०६, १४०, १४१
पच्छिमे च भवे सम्पत्ते	६०
पच्छिमे भवे सम्पत्ते	७७, १२७, १३१, १३३
पञ्च कामगुणे हित्वा	५६, ८३, १००
पञ्चकोटिसता बुद्धा	२६५
पञ्चङ्गिकेहि तुरियेहि	१६५
पञ्च जातिसतानेव	१३५
पञ्चदाससतानूना	२०६
पञ्चन्न भिक्खुसतान	३०१
पञ्चपञ्जासकप्पम्हि	४७
पञ्चभिक्खुसता सब्बे	३०२
पञ्चमी तस्स धीतासि	२४०
पञ्चवीसे कप्पसते	६०
पञ्चसट्ठिम्हितो कप्पे	३०
पञ्च हत्था तव होन्तु	२६४
पञ्चालरट्टे नगरवरे	४०६
पञ्जात्तमासनमिद	१६६
पञ्जापेत्त महावीर	१३२
पञ्जासक्खत्तु देविन्दो	७, १७८
पञ्जासरतनो आसि	३७६
पञ्जास चक्कवत्तीन	१८६
पञ्जास देवराजून	१६१
पाउका उस्सितानेका	२१४
पटिकच्चायुसङ्गार	२०१
पटिकमनसालाय	१३५

पटिगगण्हातु मे बुद्धो	५५, १७१	पदुमुत्तरो महावीरो	२७७
पटिगगण्हि मम भिक्ख	५५, १७१	पदुमुत्तरो लोकविद्	४, १२, ४६, १३२
पटिगगहेत्वा तत्थेव	२४२	पदुमो कुञ्जरो चेव	३३२
पटिगगहेत्वा सम्बुद्धो	१८६, १९४	पदुमो जिनवरो सत्था	३४०
पटिपूजेन्ति पुलिन	६३	पदुमो फुस्सदेवो च	३५५
पटिभानवत अग्गो	१४९	पदुम पुण्डरीक व	३९५
पटिभानवत अग्ग	१४६	पदेसरज्ज विपुल	५, ७, ३५, ७३, ८२, २७९
पटिभानेन चित्तेन	१४९	पधानचार चरित्वान	३२१
पटिलोमेन ज्ञानानि	२१२	पधानपहितत्तो सो	१७८
पटिसम्भिदा अनुप्पत्तो	८३, १७०	पधानपहितत्तोह	२३, ६५
पटिसम्भिदा चतस्सो	४, ५, ७-११, १४-१६	पधान पदहित्वान	६६, ३२३, ३२६
पटिसल्लीनको सन्तो	७५	पनादिता दुन्दुभियो	२१२
पट्टुन्न चीनपट्ट च	३७४	पन्थम्हि समण दिस्वा	१९५
पठमा कञ्चनमया	१७३	पव्वजित्वाचिरेनेव	२९२
पठमाभिसमये बुद्धो	३२०, ३३८	पव्वजित्वा तथागत	२८६
पठम नवसस्सम्हि	१४	पव्वजित्वा तदा चाह	२२२
पणमामि नरादिच्च	२०४	पव्वजित्वा तदा पाह	१७
पणिधाय मुगन्धत्त	१६१	पव्वजित्वा धम्मधरा	२८३
पण्डर छत्तमादाय	३५	पव्वजित्वान कायेन	५९, २८१
पण्डितासि महापञ्जा	२१५	पव्वजित्वान सुगतेन	१४८
पतितो दब्बपुञ्जग्गिह	११९	पव्वजित्वा मुनिमत	२८३
पतित पादमूले मे	११४, १२०	पव्वज्ज न लभे वीर	१३३
पति ठपेत्वा सेसा मे	२४०	पव्वतग्गे तदा आसि	८१
पत्तचीवरमादाय	२६०	पव्वतग्गे दुमग्गे वा	७५, १-१
पत्तपाणि अलोलक्ख	१२४	पव्वतग्गे यथा अग्गि	१६८
पत्त च चीवर दत्त्वा	३७१	पव्वते हिमवन्तम्हि	६२
पत्थयि ते पि पत्थेसु	२२८	पव्वजेति न म कोचि	१३३
पत्त्वान बोधिमत्तुल	३२५	पव्वभारे गिरिदुग्गे च	४०३
पथविय निपन्नस्स	३०९	पभा निद्धावते तस्स	९७
पदुद्धारे पदुद्धारे	५	पभाहि अनुरज्जन्तो	१४६
पदुमस्स अपरेन	३४०	पभिन्न वदन चा पि	२५१
पदुमाकारवदो	११०	पमोदिताह सुमना	२२६
पदुमुत्तरनाथ च	१४५	परक्कम त सफल	२६४
पदुमुत्तरबुद्धस्स	२३, ३३, ७५, २४२	परम्मखा निसीदित्वा	१८९, १९८
पदुमुत्तरभगवतो	७३	परिक्खारा अवसेसा	३८४
पदुमुत्तरस्स अपरेन	३४५	परिक्खीण अतीत च	२६७, २७३
पदुमुत्तरस्स भगवतो	२८, ३०, १६६, १७७, ३४२	परिचिण्णो मया सत्था	२०२, २३०, २३३, २३८, २४२, २४४, २४७
पदुमुत्तरो जिनो बुद्धो	३४५	परिज्जात मया दुक्ख	२०२
पदुमुत्तरो नाम जिनो...	४, ६, १०, १९, ४५	परिनिब्बातुमिच्छामि..	२०३

परिनिवृत्ते भगवति	३६, ३८	पापो कदरियो यक्खो	४०६
परिपक्कमानसे सत्ते	३३६	पारेवता राजहसा	१६४
परिपक्को वयो मय्ह	२६०	पालितो सब्बदस्सी च	३५१
परिष्वाजिकिनी आसि	२४६	पासादा सिविका वय्ह	५१
परिळभमु भवाभवे	१२१	पिण्डचार चरन्तस्स .	१८६
परिवारेण महता .	११४	पिण्डाय विचरन्ते ते	२५६
परिवृता पाणकोटीहि .	२६१	पिण्डाय विचरन्त त	१४८
परिसाहि च चतूहि .	२२५	पिता अञ्जनसक्को मे	२१०
पल्लङ्कामुज्जेने मय्ह	३११	पिता मे मिगव गन्त्वा	४०६
पल्लङ्केन निसीदित्वा	३११	पितुगेहे निसीदित्वा .	११
पवना आभत पण्ण .	३८७	पितुना सह गन्त्वा	२८०
पवने दिस्वा वनचरो	४००	पियकारी जनस्सा पि	१०६
पवने वसमानस्स .	३६६	पियदस्सी च भगवा	६८
पवेधमानो पलितसिरो	३६२	पियदस्सी मुनिवरो	३५२
पसन्नचित्ता सुमना	१८४, १६६	पियालफलमादाय	७६
पमन्नचित्तो सुमनो	२८, ४५, ५३, ६०, ८५, ६२	पीतिपामोज्जजनन	३०४
पसन्ननेत्तो सुमुखो	• ३४५	पीतिपामोज्जबहुल	१२०
पसीदस्सु महाभोगे .	२०२	पीतिप्पसन्नवदन...	१३५
पस्सथ इम तापस .	३०६, ३५७	पुच्छित्वा निपुण मय्ह	११५
पस्सथेत माणवक .	१११	पुञ्जित लोकसार व	२५०
पस्सथेत मुनिवर .	१०६	पुञ्जकम्मेन सञ्जुत्तो	५६, १७२
पस्सन्ति त देवसङ्घा .	२६६, ३००	पुञ्जापापपरिक्खीणो	१३६
पम्मन्ति निरय चेतो	६३	पुटकन्त गहेत्वा	६४
पस्सित्वा जनसम्मज्जे	२६४	पुण्णमाये यथा चन्दो	३१६
पहाय रज्ज सामच्चो	११४	पुत्तो च राहुलो नाम	२२४
पहीनदरथो बुद्धो .	२२	पुत्तो तिरिटिवच्छस्स	१०६
पहूतेनन्नपातेन .	१६५	पुत्तो सिङ्गालको नाम	२८२
पाटलिपुत्तपुरम्हि	३८४	पुथुज्जनो वयो सन्तो	१५४
पाटिहीर करोत्ते च	३७३	पुन कस्सपवीरस्स	१२१, १२३, २५७
पाणसन्तारणत्थाय	१२४	पुन चारिक पक्कन्ते	३४३
पाणिना तानि पग्गय्ह	२१५	पुनदेव सक्को ओरुय्ह	३६६
पातियो परिभुञ्जामि	८४	पुन नारदकूटम्हि	३२०
पादपक्खालनेनाह .	२३८	पुनब्बसुमित्तो नागो च	३६५
पादमूले महेस्सिस्स...	११२	पुनापर अमितयसो	३४५, ३६३
पादे पक्खे पजहामि	४१५	पुनापर कुम्भकण्ण	३४५
पानधि सक्त गय्ह .	५०	पुनापर ददन्तस्स .	३६४
पानधीन पदानेन	५१	पुनापर दसबलो .	३४५
पापमित्तवस गन्त्वा ..	१५५	पुनापर देवकूटे	३४५
पापुणित्वाण सम्बुद्धो..	३४७	पुनापर पुरगणो	३३४
पापुणित्वाण सम्बोधि...	३४०	पुनापर ब्रह्मरज्जा .	३६७
		पुनापर ब्रह्मरज्जे..	३६७

पुनापर भीमरथे	३५६
पुनापर यदा बुद्धो	३५२, ३५५
पुनापर यदा होमि	३८८, ३९०, ३९१
पुनापर राजपुत्तो	३३३
पुनापर सन्निपाते	३४८
पुनापर सो नरासभो	३३८
पुनाहं बाराणसियं	१४४
पुनो निमन्तयि.वान	२५६
पुनो पत्त गहेत्वान	२५७
पुनो पि धम्म देसेति	११३
पुनो सब्बे मनुस्सत्त	११५
पुप्फवस्स च सुरभि ..	१६१

पुप्फस्स हेट्ठा तिट्ठामि	८२, १६६
पुप्फ कुटजमादाय	६३
पुप्फ हेमवन्त गय्ह	६३
पुब्बकम्म गवेसत्तो	६१
पुब्बकम्म सरन्तस्स .	४६
पुब्बदक्खिणपच्छासु	२१३
पुब्बसञ्ज सरित्त्वान	६७
पुब्बसालोहिता मय्ह	४१३
पुब्बान लोकनाथान	२६२, २७०, २७६
पुब्बेनिवासमञ्जासि	२१५
पुब्बेनिवास जानाम	२११, २७०, २७६
पुब्बेनिवास जानामि	२२२, २२४, २३३ ...
पुरतो देवमनुजा	२१४
पुरप्पवेसे सुगत	१४०, १५०
पुरिमान जिनगान	२२५
पुरिम कुसल कम्म	२७४
पुरेह बोधिया पत्त	१०२
पुलिनेन कत्तो थूपो	६२
पूगा हुत्वा व सब्बायो	२०६
पूजेत्वा लोकसरण	१०८
पूज एतादिस रम्म	२५५
पूतिकुणपसम्पुण्णा .	४११
पूरयित्वा परमन्न .	१८५
पूरयित्वा विसेसेन .	१३०
पूरेत्वा परम अन्न ...	२७६
पूरेन्ती ऊनकसत्त .	२८६
पेठाय पक्खिपन्ते पि	४०१

फ

फलदानेन बुद्धस्स ...	१४०
फलमाकङ्खमानान	३८०
फलहत्यो अहं दिस्वा .	४०, ८५, ८७, १६७
फले चत्तारि सामञ्जे	३२८
फल बुद्धस्स दत्त्वान	६०
फुल्लारविन्दसङ्कासे	२०४
फुत्सस्स च अपरेन	३६३
फुत्सा चेव सुदत्ता च	३६०
फुत्सो जिनवरो सत्था	३६२

ब

बन्धनारक्खनेन मय्ह .	२०३
बल च वत्त मे खीण	१४, ६३
बहुदेवमनुस्सान	३६५
बहुस्सुत्तस्स धम्मधरा	२८८
बहुस्सुता धम्मधरा	२८३
बहुस्सुतो महाजाणी .	१०६
बहु दुस्सवर दत्त्वा .	३६६
बात्तिसलक्खणा बुद्धा	६२
बाराणसिय इसिपत्तने	३८१
बाल आदाय अतरि	२३२
बिम्बिसारो तदा राजा	२१६
बिलासया दरीसया	३१२
बीजमिञ्ज गहेत्वान	२५
बुद्धपच्चेकबुद्धान	२७४
बुद्धमाता ति पञ्जात्ति	२१३
बुद्धरूपरति जत्त्वा	११२
बुद्धवण्णेन सत्तान .	१०७
बुद्धसेट्ठस्स उपरि	१०
बुद्धसेट्ठस्स भिक्खुस्स	१२७
बुद्धसेट्ठ नमस्सामि .	१६
बुद्धस्स आनुभावेन	१६, ८१, १६८
बुद्धस्स गिरमञ्जाय	५१
बुद्धस्स दत्त्वानलाबु	१६
बुद्धस्स परिनिब्बाना	२०१
बुद्धस्स परिनिब्बान .	२००, २१४
बुद्धस्स रसि दिस्वान	१८७
बुद्धस्स वचन सुत्वा .	२२६, ३१३, ३१८
बुद्धे पसन्ना धम्मो च ...	२८१

बुद्धो तस्म च मद्धम्मो	२०२	भवा सब्बे परिकखीणा	२७४
बुद्धो ति तेम सुत्वा	३००	भवे निव्वत्तमानोह	८४
बुद्धो ति वचन सुत्वा	३०८	भवे भवे ससरन्तो	१६६
बुद्धो बुद्धस्स निव्वाने	२१४	भावनाय महापञ्चा	२६०
बुद्धो लोके समुप्पन्नो	५४, ११५	भिक्षाय गाम गच्छन्ते	२२८
बोधनेय्य जन दिस्वा	३२०	भिक्षुनी उप्पलवण्णा च	२२३
बोधनेय्य पज दिस्वा	१५४	भिक्षुनीनिलयो सुञ्जो	२०२
बोधिपपटिक गट्ठ	७७	भिक्षुनीन ओवदने	१५०
बोधिया आसन कत्वा	२८	भिक्षुनीन धम्मकथ	१५०
व्याहता तित्थिया सब्बे	३४३	भिक्षुनीहि विमुत्ताहि	२००
व्याहत पुनरुत्त वा	१५४	भिक्षुसङ्घस्स वा मज्झे	१४
व्याहरन्तस्स बुद्धस्स	४२	भिक्षुसङ्घे निसीदित्वा	१६५
ब्रह्मचरियमसेविस्स	२६०	भिक्षुसतसहसान	३६६
ब्रह्मदेवो उदयो च	३६०	भिद्यसो उत्तरो नाम	३७४
ब्रह्मदेव च सम्बुद्ध	२६३, २७१	भिय्यो चित्त पसादेसि	२६४
ब्रह्मवण्ण च मापेत्वा	२६२	भिय्यो चेव असमो च	३३६
ब्रह्मा च लोकाधिपति	२६७	भुञ्जित्वान सम्बुद्धो	२२६
ब्रह्मानो काचि दस्सन्ति	२७६	भुम्मा महाराजिका	२६८
ब्रह्मना याचितो सन्तो	३२४, ३२७, ३३०	भूमिचालो तदा आसि	२०१
ब्राह्मणो अग्निदत्तो च	३७१	भूमिय पतित दन्त	१२५
ब्राह्मणो ब्रह्मदत्तो व..	३७८	भूमि उदुक्खल कत्वा	२२४
ब्राह्मणो यञ्जदत्तो च	३७४	भोगवा यसवा होमि	१०२
ब्राह्मणो समणो नाथो	१०५	भोजयित्वान सत्ताह	२३१

भ

म

भगवति कोणागमने	१८१	मकुळखारकाकारा	२५१
भगवा तम्हि समये	५५, ५७, ६८, १६६, १७१, ३०४	मक्कटो च सिङ्गालो च	३६७
भट्टसालो जितमित्तो	३४१	मग्गञ्जू च मग्गविहू	१५०, २४५
भट्टा चेव सुभट्टा च	३३२	मग्गे फले आगमे च	१०२
भट्टो चेव सुभट्टो च	३२४	मग्ग च पटियादेसि	२२५
भय तदा न भवति	३१२	मङ्गलस्स अपरेन	३२८
भवना अभिनिक्खम्म	४५	मङ्गलो च सुमनो च	३८२
भवना निकखमित्वान	८२, ६६, १६६	मच्चुव्याधिजराभीतो	१३१
भवनेत्ति अविज्जा च	२७५	मच्छकच्छपसच्छन्ना	१६४
भवसोत मचे बुद्धो	११५	मज्झन्तिहकम्हि सूरिो	१६६
भवाभवे ससरन्ती	१६६	मज्झे अटुट्टकुम्भीन	२५५
भवाभवे ससरन्तो	१३, ८२	मणिमयम्हि पल्लङ्के	२२६
भवाभवे ससरित्वा	२८०	मणिमुत्ता वालुकाकिण्णा	२६६
भवामि तेन कम्मेन ..	२१७	म डक पो व सो आसि	३४२
		मण्डपे रुक्खमूले वा	१६०, १६७, १६६

मत्तञ्जुनी च असने	२८७	महाकस्सपो जिनो सत्था	३७६
मदनिम्मदन सोकनुद	३०४	महाकस्सपो पि च थेरो	३०२
मद्दिया दीयमानाय	३६६	महाकारुणिको सत्था	२४५
मद्दि हत्थे गहेत्वान	३६६	महागोतमो जिनवरो	३८३
मधुगन्धस्स पुष्केन	६१	महाजना समागम्म	१७३
मधुरानि पहट्टानि	२०५	महाजेतवन गन्त्वा	६७
मनुजामरनागान	१४२	महादान ददित्वान	१२६, २२७
मनुस्सत्त लिङ्गसम्पत्ति	३०६	महादान पवत्तेत्वा	३६६
मनुस्सयोनिमागन्त्वा	५६, १७२	महादिट्ठि विनोदेत्तो	३६८
मनोभावनीय बुद्ध	१५	महादोण नागराज	३४०
मन्दारकेहि सञ्छन्ना	१६४	महाधनसेट्ठिकुले	२२८
मन्धातादिनरिन्दान	२०३	महानेलस्स छादन	१८८
मम अञ्छरिय दिस्वा	३७६	महापरिसभाव स्म	१३१
मम अञ्जातरो सिस्सो	५४	महापरिसमज्झेह	१०४
मम आसयसामन्ता	६, ७२	महाभित्ताप कटुक	१८५, २७६
मम कम्म पकित्तेसि	६०	महाभिसक्कसड्कासो	१६१
मम धम्मकथ कत्वा	१६४	महाभिसक्को तस्मि मे	१३६
मम निज्झायमानस्स	२३, २७	महामती महावीरो	१४१
मम पुत्तोभिनिक्खम्म	२१०	महामुनि तोसयित्वा	७०
मम सडक्कप्पमञ्जाय	६, ३०, ६५, ७५, ३६१, ३६८	महारज्जसुख पत्तो	११५
मम सीसे मणिं गय्ह	४६	महारह च सयन	८२, १६६
ममेवाय मञ्जमानो	४०४	महावाता न वायन्ति	३११
मम उपद्दुत दिस्वा	४०३	महावातो वुट्ठहित्वा	५६, ३११
मम च चित्तमञ्जाय	२२६	महाविलासो तस्स जनो	३७५
मया पि सुकत कम्म	२६	महासमुद्दा चत्तारो	६, ७४
मया भिक्खुनियो वीर	२०४	महासमुद्द उदक	५८
मयि पब्बजिते सन्ते	३५६	महासमुद्दे चतुरो	२२४
मय सहा व निक्खन्ता	२०१	महासमुद्दा आभुजति	३१२
मय्ह पि सुकत कम्म	४६	महासमुद्द ओगय्ह ..	१६४
मरीचियोत्थटा भूमि	३५	महाहित वरदद	२२२
मल्लेसु कुसिनाराय	११६	महिद्धिका महापञ्जा	२६०
महता च पयत्तेन	२५०	महोरगो महानागो	२२५
महता जनकायेन	२११	मातर पितर चाह	२१६
महता परिवारेन	१२६, १३६, १६०, २१६	माता चन्दवती चाह	१२७
महन्ता पञ्च नाळियो	३८४	माता पिता न मे देस्सा	४०६, ४११, ४१४
महन्ता मुग्गमत्ता च	३८३	मातापितू च वन्दित्वा	४०७
महन्ता सुवण्णवण्णा च	३८४	मातापितूहि पहिता	४१२
महा अञ्छरिय दिस्वा	३६८	मातुकुच्छिगते मयि	६१
महाकस्सपमागम्म	१२२	मातुञ्छा ते महावीर	२०८

मातु मे दोहळो आसि	१५८
मातुलुङ्गफल गय्ह	८६
मानावमानतो मुत्ता	६३
मानुस्सका च दिव्वा च	३११
मा नो पमत्ता अस्सुम्ह	१७४
मा नो सरणदे नाथे	२१२
मा पण्डिच्चय विभावय	४१३
मा पमज्जि तुव तात	४१०
मायाकारो यथा रङ्गे	१३०
मारसेन पमदित्वा	३६६
मिगलुदे पुरे आसि	५२, ७६, ६०, ६३, ६७, १००
मिगव गहेत्वा मुञ्चस्सु	४०६
मुखगन्धो सदा मय्ह	१०६
मुखतुण्डकेनाहरित्वा	४१५
मुञ्चन्ति पुप्फ पन पञ्चवण्णिक	२६६
मुत्तचागा सीलवती	२८५
मुदुका मद्व्वा स्तिद्धा	१०१
मुनिनो गन्धकुटिया	१६१
मुहुत्त तण्हासमण	२०३
मूगो अहोसि बधिरो	४१४
मेत्तचित्तो कारुणिको	१५८
मोरहत्य गहेत्वान	३२

य

यक्खा तत्थ समागन्त्वा	१७४
यतो कुतोचि गतीसु	१०१
यतो सरामि अत्तान	५८, ६५, २३७, ४१६
यतो हरीतक दिन्न	२२
यत्थ आपो च पथवी	१२५
यत्थ नाम जिनस्साय	२०५
यत्थ यत्थ निसिन्नाह	२५२
यत्थ यत्थूपपज्जामि	१८१, १८२, २१६
यत्थ यत्थूपपन्नाह	२१७
यथा अन्धुघरे पुरिसो	३१५
यथा अमच्चो मच्चुकामो	३८८
यथा अरीहि परिच्छो	३०६
यथा आपन्नसत्तान	३१४
यथा इद तथा एत	२२१, २५१
यथा इमे जना सब्बे	१४४
यथा उच्चारट्टानम्हि	३०६

यथा उद्धहि गगन	३४२
यथा कोमुदिके मासे	६४
यथा खित्त नभे लेड्डु	३१३
यथा गूथगतो पुरिसो	३०६
यथा तुय्ह महावीर	३०१
यथा निक्खन्तसयनस्स	३१३
यथा पि आतुरो नाम	३६०
यथा पि उण्हे विज्जन्ते	३०५
यथा पि उदक नाम	३१७
यथा पि ओसधी नाम	३१६
यथा पि कुणप पुरिसो	३०६
यथा पि कुम्भो सम्पुण्णो	३१४
यथा पि चमरी वाल	३१४
यथा पि दुक्खे विज्जन्ते	३०५
यथा पि पथवी नाम	३१६, ३१७
यथा पि पव्वतो सेलो	३१७
यथा पि पापे विज्जन्ते	३०५
यथा पि पुरिसो चोरेहि	३०६
यथा पि बलवा पोसो	७७
यथा पि व्याधितो पुरिसो	३०६
यथा पि भण्डसामुग्ग	२६४
यथा पि भद्दके खेत्ते	६५, ८४
यथा पि भिक्खु भिक्खन्तो	३१५
यथा पि वाणिजो नाम	३६१
यथा पि सब्बसत्तान	३१३
यथा पि समये पत्ते	३१६
यथा पि सागरे ऊमी	१४५, ३२७, ३५०
यथा पि सागरो नाम	३३५
यथा पि सीहो मिगराजा	३१५
यथा पि सेवको सामि	३६०
यथा मनुस्सा नदि तरन्ता	३१०, ३२३, ३७७
यथा या काचि नदियो	३१६
यथा ये केचि सम्बुद्धा	३१६
यथा रत्तिकखये पत्ते	३१३
यथा सत्तिवसेनाह	१०६
यथा सीतोदक नाम	३६८
यथा सुफुल्ल पवन	३३५
यदा अरिन्दम राज	३३१
यदा अहोसि पवने	४००
यदा अह कपि आसि	४१४

यदा अहं ब्रह्मरञ्जे	३८७	यदाह फुस्सति या कुञ्चि	३६३
यदा इच्छामि गमन	१६६	यदाह मातुकुञ्चितो	३०३
यदा उदायित्थेरेन	१५६	यदाह योब्बन पत्ता	२१८
यदा कपिलवत्थुस्मि	१४१	यदाह लोकसरण	२२२
यदा कस्सको पुरिसो	३८८	यदाह विञ्जुत पत्तो	१४७
यदा किलेसा जायन्ति	७६	यदि कोचि एति दक्खिण्यो	३६८
यदा च तरुणो भदो	१६२	यदि चित्तवसी हेस्स	४०२
यदा च देवभवनम्हि	३२०	यदि ते म तत्थ कोट्टेय्यु	४००
यदा च पटुमो बुद्धो	३३८	यदि ते रुचित्थि अय्ये...	२०१
यदा च पिण्डाय मुनि	२१६	यदि ते रुचित्ते राज	२२२
यदा च मातुकुञ्चिम्हा	१६१	यदिद तस्स पकुप्पेय्य	४०३
यदा च योब्बनपत्ता	२५३	यदि न ब्राह्मणि कोचि	४०३
यदा च योब्बनूपेता	२३२	यदि पस्सन्ति पवने	३६५
यदा ते योब्बनपत्ता	२२८	यदि बुद्धस्स सोधेय ..	३०८
यदा दीपडकरो बुद्धो	६६	यदि बुद्धो अमितगुणो	१८६, १६८
यदा देवा मनुस्सा च	३२८	यदिमस्स लोकनाथस्स	३१०, ३२३, ३७७
यदा दोणमुख हत्थि	३५०	यदि 'मास पि द्वेमास	३८७
यदा पब्बजिता आसि	२५६	यदि सन्तिगमो मग्गो	११५
यदा पब्बजितो चाह	१६२	यदिह तस्स कुप्पेय्य	४०६
यदा बुद्धा सुतमती	२२८	यदिह तस्स पकुप्पेय्य	४०५
यदा बुद्धो अत्थदस्सी	३५२	यदिह तादिस पत्त्वा	४११
यदा बुद्धो असमसमो	३४३	यदिह तेस पकुप्पेय्य	४००
यदा बुद्धो धम्मदस्सी	३५४, ३५५	यन्नूनमिम पूतिकाय	३०५
यदा बुद्धो धम्म देसेसि	३५६	यमकपाटिहारिय च	३६६
यदा बुद्धो पापुणित्वा	३४५	यमह अज्ज ब्याकासि	३१८
यदा बुद्धो बुद्धगुण	३४०	यम्हि आयुप्पमाणम्हि	१०२
यदा भिक्खुसहस्सेन	२८४	यम्हि काले महावीरो	३२०, ३२८, ३४०, ३४३
यदा महाकट्टपुञ्जो	३६८	यम्होकासे अह ठत्वा	४१४
यदा रूपगुणूपेता	२४४	यसग्गपत्तो सिरिमा	१४६, २४५
यदा वेरोचनो नागो	३४१	यसस्सी सुखितो कन्तो	१०६
यदा सक्को उपागञ्छि	३५४	यसोधरा अह वीर	२६१, २६२
यदा सक्को देवराजा	३२६	यसोधरा मय वीर	२६६
यदा सुजातो अमितयसो	३४८	यसोधरा महावीर	२६६
यदा सुजातो असमसमो	३४८	यसो नदीकस्सपो च	१७८
यदा सुनन्दो चक्कवती	३२६	यस्सञ्जलि करित्वान	४२
यदा सो तरुणो भदो	२४१	यस्सत्थाय पब्बजिता	२०२, २३०, २३३,
यदाह अमितयसो	४०६		२३८, २४२, २४४, २४७
यदाह तुसिते काये	३०३	यस्सत्थि सुगते सद्धा	२१३
यदाहं दारको होमि	३६३	या काचि कद्धा इध वा हुर वा	१४१

याचक उपगत दिस्वा
 याचन्ति म पञ्जलिका
 याचार्मि त महाराज
 याचिता सिवयो सव्वे
 याचित्वा सत्थुपट्टान
 या चे म परिवारिसु
 या तया वण्णिता वीर
 या ददन्ति सकत्तान
 या ददाति सकत्तान
 या पधानतमा तास .
 या पुव्वे बोधिसत्तान
 या मे अहोसि जनिका
 या मे दुतियिका आसि
 याव अट्टासि सम्बुद्धो
 या वड्डयि पयत्तेन
 यावता अभिक्कामि
 यावता करण सव्व
 यावता खेत्ता विज्जन्ति
 यावता चतुरो दीपा
 यावता निरया नाम
 यावता परिसा अत्थि
 यावता परिसा आसि
 यावता परिसा तस्स ..
 यावता परिसा नाम
 यावता बुद्धभणित..
 यावता ब्रह्मलोकतो
 यावता मे पक्खिगणा
 यावतायु वसित्वान
 यावता वत्तते चित्त
 यावता वनसण्डभिन्हु
 याव हेट्ठा अवीचितो
 या समद्ध अमोजेसि
 युगमत्त पेक्खमाना
 युवतीन च सव्वाम
 यूपो तत्थ सुभो आसि
 ये अप्पमत्ता अखिला
 ये केचि तेन समयेन .
 ये केचि मनुजा एन्ति
 ये केचि महिया सत्ता
 ये केचि लोका वन्दनेय्या

३६६ ये तत्थासु जिनपुत्ता
 ४०६ ये ते अहेसु सम्बुद्धा
 ३६२ येन योगेन जनकाय
 ३६४ येन वेळुवन दिट्ठ
 १३० ये पि दीघायुका नागा
 २१२ ये फलट्ठा बुद्धपुत्ता
 २३१ ये बाला विमति पता
 २७३ य मे दुक्ख उपहरन्ति
 २६७ ये रागरत्तानुपतन्ति सोत
 २१२ यो च उप्पतित अत्थ
 ३११ यो च वस्ससत जीवे..
 ३६२ यो चे वुड्डो दहरो वा
 ४०२ योजन ते पि वड्डेसु...
 ३२७ योनिं सो पच्चवेक्खित्वा
 २१३ यो पानधि मे अदासि..
 १८६, १६८ यो पि पञ्जाय असमां
 ४०५ यो पि मे भवते भत्ता...
 ८४ या मे कनिट्ठिको भाता
 ६५ यो मे ज्ञाण पक्कित्तेसि
 ३१३ यो म अन्नेन पानेन .
 २२३ यो य गन्धकुटिभूमि
 ३१८ यो रसिफुसितावेळो
 ६६ यो सव्वलोकस्स गरु .
 २६० यो सो तया सन्थवितो
 ३७६ यो सो महत्तरो खन्धो
 ४२ यो हि पस्सति सद्धम्म
 ६५ य अम्हे पटिमन्तेसि .
 १०, ७६ य अम्हेहि कत कम्म
 ६५ य अम्ह पूरित कम्म .
 ६४, ६५ य किञ्च मानुस दान
 ३३३ य तेस वचन वुत्त
 २०६ य पक्कित्तमि सम्बुद्ध .
 ५४ य मया पूरित कम्म
 २४६ य मय्ह पाटमन्तेसि..
 ६७ य मय्ह पूरित कम्म
 ३२८ य म तदा पाकतिक..
 ३२१ य य जनपद यामि .
 ३६५ य य दिस पक्कमामि...
 ४११ य य योनुपपज्जामि .
 ३०१ य य सो वण्ण चिन्तयि

३१०
 ७६
 ३२०
 २१६
 ६५, ३००
 ६५
 १०७
 ४१६
 २२१
 २३७
 २४१, २५३
 २८६
 १७४, १७५
 १६२
 ५१
 ३३१
 २१७
 ४१३
 ५८
 १६५
 १६१
 २६०
 १५४
 १११
 २१५
 ११२
 २७०
 २७६
 २७०
 ३६१
 ४१२
 ६३
 २२५
 २६३
 २६२, २७६
 ४००
 १८३
 २६
 ५, ७, ६, १८, ३२..
 ४०२

य वदन्ति सुमेधो ति
य सो तदा म अभिसपि

५८, १६५
४०५

र

रजनीयेन रज्जामि
रजोनुद्धसति उद्ध
रज्ज पि मे ददे सब्ब
रज्ज पुत्त पटिपज्ज
रज्जो माता महेसी ति
रट्टपालो एकसत
रतनमय मण्डप .
रतनानट्टपञ्चास .

४
३१२
३८६
४०६
२०३
१७८
२२५
११७, १२६, १२८,
१३२, १३४, २४८

रतनानि सत्त वस्सिसु
रत्तिन्दिव सो गङ्गाय . .
रत्तसकुपसब्बाना .
रथा वाजञ्जासयुत्ता
रथियाय वजन्तियो
रम्मे पदेसे रमणीये
रम्मो चेव सुदत्तो च
रम्म वेळुवन येन .
रहोगता निसीदित्वा
रहोगतो निसीदित्वा .
रागो तदा तनु होति .
राजकञ्जाहि सहिता
राजपुञ्जेन निब्बत्त
राजान उपसडकम्म
राजा पि रज्ज छड्डेत्वा
राजुय्यान तदा गन्त्वा
राजूपजीवे निगमे
राधा चेव सुराधा च .
रामा चेव समाला च
रामा चेव सुरामा च .
राहुमुत्तो यथा सूरियो
राहुलो च अह चेव
रूपभोगयसे चेव .
रूपवती भोगवती
रूपवा गुणसम्पन्नो
रूपसद्देहि गन्धेहि .
रूपाचारगुणपेता .

३६७
४०४
२२०
५१
२०२
४०४
३३५
२१६
१८५, २७८
३०५
३१२
२४६
२१६
१८५
१६३
१३६
४१६
३३६
३७०
३४६
३१६
२२४
२७८
२६५, २७२, २७४
५
२०६
२६१, २६६

रूपादिदसहङ्गेहि
रूपेन कि तवानेन
रूपे सीले समाधिम्हि
रेवतस्स अपरेन
रेवतो यसधरो बुद्धो
रेवत दस्सनत्थाय
रोगा तदुपसम्मन्ति
रोदन्ते दारके दिस्वा
रोमसो नाम सम्बुद्धो
रसिजालपरिक्खित्तो

१५६
२११
३०१
३३३
३३३
१४५
३१२
३६५
२१
१६०

ल

लक्खणे इतिहासे च
लत वा यदि वा रुक्खा
लबुज फलमादाय
लहु च वत खिप्प च
लाभग्गेन यस पत्ता
लाभा अम्ह सुलद्धा नो
लाभा तेस सुलद्ध च
लाभा तेस सुलद्ध वो .
लाभा मय्ह सुलद्ध मे
लाभालाभेन सन्तुट्ठो
लाभियो अन्नपानान
लाभी विपुललाभान
लाभीन सीवली अग्गो
लाभ सिलोक सक्कार
लोकजेट्ठो च निम्मानो
लोकविस्सुतकित्ति च
लोकप्पसादन नाम
लोके अच्छरिय दिस्वा

३७६
३११
४०
२३७
२६८
१६४
४६
२६
५१
५७
२६८
१४३
१४५
२६५, २७२
११०
१६०
३०२
३४८

व

वङ्गे जातो ति वङ्गीसो
वचनाभाय बोधेति
वजिराय भगवतो
वण्णवा यसवा होमि
वत्ति चक्क महावीर .
वदनेन सुगन्धेन . .
वनकम्मिको पुरे आसि

१४७
११३
३८४
१३
३२१
११०
८, ७२

वनगगा निक्खमित्तवान	८१, १६८	विनिपातगतो सन्तो...	६७
वनगो गच्छमानस्स	६	विनीवरणसङ्कप्पो .	१५८
वनन्तरे बुद्ध दिस्वा	४१	विपस्सिनो भगवतो	३, १८, ३६, ४८, २८८
वनालय भावनीय	१५६	विपस्सिस्स अपरेन	३६६
वन्दित्वान महामच्चो	११६	विपस्सिस्स भगवतो	१८४
वन्दित्वा मुनिनो पादे	२७१	विपस्सी जिनवरो बुद्धो	३६५
वन्दित्वा सिरसा पादे	३३८	विपाक एकदुस्सस्स	५
वयम्हि पच्छिमे काले	२६०	विपाक कित्तयित्तवान	६६
वरगन्ध च माल च	१६४	विपिने बुद्ध दिस्वान	२१
वरुणो चेव सरणो च	३३०	विपुल पभ दस्सयित्वा	३५८
वरुणो नाम नामेन	६४	विमलो होति सूरियो	३१२
वरुणो ब्रह्मदेवो च	३३२	विमोक्खे अट्ठ फुसित्वा	६५
बलाहको व अनिलेन	३६०	विम्हिता ता जिनवर	२५३
वसते तत्थ खेमे पुरे	३७१	विस्तोसि महावीरो	१५४
वसन्तिया तम्हि नगरे	२५६	विरागसहित वाक्य	१४८
वसीसतसहस्सेहि .	४१	विरागो विमलो ब्रह्मा	१०५
वस्ससतसहस्सानि .	११७, १२६, १३२	विरिय मे धुरधोरय्ह	६४, १७८, १८८
वस्ससतसहस्सान ..	१२८	विरुद्धा ये पावचने	१७५
वस्सवुत्थस्स भगवतो	३२६	विरोचन्ति परिक्षित्ता	२५५
वापिता रोपिता मय्ह .	३०७	विरोचमानो विमलो	३८०
वारिमज्झगतो सन्तो .	७	विलपन्ता सुकरुण	२०१
वासव विय वस्सन्त	२०८	विसट्ठकन्तवचन ..	१०४
वितक्कवसिको हुत्वा ..	६६	विसट्ठो होहि मा भायि	६
विचरन्ती अमज्झिस्स	२१६	विसुद्धनयना होमि	२४७
विचरन्तो अनुकूलम्हि	४०५	विसुद्धमनसा अज्ज ..	१६१
विचरन्तो ब्रह्मारज्जो	४०३	विसुद्धसीलो सप्पज्जो	१२३
विचित्तपुप्फदुस्सान	१२१	विहाय नन्दन देवा	२१६
विचित्रपुप्फा गगना	३१२	वीथिया गच्छतो यस्स .	४२
विचिनन्तो तथा दक्खि	३१४-३१६	वीथि सम्मज्जन कत्वा .	२७७
विचिन अद्दस पुप्फ	१६८	वीमसनत्थ बुद्धस्स . .	१०६
विचिन नद्दस पुप्फ	४६	वीरङ्गरूपा बलिनो	१२६
विचिन्तयित्वा धम्मत्थ	४१६	वीरो कमलपत्तक्खो	१०८
विजयी व महायोधो	१६०	वीरो पदुमपत्तक्खो	११०
विज्जाधरो तदा आसि	८१, १६८	वीरो सूरु च विक्कन्तो	१०४
विज्जाय मे सीलगुण	४००	वीसकोटिसता बुद्धा	२६५
वित्तिण्णो चेव तिस्सो च .	३४४	वीसतिवस्ससहस्सान	३७८
वित्तिसज्जननो मय्ह	४०, ८८	वीसान चक्कवत्तीन	१८६
वित्थारिक बाहुजज्ज	३२०, ३८०	बुद्धित कोसिक बुद्ध	४७
विनतानदिद्या तीरे	६१	वुत्त हैत भगवता	२६५, २७२
विनत धनुमादाय ..	५३	वेदजात जन दिस्वा	३०७

वेदयन्ति च ते सौर्त्य
वेदिमज्जा व सुस्सोणि...
वेदियो सत्त कत्वान...
वेनेय्ये विनयन्तो सो...
वेभार नाम नगर
वेसारज्जेहि सम्पन्नो .
वेसिका व अनाचारा
वेस्सभुस्स अपरेन
वेस्सभू जिनवरो सत्था
वेस्ससुद्धकुले जाता

३१६
२५१
१७५
१५३
६०, ३५७
१४६
२६०
३७०
३७०
२७५

स

सकजीवितपरिच्चागो
स कदाचि तिलोकगो
स कदाचि महावीरो
सकसकम्हि भवने
सक चित्त पसादेत्वा
सकि पि दिवस दुतिय
सके घरे निसीदित्वा .
सकेन आनुभावेन
सके पुत्ते चजन्तस्स
सके सिस्सेनुसासित्वा
सक्कच्च मुनिनो वाक्य
सक्कता पूजिता चेव
सक्कस्स वचन सुत्वा
सक्का थेवे कुसग्गेन
सक्काय वूपकासो मे
सक्केन सा दिन्नवरा
सखिला च पदुमा च
सगम्भ त विदित्वान
सग्गा चुता मनुस्सेसु
सडकारकूटा आहित्वा
सङ्घा च पणवा चेव
सङ्घारान सभावत्थ
सङ्खित्तकण्णा सेतक्खी
सङ्खित्तेन मया वुत्त
सङ्खिपिसु पथ यक्खा .
सङ्गीतियो पवत्तेन्ति .
सङ्घतो उद्दिसित्वान ..

४०१
१४१
१०४, ११०, १५१
३००
२६, ५०, १६६
४०३
५
२५०
३६६
६४
१३४
२२६
३६६
५७
१७
३६३
३६७
१२१
१५८
१३६, २४२
३००
३२७
२२०
१०८
३६५
३००
१२

सङ्घाराममदासिम्ह .
सङ्घिकेसु विहारेसु . .
सङ्घे पसादो यस्सत्थि .
सङ्घो चे तिण्णकन्तारो
सचे मयि दया अत्थि
सञ्छड्डित कुलमूल .
सट्ठि कप्पानि देविन्दो
सट्ठिकोटिसता बुद्धा .
सट्ठितुरियसहस्सानि १५, १८, १६४, १६६, १७६
सट्ठिभिक्षुसहस्सान
सट्ठिरतनमुब्बेधो .
सट्ठिराजसहस्सानि
सट्ठिवस्ससहस्सानि .
सट्ठिसतसहस्सान
सण्डासेन च केसे मे
सतरसी नाम भगवा
सतसहस्सवस्सानि
सतसहस्सातिक्कन्ते
सतसहस्सितो कप्पे . ५, ७, ११, १४, १६
सतसहस्से कत कम्म . ११६, १४२, १४६,
१५१, १७७
सतानि पञ्चनूनानि ..
सतान तीणिक्खत्तु च १३, ७६, ११७,
१२७, १३३
सतान पञ्चक्खत्तु च .. ६४, ८२, १६६
सतिपट्ठानकुसला ..
सातफलक दत्त्वान ..
स त ह्नुगुण तुट्ठो .
सत सहस्सान १५ धुत्तकान
सत्त उप्पलपुप्फानि .
सत्ततिदेवराजून .
सतर्तिभक्खुसहस्सान ...
सततिवस्ससहस्सानि .
सत्ततिसहस्सानि .
सत्तनेत्तमनाहारा .
सत्तपातिसहस्सानि ..
सत्तमाल गहेत्त्वान . .
सत्तयोजनमुब्बेधो ..
सत्तयोजनिक थूप ..
सत्त रत्तिन्दिव तत्थ ...

२१७
१३६
२८१
११५
२०३
३७५
४६
२६५
१५, १८, १६४, १६६, १७६
३६६
३७०
३६६
३३२, ३७०
३६१
२३७
४०, ८७
३२२
२७७
५, ७, ११, १४, १६
११६, १४२, १४६,
१५१, १७७
१५०, २५८
१३, ७६, ११७,
१२७, १३३
६४, ८२, १६६
१८८
३७६
१३३
२२६
१८७
१८८
३६६
३६७
३३४
१०८
२५७
१८७
१७५
१३६, २५५
१६८, १६६

मत्तवस्ससहस्सानि	३५६, ३६७	सब्बत्थ विहता नन्दी	२३०
सत्तसतसहस्सानि	२५५	सब्बत्थ सुखितो हुत्वा	१२७
सत्तसतसहस्सान	३३६	सब्बपारमिसम्भूत	११२, २८२
मत्तसत्तनि कप्पानि	५८	सब्बबन्धनमुत्ताह	१८६
सत्तसारवरे तस्मि	१०५	सब्बवेदविदू जातो	१४७
सत्तसारेभिनिक्खन्ने	१५८	सब्बवेरभयातीतो	७८
सत्ताहमेवाह पसन्नचित्तो	४१७	सब्बवोसितवोसाना	१६०, १६६
सत्ताह धारयित्वान	६८, ४१४	सब्बसो छादित आसि	२१४
सत्ताह पटिसल्लाना	३३१	सब्बसोण्णमय घर	३१
सत्ताह वरसमापत्तिया	३३८	सब्बाकारेन भासतो	३६३
सत्ताह सालच्छदन	६८	सब्बाकार पकम्पथ	४३
सत्तिसूलूपमा कामा	२२६	सब्बा ता पि भिक्खुनियो	२१३
सत्तुत्तमो अनधिवरो विनायको	२६८	सब्बायो पुरतो नीता	२१४
सदत्थे वायमेय्याथ	६४	सब्बासवपरिक्खीणो...	१०७
सदेवक च पस्सन्तो	२६७	सब्बीतियो विवज्जन्तु..	३१६
सदेवगन्धव्वमनुस्सरक्खसे	२६८, २६९	सब्बे अकसु बुद्धयूप	१७५
सदेवासुरनागेहि	१४५	सब्बे जना समागन्त्वा	४२
सद्धम्मपण्डरच्छत्त	३७६	सब्बे जना समागम्म	४३
सद्धम्मस्सवने युत्ते	२४३	सब्बे तत्थ समागन्त्वा..	३४३
सद्धाधिमुत्तो सुमति	११०	सब्बे देवा पदिस्सन्ति	३१३
सद्धा परिचरित्वान	१३०	सब्बे म अपचायन्ति	१३
सद्धापीति उपगन्त्वा	३६६	सब्बे सिस्सा समागन्त्वा	६३
सद्धा माता पिता मय्ह	७७	सब्बे सोण्णमया रुक्खा	१६४
सद्धाय अभिनिक्खम्म	१४	सब्ब मणिमय आसि	१७४
सन्तत्ता कुथिता भूमि	१६६	सब्ब मणिमय थूप	१७४
सन्त यस भगवतो	१०६	सब्ब सरीरसञ्जात	२५१
सन्तारेत्वा बहुजन	३४५	सत्तह्मचारी मण्डव्यो	४१७
सन्ति पक्खा अपतना	४१६	सभाव चिन्तयित्वान	३६४
सन्ति गता व आसु ते	२६०	समचित्ता समकम्मा	२६४
सन्तो च उपसन्तो च	३५३	समचित्तो समसमो	१०५
सन्धको धम्मको चेव	३५२	समणब्राह्मणा चेव	१४३
सन्निपाता तयो आसु	३२०, ३२२, ३२६	समणी समणगुत्ता च	२१८, २२७, २३१, २३६, २४०
सब्बकम्म परिक्खीण	२८८	समणो तापसो विप्पो..	१५८
सब्बकाल पि पथवि...	२७८	समत्तिसहस्सानि	३२७, ३५६, ३७२
सब्बञ्जुतेन ज्ञाणेन..	१५१	समादियित्वा बुद्धगुण	३१८
सब्बञ्जुत गवेसन्तो	३७४	समाधिगोचरा सब्बा	२७५
सब्बञ्जु फुल्लित दिस्वा	२२६	समाधीसु न मज्जामि	३
सब्बत्थ पूजितो होमि...	८३, १७०	समानेत्वान ते सब्बे	२५६
		समुदा उत्तरा चेव	३७४

समुद्धरसिम लोक ..	२०	सह गाथावसानेन ...	१३६
सम्पत्ति त करित्वान ...	१६५	सह गाथ सुणित्वान	११
सम्पत्ति अनुभोत्वान ...	१८२, १८६, २१७, २३६, २४६	सह तस्सा निपातेन .	२५०
सम्पन्नविज्जाचरणस्स तादिनो	२६७	सह दट्ठो आसीविसेन	४१७
सम्बलो च सिरिमा च	३६०	सह दिट्ठस्स मे छत्त .	४१३
सम्बलो च सुमित्तो च	३५७	सह दिस्वानह थूप	७७
सम्बुद्धदस्सन गत्वा	३७३	सह पथतो ओक्कन्ते	४०६
सम्बुद्धमुद्दिसित्वान	१०२	सह पुञ्ञस्स कत्तारो	२१०
सम्बुद्धे उपपज्जन्ते	४३	सह मे जातमत्तम्हि	२१८
सम्बुद्धो बोधय सत्ते	१०८	सह वाचाय सब्बे पि	११६
सम्बुद्ध अभिवादेत्वा . .	२६१, २६६	सह सच्चे कत मय्ह	४१६, ४१८
सम्बुद्ध पटिमानेन्ती ..	१८७	सहस्सकण्ड सतभेण्डु	८१, १६६
सम्मज्जनि गहेत्वान ...	३	सहस्सक्खत्तु राजा च	५१, १७६
सम्मुखा विय सम्बुद्ध .	१४	सहस्सदेवराजून	२७६
सम्मोदमानो तेहि सह	४१७	सहस्सपरिवारेन . .	११४, १३१
सयम्भुनो पञ्चसता	२०६	सहस्समपि चे गाथा	१२५
सरदुक्क सनिगम	४११	सहस्समपि दत्वान	१४४
सरणागमने कञ्चि	३१६	सहस्सरसी भगवा	८५, १६७
सरणागमने किञ्चि	१५३	सहस्सारानि चक्कानि	५६
सरणो भावितत्तो च	३३०	सहस्सियम्हि लोकम्हि	३११
सरणो सब्बकामो च .	३४६	सहायो ब्राह्मणो मय्ह	४१७
सरण नाम नगर	३५५	सहा व सेट्ठिना तेन	२५५
सराजके सहोरोधे	४०६	सा कञ्जा कनकाभासा .	२२०
सरीरकिञ्च कत्वान	१७३, ४०१	साकियम्हि कुले जाता	२४६
सरीरगन्धो च सदा	१६२	साकियानीहि धीराहि	२१०
सरेन मधुरेनाह	१४०	सागरो व असङ्खोभो	३३५
सरेन रजनीयेन	१०, १३६	सा च अतुलिया जिनस्स इद्धि . .	३२५
सल्लकत्तो महावीर	६	सा च इद्धि सो च यसो	३२२
ससत्थहत्थूपगत	४०७	सा चला चलिता भूमि	२०१
ससागरन्त पथवि .	४०७	साटक पजहि तत्थ	३०७
ससावक त विमल ..	१११	साधु साधु कतञ्जसि	१३४
ससावक महालाभि ..	१४२	साधू ति ते पटिस्सुत्वा	३०२
ससिस्से निम्बुते नाथे ..	११८	साधू ति सो हट्ठमानो	३६८
ससि व तारासहित ...	११५	साधू तिह पटिस्सुत्वा	१६
सह आवज्जिते थूपे	७६	सा पवेदितसब्बङ्गी	२५१
सह आवज्जित मय्ह	१८६, १६८	सामञ्जफलसम्पन्नो	१४०
सह कते सच्चवरे	११५, ४१६	सामञ्ज मे अनुप्पत्त	१६५
सह कोपे समुप्पन्ने	४०३	सामा च चम्पानामा च	३७२
		सामो यदा वने आसि	४१८
		सायपात नमस्सामि ...	७६

सारिपुत्तो तदावोच	१३३	सीहहनु ब्रह्मगिरो	१४०
सारिपुत्तो महापञ्चो	३०१, ३०२, ३०४	सीहा व्यघा च दीपी च	६५
सालकल्याणिक पुप्फ	६०	सीहासनस्स सामन्ता	२६
सालो च उपसालो च	३३६	सुकत मत्तिकापत्त	८४
सावको तस्स बुद्धस्स	११७	सुखदुक्खे तुलाभूतो	४१६
सावको वरुणो नाम	६८	सुखदुक्खेनुभोत्वान	२७२
सावक धुतवादान	२५४	सुखदुक्खेनुभोत्वाह	२६५
सावत्थिनगर गन्त्वा	२३२	सुखप्पत्तानुमोदाम	२७१
सावत्थिय कोसलमन्दिरे जिनो	१२४	सुखप्पत्तानुमोदामि	२६३
सावत्थिय पुरे वरे	२६१	सुखितो सज्जितो हुत्वा	२५६
सा वीसवस्ससत्तिका	२०८	सुखी भवस्सु दीघायु	१३२
सासनेन विनाम्हाक	११६	सुखी होतु महापञ्चो	५५, १७२
सासन जोतयित्वान	११८, २५४	सुखुमनिपुणत्थपटिविद्धो	३०३
सासन जोतयित्वा सो	१३६	सुखेधिता च ते सब्बे	२५३
सा सह ताहि गन्त्वान .	२११	सुखेन सुखितो होमि	३११
साह तमत्थ पुच्छिस्स	२३८	सुगतेन विना भूतो	११२
साह तेहि विनाभूता .	२२८	सुगन्धदेह सब्बत्थ	१६१
साह सुत्वान सद्धम्म	२८८	सुगन्ध बेलुव दिस्वा	२६
साह सुत्वानिमा गाथा	२४१	सुचिर विहतत्तमो मया	६७
सिखी मुनिवरो बुद्धो	३६८	सुचिर सतपुञ्जलक्खण	६७
सिद्धत्थस्स अपरेन	३५८	सुजातस्स अपरेन	३५०
सिद्धत्थस्स भगवतो	३०, ३४, ३६, १८३	सुजाता धम्मदिन्ना च	३५१
सिद्धत्थो नाम सम्बुद्धो	५४	सुजातो जिनवरो बुद्धो	३५०
सिद्धत्थो मुनिवरो बुद्धो	३५८	सुञ्जकन्ति विदित्वान . .	२२०
सिरिया रूपिनि दिस्वा	२४६	सुञ्जतो लोक अवेक्खस्सु...	१३६
सिरिवड्ढो च नन्दो च	३६७	सुणित्वा तमह हट्ठा	२४६
सीत उण्ह न जानामि	८३, १७०	सुतो बुद्धस्स दायादो	२५६
सीत उण्ह विहनन्त	३५	सुत्तन्त विनय चा पि	३२४, ३२६, ३४६,
सीत व्यपगत होति	३११		३४८, ३६१
सीलकञ्चुक दत्वान . .	३७६	सुत्वा च विमल वाक्य	१०६
सीलखण्डभया मय्ह	४०७	सुत्वा त मुनिनो वाच	२६१
सीलवा गुणसम्पन्नो .	४०६	सुत्वा दत्वा महादान	२०८
सीलेसु सबुता हुत्वा	२८५	सुत्वान त धम्मवर...	१५१, १६१
सील तस्स असङ्खेय्य	१४२	सुत्वान धम्म विमल	११६
सील समाधिपञ्च च	१६२	सुत्वान पञ्च सीलानि	४३
सीबला च असोका च	३२७	सुत्वान वचन तस्सा . .	२६०
सीबला च सुरामा च .	३५८	सुत्वा पतीतो सुमनो	११४
सीस तत्थेव छिन्दित्वा .	४१०	सुत्वा सुत्तन्तसेट्ठ त	२२१
सीहनादमसम्भीत . .	१४६	सुत्वाह मातु वचन . .	२५०
सीहव्यग्गेहि दीनीहि...	४१८		

सुदत्तो चेव चित्तो च	३४६	सुवण्णवण्ण सम्बुद्ध	२६, ४५, ८५, ८७, ९०, ९३
सुदस्सना सुपिया च	२६४	सुवत्थितोह निक्खन्तो	१४४
सुदस्सनो देवराजा	३५०	सुमम्पन्नं तदा खेत्त	११
सुदस्सनो सुदेवो च	३४६	सुसाने सेय्य कप्पामि	४१६
सुदस्सन नाम नगर	३४५, ३४६	सुसीला लज्जिनी चेव	२८४
सुदिन्न मे दानवर	१८६	सूलेहि विनिवज्जन्ते	४०८
सुदुद्दस सुनिपुणं .	६५	सेट्ठिधीता तदा हुत्वा	२२७
सुदूरट्ठा पि त सुत्वा .	२१३	सेट्ठिनो अनुकम्पाय	२५४
सुदेवो धम्मसेनो च .	३२७	सेट्ठि ततोनुजानित्वा	२८६
सुद्धे अनूने मम भिक्खुसङ्घे	२०४	सेतच्छत्तोपसोभितो	१७७
सुद्धोदनो महाराजा	२६०	सेतुविहारे कारेत्वा	२७७
सुधञ्जा नाम नगर	३५१	सेनासनानि भिक्खून	११७
सुधम्मा देवपुरे रम्मे	३७५	सेनासन पञ्चापेमि	११६
सुधम्म नाम नगर	३३४	सेसभागानि डङ्गिहसु	२१४
सुधोत रजकेनाह	१७६	सेसा सक्कुकुले जाता	२१०
सुनन्दस्सानुचरा जनता	३२६	सो अट्ठासीति हत्थानि	३२४
सुन्दरी च सुमना च	३३७	सोकट्टा दीनवदना .	२४१
सुपण्णा नाम सकुणा	६५	सोको च परिदेवो च .	३
सुपुत्ता तस्स सिस्सा च	११५	सो च कायो रतननिभो .	३३३
सुपुष्कितग्ग उपगम्म	२२६	सो च बुद्धो असमसमो	३३५, ३४२, ३५०
सुपुष्कित पावचन	३२१, ३३७	सो च रुक्खो धनक्खन्धो	३४६
सुपुष्कित सालवन	२८	सो च सत्था अमितयसो	३३७
सुप्पियो च समुद्धो च	३५८	सो च सब्ब तम हत्त्वा	१२६
सुफुल्लो सालराजा व	३५६	सो छेत्वा बन्धन सब्ब	३३५
सुफुल्ल सालराज व .	३०१	सो जिनो सकगेहम्मिह .	३३३
सुभद्धो कटिस्सहो चेव	३५६	सोणा च उपसोणा च .	३३०
सुमङ्गलो घटिकारो च	३७८	सोणो च उत्तरो चेव	३७०
सुमङ्गलो च तिस्सो च	३३१	सोणो च उपसोणो च ..	३२४
सुमङ्गल नाम नगर	३४६	सोणकिङ्कणिपुप्फान .	१५, ७६
सुमनस्स अपरेन	३३०	सोणमया मणिमया	४६, ८१, १६६, १६६
सुमनो नाम सम्बुद्धो	२६, ५०, ५७, ८१, १६८	सोणमया रूपिमया .	२८
सुमनो यसधरो बुद्धो	३३०	सोणमय रूपिमय	१६३
सुमहापरिसमज्जे	११३	सोणाननो जिनवरो	१६०
सुमेधो जिनवरो बुद्धो	३४७	सो तदा पग्गहेत्त्वान	३६२
सुरक्खितो धम्मसेनो	३६२	सो तदा लोकपज्जोतो	१६१
सुरत्त सुकत चित्त .	२५५	सो नून बुद्धिमज्जनि	१०७
सुरिन्ददेवभवने .	३२५	सो ते इज्झतु सङ्कप्पो	४६
सुवण्णरत्तिसङ्कास .	२०३	सोत्थिको चेव रम्मो च	३७०
सुवण्णवण्णा हुत्वान .	१६३	सो दानि अमत पत्तो .	१५
सुवण्णवण्णो हुत्वान	८३, १७०		

सो पच्छा पव्वजित्वान	१७८
सो पि धम्म पकासेसि	३३१
सो पि पत्तवान सम्बोधि	३५६
सो पि बुद्धो अमितयमो	३५०, ३५२
सो पि बुद्धो अरुमसमो	३५२, ३५४, ३५६, ३५८
सो पि बुद्धो नरासमो	३५४
सो पि बुद्धो पकासेसि	३२५
सो पि म तदा व्याकासि	३३६, ३४१
सो पि म बुद्धो व्याकासि	३२३, ३२६, ३२६.
सो पि सब्ब तम हन्त्वा	३६१
सो बुद्धो चक्कवत्तिस्स	३४०
सो बुद्धो दससहस्सिस्मि	३५८
सो बुद्धो सट्ठिरतन	३५६, ३६०
सोभण नाम नगर	४८, ३५३
सोभितस्स अपरेन	३३५, ३८२
सोभितो नाम सम्बुद्धो	४६
सोभितो वरसम्बुद्धो	* ३३५
सो मे कथेसि आनन्दो	१७६
सो मे धम्ममदेसेसि	१५८, २३८
सो मे पुट्टो च व्याकासि	४०४
सो मे भूसनलोभेन	२३६
सो म अससि एही ति	४१५
सो म तत्थ खमापेसि	४१०
सो याचितो देववरेन चक्खुमा	२६८
सोय कमलपत्तक्खो .	११७
सो हेतु च सो पभवो .	१८२
सोह तेस यति सुत्वा	४१४
सवच्छरे गिम्हसमये	४१५
सवद्धितोय सुगत	२०३
सविसट्ठो भवित्वाह .	६६
सवुतो पातिमोक्खस्मि .	६६
ससरित्वा च ससारे	२६०
ससरित्वा भवे सब्बे ..	५८
ससारसोत तरणाय .	३४२

ससारसोत विन्दित्वा	३०६
ससारे ससरन्तिया	२२३
ससारे ससर तीह	२०६
ससितो अकतञ्जुना	४०१
स्वक्खातो भिक्खवे धम्मो	११६
स्वागत वत नो आसि	२१०, २७४
स्वागत वत मे आसि	४, ५, ७-११, १४

ह

हत्थिअस्सरथा पत्ती	१७६
हत्थियान अस्सयान	७, १३, ८२, १६६, १६२
हत्थियान निम्मिनित्वा	३६६
हत्थिराजा तदा आसि	२३
हत्थिवण्ण तथेवस्स	२६१, २६६
हत्थि अस्से रथे दत्त्वा	३६५
हत्थी अस्सा गवा चापि	२६३
हृदय ददेय्य चक्खु	३६३
हन्द बुद्धकरे धम्मे .	३१४
हन्दमेत गवेसिस्स	१०
हन्दाह दस्सयिस्सामि	२६८
हरितक आमलक	२२
हा योगा विप्पयोगन्ता	२१२
हा सन्ति गोतमी याति	२०५
हास सुपण्णनयन	१०६
हिडकारा साधुकारा च .	३०१
हिताय सब्बसत्तान ..	१४६, २४५
हिमवन्तस्साविदूरे	६, ८, ७५, ७८ .
हिरोत्तप्पेन गरुना	३६७
हीनमज्झिमउक्कट्टे	४०४
हीळिता जीविता वा पि	४०३
हेमजालाभिसच्छन्ना	१५
हेमदोलाभसवना	२२०
हेमय जोपचितङ्ग	१२२
हेमवण्ण महाबाहु...	१२६
हसाराममुपेच्चाह	१५२

उपमायो

अग्रधो विय सञ्चत्थ, किलेसविसनासको	१६०
अच्छरा विय देवेसु, अहोसि रूपसम्पदा	२८७
अतिरोचन्ति वण्णेन, सरदे व दिवाकरो	२५५
अद्दस कोसिक बुद्ध, पुण्णमायेव चन्दिम	४७
अनिच्चा वत सङ्गारा, यथाय विलय गता	२१२
अनुपलित्तो पदुम व, तोयमिह सम्पवड्डित	३६६
अनुपलित्तो लोकेन, तोयेन दुम यथा	१६०
अनुब्यञ्जनसम्पन्नो, सालराजा व फुलित्तो	१६०
अनुपमो असदिसो, हिमवा विय दिस्सति	३६०
अन्वकारो व पदीपेन, निब्बुतो सो ससावको	३६०
अभिञ्जमाने उदके, अगच्छि महिया यथा	२०७
असङ्गचित्तो सञ्चत्थ, अनिलो विय नायको	१६०
असम्भीता च ते बुद्धा, मिगराजा व केसरी	६२
असीतिहत्थमुञ्जेषो, सालराजा व दिस्सति	३५२
अस्सासेता यथा चन्दो, सूरियो व पभञ्जको १०३, १६०	
आकासो विय पञ्जाय, असङ्गो अनिलो	
यथा १०३, १६०	
इद्धी अनेका दस्सेसु, पिळ्ण्वविकर्त यथा	२१०
इन्दीवर व जलित, आदित्त व हुतासन	४५
उक्कामुखे यथा कम्बु, एव रसीहि मण्डितो	३०५
उदितो अजटाकासे, रवी व सरदम्बरे	११३
उद्धरित्वान पादासि, तालमिञ्ज व याचके	३६२
उपनेन्ति बहू अम्हे, सागरस्से व ऊमियो	२७२
उपनेन्ति बहू जना, सागरेयेव ऊमियो	२६७
उपेच्च धम्ममस्सोसि, अमत व मनोहर	१६०
उरगो व तच्च जिण्ण, वुड्डपत्त व पादपो	३३६
उसभो व मही नदति, मिगराजा व कूजति	६३
एव पावचन तस्स, अरहन्तेहि चित्तित	१४५
ओदुम्बरिकपुप्फ व, चन्दमिह ससक यथा	५४
ओभासेति दिसा सब्बा, इन्दकेतु व उग्गतो	३३२
ओभासेति दिसा सब्बा, चन्दो तारगणे यथा	३४७
ओभासेति दिसा सब्बा, सतरसी व उग्गतो	१७४,
२६६, ३३५	
ककुधो विलसन्तो व, मिगराजा व केसरी	१८७
ककुध विलसन्त व, देवदेव नरासभ	६१
कणिकार व जलित, पुण्णमायेव चन्दिम	८६
कप्पितो मेरुराजा पि, रङ्गमञ्जे यथा नटो	२१२
करुणापुण्हदयो, गुणेन विय सागरो	१६०

करेहि उर पण्ता, छिन्नमूला यथा लता	२१२
काया निच्छरति रस्मि, रत्ति व पब्बते सिखी	३७०
कुमारो कनकस्सेव, कम्मञ्जास्स सुसिक्खितो	२१०
कुवादगच्छदहन्तो, अग्गिक्खन्धो व सोभसि	१६०
कुवितक्के विनोदेस, नागो तुत्तट्ठितो यथा	७६
गच्छति न चिरेनेव, अग्गिरिव निरिन्धतो	२०५
गज्जिता कालमेधो व, नीलुप्पलसमसादिसो	३०२
गन्धमादनसेलो व, गुणगन्धविभूसितो	१६०
गुणानं आकरो वीरो, रतनान व सागरो	१५०
गुणान आयतिभूतो, रतनान व सागरो	११३
चक्कवत्तिमणी नाम, यथा तपति योजन	३४७
चक्कवत्ती व सो राजा, बोज्झङ्गरतनिस्सरो	१६०
चन्दसूरसहस्सानि, आवेळमिव धारयि	२०७
चन्दो व विमलो सुद्धो, सतरसी व पतापवा	३४७
चवि.चन्दो व गगने, निब्बुतो सो ससावको	३५६
चित्त मुञ्ज यथा नाम, लुञ्चि कोमारको युवा	२२४
छस्सूरोदयकालेव, लोक चाकासि धूमिक	२०७
छाया विय सरीरेन, सह तेनेव ससरि	२५६
जलन्त दीपहक्ख व, तरुणसुरिय व उग्गत	३०१
जलन्त दीपहक्ख व, विज्जु व गगने यथा	३०२
जलन्त सतरसि व, सालराज व फुलित	२५५
जलन्त हेमसेल व, दीपहक्ख व जोतित	११५
जलित्वा अग्गिक्खन्धो व, निब्बुतो सो ससावको	३२२,
३४५, ३६०, ३६५	
जलित्वा अग्गिक्खन्धो व, सम्बुद्धो परिनिब्बुतो	१७३
जलित्वा अग्गिक्खन्धो व, सुरियो अत्थङ्गतो यथा	३२७
जलित्वा धूमकेतू व, निब्बुतो सो ससावको	३२७
ततो चुताह तिदिव, अग सभवन यथा	२८३
ततो वुड्डाणि निब्बायि, दीपच्चा व निरासवा	२१२
तदातिविम्हिता सब्बा, सिरसा व कतञ्जली	२२५
तदेतरा भिक्खुनियो जिनग्ग, तारा व चन्दानुगता	
सुमेरु २०४	
तमह दिस्वान कुहक, थुसरसि व अतण्डुल	४६०
तम्हा पापा न मुच्चिस्स, भुत्वा वुड्डविस यथा	२६०
तस्स आचिक्खती पापो, कुमारो यथा नासियो	४१०
तस्साह वचन सुत्वा, सागरे व थल लभि	४१३
तायो पि अनुपादाना, दीपच्चि विय निब्बुता	२१२
तित्थियान यसे हन्ति, खज्जोताभा यथा रवि	११३

तेलयन्ते यथा चक्क, एव कम्पति मेदनी	३१८
तेल हृत्पगत चेव, खिहो कोमारको यथा	२२४
ददामि पत्थित सव्व, मणी व सव्वकामदो	३८०
दम दिमा पभासेत्वा, सतरसी व छप्पभा	३८१
दुम व अन्तो सुसिर, कदलि व असारक	४०६
दोळालोला व तं कण्णा, वेवण्ण समुपागता	२५१
द्वित्तिसलक्खगधरो, सनक्खत्तो व चन्दिमा	१६०
धम्मदिन्ना यथा धीरा, एव धारेथ भिक्खवो	२४४
धरणीरिव सीलेन, हिमवा व समाधिना	१०३, १६०
धरण्पमो खमनेन, सीलेन सागरूपमो	३२२
नदित्वा सीहनाद व, निव्वुतो सो ससावको	३७२
नदीसतेहि व सह, गङ्गा पञ्चहि सागर	२०२
नभे अच्चुग्गत धीर, चन्द व गगने यथा	३०२
नभे व अच्चुग्गतचन्दमण्डल	२६६
नभ अम्भुग्गमी वीगे, हमराजा व अम्बरे	१८६
नळग्गी विय जोतन्ती, रतनेहेव सत्तहि	२५५
नागी व बन्धन छेत्वा, विहरामि अनासवा	१८२, २१०, २३६, २७२, २७४, २६२
नागो व बन्धन छेत्वा, पत्तो सम्बोधिमुत्तम	३६८
नागो व बन्धन छेत्वा, पाविसि कानन वन	४११
नागो व बन्धन छेत्वा, विहरामि अनासवो	८३, ६०, ११०, १४०, १६५
निब्बापेता यथा मेघो, सागरो व गुणाकरो	१०३, १६०
निसिन्न अद्दस बुद्ध, उदेन्त व पम्भकर	११५
निसीदि तत्थ भगवा, सीहो व गिरिगम्भरे	६०
निह्नित्वा तम सव्व, सुरियो अम्भुग्गतो यथा	३५६
पज्जुन्नोरिव भूतानि, धम्ममेघेन वस्सति	११३
पतिट्ठा सव्वभूतान, मही व मुनिसत्तमो	१६०
पटुमुत्तरगन्धो व, तस्मा सो पटुमुत्तरो	११०
पव्वतग्गे यथा अग्नि, पुण्णमायेव चन्दिमा	८१, १६८
पभातकाले व्यसनङ्गतान, दिस्वान निय्याति व	
चन्दलेखा	२०४
पभाते विय तारायो, न दिस्सन्ति जिनोरसा	२०२
पभा निद्धावती तस्स, सतरसी व उगगतो	३३७
परिनिब्बायि सम्बुद्धो, उळुराजा व अत्थमि	३३०
पुण्णमाये यथा चन्दो, परिसुद्धो विरोचति	३१६
ब्यामप्पभापरिवृतो, सतरसी दिवाकरो	१६०
भूमिय पतित दन्त, इन्दकेतु व पातित	१२५
मज्झन्हिके व सूरियो, एव सो उपसोभय	३५७
मज्झन्हिके व सूरिय, ओलोकेसि नरासभ	३०१

मज्झन्हिके व सूरिय, पस्सन्ति लोकनायक	३०२
मज्झ गतो पि चादिच्चो, न तापेसि ससी यथा	२१४
महतो सारवन्तस्स, यथा रुक्खस्स तिद्धतो	२१५
मिग उण्णा यथा एव, तदाह सत्तुक वधि	२३७
मुच्चते सत्तुसम्बाधा, तदाह सत्तुका यथा	२३७
यथा अन्दुघरे पुरिसो, चिरवुत्थो दुखट्ठितो	३१५
यथा अमच्चो मुदिकामो, रञ्जो अन्तेपुरे जने	३८८
यथा अरीहि परिखट्ठो, विज्जन्ते गमनम्पथे	३०६
यथा अहु पभा तस्स, असमस्स महेसिनो	३५२
यथा आपन्नसत्तान, भारमोरोपन धुव	३१४
यथा उच्चारट्टानम्हि, करीस नरनारियो	३०६
यथा उळूहि गगन, विचित्त उपसोभति	३४२
यथा खित्त नभे लेड्डु, धुव पतति भूमिय	३१३
यथा गगनमुळूहि, एव सो उपसोभय	३२५
यथा गूथगतो पुरिसो, तळाक दिस्वान पूरित	३०६
यथा च तरुणो भद्दो, पठमे योव्वने ठितो	१६२
यथा निक्खन्तसयनस्स, सीहस्स नदन धुव	३१३
यथा पि उण्हे विज्जन्ते, अपर विज्जति सीतल	३०५
यथा पि उदक नाम, कल्याणे पापके जने	३१७
यथा पि ओसधी नाम, तुलाभूता सदेवके	३१६
यथा पि कुणप पुरिसो, कण्ठे बन्ध जिगुच्छिय	३०६
यथा पि कुम्भो सम्पुण्णो, यस्स कस्सचि अधो	
कतो	३१४
यथा पि चमरी वाल, किस्मिञ्चि पटिलग्गत	३१४
यथा पि जज्जरनाव, पलुग उदगाहिनि	३०६
यथा पि दुक्खे विज्जन्ते, सुख नाम पि विज्जति	३०५
यथा पि पथवी नाम, निक्खित्त असुचि सुचि	३१७
यथा पि पथवी नाम, सुचि पि असुचि पि च	३१६
यथा पि पव्वतो सेलो, अचलो सुप्पतिट्ठितो	३१७
यथा पि पापे विज्जन्ते, कल्याणमपि विज्जति	३०५
यथा पि पुरिसो चोरेहि, गच्छन्तो भण्डमादिय	३०६
यथा पि बलवा पोसो, अण्णव तरितुस्सहे	७७
यथा पि व्याधितो पुरिसो, विज्जमाने	
तिकिच्छके	३०६
यथा पि भण्डसामुग, अनुरक्खति सामिनो	२६४
यथा पि भद्दके खेतो, बीज अप्प पि रोपित	६५, ८४
यथा पि भिक्खु भिक्खन्तो, हीनमुक्कट्टमज्झमे	३१५
यथा पि वाणिजो नाम, कत्वान भण्डसञ्चय	३७१
यथा पि सब्बसत्तान, मरण धुवसस्सत	३१३

यथा पि समये पत्ते, पुष्फन्ति पुष्फिनो दुमा ३१६
 यथा पि सागरे ऊमि, गगने विय तारका १४५, ३५०
 यथा पि सागरे ऊमी, न*सक्का ता गणेतुये ३२७
 यथा पि सागरो नाम, दस्मनेन अतप्पियो ३३५
 यथा पि सीहो मिगराजा, निस्सज्जट्टानचडकमे ३१५
 यथा पि सेवको सामि, धनहेतुमुपागतो ३६०
 यथा मनुस्सा नदि तरन्ता, पटितित्थ
 विरज्जिय ३१०, ३२३, ३७७
 यथा या काचि नदियो, ओसरन्ति महोदाधि ३१६
 यथा ये केचि सम्बुद्धा, धम्मचक्क पवत्तयु ३१६
 यथा ये केचि सम्बुद्धा, पूरयु दस पारमी ३१६
 यथा ये केचि सम्बुद्धा बोधिमण्डमिह बुज्जरे ३१६
 यथाय भिक्खु वड्डीसो, एव धारेथ भिक्खवो १४६
 यथा रत्तिक्खये पत्ते, सूरियुगमन धुव ३१३
 यथा सीतोदक नाम, पविट्ठ यस्स कस्सचि ३६८
 यथा सुफुल्ल पवन, नानागन्धेहि धूपित ३३५
 यथा सुबद्धो मोरहत्थो, एव सोभति सो दुमो ३४६
 यससा वित्थतो वीरो, आकाससदिसो मुनि १६०
 युगन्ते विय लोक सा, जालामालाकुल अका २०७
 रत्तञ्जू भिक्खुनीन सा, एव धारेथ भिक्खवो २१५
 रम्मा चावेसि म ठाना, वातो व धरणीरुह ३६३
 रहदमिव विप्पसन्न, सुफुल्ल पदुम यथा ३०२
 राहुमुत्तो यथा सूरियो, तापेन अतिरोचति ३१६
 रसिजालपरिक्खित्तो, दित्तो व कनकाचलो १६०
 लद्धा यदिच्छक भोग, पूरहत्थो व गच्छति ३८६
 लोकविस्सुतकित्ति च, सिनेरू व नगुत्तमो १६०
 वन ओभासते बुद्धो, सालराजा व फुल्लितो १६८
 वलाहको व अनिलेन, सुरियेन विय उस्सवो ३६०
 वस वत्तेसि कायेन, याव ब्रह्मनिवेसन २०७
 वायसान यथा खीर, दुल्लभो लोकनायको ५४
 वासव विय वस्सन्त, देसनाजलदन्तर ११५
 वासिता विय वायथ १६१
 विजयी व महायोधो, मारसेनावमद्दो १६०
 विज्जुपात व दस्सेत्वा, निब्बुता ते महायसा ३२५
 विज्जुलट्ठो व आकासे, चन्दो व गहपूरितो ३७८

विरोचेसि दिसा सब्बा, उदय सूरियो यथा ५६
 वीरो पदुमपत्तक्खो, कन्तो च पदुम यथा ११०
 वेदिमज्जा व सुस्सोणी, सूना व नीतकिब्बिसा २५१
 वेसिका व अनाचारा, जिनसासनदुसिका २६०
 सकुणीव तथाकामे, पल्लडकेन कमी तदा २०७
 सन्ति गता व आसु ते, दीपच्ची व निरासवा २६०
 सब्बा नो अपचायन्ति, देवता विय मानुसा २६६
 सब्बा म अपचायन्ति, देवता विय मानुसा २६१
 समाधिना मेरूपमो, जाणेन गगनूपमो ३२२
 समानसुखदुक्खता, देवता विय नन्दने २६१
 सल्लकत्तो यथा वेज्जो, दिट्ठिगण्डविफालको १६१
 ससि व तारासहित, सावकेहि पुरक्खत ११५
 सागरो च ससोको व, विनदी करुण गिर ११८
 सागरो व असङ्खोभो, पव्वतो व दुरासदो ३३५
 सा गोतमी गता सन्ति, तारा व सूरियोदये २१३
 सासपुारिव सब्बानि, एकेनगहि मुट्ठिना २०७
 सिनेरू मुसल कत्वा, मद्दि कोमारिका यथा २२४
 सिन्धू व वनराजीन, किलेसमलहारको १६०
 सीहो व पञ्जर भेत्वा, पत्तो सम्बोधिमुत्तम ३७०
 सीहो व पञ्जर भेत्वा, पापुणिस्सति बोधिय २६४
 सुख मे तादिस नत्थि, फुट्ठे पादतले यथा ६५
 सुफुल्लो सालराजा व, विज्जू व गगने यथा ३५६
 सुफुल्ल सालराज व, चन्द व गगने यथा ३०१
 सुसानमिव वीमच्छ, रमन्ते यत्थ बालिसा २५१
 सुसुमारो व सळति, कि विपाको भविस्सति ६३
 सोण्णाननो जिनवरो, समणी व सिलुच्चयो ६०
 सो पि बुद्धो अमितयसो, आदिच्चो व विरोचति ३५
 सोभति दीपक्खो व, सालराजा व फुल्लितो ३२१
 सोभते उळ्ळुराजा व, सूरियो मज्झन्टिहे यथा ३२४
 सोभते सतरसी व, उळ्ळुराजा व पूरितो ३६२
 सोभते सालराजा व, उळ्ळुराजा व पूरितो ३५
 सो हज्जते मन्दमति, चोरो व गिरिगम्भरे २३७
 सगता विय तारायो, विरोचिसु महिद्धिका २१०
 हत्थिवण्ण तथेवस्स, पव्वत जलधि तथा २६१, २६६

सुद्धिपण्णं

पिट्ठे	पत्तिय	असुद्धपाठो	सुद्धपाठो	पिट्ठे	पत्तिय	असुद्धपाठो	सुद्धपाठो
१८	२३	अनुभूत्वान	अनुभुत्वान	२२२	१५	समहीपति	स महीपति
३८	१	जजुलत्तम०	जलजुत्तम०	२२३	६	एदग्गे	एतदग्गे
४३	२२	इमा	इमा गाथायो	२२४	११, १३	पक्खि पि	पक्खिपि
४५	(सिरो)	नळमालिवग्गा	नळमालिवग्गो	२२६	६	अद्दसाह	अद्दसाह
"	१२	अनुप्पता	अनुप्पत्ता	२४०	(उपरि)	थरी०	थेरी०
४८	३	मोम्मण	मोम्मग	२६३	१३	गोतम	गोतम
५७	१८	न त्थञ्जो	नत्थञ्जो	२६६	१०	मानसा	मानुसा
६२	२४	चवम्भेन्ति	च वम्भेन्ति	२७६	(अधो)	कुलाल	कुलालय
६३	१६	० थूपन्तिके	० थूपसन्तिके	२८२	(अधो)	सब्बासे	सब्बासवे
६४	१५	धुरधोरेय्ह	धुरधोरय्ह	२८३	१	गाथाया	गाथायो
६२	२४	चतम्सो	चतम्सो	२८८	१६	गथायो	गाथायो
६३	७	अञ्जलि	अञ्जलि	३१६	१४	पुब्बकेहि	पुब्बकेहि
१००	७	कप्प	कप्पे	३१८	१	इम	इमे
१०६	१२	तत्थूपपन्ना	तत्थूपपन्नो	३२०	(अधो)	पञ्चामिञ्जासु	पञ्चामिञ्जासु
"	"	तेन	तेन	३३३	१२	धम्मदसने	धम्मदेसने
१३३	१७	पव्वजति	पव्वाजेति	३५५	(सिरो)	अनामदरसी०	अनामदरसी०
१४८	(अधो)	सच्च वज्जीस	सच्च वज्जीस	३६६	१४	अभिञ्जा०	अभिञ्जा०
१५५	६	पच्छिम	पच्छिमे	"	१७	त	त
१५७	१८	यदतीत	यदतीत	३४६	२	धन	धनं
१६०	६	सनक्खतो	सनक्खतो	३८१	६	व्यामप्पभा	व्यामप्पभा
१६८	२३	देस	देह	३८७	१२	पण्णसालक	पण्णसालक
१७२	२१	अनासवा	अनासवो	३९०	१४	धञ्जे	धञ्जा
१६७	१	दुवे	दुवे	३९१	२१	सिरिराजा	सिविराजा
१६८	२१	दट्ठु	दट्ठु	४०३	१६	ते न	तेन
२००	२४	० युग्गसे	० युग्गस्स				

प्रकाशक : भिक्षु जगदीश काश्यप, मन्त्री, पालि प्रकाशन मण्डल,
बिहार, नालन्दा (पटना)

मुद्रक : श्री कृष्णचन्द्र बेरी, विद्यामन्दिर प्रेस प्राइवेट लिमिटेड,
डी० १५/२४, मानमन्दिर, वाराणसी-१.